

RAHANDUSMINISTEERIUM

RIIGI 2025. AASTA MAJANDUSAASTA KOONDARUANNE

Koostaja: Rahandusministeerium
Tallinn 2026

Sisukord

Sisukord	2
Rahandusministri eessõna	4
Sissejuhatus	5
Mõisted	6
1 Tegevusaruanne	7
1.1 Valitsussektori finantsülevaade.....	7
1.1.1 Peamised majandus- ja finantsnäitajad 2025. aastal	7
1.1.2 Olulised sündmused	8
1.1.3 Üldine makromajanduslik areng ja mõju finantstulemustele	9
1.1.4 Avaliku sektori ja valitsussektori ülevaade ning eelarvepositsioon	10
1.1.5 Valitsussektori tulud	12
1.1.6 Valitsussektori kulud ja investeeringud	15
1.1.7 Valitsussektori bilanss	17
1.1.8 Valitsussektori võlakohustised	21
1.1.9 Tingimuslikud kohustised	22
1.1.10 Riigi finantsriskide juhtimise põhimõtted ja likviidsus	23
1.2 Tegevuste ülevaade.....	25
1.2.1 Pikaajaline arengustrateegia „Eesti 2035“	25
1.2.2 Heaolu	27
1.2.3 Tervis	30
1.2.4 Tark ja tegus rahvas	32
1.2.5 Eesti keel ja eestlus	36
1.2.6 Elukeskkond, liikuvus ja merendus	37
1.2.7 Teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus	41
1.2.8 Põllumajandus ja kalandus	44
1.2.9 Kliima, energeetika ja elurikkus	47
1.2.10 Digiühiskond	49
1.2.11 Riigivalitsemine.....	52
1.2.12 Õigusriik.....	55
1.2.13 Siseturvalisus	57
1.2.14 Välispoliitika	60
1.2.15 Julgeolek ja riigikaitse	63
1.2.16 Kultuur ja sport.....	66
1.2.17 Sidus ühiskond	69
1.2.18 Riigikogu kantselei.....	72
1.2.19 Riigikohus	73
1.2.20 Riigikontroll.....	74
1.2.21 Vabariigi Presidendi kantselei.....	75
1.2.22 Õiguskantsleri kantselei	76
1.2.23 Ministeeriumite siseauditi üksuste sise- ja välishindamiste tulemused.....	77
2 Konsolideeritud ja konsolideerimata raamatupidamise aastaaruanne	78
2.1 Bilanss	78
2.2 Tulemiaruanne	80
2.3 Rahavoogude aruanne.....	81
2.4 Netovara muutuste aruanne.....	82
2.5 Riigieelarve täitmise aruanne.....	84
2.6 Arvestusmeetodid ja hindamiselused.....	130
2.7 (a1-a31)	136
3 Informatsioon kohalike omavalitsuste kohta	203
3.1 Bilanss	203
3.2 Tulemiaruanne	205

3.3	Rahavoogude aruanne.....	206
3.4	Netovara muutuste aruanne.....	207
3.5	Arvestusmeetodid ja hindamiselused.....	208
3.6	Lisad (b1–b21)	209
4	Informatsioon avaliku sektori ja valitsussektori kohta	238
4.1	Bilanss	238
4.2	Tulemiaruanne.....	240
4.3	Rahavoogude aruanne.....	241
4.4	Netovara muutuste aruanne.....	242
4.5	Arvestusmeetodid ja hindamiselused.....	244
4.6	Lisad (c1–c27)	245
	Allkiri majandusaasta koondaruandele.....	270

Rahandusministri eessõna

Hea riigi 2025. aasta majandusaasta koondaruande lugeja!

Eesti 2025. majandusaasta möödus välispidistes turbulentsides, nagu see on viimasel ajal juba halvaks tavaks saanud. Agressioonile Ukrainas ja sellest johtunud majandussidemete katkestamisele lisandusid transatlantiliste liitlussuhete murenemine, tollisõda ning kasvanud kaitsekulu, mis tuli laotada riigirahanduse niigi haprale olukorrale.

Maksukoormuse tõstmine oli selles olukorras paratamatu, paraku ei leidnud olukord avalikkuses vähimatki mõistmist ja maa võttis endasse meeolelu, et valitsus peab riigi ta kodanike jaoks välja tõmbama kübarast. Aggressor ei olnud arvestanud valesti kõiges: osutusime soovitud rabadaks ja leidsime süüdlased tema tegevuse eest üles kodumaalt.

Paremate sündmuste hulka kuulus majanduskasvu taastumine kõige kiuste, nagu ka inflatsiooni mõõdukus. Maksukoormus seejuures tõusis, kuid halvimal

2024. aasta suve koalitsiooniläbirääkimistel tehtud mak-suotsused õnnestus tagasi pöörata veel enne nende jõus-tumist.

Üldine ebastabiilsus ei teadnud siis veel midagi Pärsia sõjast 2026. aastal ega uutest tarneraskustest, kuid mee-leolud on pakkunud Eestile siiski majandusaktiivsuse järkjärgulist kasvu. Meie Ukraina sõja ajal enim kannata-nud majandus Euroopa Liidus paistab praeguseks üldisel foonil välja teistest parem ja lubab meenutada, et hal-vasti lõhnab tihti tuleviku väetis.

Head lugemist ja kaasamõtlemist!

Jürgen Ligi
Rahandusminister

Sissejuhatus

Riigi majandusaasta koondaruanne on Rahandusministeeriumi poolt Riigikogule esitatav iga-aastane aruanne, mis annab ülevaate riigieelarves seatud eesmärkide saavutamisest, riigi finantsseisundist, majandustulemusest ja rahavoogudest ning võimaldab Riigikogul teostada kontrollifunktsiooni Vabariigi Valitsuse suhtes. Majandusaasta koondaruande kaudu on Vabariigi Valitsusel võimalus selgitada oma tegevust aruandeaastal ja esitada Riigikogule uute eelarveliste otsuste tegemiseks vajalik informatsioon. Riigi majandusaasta koondaruandega tagatakse ka rahvusvahelise raamatupidamis- ja finantsaruandluskohustuse täitmiseks vajaliku valitsus- ja avaliku sektori informatsiooni olemasolu.

Majandusaasta koondaruanne põhineb riigiraamatupidamiskohustuslaste ja riigi valitseva mõju all olevate, aga ka teiste avaliku sektori üksuste raamatupidamiskohustuslaste aruannetel, ministeeriumite valitsemisalade tulemusaruannetel ning muul aruandlusel.

Riigi majandusaasta koondaruande juurde kuulub kontrolliaruanne, mille Riigikontroll koostab raamatupidamise aastaaruande auditi tulemusel. Riigi majandusaasta koondaruande auditiga loob Riigikontroll kindluse, et Riigikogule ja avalikkusele esitatavad riigi raamatupidamise näitajad annavad õige info riigi finantsseisu ja lõppenud aasta majandustulemuse kohta ning riigieelarve täitmise aruanne annab asjakohast teavet riigi tulude, kulude ja investeeringute kohta.

Riigi majandusaasta koondaruanne koosneb neljast osast: tegevusaruandest, raamatupidamise aruandest, informatsioonist kohaliku omavalitsuse üksuste kohta ning informatsioonist avaliku ja valitsussektori kohta.

Tegevusaruanne on riigi majandusaasta koondaruande osa, milles antakse ülevaade riigi tegevusest ja

asjaoludest, millel on määrav tähtsus riigi finantsseisundi ning majandustegevuse hindamisel, olulistest sündmustest majandusaastal ja eeldatavatest arengusuundadest järgmisel majandusaastal.

Riigi raamatupidamise aastaaruandes antakse ülevaade riigi konsolideeritud ja konsolideerimata finantsseisundist, -tulemustest, rahavoogudest ja riigieelarve täitmise ning selgitatakse olulisemaid kirjeid.

Informatsioon avaliku sektori ja valitsussektori kohta ning informatsioon kohaliku omavalitsuse üksuste kohta sisaldab konsolideerituna ülevaadet nende sektorite finantsseisundist, finantstulemustest ja rahavoogudest.

Majandusaasta koondaruande arvnäitajaid on korrigeeritud kuni Riigikontrolli poolt läbi viidud auditi lõppemiseni lähtudes rahandusministri 11. detsembri 2003. aasta määruse nr 105 „Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend“ § 9 lõikest 4.

Rahandusministeerium esitab riigi majandusaasta koondaruande Riigikontrollile hiljemalt aruandeaastale järgneva aasta 30. juunil ning Riigikontroll lõpetab riigi majandusaasta koondaruande raamatupidamise aastaaruande auditi ja tehingute seaduslikkuse kontrolli hiljemalt 31. augustil.

Septembri alguses esitab Rahandusministeerium riigi majandusaasta koondaruande ja Riigikontrolli kontrolliaruande Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks.

Vabariigi Valitsus esitab heakskiidetud riigi majandusaasta koondaruande Riigikogule kinnitamiseks koos otsuse eelnõuga riigi konsolideerimata rahavoolise ülejäägi jaotamise kohta. Riigi majandusaasta koondaruande lisatakse Riigikontrolli kontrolliaruanne.

Mõisted

Avalik sektor – ehk esimene sektor tegeleb valitsemise ja haldamisega. Avaliku sektori asutusi saab jagada omaniku liigi alusel riigile või kohalikule omavalitsusele kuuluvateks asutusteks. Kui riigi kapitaliosalus on majandusüksuses 50 protsenti või suurem, on tegemist avaliku sektori alaliigiga „riik“. Kui kohaliku omavalitsuse kapitaliosalus on majandusüksuses 50 protsenti või suurem, on tegemist avaliku sektori alaliigiga "kohalik omavalitsus". Avalikust sektorist suurima osa (personali ja eelarve mõttes) moodustab valitsussektor.

Keskvalitsus – riigieelarvelised üksused ja nende valitseva mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, mis kuuluvad valitsussektoris, samuti iseseisva seaduse alusel asutatud muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud, mis kuuluvad valitsussektoris (välja arvatud sotsiaalkindlustusfondid).

Konsolideeritud kulud – kulud, kus kõigi avaliku sektori üksuste read on rida-realt liidetud ning omavahelised saldod elimineeritud.

Likviidsusreserv – finantsreserv riigi igapäevase rahavoo juhtimiseks. Selle maht muutub samuti igapäevaselt. Likviidsusreserv hõlmab arvestuslikult riigi, Tervisekassa, Töötukassa, kassalisel teenindamisel¹ olevate sihtasutuste ja teiste isikute (näiteks Pensionikeskus) raha.

Sisemajanduse kogutoodang – ehk sisemajanduse koguprodukt² on riigi territooriumil aasta jooksul loodud varade ja teenuste koguväärtus. Riigi majandusaasta koondaruandes kasutatakse läbivalt lühendina SKP.

Sotsiaalkindlustusfondid – Tervisekassa ja Töötukassa. Sotsiaalkindlustusfond on riiklik või kohalik institutsionaalne üksus, mille põhitegevusala on sotsiaaltoetuste pakumine ja mis vastab järgmisele kahele tingimusele: 1) seaduse või muu õigusakti kohaselt kindlaks määratud isikutel või isikute rühmadel on kohustus osaleda sotsiaalkindlustuse skeemides või maksta osamakseid; 2) valitsemissektor vastutab institutsiooni juhtimise eest, kehtestades või heaks kiites osamakseid ja

sotsiaaltoetusi, sõltumata oma rollist järelevalvet teostava organi või tööandjana.

Stabiliseerimisreserv – finantsreserv kriisiolukordadeks, mida kasutatakse näiteks finantskriisides, eriolukordades ja üldmajanduslike riskide vähendamiseks.

Eelarvepositsioon (puudujääk või ülejääk) – rahvamajanduse statistika reeglite kohaselt arvestatud eelarve tulude ja kulude vahe, mida korrigeeritakse põhivarade soetusega. Puudujääk tekib juhul, kui põhivara soetustega korrigeeritud kulud ületavad tulu, ning ülejääk, kui tulud on põhivara soetustega korrigeeritud kuludest suuremad. Nimetatakse ka nominaalseks või statistiliseks eelarvepositsiooniks.

Struktuurne eelarvepositsioon – tsükliliselt korrigeeritud eelarvepositsioon, mis ei arvesta ühekordseid ega ajutisi tehinguid.

Tulemusvaldkond – Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga kooskõlas olev ja riigi eelarvestrateegias kajastatud valdkond, millel on Vabariigi Valitsuse seatud pikaajaline eesmärk koos selle saavutamist hinnata võimaldava ühe või mitme mõõdikuga. Tulemusvaldkond väljendab riigi poliitikaid ja valdkondlikke prioriteete riigi pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks.

Valitsussektor – hõlmab avaliku sektori üksusi, mida ei loeta turutootjateks ja mida finantseeritakse peamiselt kohustuslike maksete abil, mida teevad teistesse sektoritesse kuuluvad üksused. Eestis jagatakse valitsussektor kolmeks allsektoriks: keskvalitsus, kohalikud omavalitsused ja sotsiaalkindlustusfondid.

Välistoetused – mitteresidendi, sealhulgas Euroopa Liidu, rahvusvahelise organisatsiooni, välisriigi või välisriigi valitsusvälise organisatsiooni eelarvest pärit vahendid, mida vahendite saaja kasutab arengute, reformide ja investeringute elluviimiseks.

Võlakoorumus – võla ja sisemajanduse kogutoodangu suhe. Mõõdikuna kasutatakse valitsemissektori (konsolideeritud) võlga, mis on rahvusvahelises võrdluses tuntud kui Maastrichti võlg.

¹ Maksete ja arvelduste tegemine, laekumiste korraldamine ja makseteenuste vahendamine e-riigikassa kaudu.

² Inglise keeles *Gross Domestic Product*, GDP.

1 Tegevusaruanne

1.1 Valitsussektori finantsülevaade

1.1.1 Peamised majandus- ja finantsnäitajad 2025. aastal

Tabel 1. Peamised majandus- ja finantsnäitajad

	2025	2024
 Reaalse SKP aastakasv	0,6%	-0,1%
 Tööpuudus	7,5%	7,6%
 Inflatsioon	4,8%	3,5%
 Palgakasv	5,6%	8,1%
 Valitsussektori tulud	18 080 mln eurot	17 059 mln eurot
 Valitsussektori kulud	18 905 mln eurot	17 517 mln eurot
 Valitsussektori raamatupidamise tulem	327 mln eurot	-46 mln eurot
 Valitsussektori nominaalne eelarvepositsioon	-2,0% SKP-st	-1,1% SKP-st
 Valitsussektori struktuurne eelarvepositsioon	-0,2% SKP-st	0,2% SKP-st
 Valitsussektori võlakoormus	24,1% SKP-st	23,5% SKP-st
 Valitsussektori konsolideeritud finantsreservid	12,0% SKP-st	9,6% SKP-st

Allikas: Statistikaamet, riigi 2025. aasta majandusaasta koondaruanne³

³ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

1.1.2 Olulised sündmused

OLULISED SÜNDMUSED 2025. AASTAL

Ukraina sõda

24. veebruaril 2022 alustas Venemaa pealetungi Ukrainale, mis kestab tänaseni. Sõjaga kaasnes massiline väljaränne Ukrainast. Eestis resideerivate sõjapõgenike arv oli 2025. aastal kergelt langevas trendis, vähenedes aasta lõpuks umbes tuhande võrra 34 tuhande inimeseni.

Ukraina sõjaga seotud sanktsioonide mõju ja kaitsekulude kasv

Eesti ettevõtted on Ukraina sõjaga kaasnenud majanduslike mõjudega suuresti kohanenud ning majandus ja eksport näitasid alates 2024. aasta teisest poolest taas elavnemise märke. Ukraina sõjaga seoses on Eesti märkimisväärselt suurendanud kulutusi riigikaitsele, mis avaldab täiendavat survet nii eelarvepuudujäägile kui ka intressikulude kasvule.

Maksumuudatused

Tulumaksumäära tõsteti 22 protsendini ja käibemaksumäära alates 1. juulist 24 protsendini. Uue maksuna kehtestati automaks, mis koosneb registreerimistasust ja mootorsõidukimaksust. Kokku ulatus erinevate maksumuudatuste positiivne mõju 2025. aasta tuludele kahe protsendini SKP-st.

Lisaeelarve

2025. aasta kevadine majandusprognosis oli 2025. aasta riigieelarve prognoosist märgatavalt positiivsem, näidates eelarve puudujäägiks kolme protsendi asemel 1,5 protsenti SKP-st. See võimaldas Vabariigi Valitsusel koostada 2025. aasta kevadel lisaeelarve, millega suunati sihstatult vahendeid laia riigikaitse tugevdamiseks. Nimetatud meetmete negatiivne mõju valitsussektori nominaalsele eelarvepositsioonile oli ligikaudu 39 miljonit eurot ehk 0,1 protsenti SKP-st. Lisaeelarve sisaldas ka muid meetmeid, kuid kokkuvõttes need eelarvetasakaalu ei mõjutanud.

OLULISED SÜNDMUSED PÄRAST 2025. AASTAT

Maksumuudatused

Tööealistele elanikele kehtestati ühtne maksuvaba tulu 700 eurot kuus, mille mõju 2026. aasta maksutuludele ulatub –1,1 protsendini SKP-st.

Lisaeelarve

2026. aasta kevadel Vabariigi Valitsuse poolt heakskiidetud lisaeelarvega vähendatakse kulude ja investeeringute eelarvet 26,3 miljoni euro võrra, nihutades 2026. aasta eelarvesse planeeritud kulusid ja investeeringuid 2028. aastasse või kaugemale, saades nii vaba eelarveruumi valitsuse uute prioriteetide rahastamiseks. Uusi lisavajadusi rahastatakse 29,2 miljoni euro ulatuses. Sellest 11 miljonit eurot suunatakse Eesti.ai projektidele. Eesti.ai on Riigikantselei koordineeritav algatus, mille eesmärk on aidata Eestil kasutada tehisaru võimalusi targalt, vastutustundlikult ja praktilise kasu loogikast lähtudes. Algatus tugineb riigi pikaajalisele strateegiale „Eesti 2035“ ja teistele kehtivatele strateegiatele eesmärgiga toetada Eesti majandust ning konkurentsivõimet tehisintellekti rakendamiseks. Arvestades lisaeelarve meetmetega, CO₂ kulude nihutamisega ja täiendavalt Riigi Kinnisvara AS-i positsiooniparanduse ning AS Hexest Materialsi investeeringute täpsustamisega püsib valitsussektori eelarvepuudujääk sel aastal 4,3 protsendi juures SKP-st ehk samal tasemel, mis oli rahandusministeeriumi kevadprognoosis.

Lähis-Ida konflikt ja Hormuzi väina sulgemine

Lähis-Ida konflikti eskaleerumine märtsis on maailmamajanduse konjunktuuri oluliselt mõjutanud. Energiarajatiste infrastruktuur on Pärsia lahes kahjustatud. Takistatakse naftasaaduste, gaasi ja teiste toorainete kaubavoogusid, mis põhjustas energiahindade hüppelise tõusu. Hormuzi väin on toorainete veos väga oluline kaubatee, moodustades globaalsest meritsi naftaveost ligikaudu 35 protsenti ja rafineeritud naftatoodete veost 20 protsenti. Väin on oluline transporditee ka väetiste ja keemiatööstuse sisendite jaoks. Rünnakud naftarajatistele ja väina sulgemine on põhjustanud ajaloo suurima naftatoodangu puudujäägi.

Käimasolev energiakriis toob kaasa väiksema majanduskasvu ja kõrgema inflatsiooni ning suurendab määramatust seoses edasiste arengutega. Konflikti kahe esimese kuu jooksul on nafta- ja gaasihinnad olnud väga volatiilsed. Hinnatõus on euroalal oluliselt kiirenenud ning Euroopa Keskpank on juba tõstnud baasintresse. Majanduse kindlustunne on Eestis mitmetel tegevusaladel konflikti vältel langenud, samas viimane majandusstatistika on ootuspärane ning maksutulude laekumine tugev.

1.1.3 Üldine makromajanduslik areng ja mõju finantstulemustele

Eesti majandus pöördus 2025. aastal langusest väikesele kasvule. Püsisvhindades SKP kasvas 0,6 protsenti (vaata joonist 1). Siiski langes mitmes tegevusalas reaalne lisandväärtus 2024. aastaga võrreldes: näiteks ehituses, kaubanduses, veonduses ja laonduses ning majutuses ja tootlustuses. Reaalne lisandväärtus kasvas aga näiteks töötlevas tööstuses, info ja side tegevusalal, kutse-, teadus- ja tehnikaalases ning kinnisvaraalases tegevuses. Teenustesektori osakaal majanduses jätkas tõusu. Jooksevhinnas kasvas SKP 2025. aastal 4,4 protsenti, mis toetas maksulaekumist ja eelarve seisu.

Joonis 1. SKP nominaalne ja reaalne kasv aastate lõikes. Allikas: Statistikaamet⁴

Pärast kaks aastat kestnud langust, mil Eesti ekspordimahud vähenesid pea kümnendiku võrra, pöördus eksport välisnõudluse elavnemise toel 2025. aastal taas kasvule. **Kaupade ja teenuste eksport suurenes viis protsenti, millega suutsime ekspordi turuosa välisurgudel pärast paari vaheaastat taas kasvatada.** Kodumaist päritolu kaupade väljavedu hakkas taastuma, samas tulenes oluline osa kasvust re-eksportidest ehk läbi Eesti veetavatest kaupadest. Eesti päritolu kaupade ekspordi kasv on muutunud laiapõhjalisemaks, aga enamikes kaubagruppides on kasv veel tagasihoidlik. Olukorras, kus Põhjamaade turud olid 2025. aastal veel nõrgapoolsed ning tollitariifide järgselt on kaubavedu Ameerika Ühendriikidesse languses, on **eksportivad ettevõtted leidnud kasvuvõimalusi Kesk-Euroopa turgudel.** Teenuste ekspordi taastumine oli möödunud aastal äriteenuste toel tugev.

Töötleva tööstuse toodangumahud ja nominaalne eksport kasvasid 2025. aastal umbes kolm protsenti. Töötleva tööstuse suurematest harudest kasvasid toodangumahud metalltoodete, arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete, elektriseadmete ning mööbli tootmises. Pisut kasvasid toodangumahud ka Eesti töötleva tööstuse suurimas harus, puidutöötlemises. Tööstussektori hinnang oma konkurentsivõimele välisurgudel oli 2025. aasta keskmisena 2024. aasta keskmisest hinnangust natuke parem.

Tööturu olukord paranes tasapisi. Tööpuudus jätkas langust kogu 2025. aasta jooksul ning jõudis tööjõu-uuringu andmetel neljandas kvartalis 6,5 protsendi juurde, mis on ainult veidi kõrgem, kui Eestile omane normaalne tööpuuduse tase (umbes kuus protsenti). Hõive veel tervikuna ei kasvanud, kuid mitme tegevusala puhul võis näha positiivseid arenguid. Sisuliselt peatus töötajate arvu langus tööstuses. Töötajate arv pöördus eelmisel aastal kasvule mitmes teenindussektori harus, näiteks jae- ja hulgikaubanduses ning kutse-, teadus- ja tehnikaalases tegevuses. Samuti palgati töötajaid juurde ehituses, kuigi 2022. aasta tipuga võrreldes oli neid endiselt paari tuhande võrra vähem.

Palgakasv püsis mõõdukas. Keskmine palk suurenes 2025. aastal 5,6 protsendi võrra, mis oli veidi madalam kasvutempo kui 8,1 protsenti 2024. aastal. Palgakasvu vedas erasektor. Avaliku sektori palgakasv rauges eelarvekärpemeetmetena ning tervishoiutöötajate palgakokkuleppe ette nähtud madala kasvu tõttu. Tegevusalade lõikes olid kasvumäärad väga erinevad. Viimasel paaril aastal vedasid kasvu pigem teenindussektor ning keskmisest kõrgema palgatasemega harud, näiteks info-tehnoloogia ja finants. Samas vaatamata mõningastele raskustele püsis kasv keskmise lähedal ka tööstuses, kus pole väga head ajad olnud. Sellest järeldub, et töötajate hoidmiseks püütakse nende sissetulekute kasvu hoida inflatsioonist kõrgemana. See oli tõenäoliselt peamine põhjus, miks olulist palgakasvu aeglustumist ei ole nähtud.

Eratarbimine jäi 2025. aastal eelneva aasta tasemele. Kui 2024. aastal olid majanduslikud eeldused tarbimise kasvuks olemas, siis 2025. aastal elanike palgatööga teenitud netosissetulekud tulumaksu tõusu tõttu ei suurenenud. Tarbimisjulgust hoidis tagasi elanike kindlustunne, mis aasta esimeses pooles oli ajalooliselt väga madal. Augustist alates hakkas see siiski kiiresti paranema, mille põhjuseks võib tuua kõrgele kerkinud toiduhindade languse. Ühekordse tegurina pärssis tarbimist aasta algul kehtima hakanud automaks. Kuigi registreerimistasu lisas sõiduki hinnale enamikul juhtudel umbes viis protsenti, oli selle mõju tarbijakäitumisele ületatud ootuste suur. Tänu pensionitõusule kasvasid elanike rahalised tarbimiskulutused kolm protsenti, kuid kulutuste suurenemine kattis napilt hinnatõusu.

Investeeringud 2025. aastal kasvasid valitsussektori ja kodumajapidamiste toel. Elanike eluasemeinvesteeringud pöördusid kasvule laenuintressimäärade alane misel. Uusi eluasemealaene võeti julgelt, kuigi suur osa neist läks tehingute rahastamiseks järelturul. Ettevõtete investeeringute neli aastat kestnud langus 2025. aastal jätkus, kuigi aasta viimane kvartal oli tugev. Ettevõtete väheste investeeringute taga on jätkuvalt nõrk majanduskeskkond, mistõttu on tööstuses tootmisvõimsusi piisavalt ning ehitusmahud on väikesed. Investeeringud

⁴ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

transpordivahenditesse vähenesid kolmandiku võrra, mis oli paljuski tingitud automaksust. Valitsussektori investeringute kiiret kasvu toetas kaitsevõime suurendamise vajadus.

Tõusnud toidutoorme hinnad välisturgudel, vaba aja teenuste kallinemine ning lisandunud maksumeedmed hoidsid eelmisel aastal hinnatõusu kiirena. Hinnad tõusid 4,8 protsenti. Hinnatõusu pehmendas energiakandjate odavnemine ning euro tugevnemine dollari suhtes. Viimaste aastate madalaim nafta hind ja sügisel

alanud tanklatevaheline hinnasõda langetas kütusehindu. Alusinflatsiooni kiirenemist põhjustas teenuste kallinemine. Meditsiiniteenuste hinnakirja uuendamisel oli tuntav mõju tarbijahindadele. Eelarvepositsiooni tugevdamiseks ja kasvanud julgeolekukulude katmiseks kehtestatud maksumeedmed (sealhulgas mootorsõidukite registreerimistasu, kõrgem käibemaksu määr) avaldasid mullu mõju ka inflatsioonile.

Peamiste majandusnäitajate põhjalikum ülevaade on rahandusministeeriumi kevadises majandusprognosis.⁵

1.1.4 Avaliku sektori ja valitsussektori ülevaade ning eelarvepositsioon

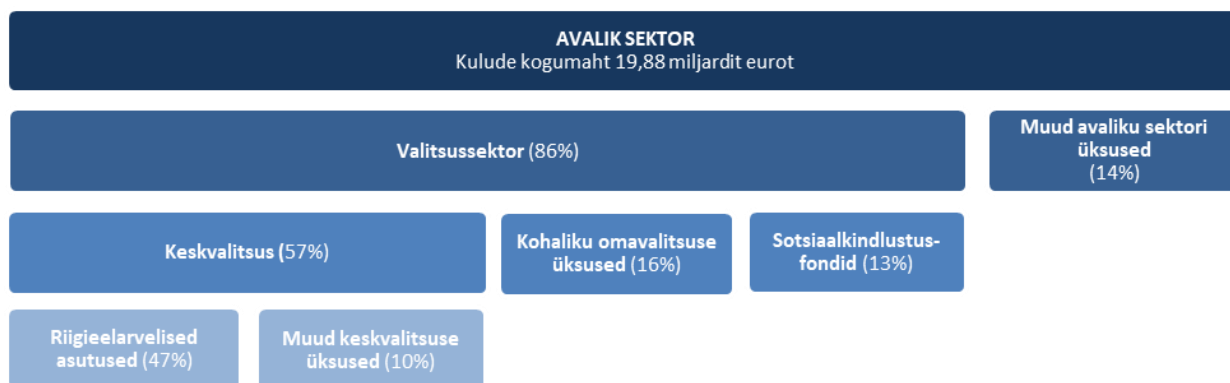
AVALIKU JA VALITSUSSEKTORI KOOSSEIS

Avaliku sektori moodustavad üksused, mis on omandi kuuluvuse alusel avalikus omandis. Avalik sektor jaguneb kaheks: valitsussektori ja muudeks avaliku sektori üksusteks. Enamik eelarvelistest ja statistilistest analüüsides tehakse valitsussektori kohta. Valitsussektori vaatest lähtuvad ka Eesti riigieelarve eelarveregolid⁶. Rahvusvaheliselt on riikide eelarveolukorra ning fiskaalse jätkusuutlikkuse hindamise alus just valitsussektori tulu, kulu, vara ja kohustised.

Valitsussektori moodustavad avaliku sektori üksused, mida ei loeta turutootjateks ja mida finantseeritakse peamiselt kohustuslike maksudega. Need on riigieelarvelised asutused, kohaliku omavalitsuse üksused, sotsiaalkindlustusfondid (Tervisekassa ja Töötukassa) ning muud asutused. Muud asutused on avalik-õiguslikud

juriidilised isikud (näiteks ülikoolid, Tagatisfond, Rahvuskooper Estonia), sihtasutused (näiteks haiglad), mittetulundusühingud ja äriühingud (näiteks AS Riigi Kinnisvara). Valitsussektoris ei kuulu muud avaliku sektori asutused, näiteks Eesti Pank (koos Finantsinspeksiiooniga) ning riigi ja teiste valitsussektori liikmete osalusega kaupu tootvad ning teenuseid pakkuvad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud (näiteks AS Eesti Energia, AS Elering, AS Tallinna Sadam).

2025. aastal oli avaliku sektori konsolideeritud kulude maht 19,88 miljardit eurot⁷ (2024. aastal 19,08 miljardit eurot), millest valitsussektori kulud moodustasid 85,8 protsenti ja muude avaliku sektori üksuste kulud 14,2 protsenti (vaata joonist 2).

Joonis 2. Avaliku sektori 2025. aasta kulude kogumaht

AVALIKU JA VALITSUSSEKTORI ÜKSUSTE ARV

2025. aastal kuulus avalikku sektorisse 698 üksust, millest 584 üksust (83,7 protsenti) kuulus valitsussektoris. Muud avaliku sektori üksusi oli kokku 114, neist 101 äriühingut, 12 sihtasutust ja mittetulundusühingut ning üks avalik-õiguslik juriidiline isik (Eesti Pank ja

Finantsinspeksiioon). Valitsussektori 584 üksusest 159 olid riigiasutused, 79 kohaliku omavalitsuse üksused, 21 avalik-õiguslikud isikud, 77 äriühingut ning 248 sihtasutust ja mittetulundusühingut, millest 175 kuulub kohalikele omavalitsusüksustele.

⁵ [Rahandusministeeriumi majandusprognosis | Rahandusministeerium](#)

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016019?leiaKehtiv>

⁷ Konsolideeritud kuludes on kõigi avaliku sektori üksuste read rida-realt liidetud ning omavahelised saldod elimineeritud.

VALITSUSSEKTORI STATISTILINE EELARVEPOSITSIOON

Valitsussektori 2025. aasta statistiline eelarvepuudujääk ulatus Statistikaameti esialgsetel andmetel 825 miljoni euroni (kaks protsenti SKP-st, vaata joonist 3). Möödunud aasta eelarvepuudujääk kujunes eelarves oodatust väiksemaks tänu tööjõumaksude heale laekumisele ning kulude kokkuhoiule igal valitsussektori tasandil.

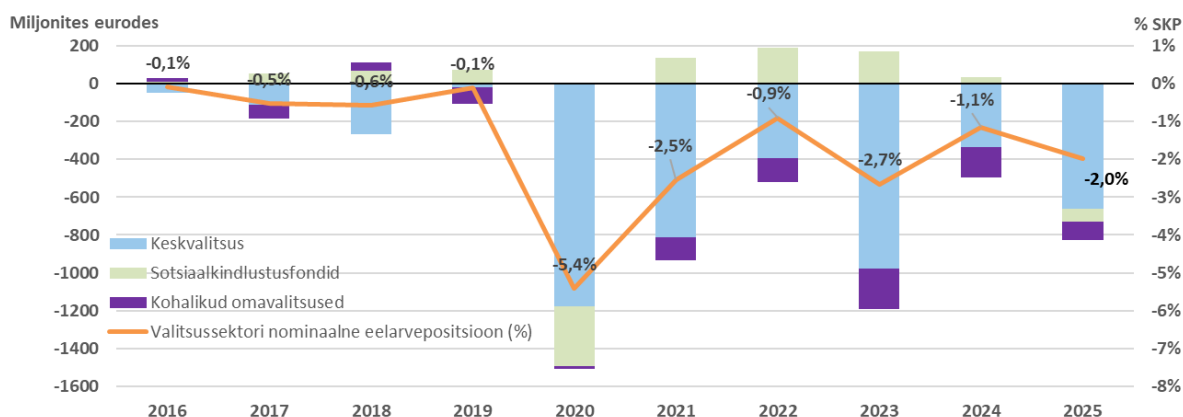
Tervisekassa algne eelarve 2025. aastaks nägi ette 168 miljoni euro suurust puudujääki. Sotsiaalmaksu laekumine ületas seda ootust veidi ning ka kulude poolel jäid mitmed tervishoiuteenuste kuluread eelarvestatust veidi väiksemaks. Seetõttu lõpetati aasta ligi 88 miljoni euro suuruse puudujäägiga. Tervisekassa finantsiline jätkusuutlikkus on praegu tugevam, kui varasemad prognoosid lubasid arvata. Puudujääk on küll märkimisväärt, ent järgneva nelja aasta jooksul reservid täielikult ei ammendu.

Töötukassa finantsseis on viimased neli aastat olnud stabiilne. 2022.–2024. aastal oli ülejääk 20–30 miljoni euro piires, mis hoidis reservid kulude suhtes stabiilsena. 2025. aasta lõpptulemus oli 19 miljonit eurot ülejääki. Kuigi jätkus eelnevate aastate stabiilne olukord, ületas see tulemus ootusi. Prognoositust vähem kulus

tööturuteenustele ning Töötukassa enda tegevuskuludele.

Kohalike omavalitsuste eelarvepuudujääk, mis perioodil 2021–2024 oli vahemikus 0,34–0,57 protsenti SKP-st, langes 2025. aastal 0,23 protsendile SKP-st. Ühelt poolt piirab defitsiidi suurenemist omavalitsuste vähenenud võimekus uusi kohustusi võtta, teiselt poolt toetab investeeringuid kasvav CO₂ kvooditulust laekuv raha ja välisabi, mis eelarvepuudujääki ei suurenda.

Võrreldes 2024. aastaga oli valitsussektori puudujääk 367 miljoni euro võrra (0,8 protsenti SKP-st) suurem nii keskvalitsuse kui ka Tervisekassa sügavama puudujäägi tõttu. Tulude kuueprotsendilise kasvu taustal suurenesid kulud 7,9 protsenti. Valitsemisfunktsiooni järgi (COFOG) kasvasid enim osakaaluna SKP-st kulud riigikaitsele, mis ulatusid 4,2 protsendini SKP-st. Samuti suurenesid kulud majandusele ning haridusele. Veidi vähenesid sotsiaalkaitsekulud. Puudujäägi kasvu võrreldes 2024. aastaga põhjustas ka omanikutulude vähenemine peamiselt Riigimetsa Majandamise Keskuse ja AS Eesti Energia väiksema kasumieraldise tõttu.

Joonis 3. Valitsussektori eelarve üle- või puudujääk allsektorite kaupa osakaaluna SKP-st⁸

VALITSUSSEKTORI TULEM JA STATISTILINE EELARVEPOSITSIOON

Riigieelarve on valitsuse peamine finantsplaneerimise ja -kontrolli tagamise vahend, mis seab limiidid riigiasutuste kulustele ning selle kaudu vahendite jaotamisele ülejäänud valitsussektori üksuste vahel. Riigi raamatupidamise aastaaruanne on valitsuse aruanne riigi finantsseisu ja -tulemuste esitamiseks ning finantsplaneerimise ja -kontrolli tõhustamiseks. Raamatupidamise aruandes esitatud andmed on tekkepõhised. Riigieelarve on kooskõlas statistiliste näitajate arvestusmetoodikaga, mis on valdavalt samuti tekkepõhine ning tugineb olulisel määral raamatupidamisandmetel, kuid sisaldab ka kassapõhiseid elemente, näiteks maksutulud, sealhulgas neli maksuliiki ühekuulise nihkega.

Statistiline eelarvepositsioon (ülejätk või puudujääk) ei ole otseselt võrreldav raamatupidamises kasutatava tulemiga. Tulemiks loetakse tulude ja kulude vahet.

Eelarvepositsiooni ülejäägiks või puudujäägiks loetakse kõige üldisemalt sõnastades tulemit, mida korrigeeritakse põhivarade soetusega. Kuna põhivarade soetus võetakse täiel määral arvesse soetamise aastal, siis selle hilisemat raamatupidamislikku amortisatsiooni ja muid mahakandmisi ülejäägis või puudujäägis enam ei arvestata. Tegelikult on eelarvepositsiooni ülejäägi või puudujäägi arvestusmetoodika veel keerulisem ning sisaldab raamatupidamise arvestuspõhimõtetega võrreldes palju muid erinevusi.

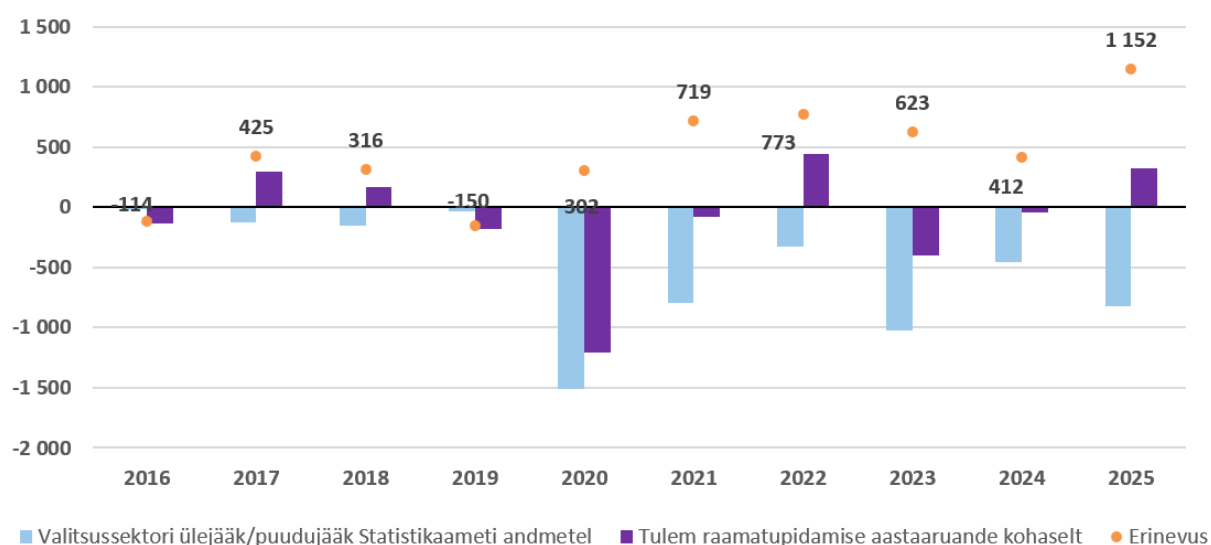
2025. aastal oli valitsussektori raamatupidamislik positiivne tulem 326,7 miljonit eurot ja statistiline eelarvepositsioon -825 miljonit eurot (vaata tabelit 2 ja joonist 4). Statistikaamet korrigeerib eelarvepositsiooni iga järgmise aasta sügisel, võttes arvesse riigi raamatupidamise aastaaruande auditeeritud andmeid.

⁸ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

Tabel 2. Valitsussektori positsiooni kujunemine, miljonites eurodes

	2025	2024
Tulem raamatupidamise aastaaruande kohaselt	326,70	-45,70
Elimineeritakse amortisatsioon ja väärtuse muutus	909,10	836,40
Elimineeritakse bioloogilise vara õiglase väärtuse muutus	1,10	22,90
Lisatakse põhivarade (mittefinantsvarad) soetus, v.a ettemaksed	-1865,90	-1688,30
Elimineeritakse müüdud põhivarade (mittefinantsvarad) jääkväärtuse mahakandmine	19,30	26,00
Elimineeritakse superdividendid, kasum/kahjum osaluste müügist, allahindlusest ja allahindluse tühistamisest	-0,50	27,50
Loetakse kuluks osaluste soetus, millelt ei prognoosita tulevikus dividenditulu	-100,00	0,00
Loetakse kuluks EL-i fondide arvel moodustatud sissemaksed sihtotstarbelistesse fondidesse	-3,70	-10,50
Elimineeritakse eraldiste muutuse mõju (v.a garantiidelt ja II samba riigipoolsest kohustisest)	183,90	372,60
Korrigeeritakse saastekvootide müük aasta võrra hilisemaks	-1,90	105,40
Maksutulud kohandatakse laekumiste järgi (ühekuulise nihkega)	4,30	-60,60
Lisatakse varude muutus, v.a ettemaksed ja ümberklassifitseerimised	-306,70	-29,50
Muud korrigeerimised	9,30	-14,10
Valitsussektori puudujääk statistikaameti andmetel	-825,00	-457,90
Valitsussektori puudujääk SKP-st (%)	-2,0%	-1,1%

Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem, Maksu- ja Tolliamet ning Statistikaamet.⁹

Joonis 4. Valitsussektori raamatupidamise tulemi ja statistilise eelarvepositsiooni võrdlus, miljonites eurodes.

1.1.5 Valitsussektori tulud

ÜLEVAADE 2025. AASTA TULUDEST

Valitsussektori tulud moodustasid riigi raamatupidamise aruande kohaselt 2025. aastal 17,38 miljardit eurot ehk 41,8 protsenti sisemajanduse koguproduktist. 2025. aastal kasvasid tulud 8,7 protsenti (1,39 miljardi euro võrra).

Maksutulud kasvasid 5,7 protsenti (752 miljoni euro võrra). Mahuliselt ja protsentuaalselt vedas kasvu füüsilise isiku tulumaks (suurenedes 399 miljoni euro võrra ehk 14,8 protsenti), mille tasumist mõjutas nii tulumaksumäära tõus 22 protsendini kui ka palgafondi 5,1-

⁹ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

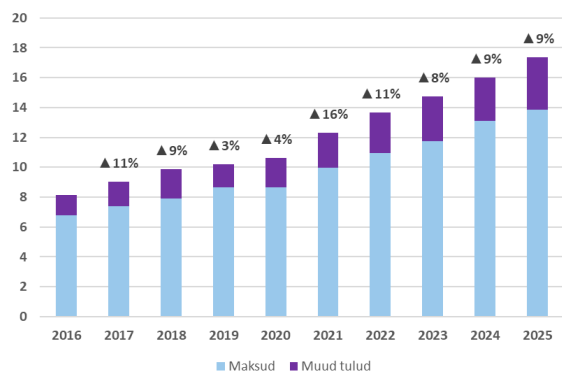
protsendiline kasv. Viimane tõi kaasa ka sotsiaalmaksu tasumise rohkem kui viieprotsendilise kasvu.

Samas kahanes juriidilise isiku tulumaksu laekumine eelmisel aastal 302 miljoni euro ehk 25,8 protsendi võrra. Selle põhjus on samuti maksumäära kasv, millele eelnes 2024. aasta lõpus massiline kasumite väljavõtmine. Kuigi jaotatud kasumilt tasutavast tulumaksust laekus suurem osa 2025. aasta jaanuaris, siis Statistikaameti uue arvestuspõhimõtte kohaselt nihutatakse eelarvepositsiooni arvestuses juriidilise isiku tulumaksu laekumine ühe kuu võrra tagasi sarnaselt sotsiaalmaksule, käibemaksule ning aktsiisitulule.

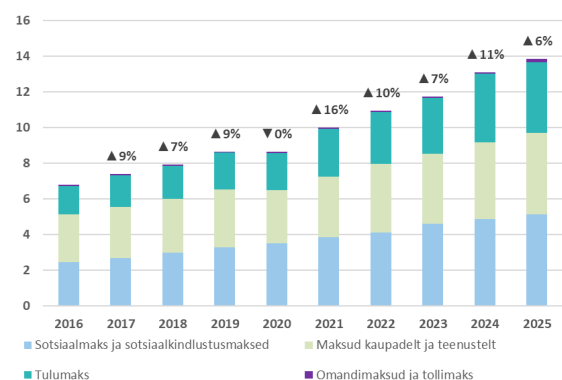
PIKAAJALINE TREND: MAKSD, MUUD TULUD, VÄLISABI

Valitsussektori tuludest moodustasid maksutulud perioodil 2016–2025 keskmiselt 81 protsenti, vähenedes 2024. aasta 82 protsendilt 80 protsendile tulenevalt juriidilise isiku tulumaksu ühekordsest suuremast tasumisest 2024. aastal (vaata joonist 5).

Aastatel 2016–2025 moodustas sotsiaalmaks maksutuludest keskmiselt 35 protsenti, tulumaks 26 protsenti ja käibemaks 24 protsenti. Nende kolme maksu osakaal on võrreldes perioodi algusega (82 protsenti 2016. aastal) kasvanud, ulatudes perioodi lõpuks eelkõige tulumaksu, aga ka sotsiaalmaksu osakaalu suurenemise tõttu 88 protsendini maksutuludest (vaata joonist 6). Juriidilise isiku tulumaksu osakaal maksutuludest saavutas 2024. aastal rekordilise taseme, ulatudes üheksa protsendini, kuid langes eelmisel aastal taas pikaajalisele keskmisele tasemele ehk kuuele protsendile. Füüsilise isiku tulumaksu osakaal on olnud perioodi lõpus suurem kui alguses – üks põhjus on inimeste sissetulekute maksuvaba tulu piiridest välja kasvamine palgakasvu toel ja

Joonis 5. Valitsussektori tulude struktuur, miljardites eurodes

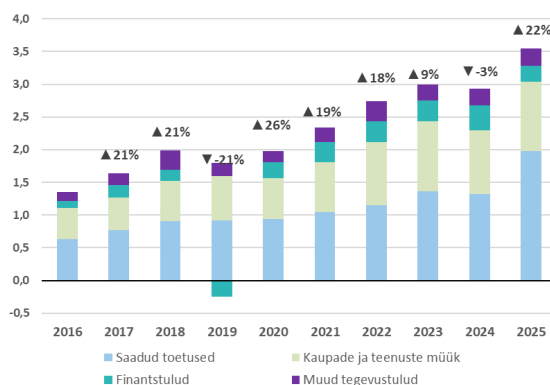
Joonis 6. Valitsussektori maksutulud, miljardites eurodes

Mittemaksulised tulud kasvasid 21,8 protsendi (636 miljoni euro) võrra (vaata joonist 7). Seda põhjustas eelkõige saadud välistoetuste kasv (661 miljoni euro võrra). Kaupade ja teenuste müük suurenes tänu mootorsõidukite registreerimistasu kehtestamisele 83 miljoni euro võrra. Trahvitulud suurenesid trahvimäärade kasvu tõttu 16 miljoni euro võrra. Samas finantstulud vähenesid 136 miljoni euro võrra, millest peamise osa moodustasid Riigimetsa Majandamise Keskuse ja AS Eesti Energia dividendide vähenemine.

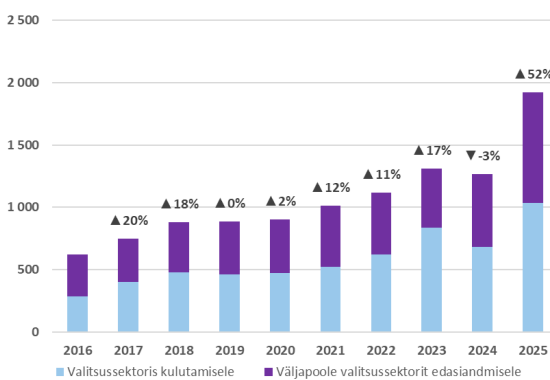
teiseks tõsteti maksumäära 2025. aastal 22 protsendini. Sotsiaalmaksu kasvutempo aeglustus võrreldes paari viimase aastaga palgakasvu aeglustumise tõttu ja osakaal maksutuludest langes perioodi keskmisele tasemele.

Mittemaksulistest tuludest moodustasid perioodil 2016–2025 kõige suurema osa saadud toetused – keskmiselt 48 protsenti (vaata joonist 7). Seetõttu kirjeldatakse alljärgnevalt välistoetuste kasutamist põhjalikumalt.

Välisabi maht sõltus perioodil 2016–2025 toetuste rakendamise tsüklist. Seda ajavahemikku mõjutavad Euroopa Liidu eelarveperioodid 2014–2020 ja 2021–2027. Euroopa Liidu eelarveperioodi alguses on struktuuritoetuste rakendamine tavaliselt madalam ja suureneb perioodi lõpuks. Välisabi keskmine osakaal muudes tuludes oli aastatel 2016–2025 46 protsenti, ulatudes 41 protsendist 2022. aastal 57 protsendini 2019. aastal (vaata joonist 8).

Joonis 7. Valitsussektori muud tulud, miljardites eurodes

Joonis 8. Välisabi, miljonites eurodes

VÄLISTOETUSTE KASUTAMINE

Riigieelarve planeerimisel moodustavad välistoetused umbes kümme protsenti eelarve kogumahust. 2025. aasta riigieelarve tuludest (valitsussektori osa) moodustasid välistoetused 1,93 miljardit eurot (vaata peatüki 4.6 lisa c15 A2 ilma kodumaiste toetusteta). 2025. aasta riigieelarve täitmisest moodustasid välistoetused 1,79 miljardit eurot.

Välistoetuste mahust moodustavad suurima osa Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, mida rakendatakse ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava, Eesti maaelu arengukava ning Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava alusel.

Eelarveperioodil 2021–2027 on ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava Euroopa Liidu toetuste maht 3,37 miljardit eurot, mis koos riikliku kaasfinantseeringu ja toetuse saajate omafinantseeringuga on üle 5,17 miljardi euro kogu rahastusperioodi peale.

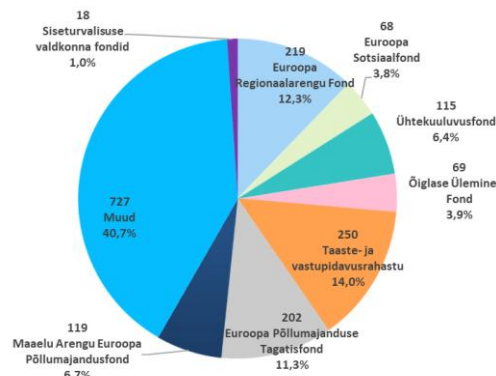
Struktuuritoetuste rakendamise olulised märksõnad 2025. aastal olid rahastusperioodi vahearuande koostamine ning umbes 11 protsenti rakenduskava mahust ümbersuunamine kaitsevaldkonna eesmärkide saavutamiseks. 2025. aasta lõpu seisuga oli kohustisi Euroopa Liidu ees võetud juba ligi 2,7 miljardit eurot (81,8 protsenti) ja sellest on kumulatiivselt välja makstud umbes 849 miljonit eurot (25,2 protsenti).

Eesti taastekava rahastu plaani muutmine toimus 2025. aastal eesmärgiga toetuste (953 miljonit) rakendamisel erinevate investeeringute ja reformide kaudu kokkulepitud eesmärkide paremaks saavutamiseks. 2025. aasta lõpuks oli Euroopa Liidu toetusest Eestisse laekunud 627 miljonit eurot ja siseriiklikult välja makstud 367 miljonit eurot (38,5 protsenti).

Perioodi 2014–2020 välistoetustest oli kasutusel veel Eesti maaelu arengukava raames antav toetus, millel on erandina teistest eelmise rahastusperioodi fondidest lubatud üleminekuperiood. See tähendab, et fondi sai koos üleminekuperioodiga ning taasterahastu panusega kasutada 2025. aastani. Eesti maaelu arengukava 2014–2020 keskendub kuuele Euroopa Liidu maaelu arengu valdkonna prioriteedile. 2025. aasta lõpu seisuga oli kohustisi Euroopa Liidu ees 1,1 miljardit eurot (100 protsenti), millest on välja makstud 1,07 miljardit eurot.

Paralleelselt rakendatakse perioodi 2023–2027 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi samuti aktiivselt. 2025. aasta lõpu seisuga oli kohustisi Euroopa Liidu ees 197,8 miljonit eurot (45 protsenti) ja välja makstud 76 miljonit eurot (17 protsenti).

Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2021–2027 eesmärk on tagada majanduslikult konkurentsivõimeline ja keskkonnasäästlik kalandus ja vesiviljelus läbi järgmiste alaeesmärkide: kalavarude hea seisundi tagamine, kalandus- ja vesiviljelussektori konkurentsivõime suurendamine ning kalandus- ja vesiviljelustoodete kvaliteedi ja lisandväärtuse tõstmine. 2025. aasta lõpuks oli Euroopa Liidu toetustest kohustisi võetud 87 miljoni euro eest ja välja makstud 18 miljonit eurot (18 protsenti).

Joonis 9. Välistoetuste jagunemine fondide lõikes 2025. aastal (miljonites eurodes, protsenti kogumahust)

Siseturvalisuspoliitika raames kasutatakse eelarveperioodi 2021–2027 välistoetusi Sisejulgeolekufondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu ning Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi kaudu. Nende Euroopa Liidu toetuste maht on aastaga suurenenud kokku 77,4 miljoni võrra 167,7 miljoni euroni, millele lisandub riiklik kaasfinantseering. 2025. aasta lõpu seisuga oli kohustisi Euroopa Liidu ees võetud juba ligi 108,3 miljonit eurot (keskmiselt 65 protsenti) ja sellest on välja makstud 20 miljonit eurot (12 protsenti).

Eesti-Šveitsi programmil on kaks fookust: sotsiaalse kaasatuse teemad, millesse on kaasatud nelja ministeeriumi valitsemisalad, ning bioloogilise mitmekesisuse edendamine, millega tegeleb kliimaministeerium koos oma asutustega. 2025. aasta lõpu seisuga oli kohustisi Euroopa Liidu ees võetud juba kogu programmi mahu ulatuses ja sellest on välja makstud kaheksa protsenti.

Lisaks sisalduvad eelarves otsetoetused, mida on riigiasutustel võimalik taotleda otse mitmetest Euroopa Liidu fondidest erinevateks tegevusteks, kogemuste vahetamiseks, riikidevahelise koostöö edendamiseks, riikide süsteemide ühtlustamiseks ja paljuks muuks.

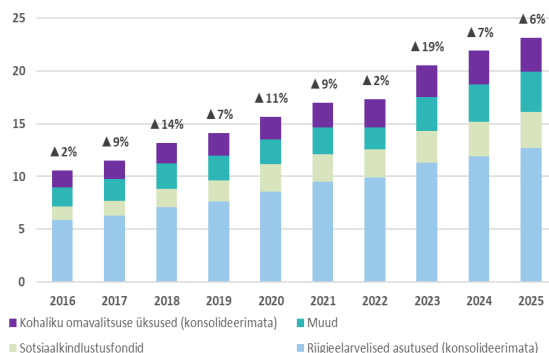

1.1.6 Valitsussektori kulud ja investeeringud

ÜLEVAADE VALITSUSSEKTORI KULUDEST JA INVESTEERINGUTEST

Valitsussektorisest sektorite konsolideerimata kogukulud 2025. aastal olid 23,14 miljardit eurot, mis vastab 55,6 protsendile SKP-st ning millest riigi (konsolideerimata) kulud moodustasid 12,69 miljardit ehk 54,8 protsenti (vaata joonist 10).

Kohalike omavalitsuste üksuste (konsolideerimata) kulud olid 3,25 miljardit eurot, sotsiaalkindlustusfondide kulud 3,43 miljardit eurot ja muude üksuste kulud 3,77 miljardit eurot.

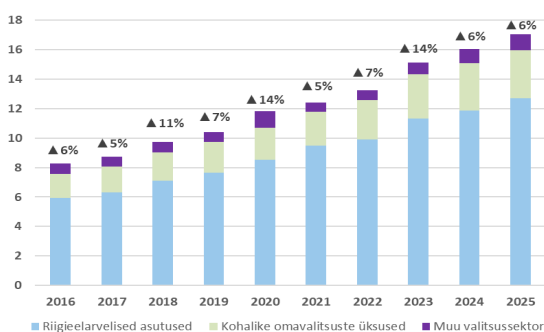

Joonis 10. Valitsussektori allsektorite konsolideerimata kulud, miljardites eurodes

ÜLEVAADE 2025. AASTA KULUDEST

Avaliku sektori 2025. aasta konsolideeritud kuludest ilma investeeringuteta moodustasid 85,8 protsenti (2024. aastal 84,1 protsenti) valitsussektori kulud. Valitsussektori konsolideeritud kuludest 74,4 protsenti moodustasid riigiasutuste kulud ja 19,0 protsenti kohalike omavalitsuste kulud. Riigieelarveliste asutuste kulud veidi kasvasid ja kohalike omavalitsuste kulude osatähtsus konsolideeritud valitsussektori kogukuludes võrreldes eelneva aastaga veidi kahanes.

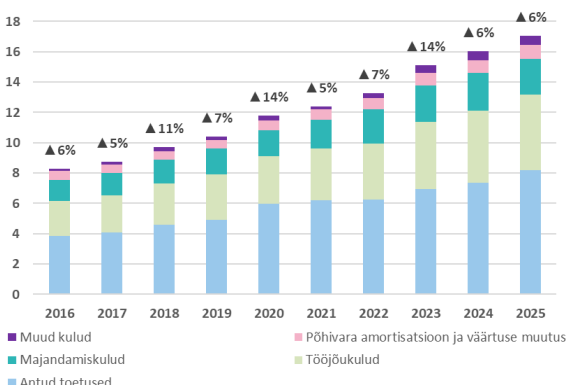
2025. aastal kasvasid riigieelarveliste asutuste kulud 6,3 protsenti, mis on veidi kiirem 2024. aasta kulude kasvutempost peamiselt antud toetuste kasvu tõttu. Kohalike omavalitsuste kulude kasvutempo vähenes 2025. aastal tööjõukulude aeglasema kasvutempo ja toetuste vähenemise mõjul.

Joonis 11. Valitsussektori kulud ilma investeeringuteta, miljardites eurodes

Valitsussektori konsolideeritud kuludeks ilma investeeringuteta kujunes 2025. aastal 17,06 miljardit eurot (2024. aastal 16,04 miljardit eurot) ehk 6,3 protsenti (1014,8 miljonit eurot) enam kui aasta varem (vaata joonist 11). Valitsussektori kuludest kasvasid võrreldes 2024. aastaga enim antud toetused (820,6 miljonit eurot, 11,2 protsenti) ja tööjõukulud (238,3 miljonit eurot, 5,0 protsenti).

Valitsussektori kulude struktuur oli 2025. aastal sarnaselt 2024. aastale võrreldav kriisieelse ajaga aastal 2019, mil antud toetuste osakaal jäi väiksemaks kui 50 protsenti kogukuludest ja tegevuskulude osakaal moodustas umbes 48 protsenti kogukuludest (vaata joonist 12). Vähenemistrendi näitab majandamiskulude osakaal.

Joonis 12. Valitsussektori kulutuste struktuur, miljardites eurodes

2025. aastal vähenesid nii tööjõu- ja majandamiskulude kui ka muude kulude osakaalud valitsussektori kogukuludest võrreldes eelneva aastaga. Kõige enam vähenesid majandamiskulud (1,7 protsendipunkti võrra), samas kui antud toetuste kulu osakaal suurenes 2,1 protsendipunkti võrra.

Valitsussektori tööjõukulude suurenemist vedasid 2025. aastal muu valitsussektori asutuste tööjõukulud, samas kui kohalike omavalitsuste asutustes jäi kasv tunduvalt väiksemaks. Tegevusalade lõikes suurenesid valitsussektoris tööjõukulud enim hariduses (94,8 miljonit eurot), tervishoius (45,3 miljonit eurot) ja riigikaitstes (31,2 miljonit eurot). Muude kulude osatähtsus vähenes 2025. aastal väiksemate intressikulude tõttu.

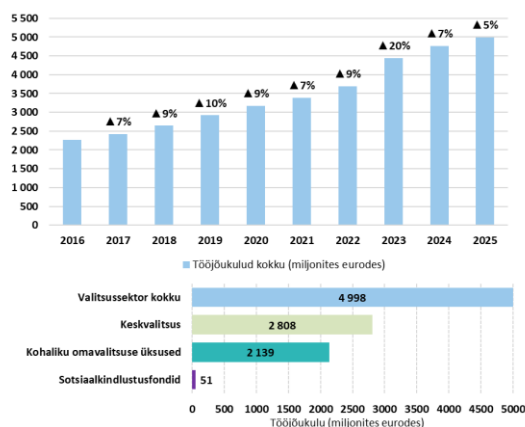
VALITSUSSEKTORI KULUD¹⁰ TEGEVUSALADE LÖIKES

Suurim kulu ehk toetused

Toetuste maht, mis 2025. aasta lõpus oli valitsussektoris 8,17 miljardit (2024. aastal 7,35 miljardit) eurot, kasvas aastaga 820,6 miljoni euro võrra peamiselt antud sihtfinantseerimise (506,6 miljonit eurot) ja pensionide suurenemise tõttu, mis kasvasid 2025. aastal korrapärase indekseerimise tulemusena. Pensionid kasvasid aastaga 212,4 miljonit eurot (7,5 protsenti), muud ravikindlustustoetused 47,1 miljonit eurot (8,8 protsenti), toetused töötutele ja töövõimetoetused 30,0 miljonit eurot (5,7 protsenti) ning ajutise töövõimetususe hüvitised 18,2 miljonit eurot (11,8 protsenti).

Tööjõukulud

Valitsussektori tööjõukulud¹¹ olid 2025. aastal viis miljardit eurot (vaata joonist 13). Võrreldes eelneva aastaga kasvasid valitsussektori tööjõukulud viis protsenti. 2025. aastal kasvasid kõige enam keskvalitsuse tööjõukulud (6,1 protsenti), seejärel kohaliku omavalitsuse üksuste tööjõukulud¹² (3,8 protsenti). Sotsiaalkindlustusfondide tööjõukulud vähenesid 3,67 protsenti.

Joonis 13. Valitsussektori tööjõukulude muutus aastate lõikes. Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem

Valitsussektori keskmine brutokuupalk kasvas 2025. aastal 3,8 protsenti, mis on viimase kümne aasta väiksem aastane palgakasv (vaata joonist 14). Valitsussektori keskmise brutokuupalga tõus oli väiksem kui Eesti keskmise brutokuupalga kasv (5,6 protsenti). Valitsussektori sees kasvas keskmine brutokuupalk keskvalitsuse asutustes 4,4 protsenti, kohaliku omavalitsuse üksustes 3,0 protsenti ja sotsiaalkindlustusfondides 2,8 protsenti.

Valitsussektori keskmine brutokuupalk oli 2025. aastal 2320 eurot ja Eesti keskmine brutokuupalk 2092 eurot.

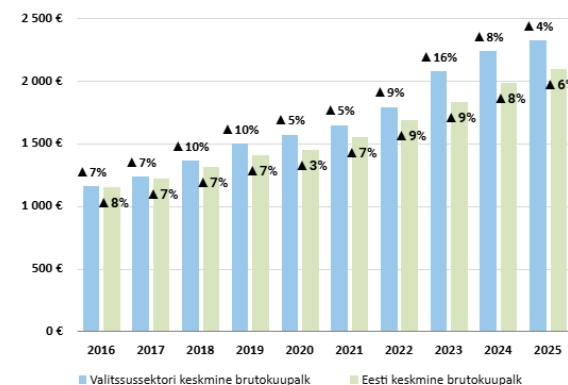
Majandamiskulud

2025. aastal oli valitsussektori majandamiskulude maht 2,38 miljardit eurot (2024. aastal 2,51 miljardit eurot),

Sotsiaaltoetuste grupis korrastati 2024. aastal kontoplaani ning hakati eraldi esitama toetusi sotsiaalhoolekande seaduse alusel, mida varem kajastati muudes sotsiaaltoetuste gruppides. 2025. aastal korrastamine jätkus ning kulud kasvasid aastaga 33,1 miljoni euro võrra ehk 65,7 protsenti.

Saadud ja antud toetuste ülevaade, sealhulgas nende ja-gunemine valdkondade lõikes, asub raamatupidamise aruande peatükis 4.6 lisas c15.

Valitsussektori ning Eesti keskmise brutokuupalga vahe on 2024. aastaga võrreldes vähenenud. Valitsussektoris on rohkem kõrgharidusega töötajaid, mistõttu on ka palgad Eesti keskmisest brutokuupalgast kõrgemad.

Joonis 14. Eesti keskmise ja valitsussektori keskmise bruto-palga muutus aastate lõikes. Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike süsteem

Valitsussektoris töötas 2025. aastal 126 672 töötajat¹³ ja see kasvas statistiliselt 1115 töötaja võrra ehk 0,9 protsenti. Kümne aasta jooksul on valitsussektori töötajate arv kasvanud 8,5 protsenti ehk 9915 töötaja võrra.

Kohalikus omavalitsuses töötas 52 protsenti kogu valitsussektori töötajatest, keskvalitsuses 47 protsenti ja sotsiaalkindlustusfondides üks protsent kogu valitsussektori töötajatest.

Detailsemat infot valitsussektori töötajate arvude ja keskmise palga kohta leiab rahandusministeeriumi kodulehelt ([Avaliku sektori statistika | Rahandusministeerium](#)).

mis tähendab aastaga 5,1-protsendilist vähenemist. Kõige enam vähenesid valitsussektoris 2025. aastal

¹⁰ Välja arvatud toetused.

¹¹ Tööjõukulud koosnevad järgmistest osadest: koosseisuliste töötajate põhipalk, lisatasud, hüvitised, preemiad ja tulemustasud, puhkusetasud, tööjõukuludega kaasnevad maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed, erisoodustused, muude isikute töötasud, töötasud võlaõiguslike lepingute alusel, eripensionid, pensionisuurendused, kapitaliseeritud tööjõukulud.

¹² Sisaldab ka valitsussektoris kuuluvate üksuste valitseva mõju all olevaid üksuseid.

¹³ Peatükis on töötajate arvuna läbivalt käsitletud aasta keskmist täistööajale taandatud töötajate arvu.

kaitseotstarbelise varustuse ja materjalide kulud (237,9 miljonit, 60,9 protsenti), samas kasvasid enim meditsiinitarvete ja -teenuste kulud (23,9 miljonit eurot, 7,9 protsenti), info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud (22,6 miljonit, 12,3 protsenti) ning õppevahendite ja koolituste kulud (17,4 miljonit, 14,3 protsenti). Majandamiskuludest vähenesid ka administreerimiskulud

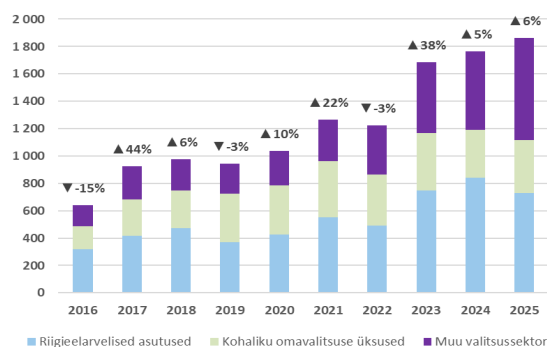
VALITSUSSEKTORI INVESTEERINGUD SEKTORITE LÕIKES

Kui võrrelda 2025. aastat 2024. aastaga, siis riigieelarveliste asutuste investeeringute osatähtsus vähenes 39 protsendini valitsussektori investeeringutest (vaata joonist 15). Valitsussektori investeeringud suurenesid 2025. aastal eelneva aastaga võrreldes 99,3 miljoni euro (5,6 protsendi) võrra. Kokku investeeriti 2025. aastal 1,86 miljardit eurot (2024. aastal 1,76 miljardit eurot). Sellest 727,4 miljonit eurot (2024. aastal 840,2 miljonit eurot) investeerisid riigiasutused ja 389,5 miljonit eurot (2024. aastal 348,4 miljonit eurot) kohalikud omavalitsused.

Valitsussektori investeeringud suurenesid kõige enam transpordi (95 miljonit eurot, 17,6 protsenti) ja hariduse valdkonnas (42 miljonit eurot, 20,6 protsenti) ning vähenesid enim riigikaitse valdkonnas (108 miljonit eurot, 20,5 protsenti). Ülevaade valitsussektori investeeringu-

(9,7 miljonit, 7,9 protsenti) ning sotsiaalteenuste kulud (2 miljonit, 5,9 protsenti). 2025. aastal vähenesid majandamiskulud riigikaitse (209,85 miljonit eurot) ja majanduse tegevusalas (143,0 miljonit eurot). Ülevaade valitsussektori majandamiskuludest asub raamatupidamise aruande peatükis 4.6 lisas c21 ning kaitseotstarbelisest varustusest ja materjalidest peatükis 2.7 lisas a24.

test tegevusalade lõikes asub raamatupidamise aruande peatükis 4.6 lisas c10.

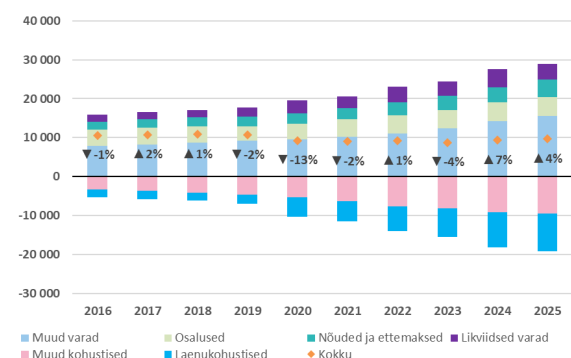

Joonis 15. Valitsussektori üksuste investeeringud, miljonites eurodes

1.1.7 Valitsussektori bilanss

BILANSI STRUKTUUR

2025. aasta lõpus oli valitsussektori konsolideeritud vara kokku 28,89 miljardit eurot (69,4 protsenti SKP-st), kasvades aastaga 1,25 miljardit ehk 4,5 protsendi võrra (vaata joonist 16). Varast suurima osakaaluga oli vähe-likviidne mittefinantsvara (edaspidi „muu vara“), mis moodustas koguvarast 53,6 protsenti ja oli 2025. aasta lõpul 15,49 miljardit eurot (37,2 protsenti SKP-st) ning millest kõige suurema osa ehk 85,5 protsenti moodustas materiaalne põhivara.

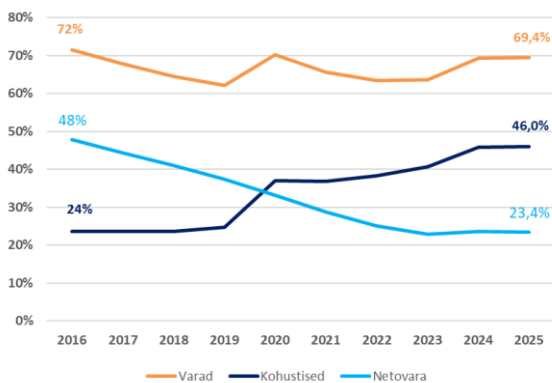

Joonis 16. Valitsussektori bilanss, miljonites eurodes

Muu vara kasvas aastaga 1,22 miljardi euro ehk 8,6 protsenti võrra. See jääb alla eelmise aasta 15,5-protsendilisele kasvule, kuid oli oluliselt kiirem kui varasematel aastatel. Viie varasema aasta keskmine kasv oli 7,4 protsenti. Peamine kasv tulenes 2025. aastal transpordiinvesteeringutest (vaata joonist 21).

Suuruselt järgmise, 17-protsendilise osakaaluga olid osalusud — 2025. aasta lõpul 4,95 miljardit eurot (11,9 protsenti SKP-st). Järgnesid likviidsed varad (14,0 protsenti koguvaradest ehk 4,05 miljardit eurot) ning nõuded ja ettemaksed (15,2 protsenti koguvaradest ehk 4,4 miljardit eurot). Likviidsed varad vähenesid aastaga kokku 15,3 protsenti, põhjuseks oli nii raha kui ka finantsinvesteeringute väiksem maht.

Valitsussektori kohustised moodustasid 2025. aasta lõpul 19,15 miljardit eurot (46,0 protsenti SKP-st), olles aastaga suurenenud 917 miljoni euro ehk viie protsendi võrra (2,2 protsenti SKP-st).

Joonis 17. Valitsussektori varade, kohustiste ja netovara osakaal SKP-st¹⁴

¹⁴ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

Kohustised jagunevad kaheks: laenukohustisteks (50,2 protsenti kohustistest) ja muudeks kohustisteks (49,8 protsenti kohustistest). Laenu- ehk võlakohustisi oli 2025. aasta lõpul 9,61 miljardit eurot (23 protsenti SKP-st) ning nende kohustiste kasv on alates 2020. aastast kiirenud. Viimase aastaga kasvasid need 585 miljoni euro ehk 6,5 protsendi võrra (vaata alapeatükki „Valitsussektori võlakohustised“). Muud kohustised moodustasid 2025. aasta lõpul 9,54 miljardit eurot (22,9 protsenti SKP-st). Muude kohustiste hulka loetakse eraldised, saadud ettemaksed, võlad tarnijatele ja võlad töötajatele. Nende kasvu mõjutab laiem hinna- ja palgakasv.

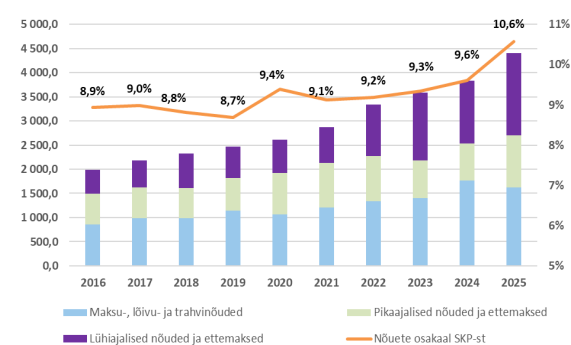
KÄIBEVARA JA LIKVIIDNE VARA

Valitsussektori käibevarast (9,06 miljardit eurot) moodustas likviidne vara 2025. aasta lõpul 4,05 miljardit eurot ehk 44,7 protsenti. Rahandusministeeriumi riigikassa osakond haldas 62,7 protsenti valitsussektori likviidsest varast, vastutades riigi 2,54 miljardi euro suuruste finantsreservide eest (vaata joonist 18). Riigikassa osakond korraldab riigiasutuste, sotsiaalkindlustusfondide ja riigi omandis olevate sihtasutuste ühtset rahavoo juhtimist ning haldab riigi likviidsusreservi ja stabiliseerimisreservi (vaata alapeatükki „Riigi konsolideeritud rahavoo ja finantsriskide juhtimise põhimõtted“).

2025. aasta lõpus ületas valitsussektori käibevara lühiajalisi kohustisi 3,03 miljardi euro võrra ehk 1,5 korda¹⁵. See näitab valitsussektori üldiselt head lühiajalist finantsvõimekust, kuna käibevara ületab lühiajalisi kohustusi. 2024. aasta lõpus oli lühiajalise võlgnevuse kattekordaja 1,7, seega on näitaja veidi

NÕUDED JA ETTEMAKSED

Valitsussektori lühi- ning pikaajalised nõuded ja ettemaksed kasvasid aastaga 576,8 miljoni euro ehk 15,1 protsendi võrra 4,40 miljardi euroni (10,6 protsenti SKP-st, vaata joonist 19).

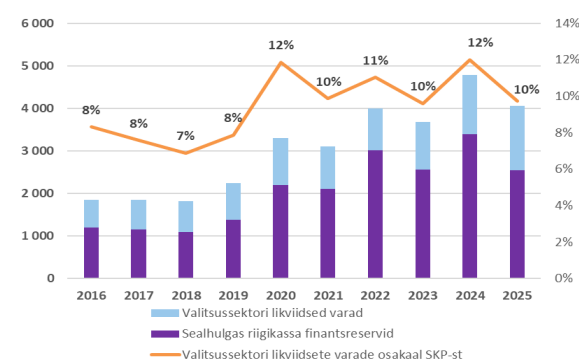

Joonis 19. Valitsussektori nõuded ja ettemaksed, miljonites eurodes¹⁷

Valitsussektori netovara oli 2025. aasta lõpul 9,72 miljardit eurot (23,4 protsenti SKP-st (vaata joonist 17)).

Valitsussektori netovara kasvas aastaga 332,9 miljoni euro ehk 3,5 protsendi võrra. Netovarade tõusule avaldas mõju 2025. aasta aruandeaasta tulem, mis oli aasta lõpu seisuga 326,7 miljonit eurot. Positiivset tulemust toetas hea maksude ja sotsiaalkindlustusmaksete laekumine, antud toetuste kasv ning majandamiskulude kokkuhoid (vaata peatüki 4.4 netovara muutuste aruande valitsussektori osa B).

halvemaks muutunud. Viimasel kümnel aastal on suhtarv püsinud keskmiselt tasemel 1,9 ning alla selle taseme langes näitaja alates aastast 2020.

Joonis 18. Valitsussektori likviidsed varad, sealhulgas riigikassa halduses olevad finantsreservid, miljonites eurodes¹⁶

Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded moodustasid 1,62 miljardit eurot ehk 36,8 protsenti kõigist nõuetest ja ettemaksetest, lühiajalised muud nõuded ja ettemaksed 1,70 miljardit eurot (38,7 protsenti) ning pikaajalised muud nõuded ja ettemaksed 1,08 miljardit eurot (24,5 protsenti). Lühiajaliste nõuete ja ettemaksete seas on suurim 68,9 protsenti ulatuses laekumata sihtfinantseerimine summas 1,17 miljardit eurot ning pikaajaliste nõuete ja ettemaksete seas on suurimad antud laenud summas 610,0 miljonit eurot, mis moodustavad 56,6 protsenti (vaata peatükis 4.6 lisa c4). Laenude hulgas kajastuvad Eesti riigi poolt EFSF-i¹⁸ kaudu väljastatud laenud summas 437,5 miljonit eurot (2024. aasta lõpul 442,3 miljonit eurot) (Kreeka, Iirimaa ja Portugali toetusprogrammid). Vastav summa on ühtlasi kajastatud riigi võlakohustistes (vaata peatükis 2.7 lisa a17). Kreeka programmis lisanduvad laenudega seotud pikaajalised intressinõuded (vaata peatükis 2.7 lisa a5) ja intressikohustised

¹⁵ Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja, inglise keeles *current ratio* (*current assets / current liabilities*).

¹⁶ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

¹⁷ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

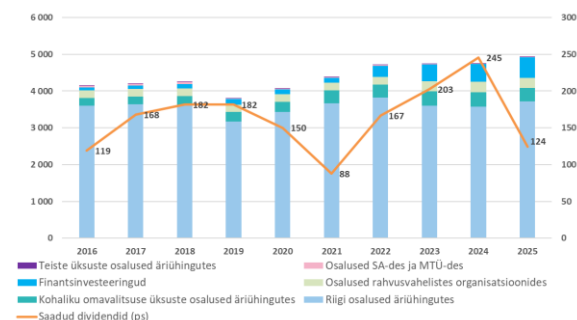
¹⁸ Euroopa Finantsstabiilsusmehhanism (inglise keeles *European Financial Stability Facility*, EFSF) on 2010. aasta juunis eurotsooni riikide poolt ühiselt asutatud institutsioon euroala finantsstabiilsuse tagamiseks. Euroopa Finantsstabiilsusmehhanism andis pikaajalisi laene Iirimaa, Kreekale ja Portugalile, mille finantseerimiseks emiteeriti eurotsooni riikide garanteeritud pikaajalisi võlakirju. Euroopa Finantsstabiilsusmehhanism enam eurotsooni liikmetele uusi laene ei väljasta, sest selle funktsiooni võttis üle 2021. aastal asutatud Euroopa Stabiilsusmehhanism.

(vaata peatükis 2.7 lisa a15) 44,8 mln eurot (2024. aasta lõpul 39,8 mln eurot).

Valitsussektori suurimad laenude andjad on Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA, Maaelu Edendamise SA ja SA Keskonnainvesteeringute Keskus. Nende asutuste fondide

OSALUSED

2025. aasta lõpus oli valitsussektoril osalusi 4,95 miljardit eurot (12 protsenti SKP-st), mida on eelmise aastaga võrreldes 182,6 miljoni euro ehk 3,8 protsendi võrra rohkem (vaata joonist 20).

Joonis 20. Valitsussektori osalused ja dividendid, miljonites eurodes

Suurima osa (75 protsenti) valitsussektori osalustest moodustasid riigile kuuluvad tütar- ja sidusettevõtjad 3,72 miljardi euro väärtuses. Riigi osalus neis kasvas aastaga 140,3 miljoni euro võrra (vaata peatükis 4.6 lisa c6 ja peatükis 2.7 lisa a9).

Kohalike omavalitsuste osalus tütar- ja sidusettevõtjates oli 362,1 miljonit eurot, vähenedes 2025. aastal 30,1 miljoni euro võrra (vaata peatükis 4.6 lisa c6 ja peatükis 3.6 lisa b5).

Riigi osalused rahvusvahelistes organisatsioonides olid kokku 279,1 miljonit eurot (2024. aastal 278,1 miljonit

MUU VARA

Valitsussektori koguvaradest ligikaudu poole moodustas muu vara, mille hulka arvatakse lisaks materiaalsele ja immateriaalsele põhivarale bioloogilised varad, kinnisvarainvesteeringud ning varud. Muu vara maht suurenes aastaga 1,49 miljardi euro võrra ning moodustas 2025. aasta lõpus kokku 15,49 miljardit eurot (39 protsenti SKP-st). Materiaalne põhivara suurenes aastaga 0,96 miljardi euro võrra 13,24 miljardi euronit ning moodustas 85,5 protsenti muust varast.

Varude maht kasvas 2025. aastaga 231,2 miljoni euro võrra ning moodustas aasta lõpuks kokku 1,68 miljardit eurot. Seisuga 31.12.2024 võeti esmakordselt varudena arvele kaitseotstarbelised laovarud (laskemoon ja ballistiline varustus) summas 707,8 mln eurot (vaata ka peatükis 2.4 netovara muutuste aruanne ja peatükis 2.6 arvestuspõhimõtete muutmine). Nimetatud varusid kanti kuni 31.12.2024 ostmisel majandamiskuludesse (kaitseotstarbeline varustus ja materjalid, vaata peatükis 2.7 lisa a24). 2025. aasta jooksul suurendati esmakordselt seisuga 31.12.2024 arvele võetud kaitseotstarbelist laovaru tagasiulatuvalt veel 99,7 miljoni euro võrra,

maht kasvas 2025. aastal 46,0 miljoni euro võrra, seejuures tehti fondidesse täiendavaid sissemaksid summas 52,1 miljonit eurot (2024. aastal 12,1 miljonit eurot). Tagasi laekus 25,6 miljonit eurot (2024. aastal 94,9 miljonit eurot).

eurot). Neist suurim oli 204,7 miljoni euroga osalus Euroopa Stabiilsusmehhanismis (vaata peatükis 2.7 lisa a3). 2025. aastal laekus tütar- ja sidusettevõtjalt dividenditulu 124,1 miljonit eurot, mida oli 121,3 miljoni euro võrra vähem kui aasta varem, peamiselt Riigimetsa Majandamise Keskuse ja AS Eesti Energia dividenditulude vähenemise tõttu.

Riigile kuulus 2025. aasta lõpus 28 tütar- ja sidusettevõtet (2024. aasta lõpus samuti 28 ettevõtet). Suuremad ettevõtted on Eesti Energia AS, Riigimetsa Majandamise Keskus ja Elering AS.

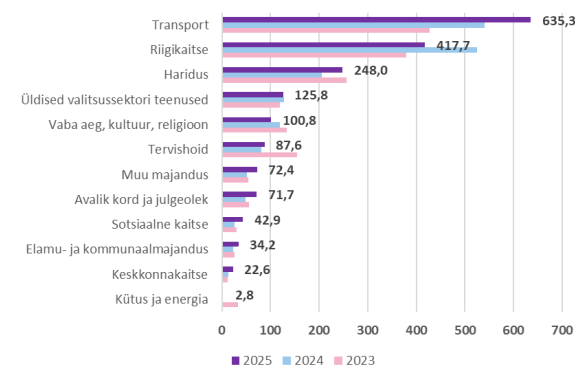
Riigi tütar- ja sidusettevõtetest on valitsussektoris arvatud kümme äriühingut, millest suurimad olid AS Riigi Kinnisvara, Eesti Raudtee AS ja OÜ Rail Baltic Estonia (vaata peatükis 2.7 lisa a1 B2). 2025. aastal asutati uus äriühing Hexest Materials AS, mis on kaitsetööstuse lõhkeaine tehas, ning esialgsel hinnangul on Eesti Statistikaamet arvanud tehase valitsussektoris.

Valitsussektoris ei kuulunud 19 riigi tütar- ja sidusettevõtjat, millest suurimad olid Eesti Energia AS (grupp), Riigimetsa Majandamise Keskus ja Elering AS (grupp).

Igal aastal avalikustatakse osaluste koondülevaated¹⁹, millest leiab detailsema informatsiooni riigile kuuluvate sihtasutuste ja äriühingute põhitegevuse ning finantsseisu kohta.

sealhulgas võeti arvele ka muud laos olevad varuosad ja kulumaterjalid.

Valitsussektori põhivarast moodustasid suurima osa ehk 65,8 protsenti hooned ja rajatised, mille väärtus oli 8,71 miljardit eurot.

Joonis 21. Valitsussektori materiaalse ja immateriaalse põhivara ning kinnisvarainvesteeringute soetus tegevusalade lõikes miljonites eurodes viimasel kolmel aastal

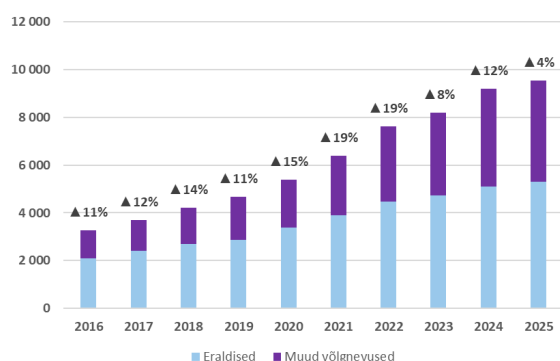
¹⁹ Ülevaade riigi osaluspoliitika põhimõtetest: <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigi-osalused>.

Maad oli 926,9 miljoni euro ning masinaid ja seadmeid 997,3 miljoni euro väärtuses (vaata peatükis 4.6 lisasid c7, c8 ja c9).

Valitsussektori asutused soetasid 2025. aastal põhivara 1,86 miljardi euro eest. Seda oli 99,3 miljoni euro võrra enam kui 2024. aastal.

MUUD KOHUSTISED

Valitsussektori kohustised jagunevad kaheks: laenukohustisteks²⁰ ja muudeks kohustisteks. Muud kohustised hõlmavad eraldisi, saadud ettemakseid ning kohustisi tarnijate ja töötajate ees. Muud kohustised suurenesid aastaga 331,8 miljoni euro ehk 3,6 protsendi võrra, moodustades 2025. aasta lõpul 9,54 miljardit eurot (vaata peatükis 4.6 lisasid c12 ja c13). Muudest kohustistest moodustasid eraldised 55,5 protsenti ja muud võlgnevused 44,5 protsenti (vaata joonist 22).

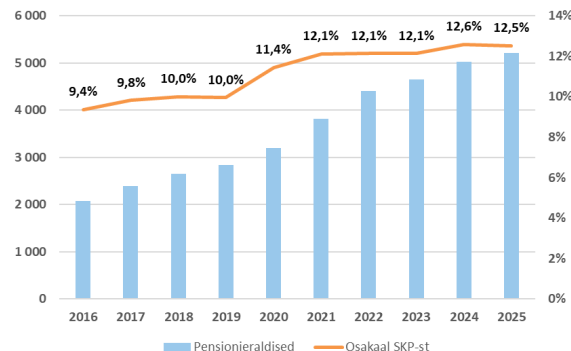

Joonis 22. Kohustiste (välja arvatud laenukohustiste) struktuur miljonites eurodes

2025. aasta lõpus olid valitsussektori eraldised 5,30 miljardit eurot, mida oli 3,8 protsendi võrra rohkem kui 2024. aastal (vaata peatükis 4.6 lisa c13). Eraldistest 98,5 protsenti olid avaliku sektori pensionikohustised (5,21 miljardit eurot) (vaata joonist 23). Muud eraldised (81,4 miljonit eurot) koosnesid garantiikohustistest, laenukohustistest, kohtukuludest ja keskkonnakaitse alastest eraldistest.

Pensionieraldisi arvestatakse riigi endistele ja praegustele töötajatele ning nende perekonnaliikmetele, kellel on seadusest tulenev õigus eripensionile või pensionisuurendusele, mis ületab tavalist riiklikku pensioni. Need on politsei- ja päästeametnikud, kaitseväelased, prokurörid, kohtunikud ja õiguskantsler, parlamendisaadikud ning muud ametnikud (vaata peatükis 2.7 lisa a16 A). 2025. aasta lõpu seisuga arvestati avaliku sektori pensionieraldisi kokku 31 958 inimesele (2024. aasta lõpus 32 612 inimesele) kogusummas 5,21 miljardit eurot (2024. aastal 5,02 miljardit eurot). Pensionieraldiste saajatest 16 053 olid pensionil (2024. aasta lõpus 15 597 pensionäri). Eripensionite eraldiste suurust mõjutavad tegurid on oodatav eluiga, intressimäärad, pensionisaajate arv ning nende väljateenitud pensioniõigused.

Kõige rohkem investeeriti 2025. aastal transporti (635,3 miljonit eurot) ja riigikaitset (417,7 miljonit eurot), samas vähenes viimases soetuste maht 20 protsendi võrra (vaata peatükis 4.6 lisa c10 ja joonist 21).

Joonis 23. Pensionieraldised miljonites eurodes ja osakaal SKP-st²¹

Kuna kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid pensionieraldistelt võivad aastate lõikes oluliselt kõikuda, kajastatakse need otse netovarade muutusena. 2025. aastal moodustasid need kokku kahjumi summas 11,2 miljonit eurot (2024. aasta kahjum 168,0 miljonit eurot). Kindlustusmatemaatilist kahjumit mõjutab keskmise palga ja pensioniindeksi pikaajalise prognoosi muutus. Jooksva perioodi eest lisandunud summad kajastatakse tööjõukuludes (vaata peatükis 2.7 lisa a23).

Muudest eraldistest kõige suurema mahuga, 52,4 miljonit eurot, on garantiikohustuste ja laenukohustiste eraldised, mis kajastuvad konsolideeritud aruandes Ettevõtjate ja Innovatsiooni SA-s, Maaelu Edendamise SA-s ja AS-is KredEx Krediidikindlustus. 2025. aastal suurendati vastavaid eraldisi 1,0 miljoni euro võrra (2024. aastal vähendati 2,3 miljoni euro võrra) ja tehti väljamakseid summas 1,5 miljonit eurot (2024. aastal 1,7 miljonit eurot).

Riigi raamatupidamisaruandes ei kajastata kohustistena Eesti töötajaskonna välja teenitud tulevaste perioodide esimese samba pensionimakseid (riiklikku pensioni), mistõttu ei ole selle kohustise jaoks moodustatud sihtotstarbelist eraldist. Rahvusvaheliste avaliku sektori raamatupidamisstandardite kohaselt kajastatakse aruandluses esimese samba pensionimaksed selles perioodis, mille eest need maksmisele kuuluvad. Samas koostab rahandusministeerium riiklike pensionide tulude ja kulude pikaajalisi prognoose ning hindab saadava sotsiaalmaksu ja riiklike pensionide kulu vahet, mis tuleb katta riigieelarve muude tulude arvelt.

²⁰ Laenukohustised on täpsemalt selgitatud alapeatükis „Valitsussektori võlakohustised“.

²¹ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

1.1.8 Valitsussektori võlakohustised

VALITSUSSEKTORI VÕLAKOHUSTISED ÜKSUSTE LÖIKES

Valitsussektori statistiline võlakoormus oli 2025. aasta lõpus 10,03 miljardit eurot (24,1 protsenti SKP-st), mis võrreldes eelnenud aastaga suurenes 676 miljoni euro ehk seitsme protsendi võrra (vaata joonist 24).

Riigile võetud võlakohustised kasvasid 2025. aastal 476 miljoni euro ehk seitsme protsendi võrra eelkõige Ukrainas jätkunud sõjast ning kasvavatest kaitsekuludest tingituna. 2025. aasta lõpus moodustas rahandusministeeriumi 7,31 miljardi euro suurune võlaportfell valitsussektori võlakoormusest 73 protsenti.

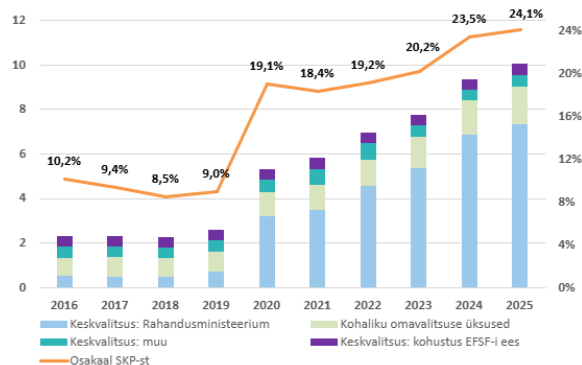
Riigi võlakohustiste hulka arvestatakse ka riigigarantii Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismi poolt antud laenudele summas 482 miljonit eurot, mis 2025. aastal moodustas viis protsenti kogu valitsussektori võlast. Võrreldes 2024. aastaga jäi Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismiga seotud kohustus samaks. Siiani Eesti Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismi võlakohustiste riigigarantiiga seotud makseid teinud ei ole.

Teiste valitsussektoris kuuluvate keskvalitsuse üksuste võlakohustised olid 2025. aasta lõpul 556 miljonit

eurot. Need võlakohustised moodustavad kuus protsenti valitsussektori koguvõlast.

Kohalike omavalitsuste võlakohustised kasvasid aastaga 116 miljoni euro ehk seitsme protsendi võrra ja olid 2025. aasta lõpul 1,68 miljardit eurot, moodustades 17 protsenti kogu valitsussektori võlast.

Sotsiaalkindlustusfondidel võlakohustisi ei olnud.

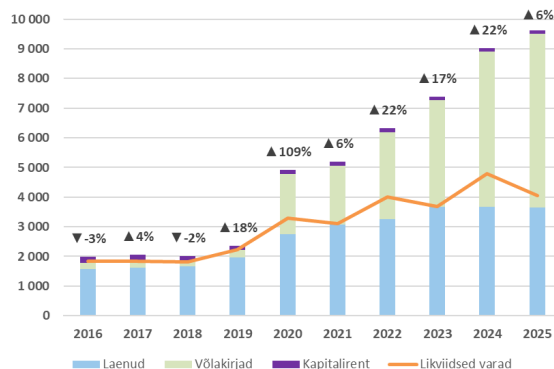

Joonis 24. Valitsussektori võlakohustiste jaotus üksuste lõikes, miljardites eurodes. Allikas: Statistikaamet²²

VALITSUSSEKTORI VÕLAKOHUSTISTE STRUKTUUR

Võlakirjad moodustasid 2025. aasta lõpus valitsussektori võlakohustistest 61 protsenti, laenu 38 protsenti ja kapitalirendid ühe protsendi (vaata peatükis 4.6 lisa c14).

Võlakohustiste instrumentide osakaalud muutusid oluliselt 2020. aastal, kui rahandusministeerium alustas taas pikaajaliste võlakirjade emiteerimist. Selle tagajärjel on pikaajaliste võlakirjade osakaal kasvanud märkimisväärselt. 2025. aasta lõpu seisuga on rahvusvahelistele kapitaliturgudele emiteeritud kolm riigi võlakirja kogusummas 4,5 miljardit eurot ning üks siseriiklik võlakiri 200 miljonit eurot (vaata joonist 25).

Joonis 25. Valitsussektori võlakohustised instrumentide alusel miljonites eurodes

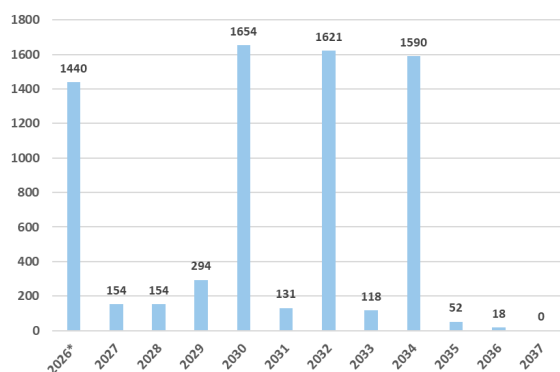
Rahavoo juhtimiseks kasutab rahandusministeerium ka lühiajalisi võlakirju ja kommertsapabereid (jääk 2025. aasta lõpus 1,1 miljardit eurot) ning pikaajalisi laene Põhjamaade Investeeringuspangalt, Euroopa Investeeringuspangalt, Euroopa Nõukogu Arengupangalt ja Euroopa Komisjonilt (jääk 2025. aasta lõpus 1,51 miljardit eurot (vaata peatükis 2.7 lisa a17 ja tabelit 3)). Kõik valitsussektori kohustised on eurodes.

Rahandusministeeriumi kui valitsussektori suurima laenaja võlaportfelli refinantseerimisrisk on mõnevõrra kasvanud. Võlakohustiste põhisumma tagasimaksed on aastate lõikes ühtlaselt jaotatud. Suuremad võlakohustiste põhisummade tagasimaksed algavad aastast 2030, kui lunastuvad emiteeritud pikaajalised võlakirjad (vaata joonist 26).

Riigi võlakohustiste kaalutud keskmine tagasimakseperiood oli 5,2 aastat (vaata joonist 27), mis on võrreldes eelmise aastaga vähenenud pikaajaliste laenuinstrumentide lõpptähtaaja lühenemise tõttu. Võrdluseks: Euroopa Liidu riikide keskmine võlakohustiste tagasimakseperiood oli Euroopa Komisjoni andmetel 2025. aasta lõpul 8,25 aastat.

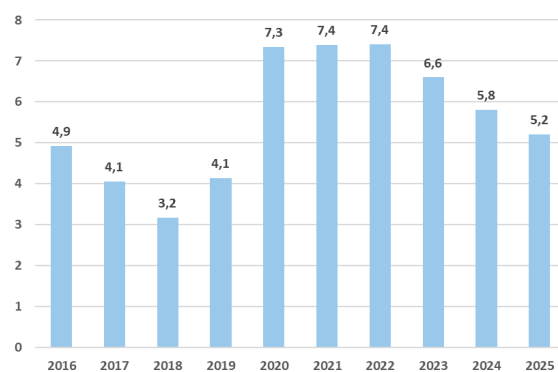
²² Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

Joonis 26. Rahandusministeeriumi võlakohustuste tagasimaksed profiil 31.12.2025 seisuga, miljonites eurodes

*Lühiajaliste võlakohustuste tagasimaksed näidatakse netosummana ehk ilma aastasisest tagasimakseteta.

Joonis 27. Rahandusministeeriumi võlakohustuste kaalutud keskmine tagasimaksmise periood, aastates

Tabel 3. Rahandusministeeriumi võlakohustiste struktuuri võrdlus aastatel 2023, 2024 ja 2025, miljonites eurodes

	31.12.2023	Osakaal	31.12.2024	Osakaal	31.12.2025	Osakaal	Neto- muutus 2025/2024
Võlakohustised kokku	5341	100%	6836	100%	7312	100%	476
Pikaajalised laenud	1820	34%	1652	24%	1512	21%	-140
Lühiajalised võlakirjad	521	10%	984	14%	1100	15%	116
Pikaajalised võlakirjad	3000	56%	4200	61%	4700	64%	500
Kaalutud keskmine intress	2,85%		2,67%		2,36%		
Keskmine kestus tähtajani	6,6 aastat		5,8 aastat		5,2 aastat		

1.1.9 Tingimuslikud kohustised

Valitsussektori olulisemad tingimuslikud kohustised (vaata peatükis 4.6 lisa c27) jäävad viimase kümne aasta jooksul vahemikku 4,71 kuni 8,47 miljardit eurot, kasvades 2025. aasta jooksul 432 miljoni euro võrra. Nende kohustiste osakaal moodustas 2025. aasta lõpul 21 protsenti SKP-st (vaata joonist 28).

Kaks suurimat kohustist – tarnelepingud ja investeerimiskohustised (3,20 miljardit, 38 protsenti tingimuslikest kohustistest) ning antud garantiid (2,04 miljardit eurot, 24 protsenti tingimuslikest kohustistest) – moodustasid 2025. aastal valitsussektori tingimuslikest kohustistest 62 protsenti. Võrreldes 2024. aastaga suurenesid need tingimuslikud kohustised 495 miljoni euro võrra.

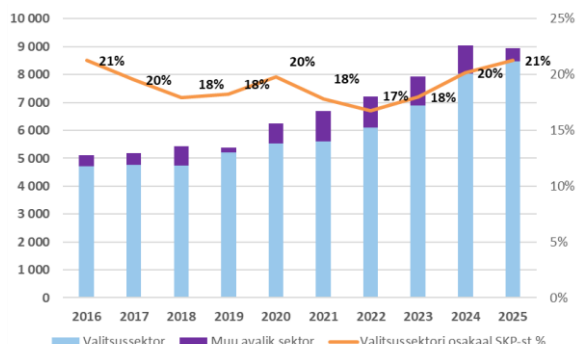
Riik peab rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide nõudmisel tasuma oma sissemaksmata osaluse²³ eest kokku 2,03 miljardit eurot, millest suurim kohustis (1,59 miljardit eurot) on Euroopa Stabiilsusmehhanismi ees. Muude finantsinstitutsioonide sissemaksmata osalused on oluliselt väiksemad: näiteks Euroopa Investeerimis-

pangal 188 miljonit eurot, Maailmapangal 133 miljonit eurot, Põhjamaade Investeerimispangal 69 miljonit eurot (vaata peatükis 2.7 lisa a30 A). Ülejäänud tingimuslikud kohustised on seotud riigigarantiidega (2,04 miljardit eurot, 24 protsenti tingimuslikest kohustistest), toetuse andmise ja vahendamise kohustistega (802 miljonit eurot, kümme protsenti tingimuslikest kohustistest) ning kohtuasjadest, muudest lepingutest ja tagatistest tulenevate kohustistega (kokku 396 miljonit eurot, viis protsenti tingimuslikest kohustistest) (vaata joonist 29).

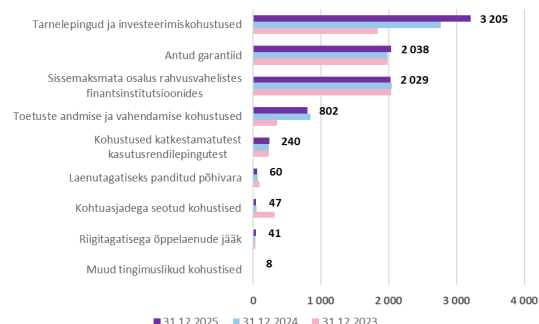
Riigigarantiidest 1,56 miljardit eurot ehk 75 protsenti moodustab Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismi²⁴ võlakohustistele antud garantii ning 293,1 miljonit eurot ehk 14 protsenti Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA ettevõtlus- ja eluasemelaenude käendused ning ekspordigarantiid. Ülejäänud väiksemad garantiid on antud rahvusvahelistele finantsinstitutsioonidele laenude või erinevate projektide garanteerimiseks (vaata peatükis 2.7 lisa a30 B).

²³ Inglise keeles *callable capital*.

²⁴ Eesti garanteerib alates 2011. aastast vastavalt oma osalusele garantii osa igast Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismi võlakirjaemisest kuni 1,99 miljardi euro ulatuses.

Joonis 28. Avaliku sektori ja valitsussektori tingimuslikud kohustused kokku, miljonites eurodes²⁵

Joonis 29. Valitsussektori tingimuslikud kohustused liikide lõikes, miljonites eurodes

1.1.10 Riigi finantsriskide juhtimise põhimõtted ja likviidsus

RIIGI KONSOLIDEERITUD RAHAVOO JUHTIMINE

Riik on valitsussektori siseselt koondanud ühtse rahavoo juhtimise alla 220 asutust: 162 riigiasutust, 54 sihtasutust, Tervisekassa, Eesti Töötukassa, AS Pensionikeskuse ja Euroopa Komisjoni (vaata peatükis 2.7 lisasid a2 ja a15). Rahandusministeeriumi riigikassa osakond korraldab arvelduste, makseteenuste ja rahavoo juhtimist e-riigikassa süsteemi ja krediidiasutustes olevate rahandusministeeriumi kontsernikontode koosseisu kuuluvate pangakontode vahendusel. Valitsussektori suuremad asutused, mis on väljaspool riigikassa osakonna konsolideeritud rahavoo juhtimist, on

RIIGI FINANTSRISKIDE JUHTIMISE PÕHIMÕTTED

Rahandusministeeriumi riigikassa osakond haldab kaht investeerimisportfelli: likviidsusreservi igapäevase rahavoo juhtimiseks ja stabiliseerimisreservi kriisilukordadeks. Finantsvahendeid investeeritakse rahvusvahelistel finantsturgudel kõrge krediidireitingu ja likviidsusega võlakirjadesse ning hoiustesse. Stabiliseerimisreservi paigutatakse alates 2024. aastast ka börsil kaubeldavatesse investeerimisfondidesse.

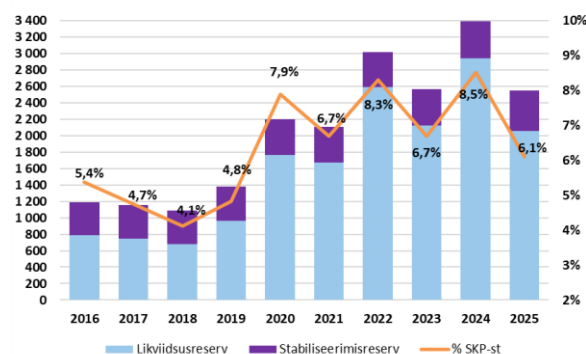
Riigikassa osakond lähtub likviidsusreservi haldamisel konservatiivsest investeerimisstrateegiast, et tagada vahendite väärtuse säilivus ja likviidsus ning kehtestatud riskipiirangute raames tulu teenimine. Stabiliseerimisreservi haldamise eesmärk on kehtestatud piirangute raames pikaajaliselt stabiliseerimisreservi vahendite väärtuse kasvatamine ja piisava likviidsuse säilitamine, et vajaduse korral oleks võimalik täita riigieelarve seaduses nimetatud eesmärgid (vaata joonist 30).

Likviidsusreservi finantsriskide juhtimisel lähtutakse aktive ja passivate tasakaalustatud haldamise²⁶ põhimõtetest, mille järgi hoitakse finantsvarade ja lühiajaliste kohustuste finantsriskid võimalikult neutraalsed ehk riskid on maandatud (vaata tabelit 4). Riigi võlakohustuste võtmisel peab kaasnevate finantsriskide ja kulu

Tagatisfond, kohalikud omavalitsused ja neile kuuluvad asutused, ülikoolid ning riigi äriühingud.

Konsolideeritud rahavoogude juhtimine võimaldab gruppiselt saavutada suuremat sünergia. Riigil on seetõttu võimalik laenuvõtmist edasi lükata ning kasutada valitsussektori vabu vahendeid paindlikult ja efektiivselt. Tervisekassa, Töötukassa ja sihtasutused ei pea tegelema finantsvarade haldamise ega rahavoo juhtimisega. Lisaks maksab riigikassa osakond neile raha järgilt likviidsusreservi tulusega võrdsel määral intressi.

suhe olema kooskõlas riigi võlakohustuste täitmise võimekusega.

Joonis 30. Riigi finantsreservide mahud miljonites eurodes ja nende osakaal SKP-st. Allikas: Rahandusministeerium, Statistikaamet²⁷

Riigi kohustuste õigeaegseks täitmiseks jälgitakse likviidsusreservi ja lühiajaliste võlakohustuste (arvelduskrediidi, lühiajalise krediidilimiidi ja muude sarnaste lepingute) võtmise miinimumtasest. Likviidsuse tagamiseks võib likviidsusreservi vahendeid paigutada vaid kuni kolmekuulise tähtajaga hoiustesse ja likviidsusesse võlakirjadesse.

²⁵ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

²⁶ Inglise keeles ALM – *asset-liability management*.

²⁷ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

Eurodes tehtud paigutusi loetakse valuutariskivabadeks. Stabiiliseerimisreservi haldamisel valuutariski võtta ei ole lubatud. Likviidsusreservi turuväärtusest võib valuutariski võtta ühe protsendi ulatuses.

Stabiiliseerimisreservi intressiriski ja tururiski juhtimisel lähtutakse kord kvartalis koostatavast normportfelist. Normportfell koostatakse eurosooni vähemalt A- krediitdireitinguga riikide valitsuse võlakirjadest, rahaturu instrumentidest ja börsil kaubeldavatest investeerimisfondidest. Stabiiliseerimisreservi paigutustega börsil kaubeldavatesse investeerimisfondidesse normportfelli suhtes tururiski ei võeta. Likviidsusreservi ja riigikassa antud laenude intressiriski juhtimiseks tohib nende keskmine modifitseeritud kestus olla kuni 0,45 aastat. Likviidsusreservi normportfell on ühe kuu €STR *swap*-i määr. Võlakohustiste intressiriski mõõdetakse keskmise intresside fikseerimise perioodi meetodil. 2025. aasta lõpu seisuga oli võlakohustiste keskmine intresside fikseerimise periood 4,39 aastat ja 2024. aasta lõpus 4,75 aastat.

Krediidiriski juhtimisel kasutab riigikassa rahvusvaheliste reitinguagentuuride Moody's, Standard & Poor's ja Fitch poolt emitentidele ja krediitdiasutustele väljastatavaid krediitdireitinguid. Likviidsusreservi finantsvahendeid võib investeerida pikaajalistesse (lõpptähtajaga üle ühe aasta) võlakirjadesse, mille krediitdireiting on vähemalt Aa3 (Moody's) või AA- (Standard & Poor's ja Fitch). Stabiiliseerimisreservi puhul on piiranguteks vastavalt A3 (Moody's) või A- (Standard & Poor's ja Fitch).

Lühiajaliste (alla ühe aasta) lunastus- või lõpptähtajaga paigutuste krediitdireiting peab nii likviidsus- kui ka stabiiliseerimisreservis olema vähemalt Prime-1 (Moody's), A-1 (Standard & Poor's) või F-1 (Fitch). Paigutustele krediitdiasutustes, mille kaudu korraldatakse riigi arveldusi, on kehtestatud täiendavad piirangud.

Likviidsus- ja stabiiliseerimisreservi vahendeid ei tohi paigutada Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismi ja Euroopa Stabiilsusmehhanismi võlakirjadesse. Lisaks ei tohi stabiiliseerimisreservi vahendeid paigutada krediitdiasutustesse, mille hoiuseid tagatakse tagatisfondi seaduse kohaselt. Ühe krediitdiasutuse või emitendi ja tema kontserniga seotud tehingute osakaal võib olla kuni 20 protsenti vastava investeerimisportfelli turuväärtusest. Vähemalt 65 protsenti stabiiliseerimisreservi turuväärtusest peab olema paigutatud valitsussektori emitentide võlakirjadesse.

Võlakohustistega seotud finantsriskide juhtimisel arvestatakse ka refinantseerimisriski. Riigieelarvele liigse maksekoormuse vältimiseks on kehtestatud piirang tagasi maksmata lühiajaliste võlakohustiste jäägile. See tohib olla kuni 25 protsenti vastava aasta riigieelarve kulude ja investeringute summast. Pikaajaliste võlakohustiste tagasimaksed tuleb võimaluse korral hajutada aastate vahel selliselt, et ühel aastal tagasimaksmisele kuuluvad pikaajalised võlakohustised ei ületa viit protsenti vastava aasta prognoositavast sisemajanduse kogutoodangust.

Tabel 4. Likviidsusreservi, stabiiliseerimisreservi ja rahandusministeeriumi poolt võetud võlakohustiste peamised riskinäitajad

	Võetud võlakohustised		Likviidsusreserv		Stabiiliseerimisreserv	
	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025
Turuväärtus	6836 miljonit eurot	7312 miljonit eurot	2938 miljonit eurot	2056 miljonit eurot	453 miljonit eurot	486 miljonit eurot
Modifitseeritud kestus	4,21 aastat	3,88 aastat	0,19 aastat	0,30 aastat	3,39 aastat	3,46 aastat
Keskmine kestus tähtajani	5,82 aastat	5,20 aastat	–	–	–	–
Keskmine intresside fikseerimise periood	4,75 aastat	4,39 aastat	–	–	–	–
Valuuta	100% euro	100% euro	100% euro	100% euro	100% euro	100% euro

1.2 Tegevuste ülevaade

Alates 2020. aastast on Eesti riigieelarve tegevuspõhine, mis tähendab, et riigi strateegilised eesmärgid on seotud kasutada olevate vahenditega.

Pikaajaliste sihtide poole liikumist kajastavad pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ elluviimise ülevaated²⁸.

Ministeeriumite 2025. aasta tegevuste põhjalikum kokkuvõtte koos eelarve kasutamise analüüsiga on 2027-2030 programmides, mille eelnõud avalikustatakse 1.

oktoobril Rahandusministeeriumi kodulehel. Programmid kinnitatakse 2027. aasta jaanuaris pärast 2027. aasta riigieelarve vastu võtmist. Allkirjastatud programmid avaldatakse valdkonnaministeeriumide ning tervikuna ka Rahandusministeeriumi kodulehel.

Peatüki lõpus antakse ülevaade põhiseaduslike institutsioonide 2025. aasta tegevustest ning ministeeriumite siseauditi üksuste sise- ja välishindamiste tulemustest.

1.2.1 Pikaajaline arengustrateegia „Eesti 2035“

Riigikogu võttis 12. mail 2021 vastu riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“, mille sihid on:

- Eestis elavad arukad, terved ja tervist hoidvad inimesed,
- Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud,
- Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik,
- Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond,
- Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik.

„Eesti 2035“ aluspõhimõtete hoidmist, strateegiliste sihtide saavutamist ja vajalike muutuste elluviimist seiratakse mõõdikutega, mille saavutustaset saab jälgida Statistikaameti veebirakenduses [Tõetamm](#). Strateegia eesmäärke viiakse ellu valdkonna arengukavade ja programmidega. Täpsemalt saab 2025. aastal ellu viidud tegevuste kohta lugeda tulemusvaldkondade ülevaadetest. Lisaks annavad igal aastal kõik ministrid ja peaminister ülevaate „Eesti 2035“ eesmärkide poole liikumisest nii riigikogule (peaministri ja ministrite kõned ning nendega kaasnevad jaotusmaterjalid²⁹) kui ka Vabariigi Valitsusele.

RIIGI PIKAAJALISE ARENGUSTRATEEGIA „EESTI 2035“ ALUSPÕHIMÕTETE MÕÕDIKUD

Rahvaarv oli 2026. aasta 1. jaanuari seisuga 1 362 954 ning võrreldes 2025. aastaga vähenes see umbes 7000 inimese võrra. Strateegias „Eesti 2035“ on seatud eesmärgiks, et rahvaarv ei vähene. Rahvaarvu vähenemine tulenes eelkõige negatiivse iibe süvenemisest, mida positiivne rändesaldo enam ei tasakaalusta.

Väljaspool Harju- ja Tartumaad elavate inimeste osakaal on veidi langenud (41 protsendilt 2024. aastal 40,8 protsendile 2025. aastal). Elanike arvu kahanemine väljaspool Tallinna linnaregiooni peegeldab pikaajalisi trende Eesti rahvastiku regionaalses paiknemises, pealinnastumist ning koondumist linnalistesse asumitesse.

Kohortsündimuskordaja, mis näitab 40-aastaste naiste reproduktiivsea vältel sündinud keskmist laste arvu naise kohta, oli 2025. aastal 1,81 last – võrreldes eelneva aastaga 0,02 võrra vähem („Eesti 2035“ siht 1,86). Madal

sündimus on läbiv trend kogu Euroopas. Sajandi madalimat sündimust mõjutasid tõenäoliselt nii järjestikused kriisid, Ukraina sõda kui ka suur hinna- ja elukalliduse tõus, mis vähendasid perede kindlustunnet.

Eesti keelt emakeelena kõnelejate osakaal rahvastikus langes veidi (2025. aastal 64,2 protsenti, mis on 0,1 protsenti vähem kui 2024. aastal). Samas on eesti keelt kasutavate inimeste osakaal jätkuvalt kõrge (2025. aastal 91,5 protsenti) ning püsib samal tasemel kolmandat aastat järjest, säilitades 2035. aastaks seatud trajektoori (üle 91 protsenti). Neid näitajaid aitavad hoida ja tõenäoliselt veelgi parandada üleminek eesti-keelsele õppele ning erinevad tegevused Sidusa Eesti tulemusvaldkonnas.

Eestit turvaliseks riigiks pidavate elanike osatähtsus rahvastikus on jätkuvalt kõrge (2024. aastal 88 protsenti) ning kuigi see on võrreldes 2022. aastaga veidi vähenenud (kaks protsendipunkti), jääb muutus veaprotsendi 3,1 piiresse (andmed avalikustatakse iga kahe aasta järel). Turvalisus on kompleksne mõõdik ning pole ühte sündmust, mis inimeste vastust mõjutaks, kuid viimaste aastate geopolitiiline ja julgeolekuolukord on sellega vahetult seotud. Lisaks on oluline välja tuua, et **91 protsenti Eesti elanikest peab oma kodukohta turvaliseks** ning 2024. aastal oli Eesti Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) riikide seas siseturvalisuse näitajate poolest esikohal³⁰.

OECD tajutud riskide näitajatest³¹ on mõnevõrra tõusnud tunnetus haigeks jäämise või puude tekkimise ohust (2022. aastal 54,8 protsenti ja 2024. aastal 55 protsenti, mis vastab strateegias „Eesti 2035“ seatud eesmärgile). Samal ajal on kahanenud kõikide kulutuste katmise võimetuse ja kasvanud töö kaotamisega seotud riskide tunnetatus. 2024. aastal oli kõikide kulutuste katmise võimetuse tajutud risk 60 protsenti („Eesti 2035“ seatud siht 48,4 protsenti või väiksem); töö kaotamise tunnetatud risk oli 2024. aastal 59 protsenti, mis ületab „Eesti 2035“ seatud sihti (47,6 protsenti või väiksem) ning kasvas võrreldes eelmise näitajaga 2022. aastal (56,1 protsenti).

Soolise võrdõiguslikkuse indeks oli 2025. aastal 59,4 väärtuspunkti sajast, olles kerges langustrendis; „Eesti 2035“ siht on 70,7. See näitaja jääb alla Euroopa

²⁸ Ülevaade „Eesti 2035“ tegevuskava elluviimisest: [Elluviimine | Eesti Vabariigi Valitsus](#) Mõõdikud aegriidadega: [Tõetamm – Riigi oluliste näidikute mõõdupuu](#).

²⁹ [Elluviimine | Eesti Vabariigi Valitsus](#)

³⁰ [OECD Trust Survey Data | OECD](#)

³¹ Protsent näitab, kui suur osa küsitletutest tunnetab ohuna haigeks jäämist, puude tekkimist, kõikide kulutuste katmise võimetust või töö kaotamist.

Liidu keskmisele, mis on 71 punkti. Peamised valdkonnad, mis Eesti madalamat skoori mõjutasid, olid naiste vähenenud osalus otsustusprotsessides ning palgalõhe.

Kasvuhooonegaaside netoheide (sealhulgas LULUCF-is ehk maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris) on viimase kahe aasta jooksul vähenenud, olles 2022. aastal 14,4 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti ning 2023. aastal 12,99 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti. Uuemaid andmeid ei ole. Strateegias on 2035. aasta sihiks seatud 8 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti. Kasvuhooonegaaside netoheide on 2022. aasta andmete põhjal Eestis võrreldes 1990. aasta tasemega 59 protsenti vähenenud, samal ajal kui Euroopa Liidus keskmiselt on kasvuhooonegaaside heitkogused vähenenud 30 protsenti. Kuigi viimase kahe aasta jooksul on Eesti heitkogused suurenenud, tuleb arvestada, et kasvuhooonegaaside heidet põhjustanud majandustegevused olid koroonapandeemiast mõjutatud. Heite suurenemine viimasel kahel aastal on tingitud koroonapandeemia järgsest kiirest taastumisest ja sellele järgnenud Venemaa täiemahulise kallaletungist Ukrainale, mis lõi segamini senised Euroopa gaasitarneid ning tekitas turumoonutuse, kus suurema kasvuhooonegaasi heitega põlevkivielekter muutus Euroopa elektriturul konkurentsivõimelisemaks kui maagaasist elektrienergia tootmine.

Eesti koht üleilmses säästva arengu eesmärkide indeksis oli 2025. aastal 17., mis on seitsme koha kaugusel aastaks 2035 seatud eesmärgist (10. või kõrgem koht), ning viimase aastaga libiseti eesmärgist kahe koha võrra kaugemale.

Alljärgnevalt on toodud valitsuse olulisemad algatused ja tegevused 2025. aastal strateegia „Eesti 2035“ sihtide poole liikumiseks sihtide lõikes.

EESTIS ELAVAD ARUKAD, TEGUSAD JA TERVIST HOIDVAD INIMESED

Eestikeelsele haridusele ülemineku teisel aastal toimub õpe eesti keeles kõigis esimestes, teistes, neljandates ja viiendates klassides ning lasteaedades. Kui varem keskenduti peamiselt õpetajate keeleoskusele, siis alates 2025. aastast pööratakse rohkem tähelepanu õpetamismeetoditele ja õpetajate toetamisele.

Kutseõppeasutustes avati **esimesed nelja-aastased rakendusliku gümnaasiumi õppekavad**, kus noor saab lisaks ametile tugeva keskkariduse, mis võimaldab nii tööturule siirduda kui ka kõrghariduses edasi õppida.

Loodi õiguslik alus **personaalmehediini laialdaseks kasutuselevõtuks**, mis on osa laiemast tervishoiu uuendamisest, keskendudes kvaliteedile, ennetusele ja targale andmekasutusele. **Geeniandmete laiem kasutuselevõtt** on innovaatiline tööriist ning aitab tulevikus vähendada ravikuluseid.

EESTI ÜHISKOND ON HOOLIV, KOOSTÖÖMEELNE JA AVATUD

Käivitati **heaolutehnoloogiate innovatsiooniprogramm**, mis annab hoogu tervishoiu ja hoolekandes uuendete heaolutehnoloogiate kasutuselevõtuks. Fookus on digilahendustel ja kaugteenustel, mis võimaldavad eakatel ja erivajadusega inimestel võimalikult kaua iseseisvalt ja turvaliselt kodus elada, lähedaste hoolduskoormust vähendada ja spetsialistide puudust leevendada.

Viidi ellu **töötushüvitiste reform**. Muudatused tagavad selgema ja töötamist toetavama töötuskindlustuse süsteemi.

Kehtestati korrakaitse seadus, millega on võimalik perevõigavalla toimepanija suhtes rakendada kuni 72 tunni pikkust **viibimiskeeldu**. Nii on võimalik ohvreid paremini kaitsta.

Ratifitseeriti **naiste diskrimineerimise vastase konventsiooni lisaprotokoll**, mis tugevdas rahvusvahelist õiguslikku alust võrdsuse edendamiseks.

EESTI MAJANDUS ON TUGEV, UUENDUSMEELNE JA VASTUTUSTUNDLIK

Vabariigi Valitsuse juures alustas tööd efektiivsuse ja majanduskasvu nõukoda, kus ettevõtjate ettepanekuil võeti fookusesse **bürokraatia ja halduskoormuse vähendamine** majanduskasvu elavdamise eesmärgil.

Kestlikkusaruande esitamise tähtaeg lükati kahe aasta võrra edasi ning Euroopa Liidus **algatati arutelu** aruandluse vabatahtlikuks muutmise üle. Euroopa Liidu liikmesriigid ja parlament jõudsid detsembris kokkuleppele **kestlikkusaruandluse põhimõttelises lihtsustamises**. See piirab aruandluse kohustuse vaid suurte ettevõtetega ja vähendab märkimisväärselt vajalike andmete mahtu.

Käivitati **suuremahuline investeeringute meede**. Toetusmeetme eesmärk on hoogustada nii siinseid ettevõtjaid kui ka välisinvestoreid tegema Eestisse vähemalt 100 miljoni euro suuruseid investeeringuid.

Kehtestati **kaitsetööstuspargi eriplaneering** Ermistus ja Põhja-Kiivõlis, valikpakkumise kaudu valiti neli ettevõtet ja Ämari minitööstuspargis käivitati külmiinide tootmine.

EESTIS ON KÕIGI VAJADUSI ARVESTAV, TURVALINE JA KVALITEETNE ELUKESKKOND

Tugevdati kaitsevalmidust maal, merel, õhus ja kübervaldkonnas. Toimus ligi 16 000 osalejaga suurõppus Siil, mille eesmärk oli rahvusvahelises raamistikus kontrollida Kaitseväge üksuste lahinguvalmidust ja harjutada liitlasvägede Eestisse siirmist.

Vastu võeti **hädalukorra seaduse muudatused**, mis seavad ootuse, et uutesse suurematesse hoonetesse tulevad alates 1. juulist 2026 varjendid.

Eluasemete kvaliteedi parandamiseks avati 80 miljoni euro suurune rekonstrueerimistoetuse voor, valmis renoveerimisportaali koduleht ning alustati renoveerimiskava alusuuringutega.

EESTI ON UUENDUSMEELNE, USALDUSVÄÄRNE JA INIMESEKESKNE RIIK

Sõjaliseks riigikaitseks eraldati üle viie protsendi SKP-st, arendades riigi kaitsevõimet tervikliku süsteemina. See hõlmab nii heidutust ja kaitset, juhtimist ja olukorrateadlikkust kui ka manöövreid ja tuletoetust, üksuste kaitstust ja vastupidavust ning logistikat ja liitlaste vastuvõtuvõimet.

Ukrainat toetati sõjaliselt. Eesti panustas 0,34 protsenti SKP-st Ukraina võidu tagamiseks. Sellest 95 miljonit eurot läks Eesti kaitsetööstuse toodangu soetamiseks.

Kehtestati „üks sisse, üks välja“ reegel. Iga uue ettevõtjatele ja kodanikele halduskoormust toova nõude kehtestamisel muudetakse mõni vana kehtetuks. See aitab piirata ja vähendada bürokraatlikke norme.

Kaitseväge loodi **tulevikuvõime ja innovatsiooni väejuhatuse**, mille ülesanne on koordineerida Kaitseväge võitlusvõime jätkusuutlikku kasvu.

1.2.2 Heaolu

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti on riik, kus inimesed on hoitud, ebavõrdsus ja vaesus väheneb ning toetatud on kõikide pikk ja kvaliteetne tööelu

Valdkonna arengukava

Heaolu arengukava 2023–2030

Tulemusvaldkonna programmid

Laste ja perede programm

Tööturuprogramm

Vanemaealiste programm

Sotsiaalhoolekande programm

Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Sotsiaalministeerium

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Aruandeaastal toetati tööelu kvaliteeti, vähendati ebavõrdsust ja parandati tööturu toimimist. Tööturuprogrammis ajakohastati töötuskindlustussüsteemi ning koostati selle rakendusaktid, et 2026. aastast oleks võimalik üle minna uuele, baasmääras töötuskindlustushüvitise süsteemile. Uuendati tööhõiveprogrammi 2024.–2029. aasta määrust, et tööturuteenused vastaksid tööotsijate ja tööandjate vajadustele. Euroopa Liidu vahendite toel avati kaks taotlusvooru: üks üle 55 aasta vanuste töötamise ning teine tervisepiirangutega inimeste tööturul osalemise toetamiseks. Algatati pilootprojekt Ida-Viru naiste töötamise toetamiseks, et leida sobivaid lahendusi tööturul mitteaktiivsete inimeste hõivesse toomiseks. Noortele suunatud konverents Pärnus tõi kokku noortega tegelevad spetsialistid. Arutati noorte tööellu jõudmise toetamise võimalusi.

Töösuhete valdkonnas loodi paindliku tööaja kokkulepete regulatsioon, võimaldades töötajal ja tööandjal senisest paindlikumalt tööajas kokku leppida. Valmisid eelnõud noorte töötamise lihtsustamiseks ja töövaidluste lahendamise efektiivsemaks muutmiseks, tugevdati töötajate kaitset muudatustega meretöö seaduses. Tööohutuse valdkonnas valmisid ettepanekud halduskoormuse vähendamiseks ning uuendati töötervishoiu ja -ohutuse nõudeid asbestiga töötamisel, et parandada töötajate tervise kaitset. Lisaks osaleti Euroopa Liidu õigusaktide läbirääkimistel seoses näiteks praktika, kantserogeenide ja lähetatud töötajatega. Euroopa Liidu vahendite toel käivitati tööohutuse alane mentorlusprogramm tööandjatele, et tõsta teadlikkust ning parandada tööohutust organisatsioonides, samuti alustati töökeskkonnaspetsialistide koolitusprogrammi väljatöötamist.

Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programmi raames viidi läbi koolitused karjäärinõustajatele, et nad osaksid toetada nii naisi kui ka mehi tööalaste valikute tegemisel soostereotüüpe kinnistamata ja vähendada ametialast segregatsiooni. Alustati vertikaalse segregatsiooni teemaliste teavitustegevustega, näiteks toimus töövarjupäev „Tüdrukud võtavad üle“. Kinnitati taotlusvooru regulatsioon, toetamaks eristumise vähendamist

hariduses ja tööturul. Aastal 2025 ratifitseeriti naiste diskrimineerimise vastase konventsiooni lisaprotokoll, mis tugevdas rahvusvahelist õiguslikku alust võrdsuse edendamiseks. Tehti ettepanekuid soolise võrdõigussüsteemi ja võrdse kohtlemise voliniku institutsiooni tugevdamiseks. Anti võrdsuslõimealast nõu struktuurivahendite kasutamisel, sealhulgas koostati juhendmaterjal avatud taotlusvoorude korraldajatele ja auditeeriti ligipääsetavuse tagamist projektides. Valmis LGBTIQ³²-inimeste võrdsete võimaluste edendamise tegevuskava ja korraldati teavitustegevusi, et parandada avalike teenuste ja avaliku ruumi ligipääsetavust. Strateegilise partnerluse kaudu toetati valdkondlike vabaühenduste võimekust. Anti sisendit õpetajate kutsestandardile, et vältida soostereotüüpide kinnistamist hariduses.

Palkade läbipaistvuse direktiivi üle võtmiseks valmistati ette eelnõu, sealhulgas loodi andmepõhise aruandluse visioon, et soolise palgalõhe raporteerimine oleks võimalikult halduskoormusevaba. Lisaks valmis tööde väärtuse hindamise metoodika, mis toetab objektiivsetel kriteeriumitel põhineva töötasustruktuuri loomist.

Mitmed õigusloomeprotsessid viibisid. Palkade läbipaistvuse eelnõu ootab edasist poliitilist juhist. Töötuskindlustuse laiendamise ettepanekuga iseenda tööandjatele ei mindud edasi, kuna esialgse analüüsi tulemusel ei ole see muudatus vajalik. Osalistega arutati vähenenud töövõimega inimeste sotsiaalmaksu hüvitamise lahendust. Kuna Eesti Puuetega Inimeste Koda muudatusettepanekuid ei toetanud, kokkuleppele ei jõutud. Töövõime hindamise metoodika analüüsi esimesele hankele ei tulnud pakkujaid ja metoodika analüüsi tähtaeg pikeneb. Lisaks pikeneb tervisekontrollide digitaliseerimise tähtaeg, kuna prioriteetsemad arendused tehakse esmajärjekorras.

Eesmärkide saavutamiseks tuleb lõpetada pooleliolevad õigusprotsessid, parandada tööandjate ja töötajate teadlikkust ning tugevdada andmepõhist poliitikakujundamist. Tööturu toimimiseks on oluline toetada paindlikke töövorme, vähendada ebavõrdsust ning parandada teenuste kättesaadavust, et hoida tööhõive määra jätkuvalt kõrget taset ja tagada, et soolise võrdõigussüsteemi indeks liigub seatud sihile lähemale.

Võrdsuspoliitika vaates on ühtlasi oluline suurendada füüsilise ja digikeskkonna ligipääsetavust. Samuti tuleb jätkuvalt toetada soolist võrdsust ja vähemuste võrdseid võimalusi väärtustavate hoiakute levikut ning suurendada võrdsete võimaluste edendamise võimekust sidusrühmade seas.

Sotsiaalvaldkonda mõjutas süvenev demograafiline kriis. 2025. aastal sündis 9092 last, mis on viimase saja aasta väikseim sündimus. Madalat sündimust ja perede ebakindlust suurendasid elukalliduse tõus ning sünnitusealiste naiste arvu vähenemine. Laste suhtelise vaesuse määr ulatus 2024. aastal 16,2 protsendini ning absoluutses vaesuses elas 11 800 last (4,5 protsenti lastest). Eriti haavatavas olukorras olid üksikvanemaga pered. Laste vaimne tervis halvenes ja uute psühhiaatriliste haigusjuhtude arv kasvas märgatavalt. Poole vägivallakuritegudest moodustas perevägivald, millest kolmandik puudutas lapsi.

³² LGBTIQ – lesbid, geid, biseksuaalid, trans-, intersoolised ja queer-inimesed

Järgnevate aastate prioriteet on erihoolekande rahastuse jätkusuutlikkuse tagamine, kuna praegune teenuse maksumus ei kata tegelikke kulusid. Lisavahendite leidmine 2026. aastal on vajalik süsteemi stabiliseerimiseks, järjekordade lühendamiseks ja spetsialistide sektoris hoidmiseks, et vältida teenuskohtade sulgemise riski.

Heaolu tagamiseks lihtsustati 2025. aastal süsteeme, tõsteti toetusmäärasid ja muudeti teenuseid inimesekeskseks. Hooldereform vähendas eakate omaosalust hooldekodudes 78 protsendilt 51 protsendile. Üldhoolduses loodi juurde ligikaudu 1500 kohta ning aasta lõpuks oli kohti kokku 13 000. Alustati reformi mõjuanalüüsi, mis valmib 2026. aastal. Intellektipuudega täisealistele loodi uus päeva- ja nädalahoiuteenus, mis leevendas omaste-hooldajate koormust.

Puudega inimeste vaesusriski vähendamiseks tõsteti toetusi. Juunis suurendati raske ja sügava puudega laste ning sügava puudega tööealiste igakuiseid summasid. Aasta alguses maksti ühekordset lisatoetust. Ühekordne lisatoetus raske puudega lastele või harvikaiguse toetust saavatele lastele oli 95 eurot, sügava puudega lastele 142 eurot, raske puudega tööealistele 60 eurot ja sügava puudega tööealistele 250 eurot. Raske puudega laste või harvikaiguse toetus kasvas 161 eurolt 180 euron, sügava puudega laste toetus 241,6 eurolt 270 euron, raske puudega tööealiste toetus ühtlustati 34–49 eurolt 50 euron ja sügava puudega tööealiste toetus tõusis 43,47–53,70 eurolt 100 euron. Raske ja sügava puudega tööealiste toetus sõltus varem puude liigist, mistõttu oli toetuse kasv erinev ja mõnele lisandus väiksem, mõnele suurem summa. Puudega lapse vanusepiiri määramist muudeti nii, et alates 2027. aastast kehtib puude raskusaste kuni täisealiseks saamiseni. See vähendab dubleerivat hindamist, tagab erivajadusega lastele pikemaajalise abi, võrdse kohtlemise ja parema selguse erivajadusega laste vanematele.

Strateegilise muudatusena alustati abivahendite ning meditsiiniseadmete süsteemide ehk sotsiaalkindlustusamet ja tervisekassa korraldatavate teenuste ühtseks ter- vikuks liitmist aastatel 2026–2029. Abivahendite kättesaadavuse suurendamiseks saab alates 2025. aasta septembrist soodustusega abivahendeid soetada ostueelse puude või tööväime hindamiseta.

Laste ja perede heaolu tõstmiseks valmisid sündimuse analüüs ja ettepanekud sündide suurendamiseks³³. 2026. aasta oktoobrist asendatakse senine toitjakaotuspension süsteem uue toitjakaotustoetusega (umbes 350 eurot kuus), mis tagab vanema kaotanud lapsele

ühetaolise abi. Kasuperedele loodi individuaalsed teenuse-eelarved, mis võimaldavad pereliikmetel kasutada vajalikku nõustamist ja tuge.

Väljakutseks jääb ohvriabi, eriti naiste tugikeskuste ja seksuaalvägivalla kriisiabi püsirahastuse tagamine, sest alarahastus takistab seadusest tulenevate kohustuste täitmist ja halvendab abi kvaliteeti. Järgnevatel aastatel viiakse ellu naiste tugikeskuste reform ja parandatakse ohvrite ligipääsu juriidilisele abile, et tagada turvaline teekond vägivallast väljumisel ja vähendada taasohvritamise riski. Ohvriabis tõsteti nõustajate pädevust traumateadlikkuse ja psüühikahäirete mõistmise vallas. Arendati vigastuste dokumenteerimise süsteemi, mida saab kasutada kriminaalmenetluses. Inimkaubanduse ohvrite abistamiseks loodi riiklik suunamismehhanism, mis jaotab vastutuse ametkondade vahel.

Vanemaaliste toimetulekut toetati pensionitõusuga – keskmine vanaduspension tõusis 817 euron. Kehtestati kõrgem maksuvaba tulu piir. Toimetulekutoetuse määramise reeglid muudeti õiglasemaks, loobudes eluaseme arvestamisest varana. 2026. aastast tõsteti toimetulekutoetuse piirmäärasid kõikidele pereliikmetele. Kuulmispuudega inimestele tagati viipekeele- ja kirjutustõlke püsiv riiklik rahastus.

Heaolutehnoloogiatega seotud innovatsiooniprogrammid tõid fookusesse vananeva ühiskonna ja erivajadustega inimeste vajadused, näiteks andmepõhine otsustamine ja „sündmusteenused“, mis aitavad abi kiiremini kohale toimetada. Käivitus süsteem, kus info lapse terviseprobleemist liigub automaatselt lastekaitсени, et viivitusteta abi pakkuda. Valmistati ette heaolutehnoloogiate innovatsiooniprogramm, mis kiirendab digilahenduste kasutuselevõttu hoolekandes. Vaimse tervise valdkonnas rakendati tõendus põhiseid katseprojekte. Sotsiaalvaldkonna töötajatele koostati valdkonnaülene kompetentsiprofiil.

Valmis väljatöötamiskavatsus Eesti tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi integreerimiseks. Tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi lõimimiseks luuakse maakondlikud heaolupiirkonnad ja koostöökogud, kus riik ja omavalitsused lepivad kokku piirkondlikud strateegiad ning rahvastikupõhise riskijuhtimise. Teenuseosutajad koondatakse TERVIKu nime all koostööorganisatsioonidesse, mis tegutsevad Tervisekassa tulemuspõhiste lepingute alusel ja pakuvad abivajajatele proaktiivset abi. 2026. aastal toetatakse maakondi valdkonnaülese koordinatsiooniteenuse rakendamisel.

Tabel 5. Tulemusvaldkonna „Heaolu“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Tööhõive määr 20–64-aastaste seas						
- mehed	83,3%	82,6%	81,9%	82,1%	82,3%	–
- naised	80,9%	80,9%	81,4%	78,8%	79,0%	–
- kokku	82,1%	81,8%	81,7%	80,3%	80,5%	–
Allikas: statistikaamet						
Absoluutse vaesuse määr						
- mehed	3,0%	3,7%	**	≤ 2,7%	≤ 2,7%	–
- naised	2,4%	3,1%		≤ 1,8%	≤ 1,8%	–

³³ Laste saamise ja kasvatamise toetamine: analüüs ja ettepanekud.

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
- kokku	2,7%	3,4%		≤ 2,2%	≤ 2,2%	–
Allikas: statistikaamet						
Suhtelise vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse määr						
- mehed	21,4%	19,7%	**	≤ 19,0%	18,9%	–
- naised	26,7%	24,5%		≤ 23,9%	23,8%	–
- kokku	24,2%	22,2%		≤ 21,5%	21,4%	–
Allikas: Eurostat						
Kohortsündimuskordaja	1,82	1,83	1,81	1,86	1,86	1,86
Allikas: statistikaamet						
Hoolivuse ja koostöömeelsuse indeks	–	59,2%	**	> 61%	> 61%	> 61%
Allikas: Tartu ülikool, statistikaamet, sotsiaalministeerium, Euroopa Sotsiaaluuring						
Soolise võrdõiguslikkuse indeks (EIGE indeks)*	57,1	57,2	59,4	64,2	64,85	70,7
Allikas: Euroopa soolise võrdõiguslikkuse instituut (EIGE)						

*2025. aasta EIGE indeksi metoodikat uuendati ning ka varasemate aastate tulemused on vastavalt ümber arvutatud ja uuendatud.

** Mõõdiku 2025. aasta tase avaldatakse 2026. aasta novembris.

Tabel 6. Tulemusvaldkonna „Heaolu“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	–5 510 267	–6 002 131	–6 021 291	–5 894 772	–6 242 469	–6 531 536

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala tulemusvaldkonna 2025. aasta lõplik eelarve 6,02 miljardit eurot on esialgsest eelarvest 19 miljoni euro võrra suurem. Eelarveaasta sees toimunud muudatused olid sotsiaalministeeriumi valitsemisalas järgmised:

- 2024. aastast viidi 2025. aasta eelarvesse üle piirmääraga planeeritud kulusid 20 miljonit eurot. Suurimad neist olid 4,9 miljonit eurot erihooletandeteenuse ja neli miljonit eurot erivajadustega laste rehabilitatsiooniteenuse eest;
- Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist lisandus 2025. aastal 0,4 miljonit eurot, millest suurim on 0,37 miljonit eurot sotsiaalhoolekande programmi tegevuse „Hoolekande kättesaadavuse tagamine ja toimetuleku toetamine“ välisloetuste abikõlbatute kulude katteks;
- riigiasutustest laekuvatest vahenditest planeeritud kulude eelarve suurenes laekumistest 63,1 tuhande euro võrra;
- majandustegevusest laekuvate tulude arvelt planeeritud kulud suurenesid laekumistest 2,2 tuhande euro võrra;
- välisloetustega seotud kulude eelarve vähenes 7,7 miljoni euro võrra tulenevalt struktuuritoetuste meetmete rakendamisest;
- lisaeelarvega suurenes eelarve 11,2 miljoni euro võrra seoses edasiantava kogumispensioni makse suurenemisega 20,7 miljoni euro võrra ning

samaaegse eelarve vähenemisega 9,6 miljoni euro võrra seoses eelarve ümbertõstmisega aastatesse 2026–2028. Suurimad eelarve ümbertõlsted olid sotsiaalhoolekande programmi teenuste eelarvetes: kaheksa miljonit eurot erihooletandeteenuses ning üks miljon eurot sotsiaalkaitse infosüsteemi (SKAIS) väikearenduste projektiplaanide täpsustamisega.

2025. aasta eelarve täitmine oli 5,9 miljardit eurot (98 protsenti), mis on 126 miljoni euro võrra vähem kui planeeritud. Võrreldes lõpliku eelarvega on sotsiaalministeeriumi valitsemisalas:

- arvestuslike kulude kasutus 129,7 miljoni euro võrra väiksem (üheksa protsenti) planeeritust. Suuremad vähenemised olid: vanaduspensionideks sotsiaalmaksust puudujääva osa kulu riigieelarve muudest vahenditest oli planeeritust 59,7 miljonit väiksem suurema sotsiaalmaksu laekumise tõttu ning 49,1 miljonit väiksemad peretoetuste ja vanemahüvitise ning erijuhtudel sotsiaalmaksu kulud seoses planeeritust väiksema sündide arvuga;
- piirmääraga vahendite kulu 10,4 miljoni euro võrra (kaheksa protsenti) planeeritust väiksem. Suurimad jäägid on seitse miljonit eurot sotsiaalteenustes ning üks miljon eurot IT-teenuste osutamises sotsiaalvaldkonnas;
- tuludest sõltuvate kulude kasutus 10,8 miljoni euro võrra (31 protsenti) planeeritust väiksem peamiselt

välisloetuste ja riikliku kaasrahastuse alakasutamise;

- edasiantavate maksude (sotsiaalmaks pensioni-kindlustuseks ja kogumispensioni maksed) kulu 32,2 miljoni euro võrra (üks protsent) planeeritud suurem.

Kasutamata vahenditest viiakse sotsiaalministeeriumi valitsemisala 2026. aasta eelarvesse üle 9,5 miljonit eurot piirmääraga vahendeid. Nendest suurimad on:

- 4,4 miljonit eurot laste ja perede programmi teenustele;
- 2,4 miljonit eurot sotsiaalhoolekande programmi teenustele;
- 0,2 miljonit eurot vanemaealiste ja tööturuprogrammi teenustele;
- üks miljon eurot TEHIKu sotsiaalvaldkonna infosüsteemide hoolduskulude katteks.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala algne eelarve oli 985,4 miljonit eurot, lõplikuks eelarveks kujunes 980,5 miljonit eurot. Sellest täideti 977,2 miljonit eurot ja kasutamata jäi 3,3 miljonit eurot. Arvestuslikud vahendid Eesti Töötukassale seadusest tulenevate töötu- ja töövõimetustoe toetuste ning nendega kaasnevate sotsiaalmaksude tasumiseks moodustasid lõplikult eelarvest 64 protsenti, Töötukassale edasiantavad töötuskindlustusmaksed 33 protsenti, tuludest sõltuvate kulude eelarve kaks protsenti ja piirmääraga vahendid alla ühe protsendi.

Arvestuslike vahendite eelarvest, mis oli 628,7 miljonit eurot, kasutati ära 99,1 protsenti, kasutamata jäi 5,6 miljonit eurot. Eelarve reeglitest tulenevalt ei kanta arvestuslike vahendite jääki järgmisesse aastasse üle.

Töötukassale edasiantavaid töötuskindlustusmaksed oli eelarvesse planeeritud 322 miljonit eurot. Eelarvet täideti 5,3 miljoni euro võrra enam.

Piirmääraga vahendite esialgne eelarve oli 8,0 miljonit eurot ja lõplik 9,2 miljonit eurot. Lõplikku piirmääraga eelarve kujunemist mõjutasid järgmised tegurid:

- 2024. aastast kanti 2025. aastasse üle 1,2 miljonit eurot. Selgitused jääkide tekkimise ja ülekandmise vajaduse kohta on leitavad ministeeriumi kodulehelt [Eelarve ja majandusteave | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium](#).
- Lisaeelarvega vähendati tulemusvaldkonna eelarvet 0,1 miljoni euro võrra. Muudatus oli tingitud ministeeriumi tugiteenuste kulude ümberjagamisest.
- Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist eraldati Tööinspeksioonile 0,1 miljonit eurot Ukraina põgenike töövaidluste ennetamiseks.

Piirmääraga vahendite eelarvest kasutati ära 7,7 miljonit eurot ehk 84 protsenti. Kasutamata jäänud 1,5 miljonit eurot kanti 2026. aastasse üle. Selgitused eelarve kasutamise ning vahendite ülekandmise vajaduse kohta on leitavad ministeeriumi kodulehelt [Eelarve ja majandusteave | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium](#).

Tuludest sõltuvate kulude algne eelarve oli 26,7 miljonit eurot. Riigieelarve täitmise põhimõtete järgi kasutatakse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute lõpliku eelarve saamiseks metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute tegeliku limiidiga. Tegelik limiit hõlmab ka juba laekunud ettemakseid, mille kasutamine on kavandatud tulevasteks perioodideks. Lõplikult eelarveks kujunes siin 20,6 miljonit eurot, millest täideti 19 miljonit ehk 92 protsenti. Kasutamata jäi 1,6 miljonit eurot, sealhulgas 0,7 miljonit eurot Tööinspeksiooni Tööelu infosüsteemi (TEIS) iseteeninduskeskkonna arendusteks, 0,2 miljonit eurot soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku kantselei innovatsiooniprojekti EquiTech vahendeid, 0,2 miljoni eurot palga läbipaistvuse direktiivi rakendamiseks Eestis, 0,2 miljonit eurot töövõimetuse ennetuse projektideks, 0,14 miljonit eurot noorte, kes ei õpi ega tööta (NEET), tööturul toetamiseks ja muuks sääraseks. Kõik projektid jätkuvad 2026. aastal ning vahendid viiakse üle, et pooleli jäänud tegevusi rahastada.

1.2.3 Tervis

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti inimeste keskmine oodatav eluiga ja keskmine tervena elatud aastate arv kasvavad ning ebavõrdsus tervises väheneb

Valdkonna arengukava

Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030

Tulemusvaldkonna programmid

Tervist toetava keskkonna programm

Tervist toetavate valikute programm

Inimkeskse tervishoiu programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Sotsiaalministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Eesti elanike oodatav eluiga kasvab (2024. aastal mehed 75,1 ja naised 83,4 aastat), kuid tervena elatud aastate arv jääb Euroopa Liidu keskmisest madalamaks

(2024. aastal Eestis mehed 56,8 ja naised 60,6 aastat, mis on Euroopa keskmisest umbes 15 aastat vähem). Tervises seisundis ilmnevad suured piirkondlikud ja hariduslikud erisused. Peamised surmapõhjused on ennetatavad, sest terviseriske süvendavad elanikkonna ülekaalus, istuv eluviis ning tubaka- ja alkoholitarvitamine. Rohkem kui pool täiskasvanud elanikkonnast on ülekaalus. Noorte seas süvenevad vaimse tervise häired ja levivad alternatiivsed nikotiinitooted. Tervishoiusüsteemi jätkusuutlikkust ohustab vähene avaliku sektori rahastus (6,1 protsenti SKP-st) ning leibkondade suur omaosalus tervishoiukuludes (21,1 protsenti), mis erinevad oluliselt rahvusvahelistest soovitud tasetest. Nakkushaiguste tõrjes on murekoht laste vaksineerimisega hõlmatuse langus alla kriitilise piiri (2025. aastal 75,7 protsenti, Maailma Terviseorganisatsiooni soovitatud tase on 95 protsenti). Keskkonnaohutuse vaates mõjutavad tervist enim õhusaaste ja müra, mis häirivad iga viiendat Eesti elanikku.

Tervishoiusüsteemi suurimad väljakutsed on terav tööjõupuudus, spetsialistide kõrge keskmine vanus ja pikad

ootejärjekorrad. Residentuuri ja õdede tööpraktika rahastamine vajab ajakohastamist, et see arvestaks õppijate arvu kasvu ja tegelikke kulusid. Praegune praktika juhendamise tasu ei kata kulusid ega motiveeri tervishoiuasutusi praktikante vastu võtma. Ilma lisavahenditeta tekib oht, et kõrgkoolid ei suuda täita riiklikku koolitustellimust, mis süvendab spetsialistide puudust veelgi. Riik peab tagama kvaliteetse eriarstiõppe ja õdede praktilise väljaõppe jätkusuutliku rahastamise.

2025. aastal keskenduti süsteemsetele muudatustele tervishoiu rahastamises, teenuste lõimimises ja kvaliteedi parandamises. Tervisekassa eelarvepuudujääki vähendati sisemiste kokkuhoiukohtade leidmise ja reserve nutika kasutamise kaudu. Efektiivsuse tõstmiseks lõpetati 1. aprillist 2026 süsteem, mis võimaldas saada üheaegselt ajutise töövõimetuse hüvitist ja töötuskindlustushüvitist. See muudatus säästab aastas üle miljoni euro. Ravikindlustusraha suunati inimeste tervise heaks, eelistades tõenduspõhiseid ja kulutõhusaid lahendusi.

Teenuste arendamiseks ja valdkondade lõimimiseks käivitati Ida-Virumaal sotsiaal- ja tervishoiuteenuste tugi VESTA. Selle kaudu liigutakse patsiendikeskse raviteekonna suunas, kus abi on kättesaadavam ja bürokraatia-vaba. Terviseteekeonnajuhid toetavad inimesi kahe süsteemi vahel liikumisel ja koostavad heaoluplaane, mis vabastab perearstid sotsiaalküsimustega tegelemisest. Kinnitati kiirabi arengusuunad aastani 2035, mis seavad fookusesse teenuse kvaliteedi ja kriisikindluse. Eriarstide ootejärjekordade lühendamiseks laiendati e-konsultatsioonide kasutamist.

Jõustus uus rahvatervishoiu seadus. See tõi rangemad nõuded lasteasutuste toitlustamisele, suurendades köögiviljade, kala ja marjade osakaalu menüüs. Solaariumi- ja tätoveerimisteenust tohib osutada vaid täisealistele. Pikaajaliste terviseriskide hindamiseks algatati uurin-gud põlevkivikemikaalide, raskmetallide ja pestitsiidide mõju selgitamiseks.

Inimese papilloomviirus (HPV) põhjustab Eestis igal aastal üle 200 vähijahu, mis on tulevikus välditavad HPV-vastase vaktsineerimisega. Haiguse ennetamiseks ja varajaseks avastamiseks lisati emakakaelavähi sõeluuringuprogrammi HPV kodutestimine, mis muudeti kättesaadavaks apteekides üle Eesti.

Patsientide õiguste ja turvatunde suurendamiseks täiendati ravikindlustuse süsteemi. Pikaajalisel haiguslehel olijatele loodi võimalus alates 31. päevast töötada ilma hüvitist kaotamata. Vabatahtlik ravikindlustus muudeti kättesaadavaks kõigile Eestis elavatele inimestele sõltumata staažist. Vastu võetud tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muudatus võimaldab edaspidi vormistada elulõpu tahteavaldust, millega inimene väljendab etteulatult soovi ravist loobumiseks olukorras, kus ta ise enam otsustada ei saa. See samm tugevdab patsiendi autonoomiat ja väärikust.

Harvikaigustega laste raviks suunati riigieelarvest täiendavat raha heategevuslike organisatsioonide kaudu. Ultraharvikaiguste puhul loodi seaduslik alus erandkorras rahastuse taotlemiseks ravimitele, mille puhul tootja pole huvi üles näidanud. Tervisekassa alustas apteegis valmistatavate ravimite hüvitamist, mis on oluline lastele ja neelamisraskustega patsientidele. Opioide üledoosist tingitud surmade vältimiseks tagati naloksooni kättesaadavus tarvitajatele ja esmareageerijatele.

E-tervise valdkonnas kinnitati strateegia aastateks 2025–2030, mis keskendub andmekvaliteedile ja uutele tehnoloogiatele. Eesti saavutas Euroopa Komisjoni digikümnendi edetabelis maksimaalse tulemuse. Inimgeeniuringute seaduse uuendamine lõi aluse geenivaramu andmete turvaliseks kasutamiseks igapäevameditsiinis. Esimesena rakendatakse geenandmeid rinnavähi varajasel avastamisel. Personaalmeditsiini laiem kasutuselevõtt aitab täpsemalt ennetada haigusi ja parandada ravitulemusi.

Rahvusvahelises koostöös jätkati Ukraina tervishoiusüsteemi toetamist, sealhulgas proteesiravi pakkumist sõjas vigastatutele (1,8 miljonit eurot). Balti riikide vahel sõlmiti lepped verevarude jagamiseks kriisilukordades ja ravimite ühishangeteks. Eesti osaleb aktiivselt Euroopa Liidu ravimireformides, et tagada ravimite kättesaadavus ja taskukohasus väikestel turgudel. Bürokraatia vähendamiseks lihtsustati tegevuslubade ja järelevalve nõudeid, asendades formaalse kontrolli sisulise terviseohutuse hindamisega.

Vaimse tervise toetamiseks muudeti depressiooni ja ärevuse eneseabiprogrammid tasuta kättesaadavaks Digi-riigi Akadeemias. Laste vaimse tervise seisust ülevaate saamiseks töötati välja seiremetoodika, mis loob tõendus põhise aluse ennetustegevustele. Piirkondliku eba-võrdsuse vähendamiseks muudeti psühhiaatri esmaviisiidid kättesaadavaks ka veebipõhiselt. Lasteaedades laiendati kehalist aktiivsust toetavaid tegevusi, mis suurendavad laste päevast liikumist. Kuus ministeeriumit allkirjastasid ühise kokkuleppe ennetustegevuste rahastamise põhimõtete kohta.

Teine kriitiline suund on vaimse tervise astmelise abi mudeli rakendamine. Arendatakse terviklikku digitaalset raviteekonda, mis võimaldab seisundit automaatselt hinnata ja suunata inimene sobiva teenuse juurde. Süsteemi tuuakse uusi, kiiremini kättesaadavaid sekkumisi, et pakkuda abi enne probleemi süvenemist kliinilise tasandini. See võimaldab säästa spetsialistide tööaega raskemate juhtumite jaoks.

Jätkub töö tervishoiu rahastamise pikaajalise jätkusuutlikkuse nimel, et tagada teenuste kättesaadavus ka ebasoodsas demograafilises olukorras. Valdkondade ülese koostöö ja innovatsiooni toetamine jääb peamiseks hoo-vaks, millega parandada Eesti inimeste tervist ja heaolu.

Tabel 7. Tulemusvaldkonna „Tervis“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Oodatav eluiga (mehed)	74,5	75,1	75,6	76,4	76,7	–
Allikas: statistikaamet						
Oodatav eluiga (naised)	83,1	83,4	83,6	83,4	83,5	–
Allikas: statistikaamet						

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Tervena elada jäänud aastad (mehed)	56,4	56,8	55,2	58,4	59,1	63
Allikas: statistikaamet						
Tervena elada jäänud aastad (naised)	59,5	60,8	59,3	60,5	61,0	64,5
Allikas: statistikaamet						

Tabel 8. Tulemusvaldkonna „Tervis“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	-2 472 892	-2 444 877	-2 480 656	-2 467 523	-2 571 225	-2 724 430

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Tulemusvaldkonna 2025. aasta lõplik eelarve 2,48 miljardit eurot on esialgsest eelarvest 35,8 miljoni euro võrra suurem. Eelarve aasta sees toimunud muudatused olid järgmised:

- 2024. aastast viidi 2025. aastasse üle kasutamata piirmääraga planeeritud kulusid 15,4 miljoni eurot. Suurim neist SA Viljandi haigla „TERVIKUM“ projekti abikõlbmatu käibemaksu toetuse jääk 5,2 miljoni eurot;
- reservidest lisandus 2025. aastal 3,6 miljoni eurot, sealhulgas Ukraina tervishoiuteenus 2,3 miljoni eurot, välistoetuste abikõlbmatud kulud 0,5 miljoni eurot, tervishoiu hädaolukordadeks ja riigikaitseks valmistamiseks 0,7 miljoni eurot, hädaolukorra seaduse muutmise ja Euroopa Liidu elutähtsate teenuste osutajate vastupidavusdirektiivi (CER-direktiivi) ülevõtmine 63 000 eurot, virtuaalse privaativõrgu lahendus 45 623 eurot;
- riigiasutustest laekuvatest vahenditest planeeritud kulude eelarve suurenemine laekumistest 6,3 miljoni euro ulatuses;
- majandustegevusest laekuvate tulude arvelt planeeritud eelarve kulud suurenemine laekumistest 7,7 miljoni euro võrra;
- välistoetustega seotud kulude eelarve on suurendatud 5,2 miljoni euro ulatuses tulenevalt täiendavatest laekumistest ja struktuurivahendite meetmete rakendamisest;
- lisaeelarvete mõju oli ebaoluline.

2025. aasta eelarve täitmine oli 2,47 miljardit eurot (99,5 protsenti), mis on 13,1 miljoni euro võrra vähem kui planeeritud. Võrreldes kinnitatud eelarvega on:

- arvestuslike kulude kasutus 4,7 miljoni euro võrra (98,5 protsenti) planeeritud väiksem, millest 3,8 miljoni eurot on Tervisekassale makstava mittetöötavate vanadus- ja rahvapensionäride eraldis;
- piirmääraga vahendite kulu 11,2 miljoni euro võrra (87,9 protsenti) planeeritud väiksem. Suurimad jäägid on SA Viljandi haigla „TERVIKUM“ projekti abikõlbmatu käibemaksu kasutamata toetus 3,1 miljoni eurot ja Tervisekassale antav eraldis erinevate raviteenuste osutamiseks 0,9 miljoni eurot;
- tuludest sõltuvate kulude kasutus 15,5 miljoni euro võrra (74,6 protsenti) planeeritud väiksem;
- seoses sotsiaalmaksu laekumisega tehtud 17,5 miljoni euro võrra rohkem (100,9 protsenti) ravikindlustuskulusid.

Kasutamata jääkidest viiakse 2026. aastasse üle 7,4 miljoni eurot piirmääraga vahendeid. Nendest suurimad on:

- 0,9 miljoni eurot toetust Tervisekassale raviteenuste osutamiseks;
- 0,8 miljoni eurot TEHIKu majandamiskulu tervise infosüsteemi hoolduskulude katteks.

1.2.4 Tark ja tegus rahvas

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti inimestel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad teostada end isiklikus elus, töös ja ühiskonnas ning toetavad Eesti elu edendamist ja üleilmset säästvat arengut

Noore avarad arenguvõimalused, turvatunne ja kindel tugi loovad Eestit, mida noor tahab edasi viia

Valdkonna arengukavad

Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035

Noortevaldkonna arengukava 2021–2035

Tulemusvaldkonna programm

Haridus- ja noorteprogramm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Haridus- ja teadusministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Madala haridustasemega mitteõppivate 18–24-aastaste noorte osakaal on viimased viis aastat püsinud 10–11 protsendi juures. Sealjuures on murettekitav naiste osakaalu kasv viimastel aastatel. **Püsivalt on kõrge NEET-noorte (noored, kes ei õpi ega tööta) määr.** Iga kümnes noor jääb Eestis põhiharidusega. Põhikoolilõpetajatest ei jätka oma haridusteed igal aastal ligi 800 ning umbes 600 noort langeb esimesel

põhikoolijärgse hariduse aastal välja. NEET-noorte osakaal 15–29-aastaste seas oli 2025. aastal 11,2 protsenti, mis tähendab, et 23 600 noort ei õpi ega tööta. Madala haridustasemega noored on tööturul kõige haavatavamad. Nende suur osakaal vähendab riigi teadmiste kapitali ja maksutulu ning suurendab sotsiaalkulusid.

Eri- ja kutsealase haridusega täiskasvanute osakaal jõudis 2020. aastal tasemele vahemikus 74–75 protsenti ja püsib seal. Senine trend ei anna lootust, et oleks võimalik saavutada „Eesti 2035“ strateegia siht 80 protsenti. Sihi poole liikumist peaks madala haridustasemega noorte ja täiskasvanute puhul positiivselt mõjutama hakkama **õppimiskohustuse ja kutsehariduse reform**.

Senine koolikohustus (kuni 17. eluaastani) asendati **õppimiskohustusega, mis kestab täisealiseks saamiseni**. See tähendab, et noored peavad pärast põhikooli jätkama õpinguid gümnaasiumis või kutsehariduses vähemalt 18. eluaasta täitumiseni või kuni kesk- või kutsehariduse lõpetamiseni. Muudatuse eesmärk on vähendada koolist väljalangemist ja tõsta noorte haridustaset, et vähemalt 90 protsenti 20–24-aastastest Eesti inimestest omandaksid kesk- või kutsehariduse. Seoses reformiga on oluline muudatus, et enam ei jää keegi haridusteelt kõrvale ka põhikooli kehvemate eksamitulemuste korral. Järeleksamite kohustus kaob ning kõik õpilased liiguvad edasi järgmisele haridustasemele. Vajaduse korral pakutakse neile tuge, et vajalikud teadmised ja oskused omandada.

Kutseõppeasutustes avati esimesed nelja-aastased rakendusliku gümnaasiumi õppekavad, kus noor saab lisaks ametile ka tugeva keskhariduse, mis võimaldab nii tööturule siirduda kui ka kõrghariduses edasi õppida. Sel sügisel said noored õppima asuda 12 koolis 13 uuel rakendusliku gümnaasiumi õppekaval. Kui varem oli kutseharidus paljuski tasuta ka täiskasvanutele, siis nüüd muudeti korduv õppimine tasuliseks – kui inimene on juba sama või kõrgema taseme hariduse omandanud, peab ta edaspidi tasuma. Muudatuse eesmärk on suunata ressursid rohkem noorte esmaõppe toetamiseks.

Täiskasvanute elukestvas õppes osalemine on jätkuvalt tõusvas trendis, mis on positiivne, sest kasvab madala haridustasemega täiskasvanute elukestvas õppes osaluse määr.

Aasta pärast lõpetamist nutika spetsialiseerumise kasvualadel rakendunute osakaal kõigest hõivatute püsib viimasel neljal aastal üpris stabiilselt 26–27 protsendi juures. Oodatavalt peaks see näit tänu Inseneriakadeemia, IT-akadeemia ja muudele sekkumistele hakkama lähiaastatel tõusma.

Ennastjuhtiva õppija näitajaid on seiratud kolmel aastal. Aegrida on lühike ja ehkki 2025. aasta näitab kõigi kolme mõõdiku taseme kasvu, on veel vara nende muutumisele hinnanguid anda.

2025. aastal käivitati ulatuslik programm (**TI-Hüpe**), mille eesmärk on tuua tehisintellekti tööriistad igapäevasesse õppetöösse. Õpilased ja õpetajad saavad tasuta ligipääsu kaasaegsetele tehisintellektil põhinevatele õpirakendustele ning õpivad neid teadlikult ja vastutustundlikult kasutama. Eesmärk on parandada õppimise kvaliteeti ja hoida Eesti haridus maailma tippasemel. Programmi esimeses etapis saavad ligipääsu Eesti koolide 10.–11. klasside õpilased ja nende õpetajad.

Eestikeelsele haridusele ülemineku teisel aastal toimub õpe eesti keeles kõigis esimestes, teistes,

neljandates ja viiendates klassides ning lasteaedades. Kui varem keskenduti peamiselt õpetajate keeleoskusele, siis alates 2025. aastast pööratakse rohkem tähelepanu õpetamismeetoditele ja õpetajate toetamisele. Sügisel valmisid ministeeriumi eestvedamisel õpetajatele juhendmaterjalid. Koole toetati täiendavate õppevahendite soetamisel ning jätkus Ida-Virumaal eesti keeles õpetavatele pedagoogidele kõrgema töötasu maksmine. Metoodilisi ja pedagoogilisi täienduskoolitusi pakkusid haridustöötajatele ka Tallinna Ülikool ja Tartu Ülikool, sealhulgas Narva Kolledž. Eesti haridussüsteemi eestikeelsuse tagavad ka Eesti Keele Instituudi toetavad tegevused haridustöötajate keeleõppes.

Jõustus alushariduse reform, mille eesmärk on luua terviklik alushariduse süsteem ning tagada kõigile lastele kvaliteetne alusharidus lastehoiu ja lasteaia. Septembrist jõustunud uus alusharidusseadus muutis laste toetamise süsteemi ühtsemaks ja lapsest lähtuvaks. Lapse arengu toetamise põhimõtted ja korraldus alushariduses ühtlustati põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega – pakutav tugi ei sõltu enam niivõrd diagnoosist, kuivõrd lapse tegelikest vajadustest. Lastehoiuteenused toodi haridus- ja teadusministeeriumi haldusalasse ning kehtestati uued nõuded lastehoidude ja lasteaedade õppekeskkonnale ning õppekavadele.

Jõustus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muudatus, millega muudeti kohustuslikuks arvestada mitteformaalõppes (näiteks huvi-, spordi- või keeltekoolis) omandatud õpitulemusi tasemeõppe osana, kui õpilane ja lapsevanem seda taotleavad ning esitavad vastavad tõendid.

Koolivõrgu korrastamise eesmärk on, et **vastutus kogu põhikooli järgse hariduse eest liiguks 2035. aastaks riigile**. Jätkusid analüüsid, et leida piirkonniti optimaalne üldhariduse koolivõrgu lahendus. Loomisel on üld- ja kutseharidust ühendavad hariduskeskused, kus on võimalik omandada nii kutset, rakenduslikku gümnaasiumiharidust kui ka akadeemilist gümnaasiumiharidust või läbida ettevalmistava õppe aasta. Hariduskeskuste pilootprojektide rakendamiseks valmis Euroopa Regionaalarengu Fondi toetuskeem aastateks 2025–2029. Riigikoolide hulka lisandusid Viljandi Täiskasvanute Gümnaasium ja seniste koolide liitmisel moodustatud Maarjamaa Riigikool. Otsustati liita riigi kutseõppeasutused Tallinnas, millega luuakse kaks rakenduslikku kolledžit: Tallinna Majandus- ja Teeninduskolledž ning Tallinna Tehnoloogiakolledž. Need luuakse Tallinna Teeninduskooli, Tallinna Majanduskooli, Tallinna Ehituskooli, Tallinna Tööstushariduskeskuse, Tallinna Lasnamäe Mehaanikakooli ja Tallinna Polütehnikumi liitmisel.

Septembrist jõustusid nõuded **täiskasvanute koolituse seaduse muutmise tulemusel** mikrokvalifikatsioonõppe läbiviimise. Mikrokvalifikatsioonid on mõeldud täiskasvanutele, kes soovivad omandada lisaeriala, kitsama pädevuse või tervikoskuse, õppides väiksemate moodulitena. Õppe maht on viis kuni 30 ainepunkti ja lõpetanule antakse mikrokvalifikatsioonitunnistus, mille andmed kantakse Eesti Hariduse Infosüsteemi. Aasta lõpu seisuga oli registreeritud juba 348 mikrokvalifikatsioonõppe õppekava 23 erinevalt õppeasutusest, mis näitab selle õppevormi kasvavat populaarsust.

Samas ei vasta **haridusvalikute struktuur majanduse vajadustele**. Põhikoolist jätkab kutseõppes vaid 22 protsenti õpilastest, mis on oluliselt vähem, kui tööturg vajab, ning kutseõppe kvaliteet ei vasta sageli

tööandjate ootustele. Samal ajal jääb kõrghariduse vastuvõtt alla ühiskonna vajaduse valdkondades, kus tööjõupuudus kasvab – inseneerias, info- ja kommunikatsioonitehnoloogias, tervishoius ja hariduses.

Proгноoside kohaselt on 2040. aastaks haridussüsteemis ligikaudu 62 000 õppijat vähem kui praegu, mis tekitab vajadust **koolivõrku korrastada**. Keskhariiduse vastutus on killustunud ning paljud koolihooned alaka-sutatud. Enam kui pooltes gümnaasiumides õpib alla 150 õpilase, mis tõstatab küsimuse ressursside tõhusast kasutamisest. Ilma struktuurse korrastamiseta kasvab püsikulu õpilase kohta ning need ressursid ei suundu hariduse kvaliteedi tõstmisse.

Riigi tagatud õppelaenu maksimaalmäär kahekordistus – alates 2025/2026. õppeaastast saab taotleda õppelaenu kuni 6000 eurot õppija kohta. Eesmärk on pakkuda õppijatele piisavalt tuge eluks vajalike kulutuste katmisel. Lisaks algatati suurem **reform, et muuta õppelaen pindlikumaks ja atraktiivsemaks**. Valitsus saatis riigikogusse õppetootuste ja õppelaenu seaduse muutmise eelnõu, millega pikendatakse tagasimaksmise perioodi, langetatakse intressi ning kaotatakse eraisikust käenda-daja või kinnisvaratagatise nõue. Muudatus jõustub kava kohaselt 2026. aasta 1. septembrist.

Noortevaldkonna toetuste süsteem läbis uuenduse. Detsembris võeti vastu määrus „Noortevaldkonna toetuste andmise tingimused ja kord“, mis koondas varem erinevates määrustes olnud toetused ühte raamistikku ning muutis toetuse taotlemise lihtsamaks ja selgemaks.

Riigieelarve keerulise olukorra tõttu on endiselt probleem õpetajate palgatase. Kuigi õpetajate palga

alammäär kasvab 2026. aastal 8,2 protsenti ja rakenduv karjäärimudel toob kaasa täiendava palgatõusu, jääb õpetajate keskmine palk alla arengukava sihttaseme. Probleemne on ka õpetajate suur töökoormus, mis kom-bineerituna palgatasemega viib kvalifitseeritud õpetajate nappuseni – seda eriti loodus- ja täppisteaduste õpetajatel, kelle töötasu väljaspool haridussektorit on sageli kõrgem.

Sõlmitud haridusleppe kohaselt loodi õpetajatele neljaastmeline karjäärimudel (alustav õpetaja, õpetaja, vanemõpetaja, meisterõpetaja), mis seob arengu-võimalused palgaga ja aitab muuta õpetajaameti atraktiivsemaks. Mudeliga luuakse süsteemne arengutee, mis toetab õpetajate ametis püsimist, teadlikku karjäärivali-kut ning õpetajate järelkasvu. Lisaks suurendati õpetajate puuduse leevendamiseks õpetajakoolituse õppekohti ning pakutakse stipendiume õpetajakoolituse ja tugispetsialistide õppekavadel õppivatele üliõpilastele. Üli-koolide vastuvõtunumbrid näitasid suurt huvi õpetajaks õppimise vastu.

Kvalifikatsiooniga üldhariduskoolide ja lasteadeade õpetajate osakaal väheneb. Langus on tingitud osalt õpetajate nappusest (eriti reaalinete õpetajate puhul), aga ka eestikeelsele õppele üleminekust, kui võrd eesti keele oskus on kvalifikatsiooni üks põhinõue. Seetõttu tuleb keeleoskuse nõuetele vastavuse probleem esile en- nekõike Ida-Virumaal, kus nõuetele vastavate õpetajate osakaalu langus on olnud kõige drastilisem. Sageli on ametist lahkunud õpetaja asemele värvatud keeleoskuse nõuetele vastav, aga teisi kvalifikatsiooninõudeid (veel) mitte täitev õpetaja.

Tabel 9. Tulemusvaldkonna „Tark ja tegus rahvas“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Madala haridustasemega mitteõppivate 18–24-aastaste osakaal (kokku) Allikas: Eurostat	9,7%	11,0%	10,2%	9,1%	8,9%	–
Madala haridustasemega mitteõppivate 18–24-aastaste osakaal (mehed) Allikas: Eurostat	11,4%	13,3%	11,1%	11,1%	10,8%	–
Madala haridustasemega mitteõppivate 18–24-aastaste osakaal (naised) Allikas: Eurostat	7,8%	8,6%	9,2%	6,6%	6,5%	–
Eri- ja kutsealase haridusega täiskasvanute (25–64-aastaste) osakaal Allikas: statistikaamet	74,9%	74,1%	73,8%	75,7%	76,1%	80%
Täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr formaal- ja mitteformaalõppes Allikas: Eurostat, statistikaamet	23,2%	23,3%	23,8%	23,4%	23,6%	25%
Täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr informaalõppes Allikas: statistikaamet	57,9%	59,9%	56,6%	kasvab	kasvab	kasvab
Aasta pärast lõpetamist nutika spetsialiseerumise kasvualadel rakendunute osakaal kõigist hõivatutest Allikas: uuring „Edukus tööturul“	27,0%	26,2%	–**	30%	30%	–
Ennastjuhtiv õppija - akadeemiline taastenõtkus	32,4	32,2	35,3	kasvab	kasvab	–

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
- agentsus	27,2	26,7	28,8			
- õpilaste autonoomiavajaduse tajutud toetamine	38,7	39,8	42,9			
Allikas: riiklik rahuloluküsitlus						
Tiip tasemel oskustega õpilaste osakaal: funktsionaalne lugemisoskus	10,6%	–	–*	13%	–	–
Allikas: PISA uuring						
Tiip tasemel oskustega õpilaste osakaal: matemaatiline kirjaoskus	13,1%	–	–*	17%	–	–
Allikas: PISA uuring						
Tiip tasemel oskustega õpilaste osakaal: loodusteaduslik kirjaoskus	11,6%	–	–*	14%	–	–
Allikas: PISA uuring						
Õpetajate keskmine töötasu võrreldes Eesti keskmise töötasuga (%), koolieelse lasteasutuse õpetaja	92%	90%	87%	80,3%	82,6%	–
Allikas: saldoandmik, EHIS, statistikaamet						
Õpetajate keskmine töötasu võrreldes Eesti keskmise töötasuga, üldhariduskooli õpetaja	120%	118%	114%	107,1%	112%	–
Allikas: saldoandmik, EHIS, statistikaamet						
Õpetajate keskmine töötasu võrreldes Eesti keskmise töötasuga, kutseõppeasutuse õpetaja	117%	115%	111%	107,1%	112%	–
Allikas: saldoandmik, EHIS, statistikaamet						
Noorte usaldus riigi vastu	57% (2022)	–	ei mõõdetud	–	–	–
Allikas: Rahvusvaheline Kodanikuhariduse Uuring ICCS						
Eesti keele kui teise keele põhikooli lõpueksamil vähemalt B1-taseme saavutanute osakaal (%)	52,3%	53,5%	46%	70%	72%	–
Allikas: EHIS, eksamite infosüsteem						
Vähemalt keskkaridusega 20–24 a osakaal	83,3%	80,9%	83,2%	85,8%	86%	–
Allikas: statistikaamet, Eesti tööjõu-uuring						
Õpetaja kutsekindlus: õpetajakoolituse lõpetanute osakaal, kes on pärast lõpetamist õpetajana töötanud viiel järjestikusel aastal (%)	56%	60%	60%	57%	57%	–
Allikas: EHIS						

* PISA 2025 tulemused avalikustatakse sügisel 2026.

** „Edukus tööturul“ 2025. aasta tulemused avalikustatakse sügisel 2026.

Tabel 10. Tulemusvaldkonna „Tark ja tegus rahvas“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	–743 085	–848 215	–961 357	–813 565	–877 138	–922 107

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Tulemusvaldkonna eelarvest moodustasid riigi üldhariduskoolide tegevus- ja sotsiaaltoetused 102,4 miljonit eurot, riigi rakenduskõrgkoolide toetused 46,1 miljonit eurot ning riigi kutseõppeasutuste toetused 123,7 miljonit eurot.

2025. aasta kuludesse toodi 2024. aastast üle 33,2 miljonit eurot piirmääraga vahendeid. Reservist lisandus

0,6 miljonit eurot. Lisaeeelarvetega vähendati eelarvet 9,7 miljoni euro võrra. Lisaks tehnilistele muudatustele kulude ja investeeringute vahel vähendati kulude eelarvet ning periodiseeriti 6,5 miljonit eurot eestikeelsele haridusele ülemineku tegevuste täpsustamise tõttu. Samuti lükati 2026. aastasse 0,6 miljoni euro ulatuses info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning uue riigigümnaasiumi projekteerimisega seotud kulusid.

2025. aasta piirmääraga vahendite eelarve jääk oli 24,9 miljonit eurot, millest 20,3 miljonit eurot kanti üle 2026. aastasse. Ülekantud jääk sisaldab muu hulgas kinnisvara korrashoiu- ja remondikulud ning inventari soetamisega seotud vahendeid. Jääk sisaldab ka kohustusi, mis on kaetud ettemaksete, sõlmitud lepingute või edasi lükkunud tegevustega. 2026. aastasse ei kanta üle 3,5 miljonit eurot. Detailne info ülekantud riigieelarve vahendite kohta on haridus- ja teadusministri käskkirja „2025. aasta riigieelarve vahendite ülekandmine 2026. aastasse“ seletuskirjas.

Tulemusvaldkonna piirmäärata vahendite esialgne eelarve oli 151,9 miljonit eurot ja lõplik eelarve 240,9 miljonit eurot. Eelarve jääk oli 124,2 miljonit

eurot. Esialgse ja lõpliku eelarve erinevus, 89,1 miljonit eurot, tuleneb igal eelarveaastal avatud toetuste limiitidest, uutest laekunud toetustest ning Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpuse (ESC) kogu rahastamisperiоди eelarvest. Riigieelarve metoodika järgi käsitletakse tuludest sõltuvate kulude eelarve igal aastal kasutamata jäänud vahendeid eelarve jäägina ka järgmiste aastate avatud limiiti, mis suurendab jäägi mahtu.

Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisalas on 86 asutust, sealhulgas 81 kooli, kes täitsid oma eelarvest 98 protsenti. Eelarve jääk oli 4,9 miljonit eurot (2024. aastal 6,1 miljonit eurot). Koolide puhul võib eelarve kasutamise vajadus muutuda kahe eelarveaasta vahel, mis jäävad sama õppeaasta sisse.

1.2.5 Eesti keel ja eestlus

Tulemusvaldkonna eesmärk

Tagada eesti keele elujõud ja toimimine Eesti Vabariigis esmase keelena igas eluvaldkonnas, tagada igapäevase õiguse ja võimalus kasutada Eestis eesti keelt, säilitada ja tugevdada eesti keele staatust, mainet ja eestikeelset kultuuri- ja informatsiooni ning väärtustada teiste keelte valdamist

Valdkonna arengukava

Eesti keele arengukava 2021–2035

Tulemusvaldkonna programmid

Keeleprogramm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Haridus- ja teadusministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Tulemusvaldkonna toimumiskeskonda iseloomustasid 2025. aastal kolm suuremat mõjutegurit: 1) Vabariigi Valitsuse üks peamisi prioriteete minna üle eestikeelsele õppele; 2) vajadus arendada ja korrastada täiskasvanute eesti keele õppe valdkonda ning 3) ühiskonnas tekkinud vajadus uuendada keelevaldkonna õigusruumi.

Eesti keele staatuse ja maine on hea. 2025. aastal viidi ellu mitmeid olulisi tegevusi eesti keele maine ja staatuse kindlustamiseks, muu hulgas ilmus uus õigekeelsussõnaraamat ja jätkati Wiedemanni keeleauhinna väljaandmist. Viimastel aastatel on auhinnaga pärjatud eri tegevusvaldkondade esindajad. See kannab sõnumit, et eesti keele staatuse ja maine tugevdamisse saavad panuse anda eri elualade inimesed.

Riigikogule edastati arutamiseks keeleseaduse muutmise eelnõu, mis käsitleb mitmeid eesti keele staatust ja mainet mõjutavaid muudatusi. Vajadus keeleseadust ajakohastada tõusis ühiskonnas toimunud arengutest (näiteks tehnoloogia areng, muudatused haridussüsteemis, rändesurve). Keeleseaduse eelnõu koostamise protsessis osutasid mitmed huvirühmad, et nende hinnangul ei ole järelevalve piisavalt tõhus. Eelnõus tehakse mitmeid ettepanekuid eesti keele staatuse, kasutuse ja oskuse tugevdamiseks avalikus ruumis ning ühiskonnas laiemalt, sealhulgas

sunnimeetmete ajakohastamiseks ja nende rakendamise tõhustamiseks. Nõudlikkus riigikeele oskuse suhtes väljendub muu hulgas otsuses kehtestada edaspidi eesti keele tasemeeksami korduvsooritamisel riigilõiv.

Keeleseaduse muutmisega on **tõstatunud küsimus eesti keele piirkondlike erikujude rollist ja kasutusala**. Vabariigi Valitsus tegi 2025. aasta 14. oktoobril otsuse, mille alusel saab rahvastikuregistrisse märkida emakeeleks ka eesti keele piirkondliku erikuju. Alustati põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muudatuste ettevalmistamisega, mille eesmärk on tõhustada keele piirkondlike erikujude õppe korraldust ja teha nende õpe kättesaadavaks koolides, kus neid praegu ei õpetata. Võimaldamaks õpilastele keele piirkondlike erikujude ja paikkonna kultuuri õpet, luuakse toetusmeede, millega soovitakse toetada haridusasutusi õppe pakkimisel.

Eestikeelsele õppele ülemineku õnnestumine eeldab pingutusi kogu ühiskonnas ja keelevaldkonnas. Keeleprogrammi tegevused toetavad eesti keele maine tugevdamist ja kasutusala laienemist, populariseerivad eesti keele kasutust ning tagavad eesti keele toimumise ka digitaalses maailmas.

Keeletehnoloogia arendamiseks on tarvis uuendada õigusruumi, et tagada eestikeelse keeletehnoloogia arendamiseks vajalikul hulgal keeleandmestikke. Praegune õigusruum võimaldab koguda eesti keele ühendkorpusesse keeleandmeid juhul, kui need on veebis avalikult kättesaadavad. Sellisel moel koostatud keelekorpus on aga ühekülgne. Seetõttu on õigusruumi korrastamine oluline, et tagada eesti keele elujõud digimaailmas.

Täiskasvanute eesti keele õpe on killustatud. 2025. aastal jätkusid ministeeriumite ja teiste seotud asutuste arutelud täiskasvanute eesti keele õppe valdkonna toimumise ja korrastamise üle. Nõudlus eesti keele õppe järele on suur, kuid senisest enam tuleb tähelepanu pöörata õppe kvaliteedile ja tulemuslikkusele. Korrastada on vaja õppe pakkimist, sealhulgas prioriseerida sihtrühmi. 2025. aastal laiendati iseseisva õppe võimalusi ja avati uue iseseisva e-õppe kursuse „Keelelend“ esimesed peatükid. Kursus toetab õppijaid, kes on omandamas eesti keelt B2-tasemel.

Tabel 11. Tulemusvaldkonna „Eesti keel ja eestlus“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine³⁴

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
16–65-aastaste Eesti elanike funktsio- naalne lugemisoskus eesti keeles	61%	–	–	–	–*	–*
Allikas: PIAAC uuring						
Eesti keelt kasutavate inimeste osakaal rahvastikust³⁵	91,7%	91,5%	91,5%	91%	91%	> 91%
Allikas: Eesti tööjõu-uuring (statistikaamet)						

* Ei seata iga-aastaseid sihte, kuna uuring toimub 10-aastase intervalliga.

Tabel 12. Tulemusvaldkonna „Eesti keel ja eestlus“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	–9439	–11 314	–12 165	–10 346	–10 106	–10 100

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Tulemusvaldkonna 2025. aasta eelarve täideti 85 protsendi ulatuses. Piirmääraga vahendite jääk oli üks miljon eurot, mis toodi üle 2026. aastasse. Jäägi moodustasid peamiselt erinevatest taotlusvoorudest rahastatud tegevuste lepingute ettemaksetega seotud vahendid. Detailne info ülekantud riigieelarve vahendite kohta on haridus- ja teadusministri käskkirja „2025. aasta riigieelarve vahendite ülekandmine 2026. aastasse“ seletuskirjas.

Tuludest sõltuvate kulude eelarve jääk oli 0,7 miljonit eurot. Eelarve moodustasid peamiselt struktuuritoetustest tehtavad eesti keele õppega seotud tegevused, mille projektide tegevused jätkuvad kuni toetuste perioodi lõpuni.

2024. aastast toodi üle 1,2 miljonit eurot, mida lisaeelarvega vähendati 0,1 miljoni euro võrra. Detailne info ülekantud riigieelarve vahendite kohta on haridus- ja teadusministri käskkirja „2024. aasta riigieelarve vahendite ülekandmine 2025. aastasse“ seletuskirjas.

1.2.6 Elukeskkond, liikuvus ja merendus

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eestis on kõigi vajadusi arvestav elukeskkond, liikuvuslahendused ning konkurentsivõimeline majandus.

Strateegilised arengudokumendid

Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021–2035

Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030

Meremajanduse valge raamat 2022–2035

Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030

Riigi jäätmekava 2023–2028

Tulemusvaldkonna programm

Transpordi ja liikuvuse programm

Ühistranspordi programm

Mere ja vee programm

Elukeskkonna ja ringmajanduse programm

Regionaalarengu programm

Maa ja ruumiloome programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Kliimaministeerium

Regionaal- ja põllumajandusministeerium

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Elukeskkonna valdkonnas arendati edasi [e-ehituse digitaristut](#), uuendati giidikeskkonda ja infoportaali ning täpsustati kasutusotstarvete loetelu. Migreeriti muinsuskaitsete hoonete andmestik ja parandati menetluskeskkonna läbipaistvust. [3D-kaksikusse](#) lisandus visandamistööriist ning nähtavaks muutusid nelja linna muinsuskaitse vaatekoridorid. Jätkati [tänavaruumi giidi](#) koostamisega ja alustati ettevalmistusi tänavaruumi standardi hankeks. Valmis hoonete süsinikujalajälje teekaardi ja hindamismetoodika lähteülesanne 2026. aasta Keskkonnainvesteeringute Keskuse taotlusvooru esitamiseks.

Eluasemete kvaliteedi parandamiseks avati 80 miljoni euro suurune [rekonstrueerimistoetuse voor](#), valmis

³⁴ Võrreldes 2024. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga on mõõdikuid vähem, kuna riigieelarve strateegia 2025–2028 koostamise käigus vähendati tulemusvaldkonna „Eesti keel ja eestlus“ mõõdikute arvu.

³⁵ Muu ema- või kodukeelega inimeste enesehinnangulise eesti keele oskuse kohta kogutakse infot statistikaameti korraldatava Eesti tööjõu-uuringuga. Mõõdik sisaldub riigi pikaajalises strateegias „Eesti 2035“.

renoveerimisportaali koduleht ning alustati renoveerimiskava alusuuringutega. Kava valmib 2026. aastal. Projekti [LIFE IP BuildEst](#) raames valmisid renoveerimispraktika ja -poliitika mõjude aruanne ning [Bauhausi nõuete juhend](#). Ettevõttele ja Innovatsiooni Sihtasutus alustas ühistutele ostumenetluse pakkumisega, toimusid Ida-Virumaa korteriühistute koolitused ja Eesti esimene renoveerimismess. [Elukeskkonnaga rahulolu](#) langes siiski 73,5-lt 2022. aastal 72,0-ni 2024. aastal. Endiselt tuleb tegeleda renoveerimise pikaajalise rahastamise tagamisega ja Euroopa Liidu hoonete energiatõhususe direktiivi ([EPBD](#)) eesmärkide täitmisega.

[Riigi jäätmekava 2023–2028](#) 197 tegevusest on ellu viidud 41. [Jäätmereform](#) kiideti Vabariigi Valitsuses heaks ning seadus jõustus 17.01.2026. Toetati pakendijäätmete sortimisliini rajamist koguvõimsusega 17 000 tonni, käivitati kemikaaliekspertide koolitus ning avati auditite ja investeringute taotlusvoor. Biolagunevate jäätmete ringlussevõtu suurendamiseks valmistati ette kääritusjäägi nõuete muudatused ning toetati Väätsa biojäätmete tehase arendamist. [Ressursitootlikkus](#) kasvas 0,74 eurolt kilogrammi kohta 2016. aastal 0,83 euroni 2024. aastal, kuid võrreldes 2023. aastaga toimus väike langus. Väljakutseteks jäid reformide lõpuleviimine ja rahastuse vähenemine.

Valmisid [energiatõhususe direktiivi](#) ülevõtmise eelnõu ning arvutused. Ettevõtjate ressursitõhususe toetamiseks nähti ette ligikaudu 50 miljonit eurot ning novembris avatud voor täitis suure huvi tõttu minutiga.

Jätkus Tapa–Narva ja Tallinna–Tartu raudtee elektrifitseerimine, uuendati kontaktvõrku, lõpetati Tallinna–Tartu raudteeliini kapitaalremont ja õgvendused ning jätkati töödega Tapa–Narva suunal. Eestisse jõudis kümnest täiendavast elektrirongist seitse ning alustati rongide testimist ja reisijate teenindamist Tallinna–Klooga–Ranna ja Tallinna–Tapa liinidel. Rail Baltica põhitrassi ning seotud rajatiste ehitus jätkus Harju-, Rapla- ja Pärnumaal, juunis avati Ülemiste ühisterminali I etapi pereroon. Jätkatakse Tallinna–Rapla lõigu läbilaskevõime suurendamisega.

Tallinna Lennujaamale maksti julgestus- ja päästeteenistuse tegevuskulude katmise toetust 7,15 miljonit eurot; Kärddla, Kuressaare, Tartu ja Pärnu lennujaamadele ning Ruhnu ja Kihnu lennuväljadele maksti 2,12 miljonit eurot sihtotstarbelist toetust. Tallinna lennujaamas jätkus teenindava taristu arendamine – 2025. aastal avati lõunaalal uued kaubakäitlemise terminalid ja õhusõidukite teenindamise angaar. Mehitamata lennuliikluse korraldamise süsteemi ettevalmistamisel esitati innovatsiooni fondi taotlus ning edasised sammud sõltuvad rahastusotusest.

Riigiteede teehoiukavas täideti 2025. aastaks kavandatud tegevused. Valmis Pärnu–Sauga 2 + 2 teelõik, Kana viadukt avati liiklusele ning Pärnu linnas avati liiklusele Raba ja Laia tänava vaheline sild. Paigaldati uued teeilmajaamad Jalukse ja Kurevere teelõikudele ning sõlmiti ehituslepingud Tallinna–Pärnu–Ikla tee Päädeva–Konuvere 2 + 2 lõigu ehitamiseks.

2025. aasta lõpuks oli pooleli 16 ja valmis kolm jalgrattataristu projekti Tallinna, Tartu ja Pärnu linnades ning linnapiirkondades. Rohkem kui 14,25 miljoni euro eest ehitati 4,29 kilomeetrit uusi jalgratta- ja jalgteid. 35 kohalikku omavalitsust said toetust 330 peatuse ligipääsu parandamiseks. Ühissõidukiga, jalgrattaga või jalgsi tööl käijate osakaal on langenud 42,5 protsendilt 2015. aastal 35,1 protsendini 2024. aastal ja seejärel tõusnud

35,7 protsendini 2025. aastal. Viimasel aastal on näitaja küll veidi paranenud, kuid trend ei ole muutunud. Eesti Rattastrateegias seati eesmärk, et aastaks 2040 moodustaks rattasõit kõigist liikumistest vähemalt 13 protsenti (2025. aastal viis protsenti). [Transpordisektori kasvuhoonegaaside heide](#) oli 2023. aastal 2437,95 ja 2024. aastal 2491 tuhat tonni CO₂ ekvivalenti. Liikluse ohutuse kujundamiseks koostati ja kinnitati [liiklusohutusprogramm 2026–2035](#). Tallinnale eraldati toetus 30 akutrolli soetamiseks ja avati kortermajade laadimistaristu voor. Väljakutseteks jäid säästvate liikumisviiside aeglane kasv ja transpordisektori heite kõrge tase.

Mereala hea keskkonnaseisundi saavutamiseks rakendati [merestrateegia meetmekava](#) ja selle vahearuande esitati Euroopa Komisjonile. Jätkusid rahvusvaheliste merekaitsekonventsioonide rakendamine, mere-uuringud ning uue mitmetotstarbelise töölaeva (poitööd, laevateede hooldus, teadusuuringud, reostustõrje, päästeoperatsioonid) ehitamine. Endiselt on probleemkoht keskkonnohtlike vrakkide kütusest tühjaks pumpamise võimaluse loomine.

Vee valdkonnas jätkus veemajanduskavade rakendamine ning käivitati ja arendati suuremahulisi projekte [LIFE SIP WetEST](#) ja [LIFE IP CleanEST](#). [Veemajanduskava](#) elluviimiseks parandati veemajanduse korraldust ja tugedvdati piirkondlikku koostööd. Jätkati ülejutusriskide vähendamiseks, uuendati riskikaarte, alustati nitraaditundliku ala tegevuskava rakendamist. Valmistati ette vee taaskasutuse alamaktid ja valmis [vee-ettevõtlike reformi strateegiline teekaart 2025–2035](#). Veekogumite seisund halvenes: heas seisundis pinnaveekogumite osakaal langes 56 protsendilt 2015. aastal 50 protsendini 2024. aastal. Tähelepanu vajavad jätkuvalt veekogumite seisundi parandamine ja meetmete mõju avaldumine pikema aja jooksul.

Koostati uue veeteetase süsteemi eelnõu, mis arvestab laevade keskkonnamõju. Eesti lipu all sõitvate laevade konkurentsivõime parendamiseks analüüsiti Euroopa Komisjoni riigiabi võimalusi ja tehti ettepanekud Eesti riigiabi paketi muutmiseks. Keskkonnasäästliku parvlaeva ehitaja leidmiseks [korraldati riigihange](#) ning avati toetusmeede laevade keskkonnasõbralikumaks muutmiseks. Arendati Saarte Liinide sadamataristut ja jätkati kaitserajatiste ehitamist. Edasist tähelepanu vajavad laevateede ja kanalite süvendamine ning tuletornide rekonstrueerimise ebapiisav rahastus ning uue jäämurdja hankimine.

Maa- ja ruumipoliitika valdkonna terviklikum raamistik toetab paremat ruumiloome kvaliteeti ja tõhusamat planeerimist. Aasta alguses käivitati Maa- ja Ruumiamet koos strateegilise ruumiplaneerimise teenistusega, tõhustati asutuse tööd ning viidi see üle teenuspõhisele juhtimisele. Planeerimismenetluste kiirendamiseks esitati Riigikogule planeerimiseseaduse muudatused, loodi planeeringute menetlemise infosüsteem ning avaldati tööstusalade kaardirakendus. Koostati detail-planeeringute analüüs ning uuriti planeeringute digitaalse andmemudeli rakendamise võimalusi eesmärgiga tõsta planeerimise läbipaistvust ja tõhusust. Rahvusvahelise koostöö raames kasutati VASABi (Vision and Strategies Around the Baltic Sea) eesistumist teadmussirde edendamiseks.

Riigi ruumiliste otsuste juhtimiseks jätkati uue üleriigilise planeeringu „Eesti 2050“ ja Harju maavarade teemaplaneeringu koostamist. Samuti algutati riigi eriplaneeringud tuumaenergia ja elektriühenduste valdkonnas ning jätkati teiste riigi eriplaneeringute koostamist.

Õigusmuudatuste ettevalmistamiseks viidi läbi uuringud strateegiliste investeeringute kiirendamise ja maare-formi lõpetamise teemadel.

Eelmisel aastal keskenduti maapoliitikas riigimaa teadli-kumale kasutamisele ja paremate otsuste tegemisele, et maa kui piiratud ressursst toetaks riigi pikaajalisi vaja-dusi. Tehti ettepanekud riigi maaportfelli sihipärase-maks ja jätkusuutlikumaks majandamiseks, vähendati müügi- ja mahtu ning suunati fookus maa väärindamisele ja kasutusse andmisele.

Valmistati ette maareservi määruuse eelnõu ning kavan-dati piloottegevused 2026. aastaks. Taastuenergia arendamise toetamiseks töötati välja uued praktikad, mis seovad planeeringu kehtestamise ja ehitusloa saa-mise riigimaa kasutusõiguse tekkimisega.

Väljakutsed olid planeeringute ajakavas püsimine ja digi-lahenduste kasutuselevõttu seotud tehnilised problee-mid. Eesmärkide saavutamiseks on vaja lõpuni viia pla-neerimis- ja muudatused, jätkata riigi planeeringu-tega ajakava kohaselt, tõhustada valdkonna andmete ka-sutamist ning rakendada digitaalseid tööriistu, et muuta ruumilised otsused paremini prognoositavaks ja paran-dada elukeskkonna kvaliteeti.

Ühistranspordis kehtestati 2025. aastal rahastusmudel, mis katab rongi- ja bussiliikluse pikaajalised kulud, taris-tutasude kasvu ning uute elektrirongide kasutuselevõtu. Täiendav 54,47 miljonit eurot tagas kindla rahastuse ja võimaldas paremat etteplaneerimist.

Käivitati targa ja kättesaadava liikuvuse reform, mille eesmärk on koondada ühistransport ühispileti alla, vä-hendada liinide dubleerimist, tugevdada piirkondlike keskuste rolli ning viia ühistranspordi digitaalne juhti-mine ühtsele platvormile. Balti jaam säilitati ühistrans-pordi strateegilise sõlmpunktina.

Lääne suunal rakendati taktipõhine sõiduplaan, millega seoti bussivõrgud Sael, Sakus, Jüris ja Lasnamäel.

Tallinna-Kloogaranna liinil võeti kasutusele uued Škoda elektrirongid. 2026. aasta algusest hakkavad uued ron-gid sõitma Tapa ja Tallinna vahel. Kokku on tellitud 16 uut rongi, mis võimaldavad tulevikus tihendada sõi-duplaane ja lühendada reisiaegu. Uued rongid saab kasu-tusele võtta eeldatavalt 2026. aasta lõpus pärast taristu-tööde lõppu.

Suurimad mured ühistranspordis on jätkuvalt linnapiir-kondade autostumine ja hajaasustusega piirkondades kulutõhuga ühistransporditeenuse pakkumine. Aastal 2025 jätkas ühistranspordiga, jalgsi ning jalgrattaga töö-lesõitjate osakaal väikesest kasvu ja esimest korda üle aast-ate vähenes auto kasutamine (59,1 protsendilt 58,0 protsendile). Vaatamata sellele on autoga tööle lii-kumiste osakaal endiselt kõige suurem. See näitab, et au-tostumistrend jätkub ning ühistransporti, säästvate lii-kumisviiside arendamisse ja inimeste harjumuste muut-misesse peab endisest rohkem panustama. Arvestades Eesti territooriumi väiksust on Eesti-sesised piirkondli-kud erinevused ülejäänud Euroopa Liidu ja OECD riiki-dega võrdluses suured. 2025. aastal valminud seireüle-vaate alusel püsivad Eestis suured piirkondlikud arengu-erinevused ning puuduvad selged märgid, et regionaalse tasakaalu eesmärgid oleksid täitumas.

Kohalikel omavalitsustel on madal finantsautonoomia, mis mõjutab negatiivselt kohalike teenuste efektiivsust, kvaliteeti ja kättesaadavust. Kohalike omavalitsuste või-mekus tulla toime ühiskonna ja riigi arengust tulenevate väljakutsetega on piiratud. Selliste väljakutsete hulka kuuluvad linnastumine, tööelise elanikkonna vähene-mine ja vananemine, rohepöörde, kasvavad ootused põhi-teenuste kvaliteedile ning kohaliku demokraatia areng. Tagajärjed on teatud piirkondades väiksem maksutulu laekumine, ebavõrdne ja raskendatud põhiteenuste pak-kumine, laialivalgumisest tingitud suurem keskkonna-koormus ning suuremad teenuste osutamise ja taristu korrashoiuga seotud kulud elaniku kohta.

Tabel 13. Tulemusvaldkonna „Elukeskkond, liikuvus ja merendus“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Elukeskkonnaga rahulolu, % Allikas: Üleriigiline küsitlusuuring „Elukeskkon-naga rahuolu“ ³⁶	–	72%	–	74%	75%	> 73,5%; piirkondlikud erinevused (kõrgeima 10% ja madalaima 10% KOVide vahe) ≤ 15
Kasvuhoonegaaside summaarne heitkogus transpordivaldkonnas, kilotonni CO₂ ekviva-lenti³⁷ Allikas: Eesti keskkonnauuringute keskus, klii-maministeerium (kliimaosakond)	2519,2	2548,14	–	2220,6	2208,4	1700
Eesti laevandus on rahvusvaheliselt konku-rentsivõimeline Allikas: Shipping Industry Flag State Perfor-mance Table, https://www.ics-shipping.org/	3	3	3	3	3	-
Ressursitootlikkus, eurot kilogrammi kohta³⁸ Allikas: Eurostat	0,86	0,83	–	0,7	0,71	0,9

³⁶ Uuringut viiakse läbi üle aasta.

³⁷ 2025. aasta täitmise andmed avaldatakse 2027. aasta märtsis.

³⁸ 2025. aasta täitmise andmed avaldatakse 2026. aasta detsembris

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Väljaspool Harjumaad loodud SKP elaniku kohta Euroopa Liidu keskmisest, % Allikas: regionaal- ja põllumajandusministeerium	64,4%	57,4%	–	68%	69%	67%
Ühistranspordi, jalgratturite ja jalakäijate osakaal, % Allikas: minuomavalitsus.ee	34,9%	35,1%	35,7%	42%	42,5%	55%
Heas seisundis olevate veekogumite osakaal³⁹ Allikas: kliimaministeerium	52%	50%	–	56%	59%	–

Tabel 14. Tulemusvaldkonna „Elukeskkond, liikuvus ja merendus“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	-878 525	-1 234 150 ⁴⁰	-1 720 629	-1 200 911	-1 410 694	-1 179 156

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Kliimaministeerium tõi tulemusvaldkonna 2025. aasta eelarvesse 2024. aastast piirmääraga vahendeid 18,1 miljonit eurot. Vabariigi Valitsuse reservist eraldati tulemusvaldkonnale 51,5 miljonit eurot, sellest 35 miljonit eurot Eesti Raudtee kahjumi katmiseks, 7,7 miljonit eurot Riigilaevastiku tegevuskuludeks, 4,8 miljonit eurot AS ALARA investeeringu- ja tegevustoetuseks, 3,9 miljonit eurot välistoetuste mitteabikõlblike kulude katteks ja 0,1 miljonit eurot rahvusvaheliste liikmemaksude suurenemise katteks.

Tulemusvaldkonna eelarvet kasutati kliimaministeeriumi valitsemisalas 63 protsenti, sealhulgas piirmääraga vahendite eelarvet 92 protsenti. Riigieelarve täitmise põhimõtete järgi kasutatakse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute lõpliku eelarve saamiseks metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute tegeliku limiidiga, sealhulgas osa, mille kasutamine oli algset kavandatud järgnevatel aastatesse.

Kasutamata piirmääraga eelarvest viiakse 2026. aastasse 13,5 miljonit eurot, mida kasutatakse juba võetud kohustuste katteks. Suurema osa jäägist moodustavad Vabariigi Valitsuse reservist AS-ile ALARA eraldatud nelja miljoni suurune investeeringutoetus ladestuskärgede rajamiseks ning keskkonnaprogrammi 3,5 miljoni euro ulatuses võetud kohustused toetuste väljamaksmiseks merekeskkonna kaitse ning vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamiseks.

Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi tulemusvaldkonna 2025. aasta eelarvesse toodi 2024. aastast 24,34 miljonit eurot, sealhulgas piirmääraga vahendeid 9,01 miljonit eurot. Vabariigi Valitsuse reservist eraldati tulemusvaldkonnale 38,72 miljonit eurot, sellest 37,68 miljonit eurot ühistranspordi kulude katteks, 0,94 miljonit eurot välistoetuste mitteabikõlblike kulude katteks ja 0,10 miljonit eurot laiapiindse riigikaitse kuludeks.

Pikaajaliste regionaalsete investeeringutoetuste tekkepõhiste kulude kajastamiseks vähendati lisaeelarvega regionaalsete toetuste 2025. aasta eelarvet 4,20 miljoni euro võrra, mis suunati 2026. aasta eelarvesse. 2025. aastal vähendati ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava 2021–2027 regionaalmeetmete eelarvet 15,9 miljoni euro võrra ning suunati see riigikaitsega seotud uutesse prioriteetidesse. Eelarvest on 31.12.2025 seisuga välja makstud 29 protsenti (2025. aasta eesmärk oli jõuda 25 protsendi väljamakseteni).

Lisaeelarvega vähendati tulemusvaldkonna eelarvet seoses Maa- ja Ruumiameti loomisega ning suurendati Euroopa Liidu sekkumise „Elurikkuse soodustamine Natura 2000 erametsades“ riiklikku rahastamist. Mõlema muudatuse summa oli 0,13 miljonit eurot. Riigieelarve täitmise põhimõtete järgi kasutatakse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute lõpliku eelarve saamiseks metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute tegeliku limiidiga.

Tulemusvaldkonna eelarvet kasutati 94 protsenti, sealhulgas piirmääraga vahendite eelarvet 97 protsenti. Kasutamata jäänud piirmääraga eelarve 5,69 miljonit eurot viiakse 2026. aastasse peamiselt regionaalsete ja transporditoetuste katteks.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala algne eelarve tulemusvaldkonnas oli 18,0 miljonit eurot, lõplikuks eelarveks kujunes 25,7 miljonit eurot. Sellest täideti 22,1 miljonit eurot ja kasutamata jäi 3,6 miljonit eurot. Piirmääraga vahendid moodustasid lõplikust eelarvest 73 protsenti, tuludest sõltuvad kulud 21 protsenti ning arvestuslikud vahendid kuus protsenti.

Algne piirmääraga vahendite eelarve oli 15,5 miljonit eurot ja lõplik 18,7 miljonit eurot. Lõplikku piirmääraga eelarve kujunemist mõjutasid järgmised tegurid:

- 2024. aastast kanti 2025. aastasse üle 1,7 miljonit eurot. Selgitused jääkide tekkimise ja ülekandmise

³⁹ 2025. aasta täitmise andmed 2026. aastal

⁴⁰ Alates 2025. aastast on tulemusvaldkond ümber kujundatud.

vajaduse kohta on leitavad ministeeriumi kodulehelt [Eelarve ja majandusteave | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium](#).

- Lisaeelarvetega suurenes eelarve kokku 0,1 miljoni euro võrra. Sealhulgas saadi regionaal- ja põllumajandusministeeriumi valitsemisala eelarvest 0,2 miljoni eurot seoses maaparanduse poliitika rakendamise valdkonna liikumisega Maa- ja Ruumiametisse, ministeeriumi tugiteenuste kulude ümberjagamise suurendas tulemusvaldkonna eelarvet samuti 0,2 miljoni euro võrra. Samas anti 0,2 miljoni eurot kliimaministeeriumi valitsemisala eelarvesse arvutitöökohtade, maaparandusvaldkonnale vajalike litsentside, e-ehitusregistri ja riigipilve kulude katteks ning tööstusala kaardilahenduse X-GIS arendustöödeks. Veel planeeriti aastate vahel ümber 0,1 miljoni tegevuskulud, sest valdkonna uuringute ettevalmistamises ja hangete korraldamises tekkis viivitusi. Vahendid planeeriti 2026. aastasse.
- Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist eraldi Maa- ja Ruumiametile 1,4 miljoni eurot maareformi elluviimiseks ja ettevõtluse arendamiseks.

Piirmääraga eelarvest kasutati ära 83 protsenti ehk 15,5 miljoni eurot. Kasutamata jäi 3,2 miljoni eurot, millest kanti 2026. aastasse üle 2,9 miljoni eurot. Selgitused vahendite kasutamise ning jäägi ülekandmise vajaduse kohta on leitavad ministeeriumi kodulehelt [Eelarve ja majandusteave | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium](#).

1.2.7 Teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti teadus, arendustegevus, innovatsioon ja ettevõtlus suurendavad koostoimes Eesti ühiskonna heaolu ning majanduse tootlikkust, pakkudes konkurentsivõimelisi ja kestlikke lahendusi Eesti ning maailma arenguvajadustele.

Valdkonna arengukava

Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035 (TAIE)

Tulemusvaldkonna programmid

Teadussüsteemi programm

Teadmussiirde programm

Ettevõtluskeskkonna programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisalad

Haridus- ja teadusministeerium

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Aastatel 2021–2023 hoidis Eesti riik **teadus- ja arendustegevuse riigieelarvelise rahastuse** tasemel üks protsent SKP-st, mis võimaldas käivitada struktuursete muudatusi ja pakkus süsteemile vajalikku stabiilsust. Riigieelarve kärpete ja aastatevaheliste ümbertõstmiste tõttu **jäi teadus- ja arendustegevuse rahastus teist aastat järjest alla ühe protsendi SKP-st**. Riigi eelarvestrateegia aastateks 2026–2029 prognoosib teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni riigieelarvelise rahastuse vähenemist 0,79 protsendini SKP-st

Tuludest sõltuvate kulude algne eelarve oli 0,9 miljoni eurot. Riigieelarve täitmise põhimõtete järgi kasutatakse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute lõpliku eelarve saamiseks metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute tegeliku limiidiga. Tegelik limiit hõlmab ka juba laekunud ettemakseid, mille kasutamine on kavandatud tulevasteks perioodideks. Lõplikuks eelarveks kujunes 5,4 miljoni eurot, millest täideti 4,1 miljoni eurot ehk 77 protsenti. Kasutamata jäi 1,2 miljoni eurot, sealhulgas 0,5 miljoni maaparandussüsteemi investeeringutoetuste kontrolli vahendeid koos tehnilise abi kuludega, 0,4 miljoni eurot taastuvenergia kasutuselevõtu kiirendamise projekti kulud ning 0,1 miljoni eurot Rail Balticu tehnilise abi vahendeid. Jääk sisaldab ka 0,1 miljoni eurot Maa- ja Ruumiameti omatulust. Välisprojektide ja omatuludest tehtavate kuludega jätkatakse ka 2026. aastal.

Arvestuslike vahenditena oli Maa- ja Ruumiameti eelarvesse planeeritud 1,5 miljoni euro ulatuses riigimaade maamaksu ja hooldamise kulud ning 0,03 miljoni eurot maareformi seadusest tulenevat peretoetust. Eelarvest täideti 94 protsenti, kasutamata jäi 0,1 miljoni eurot, mida eelarvereeglite kohaselt järgmisesse eelarveaastasse üle ei kanta.

Valitsemisala tulemusvaldkonna eelarvesse oli planeeritud 0,1 miljoni eurot põhivarade kulumit. Kuna eelarvet täideti 1,0 miljoni euro eest, siis tekkis siin 0,9 miljoni euro ulatuses ületäitmine.

aastaks 2029. See seab ohtu süsteemi kestlikkuse, käivitatud meetmete mõju ja varem kokkulepitud strateegiliste eesmärkideni jõudmise.

2024. aastal ulatusid Statistikaameti andmetel **teadus- ja arendustegevuse kulutused Eestis 791 miljoni euroni, mis on läbi aegade kõrgeim tase** ning moodustab ligikaudu kaks protsenti SKP-st. Erasektori teadus- ja arendustegevuse osakaal SKP-st samuti suurenes. Kulutuste kasv viitab teadus- ja arendustegevuse rolli suurenemisele majanduses. **Kasvu vedas eelkõige ettevõtlussektor, mille panus moodustas ligikaudu 60 protsenti kogukuludest**. Ettevõtete teadus- ja arendustegevuse investeeringute kasv on seotud uute toodete ja teenuste arendamisega, peegeldades ettevõtete kasvavat võimekust innovatsiooni panustada. Samas on erasektori huvi tellida teadus- ja arendustegevust avaliku sektori asutustelt jätkuvalt madal – 2024. aastal rahastas avalik sektor ettevõtete teadus- ja arendustegevust kolm korda suuremas mahus (52,4 miljoni eurot) kui erasektor avalikus sektoris tehtavat teadust (16,7 miljoni eurot). See võib osutada turutörkele või erasektori vähestele ambitsioonile teaduses. Ülikoolide tippteadlastel puudub endiselt tark tellija, mis soodustab nende jäämist alusteaduse juurde.

Euroopa innovatsiooni tulemustabeli põhjal **püsis Eesti 2025. aastal tugeva innovaatori tasemel**, paiknedes Euroopa Liidus 11. kohal. Eesti innovatsioonitulemus ületas Euroopa Liidu keskmist, kuid võrreldes eelneva aastaga vähenes see mõnevõrra. Eesti tugevused on eelkõige riskikapitali kättesaadavus, kaubamärgitaotlused ning avaliku ja erasektori koostöö teaduspublikatsioonide vallas, samuti tugev inimressurss ja digivõimekus.

Nõrgemad küljed on ressursitootlikkus, ettevõtete teadus- ja arendustegevuse riiklik toetamine ning väliskaubanduse struktuur kõrgtehnoloogiliste toodete vallas. Pikkemas vaates on Eesti innovatsioonivõimekus kasvanud ühe kiiremana Euroopa Liidus.

Tööjõutootlikkus kasvas 2025. aastal esialgsel andmetel Eestis kiiremini kui Euroopa Liidus keskmiselt, jõudes 77 protsendini, kuid sellegipoolest jääme tugevalt alla 84-protsendilisele tasemele, mille saavutasime 2021. aastal. Võrdlusena oli Soome tööjõutootlikkus 2025. aastal 102 protsenti Euroopa Liidu keskmisest, Leedu oma 83,3 protsenti ja Läti oma 70,4 protsenti.

Innovatsiooni arendamisel korraldas Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus süvaanalüüsi koostöös Prantsusmaa investeerimispanga Bpifrance'iga ning koostati **ettepanekud toetussüsteemi täiustamiseks**. Käivitati suuremahuliste investeeringute toetus ja kuulutati välja esimese vooru tulemused. Valmis turismi pika vaate dokument ja tegevuskava aastateks 2026–2029 ning avati NEO Performance Materials tehas. Andmepõhise arengu toetamiseks viidi läbi aruandluse piloodid, käivitati ESG (*Environmental, Social, and Governance*) tööriist ja muudeti e-veoselehe nõudeid. Samuti alustati digitaliseerimise ja andmepõhise aruandluse toetusmeetmete ettevalmistamist.

Teadus- ja arendustegevuse suunal loodi eksperimenteerimise raamistik. **Käivitati teadus- ja kaitsetööstuse programmid** 90 miljoni euro suuruse fondiga ning loodi 50 miljoni euro suurune riskikapitali fond. Toetati süvatehnoloogia iduettevõtlust, moodustati idusektori nõuandev kogu ja telliti uuringuid innovatsioonisüsteemi toimimise kohta. Tugevdati rahvusvahelist koostööd ning valmistati ette Eesti osaluse laiendamist Euroopa kosmoseorganisatsiooni tegevustes. **Alustati kaitse- ja kahese kasutusega tehnoloogiate toetusmeetme väljatöötamist**, eesmärgiga arendada teadus- ja arendustaristut ning testimisvõimekust.

Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni süsteem on jätkuvalt killustunud. **Erinevate ministeeriumite meetmed ja tegevused ei ole piisavalt koostöimes**. See piirab nende mõju ning teadustulemuste jõudmist majandusse ja ühiskonda.

Teadussüsteemi jätkusuutlikkust ohustab teadlaste **järeelkasvu vähesus**. Kuigi teadus- ja arendustegevusega hõivatud inimeste arv on kasvanud, on nooremate publitseerivate teadlaste arv vähenenud, doktorantide seas püsib kõrge välisüliõpilaste osakaal.

Käivitati ja uuendati teadmussiirde meetmeid, sealhulgas teadusasutuste ja kõrgkoolide teadmussiirde võimekuse arendamine (ASTRA+) ning teadus- ja arendustegevuse tulemuste rakendamise toetamine (RITA+). **Teadmussiirde toimimist piiravad nii rahastus kui ka regulatiivse keskkonna kitsaskohad**. Riigipoolne rahastus sõltub liigselt Euroopa Liidu vahenditest. Riigibi reeglite liiga range tõlgendamine, sealhulgas ametnike seas, ning vähenenud teadlikkus intellektuaalomandi kasutamisest takistavad teadustulemuste laiemat rakendamist.

Aruandeaastal toetati teadmismahukust, ettevõtete kasvu- ja konkurentsivõimet. **Majanduskasvu kava elluviimine** suunas tähelepanu ettevõtluskeskkonna lihtsustamisele, innovatsiooni kiirendamisele ja investeringute soodustamisele. Kavas oli 45 tegevust, millest majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi otsese vastutuse all oli 21. Enamik neist viidi ellu, kaks lükati edasi ja üks jäi teostamata. Kavandamise etapis

parandati kaasamist ning koondati tegevused selgemateks prioriteetideks.

Mitmed õigusloome- ja arendustegevused võtsid loodetust kauem aega. Euroopa Liidu siseturu hädaolukorra menetluste regulatsiooni ülevõtmine ning mahutite ajutise kasutamise regulatsioon hilinesid, seadmeohutuse alane muudatus jäi pooleli. Ida-Virumaa elektrivõrkude tugevdamise meede lükati edasi rahastuse muudatuste tõttu. Digitaliseerimise ettevalmistus takerdus tehniliste takistuste taha. Innovatsioonipoliitikas jäi koostamata CERNi (Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire) strateegiadokument, ravimiseaduse muudatused ei liikunud soovitud tempos ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni meetmete mõjude hindamine viibis. Samuti ei alanud New Nordic Tech Valley ettevalmistus ega erasektori tehisintellekti rakendused planeeritud mahus.

2025. aastal jõustus **teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seadus koos rakendusaktidega**. Seadusega korrastati teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtimine, täpsustati osaliste rolle ning muudeti teadus- ja arendustegevuse rahastamine stabiilsemaks. Lihtsustati kõrgkoolide teadustegevuse hindamist, esimest korda reguleeriti teaduseetika korraldust.

Viidi läbi teadus- ja arendustegevuse korraline evalveerimine. Hindamisel osales 25 asutust, kellest 23 teadustööd hinnati positiivselt. Hinnatud asutuste hulka lisandus kolm uut asutust, sealhulgas esimese rakendus- kõrgkoolina Kaitseväe Akadeemia.

Ettevõtluskeskkonna programmis vähendati halduskoormust, näiteks muudeti lõhkematerjalitehase regulatsiooni ning mitut seadust ja määrust. Koostati eksporditegevuste kava ja valmistati ette vastav toetusmeede. Kiideti heaks **välismaalaste seaduse muudatused**, mis võimaldavad oskustööjõu paindlikumat rakendamist. Taastuenergia tasude eristamiseks töötati välja lahendus ning muudeti tarbijakaitse seadust, millega vähendati pabertöendite kohustust ja võeti üle rohevõimeistamise direktiiv. Täpsustati kemikaalialast regulatsiooni ning kaitsti Eesti huve pakettreiside direktiivi aruteludes.

Valdkonna edasist arengut piiravad endiselt majanduse struktuursed tegurid, sealhulgas tootlikkuse ja lisandväärtuse madal tase, tööstuse konkurentsivõime surve, ettevõtete ebahühtlane digitaliseeritus ning eksporditurude vähenenud mitmekesisus. Edasiseks eduks on vaja kiirendada liikumist teadmiste- ja tehnoloogiamahukamate tegevuste suunas, tugevdada tööstuse investeerimisvõimet, suurendada ettevõtete digitaliseeritust ning toetada ettevõtluse ja ekspordi laiapõhjalisemat arengut kogu Eestis. See eeldab senisest riskijulgemaid investeringuid, praktilist tuge ettevõtetele ning tihedamat koostööd ettevõtjate, teadusasutuste ja riigi vahel, et tagada kestlik tootlikkuse ja lisandväärtuse kasv ning liikuda aastaks 2035 SKP-st kahe protsendi sihi suunas.

Lisaks vajavad kiiresti arenevate majandussektorite, uute tehnoloogiate ja julgeolekulukorra muutusest tulenevate väljakutsete lisandumisel võimekuse kasvu loastamis- ja järelevalveasutused. Vaja on senisest kõrgemat tehnilist pädevust, kõrge kvalifikatsiooniga kompetentset inimressurssi ning kaasaegseid infotehnoloogilisi lahendusi. Vastasel juhul ei ole võimalik tagada kvaliteetset, riskipõhist ja ettevõtjakeskset järelevalvet ega kiireid loamenetlusi, mis toetavad majanduse kasvu, vähendavad bürokraatiat, täidavad Euroopa Liidu

regulatiivseid nõudeid ning panustavad laiapindsesse riigikaitse ja teenuste toimepidevusse.

Tabel 15. Tulemusvaldkonna „Teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Riigieelarves kavandatud TA rahastamine osakaaluna SKP-st (%) Allikas: riigieelarve seletuskiri	1	0,96	0,96	≥ 1	≥ 1	
Erasektori TA kulutuste tase SKP-st (%)⁴¹ Allikas: statistikaamet	1,08	1,2	–	1,5	1,7	2
Nominaalne tööjootootlikkus EL-27 keskmisest (%) Allikas: Eurostat	77,5	76,4	77,0	92	94	110
Koht Euroopa innovatsiooni tulemustabelis (koht tulemusrühmas) Allikas: Euroopa Komisjon	Mõõdukas innovaator (12. koht)	Tugev innovaator (14. koht)	Tugev innovaator (11. koht)	Tugev innovaator	Tugev innovaator	

Tabel 16. Tulemusvaldkonna „Teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	–373 336 ⁴²	–492 422	–503 688	–445 863	–582 266	–584 719

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Haridus- ja teadusministeeriumi algne eelarve oli 245,1 miljonit eurot, lõplikuks eelarveks kujunes 248,3 miljonit eurot. Eelarve jäagiks kujunes 17,4 miljonit eurot, millest piirmääraga vahendid olid 9,1 miljonit eurot.

Jäägi põhjustas Teamingu programmi kaasrahastus, millele Vabariigi Valitsus otsustas anda seitsmeks aastaks riikliku garantii. Teamingu tippkeskuste projektide väljamaksed jagunevad aastati erinevalt. Lisaks põhjustavad tekkepõhises eelarves jäägi haridusteaduste programmi vahendid, kus on tehtud pikaajalised lepingud, ning ülikoolide teadusandmebaaside kasutuslitsentside ja riiklikult oluliste teadustaristute tegevustoetuse ettemaksed (tegevused on plaanipäraselt ellu viidud, kuid tekkepõhised kulud tekivad 2026. aastal).

Detailne info ülekantud riigieelarve vahendite kohta on haridus- ja teadusministri käskkirja „2025. aasta riigieelarve vahendite ülekandmine 2026. aastasse“ seletuskirjas.

Tuludest sõltuvate kulude eelarve jääk oli 8,2 miljonit eurot, täideti 80 protsenti eelarvest. Riigieelarve täitmise põhimõtete järgi kasutatakse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute lõpliku eelarve saamiseks metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute tegeliku limiidiga. Tegelik limiit hõlmab ka juba laekunud ettemakseid, mille kasutamine on kavandatud tulevas- teks perioodideks.

2024. aastast kanti 2025. aastasse üle 8,5 miljonit eurot. Detailne info ülekantud riigieelarve vahendite kohta on haridus- ja teadusministri käskkirja „2024. aasta riigieelarve vahendite ülekandmine 2025. aastasse“ seletuskirjas.

Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist eraldati ministeeriumile 2,8 miljonit eurot struktuuritoetuste tagas nõudeks. Lisaeelarvega vähendati kulusid 0,8 miljoni euro võrra.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala algne eelarve oli 247,3 miljonit eurot, lõplikuks eelarveks kujunes 255,1 miljonit, sellest piirmääraga vahendid 206,9 miljonit eurot. Piirmääraga vahendid moodustasid lõplikust eelarvest 53 protsenti ja jäägist 80 protsenti.

Lõplikku piirmääraga eelarve kujunemist mõjutasid järgmised tegurid:

- 2024. aastast kanti 2025. aastasse üle 44,7 miljonit eurot. Selgitused jääkide tekkimise ja ülekandmise vajaduse kohta on leitavad ministeeriumi kodulehelt [Eelarve ja majandusteave | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium](#).
- Lisaeelarvetega vähendati tulemusvaldkonna eelarvet kokku 35,7 miljoni euro võrra. Sellest 27,3 miljonit planeeriti ümber finantseerimistehingute eelarvesse innovatsioonilaenu fondi moodustamiseks. Ettevõtja rakendusuuringute ning teadus- ja

⁴¹ TAIE metoodika kohaselt mõõdetakse ettevõtlussektori teadus- ja arendustegevuste kulutuste osakaalu (BERD, statistikaamet tabel TD052)

⁴² Võrreldes 2024. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga on 2024. aasta täitmise andmeid korrigeeritud.

arendustegevuse ning innovatsiooni alase rahvusvahelise koostöö toetamise määruste alusel loodud toetusmeetmete eelarves planeeriti ümber 3,8 miljonit eurot, mis nihutati 2029. aastasse. Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA täpsustas 2,4 miljoni euro ulatuses e-residentsuse programmiks ning 2,0 miljoni ulatuses turismi toetusmeetmeteks kavandatud kulude tekkepõhiseid perioode ning need periodiseeriti aastatesse 2026–2029. Kaitseministeeriumilt saadi 0,15 miljonit eurot NATO DIANA eelkiirendi projektiks ning 0,13 miljonit planeeriti tööde sisu täpsustumisest tingituna reaalajamajanduse projekti investeeringute eelarvest ümber Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti tegevuskuludeks. Samas anti kliimaministeeriumi valitsemisala eelarvesse 0,1 miljonit eurot reaalajamajanduse projekti ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti järelevalve infosüsteemi arenduskuludeks.

- Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist eraldati ministeeriumile 0,3 miljonit eurot välisloetuste mitteabikõlblike kulude katteks ning 0,2 miljonit Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile laiapindse riigikaitse arendamiseks, küberturvalisuse tugevdamiseks ning kasutuslitsentsi soetamiseks andmebaasile, mida kasutatakse rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise järelevalveks.

Piirmääraga eelarvest kasutati ära 76 protsenti ehk 102,3 miljonit eurot. Kasutamata jäi 32,2 miljonit, millest 2026. aastasse kanti üle 17,5 miljonit. Üle jäeti kandmata 13,3 miljonit eurot. Selgitused vahendite kasutamise

ning ülekandmise vajaduse kohta on leitavad ministeeriumi kodulehelt [Eelarve ja majandusteave | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium](#).

Tuludest sõltuvate kulude algne eelarve oli 122,3 miljonit eurot. Lõplikult eelarveks kujunes 120,6 miljonit eurot, millest täideti 112,2 miljonit ehk 93 protsenti. Riigieelarve täitmise põhimõtete järgi kasutatakse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute lõpliku eelarve saamiseks metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute tegeliku limiidiga. Tegelik limiit hõlmab ka juba laekunud ettemakseid, mille kasutamine on kavandatud tulevasteks perioodideks. Tuludest sõltuvate kulude eelarvest jäi kasutamata 8,3 miljonit eurot. Sellest 7,6 miljonit moodustavad CO₂ kvooditulust rahastatavate üleeuroopalist huvi pakkuvate projektide teadus- ja arendustegevuse toetuste jäägid, kus toetuse saajad on kulutusi teinud esialgu planeeritust aeglasemas tempos. Välisabist rahastatavate projektide eelarvete jääk on kokku 0,7 miljonit eurot, sealhulgas Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti valdkondliku digipöörde projektis 0,15 miljonit, tehisintellekti määrase ja küberkerkuse määrase rakendamise kuludes 0,1 miljonit, Rail Balticu tehnilise abi vahendites 0,1 miljonit, Euroopa Liidu tarbija nõustamiskeskuse tegevustes 0,1 miljonit. Ministeeriumil jäi kokku 0,2 miljonit eurot kasutamata projektides „Sustainability Reporting Tool“ ja „Wallet Ecosystem for Business and Payments“. Kõigi nimetatud projektide tegevused jätkuvad 2026. aastal.

1.2.8 Põllumajandus ja kalandus

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti toit on tarbijate poolt eelistatud, elukeskkond on hoitud, toidusektori ettevõtteid on edukad ning maa- ja rannakogukondade elujõud kasvab

Valdkonna arengukava

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030

Tulemusvaldkonda kuuluvad programmid

Toiduohutuse programm

Biomajanduse programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisalad

Regionaal- ja põllumajandusministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Toidu varustuskindluse tagamine on regionaal- ja põllumajandusministeeriumi üks riigikaitse ülesandeid. 2025. aastal pandi paika riigi toiduvarude kasutusele võtmise protsess, sealhulgas infokanalid, indikaatorid, otsustuspunktid. Toimus kriisikindlusele keskendunud lauaõppus „Paindlik ahel“, mille eesmärk oli hinnata riigi ja kriisipoodidena tegutsevate jaekettide koostöös toidu kättesaadavuse tagamise võimalusi hübriidsõja tingimustes ning eskaleerivas julgeolekuolukorras. Kohalike omavalitsustele tutvustati toiduvaru kasutuselevõtu skeemi koostöös majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumiga, kaasatud olid sisekaitseakadeemia, Eesti varude keskus ja päästeamet.

Toiduga kindlustatus vajab selgemat eesmärgistamist. Riigi seisukohalt on väga oluline võimekus ennast ise

tähtsamate toiduainetega varustada, mida on viimaste aastate väljakutsed jätkuvalt tõestanud. Isevarustatuse tase on piisav teravilja ja piima puhul ning peaaegu piisav liha ja kartuli puhul. Samas on Eestis enamiku toidu kasvatamiseks või tootmiseks vaja imporditud sisendeid ja koostisosi.

Avati mahukad ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi meetmed, mis võimaldavad investeerida tootmise, töötlemise ja taristu uuendamisse ning tõsta sektori tootlikkust ja ekspordivõimet. Põllumajanduse tootmise, töötlemise ja taristu investeeringu meetmeid avati 119,7 miljoni euro ulatuses. 2025. aastal maksti välja ligi 147 miljoni euro ulatuses pindala- ja loomatoetusi. 2025. aasta lõpu seisuga oli Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondist toetust määratud 602 projektile, millest 284 olid lõpuni ellu viidud.

2025. aasta kalapüügikvootide läbirääkimised olid Eestile edukad. Kilu ja Läänemere avaosa räime püügikvoodid suurenesid, Liivi lahe räimekvoot vähenes (räime arvukus on vähenenud) ja Soome lahe lõhekvoot jäi pea samaks nagu varem.

Eestis toodetud ja töödeldud põllumajandussaaduste ning toidukaupade eksport küündis 2025. aastal hinnanguliselt 1,7 miljardi euron, mis on aastaga 172 miljoni euro ehk kaheksa protsendi suurune kasv. Eesti päritolu põllumajandussaadused ja toidukaubad moodustavad ligikaudu 15 protsenti kogu kaupade ekspordist, kinnitades sektori olulist rolli majanduses.

Alustati kahe toidujulgeoleku uuringuga, mis on seotud ennetuse, kriiside prognoosimise ja riskide hindamisega. Esimene keskendub loomataudide

prognoosimise ja seire mudeli arendamisele sigade Aafrika katku näitel. Eesmärk on luua andmepõhine mudel, mis võimaldab prognoosida loomataudide leviku riski ja määrata ohutaseid. Teise uuringu abil luuakse põllumajandus- ja toiduametile terviklik riskimudel, mis seob omavahel olemasolevad andmed ning mille alusel saab kujundada ühte ja arusaadava riskipildi, et seire ja järelevalve ressursse targemalt suunata.

Keskkonda hoidev põllumajandus ja mulla tervis on kestliku toidutootmise alus. Keskkonnasõbralikult majandatava maa osakaal on 93,09 protsenti. 2025. aastal arendati põllumeeste jaoks tööriistu ja metoodikaid: võeti vastu mulla toiteelementide bilansi arvestuse määrus ning rakendus lämmastikubilansi tööriist põllumajanduse registrite ja informatsiooni ameti e-teenuses. Mõlemad aitavad põllumehel teha keskkonnanahoidlikke ja majanduslikult tulusamaid väetamisotsuseid. Õigusloome toetamiseks valmis analüüs „Väärtusliku põllumajandusmaa kasutamise ja kaitse tagamise õiguslikud põhimõtted“ ning alustati analüüsi maa- ja mullakasutuse õiguslike aluste kohta, mis aitasid tugevdada õiguslikku selgust ning luua eeldused maakasutuse tõhusamaks reguleerimiseks. Koostöös partneritega jätkati maa- ja mullakasutuse teadus-arendusprojekti juhtimist, mille eesmärk on luua seire- ja juhtimissüsteem. Selle raames jätkati digitaalse mullastikukaardi ajakohastamist, koostati koondülevaade maa- ja mullakasutuse juhtimisest, hinnati mullaseire direktiivi rakendamise kulusid ning anti soovitusi edasisteks tegevusteks, mille tulemusel paranes andmepõhisus ja otsuste kvaliteet maakasutuse planeerimisel.

Toiduohutuse baromeeter, mis mõõdab üldist toiduohutuse olukorda Eestis aastapõhiselt ja võrrelduna eelmise aastaga, oli 2025. aastal 103,91. Eesmärk on, et näit oleks vähemalt 100 ehk ei langeks võrreldes eelmise aastaga. Toiduohutuse baromeeter näitas 2025. aastal võrreldes 2024. aastaga toiduohutuse olukorra paranemist. Toidu ohutuse ja usaldusväarsuse tagamine eeldab teadmuspõhist lähenemist, järjepidevat kohanemist ühiskonna ootustega riskide maandamisel ja laiapõhjalist järelevalvet ning tarbija teadlikkuse tõusu.

Toiduohutuse hea olukorra säilitamiseks on oluline riigi suutlikkus tagada tõhus järelevalve, sealhulgas riskihindamine ja -kommunikatsioon. Valdonna analüüsimiseks ja planeerimiseks on vajalik laiem andmekasutus, kuid järelevalve protsessides on terviklik andmeanalüüsi ja andmete riskasutuse potentsiaal seni kasutamata. Operatiivsuse tõstmiseks tuleb arendada info-tehnoloogia- ja andmeanalüüsi võimekust ning rakendada kaasaegseid lahendusi, sealhulgas erinevaid andmemudeleid ja tehisaru põhiseid tööriistu. Samuti on vaja tõsta käitlejate teadlikkust nõuetest ja parandada nende praktilisi toidukäitlemise oskusi, suunates järelevalve suurema tähelepanu probleemsetele valdkondadele.

Põllumajandussaaduste ja toidukaupade import ulatus 2025. aastal 2,9 miljardi euron, kasvades aastaga 8,5 protsenti ja suurendades kaubandusbilansi puudujääki. Võrreldes 2018. aastaga oli kaubandusbilansi puudujääk 2024. aastal 30 protsenti ja 2025. aastal juba 47 protsenti suurem. Defitsiidi kasvu põhjustasid impordi väärtuse suurenemine, teravilja ja õliseemnete ekspordi vähenemine ning teravilja hinnalangus. Ekspordi väärtust mõjutab jätkuvalt sektori struktuur, kus märkimisväärne osa toodangust on madalama lisandväärtusega ja maailmaturu hinnatasemest sõltuv. Väliskeskkonna ebakindlus, geopoliitilised pinged, kõrged

sisendkulud ning ebasoodsad ilmastikuolud vähendasid teraviljatootmise mahte ja piirasid ekspordivõimekust.

Põllumajandust ja toidutootmist mõjutasid tugevalt ilmastikutingimused. Liigne niiskus ning ebasoodsad ilmastikutingimused vähendasid põllukultuuride ja avamaaköögiviljade saagikust ja kvaliteeti. Puuvilja- ja marjakultuure kahjustas aga aprillikuine öökülm. 2025. aasta oli taimekasvatuses tervikuna kolmas järjestikune kahjumlik aasta ning mõjutas kogu sektori elujõulisust. Sügisel pöördus Eesti taas Euroopa Komisjoni poole põllumajandusreservist rahalise toetuse saamiseks, et leevendada põllumajandusettevõtete kahjusid.

Erinevate kriiside mõjul on põllumajandustootjate konkurentsivõime ning seeläbi investeerimis- ja innovatsioonivõime oluliselt vähenenud ning mõjutab otseselt toidujulgeolekut. Toodangu eest saadav tulu ei kata kulusid ning ilma toetusteta on ettevõtjatulu valdavalt negatiivne. Ka koos toetustega jäi ettevõtjatulu 2023. ja 2024. aastal miinusesse. Esialgsel andmetel olukord 2025. aastal paranes, kuid toetusteta tegutseb sektor endiselt kahjumiga. Madal kasumlikkus ja tugev sõltuvus toetustest soodustavad ettevõtete koondumist ja tootjate arvu vähenemist, suurendades riske eelkõige toidujulgeoleku seisukohast.

Taimekaitse valdkonnas on väljakutse keemilistele taimekaitsevahenditele sobivate efektiivsete alternatiivide leidmine ja turule toomine. Euroopa Liidu poliitikasuunad ja keskkonnanäevismärgid näevad ette taimekaitsevahendite kasutamise ja nendega seotud riskide vähendamist. Mitmed toimeained on Euroopa Liidu turult eemaldatud ning väikese turu tõttu ei ole taimekaitsevahendite tootjatel alati majanduslikku huvi uusi tooteid Eestis registreerida.

Kuigi taimetervise olukord Eestis on hea, näitavad jätkuavad ohtlike taimekahjustajate leiud, et oluline on seda taset säilitada ja hoida seiret kõrgel tasemel. Nii on võimalik puhanguid varakult tuvastada ja vältida hilisemaid kulusid ulatuslikele tõrjemeetmetele. 2025. aastal tuvasi Eestis ühes tarbekartuli tootmisüksuses kartuli-ringmädanik ning hävitati ligikaudu 62 000 euro väärtuses saastunuks tunnistatud kartuleid.

2025. aastal oli Eestis loomataudide leviku vallas olukord keeruline, kuna farmidesse jõudsid linnugriip ja sigade Aafrika katk. Need põhjustasid ulatuslikke majanduslikke kahjusid, loomade hukkamist, tootmis-seisakuid ja kaubanduspiiranguid. Eriti ohtlike loomataudide seire ja bioturvalisuse nõuete järjepidev järgimine on kriitilise tähtsusega, et tuvastada puhanguid varakult ja piirata nende levikut. Süsteemne seire, kiire teavitamine ja tõhusad tõrjemeetmed aitavad vähendada riske ning kaitsta nii loomade heaolu kui ka toidutarneahela toimimist.

Valdavalt kodumaist toitu ostvate tarbijate osakaal on alates 2022. aastast vähenenud. Aastatel 2016–2020 oli vastav näitaja 74 protsenti, kuid langes 2022. aastal 61 protsendini ja 2024. aastal 59 protsendini. Toiduhindade tõus on suurendanud hinnatundlikkust ning [Eesti Konjunkturiinstituudi](#) 2024. aasta uuringu järgi on soodne hind muutunud olulisemaks ostuargumendiks, samas kui kodumaisus on mõjutegurina 11. kohal. Oluline on kohaliku toidu kuvandi tugevdamine ja teavitustöö kohaliku toodangu tarbimise laiemast mõjust majandusele ning toidujulgeolekule.

Heas seisus kalavarude osakaal oli 2024. aastal 50 protsenti, varude seisund on halb. Kalavarude seisundi parandamiseks tuleb jätkuvalt ajakohastada

kalavarude kaitsemeetmeid ning vähendada püügikoormust rannapüügis. Ohjata tuleb ka suureks kasvanud kormoranide ja hüljeste populatsiooni, kes tarbivad

toiduks rannapüügi aastasaagist enam kui kaks korda suurema koguse kala.

Tabel 17. Tulemusvaldkonna „Põllumajandus ja kalandus“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine⁴³

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026
20–64-aastaste maapiirkonna elanike tööhõive määr Allikas: statistikaamet	80,5%	80,4%	81,3%	78,7%	80,3%
Põllumajanduse, metsamajanduse, kalapüügi ja toiduainete tootmise ning joogitööstuse loodud lisandväärtus hõivatu kohta, kolme aasta liikuv keskmine Allikas: statistikaamet	40 176 eurot	41 783 eurot	38 928 eurot	35 000 eurot	36 000 eurot
Põllumajandussaaduste ja toidukaupade kaubandusbilanss: ekspordi-impordi suhtarv Allikas: statistikaamet	0,83	0,81	0,8	0,81	0,8
Kodumaist toitu osta eelistavate Eesti tarbijate osakaal Allikas: Eesti konjunktuuriinstituut	–	59%	–	75%	75%
Kasvuhoonegaaside (KHG) heide põllumajandustoodangu väärtuse kohta, tonni tuhande euro kohta⁴⁴ Allikas: statistikaamet, Eesti keskkonnauuringute keskus	2,60	–	–	≤ 2,5	≤ 2,5
Toiduohutuse baromeeter Allikas: regionaal- ja põllumajandusministeerium	100,69	99,34	103,91	≥ 100	≥ 100

Tabel 18. Tulemusvaldkonna „Põllumajandus ja kalandus“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	–403 706	–447 465	–447 160	–422 313	–480 257	–419 383

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

2025. aasta eelarvesse toodi 2024. aastast 13,48 miljonit eurot, sealhulgas 5,97 miljonit eurot piirmäärata vahendeid ja 7,51 miljonit eurot piirmääraga vahendeid. Vabariigi Valitsuse reservidest suunati tulemusvaldkonna eelarvesse 21,11 miljonit eurot Sigade Aafrika katku meetmete ning suu- ja sõrataudi bioohutusnõuete rakendamiseks.

Lisaeelarvega vähendati tulemusvaldkonna eelarvet 0,22 miljoni euro võrra seoses Maa- ja Ruumiameti loomisega, eelarve anti majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas.

Tulemusvaldkonna 2025. aasta eelarve täideti 94 protsenti, sealhulgas piirmääraga eelarve 82 protsenti. Riigieelarve täitmise põhimõtete järgi kasutatakse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute lõpliku eelarve

saamiseks metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute tegeliku limiidiga.

Piirmääraga eelarve jäägist 51 protsenti on erinevate Vabariigi Valitsuse reservialduste jäägid ja viis protsenti Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsi vahendite jääk. Reservide jäägid tekkisid erinevateks Sigade Aafrika katku tõrjemeetmeteks aasta lõpus eraldatud vahenditest (investeeringutoetused tabandunud farmidele, *Trichinella* uuringuteks, metsseakonservide kokkuostuks ning transpordiks ja muud säärast). Tegevused jätkuvad 2026. aastal. Tulemusvaldkonna piirmääraga eelarvest jäi kasutamata 1,15 miljonit eurot koolitoidu toetusi. Meetme eelarvet suurendati, kuid taotlemine ei suurenenud.

⁴³ Tulemusvaldkonnale ei ole strateegias „Eesti 2035“ sihte seatud.

⁴⁴ Kasvuhoonegaaside heite inventuuri tehakse aasta n–2 kohta ehk 2023. aasta põllumajanduse kasvuhoonegaaside heite väärtus saadakse 2025. aasta inventuurist. Seega on 2023. aasta tulemused avaldatud esimest korda.

1.2.9 Kliima, energeetika ja elurikkus

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eestis on elurikas loodus, jätkusuutlik energia varustuskindlus, keskkonnateadlik ühiskond ja kliimakindel majandus.

Valdkonna arengukava

Energiamajanduse arengukava aastani 2035

Eesti keskkonnanstrateegia 2030

Kliimapoliitika põhialused aastani 2050

Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030

Kiirgusohutuse riiklik arengukava 2018–2027

Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050

Teatavate õhusaasteainete heitkoguste vähendamise riiklik programm aastateks 2020–2030

Tulemusvaldkonna programm

Elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programm

Rohereformi ja kliimapoliitika programm

Energeetika, maavarade ja välisõhu programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Kliiministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Energeetikas tugevdati energiavarustuse kindlust, kasvatati taastuvenergia võrku liitmise võimekust ja katsetati uusi tehnoloogiaid. Kaugkütte toetuste II vooru esitati 18 taotlust kogutoetusega 4,5 miljonit eurot ja võimsusega 10,7 megavatti; kõigi projektide elluviimisel on 21 megavati eesmärk täidetav. Jaotusvõrgu investeringu tulemusena lisandus 363,3 megavatti liitumisvõimsust ning ülekandevõrgu tugevdamise projektist on valmis 92 protsenti. Tööstusaladel rajati täiendavat tootmisvõimsust 25,5 megavatti. Elluviimisel on neli elektrisalvestuse projekti koguvõimsusega 12 megavatti ja kolm soojussalvestuse projekti kogumahuga 23 600 kuupmeetrit. Valmisid [geotermaalenergia piloot-jaamad](#) Roosna-Allikul ja Arbaveres. Eesti elektrisüsteem sünkroniseeriti Mandri-Euroopa sagedusalaga 8. veebruaril. Soodsa hinnaga ning keskkonnanõudeid arvestava kütuste ja energia kättesaadavuse mõõdik püsis tasemel ABA. Energeetikasektori kasvahoonegaaside heide oli viimastel, 2023. aasta andmetel 6114,49 kilotonni CO₂ ekvivalenti. Investeeringud loovad eeldusi heite vähendamiseks ja taastuvenergia kasutuselevõtuks, kuid mõju mõõdikule ei ole veel võimalik kinnitada. Peamisteks väljakutseteks jäid rahastuse leidmine rohevesiniku meetmetele ning Kiviõli kaugkütte meetme plaanitud aeglasem rakendamine.

Korrastati **maapõueressurssidega** seotud teavet, leevendati kaevandamise pärandmõjusid ning kujundati kriitiliste toormete ja tulevikumajanduse jaoks vajalike maavarade kasutusvõimalusi. Maavarade register viidi Maa-ametist üle Eesti Geoloogiateenistusse ja alustati uue registri ärianalüüsiga. Jätкус kaevandamise ja töötlemise pärandmõjude likvideerimise projekt ning järelseire ja -hooldus Kiviõli ja Kohtla-Järve poolkoksiprügilates ning Kukruse aherainemäel. Samuti toimus mahajäetud ja hüljatud karjäärade ning kaevandamisest mõjutatud alade täiendav kaardistamine ja olukorra

hindamine, et alasid korrastada ning kasutusse suunata. Kriitiliste toormete vaates esindati seisukohti rahvusvahelistel konverentsidel ning alustati kriitiliste toormete teekaardi koostamisega. Koostamisel on maapõuesaaduse ja keskkonnatasude seaduse muutmise eelnõu. Valmis Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu lahendus koos vajalike uuringutega ning Rapla ja Pärnu planeeringute koostamine lõpetati. Jätkata tuleb uue registri ja õigusraamistiku edasiarendamisega ning pärandmõjudega alade korrastamise järjepideva elluviimisega.

Õhukvaliteedi valdkonnas jätkus õhusaaste vähendamine, seirevõimekuse arendamine ning lubade ja inventuurimethodikate ajakohastamine. Riiklikku õhusaasteainete heitkoguste vähendamise programmi rakendati edasi ning elamute kütteseadmete uuendamise toetusmeetmega uuendati 1050 kütteseadet. Jätкус seirevõrgustiku arendamise ja asukohapõhise terviseriski hinnangute süsteemi loomise meetme rakendamine. Maanteetranspordi heitkoguste arvestuse täpsustamiseks analüüsiti sõidukipargi andmeid ning alustati uuendatud baasstsenaariumi väljatöötamist. Avalikkuse teadlikkuse tõstmiseks tähistati puhta õhu päeva, korraldati seminar ja viidi läbi kohtkütte kampaania. Jätкус õhusaastelubade süsteemi uuendamine projekti „[Keskkonnakaitse-luba 3.0](#)“ raames. Peamisteks väljakutseteks jäid seire- ja hindamissüsteemide edasiarendamine, transpordi heitkoguste arvestuse täpsustamine ning F-gaaside taastaväärtustamise võimekuse loomise rahastamine.

Kliimapoliitika valdkonnas jätkus kasvahoonegaaside arvestuse, energia- ja kliimapoliitika planeerimise, heitkogustega kauplemise süsteemide rakendamise ning kliimamuutustega kohanemise tööriistade arendamine. Euroopa Komisjonile ning ÜROle esitati riikliku inventuuri ja prognooside aruanded. Euroopa Komisjonile esitati riikliku energia- ja kliimakava eduaruanne ning riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030. Euroopa Liidu heitkogustega kauplemissüsteemi HKS1 sätteid võeti üle ja jõustusid 12. oktoobril 2025. Euroopa Liidu heitkogustega kauplemissüsteemi HKS2 sätteid veel siseriiklikku õigusesse üle ei võetud, vaid uuendati riiklikke seisukohti. 2025. aastaga lõppes süsiniku piirimeetme (SPIM) üleminekuperiood, mis keskendus impordimahtude ja toodete heite seirele. Töötati välja interaktiivne [veebipõhine](#) tööriist kliimamuutuste jälgimiseks ja kuvamiseks. [LIFE-SIP AdaptEST](#) projektis jätkusid elupaikade inventuurid, veerežiimi taastamistööd, segapuistute pilootalade rajamine, paisude eemaldamise ettevalmistused ning kliima- ja andmesüsteemide arendamine.

Kliimakindla majanduse seaduse ettevalmistamise protsessis alustati valdkondlike teekaartide koostamist. Eesmärk on jõuda tervikliku lahenduseni 2026. aasta esimesel poolel. Viidi läbi taotlusvoor arenguriikide kliimapoliitika eesmärkide täitmiseks (toetati kokku kuut projekti Ukrainas 947 tuhande euroga) ning multilateraalset organisatsiooni toetati 167 tuhande euroga. Valitsusastutuste kliimapoliitika uuringuteks ja analüüsideks rahastati üheksat analüüsi kahe miljoni euroga ning aasta lõpus avati uus taotlusvoor. Välisrahastusega kliima- ja energiaprojektide omafinantseeringu katteks toetati nelja projekti 407 tuhande euroga. Aasta lõpus avati vastav taotlusvoor kohalikele omavalitsustele, kõrgkoolidele ning teadus- ja arendusasutustele.

Oluliseks katsumuseks jäi HKS2 jõustamine. Eesti eelistas selle edasi lükkamist või tühistamist ning analüüsib lihtsustatud ülevõtmist. Kasvuhoonegaaside summaarne heitkogus oli 2024. aastal 12,1 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti ning 2025. aasta heitkoguseks on prognoositud 11,7 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti. See on kõrgem kui aastateks 2026–2029 seatud sihttasemed 10,5–11,7 miljonit tonni.

Rohereformi ja keskkonnateadlikkuse valdkonnas loodi keskkonnahariduse arenduskeskus, arendati mõdikuid ja tööriistu ning toetati avalikku sektorit, kohalike omavalitsusi ja ettevõtteid. Algatati projekt [„Kliimamuutustega arvestamise ja kliimavaldkonna teadlikkuse tõstmine“](#). Valmisid andmevärava arendused Keskkonnaportaalis koos mõdikute ning metoodika väljatöötamisega. Analüüsiti kohalikele omavalitsustele kehtivaid energia- ja kliimakavasid, toetati keskkonnahariduslikke õppeprogramme ja projekte ning ministeeriumites ja 13 allasutuses viidi läbi kasvuhoonegaaside ja keskkonnajalajälje hindamine. Toimus Euroopa Liidu ökomärgise ja EMASI (*Eco-Management and Audit Scheme*) määrase kohase keskkonnajuhtimissüsteemi arendamine, et muuta teenus ettevõtjatele kättesaadavamaks. Loodi täpsemad juhendmaterjalid EMASI rakendamiseks. Keskkonnateadlikkuse indeks oli 2024. aastal 41,1 protsenti, mis jääb alla aastateks 2026–2029 seatud 45–53 protsendi sihttasemetele.

Roheülemineku koordinaatsioon toimib mitmel tasandil – ministrite valitsuskomisjonis, asekanterite koordinaatsioonikogus ja kohalike omavalitsuste võrgustikus. Toimusid taaste- ja vastupidavusrahastu ettevõtete rohepöörde rakkerühma kohtumised ning alustati Euroopa Liidu [puhta tööstuse kokkuleppe](#) koordineerimisega majandus- ja kommunikatsiooniministeriumi ning kliimaministeriumi eestvedamisel.

Elurikkuse valdkonnas tugevdati kaitsealade ja liikide kaitset, taastati elupaiku ning arendati inventeerimist, seiret ja andmehaldust. Rangelt kaitstavate alade toetus suurenes 134 eurolt 160 euron hektari kohta ning valmis metsatoetuste diferentseerimise analüüs. Riigimetsa majandamise keskus viis ellu looduskaitsetöid, sealhulgas märgalade, jõgede ja pärandniitude taastamist. Projektis [LIFE-IP „Loodusrikas Eesti“](#) edenedi metsade, rannaniitude, väikeveekogude ja põllumajandusmaastike elurikkust toetavate tegevustega. Alustati looduse taastamise kava koostamist, moodustati ekspertrühmad ja juhtrühm ning toimus avalikkuse kaasamise seminar. 2025. aastal esitatud loodusdirektiivi aruande järgi oli 50 protsenti elupaikadest soodsas seisundis, kuue elupaigatüübi seisund paranes ja kümne oma halvenes. Looduskaitse eesmärgil riiklikult kaitstavate alade osakaal maismaast on 2025. aasta lõpu seisuga 27 protsenti. Möödunud aastal jõustus mullaseiredirektiiv, mis loob aluse muldade paremaks kaitseks – vajalik on kolme aasta jooksul vastu võtta siseriiklik mullaseadus. Peamisteks probleemideks jäid elupaikade taastamisega seotud vaidlused, kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamise süsteemi uuendamise venimine, tolmeldajate tegevuskava viibimine ning loodus- ja põlismetsade kriteeriumite kokku leppimata jäämine.

Metsanduse ja jahinduse valdkonnas jätkus poliitika uuendamine, andmekvaliteedi parandamine ning erametsanduse ja elurikkust arvestavate majandamisvõtete arendamine. Metsanduse arengukava eelnõu andmeid ja tekste uuendati ning kava periood seati eelnõus aastani 2035. Keskkonnaportaalis uuendati metsandusega seotud andmeid ning jätkus ettevalmistus „metsamaski“ loomiseks. Ehitati edasi loodusmaja TARU, erametsanduse tugisüsteemi täiendati elurikkust suurendavate meetmetega ning erametsades püsimeetsanduse soodustamiseks loodi eraldi toetusmeede. Jätkus vääriselupaidade toetamine. Metsamaa pindala oli 2023. aastal 2,33 miljonit hektarit, viimastel olemasolevatel andmetel ehk 2024. aastal 2,35 miljonit hektarit. See ületab aastateks 2026–2029 seatud 2,3 miljoni hektari sihttaseme. Peamisteks väljakutseteks jäid metsaseaduse muudatustest sõltuvad reformid.

Keskkonnakorralduse valdkonnas ajakohastati lubade, mõjuhindamise ja keskkonnatasude süsteeme eesmärgiga vähendada halduskoormust ning parandada andmekvaliteeti. Keskkonnakaitselubade süsteemi korrastamisel jõustati halduskoormust vähendav eelnõu ning valmisid vajalikud [KOTKASE](#) arendused. Valmis keskkonnamõju hindamise teenusedisain, künniste analüüs ja seadusemuudatuse eelnõu. Keskkonnatasude vaates kehtestati jäätmete energiakasutuse tasu ja tõsteti tavajäätmete kõrvaldamise saastetasumäära. Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasule kehtestati vahemaksuperiood (70 protsenti tasust). Ohutu materjaliringluse toetusmeetme rakendamiseks algas kemikaaliekspertide koolitus ning avati keskkonnainvesteeringute keskuse taotlusvoor.

Kiirgusohutuse valdkonnas jätkus Paldiski endise tuumaobjekti likvideerimise ja radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspaiaga rajamise ettevalmistamine ning tuumaenergia võimaliku kasutuselevõtu õigusliku ja institutsionaalse raamistiku kujundamine (riigi eriplaneering, tuumaenergia- ja ohutuse seadus, tuumaregulaatori loomine). Tegeleda tuleb veel õigusaktidest ja poliitilistest otsustest sõltuvate muudatustega ning keerukate ettevalmistavate tegevuste ajastamisega.

Ilma- ja kliimaandmete, -prognooside ja -hoiatuste valdkonnas jätkus avalikkusele operatiivse ilmainfo, prognooside ja hoiatuste tagamine ning neid toetavate süsteemide ajakohastamine. Uuendati ilmahoiatuste teenuse metoodikat ja sünoptikute töölauda ning arendatakse hoiatuste keskkonda, mis võimaldab väljastada detailsemaid hoiatusi järgnevas neljaks päevaks. Ilmaprognooside ja hoiatuste koostamisel hakati aktiivselt kasutama uue põlvkonna MTG ([Meteosat Third Generation](#)) satelliitandmeid. Uuendati kliimainfosüsteemi, jätkus kliimaparametrite arvutamine ja analüüs ning alustati poliitikakujundajatele mõeldud raportite ja sõnumite koostamist. Kasutusele võeti uus detailsem tuleohukaart. Regionaalsete lennuväljade ilmavaatlusteenus toimib täisautomatiseeritult. Jätkus hüdrometeoroloogilise seirevõrgu ajakohastamine: uuendati jaamade seadmeid ja taristut ning arendati seireandmete IT-lahendusi. Alustati meteoroloogiliste radarite võrgu laiendamist kolme uue radariga.

Tabel 19. Tulemusvaldkonna „Kliima, energeetika ja elurikkus“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Soodsa hinnaga ja keskkonnanõudeid arvestav kütuste ja energia kättesaadavus tarbijale⁴⁵ Allikas: Maailma Energeetikanõukogu	ABA	ABA	ABA	ABA	ABA	
Keskkonnateadlikkuse indeks (%)⁴⁶ Allikas: kliimaministeerium	41,6% (2022)	41,1%	–	45,5%	49,5%	
Kasvuhoonegaaside summaarne heitkogus, miljonit tonni CO₂ ekvivalenti⁴⁷ Allikas: riiklik KHG inventuur	13	12,1		12,8	12,3	8
Looduskaitse eesmärgil riiklikult kaitstavate alade osakaal maismaast, % Allikas: kliimaministeerium	27%	27%	27%	28%	29%	
Kasvuhoonegaaside heide energeetikasektoris, tuhat tonni CO₂ ekvivalenti⁴⁸ Allikas: riiklik KHG inventuur	3727	3132		3683	3563	
Metsamaa pindala hektarites, mln hektarit⁴⁹ Allikas: KAUR SMI	2,33	2,35		2,3	2,3	

Tabel 20. Tulemusvaldkonna „Kliima, energeetika ja elurikkus“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	-135 381	-171 737 ⁵⁰	-449 672	-183 676	-156 896	-117 872

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Tulemusvaldkonna 2025. aasta eelarvesse toodi 2024. aastast piirmääraga vahendeid 19 miljonit eurot. Vabariigi Valitsuse reservist eraldati tulemusvaldkonnale 0,35 miljonit eurot, millest 0,3 miljonit eurot mehitamata õhusõidukite soetamiseks, seire tõhustamiseks ja kütamise toetamiseks sigade Aafrika katku leviku tõkestamisel ning 0,05 miljonit eurot välisloetuste mitteabi-kõlblike kulude katteks.

Tuludest sõltuvate kulude eelarve suurenes võrreldes eeslase eelarvega 258 miljoni euro võrra ehk 71,9 protsenti. Tuludest sõltuvate kulude lõpliku eelarve kujundamisel kasutatakse meetodikat, kus kulude ja

investeeringute eelarve viiakse vastavusse tegeliku limiidiga. Tegelik limiit hõlmab ka juba laekunud vahendeid, mille kasutamine on kavandatud tulevasteks perioodideks.

Tulemusvaldkonna eelarvet kasutati 41 protsenti, sealhulgas piirmääraga vahendite eelarvet 87,7 protsenti. Kasutamata piirmääraga eelarvest viiakse 2026. aastasse 11,7 miljonit eurot, mida kasutatakse juba võetud kohustuste katteks. Suurema osa jäägist moodustavad keskkonnaprogrammist võetud kohustused toetuste väljamaksmiseks.

1.2.10 Digiühiskond

Tulemusvaldkonna eesmärk

Digiriigis on tagatud parim kogemus, Eestis on ülikiire internet kõigile soovijatele kättesaadav ning meie küberruum turvaline ja usaldusväärne

Valdkonna arengukava

Digiühiskonna arengukava 2030

⁴⁵ World Energy Council Energy Trilemma Index 2021 Country rankings [WEC Energy Trilemma Index Tool](#).

Iga indeksi täht väljendab riigile antud hinnet vastavas kategoorias. Esimene täht kirjeldab energiajulgeoleku olukorda riigis, teine energia kättesaadavust ja taskukohasust ning kolmas energeetika keskkonnamõju. Tähega A kirjeldatakse tulemust positsioonilt esimese 25 protsendi riikide seas – see tähendab, et parim tulemus kõigis kategooriates oleks väljendatud kujul AAA. Kõige kehvem tulemus väljendatakse tähega D positsioonilt viimase neljandiku riikide seas.

⁴⁶ Keskkonnateadlikkuse uuringut viiakse läbi iga kahe aasta tagant, järgmised andmed tulevad 2026. aasta kohta.

⁴⁷ 2025. aasta täitmise andmed avaldatakse 2027. aasta märtsis.

⁴⁸ 2025. aasta täitmise andmed avaldatakse 2027. aasta märtsis.

⁴⁹ 2025. aasta täitmise andmed avaldatakse 2026. aasta juulis.

⁵⁰ Alates 2025. aastast on tulemusvaldkond ümber kujundatud.

Tulemusvaldkonna programm

Digiühiskonna programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Justiits- ja digiministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Digiriigi teenuste arendamisel oli 2025. aastal oluline edasimineku sündmusteenuste tervikliku arendamise suunas, keskendudes nii teenuste kättesaadavuse laiendamisele kui ka kvaliteedi, sidususe ja kasutajakeskuse suurendamisele. Aasta lõpuks jõuti eesmärgini tuua riigiportaali eesti.ee kaudu kasutajateni vähemalt kümme sündmusteenust, sealhulgas nii uued teenused (näiteks vabatahtlikuks saamine ja nime muutmine) kui ka mitmed teenused, kus loodi andmevahetuse ja staatuse kuvamise võimekus (näiteks abielu, lahutus ja kaitsevähkust). Võeti kasutusele personaliseeritud ja proaktiivsed teenused, mis võimaldavad pakkuda kodanikele õigeaegset ja asjakohast teavet ning teenuseid ühtses keskkonnas.

Paralleelselt kujundati sündmusteenuste visioon ja tegevuskava ning käivitati süsteemne töö erinevates võtmevaldkondades, sealhulgas juhtimismudeli, rahastusloogika, õigusraamistiku ja kommunikatsiooni arendamisel. Suur edasimineku oli avaliku teabe seaduse muutmise eelnõu valmimine, mis loob aluse keskse teabe edastamise ja sündmusteenuste edasiseks arenguks.

Olulist tähelepanu pöörati avalike teenuste kogukonna ja kompetentside arendamisele. Sündmusteenuste juhtidele loodi ühtne projektijuhtimise ja dokumentatsiooni keskkond. Korraldati mitmeid võrgustikuüritusi ja seminare, mis toetasid parimate tavade jagamist ja teenuste jätkusuutlikku arendamist ning rahvusvaheliselt (näiteks OECD raamistikus) Eesti kogemuse jagamist ja parimate tavade ülevõtmist. Koostöös akadeemiliste partneritega töötati välja sündmusteenuste majandusliku mõju hindamise meetodika, mis aitab edaspidi paremini hinnata loodavate teenuste väärtust. Lisaks panustati teenuste disaini ja standardiseerimise arendamisse, sealhulgas teenusestandardi ja disainisüsteemi edasiarendamisse ning keskkete komponentide ühtlustamisse.

Andmete ja tehisaru valdkonnas liiguti eesmärgi poole kujundada Eestist andme- ja tehisarupõhine riik, kus tehnoloogia aitab tõsta nii avalike teenuste kvaliteeti, riigi efektiivsust kui ka majanduse konkurentsivõimet. Fookuses oli tehisaru kasutuselevõtu senisest süsteemsem toetamine avalikus sektoris, sealhulgas valitsemisalade nõustamine, ühiste põhimõtete ja suuniste kujundamine ning keskkete võimekuste ettevalmistamine. 2025. aasta lõpuks oli tehisaru rakendanud 50,8 protsenti avaliku sektori asutustest. Jätkus töö andmehalduse, andmekirjelduste, andmete kvaliteedi ja andmete väärindamise parandamisel, kuna ilma korratatud andmeteta ei ole võimalik saavutada sisulist tehisaru kasutuselevõttu. Aasta jooksul kasvas avaandmestike arv enam kui 2000 andmestiku võrra, loodi 15 miljardi sõnaga eesti keeleandmestike pakett. Oluline samm oli nõusolekupõhise andmejaagamise keskse lähenemise edasiarendamine, mis aitab suurendada inimeste kontrolli oma andmete üle ning luua eeldusi uute andmepõhiste teenuste

tekkeks. Samas püsivad mitmed väljakutsed: avaliku sektori ebaühtlane võimekus, piiratud ressursid, killustunud arendused ning vajadus kiirendada nii tehnilise taristu, oskuste kui ka õigusraamistiku arengut. Edasiseks on vaja senisest enam keskeid investeringuid, praktilist tuge asutustele ning selgemat tervikvaadet, et viia andmete ja tehisaru kasutamine üksikutest algatustest süsteemse muutuseni.

Digioskuste arendamiseks on 2025. aasta lõpu seisuga Digiriigi Akadeemia e-koolitustega liitunud üle 20 asutuse koolituste pakkujana ning üle 36 000 unikaalse kasutaja. Aasta jooksul lisandus mitmeid kõigile kättesaadavaid koolitusi digipädevuste arendamiseks. Näiteks pakuti algoritmi kallutatuse ja generatiivse tehisaru koolitusi, Euroopa Liidu andmemajanduse ABCd ning digiteenuste juhtimise kompetentside programmi. Lisaks on platvormile lisatud mitmeid koolitusi laiemate kompetentside arendamiseks, näiteks muutuste kavandamine.

Ühenduvuse valdkonnas liiguti järjekindlalt digiühiskonna arengukava eesmärkide suunas. Sidevõrkude rajamise lihtsustamiseks võeti üle Euroopa Liidu gigabititaristu määrus, mis lihtsustab sidevõrkude rajamist ja eelduslikult muudab selle soodsamaks. 5G transpordikoridoride toetusmeetme tingimused kooskõlastati Euroopa Komisjoniga ning määrus võeti vastu 2026. aasta aprillis, et riigi toetusega rajada transpordikoridoridele täiendavaid sidemaste. Rajatavaid sidemaste saab kasutada nii tsiviil- kui ka riigikaitse eesmärkidel. Väliühenduste toimepidevuse tugevdamiseks soodustati täiendava merekaabli rajamist Rootsist Gotlandilt Saaremaale, Hiiumaale ja Eesti mandrile. Lairiba juurdepääsu võrkude rajamisel lõppes taasterahastust finantseeritud toetusmeede, mille tulemusel rajati valguskaabelvõrk 7585 aadressile. Kooskõlastuse läbis määruse eelnõu, mis kehtestab tingimused Euroopa Regionaalarengu Fondi rahastatava lairiba toetusmeetme jaoks.

Küberturvalisuse arendamisel keskenduti sellele, et Eesti digiriik püsiks usaldusväärne, toimepidev ja kooskõlas kiiresti areneva Euroopa Liidu õigusruumiga. Fookuses olid nii strateegilised raamistikud kui ka praktilised sammud, mis aitavad turvanõudeid paremini mõista ja neid kasutusele võtta. Üks olulisematest sammudest oli esmastest turvameetmetest koosneva raamistiku loomine väike- ja mikroettevõtjatele, mis aitab väiksematel organisatsioonidel keskenduda küberturvalisuse tõstmisel olulisimale, vähendada halduskoormust ning parandada turvalisust. Teine oluline verstapost oli küberturvalisuse seaduse muudatus, millega võeti üle Euroopa Liidu küberturvalisuse (NIS2) direktiiv. Alustati postkvantkrüptograafia teekaardi koostamist, mis annab selge suuna, kuidas valmistada krüptograafiliste algoritmide vahetuseks olukorras, kus kvantarvutite areng muudab senised lahendused ebapiisavaks. Kuna ennetuses on oluline roll järjepidevusel, jätkati õpitubadega vanemaalastele ning viidi läbi suurem ennetuskampaania ettevõtetele, et nad oskaks küberruumis varitsevaid ohte ära tunda ja end nende eest kaitsta. Aprillis tehti kättesaadavaks küberteadlikkuse tõstmise platvormi Kübertest uus versioon, mille võttis kasutusele enam kui 426 asutust ja ettevõtet. Aasta lõpu seisuga on enam kui 31 900 inimest jõudnud oma teadmisi seal täiendada ja testida.

Tabel 21. Tulemusvaldkonna „Digiühiskond“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täit- mine 2025	Sihttase 2025	Siht- tase 2026	„Eesti 2035“ siht
Avalike digiteenustega rahuolu Allikas: teenuste kataloog, justiits- ja digiministeerium	83%	84% ⁵¹	87%	84%	85%	90%
Eesti elanikud tunnevad end internetis turvaliselt ning usaldavad e-riiki: turvariski vältimise kaalutlustel avaliku sektori või teenusepakkuja elektroonilisest suhtlemisest hoidunute osakaal Allikas: statistikaamet	8,5%	8,2%	5,5%	8,0%	7,5%	–
Eesti kodumajapidamiste ja ettevõtete osakaal, kel on võimalus liituda vähemalt 100 Mbit/s internetiühendusega, mida saab suurendada kuni kiiruseni 1 Gbit/s Allikas: tarbijakaitse ja tehnilise järelevalve amet	80%	81%	81%	82%	84%	–

Tabel 22. Tulemusvaldkonna „Digiühiskond“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	-94 878	-159 704	-139 242	-104 991	-128 397	-128 489

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Tulemusvaldkonna lõplik eelarve 2025. aastal oli 139,2 miljonit eurot, millest suurima eelarvega tegevused on „Digiriigi alusbaasi kindlustamine“ (70 protsenti) ja „Küberturvalisuse tagamine“ (15 protsenti). Tulemusvaldkonna lõplikust eelarvest moodustasid 59 protsenti piirmääraga vahendid, 24 protsenti välistoetused, 11 protsenti tuludest sõltuvad kulud ning kuus protsenti muud kulud.

Tulemusvaldkonna lõplik eelarve vähenes algselt planeerituga võrreldes 20,5 miljoni euro võrra järgnevatel põhjustel:

- 2024. aastast ülekantud vahendid suurendasid kulude eelarvet 15 miljoni euro võrra;
- 2025. aasta lisaelarvega vähenes eelarve kokku 2,5 miljonit eurot. Muu hulgas suunati Riigi Infosüsteemide Ameti ja Riigi IT Keskuse eelarvetesse mitmest allikast vahendeid peamiselt IT-teenuste, infosüsteemide arenduse ja tugiteenuste katteks, sealhulgas valimiste infosüsteemi (1,9 miljonit eurot) ja riigi pilvelahenduste (1,2 miljonit eurot) tugevdamiseks. Oluline osa vahenditest (üle kahe miljoni euro) viidi 2027. aastasse seoses projektiplaanide muutuste, arenduste viibimise ning teadus- ja arendustegevuste ajastusega. Lisaks suunati 1,2 miljonit eurot kuludest investeringuteks, et arendada edasi näiteks automaatset kirjutustõlget ja muid IT-lahendusi (varasemalt kuludesse planeeritud vahendeid tuleb tööde iseloomu tõttu käsitleda investeringutena);
- Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist eraldati kaks miljonit eurot riigi keskse infoturbe ja küberturvalisuse tagamiseks ning intsidentide seiramiseks, andmesaatkonna majutatavate infosüsteemide ja andmekogude kasvuga ja turvalisusega

seotud kulude katmiseks ning riigikaitseülesannete täitmiseks vajalike infosüsteemide ja andmekogude pilvekõlblikuks tegemiseks;

- välisvahendite lõplik eelarve vähenes 45,4 miljoni euro võrra võrreldes planeerituga. Sidetaristu meetmete, sealhulgas avalike taotlusvooru tingimuste väljatöötamine ja rakendamine võttis aega tulenevalt eeltingimuste täitmise, riigiabi reeglite, kuludest sõltumatu rahastusskeemi (FNLC) ja kaitsevaldkonna kärpe ReArm kooskõlastamise ja Euroopa Komisjoniga läbirääkimise protsessi tõttu;
- majandustegevusest laekuva tulu arvelt tehtavate ehk tuludest sõltuvate kulude eelarve suurenes 10,4 miljoni euro võrra, millest 2024. aastast toodi üle 9,4 miljonit eurot. Omatulu jääk tekkis peamiselt Riigi IT Keskuse riigipilve varasemate investeringute amortisatsioonist, kuna seadmete elukaare algusaastatel ei olnud veel suurt asendusinvesteringute vajadust. Lähiaastatel kasutatakse vahendeid seadmete järkjärguliseks uuendamiseks. Lisaks on omatulu jääk kujunenud riigivõrgu teenustest ning seda on sihipäraselt kogutud tulevaste investeringute katteks. Jääk suunatakse riigivõrgu seadmete uuendamisse perioodil 2026–2029, et tagada teenuste töökindlus ja kvaliteet.

2025. aasta eelarve täitmine moodustas lõplikust eelarvest 75 protsenti (105 miljonit eurot), kuid piirmääraga eelarvest kasutati ära 81 protsenti (65,9 miljonit eurot). Piirmääraga vahendite eelarvest jäi kasutamata 15,7 miljonit eurot, välisvahendeid 11,9 miljonit eurot, majandustegevusest laekunud tulude arvelt tehtavaid kulusid 10,6 miljonit eurot ja mitterahaliste kulude eelarvet (amortisatsioon) täideti 3,9 miljonit eurot üle. Tuludest sõltuvate kulude lõpliku eelarve kujundamisel

⁵¹ Võrreldes 2024. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga on näitajat täpsustatud tagantjäre.

kasutatakse metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tegeliku limiidiga. Tegelik liimit hõlmab ka juba laekunud vahendeid, mille kasutamine on kavandatud tulevasteks perioodideks.

Piirmääraga eelarve kasutamata vahendite jäägist moodustavad suurima osa (13,7 miljonit eurot) digiriigi alusbaasi arenduste tegevused. Tegemist on eelkõige Riigi IT Keskuse kasutamata vahenditega. Jääk tekkis peamiselt seetõttu, et klientide liitumine, üleminek arvutitöökoha (ATK) standardile ja pilveteenustele toimus plaanist aeglasemalt ning kulud lükkusid edasi. Samuti mõjutasid jääki osaliselt kasutamata lisateenuste vahendid ja hange viivitused. Tegevused jätkuvad 2026. aastal, mil

1.2.11 Riigivalitsemine

Tulemusvaldkonna eesmärk

Elanikkonna vajadustega arvestav ühtne ja tõhus riigivalitsemine

Valdkonna arengukava

Tulemusvaldkonna kohta ei ole arengukava koostatud

Tulemusvaldkonna programmid

Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamise programm

Rahatarga riigi programm

Halduspoliitika programm

Arhiivindusprogramm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisalad

Riigikantselei

Rahandusministeerium

Haridus- ja teadusministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Riigivalitsemise tulemusvaldkonda mõjutavad **vana- nev ja kahanev rahvastik ning ülemaailmsed majanduslikud muutused**, mis nõuavad riigivalitsemise tõhususe kasvu. Viimase viie aasta jooksul on **valitsussektori töötajate arv kasvanud** 4825 inimese võrra, samas on avalik teenistuse osakaal püsinud 2,8 protsendi juures tööealisest elanikkonnast. Riigivalitsemise seisukohast tuleb silmas pidada, et avalik teenistus peab jätkuvalt ko- hanema julgeolekuolukorra, riigiaparaadi ümberkorralduste, tööealise elanikkonna vähenemise kui ka eelarve- kärbetega, kuid suutma samal ajal pakkuda kvaliteetseid ja kättesaadavaid teenuseid.

Riigi rahanduse valdkonnas lõppes 2025. aasta 532 miljoni eurose **valitsussektori eelarve puudujää- giga** (kaks protsenti SKP-st), mis oli ligi 68 miljoni euro võrra väiksem kui 2024. aasta 601 miljoni euro suurune defitsiit (1,5 protsenti SKP-st). Vaatamata **suurenenu- riigikaitsekuludele** aitas eelarvepositsiooni paranemi- sele kaasa maksutulude kasv. Eelarve olukorda aitas pa- randada suurem maksulaekumine, palgakasv, majandus- usalduse mõõdukalt positiivne väljavaade ning suurte in- vesteeringute (näiteks Rail Baltic) edasilükkumine. Sa- mas püsib riigi rahanduslik seis jätkuvalt pingeline, sest Lähis-Ida konflikt ja sõda Ukrainas tõstavad energia ning toorme hindu, vähendades majanduse ostujõudu ja aeg- lustades majanduskasvu. 2026. aastal süveneb defitsiit jätkuvalt kasvavate kaitsekulude tõttu. Defitsiidi tulemu- sel kasvas **valitsussektori võlakoormus** 2025. aastal 24,1 protsendini SKP-st.

kaetakse edasilükkunud ja ühekordsed kulud. Osa va- henditest kasutatakse pikemas perspektiivis ATK tee- nuste hinnavahe katmiseks ning ülejäänud suunatakse digiriigi arenduste ja taristu töökindluse tagamiseks.

Lisaks mõjutasid jääki koostööpartnerite tööjõupuudus ning asjaolu, et projektid on osutunud planeeritud oda- vamaks. Väiksemad jäägid on seotud ka sellega, et perso- naliliikumise tõttu jäid osa koolitustest, üritustest ja muudest tegevustest ajutiselt tegemata.

Enamus kuludest on kohustustega kaetud ning tegemist on ajas edasi lükkunud ja konkreetsete tegevustega seo- tud jääkidega.

Maksukoormus Eestis hakkas 2024. aastal kasvama, tipnedes 2025. aasta sügisel 37 protsendil, mis on lähe- dal Euroopa Liidu keskmisele (2024. aastal 39,4 prot- senti). **Maksude laekumine kasvas** 2025. aastal 11 protsenti ning **maksutahe** 0,9 punkti võrra. Maksude tasumist peab oluliseks 88 protsenti elanikest (2024. aastal 86 protsenti). Maksude kogumise vajadust tuleb elanikele selgitada, et suurendada maksudistsip- liini.

Läbirääkimised Euroopa Liidu eelarveraamistiku üle perioodiks 2028–2034 algasid 2025. aastal. Eesti prioriteedid on: **suurendada kaitsevalmidust**, tugev- dada piiriüleseid taristuühendusi, tagada igakülgne toe- tus Ukrainale. Ühtekuuluvuspoliitika on endiselt tähtis konvergentsi ja konkurentsivõime toetamisel, mis tähen- dab, et selle kujundamisel tuleb arvestada Euroopa Liidu idapiiri riikide raskema olukorraga, kus Venemaa agres- siooni tõttu on kahjud suuremad ja kaitseinvesteering- ute vajadus olulisem. **Ühises põllumajanduspoliitikas** on jätkuvalt tarvis võrdsete konkurentsitingimuste taga- miseks otsetoetuste ühtlustamise jätkamist. Eesti peab arvestama Euroopa Liidu toetuste vähenemisega, eriti ühtekuuluvuspoliitika vallas.

Venemaa tegevuse mõjutamiseks Ukraina sõjas on Eu- roopa Liit kehtestanud ja kehtestab ka edaspidi majan- duslikke sanktsioone Venemaa suhtes. Venemaa ja Val- gevene vastaste sanktsioonide ulatus on järjest kasvav ning **sanktsioonidest kõrvalhoidmise skeemid** on muutunud **keerulisemaks** ja **kontrollid pikaajalise- maks**. Kõik Venemaa suunal piiri ületavad isikud, sõidu- kid ja kaubad on allutatud sanktsioonikontrollidele, mis moodustavad valdava osa tolli kontrollimahust.

Finantspoliitikas on Euroopa Liidu tasandil toimumas suured muutused **finantsjärelevalve ja kriisijuhtimise tõhustamisel** – Euroopa Liidu pangandusliit kehtestas pankadele uuendatud kapitalinõudeid ja avaldas kriisi- ohjamisraamistiku, et tagada suurem hoiusekindlus. Ees- tis algas pankade ja kindlustusandjate juhtimis- ning ka- pitalinõuete uuendamine, rakendamine ja kontrolli suu- rendamine hoiu-laenuühistute üle.

Eesti pangandussektor on tugev ja valmis majandust toe- tama: **finants- ja kindlustustegevuse osatähtsus SKP lisandväärtuses on** 2025. aastal jõudnud 6,3 protsen- dini. Lähiaastate fookuses on võitlus finantspettustega – kavandatakse õiguslike ja tehniliste vastumeetmete tu- gevdamist, inimeste teadlikkuse suurendamist ning tihe- damat koostööd pankade, politsei, telekommunikatsioo- niettevtöte ja küberturbeasutustega.

Riigi kinnisvarapoliitika vajab **liikumist tõhusama ruumikasutuse suunas**, et vähendada valitsussektori

eelarve puudujääki. **Paindlik töökorraldus** suurendab riigi kui tööandja atraktiivsust ning toetab regionaalset tööjõu värbamist. 2025. aastal oli püsiv kaugtöö kokku lepe sõlmitud 1272 teenistujaga (2024. aastal 1061 teenistujaga) ning nendest 49 protsenti (619 teenistujat) elab väljaspool Harju maakonda. Riigi kinnisvarapoliitika toetab paindlikkust, luues töökohti üle Eesti ja suunates ressursisäästlikke otsuseid.

Riigihangete valdkonnas valmisid **väärtuspõhiste riigihangete põhimõtted**, suurendamaks Eesti majanduse innovatsioonivõimet ning soodustamaks ettevõtluses sotsiaalselt vastutustundlikku rohe- ja kliimasõbralikku tegutsemist. Põhimõtete rakendamiseks koostati tegevuskavad ja loodi infoportaal, et väärtuspõhiste riigihangete osakaal edaspidi tõuseks. Riigikogule esitati riigihangete lihtsustamist võimaldavad seaduse muudatused. Väljakutseid pakub **riigiabi valdkond**, kus muudetakse riigiabi andmist reguleerivaid liikmesriikide ülesed õigusakte. Uue Euroopa Liidu toetusperioodi eel, kui ette valmistamisel on arvukalt meetmeid, rakendab Eestis riigiabi muutuvaid reegleid väga väike arv valdkonna eksperte. **Riigi osaluspoliitika** seavad suunda 2025. aastal kinnitatud osaluspoliitika põhimõtted, et ühtlustada osaluste valitsemise praktikaid ning aidata kaasa avalike eesmärkide saavutamise õiglasele ja läbi paistvale rahastamisele.

Andmete valdkonnas pühendub statistikaamet ettevõtjate aja säästmisele ja halduskoormuse vähendamisele. Kõigi statistika valdkondade üleselt algatati halduskoormuse vähendamise projekte, mis on seotud nii andmete küsimise vähendamise kui ka andmepõhisele aruandlusele üleminekuga. Eesmärk on tulevikus statistika jaoks üha enam kasutada andmeid, mis tekivad ettevõtetes majandustegevuse käigus ning on masinloetavad.

Riigi tugiteenuste keskuse teenuste arendamise, sünergia suurendamise ja edasise konsolideerimise oluline osa on infosüsteemide uuendamine, sealhulgas **keskse majandustarkvara uuendamine, uue dokumendihaldussüsteemi kasutusele võtmine ja ühtse e-toetuste keskkonna arendamine**. Samuti arendatakse välis- ja siseriiklike **toetuste kesket korraldusmudelit**, et tagada kliendikeskne, nõuetele vastav ning tõhus lahendus ka 2028+ riigiplaani elluviimisel.

Arhiivinduses oli 2025. aasta töömahukas ja rahvusarhiiv saavutas mitu pikaajalist eesmärki. Digiarhiivindus arenes kiiresti. Digisündinud teavet andis rahvusarhiivile üle 132 asutust, ületades planeeritud taseme. Digitaalarhiivis talletatud andmete maht kasvas 6,26 petabaidini, mida toetasid arhiivisüsteemide arendus, koolitused ning asutuste teadlikkuse kasv. Endla tänava hoone kasutuselevõtuga **hoitakse 99 protsenti kogudest nõuetekohastes säilitustingimustes**. Veebis kättesaadavate arhiivaalide hulk kasvas 43,9 miljoni kujutiseni ning virtuaalse uurimissaali külastused ületasid esimest korda kahe miljoni piiri. Avalikkusele suunatud ja haridustegevused püsisid tugevad vaatamata suurele kolimisperiodile. Arhiivipedagoogilistes programmides osales 12 451 inimest ning Arkaadri haridusliidest kasutas juba 2000 õpetajat ligi 400 õppeasutusest. 2025. aastal algas kolmeaastane Euroopa territoriaalse koostöö

Kesk-Läänemere programmi projekt, mille eesmärk on arhiiviteenuste uuendamine tehisintellekti abil.

Riigikantslei 2025. aasta üks prioriteetidest on majanduse elavdamine, milleks kutsuti 2025. aasta märtsis ellu efektiivsuse ja majanduskasvu nõukoda. Nõukoja peamine eesmärk oli teha konkreetsed ettepanekud bürokraatia vähendamiseks ja majanduskasvu toetamiseks. Kokku esitasid ettevõtjad enam kui 750 ettepanekut, millest ligikaudu 100 viidi juba ellu. Neist olulisima mõjuga muudatus puudutas kestlikkusearuandluse nõuete lihtsustamist.

Innovatsiooni toetamine meetme „Avaliku sektori innovatsiooni võimekuse tõstmine“ kaudu oli 2025. aastal jätkuvalt oluline strateegiline eesmärk. Meetme tegevused aitavad parandada avaliku sektori innovatsioonivõimekust ning leida koostöös teadlaste ja ettevõtetega nutikad lahendused, mida saab avalikus sektoris kasutusele võtta. Samuti toetab see avaliku sektori juhtide pädevust ja rolli uuenduste elluviijana ning sektorite ülese koostöö loojatena. Erinevate innovatsiooniprojektidega seotud väljamaksete summa oli 2025. aastal ligikaudu 6,2 miljonit eurot.

Eesti Euroopa Liidu poliitika prioriteetide kujundamine kiideti heaks 2025. aastal ning see katab järgnevat kahte aastat. Esiplaanil on Eesti huvide, kodanike julgeoleku, heaolu ning õigusriigi kaitsmine, samuti kaitsevalmiduse suurendamine, Ukraina toetamine, Venemaa ohjeldamine ning konkurentsivõime kasv koos poliitika lihtsustamise ning siseturu parema toimimisega. Neid prioriteete peegeldab ka Euroopa Liidu eelarveettepanek aastateks 2028–2034.

Koosloome keskkonna arendamine, mille eesmärk on bürokraatia vähendamine ning avalikkuse parem kaasamine. 2025. aastal jätkati projekti Riigi Teataja seaduse muutmise seaduse eelnõu koostamisega. Samuti arendati edasi Euroopa Liidu asjades seisukohtade koostamise ja menetlemisega seotud funktsionaalsust ning viidi läbi kõiki ministeeriumeid hõlmav katseprojekt.

Kriisireguleerimise poliitika kujundamine ja laia riigikaitse koordineerimine on Riigikantslei poliitika kujundamise ülesanne. Venemaast lähtuv eksistentiaalne oht Euroopale tingib, et julgeoleku ja kriisikindluse tagamine riigis ning ühiskonnas on läbiv, pidev ja sihipärane tegevus. 2025. aastal valmistati valitsusele heakskiiduks ette tsiviilkriisi ja riigikaitse seaduse eelnõu, uuendati üleriigilist riskianalüüsi, koordineeriti ministeeriumite ja asutuste kriisiplaanide koostamist (alamkavad ja hädaolukorra lahendamise plaanid) ning koordineeriti Eesti osalust NATO peakorterit õppusel CMX.

Avaliku teenistuse tippjuhtide värbamine ja arendamine jätkus Vabariigi Valitsuse määruses kirjeldatud tegevuste elluviimisega. Tippjuhtide ametikohtade täitmiseks teavitati avalikkust käimasolevatest konkurssidest, hinnati kandidaatide pädevust, toetati nende ametikohale asumist ning edasist tööd tagasiside võimaldamise ja arendustegevuste korraldamisega. 2025. aastal viidi läbi ligikaudu 20 tippjuhi valimise konkurssi, samuti valiti programmis Newton osalejad.

Tabel 23. Tulemusvaldkonna „Riigivalitsemine“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Valitsussektori kulutuste osakaal SKP-st (ei kasva)*	43,7%	44,0%	45,2%	44,9%	44,9%	39%
Allikas: Eurostat						
Valitsussektori töötajate osakaal tööelises elanikkonnas (20–64)	15,8%	15,9%	**	15,2%	15,2%	15,2%
Allikas: rahandusministeerium						

* Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, andmed võivad muutuda.

** Avaldatakse 30.06.2026.

Tabel 24. Tulemusvaldkonna „Riigivalitsemine“ tulemusvaldkonna eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	-498 934 ⁵²	-508 449 ⁵³	-524 667	-430 747	-475 092	-543 934

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Rahandusministeeriumi valitsemisala kulude lõplikuks eelarveks kujunes 467,97 miljonit eurot, sealhulgas arvestuslikud kulud 287,79 miljonit eurot, piirmääraga kulud 132,34 miljonit eurot ja tuludest sõltuvad kulud 47,84 miljonit eurot.

Lõplik eelarve suurenes võrreldes esialgse eelarvega kokku kuus miljonit eurot; sealhulgas suurenesid piirmääraga kulud 10,16 miljonit eurot ja arvestuslikud kulud 0,36 miljonit eurot ning tuludest sõltuvad kulud vähenesid 4,52 miljonit eurot.

Piirmääraga kulude suurenemise 10,16 miljoni euro võrra põhjustasid peamiselt järgmised tegurid:

- 2024. aasta kasutamata jääke kanti üle 11,91 miljoni euro ulatuses. Jäägid kujunesid kulude kokkuhoiust. Uute ülesannete lisandumisel ei suurendatud koosseisu, vaid leiti lahendused olemasoleva koosseisu raames, vähendati büroopinda ning kulusid hoidis kokku ajutiselt sõidukitele suletud Narva piiripunkt;
- Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist eraldati laiapidse riigikaitse tegevusteks 0,85 miljonit eurot;
- eelarve mahtu vähendas kulude ajatamine tulevasse aastasse summas 2,54 miljonit eurot, sealhulgas 2,2 miljonit eurot seoses info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arendustööde valmimise edasilükkumisest tingitud hoolduskulude ümberplaanimisega.

Tuludest sõltuvate kulude lõpliku eelarve kujunemist mõjutasid aasta jooksul lisandunud toetuslepingud, tegelikult laekunud toetused, taotlusvoorude avamised ning vahendatavate välisloetuste tegelike väljamaksete mahud.

Valitsemisala tegelikud kulud olid kokku 378,47 miljonit eurot. Eelarve jääk 2025. aasta lõpuks oli 89,59 miljonit eurot, sealhulgas piirmääraga kulude jääk 9,56 miljonit eurot, arvestuslike kulude jääk 64,06 miljonit eurot ning

tuludest sõltuvate kulude jääk 15,88 miljonit eurot. Tuludest sõltuvate kulude lõpliku eelarve kujundamisel kasutatakse metoodikat, kus kulude ja investeringute eelarve viiakse vastavusse tegeliku limiidiga. Tegelik liimit hõlmab ka juba laekunud vahendeid, mille kasutamine on kavandatud tulevasteks perioodideks.

Piirmääraga vahendite ülekantav jääk kasutatakse 2026. aastal kriisivalmiduse suurendamiseks ministeeriumite ühishoones, tollitehnika hoolduse ja remondiga seotud ühekordseteks kuludeks, äriteenuste kriisivalmiduse suurendamiseks läbi pilveteenuse, uue ühtse dokumendihaldussüsteemi arendamiseks.

Riigikantselei kulude lõplikuks eelarveks kujunes 21 miljonit eurot. Lõplik eelarve suurenes võrreldes esialgse eelarvega kokku 6,5 miljonit eurot, millest piirmääraga kulu moodustas 4,8 miljonit ja välistoetused 1,7 miljonit.

Piirmääraga kulude suurenemine koosneb 2024. aasta kasutamata jääkidest, mida kanti üle 1,5 miljoni euro ulatuses, ja lisaelarvega lisandunud 2,5 miljoni eurost meediamajade kriisikindluse toetamiseks. Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist eraldati Riigikantseleile laiapidse riigikaitse tegevusteks 0,8 miljonit eurot ja 0,15 miljonit laia riigikaitse kriiside lahendamiseks.

Riigikantselei kulud kokku olid kokku 24,7 miljonit eurot, millest piirmääraga kulud olid 17,3 miljonit ja välisloetused kuus miljonit. Piirmääraga eelarve jääk 2025. aasta lõpuks oli 2,4 miljonit eurot, millest 1,9 miljonit kantakse üle 2026. aastasse. Piirmääraga vahendite ülekantav jääk kasutatakse 2026. aastal teadus- ja arendustegevusteks, hoonete remontimiseks, laia riigikaitse strateegiliseks kommunikatsiooniks, laia riigikaitsega seotud muude tegevuste jätkamiseks ja teisteks 2026. aastasse üle kandunud tegevusteks.

Haridus- ja teadusministeeriumi kulude lõplikuks eelarveks kujunes 13,2 miljonit eurot, sealhulgas piirmääraga vahendid 10,73 miljonit eurot. Lõplik eelarve suurenes võrreldes esialgsesga 3,7 miljonit eurot.

⁵² Võrreldes 2024. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga on 2024. aasta täitmise andmeid korrigeeritud.

⁵³ Alates 2025. aastast tulemusvaldkonna uus nimi „Riigivalitsemine“.

Piirmääraga kulude suurenemine on peamiselt seotud 2024. aasta jääkide lisandumisega. 2024. aasta piirmääraga vahendite jääke kanti üle 2,5 miljonit eurot, millest põhilise osa moodustas Rahvusraamatukoguga seotud sisustamis- ja kolimiskulude eelarve. Jääk hõlmas ka väliseesti kultuuripärandi arhiiviprojektide 2024. aasta taotlusvooru kasutamata jäänud toetusi, mille võrra suurendati 2025. aasta taotlusvoorude eelarvet. Liseelarvega lisandus 0,01 miljonit eurot Rahvusarhiivi serveriruumi kulude katteks.

1.2.12 Õigusriik

Tulemusvaldkonna eesmärk

Õiguskindel, hästi toimiv, väheste kuritegevuse ning kvaliteetse justiitsüsteemiga riik

Strateegilised arengudokumendid

Õigusloomepoliitika põhialused aastani 2030

Kriminaalpoliitika põhialused aastani 2030

Tulemusvaldkonna programm

Usaldusväärse ja tulemusliku õigusriigi programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Justiits- ja digiministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Õiguspoliitika valdkonnas viidi Vabariigi Valitsuse algatusel läbi määruste revisjon, kus ministereeriumid vaatasid läbi Riigi Teatajas avaldatud määrused. Tuvastati 313 määrust, mille puhul on võimalik vähendada inimeste, ettevõtete ja vabaihenduste halduskoormust, ning 248 määrust, mida enam ei rakendata ja mille kehtetuks tunnistamine on põhjendatud. Selle tulemusel on plaanis ligikaudu 14 protsenti määrustest muuta või kehtetuks tunnistada.

Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja muudatustega kehtestati halduskoormuse tasakaalustamise reegel (niinimetatud „üks sisse, üks välja“ põhimõte). Selle kohaselt tuleb halduskoormust suurendavate nõuete kavandamisel ette näha ka halduskoormust vähendavaid muudatusi, et piirata uute bürokraatlike ja tõhusust pärssivate kohustuste juurdekasvu.

Jätkusid tegevused õigushariduse kvaliteedi tõstmiseks, sealhulgas õigusloomejuristide järelkasvuprogramm, mille eesmärk on toetada õigusloomevaldkonna juristide järelkasvu ja arendada praktiliste kogemuste kaudu õigusloomepädevusi koostöös ministereeriumite ning põhiseaduslike institutsioonidega.

Konkurentsioiguse valdkonnas võeti üle Euroopa Liidu konkurentsioiguse direktiiv (ECN+ direktiiv), mis loob selgemad reeglid konkurentsijärelevalve tõhusamiseks. Järelevalvet viib konkurentsiamet läbi haldusmenetluses ning rahatrahvi määrab rikkumiste eest maakohus väärtemenetluses. Konkurentsiametile anti volitused Euroopa Komisjoni välisriigi subsidiumide määruse rakendamiseks koostööd kontrolli kontekstis, et hinnata kolmandatest riikidest saadud toetuste võimalikku turgu moonutavat mõju ja vajaduse korral seda piirata.

Jõustusid kinnistusraamatu seaduse muudatused, mis piiravad e-kinnistusraamatus päringute tegemist

Valitsemisala tegelikud kulud kokku olid 11,76 miljonit eurot, sealhulgas piirmääraga kulud 10,4 miljonit eurot. 2025. aasta piirmääraga eelarve jääk oli 0,5 mln eurot, millest 0,3 mln eurot ei kuulu ülekandmisele, sest tegemist on 2024. aastast ülekantud vahenditega. 2026. aastasse ülekantavaid vahendeid (0,2 miljonit eurot) kasutatakse Rahvusarhiivi kolimise järgselt toimuvate töökorralduslike muudatustega seotud kulude katmiseks. Lisaks kaetakse nendest vahenditest Rahvusraamatukogu Tallinnas Endla 3 asuva hoone kasutuslepingu 2026. aasta esimese kvartali kommunaalkulud, mis ei ole 2026. aasta eelarvesse kavandatud.

füüsilise isiku nime ja isikukoodi alusel, vähendades koduaadresside lihtsat leitavust internetis. Kinnistusraamat jääb avalikuks, kuid päringuid saab teha objekti aadressi, katastrinumbri või registriori numbriga järgi. Eranäide on muuhulgas ajakirjanikud, avalik sektor ja organisatsioonid, kellel on andmeid vaja oma ülesannete täitmiseks.

Arendati e-äriregistrit ettevõtjate teenuste lihtsustamiseks. Näiteks võeti kasutusele andmesilla teenus, mis võimaldab mikroettevõtjatel majandusaasta aruanne majandustarkvara programmist edastatud andmete põhjal automaatselt koostada. Ettevõtjal tuleb äriregistri portaalis aruanne üle vaadata, vajaduse korral täiendada, kinnitada ja registrile esitada. Lisaks muudeti e-äriregistris ettevõtte likvideerimise ja kustutamise protsess senisest selgemaks. Vajalik info koondati ühte kohta ning portaali juhendab ettevõtjat samm-sammult, sealhulgas rõhutab olulisi kohustusi (näiteks võlausaldajate õigeaegne teavitamine) ning annab teavitusi järgmiste etappide saabumisel, et vähendada vigade ja viivituste riski.

Kriminaalpoliitika valdkonnas jätkati kriminaaljustiitsüsteemi tõhustamisega, et see oleks digitaalne, kiire, sõltumatu ja ohvrisõbralik. Ekspertiisivaldkonnas jätkusid reoveeueuringud narkootiliste seireks ja suurendati uuritavate asulate arvu. See võimaldab näha narkootiliste ning psühhotroopsete ainete leviku trende ja mustreid. Viidi läbi mitu olulist analüüsi, mis olid sisendiks seaduse- ja praktikamuudatustele, näiteks inimkaubanduse direktiivi uusversiooni analüüs, narkosurmade analüüs aastate 2019–2022 andmetel, ülevaade enamlevinud kelmuskuritegudest perioodil 2021–2024, alkoholi biomarkeri PET kasutuspraktika ja tulemused ning kasutajauuring kinnipeetavate seas. Riigikogule esitati eelnõud nõusolekupõhise vägistamiskäsitluse kohta, vanglarendi võimaldamiseks, korruptsioonivastase seaduse muutmiseks ning vaenukõne reguleerimiseks.

Tähelepanu suunati korduvkuritegevuse ehk retsidiivsuse määra vähendamisele ning sõltuvuste ja muude vaimse tervise häirete tõttu toime pandud kuritegude ennetamisele. Edukalt jätkati Euroopa Sotsiaalfond+ projekti „Noorte õigusrikkujate retsidiivsuse vähendamine“ elluviimist. Projekti eesmärk on soodustada ja edendada 14–29-aastaste õigusrikkumistega noorte osalemist ühiskonnaelus, toetada nende iseseisvat toimetulekut, nende jõudmist õppetegevusse ja tööturule ning seal püsimist, et ennetada sotsiaalsete probleemide tekkimist või süvenemist.

Toetamaks võitlust suure kahjuga majanduskuritegude ja raske korruptsiooni vastu, käivitati koostöös õiguskaitseasutustega projektid kriminaalsel teel saadud tulu

tõhusaks konfiskeerimiseks ning korruptsiooni ennetamiseks. Valmis sai avalikkusele suunatud kriminaalstatistika keskkond. Lisaks jätkati õiguskaare digitaliseerimist, et täiustada ja võtta kasutusele uusi töökeskkondi, mis tagavad menetlusteabe digitaalse kättesaadavuse ning andmete vahetuse.

Vanglate valdkonnas toetati jätkuvalt kinnipeetavate järkjärgulist vabanemist ning turvalist naasmist ühiskonda avavangla kaudu, mille kohtade täituvus püsis 90 protsendi lähedal. Retsidiivsuse üldine trend oli mõdukas languses, mis seostus kriminaalhoolduse, sõltuvusravi ja teiste taasühiskonnastamist toetavate meetmete laiema rakendamisega. Kriminaalhoolduse tulemuslikkust kinnitas selle edukalt läbinute osakaal, mis ulatus 83 protsendini.

Vanglate töö tõhustamiseks ja turvalisuse tugevdamiseks võeti kasutusele uusi digilahendusi – kõikides vanglates rakendati videokohtumiste keskkond ning Tallinna vanglas võeti kasutusele automaatpääsja lahendus. Riskihindamine viidi üle uuele platvormile ning arendati edasi e-teenuseid, et parandada teenuste kättesaadavust ja tööprotsesside tõhusust.

Vanglarendi ettevalmistamisel keskenduti Eesti ja Rootsi vahelise kokkuleppe väljatöötamisele ning kooskõlastamisele. Samal ajal kujundati ümber Tartu vangla töökorraldus, tugevdati personali ja analüüsiti taristu kasutust, et tagada vanglakohdade töhus rakendamine.

Vanglateenistuse usaldusväärsus ühiskonnas tervikuna on 2025. aastal 56 protsenti. Inimeste seas, kellel oli otsene kokkupuude vanglateenistusega, ulatus usaldusväärsus 80 protsendini, mis viitab otsese kogemuse mõjule hinnangute kujunemisel.

Õigusemõistmise ja õigusteenuste tagamise puhul panustati 2025. aastal oluliselt sellesse, et inimesed ja ettevõtted saaksid oma õigusküsimused senisest efektiivsemalt lahendada. Selleks valmistati ette kohtureformi tervikpakett kohtumenetluse kiirendamiseks. See hõlmab seadusemuudatusi kohtumenetluse tõhustamiseks kõikides menetlusharudes, õigusemõistmisega mitte seotud menetluste kohtu alluvusest väljaviimist, kohtute vastutuse ja otsustusõiguse suurendamist kohtute arendamisel ja haldamisel, samuti kohtulõivude ajakohastamist.

2025. aastal võeti kohtutes kasutusele ka mitmeid olulisi digilahendusi, mille eesmärk on suurendada kohtute töö tõhusust, näiteks tehisaruassistent, mis võimaldab kohtunikel ja kohtuametnikel senisest efektiivsemalt menetluskokkuvõtteid töödelda. Alustati ettevalmistustöödega uue kohtute infosüsteemi loomiseks. Kaasaegsem tehniline lahendus võimaldab rakendada ajakohasemaid turvameetmeid, parandada andmekaitset ning tagada süsteemi suurem töökindlus. Lisaks aitab uus infosüsteem muuta kohtumenetlusega seotud toimingud kiiremaks ja tõhusamaks nii kohtutöötajate kui ka teiste kasutajate jaoks.

Õigusteenuste parema kättesaadavuse tagamiseks kujundati ümber senine esmanõustamise korraldus. Lisaks erivajadustega inimestele ja eakatele korraldab justiits- ja digiministeerium kiire ja lihtsa õigusinfo kättesaadavust alates 2025. aastast ka õigusteabe juturoboti kaudu. Täiendavalt on tagatud professionaalse juristi nõustamisteenus portaali juristaitab.ee kaudu.

2025. aastal käivitati esimene etapp ühtsest riiklikust täitmisregistrist, mis annab täiemahulisel rakendamisel nii võlgnikule kui ka avalikkusele tervikliku ülevaate käimasolevatest täitemenetlustest.

Tabel 25. Tulemusvaldkonna „Õigusriik“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Koht maailma vabaduse edetabelis Allikas: Estonia: Freedom in the World 2023 Country Report Freedom House	Staatus „vaba“	Staatus „vaba“	Staatus „vaba“	Staatus „vaba“	Staatus „vaba“	–
Inimeste hulk, kes tunneb end oma kodukandis pärast pimedat saabumist turvaliselt Allikas: justiits- ja digiministeerium	70%	71% ⁵⁴	73%	> 70%	> 70%	Rahva kestlikkus, tervis ja sotsiaalkaitse (inimese) sihi muutus C
World Justice Projecti õigusriigi indeks Allikas: World Justice Project	0,82	0,82	0,82	> 0,81	> 0,81	„Eesti 2035“ riigivalitsemise sihi muutus B
Eesti positsioon rahvusvahelises õigusriigi indeksis kriminaaljustiitsüsteemi alakategoorias Allikas: World Justice Project	9	9	9	< 15	< 15	„Eesti 2035“ rahva kestlikkus, tervis ja sotsiaalkaitse (inimese) sihi muutus C
Kinnipeetavate arv 100 000 elaniku kohta⁵⁵ Allikas: justiits- ja digiministeerium	129	125	118	< 140	< 130	–

⁵⁴ Võrreldes 2024. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga on näitajat täpsustatud tagantjärei.

⁵⁵ Uus mõõdik, avaldatud esimest korda riigi majandusaasta koondaruandes.

Tabel 26. Tulemusvaldkonna „Õigusriik“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	-215 422	-207 535	-279 399	-215 641	-209 015	-209 848

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Tulemusvaldkonna lõplik eelarve 2025. aastal oli 280 miljonit eurot, millest suurima eelarvega tegevused on „Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine“ (32 protsenti) ning „Õigusemõistmise ja õigusteenuste tagamine“ (29 protsenti).

Tulemusvaldkonna lõplikult eelarvest moodustasid 60 protsenti piirmääraga vahendid, 20 protsenti välis- toetused, 12 protsenti arvestuslikud vahendid, viis prot- senti tuludest sõltuvad kulud ning kolm protsenti muud kulud.

Tulemusvaldkonna lõplik eelarve suurenes algselt pla- neerituga võrreldes 71,9 miljoni euro võrra järgnevatel põhjustel:

- 2024. aastast ülekantud vahendid suurendasid ku- lude eelarvet kümne miljoni euro võrra;
- 2025. aasta algul laekus Ameerika Ühendriikidega sõlmitud koostöölepe alusel 48,8 miljonit eurot fi- nantskuritegevuse, sealhulgas rahapesu, küberku- ritegude ja terrorismi rahastamise ennetamise, avastamise ning uurimise tugevdamiseks;
- 2025. aasta lisaeelarvega vähenes kulude eelarve kokku 2,5 miljonit eurot, sealhulgas suunati kinnis- varainvesteeringutesse Tallinnas Kalaranna 28 ra- jatava kommunismi ja vene imperialismi kurite- gude teadmiskeskuse investeeringute katteks üks miljon eurot, Eesti Kohtuekspertiisi Instituudile elutsükli lõppu jõudnud tehnika vahetuseks (mas- sispektromeeter ja vedelikchromatograaf) 0,43 mil- jonit eurot, prokuratuuri toimepidavuse tagamise eesmärgil generaatorite soetuseks 0,2 miljonit eu- rot, kohtuhaldus- ja eelarvemudelile ülemineku käivitamiseks 0,5 miljonit eurot, Pärnu kohtusaa- lide ehitustöödeks kokku hoitava pinna arvelt 0,06 miljonit eurot ning muud väiksemad muuda- tused;
- Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist eral- dati 0,6 miljonit eurot kohtutele õigusemõistmise tagamiseks;

- välistoetuste eelarve suurenes nelja miljoni euro võrra võrreldes esialgsesega;
- tuludest sõltuvate kulude eelarve suurenes 10,8 miljoni euro võrra, millest 2024. aastast toodi üle 4,3 miljonit eurot. Eelarve prognoosist oli oluli- selt suurem laekumine vanglatel, mida suurendab vanglate ettevõtlikuskeskuse majandustegevusest saadav tulu, mis jätkab likvideeritud Vanglatöös- tuse AS-i tegevust.

2025. aasta eelarve täitmine moodustas lõplikult eelar- vest 77 protsenti (215,6 miljonit eurot), kuid piirmää- raga eelarvest kasutati ära 97 protsenti (164 miljonit eu- rot). Kõige olulisema mõjutaja 2025. aastal moodustasid laekunud välistoetused, mida jäi enim kasutamata (51,7 miljonit eurot). Piirmääraga vahendite eelarvest jäi kasutamata 4,4 miljonit eurot, majandustegevusest lae- kunud tulude arvelt tehtavaid kulusid 6,9 miljonit eurot ja arvestuslike kulude eelarvest üks miljon eurot. Tulu- dest sõltuvate kulude lõpliku eelarve kujundamisel kasu- tatakse metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tegeliku limiidiga. Tegelik li- miit hõlmab ka juba laekunud vahendeid, mille kasuta- mine on kavandatud tulevasteks perioodideks.

Piirmääraga eelarvest jäid vahendid kasutamata peami- selt seetõttu, et osa planeeritud tegevustest ei jõutud aasta jooksul ellu viia ning need lükkusid järgmisesse aastasse. Seda mõjutasid eelkõige hankemenetluste ja arenduste viibimine (näiteks hangetele ei tulnud pakku- musi), samuti vanglate teenistujate liikumine ning täit- mata ametikohad, mille tõttu jäi tööjõukulude kasutus kavandatud väiksemaks. Lisaks viidi osa koolitusi ja rah- vusvahelisi tegevusi läbi planeeritud väiksemas mahus ning pooleliolevad kohtuasjad ei lõppenud.

2026. aastal kasutatakse neid vahendeid edasi lükatud tegevuste elluviimiseks, sealhulgas arenduste lõpetami- seks, õigusabi ja toetuste maksmiseks ning koolituste lä- biviimiseks. Enamus kuludest on kohustustega kaetud ning tegemist on ajas edasi lükkunud ja konkreetsete te- gevustega seotud jääkidega.

1.2.13 Siseturvalisus

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti inimesed tunnevad, et nad elavad vabas ja turvali- ses ühiskonnas, kus igaühe väärtus, kaasatus ja panus kogukonna turvalisusesse loovad ühe turvalisima riigi Euroopas. Parandatakse elukeskkonda, vähendatakse ohtu elule, tervisele, varale ja põhiseaduslikule korrale ning tagatakse kiire ja asjatundlik abi

Valdkonna arengukava

Siseturvalisuse arengukava 2020–2030

Tulemusvaldkonna programm

Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamise prog- ramm

Kiire ja asjatundliku abi programm

Kindla sisejulgeoleku programm

Eesti arengut toetava kodakondsus-, rände- ja identitee- dihalduspoliitika programm

Targa ja innovaatilise siseturvalisuse programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Siseministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Julgeolekukeskkond Euroopas püsib pingeline ning Ve- nemaal täiemahuline agressioonisõda Ukraina vastu mõ- jutab otseselt ka Eesti siseturvalisuse väljakutseid.

2025. aastal peab 88 protsenti inimestest Eestit turvali- seks riigiks. Inimeste kindlustunnet seoses Eesti

turvalisusega 2025. aasta andmetel näitab võrdlemisi väike elanike osakaal, kes peavad riigi peamiseks mureks kuritegevust (kaks protsenti) või sisserännet (neli protsenti). Terrorismiohu taju kujundavad rahvusvahelise käsitlusega terrorismiaktide, vägivaldse äärmusluse ja julgeolekuintsidentide kajastused meedias. Avaliku tajutud rändemure vähenemine näitab, et rändemenetluste tõhustamine, kontrollimehhanismide tugevdamine ja selge poliitiline raamistik on aidanud hoida ühiskondlikku kindlustunnet. Üldine turvatunne on kõrge ja stabiilne, kuid seda mõjutab kindlasti rahvusvaheline julgeolekuolukord, hübriidohtud ning ühiskondlik arutelu rände, sõjalise ohu ja kriisivalmiduse üle. Riik peab hoidma nähtavana ennetustegevused ja reageerimisvõime, sest elanike subjektiivne turvatunne kujuneb suuresti usaldusest institutsioonide vastu ning teadmisest, et kriisiolukordades suudetakse kiiresti ja professionaalselt tegutseda.

Usaldus siseturvalisuse asutuste vastu on jätkuvalt kõrge. Politsei- ja piirivalveametit usaldab 84 protsenti, päästeametit 96 protsenti ja häirekeskust 93 protsenti inimestest.

Tõhustati elanikkonnakaitset ja kriisideks valmisolekut. Hädaolukorra seaduse muudatustega loodi õiguslik alus varjendite ja varjumiskohtade rajamiseks ning täpsustati ohuteavituse rolle ja nõudeid. Avaliku sektori ja elutähtsate teenuste osutajatele kehtestati elanikkonnakaitse koolituse nõue, mis suurendab kriisiteadlikkust institutsionaalsel tasandil. Loodi 1,6 miljoni euro suurune kogukonnafond, mille abil arendati varjumiskohti ja kerksuskeskuseid, ning jätkatakse kogukondadele teadmiste ja vahendite jagamisega, et kriisides paremini toime tulla. Samuti toetab see elanike iseseisvat toimetulekut kriisiolukordades. Kohalikele omavalitsustele suunatud turvalisuse arenguprogramm toetab turvalise elukeskkonna kujundamist ja kriisideks valmisoleku suurendamist. Balti riikide vastastikuse mõistmise memorandumis sõlmimisega lepitati kokku regiooni ühise evakuaatsiooni ja masside liikumise korraldamine.

Olukorrateadlikkuse tõstmiseks arendati edasi kesksel kriisiaegset infovahetusplatvormi SitRep (*Situation Report*) ja tõsteti selle toimekindlust.

Arendati ohuteavituse terviksisüsteemi ja sireenivõrgustikku. Mitmekihilise teavitussüsteemi loomiseks kaasati eesti.ee mobiilirakendus ning testiti EE-ALARMi. Ohuteavituse keele-eelistuse projekti tulemusena edastatakse SMS-teateid inimese eelistatud keeles – sellega parandati sõnumi mõistmist ning vähendati teavitusega seotud kulusid kuni neli korda. Katsetati 5G-ringhäälingu tuleviku tehnoloogiat, mis võimaldab kriisiolukorras edastada kiireid teavitusi laiale elanikkonnale, vähendades sõltuvust üksikutest sidekanalitest. Terviklik lähenemine on eelduseks, et kriiside korral jõuab info kiiresti ja arusaadavalt iga inimeseni.

Tagada tuleb kriitiliste teenuste toimepidevus ulatuslikes kriisides, muutavas julgeolekukeskkonnas, võimalike hübriidohtude – iseäranis küberohtude – tingimustes. See eeldab kriitilise taristu hukukindlust, kriisireservide jätkuvat arendamist ja asutuste vahelise koostöö süvendamist.

Rändepoliitika ja piirikaitse arendamine on siseturvalisuse keskne telg. Euroopa Liidu 2024. aastal jõustunud varjupaiga- ja rändehalduse õigustiku ulatusliku reformi rakendamise ettevalmistus on lõpule jõudmas. Uus ühtne rahvusvahelise kaitse süsteemi õigustik aitab tagada kindlamad välispiirid, kiire, efektiivse ja ühetaolise rahvusvahelise kaitse menetluse ning tagasisaatmise

menetluse, samuti liikmesriikide vahelise solidaarse abistamise ja vastutuse tasakaalu.

Sisejulgeoleku tugevdamine ja Eesti arengut toetava ning julgeolekuohtusid maandava rändepoliitika elluviimine on edukas. Tõhustati identiteedihaldust ja rände väärkasutamise ennetamist ja tõkestamist ning arendati vajalikke infosüsteeme. 2025. aastal võeti vastu välismaalaste seaduse muudatused, millega tõhustati seadusliku rände menetlust ning vähendati taotlejate ja ametiasutuste halduskoormust. Eesti arengu toetamiseks töötati välja ja esitati riigikogule ka välismaalase seaduse muudatused, mis võimaldavad paindlikumat välistööjõu kaasamist tööjõupuudustega tegevusalades. Eesti konkurentsivõime toetamiseks käivitati kiirmenetluse pilootprojekt tippspetsialistide, idu- ja kasvuettevõtete töötajate ja nende pereliikmete jaoks.

Kaitstum piir aitab suurendada julgeolekut ning tõkestada ebaseaduslikku rännet, inimkaubandust, piiriülest kuritegevust ja salakaubavedu. Idapiiri väljaehitamisel valmis põhiosa maismaapiiri füüsilisest taristust ning jätkatakse tehniliste seiresüsteemide paigaldamisega, mis muudab kogu Schengeni ruumi turvalisemaks. Eesti on NATO välispiiri ala, mis annab piirikaitse tugevdamisele täiendava strateegilise mõõtme. Piiritaristu arendamise, sealhulgas drooniseire ja -tõrjevõimekuse tugevdamisega suurendati riigi võimet ennetada ebaseaduslikku rännet, piiriülest kuritegevust ja hübriidohte. Kuni 2029. aastani kavandatud 170,1 miljoni euro suurune investeering näitab, et piirikaitset käsitletakse strateegilise prioriteedina, millel on mõju siseriiklikule ja Euroopa Liidu julgeolekule tervikuna.

Sisejulgeoleku tugevdamisel keskenduti enam vaenuliku mõjutustegevuse, infomanipulatsioonide ja hübriidohtude ennetamisele, tuvastamisele ja tõkestamisele Eestis ning koostöös partnerasutustega piiravate sanktsioonide jõustamisele ja järelevalvemeetmete tõhustamisele. Suurendati avalikkuse ja rahvusvaheliste partnerite ohuteadlikkust seoses Venemaalt tulenevate hübriidohtudega. Euroopa julgeoleku tugevdamiseks juhiti Euroopa tasandil tähelepanu agressioonisõjas osalenud Venemaa võitlejate reisimisest tulenevatele ohtudele Euroopa Liidu ja Schengeni ala julgeolekule ning turvalisusele.

Sisejulgeoleku tugevdamisel oli fookuses kuritegevuse rahalise mõjutamise, rahapesu ja küberkuritegevuse vastase võitluse võimestamine. Julgeolekuohtude vähendamiseks jätkatakse organiseeritud kuritegevuse ja nende rahastamiskanalite tuvastamise ja sulgemisega. Kuritegevuse dünaamilises ja kasumimotiivist ajendatud arengukeskkonnas jätkati meetmete rakendamist ulatuslikult kuritegeliku tegevuse majandusliku atraktiivsuse vähendamiseks ja tulususe piiramiseks.

Elu-, tervise- ja varakahjude maht on jätkuvalt murettekitav. Olukorra parandamiseks suunati kohalikke omavalitsusi enam võtma turvalise elukeskkonna looja rolli. Vägivalla ennetamisele läheneti teaduspõhiselt. Seda toetab kohalike omavalitsuste turvalisuse arenguprogramm, mille esimesed omavalitsused läbisid. Arenguprogrammiga tugevdatakse kohalikku võimekust ennetada riske ja kujundada süsteemselt turvalist elukeskkonda.

Siseturvalisuse tagamisse kaasatud elanike osakaal oli 2025. aastal 27 protsenti. Kogukondlik kaasatus ja vabatahtlike roll siseturvalisuses on tugev. Siseturvalisuse vabatahtlikud on Eesti turvalisuse ja kriisivalmiduse oluline tugisammas. Vabatahtlike olemasolu loob lisavõimekuse olukordades, kus riigiressursid on tugeva surve all. Selle rolli hoidmiseks ja arendamiseks jätkatakse

sihipäraseid pingutusi. Arvestades kasvavaid riske ja keerukamaid kriisistsenaariume, käsitletakse vabatahtlikke strateegilise võimekusena.

Tegevus- ja relvalubade väljaandmise korraldusega tagati, et relvi omavad ja kasutavad üksnes usaldusväärsed ja õiguskuulekad inimesed. Tõhus järelevalve relvaomanike ja relvade üle aitas ennetada relvade väärkasutust, vähendas turvariske ning toetas turvalise elukeskkonna püsimist.

Vigastussurmade arv on viimaste aastate võrdluses langetrendis – 743 juhtumit (2024. aasta tulem). See on positiivne areng võrreldes varasemate aastatega, kuid jääb märkimisväärselt alla sihttasemele (630). Vigastussurmade vähendamiseks jätkatakse järjepideva ennetustegevusega, sealhulgas liiklusohutuse, tuleohutuse ja vägivallaennetuse vallas.

Siseturvalisuse tagamiseks on vaja piisaval hulgal motiveeritud, asjatundlikke ja pühendunud inimesi. Kuigi mitmed siseturvalisuse valdkonna näitajad on

paranenud, on järgnevate aastate suurim väljakutse kvalifitseeritud tööjõu järelkasvu, turvalisuse valdkonna konkurentsivõimelise töötasu ja töötingimuste tagamine. Kuigi koostisukohtade arvu suurendamine ja vabatahtlike kaasamine aitavad survet leevendada, mõjutab tööjõupuudus otseselt nii reageerimisvõimet kui ka ennetustegevuste mahtu.

2025. aastal kinnitati siseministeeriumis valitsemisala esimene teadus-, arendus- ja innovatsioonistrateegia, mis tähistab märgilist sammu senisest teadmispõhise ja uuendusmeelse siseturvalisuse suunas. Strateegia on valitsemisala ühine kokkulepe, et teaduspõhine sisend on strateegilise planeerimise ja otsustusprotsessi loomulik ning vältimatu osa. 2025. aasta oluliseks arenguhüppeks kujunes sisekaitseakadeemia teadus- ja arendustegevuse ökosüsteemi kujundamine ning teadusvõimekuse tugevdamine siseturvalisuse strateegilistes valdkondades. Eesmärk on kujundada akadeemiast siseturvalisuse juhtiv kompetentsikeskus.

Tabel 27. Tulemusvaldkonna „Siseturvalisus“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine⁵⁶

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	Sihttase 2030
Eestit turvaliseks riigiks hindavate elanike osakaal Allikas: siseministeerium, siseturvalisuse avaliku arvamuse uuring	90%	88%	88%	≥ 94%	≥ 94%	≥ 94%
Siseturvalisuse tagamise kaasatud elanike osakaal Allikas: siseministeerium, siseturvalisuse avaliku arvamuse uuring	–	27%	27%	≥ 25%	≥ 25%	30%
Vigastussurmade arv Allikas: statistikaamet	806	743	— ⁵⁷	< 630	< 620	< 630
Elanike osakaal, kes peavad riigi peamiseks mureks:						
- kuritegevust	1%	2%	2%	≤ 3%	≤ 3%	≤ 3%
- sisserännet	9%	8%	4%	≤ 12%	≤ 12%	≤ 12%
- terrorismi	1%	1%	— ⁵⁸	≤ 1%	≤ 1%	≤ 1%
Allikas: Standard Eurobaromeeter						
Siseturvalisuse asutuste usaldusväärsus:						
- Politsei- ja Piirivalveamet	88%	85%	84%	≥ 89%	≥ 89%	≥ 89%
- Päästeamet	97%	96%	96%	≥ 97%	≥ 97%	≥ 97%
- Häirekeskus	96%	95%	93%	≥ 94%	≥ 94%	≥ 94%
Allikas: Turu-uuringute institutsioonide usaldusväärsuse uuring						

Tabel 28. Tulemusvaldkonna „Siseturvalisus“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	–511 278	–505 313	–586 092	–558 470	–529 985	–517 601

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

⁵⁶ Tulemusvaldkonnale ei ole strateegias „Eesti 2035“ sihte seatud.

⁵⁷ Näitaja selgub juunis 2026.

⁵⁸ 2025. aasta eurobaromeetri uuringus ei küsitud.

Tulemusvaldkonna esialgne kulude eelarve oli 505,31 miljonit eurot ning lõplikult eelarveks kujunes 586,09 miljonit eurot, millest piirmääraga kulud moodustasid 524,07 miljonit eurot, arvestuslikud kulud 32,12 miljonit eurot ja tuludest sõltuvad kulud 29,90 miljonit eurot.

Lõplik eelarve suurenes võrreldes esialgse eelarvega kokku 80,78 miljonit eurot ehk ligi 16 protsenti. 2024. aasta kasutamata piirmääraga vahendite jääke kanti üle 28,23 miljonit eurot. Peamised jääkide tekke põhjused on seotud kulude edasi lükkumisega. Mitmete hangete läbiviimine on võtnud kavandatud rohkem aega (näiteks vaidlustusperioodid, täpsustused hankedokumentides). Osalt on ka kulud planeeritud väiksemaks osutunud (suurim Riigi Kinnisvara AS: 2,8 miljonit eurot). Tulemusvaldkonda lisandus lisaelarvega 26,89 miljonit eurot (piirmääraga vahendeid 23,67 miljonit eurot, välisloetusi 1,80 miljonit eurot ja omatulusid 1,42 miljonit eurot) ning Vabariigi Valitsuse reservist eraldatud vahendeid 23,98 miljonit eurot laiapidse riigikaitse tugevdamiseks, automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi (ABIS) rakendamiseks, desünkroniseerimisega seotud tegevusteks, digiteenuste määruse (DSA) rakendamiseks ning Ukraina sõjaga seotud tegevusteks.

Tuludest sõltuvate kulude lõplik eelarve suurenes 4,56 miljonit eurot ning selle kujunemist mõjutavad aasta jooksul lisandunud toetuslepingud, tegelikult laekunud toetused, taotlusvoorude avamised ning vahendatavate välisloetuste tegelike väljamaksete mahud. Tuludest sõltuvate kulude lõpliku eelarve kujundamisel kasutatakse metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tegeliku limiidiga. Tegelik liimit hõlmab ka juba laekunud vahendeid, mille kasutamine on kavandatud tulevasteks perioodideks.

1.2.14 Välispoliitika

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimine läbi aegade, Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse kindlustatus rahvusvahelistes suhetes; heaolu kasv Eestis ning eestlaskonna huvide kaitse võõrsil; Eesti kasvav panus üleilmse kestlikku arengusse

Valdkonna arengukava

Välispoliitika arengukava 2030

Tulemusvaldkonna programm

Välispoliitika programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Välisministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Välisministeeriumi üks peamisi prioriteete oli Ukraina toetamine ning õiglase ja püsiva rahu saavutamisele kaasaaitamine. 2025. aastal jätkas Eesti aktiivselt ja igakülgset Ukraina toetamist. Uute elementidena nõudsid tähelepanu rahukõneluste protsess, Ukraina tahtekoalitsioon ja sõjalise abi jätkumise tagamine. Pikaajalised ja strateegilised tegevussuunad on Eesti toetus Ukraina lõimumisele Euroopa Liidu ja NATOga, riigi

2025. aasta välisloetuste lõplikult eelarveks kujunes 18,69 miljonit eurot. Välisloetusi rakendati erinevatest fondidest kogumahuga 16,91 miljonit eurot, millest kõige suurema mahuga olid piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (3,59 miljonit eurot), Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (3,25 miljonit eurot), Sisejulgeolekufond (2,83 miljonit eurot). Välisloetusi rakendati veel Ühtekuuluvusfondist (1,89 miljonit eurot), Euroopa Sotsiaalfondist (1,04 miljonit eurot), Euroopa Regionaalarengu Fondist (0,59 miljonit eurot), Erasmus+-ist (0,37 miljonit eurot); väiksemas mahus olid Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetused (0,17 miljonit eurot) ning taaste- ja vastupidavusrahastu (0,11 miljonit eurot). Muude otsetoetustega rakendati 4,55 miljonit eurot.

Tulemusvaldkonna tegelikud kulud olid kokku 558,47 miljonit eurot, mis teeb lõplikult eelarvest ligi 95 protsenti. Eelarve jääk 2025. aasta lõpuks oli 27,62 miljonit eurot, sealhulgas piirmääraga kulude jääk 22,49 miljonit eurot, tuludest sõltuvate kulude jääk 8,03 miljonit eurot ning arvestuslikel kuludel tekkinud ületäitmine 2,8 miljonit eurot. Piirmääraga vahendite ülekantavat jääki kasutatakse 2026. aastal massiohje varustuse soetamiseks ja koolituste korraldamiseks, iseteeninduslike digikioskite kuludeks, Sisekaitse Akadeemia täiendavate õppekohtadega seonduvate kulude katmiseks, hingamisaparaatide soetamiseks, inventari hoolduseks ning missioonide jätkutegevusteks. Enamus majandamiskuludest on kohustustega kaetud. Osa majandamiskulude jäägist, mis ei ole otseselt kohustustega kaetud, on planeeritud sõidukite remondi- ja hoolduskulude puudujäägi ning töökeskkonna teenuse aegunud isikukaitselahendite mahakandmise ja nende hävitamisega seotud kulude katteks.

ülesehitamine, humanitaarabi tsiviilelanikkonnale, küberrahvuse tugevdamine ning vastutuse kohaldamine Ukrainas suhtes toimepandud kuritegude eest. Ukraina (ja Moldova) Euroopa Liidu integratsioonis toimus tehniline edasimineku, paraku ei võimaldanud Ungari vastuseis avada ametlikult läbirääkimise esmasid peatükke. Agressioonikuriteo eritribunali loomisest saavutati kompromiss, mis ei vastanud täielikult Eesti eesmärkidele, kuid võimaldas alustada eritribunali loomist.

Alates täiemahulise sõja algusest on Eesti avalik sektor, sealhulgas välisministeerium, arengukoostöö raames Ukrainat pidevalt toetanud. Kokku toetati 2025. aastal arengukoostööd OECD DAC metoodikal 0,19 protsendi ulatuses rahvuslikust kogutulust, jäädes veidi alla sihi (0,24 protsenti).

Tõsteti agressiooni hinda Venemaale. Rahuks on vaja survet agressorile. Peamised vahendid 2025. aastal olid sanktsioonid, Venemaa varilaevastiku tegevuse jõuline piiramine, Euroopa Liidu tollitariifid ja Venemaa külmutatud varade kasutuselevõtt. Euroopa Liit võttis aasta jooksul vastu neli Venemaa-vastast sanktsioonipaketti, sealhulgas ulatuslikud meetmed energia- ja finantssektori vastu. Lisaks kiideti esmakordselt heaks varilaevastiku laevade ja nendega seotud isikute sanktsioneerimine. Eesti taotleb järjepidevalt, et pakettid oleksid

tõsised ja suudaksid realselt agressorit mõjutada. Euroopa Liidu ja G7 meetmed varilaevastiku vastu vähendasid tõhusalt Venemaa energiatulusid. Eesti aitas ühe eestvedajana sellele omalt poolt aktiivselt kaasa. Detsembris 2025 saavutati Euroopa Liidus Eesti jaoks oluline poliitiline kokkulepe Vene maagaasi impordi lõpetamiseks. Euroopa Liit liikus edasi kõrgete tollitariifide kehtestamisega Venemaa ja Valgevene kaupadele. Sõja algusest peale soovis Eesti võtta kasutusele Venemaa külmutatud varad Ukraina heaks. 2025. aastal toimus esimene sisuline läbimurre, kuigi kahjuks ei suutnud detsembrikuine Euroopa Ülemkogu kokkuleppele jõuda. Siiski külmutati Venemaa keskpanga varad Euroopa Liidus seniks, kuni Venemaa lõpetab agressioonisõja ja hüvitab Ukrainale tekitatud kahju. Samuti oli positiivne, et Euroopa Liidu viisapoliitika asus 2025. aastal jõulisemalt piirama Vene kodanike ja diplomaatide reisimist Euroopas. Ebastabiilsus meie regioonis püsib senikaua, kuni jätkub Venemaa agressioon Ukrainas ning süstemaatiline mõjutus- ja õõnestustegevus, informumi manipulasioon, küberrünnakud ja sabotaaž Euroopa riikide vastu.

Transatlantilise suhte teisenemine, NATO kollektiivkaitse ja Euroopa kaitsevõime olid välisministeeriumi olulised tegevussuunad. President Trumpi administratsiooni ajal on transatlantiline julgeolekusuhe teinud läbi suurima muutuse alates NATO asutamisest. Euroopa peab võtma suurema vastutuse oma julgeoleku eest. Positiivne oli 2025. aasta juunis toimunud NATO Haagi tippkohtumine, kus lepiti kokku alliansi riikide kaitsekulutuste sihttaseme tõstmine viie protsendini SKP-st. Euroopa tegi 2025. aastal varasemast palju enam kaitsekulutuste tõstmiseks ja võimete arendamiseks ning Ukraina sõjaliseks abistamiseks. Eesti jaoks oluline oli NATO artikli 4 käivitamine ja ÜRO julgeolekunõukogu kokkukutsumine pärast Eesti õhupiiri rikkumist Venemaa hävitajate poolt. Õhupiiri rikkumised Eesti ja teiste suhtes viisid NATO täiendavate kaitse- ja heidutusmeetmete kehtestamiseni ja õhukaitsepoliitika tugevdamiseni. Eesti astus koos Läti, Leedu, Soome ja Poolaga välja Ottawa jalaväemiinide konventsioonist.

Uue Põhjala kujunemine mängib Euroopa riskitaju ja otsustusvõime kujundamisel üha tugevamat rolli. Uue Põhjala moodustavad viis Põhjala ja kolm Balti riiki koos Poola ja Saksamaaga. Uue Põhjala tuumik on Põhjala-Balti piirkondliku koostöö formaat, mida Eesti soovib kinnistada poliitilise koordineerimise keskse platvormi ja instrumendina. Eesti tõukas aktiivselt tagant, et toimuks seniste traditsiooniliste koostööformaatide, nagu Läänemere maade Nõukogu ja Balti Nõukogu tegevuse ja eesmärkide uuendamine.

Euroopa Liidu strateegilised arengusuunad olid laienemine, eelarve ja õigusriik. 2025. aasta jooksul suudeti laienemise protsessiga edasi liikuda. Ukraina ja Moldova näitasid tugevat pühendumist reformidele väga pingelistes oludes, mida kinnitas Euroopa Komisjoni laienemisraport. Edasimineku toimus ka Albaania ja Montenegroga. Eesti oli rahul Euroopa Komisjoni esitatud ambitsioonika ettepanekuga järgmiseks Euroopa Liidu pikaajaliseks eelarveks aastateks 2028–2034, mis kajastab Eesti vaates olulisi elemente, nagu Euroopa kaitse- ja konkurentsivõime suurendamine, tugev välispiir, kriitiliste piiriüleste ühenduste arendamine ja toetus Ukrainale. Kahetsusväärset oli Ungaril jätkuvalt tõsiseid probleeme Euroopa Liidu välispoliitiliste eesmärkide toetamise ja õigusriigi olukorraga.

Eesti tegutses aktiivselt globaalselt muutuvas rahvusvahelises keskkonnas. Reeglitel põhineva

maailmakorra hääbumise tingimustes keskendus Eesti töö rahvusvahelistes organisatsioonides nende väärtuste ja põhimõtete säilitamisele, mis kindlustavad meie vabadust. Eesti valiti ÜRO inimõiguste nõukogu liikmeks aastateks 2026–2028. Et vältida marginaliseerumist, peab Euroopa mitmekesistama partnerlusi, tegema vastastikustel huvidel põhinevat koostööd, vähendama sõltuvusi ning tugevdama oma mõju maailma teistes piirkondades. 2025. aastal sõlmitud Euroopa Liidu-India ja Euroopa Liidu-Mercosuri kaubanduslepped ja arengukoostöö reformimine on osa sellest strateegiast. Uue teema on päevakorral kriitilised toorained ja neile ligipääs. Euroopa Liidu ühtsusele oli väljakutse sõja jätkumine ja rahuplaanid Lähis-Idas. Eesti globaalse nähtavuse ja mõju tugevdamiseks otsustati 2026. aastal avada viis uut saatkonda Ladina-Ameerika, Sahara-aluse Aafrika ja meile oluliste Euroopa Liidu kandidaat- ja partnerriikide linnades – Jerevanis, Chişinăus, Bakuus, Brasiilias ja Nairobis.

Usaldusväärne ühendatus, kliimamuutuste teemad ning küber- ja digidiplomaatia olid olulised valdkonnad. Piiriülene transporditaristu ei ole üksnes majandusprojekt, vaid on otseselt seotud sõjalise liikuvuse, liitlasvägede vastuvõtuvõime ja Euroopa kerkisusega, mistõttu Rail Baltic jäi 2025. aastal Eesti ja Balti koostöö keskseks prioriteediks. Kolme mere algatus kujunes 2025. aastal oluliseks platvormiks Euroopa Liidu põhjalõunasuunalise taristu arendamisel Läänemere Mustamereni. Euroopa Liidu kliimapolitiikas nihkus fookus üha enam majanduslikele ja energiapoliitilistele argumentidele. Eesti tugevdas oma rahvusvahelist mõju digi- ja küberdiplomaatias, mille näited on osalus tehisintellekti globaalse dialoogi juhtimises, GovStacki algatuse tugevdamine ning Tallinna küberdiplomaatia suvekooli haarde suurendamine. Eesti seisis koos partneritega vastu Venemaa püüdlustele õõnestada rahvusvahelisi küberrorme ning töötas Euroopa Liidus küberheidutuse tugevdamise nimel. Välisministeeriumil oli oluline roll ka Tallinn Digital Summiti korraldamisel.

Äridiplomaatialle oli 2025. aasta väga intensiivne – toetati ettevõtteid ja leiti uusi eksporditurgusid. Tegemist oli Euroopa Liidu taasterahastu vahendite kasutamise viimase täisaastaga. Samuti nõudis energiat välisministeeriumi ning ettevõtluse ja innovatsiooni sihtasutuse uue koostöömodeli loomine. Äridiplomaatiline tegevus toetas 2025. aasta jooksul 1006 Eesti ettevõtet. Taasterahastu toel avati uued ettevõtluskeskused neljas linnas, valmisid kõik planeeritud riigistrateegiad ja viidi lõpule enamik rahvusvahelisi turundus- ja kommunikatsioonikampaaniaid, mille seas osutusid eriti mõjusaks majandusajakirjanike visiidid Eestisse.

Konsulaartoimingud, üleilmse eestluse hoidmine ja kultuuridiplomaatia olid 2025. aastal keskse tähtsusega. Välisministeeriumis sooritatud konsulaartoimingute arv (61 583) ja menetletud viisataotlused (14 731) jäid 2025. aastal võrreldes eelmise aastaga samale tasemele. Konsulaarabi vajaduse väikese languse (umbes viis protsenti) taga on ministeeriumi aktiivne ennetustegevus ja reisijate teadlikkuse kasv. Üleilmsete eestlaste sidemeid kodumaaga tugevdasid 2025. aastal kaks suursündmust – laulu- ja tantsupidu ning kultuurifestival ESTO. Emotsionaalse sideme hoidmise kõrval on hädavajalik tegeleda praktiliste küsimustega, mis takistavad mujal riikides elavaid eestlasi kodumaaga tihedamaid sidemeid loomast. Eesti kultuuri jaoks oli 2025. aasta pidulik. Tähistati Arvo Pärdi 90. juubelit ja täitus 500 aastat esimese eestikeelse trükiteksi ilmumisest. Esinduste korraldusel või toel toimus kümneid kultuuriüritusi ja

peaaegu kõik saatkonnad kasutasid üht neist kahest teemast oma kultuuridiplomaatias ära.

Tabel 31. Tulemusvaldkonna „Välispoliitika“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Regionaalne julgeolek Allikas: välisministeerium	Ebastabiilne	Ebastabiilne	Ebastabiilne	Stabiilne	Stabiilne	–
Eesti koht konkurentsivõime edetabelis (69 riiki 2025. aastal) Allikas: IMD/Competitiveness; statistikaamet	26	33	33	25	25	25
Eesti kohalolu ja mõju maailmas (Elcano, 150 riiki) Allikas: Elcano andmed statistikaametist ; detailandmed: Elcano .	82	85	85	≤ 89	≤ 89	≤ 89
Eesti kohalolu ja mõju maailmas (positsioon kuni 5 miljoni elanikuga riikide seas, 35 riiki) Allikas: Elcano riikide globaalse kohalolu raport	11	11	11	≤ 11	≤ 11	≤ 11
Arengukoostöö osakaal Rahvuslikku Kogutulusse Allikas: OECD DAC	0,28%	0,20%	0,19%	0,26%	0,27%	0,33%

Tabel 30. Tulemusvaldkonna „Välispoliitika“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	-116 781	-117 710	-135 198	-122 099	-112 642	-109 994

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Tulemusvaldkonna lõplik eelarve on võrreldes 2024. aasta eelarvega jäänud samasse suurusjärku. Lõplik eelarve kajastab lisaks 2025. aasta alguses kinnitatud riigieelarvele ka aasta jooksul eraldatud vahendeid Vabariigi Valitsuse reservist, lisaelarvest ning 2024. aastast üle kantud vahendeid. Lisaks võtab lõplik eelarve veel arvesse ka aasta lõpus tehtud eelarve korrigeerimisi, mis on tingitud suuresti välistoetuste eelarvete vastavusse viimisest aasta jooksul avatud sildfinantseerimiste ja ettemakstud toetustega.

2024. aasta riigieelarve kulude vahendeid kanti 2025. aastasse üle summas umbes 9,13 miljonit eurot, millega kaeti suuresti võetud kohustused. Enamik kohustusi oli seotud arengukoostöö ja humanitaarabi mitmeaastaste projektidega, mis kantakse tekkepõhiselt kuluks järgmistel kalendriaastatel tulenevalt juba otsustatud projektide lõpptähtaegadest. Samuti oli kohustuste puhul osaliselt tegemist 2024. aastal korraldatud hange- teha infotehnoloogia, diplomaatilise julgeoleku ja haldusvaldkonnas, mille raames tellitud kaupade ja teenuste kätte saamine jäi 2025. aastasse. Lisaks toodi üle prognoositavate liikmemaksude jäägid, kus kõik arved ei saanud 2024. aastal õigeaegselt, tulenedes välispoliitika dünaamilisusest ja otsustest Euroopa Liidus, sealhulgas Euroopa rahutagamisrahastu (EPF) väljamaksetest.

2025. aastal eraldati välisministeeriumile lisaelarvetega kulud mahus umbes 3,2 miljonit eurot, millest suurema osa moodustasid äridiplomaatia suunitlusega

ärimissioonide, visiitide ja ärisündmuste läbiviimise, Eesti välisesinduste poolt korraldatavate ürituste ja turundus- ning kommunikatsioonitegevuste, Ukraina ülesehitusprojektide ning sinna sisenevate ettevõtete kasvava toetusega seotud täiendavad kulud. Lisaelarvega eraldati täiendavaid kulusid laia riigikaitse valdkonna tugevdamiseks, sealhulgas Brüsseli teise öla väljaehituseks ehk tõrkekindluse suurendamiseks. Vabariigi Valitsuse reservist eraldati 2025. aastal vahendeid Eesti KESKUSE ehituseks Torontos, ESTO 2025 korraldamise toetamiseks, Moldova kahepoolsete sidemete ja hübriidrünnakute vastase võitlemise tugevdamiseks ning laia riigikaitse valdkonna tegevuste ellu viimiseks, sealhulgas riigi välisesinduste toime tagamiseks kriitilise infrastruktuuri ja turvasüsteemide (nii füüsilised kui ka virtuaalsed) uuendamise kaudu.

Tulemusvaldkonna 2025. aasta eelarve täitmine moodustas lõplikust eelarvest 90 protsenti. Eelarveaastal ei kantud kõiki vahendeid tekkepõhiselt kuludeks, kuna mitmed projektid ja tegevused ületavad kalendriaasta piire. Suurima osa tekkepõhiselt kuluks kandmata eelarvevahenditest moodustas arengukoostöö ja humanitaarabi mitmeaastaste projektide ellu viimine. Nende projektide lõpptähtajad on planeeritud 2026. aastasse. Lisaks jäid kuluks kandmata reservist eraldatud Toronto Eesti KESKUSE ehituse vahendid, kuna ehitus lõppeb 2026. aasta augustis, ning Moldova toetamiseks mõeldud projektide kulud, kuna projekti lõpptähtaeg on 2026. aastal. Eelarve täitmist mõjutas ka

prognoositavate liikmemaksude (EPF) väljamaksete edasi lükkumine, tulenevalt välispoliitika dünaamilisusest ja otsustest Euroopa Liidus. Samuti ei kandunud 2025. aastal kuluks kõik teadus- ja arendustegevuse

1.2.15 Julgeolek ja riigikaitse

Tulemusvaldkonna eesmärk

Usutav heidutus sõjalise agressori vastu. Võime seista rünnaku vastu kogu ühiskonna tegevusega. Vajaduse korral kollektiivkaitse ja rahvusvahelise kriisiohje kiire ja tulemuslik rakendumine

Valdkonna arengukavad

Riigikaitse arengukava 2022–2031

Tulemusvaldkonna programmid

Sõjalise riigikaitse ja heidutuse programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Kaitseministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Venemaa jätkuv agressioonisõda Ukraina vastu ning arengud Euroopa julgeolekukeskkonnas on suurendanud sõjalisi riske NATO idatiival, sealhulgas Eestis. Seetõttu on Eesti kiirendanud sõjalise riigikaitse arendamist kooskõlas riigikaitse arengukava ja NATO kaitseplaani-des seatud eesmärkidega.

Toetus riigikaitse arendamisele on olnud nii poliitilisel tasandil kui ka elanikkonna seas märkimisväärne. 50 protsenti Eesti elanikest peab vajalikuks kaitsekulutuste taseme tõstmist ning 23 protsenti toetab nende säilitamist senisel tasemel⁵⁹.

Riigikaitse arendamise kiirendamiseks tõsteti alates 2024. aastast kaitsekulude sihttasest vähemalt kolme protsendini SKP-st. Tegelikud kaitsekulud ulatusid 2023. aastal 3,04 protsendini, 2024. aastal 3,3 protsendini ning 2025. aastal 3,91 protsendini SKP-st. Alates 2026. aastast suunab Vabariigi Valitsus sõjaliseks riigikaitseks üle viie protsendi SKP-st, võimaldades sellega kiirendada võimearendusi, täita NATO väevõime ees-märke ning tõsta kaitsevalmidust.

Kaitsevõimeid arendatakse tervikliku süsteemina, hõl-mates heidutust ja kaitset, juhtimist ja olukorratead-likkust, manöövrit ja tuletoetust, üksuste kaitstust ja vas-tupidavust ning logistikat ja liitlaste vastuvõtu- ning toetussüsteeme. Kaitsekulude kiire kasvu tingimustes pöörati eritähelepanu hangete, varude arvestuse, lepin-guhalduse ja sisekontrolli protsesside korrastamisele.

Oluline osa kaitse-eelarvest suunatakse lahingumoona varude suurendamise ja hoiustamiseks vajaliku taristu arendamisele. Perioodil 2025–2029 kavandati laske-moona soetusteks 3,4 miljardit eurot, millest ligikaudu 2,3 miljardit eurot on kaetud lepinguliste kohustustega. 2025. aastal tarniti laskemoona ligikaudu 400 miljoni euro väärtuses.

2025. aastal jätkus Eesti kaitsevõime sihipärane arenda-mine. **Õhuseirevõime** tugevdamiseks alustas Alutaguse vallas tööd uus radarikompleks ning Ämaris valmis rada-ritaristu koos hooldus- ja remondikompleksiga. Läbi viidi hange akustilise õhuseiresüsteemi soetamiseks. **Õhukaitse arendamisel** tarniti lühimaa õhutõrjerakette Piorun ja Mistral, valmis keskmaa õhutõrjesüsteemi

Aasia ja Venemaa suunalised ühekordsed uuringud, mille lõpptähtajad on 2026. aastal. Üle kanduvaid vahendeid kasutatakse 2026. aastal.

vastuvõtuks vajalik taristu ning alustati ettevalmistusi võimaliku kaugmaa õhutõrje hanke läbiviimiseks.

Mehitamata süsteemide valdkonnas tarniti multiroo-tordroone, alustati pataljoni-, brigaadi- ja diviisitaseme mehitamata õhusõidukite hankega ning jätkati droonide juhtimis- ja sidelahenduste arendamist. **Kaudtule** võime tugevdamiseks saabusid kuus HIMARS mitmikraketi-heitjat, 12 liikursuurtükki CAESAR ja kuus liikursuurtükki K9 Kõu. Samuti sõlmiti pika- ja keskmaa täppis-moona lepingud ning toimusid esimesed tarded. Lisaks allkirjastati Lõuna-Koreaga leping Chunmoo mitmikra-ketiheitjate hankimiseks.

Mereväe arendamisel loodi rannakaitse raketisüsteem ning tarniti relvasüsteem koos laskemoonaga. Samuti valmistati ette miinijahtijate elukaare pikendamise hange ning sõlmiti leping väekaitsekaatrite ehitamiseks.

Kaitseväes loodi **tulevikuvõime ja innovatsiooni väejuhatuse**, mille ülesanne on koordineerida strateegi-lisi arendusprojekte ja võimelünkade täitmist alates ope-ratsiooniliste vajaduste määratlemisest kuni lahenduste integreerimiseni struktuuri ja tegevuses.

Kaitseliidu sihtotstarbelist tegevustoetust suurendati võrreldes varasema nelja-aastase perioodiga 240 miljo-nilt eurolt 314,7 miljoni euroni. 2025. aastal jätkus kait-sevaldkonna taristu arendamine. Nurmsis avati mehita-mata lennuvahendite väljaõppekeskus ning Tartus Raadi sõjaväelinnakus kaasaegne sõja- ja katastroofimeditsiini keskus. Kaitseväe keskpõlügenil valmis soomusma-nöövri laskeväli ning lennubaasi rajati lennukite var-jualused ja kolm uut kasarmut.

2025. aastal tugevdati kaitsevalmidust maal, merel, õhus ja küberruumis. Toimus ligi 16 000 osalejaga suurõppus „Siil“, mille käigus kontrolliti üksuste lahinguvalmidust ning harjutati liitlasvägede, sealhulgas Ühendkuningriigi tugevdusbrigaadi siirmist Eestisse. Lisaks viidi läbi kaks lisaõppekogunemist.

Merel piirati Venemaa varilaevastiku tegevust ning ta-gati veealuse kriitilise taristu kaitse. Samuti suurendati droonide seire- ja tõrjevõimet, et tugevdada kaitseväe reageerimisvõimet õhuohtudele. Tõhustati koostööd si-seministeeriumi ning politsei- ja piirivalveametiga ning drooniõpe viidi ajateenijate väljaõppesse, koolide õppe-kavadesse ja laiemale elanikkonnale suunatud program-midesse.

Tugevdati side- ja IT-süsteemide ründe- ja katkestus-kindlust ning viidi läbi NATO suurim küberõppus Cyber Coalition ja rahvusvaheline õppus Locked Shields.

Riigikaitse inimvara arendamisel seatud eesmärgid täi-deti – tegevväelaste arv kasvas 3802-ni ning tegevväe-laste värbamistellimuste täitmise määr ulatus 99 prot-sendini. Tegevväelaste arvu kasvu toetamiseks muudeti tegevväelaste tagasivärbamise soodustamiseks kaitse-väeteenistuse seadust (jõustus 04.02.2026). Samuti viidi läbi laiaulatuslik kampaania tegevväelase elukutse tut-vustamiseks („Teenistus, millest võidavad kõik“) ning eraldi kampaania kaitseväe akadeemiasse sisseastumise

⁵⁹ Kantar Emori uuring „Avalik arvamus riigikaitsest 2025“.

toetamiseks. Lisaks võimaldati pilootprojektina suvekutse ajateenijatel astuda kaitseväge akadeemiasse ilma ajateenistust läbimata.

Reservteenistuse toetamiseks suurendati reservväelaste toetusi ning valmistati ette ajateenijate toetuste suurendamine alates 2026. aastast. Uues riigikaitse arengukavas on ette nähtud toetuste regulaarne korrigeerimine elukalliduse muutuse alusel. Reservteenistuse kutsete kättetoimetamise süsteemi tõhustamise tulemusel jõuavad kutsed 98 protsendi adressaatideni.

2025. aastal tehti mitmeid samme Eesti kaitsetööstuse arendamiseks. Kehtestati kaitsetööstuspargi eriplaaneering Ermistus ja Põhja-Kiviõlis ning valikpakkumise kaudu valiti neli ettevõtet. Töenäoliselt jõutakse 2026. aastal kokkuleppele ka viienda ettevõttega, kes soovib tulla Põhja-Kiviõli alale. See loob eeldused moonatootmise alustamiseks Ermistus 2027. aastal ja Põhja-Kiviõlis 2028. aastal. Samuti käivitati Ämari minitööstuspargis külmiinide tootmine ning loodi riigi äriühing Hexest Materials AS sõjalise lõhkeaine tootmiseks. Need tegevused suurendavad Eesti strateegilist autonoomiat kriitiliste sõjamaterjalide tootmisel ning aitavad tagada moonavarude ja lõhkeainete kättesaadavuse kaitsevõime tugevdamiseks. Riigikaitse taristu ja kaitsetööstuse arendamise tempo tõi esile vajaduse täpsustada õigusruumi, et võimaldada riigikaitseks vajalike ehitiste rajamist põhjendatud juhtudel kiirendatud menetluses ning selgemalt määratleda riigikaitse avaliku huvi kaalumise teiste huvide suhtes. Eesti elanike toetus riigikaitsele ning valmisolek sellesse panustada püsib kõrgel tasemel, toetades kogu ühiskonna võimet seista rünnaku vastu. 82 protsenti Eesti elanikest leidis, et relvastatud rünnaku korral peaks Eesti riik osutama vastupanu⁶⁰. Toetus relvastatud vastupanule on püsinud stabiilselt kõrgel tasemel pärast Venemaa täiemahulist kallaletungi Ukrainale. Kaitsetegevuses oli oma võimete ja oskuste kohaselt valmis isiklikult panustama 62 protsenti elanikest, mis on võrreldav 2024. aasta näitajaga (61 protsenti). Kuigi võrreldes 2022. aastaga vähenes elanike panustamisvalmidus neli protsendipunkti, püsib see siiski kõrgemal tasemel kui enne 2022. aastat.⁶¹

Tööandjatele suunatud teavitustegevused suurendasid teadlikkust riigikaitse toimimisest ning tööandjate rollist

Eesti riigikaitse toetamisel. Selle tulemusena kasvas tööandjate valmisolek toetada töötajate osalemist õppekogunemistel ja Kaitseleidu tegevuses. Ühiskonna vahetu panuse suurendamiseks sõlmiti tööandjate esindusorganisatsioonidega hea tahte kokkulepped, millega tugevdati riigi ja erasektori koostööd riigikaitse toetamisel. Kokkulepped rõhutavad tööandjate rolli reservväelaste õppekogunemistel osalemise võimaldamisel, sealhulgas töötasu säilitamist, töötajate peredele paindlike lahenduste pakkumist ning teenistuskogemuse väärtustamist.

Ettevõtjate kaasamise tulemusel kasvas digilaigu keskkonnas toodete ja teenuste nähtavus ja müük, mille kaudu koguti Reservväelaste fondi annetusi üle 100 000 euro. Annetused suunati kaitseleidu droonivõime arendamisele. Riigikaitse ühiskondlikku väärtustamist toetati Reservväelaste nädala kaudu ning reservväelaste tervist meeste tervise kuu kampaania kaudu.

„Riigikaitse toetaja“ tunnustuse pälvis 517 tööandjat ja ettevõtet. Avaliku arvamuse uuringud näitavad samal ajal elanikkonna jätkuvat ja kasvavat tuge riigikaitsele ja riigikaitsejatele, mis kinnitab kogu ühiskonna osalusel põhineva riigikaitsemudeli toimimist.

NATO kollektiivkaitse mehhanismide õigeaegne ja tulemuslik rakendumine on Eesti julgeoleku keskne tugisammas. Liitlaste sõjaline kohalolek Eestis ning kaitseplaanid tugevdavad heidutust ja toetavad NATO kaitsehoiakut idatiival.

Eestis paiknevad liitlasüksused NATO eelpaigutatud lahingugrupi⁶² koosseisus ning kahepoolsete kokkulepete alusel. Täiendavalt on Ameerika Ühendriikide poliitiline ja sõjaline juhtkond avalikult kinnitanud pühendumust NATO kollektiivkaitsele, sealhulgas Balti riikide kaitsele vastavalt Washingtoni lepingu artiklile 5. 2024. aasta lõpus määrati Eesti kaitseks täiendav Ühendkuningriigi brigaad, mis on kavandatud vajaduse korral kiireks siirmiseks Eestisse.

Itaalia paigutas 2025. aastal Eestisse keskmää õhutõrjesüsteemi SAMP/T ning toetas NATO õhuturbemissiooni F-35 hävitajatega. Itaalia pikendas oma panust septembris 2025 pärast NATO artikli 4 konsultatsioonide algatamist Eesti poolt, tugevdades sellega liitlasriikide koordineeritud õhu- ja raketikaitsehoiakut piirkonnas.

Tabel 31. Tulemusvaldkonna „Julgeolek ja riigikaitse“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine⁶³

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026
Lahinguvalmis üksuste arv (mehitatud, varustatud, välja õpetatud) lähtuvalt RKAK 2022–2031 elluviimise kavast⁶⁴	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Allikas: kaitseministeerium					
Eestis paiknevad alaliselt liitlaste väed	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Allikas: kaitseministeerium					

⁶⁰ Kantar Emori uuring „Avalik arvamus riigikaitsest 2025“.

⁶¹ Kantar Emori uuring „Avalik arvamus riigikaitsest 2025“.

⁶² *Forward Land Forces*.

⁶³ Tulemusvaldkonnale ei ole strateegias „Eesti 2035“ sihte seatud.

⁶⁴ Mõõdiku täpsemad sihttasemed on kaitstud riigisaladusega ja avalikes dokumentides lähtutakse RKAK 2022–2031 elluviimise kava vastavusest.

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026
Sõjalise kaitse kulude tase SKP-st NATO meetodi järgi	3,04% ⁶⁵	3,32%	3,91% ⁶⁶	> 3,0%	> 5,0%
Allikas: kaitseministeerium					
Elanike valmisolek osaleda kaitsetegevuses, kui Eestit rünnatakse⁶⁷	64%	61%	62%	> 66%	> 66%
Allikas: avaliku arvamuse uuring					
Tegevväelaste arv aasta lõpul (vähemalt)⁶⁸	3514	3687	3802	–	–
Allikas: kaitseministeerium					

Tabel 32. Tulemusvaldkonna „Julgeolek ja riigikaitse“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	–931 745	–1 113 051	–1 884 139	–1 445 900	–1 417 367	–1 592 092

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Tulemusvaldkonna esialgne kulude eelarve oli 1,11 miljardit eurot ning lõplikuks eelarveks kujunes 1,88 miljardit eurot, sealhulgas piirmääraga kulud 987,3 miljonit eurot ja tuludest sõltuvad kulud 771,8 miljonit eurot.

Lõplik eelarve suurenes võrreldes esialgse eelarvega kokku 771,1 miljonit eurot ehk ligi 69 protsenti. 2024. aasta kasutamata piirmääraga vahendite kulude jääke kanti üle summas 83,1 miljonit eurot. Peamised jääkide tekke põhjused on seotud kulude edasi lükkumisega. Mitmete hangete läbiviimine võtab kavandatust rohkem aega ja tarned lükkuvad 2026. aastasse.

Tulemusvaldkonnale anti lisaeelarvega juurde 40,1 miljonit eurot (piirmääraga 39,8 miljonit eurot ja omatulusid 0,3 miljonit eurot) ning Vabariigi Valitsuse reservist eraldati 127 669 eurot desünkroniseerimisega seotud tegevusteks.

Tuludest sõltuvate kulude lõplik eelarve suurenes 648,1 miljonit eurot ning selle kujunemist mõjutasid aasta jooksul lisandunud toetuslepingud, tegelikult laekunud toetused, taotlusvoorude avamised ning vahendatavate välisloetuste tegelike väljamaksete mahud.

2025. aasta välisloetuste lõplikuks eelarveks kujunes 768,6 miljonit eurot. Välisloetusi rakendati erinevatest fondidest, suurema osa välisloetuste jäägist moodustab erinevatelt liitlasriikidelt saadud toetus, et taastada Ukrainale antud varustus ning hankida Ukrainale varustust. Välisloetuste osas on suures enamuses kohustusi praegu juba võetud.

Tulemusvaldkonna tegelikud kulud olid kokku 1,45 miljardit eurot, mis teeb lõplikust eelarvest ligi 77 protsenti. Eelarve kulude jääk 2025. aasta lõpuks oli 438,2 miljonit eurot, sealhulgas piirmääraga kulude jääk 44,7 miljonit eurot, välisloetuste jääk koos riigieelarvelise kaasfinantseeringuga 384,8 miljonit eurot sh vahendatavate toetuste (Taani, Moldova, Rootsi, Hollandi, Euroopa

Rahurahastu jne) jääk 320,8 miljonit eurot, muude tuludest sõltuvate kulude jääk 0,4 miljonit eurot. Piirmääraga vahendite ülekantav jääk kasutatakse ära 2026. aastal. Investeeringuteks jäi kasutamata 4,3 miljonit eurot ja kuludes 44,7 miljonit eurot. Kaitseministeeriumi 2025. aasta piirmääraga kogueelarvest jäi kasutamata vahendeid kokku 49 miljonit eurot, mis on 3,6 protsenti 2025. aasta lõplikust piirmääraga eelarvest. Piirmääraga vahendite ülekantav jääk on kokku 4,7 miljoni euro võrra väiksem, see erineb tulemusaruandes toodud jäägist riigisaladusega seotud kulude kajastamise tõttu.

Ülekandmisega eelarve kasutamise otstarve ei muutu ning kõiki vahendeid kasutatakse 2026. aastal samadel eesmärkidel, milleks nad 2025. aasta eelarvesse eraldati. Kaitseministeeriumis on 2026. aastal võrreldes 2025. aastaga programmi tegevustes toimunud muudatusi. Samuti on teenuste sisulisest ümberkorraldamisest tulenevalt muudatusi eelarve jagunemisel programmi tegevuste vahel. Seetõttu suunatakse ülekandmisel jäägid programmi tegevuste vahel ümber, kuid vahendeid kasutatakse 2026. aastal samaks otstarbeks.

Osa kohustustega katmata eelarvejäägist on kavandatud kasutada Ukraina toetamiseks PURL-i toetusmehhanismi kaudu Põhjala-Balti koostöö (NB8) toetuspaketi raames.

Ülevaade suurematest eelarve kasutamata vahenditest:

- Programmi tegevuses Väeloome: maavägi jäi Kaitseliidule antud investeeringutoetuse jääk 1,1 miljonit eurot, mille eest kavandatud ehitused ja soetused viib Kaitseliit lõpule 2026. aastal.
- Programmi tegevuses „Väeloome: muud üksused“ jäi kasutamata 3,8 miljonit eurot, mis on seotud taristu korrashoiu ja arendusega seotud majandamiskulude jäägiga. Nursipalu akende meetme jääk on 0,5 miljonit eurot, mille osas on kohustused võetud,

⁶⁵ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

⁶⁶ Andmed sõjalise kaitse kulude taseme kohta SKP-st on esitatud statistikaameti 2026. aasta märtsikuus avaldatud andmete ja kaitseministeeriumi eelarve täitmise 2026. aasta märtsikuu andmete põhjal.

⁶⁷ 2023. aastal muudeti lõplikuks „Elanike valmisolek osaleda kaitsetegevuses, kui Eestit rünnatakse“ sihttasemeid alates aastast 2024. Mõõdiku varasem sihttase > 55 protsenti asendati alates 2024. aastast sihttasemega > 66 protsenti, kuna senine sihttase polnud piisavalt ambitsioonikas. Sihttase > 55 protsenti saavutati juba 2020. aastal ning aastatel 2022 ja 2023 on mõõdiku tegelik tase olnud üle 60 protsendi.

⁶⁸ Mõõdiku sihttase on juurdepääsupiiranguga, AvTS § 35 lg 1 p 3¹.

väljamaksed toimuvad 2026. aastal. 0,7 miljoni euro ulatuses lükkus järgmisesse aastasse kohalike omavalitsuste toetus harjutusväljadega piirnevatele aladele avalduvate ja Pärnusse loodava kaitsetööstuspargi mõjude leevendamiseks. Toetuse andmise lepingud on sõlmitud, tööd valmivad 2026. aastal. 3,2 miljoni eurot jäi kasutamata, kuna projekti Euroguard käivitumine lükkus 2026. aastasse. 1,9 miljoni eurot on seotud teadus- ja arendustegevuse projektide viibimisega ning Euroopa Kaitsefondi (EDF) projektiga, mille rahvusvahelised läbirääkimised mitmete osalistega võtsid oodatust rohkem aega. 1,6 miljoni eurot on riigisaladusega seotud kulude jääk, mida kasutatakse samaks otstarbeks 2026. aastal. Mitmeid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonna hanked viidi läbi, aga tarned ja litsentside kättesaamised lükkusid 2026. aastasse, jääki summas 1,9 miljoni eurot kasutatakse 2026. aastal. Kaitseväe teadus- ja arendustegevuse projektide käivitumine viibis, teaduskonverentse ning teadusprojekte ei jõutud täies mahus ellu viia (jääk 0,3 miljoni eurot), tegevused jätkuvad 2026. aastal.

- Kaitseväe rahvusvaheliste õppuste maht oli planeeritud väiksem ning õppekogunemiste (sealhulgas lisaõppekogunemise) kulu samuti planeeritud väiksem (jääk 2,9 miljoni eurot). Kaitseministeeriumi eelarves viiakse 2026. aastasse majandamis- ja tööjõukulude kokkuhoiu arvelt ning erinevate projektide rakendamise viibimisest tekkinud jääk (2,3 miljoni eurot), mida kasutatakse samaks otstarbeks.

- Programmi tegevuses „Liitlaste kohalolu tagamine Eestis“ jäi kasutamata 0,8 miljoni eurot, mis on seotud peamiselt liitlaste tegevuskuludest rahastatud rotatsioonidega.
- Programmi tegevuses „Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö“ jäi kasutamata 10,7 miljoni eurot, millest 1,9 miljoni eurot on seotud rahvusvahelistel sõjalistel ja tsiviiloperatsioonidel osalemisega ning välisteenistuste töös osalemisega planeeritud väiksemas mahus, samuti lükkus osa rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksude makseid 2026. aastasse. Ukraina abi jääk on 6,5 miljoni eurot, kuna IT-koalitsiooni ja väljaõppe tegevuste ning kaitsetööstuse meetmes ei jõutud kõiki tegevusi lõpetada. Tarned toimuvad 2026. aastal.
- Välisteenistusega seotud kulude jääk on 0,7 miljoni eurot, mida kasutatakse 2026. aastal samaks otstarbeks.
- Kaitsetahte edendamise tegevuse jäägist umbes 1,1 miljoni eurot on seotud peamiselt riigikaitselaagrite telkide hanke lükkumisega 2026. aastasse. Edasi lükkusid ka mõned uuringud, teavitustööd ja kommunikatsiooni tegevused.
- Riigikaitse inimvara juhtimise tegevuses lükkus edasi droonide hange (0,2 miljoni eurot), 0,7 miljoni eurot jäi kasutamata ajateenijate sotsiaaltoetuste arvelt ning osad planeeritavad koolitused lükkusid 2026. aastasse.

1.2.16 Kultuur ja sport

Tulemusvaldkonna eesmärk

Kujundada loovust väärtustav ühiskond, hoides ja edendades eesti rahvuslikku identiteeti, uurides, talletades ja kandes edasi kultuurimälu ning luues soodsad tingimused elujõulise, avatud ja mitmekesise kultuuriruumi arenguks ning kultuuris osalemiseks

Liikumisel ja spordil on oluline ja kasvav roll eestimaa laste elujõu edendamisel, rikka elukeskkonna loomisel ning Eesti riigi hea maine kujundamisel

Strateegilised arengudokumendid

Kultuuri arengukava 2021–2030

Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030

Tulemusvaldkonna programmid

Kultuuriprogramm

Spordiprogramm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisalad

Kultuuriministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

2025. aastal tähistati teema-aastat „Eesti raamat 500“ sadade sündmuste, näituste ja ettevõtmistega. Lugemisuuringu järgi loeb raamatuid regulaarselt 34 protsenti Eesti elanikest, samal ajal kui 26 protsenti ei loe üldse või loeb väga harva. Kõige aktiivsemad lugejad on noorim (15–24) ja vanim (65–79) vanuserühm ning naised loevad kaks korda rohkem kui mehed. Paberraamat on jätkuvalt

valdav lugemisviis. Seda eelistab 75 protsenti lugejatest⁶⁹.

Eesti laste- ja noortekirjandus koos illustratsioonidega oli peakülaline maailma suurimal lasteraamatute messil Itaalias Bolognas. Illustratsioon oli tähelepanu keskpunktis nii suurel ülevaatenäitusel kui ka suurel näitusel linna südames.

Kultuuriasutuste külastamise võimalike takistuste uuringu kohaselt on Eesti inimestel jätkuvalt suur huvi kultuuriasutuste külastamise vastu. Vähemalt mõned korrad aastas või sagedamini külastas kinosid 53 protsenti 15-aastastest ja vanematest uuringule vastanud Eesti elanikest, raamatukogusid külastas vähemalt mõned korrad aastas 36 protsenti vastanutest, teatris käis vähemalt mõned korrad aastas või veelgi sagedamini 32 protsenti, muuseumites 29 protsenti ja kontserdil 28 protsenti elanikest. Uuringust selgus veel, et muuseumi, teatrit ning kontserte soovitakse sagedamini külastada. Teatreid soovib rohkem külastada 64 protsenti, muuseumi ning kontserte 51 protsenti vastajatest. Eraldi tähelepanu tuleb suunata lastele ja noortele kultuuris osalemise takistuste vähendamiseks, sealhulgas arvestades ligipääsetavuse põhimõtetega.

Eesti muusikakultuur oli rahvusvaheliselt silmapaistev. Arvo Pärdi 90. sünnipäeva tähistati üle maailma. Eesti muusikute osalusega tipp-sündmused oli nii Eesti Filharmoonia Kammerkoori kontsert koos Tõnu Kaljustega BBC Promsil kui ka Eesti Festivaliorkestri kontsert Paavo Järvi juhatusel Carnegie Hallis. Lisaks tähistati Veljo Tormise 95. sünniaastapäeva. Aastatel 2025–2027 on Eesti

⁶⁹ Allikas: Raamatuaasta lugemisuuring 2025 „Eestlane loeb“, koostaja Marju Lauristin, Eesti Rahvusraamatukogu

üks fookusriikidest Ühendkuningriikide suurimal nüüdismuusika festivalil hcmf// (Huddersfield Contemporary Music Festival). Kultuuri rahvusvahelistumine ja eksporti edendamine on kultuurivaldkonna fookuses ka järgmistel aastatel.

2025. aastal kärbiti kultuuriministeeriumi valitsemisala eelarvet 13,4 miljoni euro võrra, mis mõjutas oluliselt ka vastavaid tegevusi. Kärbetest jäid puutumata kirjandusvaldkond (sealhulgas laenutus- ja reprograafihüvitis), laulu- ja tantsupeo kollektiivjuhtide palgameede, toetus Team Estoniale ja rahvusvaheliste spordi suursündmuste toetusmeede. 2024. aastaga samas mahus jätkati kodumaiste filmide loomise toetamist, tagasimakseprogrammi Film Estonia ning venekeelse erameedia toetamist. Viimast rahastati laiapindse riigikaitse investeerin-gukava vahenditest.

Suurendamaks kultuuriministeeriumi Eesti majandust elavdavate kultuuri- ja spordisündmuste toetusmeetme majanduslikku mõju ja Eestisse jäävat maksutulu, tõsteti selle eelarvemahtu ja muudeti tingimusi taotlejatelt tul-nud tagasiside alusel.

Kultuurivaldkonnas tõsteti riigilt palka saavate kultuuri-töötajate ja kollektiivjuhtide palgafondi, mille tulemu-sena suurenes miinimumpalk 2026. aastal 1720 euron. Riigilt palka saavate kultuuritöötajate ja kollektiivjuh-tide väärtustamisega tuleb edasi tegeleda.

Kultuuri regionaalse kättesaadavuse, tulevaste profes-sionaalide järelkasvu ja teadliku publiku suurendami-seks on alates 2022. aastast rakendatud kultuurirahit-sa toetusmeedet. See võimaldab lastel ja noortel külastada õppeprogrammi osana teatrietendusi, kinoseansse, muuseumi ja muid kultuurivaldkonna asutusi või sünd-musi. 2024/2025. aastal sai antud toetusmeetmest osa 136 154 põhikooliastme õpilast.

Riigikogule esitati meediateenuste ja teiste seaduste muutmise eelnõu, millega tehakse Euroopa meediavaba-duse määruse rakendamiseks vajalikud muudatused. Muudatused tugevdavad meediavabadust, suurendavad läbipaistvust ning ajakohastavad ringhäälingu regulat-siooni.

Vabariigi Valitsusele esitati Eesti rahvusringhäälingu seaduse muutmise eelnõu. Eelnõuga ajakohastatakse Eesti rahvusringhäälingut puudutavat regulatsiooni nii, et Eesti rahvusringhääling saaks täita rahvusvaheliselt kokkulepitud põhimõtete alusel avaliku meediateenuse osutaja rolli võimalikult laia spektriga nii informatsioo-nilisel, hariduslikul kui ka meelelahutuslikul eesmärgil sisu pakkumiseks mistahes ajal, kohal ja platvormil. Ava-lik-õigusliku meedia toimepidevuse ja kriisikindluse ta-gamiseks tehti mitmeid investeringuid, millega on olu-line edasi minna.

Jätkati rahvaraamatukogude arendusprojektide toetus-meetme „Raamatukogude kiirendi“ rakendamist, et pa-randada kohaliku omavalitsuse rahvaraamatukogude teenuste kvaliteeti ja kättesaadavust, toetada ruumide kohandamist kogukonnategevusteks ning tõsta raama-tukogutöötajate professionaalsust. Valmistati ette rahva-raamatukogude reformi ning esitati Vabariigi Valitsusele rahvaraamatukogu seaduse eelnõu.

Edukalt viidi läbi XXVIII laulupidu ja XXI tantsupidu ni-metusega „Iseoma“, millest sai laulja, tantsija või muusi-kuna osa umbes 41 200 inimest ning vaatajana ja kuula-jana 140 000 inimest nii laulu- kui ka tantsupeol koha-peal.

Tugevdati ministeeriumi kriisijuhtimisvõimekust, seal-hulgas elutähtsa teenuse korraldaja ülesannete täitmist, korraldati koolitusi ning õppuseid haldusalas ja laiemalt. 2025. aastal esitas kultuuriministeerium Eesti Rahva Muuseumi ja Rahvusarhiivi peamaja Noora UNESCO tö-hustatud kaitse nimekirja. Kultuuriväärtuste (nii ehitis-mälestiste, museaalide kui ka digiteeritud pärandi) krii-sikindluse tagamine on väljakutse ka edasistel aastatel.

Teadus- ja arendustegevuse toetuse najal viidi läbi Eesti kultuuri teadus- ja arendusprogrammi ning loovuuuri-muse taotlusvoorud. Teadusprogrammi toel toimus 2025. aastal 19 projekti ja viis loovuurimust. Muuseumi-teaduse meetme toel viidi ellu uurimisprojektid Eesti kunsti, merearheoloogia, Eesti muusikapärandi, suvila-arhitektuuri ja muutunud lugemisharjumuste teemadel.

Valdkondadeülese liikumisaktiivsuse tegevuskava raa-mes toimus 2025. aastal oluline edasimineku, kui liitusid kaitsevaldkond ja transpordivaldkond. Koos kultuuri-misteeriumi, haridus- ja teadusministeeriumi ning sot-siaalministeeriumiga haarab tegevuskava nüüd viit vald-konda. Kaitseministeeriumi ja kaitseressursside ameti vaates on liikumisaktiivsuse ja kehalise võimekuse tõst-mine oluline Eesti riigi kaitsevõimekuse toetamiseks.

Liikumisharrastuse kompetentsikeskuse tellimisel Turu-uuringute AS-i läbi viidud uuringust⁷⁰ selgub, et lii-kumisharrastusega tegeleb vähemalt paar korda kuus 73 protsenti elanikkonnast (15–69 aastastest), mida on viis protsenti enam kui aasta varem.

Rahvusvahelistel tiitlivõistlustel võideti 2025. aastal kokku 43 spordialal 254 medalit – 71 kulda, 74 hõbedat ja 109 pronksi. Enim medaleid saadi kulturismis ja *fit-ness*'is (43), sumos (33) ning purjetamises ja veemooto-rispor-dis (18).

Spordikoolituse ja -teabe sihtasutus viis läbi treeneri-kutse ja treenerite väljaõppesüsteemi analüüsi, mille eesmärk oli hinnata kehtiva süsteemi toimivust ning vas-tavust Eesti spordi ja liikumisharrastuse pikaajalistele arenguvajadustele. Analüüsi ja kaasamisprotsessi tule-musena koostati treenerikutse arendusvisioon, mis kir-jeldab treeneri tulevikurolli ning seab suuna treeneri-kutse ja väljaõppesüsteemi edasisele arendamisele.

Treenerite toetuse meede on üks keskseid riiklikke hoo-basid, millega suunatakse ressursse laste ja noorte tree-ningtöö kvaliteeti ning kättesaadavusse. 2025. aastal oli toetuse maht 11,7 miljonit eurot, toetust sai 452 organi-satsiooni ning meede puudutas 1578 treenerit. 2026. aastast tõusis treeneri miinimumpalk 1400 eurolt 1520 euron.

2025. aasta sügisel võeti vastu otsus kolme spordiala-liidu toetusmeetme liitmiseks, et teha spordialaliitude toetamine selgemaks ja sihipärasemaks, tugevdada spor-dialaliidu rolli oma ala arendajana ning luua selgemad si-hid ja paremad võimalused spordi korraldamiseks.

Vabariigi Valitsus otsustas suurendada alates 2026. aas-tast saavutusspordi projekti Team Estonia toetust kahe miljoni euro võrra. Team Estonia toetamine ja võimesta-mine on oluline, et Eesti sportlased ja võistkonnad olek-sid maailmas jätkuvalt konkurentsivõimelised.

Kultuuriministeerium toetas 2025. aastal toimunud rah-vusvahelisi spordisündmusi kokku 6,4 miljoni euroga, mis on läbi aegade kõige suurem summa. Toetatud võist-lused tõid riigile välisrahalt käibemaksu tagasi vähemalt 7,8 miljonit eurot.

⁷⁰ [Eesti elanike liikumisharrastustega tegelemine 2025 – Liikumisharrastuse Kompetentsikeskus](#)

2025. aastal valiti kultuuriminister Heidy Purga Euroopa Liidu esindajana rahvusvahelise Dopinguagentuuri (WADA) asutavasse kogusse.

2025. aasta sügisel viis kultuuriministeerium koostöös Norstat Eesti AS-iga läbi korduvuuringu kokkuleppemängude leviku kohta Eesti enim levinud pallimängualadel⁷¹. Uuring kinnitab, et kokkuleppemängud ei ole Eestis laialdane probleem ning olukord on võrreldes 2022. aastaga püsinud stabiilsena. Samas viitavad teatud

hoiakud, panustamiskäitumine ja sõltuvusriskid vajadusele jätkata süsteemset ennetustööd. Eriti oluline on teadlikkuse tõstmine, selgete seisukohtade kujundamine ning koolituste kättesaadavuse edasine suurendamine, et hoida Eesti sport ausa ja usaldusväärseks.

Spordivaldkonna jätkuvaks arendamiseks on vaja enam väärtustada treenerite tööd, edendada liikumisharrastust ja saavutussporti ning korrastada spordi ja spordiobjektide toetusmehhanisme.

Tabel 33. Tulemusvaldkonna „Kultuur ja sport“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026	„Eesti 2035“ siht
Elanike kultuurielus osalemine	79% ⁷²	–	–	–	–	80%
Allikas: statistikaamet						
Liikumisharrastusega regulaarselt (kaks korda nädalas 30 minutit) tegelevate inimeste osakaal 16–64 vanusegrupist	–	44,1%	–	–	56%	62%
Allikas: tervise arengu instituut						

Tabel 34. Tulemusvaldkonna „Kultuur ja sport“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	–360 725	–317 647	–409 270	–346 653	–345 935	–324 113

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Lõplik eelarve (sealhulgas piirmääraga vahendid 297,65 miljonit eurot ja piirmäärata vahendid 111,62 miljonit eurot) kujunes esialgsest eelarvest 91,62 miljoni euro võrra suuremaks (kasv 29 protsenti). Algele eelarvele lisandusid 2024. aastast üle toodud piirmääraga vahendite jäägid summas 35,9 miljonit eurot. 2025. aasta riigieelarve seaduse muudatuse ja lisaeelarvetega lisandus 4,73 miljonit eurot, Vabariigi Valitsuse reservist 4,19 miljonit eurot. Valdkonna välisprojektidega seotud kulude limiit täpsustus ning suurenes kahe miljoni euro võrra. Muudest tuludest sõltuvate vahendite kasv võrreldes algse eelarvega suurenes 43,73 miljonit eurot. Tuludest sõltuvate vahendite lõplik eelarve sisaldab Eesti Rahva Muuseumi hoone ehitusega seotud ettemaksu 43 miljonit eurot, mida periodiseeritakse kuluks pikema aja jooksul ja kantakse kuludesse aastani 2046. Lisaks suurenes majandustegevuse tuludest tehtavate kulude lõplik eelarve ühe miljoni euro võrra. Eelarve täitmine moodustas lõplikust eelarvest 75 protsenti. Piirmääraga vahendite osas oli täitmine 93 protsenti (277,69 miljonit eurot) ja piirmäärata vahendite osas 62 protsenti (68,96 miljonit eurot). Piirmäärata vahenditest oli kõige suurem muudest tuludest sõltuvate vahendite jääk (täitmine 18 protsenti), kuna lõplik eelarve sisaldab Eesti Rahva Muuseumi hoone ehitusega seotud ettemaksu.

Ilma Eesti Rahva Muuseumi hoone ehituse ettemakseta oli tulemusvaldkonna eelarve täitmine 94 protsenti. Piirmääraga vahendite osas oli täitmine 93 protsenti ja piirmäärata vahendite osas 97 protsenti.

2025. aasta piirmääraga vahendite jääk oli 20 miljonit eurot (6,7 protsenti), sellest 2026. aastasse üleviidavad vahendid 17,3 miljonit eurot. Ülekantavatest vahenditest 13 miljonit eurot on kohustustega kaetud, mis tähendab, et tekkepõhised kulud on 2026. aastal.

Suuremad jäägid jäid järgmistel programmi tegevustel:

- Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamise rakendamine 6,5 miljonit eurot, millest 2026. aastasse üleviidavad vahendid on 5,6 miljonit (sealhulgas kohustustega kaetud 4,9 miljonit). Põhiosa jäägist 2,2 miljonit on seotud toetusega kinnismälestiste omanikele ja 2,8 miljonit eurot toetusega omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste hooldamiseks ja restaureerimiseks. Need kulud jätkuvad 2026. aastal.
- Audiovisuaalpoliitika kujundamine ja rakendamine 3,7 miljonit eurot (kogu summa kohustustega kaetud). Jääk koosneb Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut poolt edasiantavatest toetustest filmikultuuri arendamiseks (2,3 miljonit eurot) ja väliskapitalil Eestis toodetavate filmide toetusmehhanismi Film Estonia kuludest (1,4 miljonit eurot), mis jätkuvad 2026. aastal.
- Kunstipoliitika kujundamine ja rakendamine summas kolm miljonit eurot (kogu summa kohustustega kaetud). Jääk on seotud kunstihoone investeeringutoetusega. Arvestades kunstihoone renoveerimise lõpptähtaega, on ehitustööd graafikus, kuid aastatevahelises eelarve planeerimises esines ebatäpsus.

⁷¹ Allikas: „[Kokkuleppemängude levik Eestis 2025](#)“, korduvuuring

⁷² 2023. aasta tulemus on avaldatud esimest korda. Järgmine uuring tehakse 2026. aasta kohta ning tulemused avaldatakse 2027. aastal.

- Kultuuri valdkondadeüleline tugi- ja arendustegevus (3,8 miljonit eurot). Sellest 2026. aastasse üleviitavad vahendid 2,6 miljonit eurot (sealhulgas kohustustega kaetud 0,4 miljonit). Enamik jäägist on seotud teadus- ja arendustegevuse taotlusvooriga, kultuuriinstitutsioonide sihtotstarbeliste toetustega (infotehnoloogia teenused, toetused remondifondist), mille tegevused jätkuvad 2026. aastal.
- Saavutusspordi toetamine ja arendamine (0,8 miljonit eurot), millest 2026. aastasse üleviitavad vahendid 0,7 miljonit eurot (sealhulgas kohustustega kaetud 0,6 miljonit). Enamik jäägist on seotud toetustega treenerite tööjõukuludele, spordi suurvõistluste ja rahvusvaheliste võistluste korraldamisele Eestis.

- Ülejäänud kümne programmi tegevuse jäägid moodustavad kokku 2,1 miljonit eurot, millest 2026. aastasse üleviitavad vahendid on 1,6 miljonit eurot (sealhulgas kohustustega kaetud 0,5 miljonit), millega seotud tegevused jätkuvad.

2025. aasta piirmäärata vahendite kasutamata maht on 42,6 miljonit eurot, sellest:

- muudest tuludest sõltuvate vahendite jääk on 40,6 miljonit eurot (sealhulgas Eesti Rahva Muuseumi ehituse ettemaks 40,4 miljonit eurot);
- riigiasutuste majandustegevuse tulude jääk on 0,7 miljonit eurot;
- välisprojektidega seotud vahendite kasutamata maht on 1,3 miljonit eurot.

1.2.17 Sidus ühiskond

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti on sidus ja kaasav ühiskond

Strateegilised arengudokumendid

Sidusa Eesti arengukava 2030

Tulemusvaldkonna programmid

Lõimumis-, sealhulgas kohanemisprogramm

Kogukondliku Eesti programm

Nutika rahvastikuarvestuse programm

Erakondade rahastamise programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Kultuuriministeerium

Siseministeerium

Välisministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Koostöös integratsiooni sihtasutusega ja Eesti rahvakultuuri keskusega organiseeriti lõimumist toetavaid kogukondlike koostöösündmusi üle Eesti. Jätkati Euroopa Sotsiaalfond+ projekti elluviimist, mille raames töötati välja vabaühenduste arenguprogramm ning korraldati 12 lõimumist toetavat suuründmust ja 26 kogukondlikku väikestegevust, millega jõuti Ida-Virumaal 2600 ja mujal maakondades 18 300 inimeseni.

2025. aastal keskendus Euroopa Sotsiaalfondi projekti elluviimine maakondlike vabaühenduste konsultantide arenguprogrammile, õppereisile Portugali ning laste ja noorte kaasamisoskuste kontseptsiooni ja tegevuskava väljatöötamisele mõttekoja Praxis poolt. Analüüsi kogukonnapraktika formaadi arendamise võimalusi ning käivitati noorte ja kogukondade kaasamist toetavad tegevused, sealhulgas pilootühik Jõgeva- ja Viljandi- maal ning mitmed koostöösündmused üle Eesti.

2025. aastal algatati arvamusfestivali ja vabaühenduste liiduga uus strateegilise partnerluse periood aastateks 2025–2027. Partnerluse kaudu toetatakse ja arendatakse siseministeeriumi kodanikuühiskonna valdkonna jaoks prioriteetseid teemasuundi, nagu arutelukultuur, kodanikuharidus, vabaühenduste elujõulisus ning kodanikuruum.

Aastatel 2027–2030 on tähelepanu all ühiskondlik polariseeritus ja arutelukultuur ning (täiskasvanute) kodanikuharidus. Arendatakse Eesti arutelukultuuri tervikuna ning inimeste oskuseid aruteludes osaleda ja

diskussiooni pidada, toetades teadlikku, lugupidavat ja faktipõhist kodanikuruumi nii füüsilises kui ka digikeskkonnas.

2025. aastal pakkus integratsiooni sihtasutus eesti keele õppeks 12 233 õppekohta (püsielanikele ja tagasipöördujatele 3447 õppekohta, millest 1463 pakuti eesti keele majas ja 1984 koostööpartnerite kaudu keeltekoollides). Ussissiserändajatele pakuti 8465 õppekohta kohanemisprogrammi „Settle in Estonia“ keeleõppe kursustel, sealhulgas 6828 tavarände ja ajutise kaitse saajatele ning 1637 rahvusvahelise kaitse saajatele. Eesti kodakondsuse omandamisest huvitatud isikutele pakuti 321 õppekohta. Keeleõpet toetavates tegevustes osaleti 3451 korral. Kohanemisprogrammi keeleõppe baas- ja teemamoodulites osaleti 5742 korral.

Aasta jooksul andis integratsiooni sihtasutus üle 27 000 korra nõu keeleõppe ja kohanemise teemal. Narva kandis 2025. aastal soome-ugri kultuuri pealinna tiitlit. Toimus väikerahvaste keelt ja kultuure esiletõstvaid kultuuriüritusi ja seminare.

Sündmusteenus „Eestis kohanemine“ muutus riigiportaalis eesti.ee kasutajatele personaliseerituks. Jätkub kohanemisteenuste arendamine eesmärgiga muuta need ussisserändajatele personaliseeritumaks ja ligipääsetavamaks. Sündmusteenust arendatakse edasi ning digitaliseeritakse kohanemisprogrammi teenuseid. Uus sihtühm on rahvusvahelise kaitse taotlejad.

Siseministeeriumi eestvedamisel osaleti Euroopa Liidu varjupaiga- ja rändealduse reformi töögrupis, mille tulemusena valmis välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse eelnõu ning kohanemisprogrammiga seotud sätted koondati ühtsesse peatükki. Ministeeriumide vahel lepitati kokku kohanemisprogrammi andmekogu (KOPA) loomises, mis lihtsustab valdkondlike andmete kasutamist ja haldamist.

Koostöös statistikaametiga valmis rändestatistika juhtimislaud.

Tegevuskava „Üleilmne eestlus“ elluviimiseks jätkus koostöös omavalitsuste, koolide ja tööandjatega nõustamisteenuste arendamine tagasipöörduvatele eestlastele. Tähtis on parandada nende ligipääsu Eesti tööturule, toetada tagasitulijatest ettevõtjate lõimumist innovatsiooni- võrgustikesse ning tugevdada kohalikke kohanemisteenuseid. Avalikkuse teadlikkuse tõstmine aitab väärtustada rahvusvahelist kogemust ja soodustada tagasipöördumist.

Narvas toimunud noorte kongress „Mitmekeelsus avab uksed“ tõi kokku välismaal elavad Eesti noored ja Ida-Virumaa eakaaslased.

Ülemaailmsel kultuuripäeval ehk ESTO võrgustike päeval Tallinnas toimus 11 töötuba üleilmse eestluse teemadel. ESTO raames toimunud kaubanduskodade seminaril arutati, kuidas väliseesti kaubanduskodad saaksid aidata Eesti ettevõtetel välisturgudele siseneda

Laulu- ja tantsupidu tõi Eestisse üle 1000 välismaal elava eestlase: 36 rahvatantsurühma 14 riigist ja 31 koori 13 riigist. Laulupeo aasta tõi koostöös Study in Estoniaga Eesti ülikoolid Eesti välisnoortele lähemale. Global Estoniani praktikaprogrammis osales 15 noort kümnest riigist, tiitli „Parim Praktika 2025“ pälvis Lasse Leminsky. Programm tugevdab noorte sidet Eestiga ja pakub väärtuslikku rahvusvahelist kogemust. Koostöö kõrgkoolide ja Study in Estoniaga jätkub, et toetada välismaal elavate noorte tulekut Eesti ülikoolidesse.

2026. aastal luuakse Global Estoniani noorsaadikute suvekool, et tuua välismaal kasvanud noori Eestile lähemale, pakkuda kokkupuudet Eesti ühiskonnaga, tööturu ja kultuuriga ning tugevdada nende keele- ja identiteedisid. Arendatakse järelkasvuprogramme, praktikavõimalusi, suvekoole ja tugevdatakse vilistlasvõrgustikke.

Torontos rajatav KESKUS sai valitsuselt 1,3 miljonit eurot. See on viimase poole sajandi suurima väliseesti kogukonna algatus, mis suurendab Eesti nähtavust Põhja-Ameerikas. Keskus tutvustab Eesti kultuuri ja digiriiki ning toetab ettevõtlust, omades ka laiemat julgeolekupoliitilist tähtsust.

Jätkus Šveitsi-Eesti koostööprogrammi tegevuste rakendamine, luues eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele võimalusi Eesti ühiskonnas aktiivsemaks osalemiseks. Keskenduti digipöörde toetamisele, vabatahtlike kaasamisele, nõustamisteenuse, sealhulgas keeleõppe nõustamisteenuse kättesaadavaks muutmisele, Eesti kultuuriruumi tutvustamisele ja meediapädevuse tõstmisele.

Koostöös riigikantseleiga jätkus meediapädevuse ja ühise informatsiooni arendamiseks riigiinfo kättesaadavuse tagamine ka vene ja inglise keeles ning suurendati Eesti riigi ja kultuuri kohalolu Ida-Virumaal.

Soodustati romade sotsiaal-majanduslikku lõimumist ning kogukonna suhtes levinud negatiivsete stereotüüpide muutmist. Pakuti mentorteenust Valga roma noortele ning toetati roma kogukonna kultuuri ja ajaloo säilimist toetavaid tegevusi.

Šveitsi-Eesti koostööprogrammis keskenduti 2025. aastal programmi „Kodanikuühiskonna tugevdamine sotsiaalse innovatsiooni kaudu“ ettevalmistusele ning esimeste kompetentsi arendavate tegevuste käivitamisele, sealhulgas tegevuskavade koostamisele, koolitus- ja teabematerjalide plaanamisele ning riigihangete läbiviimisele. Toimus Lõuna-Eesti õppevisiit 22 osalejale avalikust ja erasektorist, mille tulemusel said osalejad uusi teadmisi sotsiaalse innovatsiooni meetodite rakendamiseks ning loodi uusi koostöösuhteid. Valmistati ette aastate 2026–2027 tegevused (hakatoniidid, inkubaatorid, koolitused, töötoad ja õppevisiidid), käivitati sotsiaalse innovatsiooni taskuhääling „Mõjulood“ ning korraldati mitmeid töötubasid koostöös Berni Rakendusteaduste Ülikooliga.

Fookuses on kodanikuühiskonna kriisikindlus ja kerkus. Tugevdatakse Eesti kodanikuühiskonna sidusust, kerkust ja kriisideks valmisolekut, edendades kogukonnakeskset ja kaasavat valitsemisviisi ning arendades

kogukondade ja vabatahtlike võrgustike erinevaid osalusvorme (sealhulgas spontaanne ja virtuaalne vabatahtlik tegevus).

Jätkus Euroopa Sotsiaalfond+ rahastusega Eesti sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse ja võrgustiku arendamise projekt, mida koordineeris kodanikuühiskonna sihtkapital. Töötati välja sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse strateegia aastateks 2025–2028. Lisaks toimusid virtuaalsed ning füüsilised kohtumised erinevate riigiasutustega, et tutvustada kompetentsikeskust ning sotsiaalse innovatsiooni visiooni aastani 2030.

Kirikute ja koguduste seaduseelnõu võeti riigikogus vastu. Pärast elnõu esmast väljakuulutamata jätmist arutati seda uuesti ja muudeti, kuid president seda siiski välja ei kuulutanud, algatades põhiseaduslikkuse järelevalve riigikohtus, mille tulemused saabuvad 2026. aastal. Seadusemuudatuse eesmärk on tõrjuda ohtu Eesti julgeolekule, põhiseaduslikule ja avalikule korrale, kui Eestis tegutsev usuline ühendus on institutsionaalselt või majanduslikult seotud välisriigis asuva vaimuliku keskuse või usujuhiga. Oluline on usuvabaduse tagamine: kirikute ja koguduste seaduse muudatuste vastuvõtmine ja rakendamine viisil, mis ühtaegu kaitseb usuvabadust ning seab selged ja proportsionaalsed reeglid välismõjudele. Kõigile kogudustele peab olema tagatud võimalus oma usuelu vabalt korraldada kooskõlas demokraatlike põhimõtete ja Eesti julgeoleku tagamisega.

Heategevuseks annetamise kasvuks analüüsitakse ning luuakse uus lähenemine hetkel kehtivatele maksusoodustustele ja regulatiivsele raamistikule, et soodustada eraisikute ning ettevõtete suuremat ja kestlikumat panust ühiskonna heaks.

Jätkati 2023. aastal Vabariigi Valitsuses kinnitatud rahvastikuregistri visiooni lahendustetpanekute väljatöötamist, kokkuleppimist ja täitmist. Rahvastikuregistri andmetega seotud teenuseid muudeti mugavamaks, ülesehitust lihtsustati ja seoti loogiliseks tervikuks. Plaanis on jätkata rahvastikuregistri tarkvara uuendamisega, et luua tänapäeva ootustele vastavaid infotehnoloogilisi lahendusi. Rahvastikuregistri päringute logimise lahendus viidi uuele platvormile, loodi uus andmete esitamise võimalus – lisati 12 murdekeelt, mida saab esitada koos eesti emakeele andmetega.

Taaste- ja vastupidavusraha toel käivitus uus rahvastikuregistri sündmusteenus – nime muutmise avalduse esitamine rahvastikuregistri portaalis. Nime- ja perekonnaseisutoimingute põhimõtted kaasajastatakse nende registreerimise lihtsustamiseks.

Teenuse kvaliteedi tagamiseks vähendati sünni registreerimise pädevusega kohalike omavalitsuse üksuste arvu 78-lt (kõik kohalikud omavalitsused) 16-le.

Partneritele valmisid rahvastikuregistri uued X-tee andmete kasutamise teenused. Soome rahvastikuregistriga algas reaalne andmeliiklus X-tee kaudu kodanike surma- ja rändeandmete vahetamiseks. Edasiseks Eesti-Soome rahvastikuregistrite andmevahetuslepingute rakendamiseks arendatakse X-tee teenuseid.

Rahvastikuregistri andmete haldamiseks, analüüsimiseks ja kvaliteedi tagamiseks võeti kasutusele andme- ja kvaliteedi tarkvara. Eesmärk on kontaktandmete kvaliteedi parandamine, millega luuakse eeldus proaktiivsete teenuste osutamiseks ja isikutega suhtlemiseks.

Jõustusi perekonnaseisutoimingute seaduse ja rahvastikuregistri seaduse muutused, mis lihtsustas mitmeid menetlusi ja tõstis andmekvaliteeti. Rahvastikuregistril muudetakse veel, et viia rahvastikuregistri andmete juurdepääsu regulatsioon vastavusse isikuandmete kaitse üldmäärusega.

Edaspidi võetakse Eesti isikukoodita inimestele teenuste pakkumiseks Eesti isikukoodid kasutusele riigi kõigis

asutustes, et isikuid oleks võimalik erinevates registrites otsida ja siduda.

Alates 2027. aastast peatub arhiivivooru rahastamine, mistõttu on vaja tõhusamalt kasutada olemasolevaid võrgustikke ja arendada koostööd piiratud ressursside tingimustes.

2025. aasta kohalike omavalitsuste volikogude valimisteks koostati valijate nimekirjad ja teavitati inimesi valimistest teabelehtede saatmisega.

Tabel 35. Tulemusvaldkonna „Sidus ühiskond“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine⁷³

Mõõdik	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Täitmine 2025	Sihttase 2025	Sihttase 2026
Tugeva või keskmise tugevusega riigiidentiteedi kandjate osakaal, eestlased⁷⁴	73%	–	–	–	73%
Allikas: Eesti integratsiooni monitooring					
Tugeva või keskmise tugevusega riigiidentiteedi kandjate osakaal, teised rahvused⁷⁵	89%	–	–	–	89%
Allikas: Eesti integratsiooni monitooring					
Välismaal elavate eestlaste ühtekuuluvustunne Eestiga⁷⁶	–	–	–	–	87%
Allikas: Eesti väliskogukondade ja tagasipöördumisega seonduv uuring					
Rahulolu elanike kaasamisega kohalikus omavalitsuses⁷⁷	–	47%	–	> 38%	> 38%
Allikas: rahandusministeeriumi tellitud rahulolu-uuring					
Rahvastikuregistri e-teenuste rahulolu soovitusindeks	77	78	78	> 72	> 75
Allikas: Recommy, rahvastikuregister					

Tabel 36. Tulemusvaldkonna „Sidus ühiskond“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	Lõplik eelarve 2025	Eelarve täitmine 2025	Esialgne eelarve 2026	RES 2027
Kulud	–30 807	–33 948	–39 810	–31 126	–30 065	–29 035

Allikas: 2025. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2026. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2026–2029

Kultuuriministeeriumi lõimumisprogrammi lõplik eelarve kasvas esialgse eelarvega võrreldes 2,34 miljoni euro võrra ehk 14 protsenti (piirmääraga vahendid 8,98 miljonit eurot ja piirmäärata vahendid 9,13 miljonit eurot). Eelarve suurenemine tulenes sellest, et 2024. aastast kanti üle piirmääraga vahendite jäägid summas 3,94 miljonit eurot. Samas vähendati lõimumisvaldkonna välisprojektide kulude limiiti 1,6 miljoni euro võrra, mis vähendas eelarve mahu kasvu. Eelarve täitmine moodustas lõplikust eelarvest 75 protsenti, sellest piirmääraga vahendite täitmine 65,6 protsenti (5,89 miljonit eurot) ja piirmäärata vahendite täitmine (välisrahastus koos kaasfinantseeringuga) 83,7 protsenti (8,3 miljonit eurot).

2025. aasta piirmääraga vahendite jääk on 3,03 miljonit eurot, sellest 2026. aastasse üleviidavad vahendid 164 tuhat eurot.

Suurima mahuga jääk on rahvusvahelise kaitse saajate kohanemisprogrammi 2025. aasta kasutamata vahendid 2,64 miljonit eurot, mille tingis peamiselt prognoositust väiksem koolitustel osalejate arv. Prognoos kohanemiskoolituse õppekohtade kohta tugines Politsei- ja Piirivalveameti rändeprognosi andmetele rahvusvahelise kaitse saajate sihtrühma koguarvu kohta ja kohanemiskoolituse baasmooduli koolitusvajadusele, mis kujunes tegelikust väiksemaks. Seejuures eeldati rahvusvahelise kaitse saajate jätkuvat kasvu, mis praktikas osutus prognoositust madalamaks. Lisaks kujunesid kohanemis-

⁷³ Tulemusvaldkonnale ei ole strateegias „Eesti 2035“ sihte seatud.

⁷⁴ Mõõdetakse iga kolme aasta tagant.

⁷⁵ Mõõdetakse iga kolme aasta tagant.

⁷⁶ Uuring viiakse läbi Kultuuriministeeriumi tellimusel, regulaarsust ei ole määratud. Uuringu raport 2026. aasta kohta valmib 2027. aasta kevadel.

⁷⁷ Aastal 2020 mõõdetud tase oli 38 protsenti.

koolituse hanked prognoositust odavamaks. Kohanemisprogrammi kasutamata vahendeid 2026. aastasse üle ei viida.

2025. aasta kasutamata välisvahendite maht on 1,6 miljonit eurot. 2025. aastal rakendati välisvahenditest kokku kaheksat erinevat meetet, millest kuue elluviimine kulges kavandatuga kooskõlas. Suurema mahuga meetmed, mis jäid kasutamata, on Euroopa Sotsiaalfond+ meetme „Avalikkuse teavitamine rände- ja lõimumis-, sealhulgas kohanemisteemadel“ puhul ligikaudu 0,6 miljonit eurot ning Šveitsi-Eesti koostööprogrammi puhul ligikaudu 0,5 miljonit eurot. Mõlemas meetmes kujunes tegevuste käivitamise periood plaanist pikemaks. Mõlema meetme rakendusmeeskonnas toimusid personalimuudatused, mis põhjustasid viivitusi tegevuste alustamisel. Šveitsi-Eesti koostööprogrammi puhul mõjutas ajakava olulisel määral programmi rahastaja ulatuslik ja ajamahukas panus läbirääkimiste ja kooskõlastuse protsessis, mis eelnes programmi ametlikule kinnitamisele. Loetletud asjaolud ei sea ohtu eesmärkide ja tulemuste tõhusat saavutamist.

Siseministeriumi valitsemisala tulemusvaldkonna esialgne eelarve oli 17,39 miljonit eurot ning lõplikuks eelarveks kujunes 20,92 miljonit eurot, sealhulgas piirmääraga kulud 17,29 miljonit eurot ja tuludest sõltuvad kulud 3,62 miljonit eurot.

Lõplik eelarve suurenes võrreldes esialgse eelarvega kokku 3,53 miljonit eurot. 2024. aasta kasutamata piirmääraga vahendite jääke kanti üle 1,84 miljonit eurot, jäägid kujunesid kulude kokkuhoiust. Tulemusvaldkonda lisandus lisaelarvega eraldatud vahendeid 0,40 miljonit eurot.

1.2.18 Riigikogu kantselei

Riigikogu kantselei eesmärk on riigikogule tema põhiseaduslike funktsioonide täitmiseks vajalike tingimuste loomine. Kantselei ülesanded on nõustada riigikogu, tema juhatust, komisjone, fraktsioone ja riigikogu liikmeid, tagada asjaajamine ning luua organisatsioonilised, majanduslikud ja tehnilised tingimused nende tööks, samuti toetada riigikogu suhtlemisel teiste institutsioonidega nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt ning korraldada riigikogu liikmete ametihüvedega seonduvat.

Riigikogul on 101 liiget. Riigikogu töö toimub täiskogu istungitel, komisjonides, fraktsioonides ja välisdelegatsioonides.

Lisaks teenindab riigikogu kantselei riigi valimisteenisust, arenguseire keskust, vabariigi valimiskomisjoni ja erakondade rahastamise järelevalve komisjoni.

Riigi valimisteenisuse ülesanne on ette valmistada ja läbi viia riigikogu, presidendi-, Euroopa Parlamendi, kohaliku omavalitsuse volikogude, riigikogu esimehe ja aseesimeeste valimisi ning rahvahääletusi.

Arenguseire keskuse ülesanne on analüüsida ühiskonna ja majanduse pikaajalisi arenguid, aidata kaasa tulevikku vaatavale poliitikakujundamisele ning tuua välja uusi arengusuundi.

Vabariigi valimiskomisjoni ülesanne on tagada riigikogu valimise seaduse esimeses paragrahvis sätestatud põhimõtete järgimine, teha kindlaks üleriigilised hääletamis- ja valimistulemused, valvata valimiste korraldajate tegevuse järele, lahendada kaebusi ning täita muid seadustest tulenevaid ülesandeid.

Tuludest sõltuvate kulude lõpliku eelarve kujunemist mõjutasid aasta jooksul lisandunud toetuslepingud, tegelikult laekunud toetused, taotlusvoorude avamised ning vahendatavate välistoetuste tegelike väljamaksete mahud. Tuludest sõltuvate kulude lõplik eelarve suurenes 1,29 miljonit eurot. Tuludest sõltuvate kulude lõpliku eelarve kujundamisel kasutatakse metoodikat, kus kulude ja investeeringute eelarve viiakse vastavusse tegeliku limiidiga. Tegelik limit hõlmab ka juba laekunud vahendeid, mille kasutamine on kavandatud tulevasteks perioodideks.

2025. aastal kujunes välisvahendite lõplikuks eelarveks 1,49 miljonit eurot, millest kõige suurema mahu moodustas „Ennetav ja turvaline elukeskkond“ (0,48 miljonit eurot) ning Šveitsi-Eesti koostööprogramm (0,3 miljonit eurot). Välistoetustega rakendati kuut erinevat meetet kogumahuga 1,17 miljonit eurot.

Siseministeriumi valitsemisala tulemusvaldkonna tegelikud kulud olid kokku 16,93 miljonit eurot, mis moodustab lõplikust eelarvest ligi 81 protsenti. Eelarve jääk 2025. aasta lõpuks oli 3,98 miljonit eurot, sealhulgas kulude jääk 2,65 miljonit eurot, arvestuslike kulude ületäitmine 4,29 miljonit eurot ning tuludest sõltuvate kulude jääk 1,76 miljonit eurot. Piirmääraga vahendite ülekantavat jääki kasutatakse 2026. aastal kogukonnafondi toetuste ettevalmistavatele kuludele ning jääk on tekkinud töötajate liikumiste, vakantsete ametikohtade ja teadliku kokkuhoiu tulemusel. Jääki kasutatakse täiendavate tööülesannete kompenseerimiseks, palgasurvega toimetulekuks ja konkurentsivõime tagamiseks ning vakantsete ametikohtade täitmiseks.

Erakondade rahastamise järelevalve komisjoni ülesanne on kontrollida erakondade, valimisliitude ja üksikkandidaatide tegevuse vastavust erakonnaseaduses sätestatud nõuetele.

Seaduste vastuvõtmine ja parlamentaarne kontroll

- Riigikogu XV koosseis võttis 2025. aasta kahel istungjärgul vastu 113 õigusakti.
- Aruandlusperioodil toimus 120 istungit.
- Toimus üks erakorraline istungjärg.
- Menetlusse võeti 23 kollektiivset pöördumist.
- Toimus kümme olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu.
- Valitsusliikmed ja muud ametiisikud esinesid riigikogu ees 19 aruande, ettekande ja ülevaatega.
- Poliitiliste avalduste ja kõnedega esineti riigikogu ees neljal korral.
- Umbusalduse avaldamine ja usaldusküsimuste otsustamine toimus viiel korral.
- Vabariigi Valitsusele ja selle liikmetele esitati 208 arupärimist ja 222 kirjalikku küsimust.
- Õiguskantsler esitas riigikogule neli ettepanekut.

Parlamentaarne tegevus riigikogu komisjonides

Riigikogus on 11 alatist komisjoni ja kolm erikomisjoni. Komisjonid pidasid aruandlusperioodi jooksul 777 istungit, sealhulgas alatistes komisjonides 662 istungit ja erikomisjonides 115 istungit.

Parlamentaarne koostöö rahvusvahelisel tasandil

Välissuhtluse peamine teema oli 2025. aastal Ukraina järjepidev ja igakülgne toetamine.

2025. aastal korraldati tavapärasest sagedamini kõrgetasemelisi üritusi Eestis. Lisaks Põhja- ja Baltimaade spiikrite kohtumisele toimus Tartu rahu 105. aastapäeva puhul veebruari alguses Tartus Eesti, Läti, Leedu, Poola, Soome ja Ukraina parlamentide spiikrite kohtumine.

Euroopa Nõukogu Parlamentaarset Assamblee suvesessiooni keskne sündmus Strasbourgis oli Ukraina presidendil Volodõmõr Zelenskõi ja Euroopa Nõukogu peasekretäri Alain Berseti ajaloolise kokkuleppe allkirjastamine agressioonikuritegude eritribunali loomiseks.

Euroopa Parlamendiuringute ja Dokumendikeskuse võrgustiku raames vastati 196 infopäringule, mis puudutasid erinevaid valdkondi.

Avalikkuse teavitamine ja kodanike kaasamine

Aasta jooksul külastas riigikogu 576 gruppi, külastajaid oli 23 739. Lisaks korraldati ekskursioone ligi tuhatkonnale riigikogu haridusprogrammis osalejale. Aprillis toimunud lahtiste uste päeval külastas parlamenti ligi 5000 inimest.

Jätakuvalt toimusid noorte parlamentide simulatsiooni-mängud. Jaanuaris kogunes noorte riigikogu, septembris peeti 20. korda Mudel-Euroopa Parlamendi sessioon.

Riigi valimisteenistus

2025. aasta fookuses olid kohaliku omavalitsuse volikogu valimised 19. oktoobril. Esimest korda sai e-hääletamiseks kasutada Smart-ID-d.

1.2.19 Riigikohus

Riigikohus on Eesti Vabariigi kõrgeim kohus, mille pädevus ja ülesanded on sätestatud põhiseaduses, kohtute seaduses ja kohtumenetluse seadustes. Põhiseaduse järgi on riigikohus kassatsioonikohus ja põhiseaduslikkuse järelevalve kohus. Riigikohtu roll on kaasa aidata õigusemõistmise korrakohasele toimimisele kohtusüsteemis, seda eelkõige kohtunike omavalitsuskogude tööd korraldades ja kohtupraktikat kujundades.

Riigikohus korraldab kohtunike koolitust ja kohtuvaldkonna välissuhtlust. Riigikohtu esimees juhib kohtute haldamise nõukoda.

Personal

Seisuga 31.12.2025 oli riigikohtus 94 teenistusk kohta (31.12.2024 seisuga 96 teenistusk kohta), 20 riigikohtuniku kohta, 51 ameti- ja 23 töökohta. Täitmata ametikohti oli aasta lõpu seisuga kümme (koormusega 7,05). Tööjõu koguvoolavus aastast oli 9,29 protsenti (2024. aastal 14,38 protsenti), vabatahtlik voolavus 3,48 protsenti (2024. aastal 11,06 protsenti). Riigikohtust lahkus aasta jooksul kaheksa teenistujat (2024. aastal 13) ning tööle asus kaks teenistujat (2024. aastal kümme).

Eelarve

Riigikohtu 2025. aasta esialgne eelarve oli 6 920 273 eurot (välja arvatud tulude arvelt tehtavad kulud ja välis-toetused). 2024. aastast toodi üle 306 207 eurot. 2025. aasta lisaelarve seadusega vähendati riigikohtu kulude eelarvet 150 000 euro võrra ning suurendati sama summa võrra investeeringute eelarvet. Riigikohtu lõplikust eelarvest (7 235 947 eurot; sisaldab

Riigi valimisteenistus võttis osa Euroopa valimiskoostöö võrgustiku tööst ning korraldas kohalike valimiste vaatlusprogrammi rahvusvahelistele vaatlejatele. Programmi kuulusid seminarid, valimisjaoskondade külastamine ja e-hääle lugemise jälgimine.

Arenguseire keskus

Arenguseire keskus tegeles 2025. aastal viie uurimissuunaga: eraraha kaasamise tulevikultuuri- ja spordivaldkonnas, majanduse konkurentsivõime tulevik, kohalike avalike teenuste kättesaadavuse tulevik, tervishoiu jätkusuutlikkus ning noorte autonoomia tulevik. Lisaks tehti järeelseiret hariduse, rahvastiku, pensioni ning platvormitöö valdkondades.

Avaldati neli uurimissuuna raportit, valmis neli uuringut ning 17 lühiraportit. 2025. aastal korraldati viis järelvaadatavat seminari. Laiema avalikkuse kaasamiseks ja arenguseire tulemuste tutvustamiseks korraldati kaks konverentsi.

Erakondade rahastamise järelevalve komisjon

2025. aastal toimusid kohaliku omavalitsuse volikogude valimised, millega lisandus tavapärasele erakondade aruannete kontrollimisele valimiskampaania aruannete kontroll. Komisjon algatas hulgaliselt menetlusi erakonnaseaduse rikkumiste kohta, mis enamasti olid seotud valimiskampaaniate rahastamisega, aga ka poliitikute saadud keelatud annetustega. Osaleti mitmetes komisjoni ettekirjutustega seotud kohtuvaidlustes, millest praeguse seisuga jätkuvad üheksa.

Täispikkuses ülevaade riigikogu kantslei 2025. aasta tegevustest asub veebilehel [Eelarve ja tegevusaruanne – Riigikogu](#).

9467 eurot tagasilaekumisi) moodustasid piirmäärata vahendid 35,13 protsenti (2024. aastal 33,08 protsenti), piirmääraga vahendid 61,95 protsenti (2024. aastal 66,92 protsenti) ning mitterahalised kulud 2,92 protsenti.

Õigusemõistmine

2025. aastal esitati 2772 menetlustaotlust – tsiviilasjades 859, kuriteo- ja väärteoasjades 958 ning haldusasjades 955. Koos varasemaga oli menetluses 3149 taotlust (5,3 protsenti rohkem kui 2024. aastal). Läbi vaadati 2728 taotlust. Menetluse võtmine otsustati 2179 taotluse osas, neist menetlusse võeti 220 taotlust (10 protsenti). Põhiseaduslikkuse järelevalves vaadati läbi 81 (2024. aastal 27) asja. Riigikohtu jõudlus 2025. aasta menetlustaotluste läbivaatamisel oli 98 protsenti. Keskmise puhas menetlusaeg eelmenetluses oli 54 ja põhimenetluses 152 päeva. Detailsema ülevaatega saab tutvuda platvormil [Microsoft Power BI](#).

Kohtunike omavalitsuskogude töö korraldamine

Täiskogu

Kohtunike täiskogusse kuuluvad riigi kõik kohtunikud. Riigikohus valmistas ette ja viis läbi kohtunike XXIV korralise täiskogu, kus lisaks riigikohtu esimehele ja justiitsministri ülevaadetele õigus- ja kohtusüsteemi arengust oli keskne aruteluteema kohtuniku töökoormus, kohustused ja vastutus. Räägiti suure koormusega töötamisest ja läbipõlemisest. Samuti anti ülevaade

distsiplinaarkolleegiumi praktikast ja kohtumenetluse hea tava muudatustest.

Kohtunikeksamikomisjon

2025. aastal sooritas eksamit 17 inimest (2024. aastal kaheksa), edukad olid viis inimest. Kuulutati välja kaks konkurssi kolmele kohtunikukohale, millele kandideeris kokku kuus inimest. 2025. aastal oli 49 kohtunikku, kellel kohtunikustaaži alla kolme aasta.

Koolitusnõukogu

Koolitusnõukogu kinnitas kohtunike 2026. aasta koolitusprogrammi, kohtunikeeksami programmi ja kohtunike koolitusvajaduse väljaselgitamise ja koolituse tulemuste analüüsimise meetodika.

Kohtunike distsiplinaarkolleegium

2025. aastal arutas distsiplinaarkolleegium kahte süüdistusaja, mis mõlemal juhul päädisid kohtunike suhtes süüdimõistva otsuse tegemisega.

Kohtunike eetikanõukogu

2025. aastal pöörduti eetikanõukogu poole kolmel korral.

Koolitustegevus

Aasta jooksul toimus 59 kohtunike koolitust (79 koolituspäeva; osaluskordi 2954; osales 88 protsenti kohtunikest, 100 protsenti alustavatest kohtunikest). Kohtuteenistujatele korraldati neli koolitust. Koostöös prokuratuuri ja advokatuuriga korraldati kuus koolitust. Prokuröride osaluskordi kohtunike koolitustel oli 14, advokaatidel 444.

Välisrahastust on kaasatud järgmistest allikatest:

- Euroopa Sotsiaalfond+ (100 000 eurot, projekti kestus kuni 31.12.2029)
- Euroopa Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (AMIF) (263 135 eurot, projekti kestus kuni 31.12.2029)
- Euroopa Sisejulgeolekufond (ISF) (175 000 eurot, projekti kestus kuni 31.12.2027).

Aruandlusperioodil jätkus riigikohtu, Euroopa Õigusakadeemia (ERA) ning Läti ja Leedu partnerite koostööprojekt „Baltic Network of EU Law Experts“. Rahastus saadi Euroopa Komisjoni taotlusvoorus JUST-2025-JCOO projektile nimega „EJN network ESTONIA“ 2026.–2027. aastaks. Lisaks eelnevale jätkub riigikohtu koostöö Ameerika Ühendriikide justiitsministeeriumiga, et tõkestada rahapesu ning korraldada selles valdkonnas kohtunikele ka koolitusi.

1.2.20 Riigikontroll

Riigikontrolli põhitegevus on auditeerimine. 2025. aastal valmis riigikontrolli auditiosakonnal 14 auditit ja ülevaadet ning mitmeid märgukirju. Põhjalikuma tähelepanu all olid haridus, sotsiaalkaitse ja tervishoid; taristu, energeetika ja keskkond; siseturvalisus ja riigikaitse; infotehnoloogia; kohalikud omavalitsused ning riigi raamatupidamine ja tehingute seaduslikkus. Riigikontrolli analüüsiosakond koostas kaks auditaruannet, mis käsitlesid vastavalt riigieelarves kasutamata jäävat raha ning riigi osalusega äriühingute keskkonnaeesmärke, samuti mitmeid märgukirju.

Mahukamaid töid 2025. aastal

Riigikohus osaleb jätkuvalt aktiivselt Euroopa Kohtunike Koolituse Võrgustiku (EJTN) ja ERA töös. Koolitusnõukogu pidas kohtunike koolituse strateegia rakendamist 2025. aastal tulemuslikuks.

Välissuhtlus

Riigikohus on üheteistkümne rahvusvahelise organisatsiooni liige, 2025. aastal liituti European Law Institute'iga. Lisaks regulaarsele suhtlusele liikmesorganisatsioonide kaudu (välislähetused, küsimustikud ja muu andmevahetus) toimus 2025. aastal mitmeid kohtumisi ja ühisseminare. Aasta alguses külastas riigikohtu Moldova ülemkohtu ja Euroopa Nõukogu 15-liikmeline delegatsioon. Samuti korraldas riigikohus koostöös Eesti rahvusvahelise arengukoostöö keskusega (ESTDEV) Moldova konstitutsioonikohtu kohtunike ja nõunike delegatsioonile nädalase õppevisiidi Eestisse. Kevadel võõrustas riigikohus Euroopa Liidu Kõrgemate Kohtute Presidendi Ühenduse (Network of the Presidents of European Supreme Judicial Courts of the European Union) juhatuse koosolekut Tartus. Kohtusüsteemiga tutvumise eesmärgil külastasid Eestit veel mitmed välisdelegatsioonid, sealhulgas 60 kohtunikukandidaati Austriast ning delegatsioon Tansaaniast ja Sansibarist.

Kohtute aastaraamat

2025. aastal andis riigikohus elektroonilises vormis välja „[Kohtute aastaraamatu 2024](#)“. Aastaraamatu kandev teema oli distsiplinaarmenetlus, kohtuniku töö hindamine ja tagasiside andmine. Aastaraamat sisaldab ka ülevaadet kohtunikukonnast, kohtunike omavalitsuskogude tegevuse kokkuvõtteid ja menetlusstatistikat.

Kohtute haldamise nõukoda

Kohtute haldamise nõukoda pidas 2025. aastal viis istungit. Käsitleti kohtute eelarvet, kohtuhaldusmudeli muutmist, kohtureformi eelnõu, kohtute tegevust ja õigusemõistmist reguleerivat seadusandlust. Samuti käsitleti personaliküsimusi, muuhulgas kohtuesimeeste ametisse nimetamist.

Olulised andmeallikad riigikohtu tegevusest

Kohtuasjade läbivaatamise detailne aastapõhine aruandlus: [Statistika | Riigikohus](#)

Koolitus: [Koolitus on osa kohtunikuametist | Riigikohus](#)

Kohtunike omavalitsuskogude töö: [Kohtunike omavalitsuskogud | Riigikohus](#)

Kohtute aastaraamat: [Aasta 2025 - Kohtute aastaraamat](#)

Ülevaade riigi vara kasutamise ja säilimise kohta 2024.–2025. aastal „Transpordi ja liikuvuse valdkonna eesmärgid ja tegelikkus“

Riigikontroll hindas transpordi ja liikuvuse valdkonna arengudokumentides seatud eesmärgid ja riigile võetud kohustusi ning võrdles neid riigi eelarvestrateegias valdkonnale kavandatud rahaga. Seda tehes tugines riigikontroll ministeeriumite ja asjassepuutuvate asutuste arvutustele selle kohta, kui palju võib nende eesmärkide saavutamiseks ja kohustuste täitmiseks raha kuluda, ning varasemate auditite tulemustele.

Riigiteede seisukorra säilitamiseks, riigiteede ja raudteede ehituseks ning raudteel turvalisuse suurendamiseks on perioodil 2026–2030 puudu vähemalt

1,35 miljardit eurot. Summa on veelgi suurem, kui Rail Balticu I etapi ehitustööde lõpetamiseks saab Eesti Euroopa Liidu uue perioodi eelarvest vähem kui loodetud 1,2 miljardit eurot. Võimalused sellel perioodil sedavõrd suures mahu transpordi ja liikuvuse valdkonna lisarahastamiseks on piiratud ning raha vajavad ka teised valdkonnad. Riigikontroll leidis, et kõiki võetud eesmärgi ei ole olemasoleva rahastusega ja riigi võimalusi arvestades võimalik ellu viia.

Riigi 2024. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

Riigi 2024. aasta raamatupidamise aastaaruanne, mis näitab riigi konsolideeritud tulemiks -0,7 miljardit eurot ja konsolideeritud varade mahuks 31.12.2024 seisuga 26,7 miljardit eurot, kajastab kõigis olulistel osades õiglaselt riigi finantsseisundit ning lõppenud aruandeperioodi majandustulemust ja rahavoogusid, kui jätta arvestamata märkus varude saldo kohta. Riigikontrollil ei olnud võimalik veenduda kaitseministeeriumi varude saldo õigsuses summas 0,7 miljardit eurot, kuna kaitseväge ei esitanud riigikontrollile andmeid esmakordselt arvele võetud varude kohta ning puudub selgus, millised varud, millises mahu ja millises maksumuses on bilansis kajastatud ning millised on jäetud bilansis põhjendamatult kajastamata.

Riigikontrolli arvates on riigi majandustehingud olulisel määral sooritatud kooskõlas riigieelarve seaduse, 2024. aasta riigieelarve seaduse, riigi 2024. aasta lisa-eelarve seaduse ja 2024. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadustega.

Riigieelarve kasutamata raha

Riigikontroll analüüsis riigieelarvelistel asutustel kasutamata jäänud raha, mida oli 2024. aastal kokku 2,15 miljardit eurot. Sellest omakorda umbes 1,7 miljardit kanti või kandus kulutamiseks 2025. aastasse. Seejuures selgus, et osa rahast ei olnud ministeeriumide kinnitusele isegi mitte plaanis kasutada. Samuti põhjustasid märkimisväärse hulga jääki mitmeaastase iseloomuga projektid ning ajaliselt edasinihuvad projektid. Tekkinud on ka olukord, kus vastuseks valitsuse soovile riigi kulusid kärpida jätavad ministeeriumid osa riigieelarve rahast kasutamata ja kannavad selle üle järgmisel

aastas, et hoida finantsilise toimetuleku puhvrit. Üleandmist, nihkumist või ärajäämise mõju tegevustele ja tulemustele otseselt ei jälgita. Riigikontroll toonitas, et raha ministri otsustega üleandmine ja riigieelarve kasutamise reeglitele vastav automaatne üleandmine ei ole iseenesest probleemid, aga see ei tohiks toimuda lihtsalt inertsist, vaid rahandusministeerium peaks veenduma, et see on sisuliselt tingimata tarvilik.

***

Lisaks koostas riigikontroll eraldi aruandeid, mis käsitlesid elektriga varustavate objektide turvalisust, terviseandmete õigsuse, täpsuse ja ajakohasuse tagamist, erihooletuste teenuste kättesaadavust, hooldereformi, kiirabi korraldust, riigiasutuste infotehnoloogia investeringuid ja kulusid.

***

Riigikontrolli esindajad osalesid riigikogu riigieelarve kontrolli erikomisjoni istungitel ja alaliste komisjonide istungitel. Riigikontrolör Janar Holm pidas parlamendi täiskogu ees aastaraportit tutvustava kõne, vastas riigikogu liikmete küsimustele, saatis märgukirju, avaldas artikleid ja tutvustas riigikontrolli töö tulemusi konverentsidel nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt.

***

Arendus- ja haldusteenistuse ülesanne on toetada riigikontrolli põhitegevust. Toetus hõlmab auditite kvaliteedi- ja meetodikatuge, andmeanalüütika arendust, personalitööd, välissuhtlust, infotehnoloogia kasutamist, hoone haldust ja asjaajamist, finantsjuhtimist ja raamatupidamist ning õigusnõustamist. Töö tõhustamise eesmärgil analüüsiti tehisaru kasutuselevõtu võimalusi, tehti riskianalüüs ning koostati tehisaru kasutamise põhimõtted. 2025. aastal võeti kasutusele uus veebileht, riigikontroll läbis ka Eesti infoturbestandardi põhiauditi. Välissuhtluse valdkonnas jätkati Euroopa kõrgeimate auditisutuste katusorganisatsiooni EUROSAT IT-töörühma eesistumisega seonduva tegevuskava elluviimist.

2025. aasta lõpus oli riigikontrolliga töö- või teenistussuhtes 78 inimest, kellest aktiivselt töötas 74. Teenistujate hulgas oli 2025. aasta lõpu seisuga mehi 35% ja naisi 65%. Teenistujate keskmine vanus oli ligikaudu 45 aastat.

1.2.21 Vabariigi Presidendi kantselei

Vabariigi Presidendi kantselei toetab Vabariigi Presidendi põhiseadusest ja seadusest tulenevate ülesannete täitmisel. Kantselei korraldab Vabariigi Presidendi riigisest ja -välist suhtlemist, infovahetust meedia, avalikkuse ja teiste partneritega, valmistab ette õigusakte ning täidab teisi ülesandeid.

Seaduste väljakuulutamise ja muud otsused

Vabariigi President kuulutas 2025. aastal välja 87 seadust ja jättis välja kuulutamata viis seadust. Riigipea tegi kaks Vabariigi Valitsuse koosseisu puudutavat otsust: vabastas ministrid ametist ja nimetas ametisse uued.

Lisaks andis riigipea välja käskkirjad muudatuse tegemiseks SA Eesti Koostöö Kogu nõukogus ja SA Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu nõukogus.

Ametisse nimetamine ja auastmete andmine

President tegi 23 otsust Eesti Vabariigi erakorraliste ja täievoliliste suursaadikute ametisse nimetamise ning tagasikutsumise kohta ning kolm otsust kohtunike ametisse nimetamise ja kaks otsust vabastamise kohta.

President andis 18 käskkirja kaitseväelastele auastmete (kuus ajutist) andmiseks ja ühe käskkirja diplomaatilisele auastme andmiseks.

Vabariigi President nimetas Eesti Panga presidendiks Ülo Kaasiku, kes astub ametisse 7. juunil 2026.

Teenetemärkidega autasustamine

Vabariigi President annetas vabariigi aastapäevaks 157 riiklikku teenetemärki. Lisaks annetati 15 teenetemärki seoses Poola presidendi riigivisiidiga Eestisse. President annetas 2025. aastal kokku kahe otsusega 172 riiklikku teenetemärki.

Armuandmine

Armumiskomisjon vaatas läbi materjalid 58 süüdimõistetud kohta, kellest armu anti ühele isikule. Valmistati ette neli armuandmist käsitlevat otsust.

Riigisisene tegevus

Riigipea pidas aasta jooksul hulgaliselt erinevaid kõnesid, tervitusi, sõnavõtte ning andis koolitunde. Samuti

toimused riigisisest koostumist eri valdkondade esindajatega, valitsuse ning riigikogu liikmetega. Vabariigi Presidendi kantselei korraldas Eesti Vabariigi riikluse oluliste tähtpäevade tähistamist, Eesti raamatu aastale pühendatud üritusi, samuti teisi olulisi sündmusi meie keele ja kultuuri väärtustamiseks.

Vabariigi Presidendi algatusel kutsuti koostöös haridus- ja teadusministeeriumi ning erasektoriga ellu TI-hüppe algatus, mis on kogu Eesti haridussüsteemi hõlmav programm tehisintellekti õpirakenduste kasutamiseks hariduses. Seda veab sihtasutus TI-Hüpe.

Samuti jätkus riigipea tegevus Eesti kodukaunistamise ühenduse, Lennart Meri konverentsi, inimõiguste konverentsi ja Carolin Illenzeeri Fondi patroonina.

Riigipea külastas 2025. aastal paljusid Eesti piirkondi ning kohtus kohalike omavalitsuste esindajate, ettevõtjate ning teiste erinevate Eesti piirkondade kohaliku elu edendajate ning eestvedajatega. Lisaks lähematele külastustele ja visiitidele tegi president pikemad visiidid Harju-, Jõgeva- ja Pärnumaale.

Välissuhtlus

Presidendi välissuhtlus lähtus järgmistest eesmärkidest: Eesti julgeoleku kindlustamine; Ukraina jätkuv toetamine; koostöö süvendamine Euroopa ja transatlantiliste, aga ka globaalsete partneritega; Eesti ettevõtete toetamine välisurgudel ja investeringute toomine Eestisse; kultuuri- ja hariduseksporti tugevdamine.

Ametlikud visiidid toimusid Itaaliasse ja Montenegrosse ning riigivisiit Kasahstani. Ülejäänud visiidid olid töövisiidid (Poola, Leetu, Iisraeli, Palestiinas, Saksamaale, Soome, Läti, Vatikani, Hispaaniasse, Šveitsi, Suurbritanniasse ja Ameerika Ühendriikidesse). Neljal visiidil saatis riigipea lisaks ametlikule delegatsioonile ka ärilegatsiooni ning kolmel visiidil kultuuridelegatsiooni. Samuti on mitmel visiidil riigipea delegatsioonis osalenud Eesti

1.2.22 Õiguskantsleri kantselei

Õiguskantsleri Kantselei ülesanne on õiguskantsleri tegevuse toetamine põhiseadusest ja seadustest tulenevate ülesannete täitmisel.

Õiguskantsler teostab järelevalvet õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle, kontrollib isikute põhiõiguste ja vabaduste järgimist avalikke ülesandeid täitvate asutuste ja ametnike poolt, täidab lasteombudsmani funktsiooni ja on Eesti Vabariigi kui ÜRO isikute väärkohtlemise vastase konventsiooniga ühinenud riigi ennetusasutus. Õiguskantsler teostab järelevalvet põhiõiguste ja -vabaduste järgimise üle täidesaatva riigivõimu asutuste poolt varjatult isikuandmete ja nendega seonduva teabe kogumise, töötlemise, kasutamise ja järelevalve korraldamisel.

Õiguskantsler täidab Eesti riikliku inimõiguste kaitse ja edendamise asutuse (*National Human Rights Institution* – NHRI) ülesandeid. Õiguskantsler seisab selle eest, et kõik puuetega inimesed saaksid põhiõigusi ja -vabadusi teostada teistega võrdsetel alustel.

Aruandeperioodil on õiguskantsleri järelevalve hulka lisandunud uusi õigusvaldkondi (tehisaru), mõned on teisenenud (isikuandmete kaitse), osad muutunud Euroopa

ülikoolide rektorid. Esile kerkis riigipea tegevus tehisaru arengute kontekstis, samuti helilooja Arvo Pärdi 90. sünnipäeva tähistamine ja eestikeelse trükisõna 500. aastapäev.

President osales mitmepoolsetel kohtumistel: tehisintellekti konverentsil Pariisis, Müncheni julgeoleku-konverentsil, Kolme mere tippkohtumisel Varssavis, Ida- ja Kesk-Euroopa riigipeade kohtumisel Vilniuses, ÜRO arengurahastamise tippkohtumisel Seviljas ja maailma infoühiskonna tippkohtumisel Genfis ning strateegilisel foorumil Sloveenias ja ÜRO peaassambleel New Yorgis. Balti riikide presidentide (3B) kohtumine toimus Riias.

2025. aastal toimusid Poola presidendi Andrzej Duda ja Botswana presidendi Duma Gideon Boko riigivisiidid Eestisse. Ametlikul visiidil Eestis käisid Maldiivide president Mohamed Muizzu ja Iisraeli president Isaac Herzog. Töövisiitidel käisid Sloveenia president Nataša Pirc Musar ja Soome president Alexander Stubb, Küprose president Nikos Christodoulides, Saksa president Frank-Walter Steinmeier ja Portugali president Marcelo Rebelo de Sousa. Augustis tähistasid meie ja Läti riigipea ühiselt esimese eestikeelse ja läti keelse raamatu 500. aastapäeva. Välissuhtluses osales aktiivselt ka riigipea abi-kaasa.

Presidendi võõrustatud suurim rahvusvaheline sündmus oli Tallinnas toimunud Arraiolose grupi kohtumine, millest võtsid osa 11 riigi presidentid. Kohtumise kesksed teemad olid julgeolek ja tehisaru kasvav roll hariduses, sotsiaal- ja kaitsevaldkonnas ning majandusarengus.

Volikirjad

2025. aastal andis Vabariigi Presidendi oma volikirja üle 23 välisriigi suursaadikutele. Riigipea allkirjastas Eesti suursaadikute volikirjad (kaasa arvatud kaasakrediteeringud) 21 korral.

Liidu õiguse rakendamise tagajärjel järjest spetsiifilisemaks (energeetika, keskkond).

Õiguskantslerile esitatud avalduste koguarv kasvas aruandeperioodil eelmise aastaga võrreldes umbes 20 protsenti, kuid töötajate arv on jäänud samaks. Keskmiselt oli 2025. aastal täidetud 42,2 ametikohta koosseisus olevast 55 ametikohast. Töömahu märgatav kasv eeldab vakantsete ametikohtade täitmist, milleks puudub rahaline ressurss.

Õiguskantsler esitab kord aastas Riigikogule aastaülevaate temale seadusega pandud ülesannete täitmise kohta. Ülevaade on avalikustatud õiguskantsleri kodulehel [Õiguskantsleri aastaülevaade 2024/2025](#)

Kirjaliku ülevaate 2024/2025. aasta tegevustest kuni 1. septembrini 2025 esitas õiguskantsler riigikogule 2025. aasta sügisistungjärgu ajal ning tegi ka vastavasisulise suulise ettekande.

Õiguskantsleri tegevuse, tema seisukohtade, avalike esinemiste ja muu sarnase kõikehõlmav andmebaas paikneb veebikeskkonnas [Eesti Vabariigi õiguskantsler, põhi-seaduslikkuse kaitsja | Õiguskantsler](#)

1.2.23 Ministeeriumite siseauditi üksuste sise- ja välishindamiste tulemused

Siseauditi kvaliteedi hindamine on rahvusvaheliselt tunnustatud praktika, mille eesmärk on hinnata siseauditi funktsiooni vastavust standarditele, tehtud töö kvaliteeti, sõltumatust ning väärtuse loomist organisatsioonile. Rahvusvahelise siseaudiitorite instituudi (The Institute of Internal Auditors, IIA) standardid eeldavad, et iga organisatsioon, mille siseauditi töö põhineb IIA standarditel, viib perioodiliselt (tavaliselt igal aastal) läbi sise- ja välise kvaliteedihindamise ja vähemalt üks kord iga viie aasta jooksul välise kvaliteedihindamise.

Samad nõuded on üle võetud ka Eesti avaliku sektori siseauditi raamistikku, kus kvaliteedi tagamise ja täiustamise programmi kuuluvaid kvaliteedihindamisi käsitletakse kui olulist osa õigusaktide nõuetele vastavuse ja siseauditi sõltumatuse tagamisest ning siseauditi tegevuse järjepidevast täiustamisest. Kehtiva audiitortevuse seaduse kohaselt on sisemise hindamise läbiviimine nõutav välishindamise eelneva 12 kuu jooksul ja sõltumatu välishindamine vähemalt kord viie aasta jooksul.

Jaanuarist 2025 hakkas kehtima IIA siseauditi standardite uus versioon ja selle rakendamise kvaliteeti on mõistlik hinnata alles mõne aja möödudes. Ministeeriumite siseauditi üksuste tegevusaruannete kohaselt 2025. aastal kvaliteedihindamisi (ei sisemisi ega väliseid) ei tehtud ning neid ei kavandata ka lähiaastatel.

Varasematel aastatel on siseauditi kvaliteeti hinnatud ainult mõnes ministeeriumis. Seetõttu puudub ammendav teave valitsussektori siseauditi üksuste töö vastavusest IIA standarditele ja õigusaktide nõuetele, teadmata on siseauditi protsesside küpsus ning puudub sõltumatu hinnang siseauditi kvaliteedile. Sõltumatutest välistest kvaliteedihindamistest loobumise peamiste põhjustena on ministeeriumid välja toonud nii inimjõu kui ka raha nappuse, samuti juhtide vähesed huvi nende hindamiste tulemuste vastu.

Siseauditi kvaliteedi arendamise süsteemi puudulik rakendamine ministeeriumites võib tekitada rea organisatsioonilisi ja juhtimisriske, mis vähendavad siseauditi töö usaldusväärsust ja mõju asutuste juhtimisele. Ilma kvaliteeti hindamata pole võimalik kinnitada, et siseauditi töö vastab IIA standarditele, audiitortevuse seaduse nõuetele ja avaliku sektori siseauditi hea tava põhimõtetele. Välise kvaliteedihindamise kui siseauditi sõltumatuse suhtes usaldust loova olulise mehhanismi puudumine võib vähendada siseauditi funktsiooni legitiimsust. Organisatsiooni juhtkond jääb ilma objektiivsest tagasisidest siseauditi protsesside küpsuse, metoodilise järjepidevuse, riskipõhisuse ja kvaliteedi kohta. Kvaliteedihindamiste puudumine võib tekitada kahtlusi valdkonna valmisoleku ja võimekuse kohta, mis avaliku sektori läbipaistvuse seisukohast oleks märkimisväärne puudujääk.

Vabariigi Valitsuse seaduse ja audiitortevuse seaduse muudatusega on plaanis leevendada seniseid piiravaid nõudeid valitsussektoris siseaudiitori kutsetevuse korraldamiseks. Muutumatuks jääb kehtiv kord, et siseaudiitori ametikoht või siseauditi üksus luuakse täidesaatva riigivõimu asutuse juhi vahetus alluvuses vajaduspõhiselt. Ka siseauditi korraldamise vorm (kas siseauditeid teeb asutuse oma töötaja või osakond, kas teenust ostetakse sisse või kasutatakse muud lahendust) jääb endiselt asutuse juhi otsustada.

Uuenenud siseauditi standardite rakendatuse hindamiseks ja loetletud riskide maandamiseks oleks lähematel aastatel mõistlik kõigis ministeeriumites läbi viia siseauditi standardite kohane väline kvaliteedihindamine. Avaliku sektori parema läbipaistvuse toetamiseks ja siseauditi töö vastu usalduse suurendamiseks võiks kvaliteedihindamiste olulisemad järeldused kokkuvõtlikult ka avalikustada.

2 Konsolideeritud ja konsolideerimata raamatupidamise aastaaruanne

2.1 Bilanss

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata			Lisa
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	
Varad							
Käibevara							
Raha	2 279,2	2 723,4	2 365,2	1 212,0	1 590,8	1 428,2	a2
Finantsinvesteeringud	1 344,8	1 812,4	1 141,7	1 325,9	1 794,6	1 125,0	a3
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	1 704,1	1 826,3	1 467,2	1 782,7	1 918,8	1 537,8	a4
Muud nõuded ja ettemaksed	2 063,2	1 681,9	2 066,4	1 594,5	1 234,0	1 347,3	a5
Tuletisinstrumentid	43,9	90,0	59,7	0,0	0,0	0,0	a18
Varud	1 858,5	1 684,8	660,6	1 255,2	1 025,0	37,9	a7
Immateriaalne käibevara	37,2	74,5	216,5	0,0	0,0	0,0	a12
Bioloogilised varad	116,2	98,0	69,2	0,7	0,8	3,1	a14
Käibevara kokku	9 447,1	9 991,3	8 046,5	7 171,0	7 564,0	5 479,3	
Põhivara							
Osalused sihtasutustes	0,0	0,0	0,0	548,4	549,7	524,1	a8
Osalused tütar- ja sidu- settevõtjates	78,6	87,6	90,7	4 659,6	4 505,4	4 514,4	a9
Finantsinvesteeringud	839,8	766,9	634,8	802,1	729,2	602,2	a3
Muud nõuded ja ettemaksed	1 036,3	761,9	795,7	1 319,6	1 032,8	1 040,9	a5
Tuletisinstrumentid	113,6	213,3	257,8	0,0	0,0	0,0	a18
Kinnisvara-investeeringud	118,7	103,2	98,3	36,4	37,2	36,9	a10
Materiaalne põhivara	13 333,0	12 536,7	11 351,3	4 611,5	4 292,7	3 843,2	a11
Immateriaalne põhivara	466,7	430,3	385,5	265,7	240,0	215,9	a12
Bioloogilised varad	2 048,4	1 875,4	2 411,5	6,3	7,4	28,0	a14
Põhivara kokku	18 035,1	16 775,3	16 025,6	12 249,6	11 394,4	10 805,6	
Varad kokku	27 482,2	26 766,6	24 072,1	19 420,6	18 958,4	16 284,9	

	Konsolideeritud			Konsolideerimata			Lisa
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	
Kohustised ja neto- vara							
Lühiajalised kohustised							
Saadud maksude, lõi- vude, trahvide ettemak- sed	755,1	721,0	658,4	792,9	744,9	677,9	a4
Võlad tarnijatele	630,1	609,3	572,4	224,5	284,5	209,0	
Võlad töötajatele	227,9	225,3	215,2	89,8	85,8	83,3	
Maksude, lõivude, trah- vide kohustised	516,1	506,3	463,0	497,0	487,4	442,4	a4
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	3 655,9	3 595,5	3 133,7	4 169,2	4 208,8	3 694,5	a15
Eraldised	318,1	319,9	378,1	163,2	154,4	137,7	a16
Laenukohustised	1 773,1	1 383,2	1 103,1	1 432,6	1 114,5	580,3	a17
Tuletisinstrumendid	11,4	22,6	67,8	0,0	0,0	0,0	a18
Lühiajalised kohusti- sed kokku	7 887,7	7 383,1	6 591,7	7 369,2	7 080,3	5 825,1	
Pikaajalised kohustised							
Eraldised	5 140,4	4 961,4	4 624,0	5 057,5	4 870,1	4 521,9	a16
Laenukohustised	8 308,7	8 308,9	7 096,5	6 301,6	6 142,2	5 195,2	a17
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	122,2	123,3	120,8	127,4	129,7	130,1	a15
Tuletisinstrumendid	5,0	4,7	16,6	0,0	0,0	0,0	a18
Pikaajalised kohusti- sed kokku	13 576,3	13 398,3	11 857,9	11 486,5	11 142,0	9 847,2	
Kohustised kokku	21 464,0	20 781,4	18 449,6	18 855,7	18 222,3	15 672,3	
Netovara							
Vähemusosalus	140,3	314,5	303,5	0,0	0,0	0,0	
Riigi netovara							
Stabiliseerimisreserv ja omandireformi reserv	485,6	505,0	491,6	485,6	505,0	491,6	a20
Riskimaandamise re- serv	85,5	145,6	141,6	0,0	0,0	0,0	a18
Muud reservid	12,0	14,6	13,3	0,0	0,0	0,0	
Hübriidvõlakirjad	398,5	398,5	0,0	0,0	0,0	0,0	a17
Akumuleeritud tuleml	4 896,3	4 607,0	4 672,5	79,3	231,1	121,0	
Riigi netovara kokku	5 877,9	5 670,7	5 319,0	564,9	736,1	612,6	
Netovara kokku	6 018,2	5 985,2	5 622,5	564,9	736,1	612,6	
Kohustised ja neto- vara kokku	27 482,2	26 766,6	24 072,1	19 420,6	18 958,4	16 284,9	

2.2 Tulemiaruanne

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Lisa
	2025	2024	2025	2024	
Tegevustulud					
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	14 702,3	13 814,7	14 863,1	13 967,7	a4
Kaupade ja teenuste müük	4 067,9	4 173,9	494,0	431,9	a21
Saadud toetused	1 880,2	1 299,0	1 828,9	1 200,7	a19
Muud tulud	409,8	287,2	231,0	213,6	a22
Tegevustulud kokku	21 060,2	19 574,8	17 417,0	15 813,9	
Tegevuskulud					
Antud toetused	-8 553,1	-7 822,2	-9 325,7	-8 404,2	a19
Edasiantud maksud, lõivud, trahvid	-5 114,8	-4 789,0	-5 114,8	-4 789,0	a4
Ebatõenäoliselt laekuvate maksu-, lõivu-, trahvinõuete muutus	-50,1	-49,4	-50,1	-49,4	a4
Tööjõukulud	-2 702,0	-2 607,7	-1 520,6	-1 452,8	a23
Majandamiskulud	-2 593,5	-2 895,5	-869,8	-1 074,4	a24
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	-1 022,0	-937,6	-392,7	-357,2	a25
Muud kulud	-426,1	-282,0	-169,6	-130,9	a26
Tegevuskulud kokku	-20 461,6	-19 383,4	-17 443,3	-16 257,9	
Tegevustulem	598,6	191,4	-26,3	-444,0	
Tulem bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest	191,2	-507,3	-1,2	-22,9	a14
Finantstulud ja -kulud					a27
Tulem osalustelt	-4,8	-6,8	168,3	242,4	
Intressikulu	-476,2	-511,1	-414,3	-459,2	
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	91,2	163,4	89,8	157,9	
Muud finantstulud	22,2	4,5	21,5	3,9	
Muud finantskulud	-0,7	-0,4	0,0	0,0	
Finantstulud ja -kulud kokku	-368,3	-350,4	-134,7	-55,0	
Aruandeperioodi tulem	421,5	-666,3	-162,2	-521,9	
Sh riigi osa tulemist	407,3	-690,2	-162,2	-521,9	
Sh vähemusosaluse osa tulemist	14,2	23,9	0,0	0,0	

2.3 Rahavoogude aruanne

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Lisa
	2025	2024	2025	2024	
Rahavood põhitegevusest					
Tegevustulem	598,6	191,4	-26,3	-444,0	
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	1 022,0	937,6	392,7	357,2	a25
Kasum/kahjum põhivara müügist	-37,6	-43,5	-22,0	-20,6	a22
Tulu põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimisest	-896,8	-663,3	-876,7	-586,7	a19
Kulu põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimisest	522,3	330,8	987,5	627,2	a19
Muud mitterahalised tulud ja kulud	4,0	-51,6	0,0	-0,2	
Kokku korrigeeritud tegevustulem	1 212,5	701,4	455,2	-67,1	
Käibevarade netomuutus	-548,7	-302,2	-414,3	-517,6	
Kohustiste netomuutus	140,6	733,3	22,8	552,7	
Kokku rahavood põhitegevusest	804,4	1 132,5	63,7	-32,0	
Rahavood investeerimistegevusest					
Tasutud põhivara soetamisel	-1 859,9	-2 182,7	-757,7	-814,0	a13,a17
Laekunud põhivara müügist	81,9	65,9	24,9	29,3	
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	556,3	788,7	535,5	708,4	a19
Tasutud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-463,1	-352,3	-981,4	-702,0	a19
Tasutud likviidsete finantsinvesteeringute soetamisel	-4 347,2	-8 784,8	-4 327,8	-8 783,7	
Laekunud likviidsete finantsinvesteeringute müügist	4 818,5	8 121,5	4 800,2	8 121,0	
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-74,0	-132,0	-121,9	-140,9	a3,a5
Tasutud osaluste omandamisel (miinus omandatud raha)	-205,6	0,0	-167,2	-82,4	a8,a9
Laekunud osaluste ja muude finantsinvesteeringute üleandmisest, müügist ja likvideerimisest (miinus ära antud raha)	87,2	36,0	25,6	144,2	a3,a7, a8,a9
Laekunud dividendid	9,4	5,1	169,5	272,0	a9
Makstud dividendid	-7,3	-12,8	0,0	0,0	a9A
Antud laenud	-53,4	-28,5	-1,8	-0,1	a6
Laekunud laenude tagasimaksed	51,3	79,3	10,9	11,5	a6
Laekunud finantstulud	111,2	154,3	86,5	116,7	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-1 294,7	-2 242,3	-704,7	-1 120,0	
Rahavood finantseerimistegevusest					
Laekunud laenukohustiste võtmisest	3 072,4	4 424,1	2 836,1	3 933,3	a17
Laekunud hübriidvõlakirjade emiteerimisest	0,0	391,7	0,0	0,0	a17
Laenukohustiste tagasimaksed	-2 683,6	-2 944,9	-2 353,0	-2 452,6	a17
Makstud intressid ja muud finantskulud	-337,9	-362,1	-216,2	-245,0	
Klientide hoiuste muut	-4,8	-40,8	-4,7	78,9	a15
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	46,1	1 468,0	262,2	1 314,6	
Puhas rahavoog	-444,2	358,2	-378,8	162,6	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	2 723,4	2 365,2	1 590,8	1 428,2	a2
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	2 279,2	2 723,4	1 212,0	1 590,8	a2
Raha ja selle ekvivalentide muutus	-444,2	358,2	-378,8	162,6	

2.4 Netovara muutuste aruanne

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	Riigi netovara							Vähemussalus	Kokku	Lisa
	Stabiliseerimis-re-serv	Omandireformi re-serv	Hübriidvõlakirjad	Riskimaandamise reserv	Muud reservid	Akumuleeritud tulum	Kokku			
Jääk seisuga 31.12.2023	440,2	51,4	0,0	141,6	13,3	4 672,5	5 319,0	303,5	5 622,5	
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed ja sidusettevõtjate muu koondkasumi mõju					1,3		1,3	-0,1	1,2	
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus				4,0			4,0		4,0	a18
Pensionieraldiste kindlustusmaterjalilised kasumid ja kahjumid						-168,0	-168,0		-168,0	a16
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus						0,1	0,1		0,1	a10
Materiaalse põhivara ümberhindlus						5,8	5,8		5,8	a11
Aruandeperioodi tulem						-690,2	-690,2	23,9	-666,3	
Kokku aruandeperioodi kogutule	0,0	0,0	0,0	4,0	1,3	-852,3	-847,0	23,8	-823,2	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordne arvelevõtmine						707,8	707,8		707,8	
Hübriidvõlakirjad			391,7				391,7		391,7	
Intressid hübriidvõlakirjadelt			6,8			-14,7	-7,9		-7,9	
Valitseva mõju lõppemise mõju						7,4	7,4		7,4	a9A
Makstud dividendid							0,0	-12,8	-12,8	a9A
Ümberjaotamine	13,1	0,3				-13,4	0,0		0,0	a20
Jääk seisuga 31.12.2024	453,3	51,7	398,5	145,6	14,6	4 507,3	5 571,0	314,5	5 885,5	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordse arvelevõtmise korrigeerimine						99,7	99,7		99,7	a7
Korrigeeritud jääk seisuga 31.12.2024	453,3	51,7	398,5	145,6	14,6	4 607,0	5 670,7	314,5	5 985,2	
Standardimuudatuse esmakordne rakendamine						-70,5	-70,5		-70,5	a18
Korrigeeritud jääk seisuga 01.01.2025	453,3	51,7	398,5	145,6	14,6	4 536,5	5 600,2	314,5	5 914,7	
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed ja sidusettevõtjate muu koondkasumi mõju					-2,8		-2,8	-0,1	-2,9	
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus				-62,7			-62,7		-62,7	a18
Pensionieraldiste kindlustusmaterjalilised kasumid ja kahjumid						-11,2	-11,2		-11,2	a16
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus						0,2	0,2		0,2	a10
Materiaalse põhivara ümberhindlus						3,0	3,0		3,0	a11
Aruandeperioodi tulem						407,3	407,3	14,2	421,5	

	Riigi netovara							Vähemusosalus	Kokku	Lisa
	Stabiliseerimis-reserv	Omandireformi reserv	Hübriidvõlakirjad	Riskimaandamise reserv	Muud reservid	Akumuleeritud tulum	Kokku			
Kokku aruandeperioodi kogutulem	0,0	0,0	0,0	-62,7	-2,8	399,3	333,8	14,1	347,9	
Intressid hübriidvõlakirjadelt						-31,5	-31,5		-31,5	a17
Vähemusosa soetused ja müügid				2,6	0,2	-27,4	-24,6	-181,0	-205,6	a9A
Makstud dividendid							0,0	-7,3	-7,3	a9A
Ümberjaotamine	32,3	-51,7				19,4	0,0		0,0	a20
Jääk seisuga 31.12.2025	485,6	0,0	398,5	85,5	12,0	4 896,3	5 877,9	140,3	6 018,2	

B. Konsolideerimata aruanne

	Stabiliseerimis-reserv	Omandireformi reserv	Akumuleeritud tulum	Kokku	Lisa
Jääk seisuga 31.12.2023	440,2	51,4	121,0	612,6	
Pensionieraldiste kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid			-168,0	-168,0	a16
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus			0,1	0,1	a10
Materiaalse põhivara ümberhindlus			5,8	5,8	a11
Aruandeperioodi tulem			-521,9	-521,9	
Kokku aruandeperioodi kogutulem	0,0	0,0	-684,0	-684,0	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordne arvelevõtmine			707,8	707,8	a7
Ümberjaotamine	13,1	0,3	-13,4	0,0	a20
Jääk seisuga 31.12.2024	453,3	51,7	131,4	636,4	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordse arvelevõtmise korrigeerimine			99,7	99,7	a7
Korrigeeritud jääk seisuga 31.12.2024	453,3	51,7	231,1	736,1	
Pensionieraldiste kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid			-11,2	-11,2	a16
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus			0,2	0,2	a10
Materiaalse põhivara ümberhindlus			2,0	2,0	a11
Aruandeperioodi tulem			-162,2	-162,2	
Kokku aruandeperioodi kogutulem	0,0	0,0	-171,2	-171,2	
Ümberjaotamine	32,3	-51,7	19,4	0,0	a20
Jääk seisuga 31.12.2025	485,6	0,0	79,3	564,9	

2.5 Riigieelarve täitmise aruanne

tuh eurot

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
(A) TULUDE JA KULUDE EELARVE					
RIIGIEELARVE TULUD KOKKU	17 733 188	17 747 243	18 281 190	16 235 184	533 948
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	15 001 167	14 988 867	15 493 407	13 975 901	504 540
sh riigisisene käibemaks	351 169	346 959	468 531	339 329	121 572
Saadud toetused	1 711 949	1 736 028	1 785 910	1 180 764	49 882
Riigilõivud	89 882	89 882	83 452	92 240	-6 430
Tulu majandustegevusest	409 032	411 308	410 520	339 674	-788
Tulu põhivara ja varude müügist	44 650	44 650	25 803	28 866	-18 847
Trahvid ja muud varalised karistused	37 888	37 888	44 517	28 639	6 629
Keskkonnatasud	121 725	121 725	96 821	100 847	-24 904
Muud tulud	52 925	52 925	61 345	55 856	8 420
Intressi- ja omanikutulud	263 968	263 968	279 416	432 397	15 447
RIIGIEELARVE KULUD KOKKU	-18 194 845	-20 051 227	-18 135 294	-16 636 031	1 915 933
sh piirmääraga vahendid	-4 589 780	-5 007 662	-4 710 278	-4 607 393	297 384
sh põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-383 552	-383 552	-392 674	-357 167	-9 122
sh riigisisene käibemaksukulu	-213 245	-207 966	-272 439	-216 834	-64 473
RIIGIEELARVE TULUD MIINUS KULUD	-461 658	-2 303 985	145 896	-400 847	2 449 880
(B) INVESTEERINGUTE EELARVE	-873 293	-1 127 844	-966 800	-915 480	161 045
sh piirmääraga vahendid	-539 126	-622 544	-563 281	-576 237	59 264
sh riigisisene käibemaksukulu	-137 916	-138 986	-196 092	-122 490	-57 106
RIIGIEELARVE KULUD JA INVESTEERINGUD KOKKU	-19 068 139	-21 179 071	-19 102 094	-17 551 511	2 076 977

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
RIIGIEELARVE TULUD MIINUS KULUD JA INVESTEERINGUD	-1 334 951	-3 431 829	-820 904	-1 316 327	2 610 925
TULUDE KORRIGEERIMINE RIIGIEELARVE POSITSIOONIS			-267 878	283 602	
Juriidilise isiku tulumaksu kohandamine ühe-kuulise laekumise nihkega			-234 489	230 755	
Saastekvootide müügist saadud tulu korrigeerimine			-1 875	105 394	
Finantseerimistegevuseks saadud toetused			-3 700	-10 530	
Tulem finantsinvesteeringute müügist ja ümberhindamisest			-27 813	-42 018	
KOKKU TULUD RIIGIEELARVE POSITSIOONIS			18 013 313	16 518 786	
KULUDE KORRIGEERIMINE RIIGIEELARVE POSITSIOONIS			316 592	422 021	
Amortisatsioon			392 674	357 167	
Koondosas erinevalt arvestatud kaitseotstarbelised varud ja investeeringud			28 181	73 070	
Sihtfinantseerimiseks loetud sissemaksed osalustesse			-100 000	0	
Eraldiste väljamaksed			-203	-198	
Eraldiste moodustamine ja intressikulu eraldistelt			-222	293	
Varude muutus			-3 287	-9 755	
Valuutakursi muutused			-552	1 445	
KOKKU KULUD RIIGIEELARVE POSITSIOONIS			-17 818 703	-16 214 010	
KOKKU RIIGIEELARVE POSITSIOON			-772 190	-610 705	
TULUDE KORRIGEERIMINE TULEMIARUANDE ALUSEL			-585 692	-39 919	
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed			-202 020	290 721	
Ebatõenäoliselt laekuvad maksud, lõivud, trahvid			50 054	49 370	
Riigisisised maksutulud			-472 405	-340 993	
Saadud mitterahalised toetused			43 004	19 990	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-3 359	-7 956	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutus			-1 185	-22 882	
Tulem osaluste müügist ja ümberhindlusest			-1 172	-29 571	
Intressitulu nõuete diskonteerimisest			1 391	1 402	
KOKKU TULUD TULEMIARUANDES			17 695 499	16 195 265	
KULUDE KORRIGEERIMINE TULEMIARUANDE ALUSEL			277 646	-81 103	
Maksude ja sotsiaalkindlustusmaksete edasiandmine			-13 678	-35 445	
Ebatõenäoliselt laekuvad maksud, lõivud, trahvid			-50 054	-49 370	
Riigisisised maksukulud			472 405	340 993	
Investeeringutes ja finantseerimistehingutes kajastatud käibemaksukulu			-196 092	-122 495	
Kaitseotstarbeliste varude muutus, mis riigieelarves kajastati kuludes soetamisel			301 537	0	
Eraldiste väljamaksed			141 569	127 274	
Eraldiste moodustamine			-133 329	-144 463	
Intressikulu eraldistelt			-194 256	-180 526	
Antud mitterahalised toetused ja majandamiskulud			-50 456	-17 071	
KOKKU KULUD TULEMIARUANDES			-17 857 649	-16 717 134	
KOKKU TULEM			-162 150	-521 869	
(C) FINANTSEERIMISTEHINGUTE EELARVE	678 819	593 578	228 656	1 412 865	-364 922
sh piirmääraga vahendid	-165 836	-263 151	-263 102	-208 625	49
sh riigisisene käibemaksukulu	-7	-7	0	-6	7
(D) RAHAVOOD					
RAHAVOOD TULUDEST KOKKU			17 787 741	16 704 014	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Riigieelarve tulud kokku			18 281 190	16 235 184	
Tulude laekumise rahavoo kohandus			-493 449	468 831	
RAHAVOOD KULUDEST KOKKU			-17 905 311	-16 427 133	
Riigieelarve kulud kokku			-18 135 294	-16 636 031	
Kulude tasumise rahavoogude kohandus			229 983	208 898	
RAHAVOOD INVESTEERINGUTEST			-953 882	-936 481	
Riigieelarve investeeringud kokku			-966 800	-915 480	
Investeeringute tasumise rahavoogude kohandus			12 918	-21 000	
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEHINGUTEST			228 656	1 412 865	
KOKKU RAHAVOOD			-842 796	753 266	
RIIGIKOGU					
TULUD	0	15	67	158	52
Tulu majandustegevusest	0	1	1	2	0
Saadud toetused	0	14	48	85	34
Muud tulud	0	0	17	71	17
KULUD	-33 835	-34 420	-32 384	-32 826	2 037
sh piirmääraga vahendid	-19 453	-19 988	-17 626	-19 513	2 362
sh käibemaks	-805	-805	-990	-986	-185
INVESTEERINGUD	-6 452	-6 171	-2 678	-671	3 493
sh piirmääraga vahendid	-5 941	-5 661	-2 167	-557	3 494
sh käibemaks	-511	-511	-511	-114	-1
KORRIGEERIMISED			0	-96	
Kapitaliseeritud tööjõukulud (kulude vähendamine)			0	17	
Kapitaliseeritud tööjõukulud (investeeringute suurendamine)			0	-17	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Intressikulu eraldistelt			0	-96	
VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI					
TULUD	28	28	46	44	18
Riigilõivud	0	0	0	1	0
Tulu majandustegevusest	28	28	46	44	18
KULUD	-6 805	-7 219	-6 950	-5 965	269
sh piirmääraga vahendid	-5 585	-5 982	-5 742	-4 845	240
sh käibemaks	-452	-455	-495	-351	-40
INVESTEERINGUD	-205	-240	-237	-491	3
sh piirmääraga vahendid	-168	-203	-198	-403	5
sh käibemaks	-37	-37	-39	-89	-2
KORRIGEERIMISED			-38	44	
Intressikulu eraldistelt			-323	-316	
Eraldiste moodustamine ja väljamaksed			285	360	
RIIGIKONTROLL					
TULUD	0	0	0	1	0
Saadud toetused	0	0	0	1	0
KULUD	-6 015	-6 601	-5 917	-5 653	684
sh piirmääraga vahendid	-5 546	-6 132	-5 408	-5 198	724
sh käibemaks	-245	-245	-251	-224	-6
INVESTEERINGUD	0	-34	-37	-75	-3
sh piirmääraga vahendid	0	-34	-34	-62	0
sh käibemaks	0	0	-3	-14	-3

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
KORRIGEERIMISED			0	-1	
Intressikulu eraldistelt			0	-1	
ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI					
TULUD	0	0	13	22	13
Saadud toetused	0	0	13	22	13
KULUD	-3 489	-3 748	-3 434	-3 388	314
sh piirmääraga vahendid	-3 199	-3 436	-3 174	-3 109	262
sh käibemaks	-141	-142	-98	-108	44
KORRIGEERIMISED			0	-2	
Intressikulu eraldistelt			0	-2	
RIIGIKOHUS					
TULUD	342	342	394	393	53
Riigilõivud	310	310	277	279	-33
Tulu majandustegevusest	3	3	5	41	3
Saadud toetused	29	29	72	45	43
Trahvid ja muud varalised karistused	0	0	0	10	0
Muud tulud	0	0	40	18	40
KULUD	-6 962	-7 347	-6 973	-6 840	374
sh piirmääraga vahendid	-4 167	-4 333	-4 126	-4 087	207
sh käibemaks	-133	-137	-141	-131	-4
INVESTEERINGUD	0	-150	-34	0	116
sh piirmääraga vahendid	0	-150	-28	0	122
sh käibemaks	0	0	-7	0	-7

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
KORRIGEERIMISED			-503	-428	
Saadud riigisisestest toetustest			13	11	
Intressikulu eraldistelt			-462	-367	
Eraldiste moodustamine			-55	-71	
VABARIIGI VALITSUS					
KULUD	-3 310 603	-3 191 273	-3 138 786	-2 989 247	52 487
sh piirmääraga vahendid	-842 910	-723 579	-686 506	-689 134	37 073
Euroopa Liidu makse	-378 749	-378 749	-338 286	-318 172	40 463
Vabariigi Valitsuse reservid	-157 448	-36 894	0	0	36 894
Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond	-598 578	-599 801	-593 094	-594 095	6 707
sh piirmääraga vahendid	-555 347	-556 570	-556 391	-554 008	179
sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks	-44 358	-44 358	-37 652	-41 049	6 706
sh piirmääraga vahendid	-1 127	-1 127	-948	-961	179
Kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvete tasandusfond (piirmääraga)	-130 115	-130 115	-130 115	-135 126	0
Kohaliku omavalitsuse üksustele edasiantavad maksud	-2 045 714	-2 045 714	-2 077 291	-1 941 854	-31 577
RIIGIKANTSELEI					
TULUD	4 166	4 166	4 664	2 029	498
Tulu majandustegevusest	0	0	0	1	0
Saadud toetused	4 166	4 166	4 664	2 028	498
KULUD	-23 551	-29 664	-26 640	-18 200	3 024
sh piirmääraga vahendid	-14 906	-19 711	-17 344	-13 364	2 367
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-21 027	-27 556	-24 704	-17 037	2 851
sh piirmääraga vahendid	-14 906	-19 711	-17 344	-13 364	2 367

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine	-21 027	-27 556	-24 704	-17 037	2 851
sh piirmääraga vahendid	-14 906	-19 711	-17 344	-13 364	2 367
Käibemaks	-2 524	-2 108	-1 935	-1 164	173
INVESTEERINGUD	0	-187	-110	-67	77
sh piirmääraga vahendid	0	-187	-97	-55	90
sh käibemaks	0	0	-13	-12	-13
KORRIGEERIMISED			189	106	
Saadud riigisisest toetust			189	106	
HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	165 989	165 989	135 705	103 164	-30 285
Riigilõivud	66	66	124	68	58
Tulu majandustegevusest	12 158	12 158	15 081	14 036	2 923
Saadud toetused	153 722	153 722	119 956	87 986	-33 766
Tulu põhivara ja varude müügist	0	0	420	922	420
Trahvid ja muud varalised karistused	0	0	16	7	16
Muud tulud	29	29	108	145	79
Intressi- ja omanikutulud	14	14	0	0	-14
KULUD	-1 135 548	-1 256 564	-1 085 012	-997 924	171 553
sh piirmääraga vahendid	-886 509	-923 993	-888 612	-837 639	35 381
Tulemusvaldkond: EESTI KEEL JA EESTLUS	-11 314	-12 165	-10 346	-9 439	1 819
sh piirmääraga vahendid	-8 092	-9 112	-8 057	-7 920	1 055
Keeleprogramm	-11 314	-12 165	-10 346	-9 439	1 819
sh piirmääraga vahendid	-8 092	-9 112	-8 057	-7 920	1 055
Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine	-965	-1 018	-1 009	-1 009	9

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-965	-1 018	-1 009	-1 009	9
Keeletaristu ja keeletehnoloogia arendamine	-5 696	-6 299	-5 013	-5 465	1 287
sh piirmääraga vahendid	-4 646	-5 118	-4 376	-4 694	741
Eesti keele õppe toetamine ja oskuse hindamine ning mitmekeelsus	-4 652	-4 847	-4 324	-2 965	523
sh piirmääraga vahendid	-2 481	-2 976	-2 672	-2 217	304
Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS	-848 215	-961 357	-813 565	-743 085	147 792
sh piirmääraga vahendid	-673 160	-697 280	-672 412	-625 707	24 868
Haridus- ja noorteprogramm	-848 215	-961 357	-813 565	-743 085	147 792
sh piirmääraga vahendid	-673 160	-697 280	-672 412	-625 707	24 868
Haridusvõrgu korrastamine ja arendamine	-31 473	-31 382	-26 089	-25 156	5 293
sh piirmääraga vahendid	-24 364	-25 632	-20 480	-22 435	5 151
Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele	-296 858	-333 295	-315 850	-290 673	17 445
sh piirmääraga vahendid	-272 709	-297 102	-287 474	-263 098	9 628
Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele	-299 151	-305 315	-299 942	-274 207	5 372
sh piirmääraga vahendid	-293 467	-294 871	-294 758	-268 632	113
Täiskasvanuhariduse arendamine ja õppimisvõimaluste loomine	-21 727	-15 637	-8 583	-7 048	7 053
sh piirmääraga vahendid	-174	-283	-270	-100	13
Hariduse rahvusvahelise konkurentsivõime edendamine	-42 686	-118 863	-44 924	-40 538	73 939
sh piirmääraga vahendid	-1 730	-1 819	-1 734	-1 775	84
Õppekava ja -vara arendamine ning õpikeskkonna kujundamine	-31 400	-40 022	-29 303	-25 778	10 718
sh piirmääraga vahendid	-21 288	-24 769	-19 122	-18 484	5 647
Võrdsete võimaluste tagamine hariduses	-59 762	-50 124	-46 117	-45 300	4 007
sh piirmääraga vahendid	-49 240	-41 159	-37 556	-39 407	3 603
Õpetajate ja haridusasutuste juhtide arengu toetamine	-10 032	-8 650	-6 847	-4 560	1 803
sh piirmääraga vahendid	-365	-419	-377	-402	42

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Kutsesüsteemi arendamine ja oskuste prognoosisüsteem OSKA	-4 304	-3 978	-3 885	-3 438	93
sh piirmääraga vahendid	-1 249	-1 280	-1 280	-1 365	0
Õppe seostamine tööturu vajadustega	-40 406	-40 529	-24 189	-17 739	16 340
sh piirmääraga vahendid	-3 710	-4 558	-4 461	-4 316	98
Noorte ettevõtlikkuse ja omaalgatuste toetamine (HOOG)	-2 376	-5 517	-1 822	-1 772	3 695
sh piirmääraga vahendid	-191	-192	-192	-170	0
Noorte kodanikuosaluse toetamine ja õiguste kaitsmine (OSA)	-948	-1 204	-914	-760	289
sh piirmääraga vahendid	-948	-987	-914	-760	72
Noorsootöö kättesaadavuse ja kvaliteedi arendamine (ISE)	-3 285	-3 794	-3 383	-4 371	411
sh piirmääraga vahendid	-3 285	-3 742	-3 343	-4 332	399
Noortele ühiskonnas võrdsete võimaluste tagamine (KINDLUS)	-3 808	-3 049	-1 717	-1 747	1 332
sh piirmääraga vahendid	-440	-467	-450	-431	17
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-245 140	-248 634	-231 257	-220 155	17 377
sh piirmääraga vahendid	-196 278	-206 869	-197 724	-194 925	9 145
Teadussüsteemi programm	-212 377	-214 520	-202 158	-202 491	12 362
sh piirmääraga vahendid	-196 278	-204 040	-194 895	-193 085	9 145
Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine	-196 052	-198 061	-191 130	-186 350	6 930
sh piirmääraga vahendid	-180 001	-187 860	-183 994	-177 023	3 866
Teadustaristu kvaliteedi ja kättesaadavuse kindlustamine	-16 325	-16 460	-11 028	-16 140	5 432
sh piirmääraga vahendid	-16 277	-16 180	-10 901	-16 062	5 279
Teadmussiirde programm	-32 764	-34 114	-29 099	-17 664	5 015
sh piirmääraga vahendid	0	-2 829	-2 829	-1 840	0
Sektoritevahelise teadmussiirde toetamine	-32 764	-34 114	-29 099	-17 664	5 015
sh piirmääraga vahendid	0	-2 829	-2 829	-1 840	0
Tulemusvaldkond: RIIGIVALITSEMINE	-9 500	-13 184	-11 764	-9 759	1 420

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-8 979	-10 731	-10 418	-9 086	313
Arhiivindusprogramm	-9 500	-13 184	-11 764	-9 759	1 420
sh piirmääraga vahendid	-8 979	-10 731	-10 418	-9 086	313
Arhivaalide kogumine, säilitamine ja juurdepääsu tagamine	-9 500	-13 184	-11 764	-9 759	1 420
sh piirmääraga vahendid	-8 979	-10 731	-10 418	-9 086	313
Käibemaks	-21 379	-21 224	-18 079	-15 486	3 145
INVESTEERINGUD	-25 174	-43 820	-37 808	-22 658	6 012
sh piirmääraga vahendid	-16 641	-28 238	-25 802	-16 424	2 436
Haridusvõrgu korrastamine ja arendamine (sh RKAS vahendid)	-11 443	-14 175	-13 462	-7 921	713
sh piirmääraga vahendid	-11 443	-14 175	-13 462	-7 889	713
Muud investeeringud kokku	-9 115	-24 539	-17 254	-10 684	7 285
sh piirmääraga vahendid	-5 198	-14 063	-12 340	-8 535	1 723
Käibemaks	-4 616	-5 107	-7 092	-4 052	-1 986
FINANTSEERIMISTEHINGUD	253	253	21	24	-232
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-6	0
sh käibemaks	0	0	0	-1	0
Laenukohustised	0	0	0	-6	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-6	0
Laenuõuded	253	253	21	32	-232
KORRIGEERIMISED			-792	-25 449	
Saadud mitterahalised toetused			239	0	
Siseste saadud ja antud toetuste vahe			44	0	
Saadud riigisisised toetused			599	459	
Bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutus			-1 185	-22 882	
Antud mitterahalised toetused			0	-1 828	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Müüdud põhivara jääkväärtus			-462	-1 195	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			131	18	
Edasiantud välistoetused ja kaasfinantseerimine riigiasutustele			-158	-22	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (tulude taastamine)			31	49	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (kulude taastamine)			-31	-49	
JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	134 419	134 419	89 568	52 809	-44 851
Riigilõivud	30 241	30 241	32 128	31 707	1 887
Tulu majandustegevusest	9 005	9 005	16 184	6 338	7 179
Saadud toetused	85 609	85 609	30 456	3 145	-55 153
Tulu põhivara ja varude müügist	0	0	2	2	2
Trahhid ja muud varalised karistused	858	858	3 823	4 451	2 965
Muud tulud	8 706	8 706	6 975	7 166	-1 731
KULUD	-390 307	-439 808	-338 524	-225 308	101 284
sh piirmääraga vahendid	-227 275	-250 042	-229 998	-168 131	20 043
Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK	-207 535	-279 399	-215 641	-215 422	63 758
sh piirmääraga vahendid	-160 209	-168 457	-164 097	-168 131	4 359
Usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programm	-207 535	-279 399	-215 641	-215 422	63 758
sh piirmääraga vahendid	-160 209	-168 457	-164 097	-168 131	4 359
Õigusriigi ja õigusloome kvaliteedi tagamine	-8 221	-10 652	-9 755	-7 890	898
sh piirmääraga vahendid	-8 114	-9 648	-9 036	-7 617	613
Konkurentsivõimelise ärikeskkonna tagamine	-12 889	-15 736	-12 592	-4 631	3 144
sh piirmääraga vahendid	-9 610	-10 237	-9 881	-2 076	356
Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus	-36 332	-88 915	-36 945	-38 714	51 970
sh piirmääraga vahendid	-24 454	-24 496	-23 592	-26 303	904

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Karistuste täideviimise korraldamine	-71 728	-79 101	-76 458	-77 892	2 643
sh piirmääraga vahendid	-69 600	-72 312	-71 292	-74 644	1 020
Õigusemõistmise ja õigusteenuste tagamine	-76 426	-81 438	-77 536	-84 106	3 902
sh piirmääraga vahendid	-46 923	-50 048	-48 622	-55 616	1 426
Kesksed IT-teenused teistele valitsemisaladele	-1 939	-3 557	-2 355	-2 189	1 202
sh piirmääraga vahendid	-1 508	-1 715	-1 674	-1 875	41
Tulemusvaldkond: DIGIÜHISKOND	-159 704	-139 242	-104 991	0	34 251
sh piirmääraga vahendid	-67 066	-81 585	-65 901	0	15 684
Digiühiskonna programm	-159 704	-139 242	-104 991	0	34 251
sh piirmääraga vahendid	-67 066	-81 585	-65 901	0	15 684
Digiriigi arenguhüpped	-4 995	-4 514	-5 061	0	-547
sh piirmääraga vahendid	-1 646	-2 042	-1 853	0	190
Digiriigi alusbaasi kindlustamine	-99 524	-96 937	-69 932	0	27 005
sh piirmääraga vahendid	-49 819	-59 877	-46 134	0	13 744
Riikliku küberturvalisuse juhtimine ja koordineerimine	-1 711	-2 787	-1 606	0	1 181
sh piirmääraga vahendid	-601	-1 677	-1 318	0	358
Suundumuste, riskide ja mõjude analüüsivõime arendamine	-1 539	-4 878	-2 149	0	2 729
sh piirmääraga vahendid	-1 434	-2 018	-1 530	0	488
Küberturvalisuse tagamine	-15 054	-20 911	-17 185	0	3 726
sh piirmääraga vahendid	-12 740	-14 905	-14 158	0	747
Sidevaldkonna regulatiivse keskkonna tagamine	-610	-787	-726	0	60
sh piirmääraga vahendid	-610	-787	-726	0	60
Väga suure läbilaskevõimega juurdepääsuvõrkude väljaarendamine	-29 445	-8 323	-8 275	0	48
sh piirmääraga vahendid	-110	-172	-124	0	48
5G-taristu ja -teenuste arendamine	-6 827	-106	-58	0	48

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-107	-106	-58	0	48
Käibemaks	-23 067	-21 167	-17 892	-9 886	3 275
INVESTEERINGUD	-29 293	-32 587	-21 395	-5 262	11 192
sh piirmääraga vahendid	-10 275	-14 745	-10 401	-2 976	4 344
IT-investeeringud	-24 211	-25 248	-16 439	-1 854	8 809
sh piirmääraga vahendid	-10 216	-12 222	-9 572	-444	2 650
Muud investeeringud kokku	-78	-2 932	-1 010	-2 566	1 921
sh piirmääraga vahendid	-58	-2 523	-829	-2 532	1 694
sh käibemaks	-5 003	-4 408	-3 946	-843	462
FINANTSEERIMISTEHINGUD	0	0	0	585	585
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	0	0	0	585	585
KORRIGEERIMISED			-14 443	-9 347	
Saadud riigisiseseid toetused			204	222	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			14 745	0	
Edasiantud välistoetused ja kaasfinantseerimine riigiasutustele			-21 076	0	
Osaluste ümberhindlus			0	729	
Eraldiste moodustamine			-3 094	-3 419	
Intressikulu eraldistelt			-5 223	-6 878	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (tulude taastamine)			7	1	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (kulude taastamine)			-7	-1	
Kapitaliseeritud tööjõukulud (kulude vähendamine)			6 201	6 140	
Kapitaliseeritud tööjõukulud (investeeringute suurendamine)			-6 201	-6 140	
KAITSEMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	193 720	194 011	463 096	177 777	269 085

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Tulu majandustegevusest	3 604	3 895	4 018	2 142	123
Saadud toetused	168 494	168 494	448 698	168 052	280 204
Tulu põhivara ja varude müügist	20 387	20 387	8 461	5 626	-11 926
Trahvid ja muud varalised karistused	1 195	1 195	102	675	-1 093
Muud tulud	40	40	1 174	1 006	1 134
Intressi- ja omanikutulud	0	0	643	276	643
KULUD	-1 197 286	-1 965 259	-1 608 166	-1 047 110	357 093
sh piirmääraga vahendid	-864 306	-987 309	-942 570	-729 732	44 740
Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE	-1 113 051	-1 884 139	-1 445 900	-931 745	438 240
sh piirmääraga vahendid	-864 306	-987 309	-942 570	-729 732	44 740
Sõjalise riigikaitse ja heidutuse programm	-1 113 051	-1 884 139	-1 445 900	-931 745	438 240
sh piirmääraga vahendid	-864 306	-987 309	-942 570	-729 732	44 740
Varude tagamine: lahingumoon	-228 810	-317 370	-281 363	0	36 007
sh piirmääraga vahendid	-107 629	-155 268	-155 268	0	0
Väeloome: maavägi	-112 314	-132 198	-125 233	-191 274	6 965
sh piirmääraga vahendid	-78 384	-97 741	-96 520	-170 843	1 222
Väeloome: merevägi	-22 573	-25 644	-21 287	-28 289	4 357
sh piirmääraga vahendid	-13 021	-15 715	-15 408	-22 902	307
Väeloome: õhuvägi	-19 427	-22 215	-17 920	-16 447	4 295
sh piirmääraga vahendid	-13 822	-16 039	-15 904	-14 991	135
Väeloome: muud üksused	-330 191	-400 032	-374 301	-337 116	25 731
sh piirmääraga vahendid	-269 635	-287 899	-273 211	-296 027	14 688
Kaitsevalmiduse tagamine	-57 430	-51 581	-49 595	-21 021	1 986
sh piirmääraga vahendid	-55 837	-49 861	-44 586	-17 709	5 275
Liitlaste kohaloleku tagamine Eestis	-42 943	-27 045	-12 270	-7 828	14 775

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-27 990	-13 020	-12 267	-7 630	753
Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö	-144 853	-190 511	-179 199	-52 837	11 312
sh piirmääraga vahendid	-144 763	-189 490	-178 736	-49 756	10 754
Luure ja eelhoiatuse korraldamine	-61 598	-68 101	-60 727	-56 308	7 374
sh piirmääraga vahendid	-60 834	-67 338	-60 727	-56 308	6 611
Kaitsetahte edendamine	-28 760	-22 120	-19 935	-32 437	2 185
sh piirmääraga vahendid	-28 518	-21 691	-19 562	-31 994	2 128
Riigikaitsele inimvara juhtimine	-53 728	-59 868	-57 902	-48 980	1 966
sh piirmääraga vahendid	-53 581	-59 634	-57 366	-48 603	2 268
Riigikaitseliste investeeringute korraldus	-10 424	-567 454	-246 167	-139 208	321 286
sh piirmääraga vahendid	-10 290	-13 614	-13 014	-12 968	600
Käibemaks	-84 235	-81 120	-162 267	-115 364	-81 147
INVESTEERINGUD	-515 780	-605 705	-585 902	-524 775	19 802
sh piirmääraga vahendid	-357 004	-375 160	-370 819	-387 591	4 340
Hoonete ja rajatiste soetus ning renoveerimine	-79 584	-122 524	-79 600	-160 783	42 925
sh piirmääraga vahendid	-41 429	-48 880	-48 877	-104 487	3
Liitlaste taristu	-22 436	-24 331	-20 236	-19 154	4 095
sh piirmääraga vahendid	-22 436	-24 331	-20 236	-19 063	4 095
Maade soetused	-10 000	-13 878	-13 878	-14 334	0
sh piirmääraga vahendid	-10 000	-13 878	-13 878	-14 334	0
Kaitseotstarbeline erivarustus	-266 092	-341 089	-313 894	-239 650	27 196
sh piirmääraga vahendid	-266 092	-272 271	-272 269	-235 492	1
Muud investeeringud	-11 866	-6 497	-6 404	-9 229	93
sh piirmääraga vahendid	-11 866	-6 497	-6 404	-9 229	93
Masinad ja seadmed CO ₂ kvoodi müügi tuludest	-12 653	-11 072	-11 072	-3 163	0

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Lääne-Eesti meetme õhuseireseadmed	-18 058	0	0	0	0
Muud investeeringud kokku	-20 714	-14 215	-10 883	-17 058	3 332
sh piirmääraga vahendid	-5 181	-9 303	-9 155	-4 986	148
Käibemaks	-74 376	-72 098	-129 936	-61 404	-57 838
KORRIGEERIMISED			235 878	-69 790	
Eraldiste moodustamine			-45 645	-39 106	
Intressikulu eraldistelt			-29 302	-29 776	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-1 561	-4 298	
Saadud riigisisised toetused			2	0	
Saadud mitterahalised toetused			39 299	16 217	
Saadud mitterahalised leppetrahvid			2 567	0	
Antud mitterahalised toetused			-21 275	-4 050	
Mitterahaliste toetuste arvel tehtud kulud			-9 745	-8 776	
Varude jäägi muutus			301 537	0	
KLIIMAMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	1 145 971	1 145 971	1 027 923	989 793	-118 048
Riigilõivud	34 501	34 501	20 554	37 815	-13 947
Tulu majandustegevusest	351 966	351 966	345 544	278 916	-6 422
Saadud toetused	537 019	537 019	464 187	392 244	-72 832
Tulu põhivara ja varude müügist	5	5	622	295	617
Trahvid ja muud varalised karistused	580	580	970	809	390
Keskkonnatasud	120 464	120 464	96 715	99 601	-23 748
Muud tulud	28 021	28 021	25 656	26 550	-2 365
Intressi- ja omanikutulud	73 415	73 415	73 673	153 563	258

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
KULUD	-1 068 199	-1 791 063	-1 028 659	-805 354	762 403
sh piirmääraga vahendid	-207 081	-291 475	-265 331	-257 807	26 145
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	0	0	0	-3 757	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-3 055	0
Programm: Kalandus	0	0	0	-3 757	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-3 055	0
Kalavarude ja -püügi haldamise ning kaitse korraldamine	0	0	0	-3 757	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-3 055	0
Tulemusvaldkond: KLIIMA, ENERGEETIKA JA ELURIKKUS	-171 737	-449 672	-183 676	-135 381	265 996
sh piirmääraga vahendid	-65 794	-85 017	-74 554	-65 350	10 463
Elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programm	-59 997	-81 198	-56 694	-53 387	24 504
sh piirmääraga vahendid	-41 367	-47 290	-41 431	-34 530	5 859
Elurikkuse kaitse tagamine	-22 957	-32 911	-18 990	-16 214	13 921
sh piirmääraga vahendid	-13 410	-13 764	-11 994	-10 741	1 770
Metsanduse ja jahinduse arengu suunamine	-13 996	-18 199	-12 780	-13 086	5 419
sh piirmääraga vahendid	-12 103	-13 345	-12 244	-12 604	1 101
Keskkonnakorralduse arengu suunamine	-4 526	-6 704	-5 419	0	1 285
sh piirmääraga vahendid	-2 551	-3 965	-3 449	0	516
Kiirgusohutuse tagamine	-1 800	-2 954	-2 385	-1 714	569
sh piirmääraga vahendid	-1 447	-2 231	-1 953	-1 342	278
Kesksete IT-teenuste osutamine teistele valitsemisaladele	-16 718	-20 430	-17 121	-7 187	3 309
sh piirmääraga vahendid	-11 854	-13 985	-11 791	-5 451	2 194
Ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine	0	0	0	-9 666	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-1 317	0
Keskkonnamõju hindamise ja selle maandamise tagamine	0	0	0	-3 545	0

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-1 159	0
Tööstusheite- ja kemikaalipoliitika kujundamine	0	0	0	-1 975	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-1 916	0
Energeetika, maavarade ja välisõhu programm	-77 029	-120 716	-104 389	-56 750	16 326
sh piirmääraga vahendid	-15 453	-28 016	-24 719	-18 618	3 296
Energiavarustuse tagamine	-894	-11 660	-11 536	-1 311	124
sh piirmääraga vahendid	-894	-11 618	-11 523	-439	95
Soojusenergia tõhus tootmine ja ülekanne	-15 728	-10 603	-10 538	-264	65
sh piirmääraga vahendid	-482	-567	-512	-232	56
Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises	-33 736	-73 559	-61 699	-40 247	11 860
sh piirmääraga vahendid	-1 188	-1 678	-1 474	-7 678	204
Maapõue uurimine, kasutamine ja geoloogia alane kompetents	-9 715	-10 523	-7 595	-6 573	2 928
sh piirmääraga vahendid	-7 513	-7 570	-6 095	-5 452	1 475
Õhukvaliteedi parendamine	-16 955	-14 370	-13 021	-8 120	1 350
sh piirmääraga vahendid	-5 376	-6 582	-5 115	-4 614	1 467
Transpordikütuste valdkonna reguleerimine	0	0	0	-235	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-204	0
Rohereformi ja kliimapoliitika programm	-34 711	-247 758	-22 593	-25 244	225 166
sh piirmääraga vahendid	-8 974	-9 711	-8 404	-12 201	1 307
Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine	-14 677	-231 394	-8 883	-10 815	222 511
sh piirmääraga vahendid	-918	-1 141	-1 084	-1 544	57
Ilmaandmete, -prognooside ja -hoiatuste tagamine	-3 410	-4 629	-4 737	-4 978	-109
sh piirmääraga vahendid	-2 187	-2 687	-2 514	-3 342	172
Rohereformi, keskkonnateadlikkuse ja -hariduse edendamine	-16 624	-11 736	-8 973	-9 452	2 763
sh piirmääraga vahendid	-5 869	-5 883	-4 805	-7 314	1 078

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIIKUVUS JA MERENDUS	-876 798	-1 322 358	-827 240	-648 533	495 118
sh piirmääraga vahendid	-141 287	-206 458	-190 776	-189 403	15 682
Elukeskkonna ja ringmajanduse programm	-167 265	-152 273	-144 277	-81 058	7 996
sh piirmääraga vahendid	-13 392	-18 103	-12 300	-13 242	5 803
Ehitusvaldkonna tõhustamine ja digitaliseerimine	-3 472	-1 638	-1 600	-2 556	38
sh piirmääraga vahendid	-101	0	0	-397	0
Kestliku ehituse ja kvaliteetse ruumi arendamine	-29 979	-33 583	-33 328	-5 281	254
sh piirmääraga vahendid	-878	-1 264	-988	-1 296	276
Eluasemete kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamine	-126 263	-94 694	-93 241	-67 690	1 453
sh piirmääraga vahendid	-7 933	-6 254	-5 766	-7 030	488
Ringmajanduse korraldamine	-7 151	-16 417	-10 379	-4 738	6 037
sh piirmääraga vahendid	-4 141	-9 800	-4 798	-3 589	5 002
Energia- ja ressursitõhustamine	-401	-5 942	-5 728	-793	214
sh piirmääraga vahendid	-340	-786	-748	-930	37
Mere ja vee programm	-65 605	-104 038	-65 545	-64 380	38 493
sh piirmääraga vahendid	-31 424	-50 341	-44 685	-41 644	5 656
Merekeskkonna kaitse tagamine	-2 743	-3 124	-2 679	-2 708	445
sh piirmääraga vahendid	-2 615	-2 902	-2 497	-2 450	406
Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamine	-22 969	-40 410	-24 127	-14 615	16 283
sh piirmääraga vahendid	-12 194	-16 495	-13 277	-11 937	3 219
Meremajanduse konkurentsivõime ja veetaristu arendamine	-39 893	-60 504	-38 739	-47 056	21 764
sh piirmääraga vahendid	-16 615	-30 943	-28 912	-27 258	2 032
Transpordi ja liikuvuse programm	-643 928	-1 066 048	-617 418	-503 096	448 629
sh piirmääraga vahendid	-96 470	-138 014	-133 791	-134 516	4 223
Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-374 350	-781 422	-364 955	-260 021	416 468

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-909	-36 163	-36 098	-32 689	65
Õhutransporditaristu arendamine ja korrashoid	-12 572	-20 473	-12 181	-10 941	8 291
sh piirmääraga vahendid	-9 972	-10 035	-10 014	-10 515	21
Teetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-201 815	-200 423	-199 501	-182 234	922
sh piirmääraga vahendid	-69 535	-68 664	-66 869	-67 962	1 795
Ohutu ja säästliku transpordisüsteemi arendamine	-55 190	-63 729	-40 782	-38 627	22 948
sh piirmääraga vahendid	-16 054	-23 152	-20 810	-23 226	2 342
Keskkonnahoidlikku liikuvust soodustav linnakeskkond	0	0	0	-11 273	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-124	0
Käibemaks	-19 664	-19 032	-17 743	-17 683	1 290
INVESTEERINGUD	-186 087	-244 702	-161 341	-191 437	83 362
sh piirmääraga vahendid	-85 961	-105 032	-91 866	-77 960	13 166
Riigimaantee remondi koondprojekt	-76 430	-77 333	-75 949	-65 015	1 384
sh piirmääraga vahendid	-68 666	-74 633	-74 628	-60 807	5
Rail Baltic arendus	-13 667	-23 553	-15 254	-51 352	8 299
Libatse-Nurme 2 + 2 realine tee	-24 300	0	0	0	0
Muud investeeringud kokku	-37 343	-113 929	-40 357	-42 314	73 572
sh piirmääraga vahendid	-17 296	-30 399	-17 238	-17 154	13 161
Käibemaks	-34 347	-29 888	-29 781	-32 756	106
FINANTSEERIMISTEHINGUD	-9 714	-49 800	-49 800	-18 860	0
sh piirmääraga vahendid	-4 800	-49 800	-49 800	-8 600	0
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	-4 000	-49 000	-49 000	-6 730	0
sh piirmääraga vahendid	-4 000	-49 000	-49 000	-7 000	0
Finantseerimistegevuseks antud sihtfinantseerimine	-5 714	-800	-800	-12 130	0
sh piirmääraga vahendid	-800	-800	-800	-1 600	0

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
KORRIGEERIMISED			-29 357	-42 772	
Edasiantud keskkonnatasud, mis kajastatakse Vabariigi Valitsuse eelarve osas			-14 528	-14 785	
Saadud riigisisesed toetused			1 433	821	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			5	2	
Edasiantud välistoetused ja kaasfinantseerimine riigiasutustele			-6	-2	
Ebatõenäoliselt laekuvad keskkonnatasud ja trahvinõuded (tulude taastamine)			627	-82	
Ebatõenäoliselt laekuvad keskkonnatasud ja trahvinõuded (kulude taastamine)			-627	82	
Saadud mitterahalised toetused			188	1 994	
Antud mitterahalised toetused			-17 268	-158	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-45	-30	
Ebatõenäoliselt laekuvad muud nõuded (tulude taastamine)			2	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad muud nõuded (kulude taastamine)			-2	0	
Intressikulu eraldistelt			0	-22	
Osaluste ümberhindlus			864	-30 592	
KULTUURIMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	17 726	17 726	17 760	15 254	34
Riigilõivud	46	46	36	9	-11
Tulu majandustegevusest	2 821	2 821	3 294	3 258	473
Saadud toetused	14 859	14 859	14 420	11 980	-439
Muud tulud	0	0	11	5	11
Intressi- ja omanikutulud	0	0	0	1	0
KULUD	-336 512	-430 440	-362 513	-376 298	67 926
sh piirmääraga vahendid	-263 488	-306 629	-283 890	-302 138	22 739

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-16 557	-18 893	-14 188	-14 058	4 705
sh piirmääraga vahendid	-5 039	-8 975	-5 888	-8 378	3 087
Lõimumis-, sh kohanemisprogramm	-16 557	-18 893	-14 188	-14 058	4 705
sh piirmääraga vahendid	-5 039	-8 975	-5 888	-8 378	3 087
Lõimumis-, sh kohanemispoliitika kujundamine ja rakendamine	-16 368	-18 680	-14 022	-13 884	4 658
sh piirmääraga vahendid	-4 851	-8 763	-5 722	-8 204	3 041
Rahvuskaaslaste toetamine	-189	-213	-166	-174	47
sh piirmääraga vahendid	-189	-213	-166	-174	47
Tulemusvaldkond: KULTUUR ja SPORT	-317 647	-409 270	-346 653	-360 725	62 616
sh piirmääraga vahendid	-258 449	-297 654	-278 002	-293 760	19 652
Kultuuriprogramm	-271 512	-358 405	-296 948	-300 927	61 457
sh piirmääraga vahendid	-216 558	-251 139	-232 434	-237 910	18 705
Loovisikute toetamine ja tunnustamine	0	0	0	-3 455	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-256	0
Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine	-10 778	-11 093	-10 758	-10 350	335
sh piirmääraga vahendid	-7 388	-7 430	-7 317	-7 258	113
Etenduskunstide poliitika kujundamine ja rakendamine	-43 828	-49 957	-49 801	-48 214	157
sh piirmääraga vahendid	-40 001	-40 266	-40 217	-41 920	50
Audiovisuaalpoliitika kujundamine ja rakendamine	-20 779	-21 602	-17 835	-18 341	3 768
sh piirmääraga vahendid	-16 575	-17 398	-13 720	-14 566	3 678
Muusikapoliitika kujundamine ja rakendamine	-18 824	-19 343	-18 777	-18 689	567
sh piirmääraga vahendid	-13 939	-14 455	-13 983	-14 909	472
Kunstipoliitika kujundamine ja rakendamine	-11 342	-11 377	-8 273	-6 320	3 104
sh piirmääraga vahendid	-7 097	-7 104	-4 109	-2 699	2 995
Arhitektuuri ja disaini poliitika kujundamine ning rakendamine	-3 125	-3 128	-3 010	-2 594	118

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-391	-386	-326	-399	60
Meediapoliitika kujundamine ja rakendamine	-43 427	-48 738	-48 738	-45 244	0
sh piirmääraga vahendid	-43 427	-48 738	-48 738	-45 244	0
Raamatukogupoliitika kujundamine ja rakendamine	-15 371	-24 292	-24 084	-39 093	208
sh piirmääraga vahendid	-15 371	-24 292	-24 084	-34 093	208
Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine	-14 762	-16 305	-15 103	-11 281	1 203
sh piirmääraga vahendid	-10 854	-11 625	-10 882	-7 546	743
Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine	-50 991	-108 291	-59 835	-58 784	48 455
sh piirmääraga vahendid	-47 138	-59 326	-53 071	-49 879	6 255
Kultuurivaldkonna digiteerimine	-2 638	-2 938	-2 827	-889	110
sh piirmääraga vahendid	-19	-39	-13	0	26
Kultuurivaldkonna rahvusvahelistumise edendamine	-2 466	-2 955	-2 598	-7 546	357
sh piirmääraga vahendid	-2 453	-2 894	-2 548	-7 431	345
Loomemajanduspoliitika kujundamine ja rakendamine	-2 708	-2 627	-2 627	-1 867	0
Kultuuri valdkondade ülene arendamine	-30 473	-35 758	-32 683	-28 260	3 075
sh piirmääraga vahendid	-11 905	-17 186	-13 426	-11 711	3 761
Spordiprogramm	-46 135	-50 865	-49 706	-59 798	1 160
sh piirmääraga vahendid	-41 891	-46 515	-45 568	-55 850	947
Saavutusspordi toetamine ja arendamine	-42 685	-46 938	-46 057	-43 391	882
sh piirmääraga vahendid	-38 458	-42 711	-41 928	-39 443	783
Ausa spordi ja sporditurvalisuse toetamine ning arendamine	-367	-400	-360	-360	41
sh piirmääraga vahendid	-351	-351	-351	-360	0
Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine	-3 082	-3 526	-3 289	-16 047	237
sh piirmääraga vahendid	-3 082	-3 453	-3 289	-16 047	164
Käibemaks	-2 309	-2 277	-1 671	-1 515	605

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
INVESTEERINGUD	-828	-1 480	-912	-573	567
sh piirmääraga vahendid	-173	-859	-507	-344	353
sh käibemaks	-129	-117	-131	-98	-14
FINANTSEERIMISTEHINGUD	0	0	-27	-447	-27
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	0	0	-27	-447	-27
KORRIGEERIMISED			45 926	44 867	
Maksutulud			47 759	45 352	
Edasiantud maksutulud, tekkepõhise ja kassapõhise kulu vahe			-707	-1 164	
Saadud mitterahalised toetused			1	5	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			17	8	
Saadud riigisisesed toetused			913	384	
Edasiantud välistoetused ja kaasfinantseerimine riigiasutustele			-20	-9	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (tulude taastamine)			-5	10	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (kulude taastamine)			5	-10	
Osaluste ümberhindlus			-2 037	292	
MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	203 074	203 074	173 409	145 143	-29 665
Riigilõivud	5 675	5 675	5 890	5 522	215
Tulu majandustegevusest	7 373	7 373	10 835	14 172	3 462
Saadud toetused	136 431	136 431	121 399	94 461	-15 032
Tulu põhivara ja varude müügist	20 000	20 000	16 118	46	-3 882
Trahvid ja muud varalised karistused	33	33	102	45	69
Muud tulud	90	90	1 879	339	1 789
Intressi- ja omanikutulud	33 472	33 472	17 186	30 558	-16 286

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
KULUD	-1 259 077	-1 269 911	-1 216 050	-1 175 224	53 861
sh piirmääraga vahendid	-148 427	-162 363	-125 570	-160 926	36 792
Tulemusvaldkond: DIGIÜHISKOND	0	0	0	-94 878	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-58 807	0
Digiühiskonna programm	0	0	0	-94 878	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-58 807	0
Digiriigi arenguhüpped	0	0	0	-4 830	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-2 174	0
Digiriigi alusbaasi kindlustamine	0	0	0	-65 810	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-40 032	0
Riikliku küberturvalisuse juhtimine ja koordineerimine	0	0	0	-960	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-752	0
Suundumuste, riskide ja mõjude analüüsivõime arendamine	0	0	0	-517	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-493	0
Küberturvalisuse tagamine	0	0	0	-14 756	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-11 283	0
Õigusruumi tagamine	0	0	0	-4 308	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-3 771	0
Juurdepääsuvõrkude väljaarendamine	0	0	0	-3 526	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-151	0
5G taristu ja teenuste arendamine	0	0	0	-171	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-151	0
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-985 439	-980 550	-977 181	-917 801	3 369
sh piirmääraga vahendid	-7 971	-9 204	-7 747	-6 839	1 457
Tööturuprogramm	-982 456	-976 861	-974 431	-916 054	2 430

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-5 960	-6 722	-5 757	-5 571	965
Tööturuvaldkonna arendamine	0	0	0	-1 188	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-1 168	0
Tööhõive toetamine ja areng	-973 007	-966 603	-965 929	-907 825	674
sh piirmääraga vahendid	-1 195	-1 315	-1 129	-505	186
Kvaliteetse tööelu tagamine ja areng	-9 449	-10 258	-8 502	-7 042	1 757
sh piirmääraga vahendid	-4 765	-5 407	-4 628	-3 898	779
Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	-2 983	-3 688	-2 750	-1 747	938
sh piirmääraga vahendid	-2 011	-2 482	-1 991	-1 268	492
Võrdse kohtlemise valdkonna arendamine	0	0	0	-741	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-552	0
Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine	0	0	0	-1 006	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-715	0
Soolise võrdsuse ja vähemuste võrdsete võimaluste edendamine	-2 431	-2 549	-1 919	0	630
sh piirmääraga vahendid	-1 459	-1 776	-1 376	0	400
Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik	-553	-1 139	-831	0	309
sh piirmääraga vahendid	-552	-706	-614	0	91
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-247 281	-255 054	-214 606	-153 182	40 448
sh piirmääraga vahendid	-124 972	-134 494	-102 337	-95 281	32 157
Teadmussiirde programm	-98 046	-100 733	-75 841	-65 271	24 893
sh piirmääraga vahendid	-73 100	-74 680	-57 286	-50 672	17 394
Ettevõtete arendustegevuse ja innovatsiooni toetamine	-97 376	-99 816	-74 958	-63 809	24 858
sh piirmääraga vahendid	-72 487	-73 914	-56 553	-50 425	17 361
Teadus- ja tehnoloogiamahuka iduettevõtluse arendamine	-670	-917	-882	-1 462	35
sh piirmääraga vahendid	-614	-767	-733	-246	34

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Programm: Ettevõtluskeskkond	-149 235	-154 321	-138 766	-87 911	15 555
sh piirmääraga vahendid	-51 872	-59 814	-45 051	-44 609	14 763
Ettevõtluse arendamise soodustamine	0	0	0	-26 112	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-22 741	0
Ettevõtete konkurentsivõime ja rahvusvahelistumise toetamine	-86 778	-86 309	-82 347	-54 345	3 961
sh piirmääraga vahendid	-15 931	-18 061	-14 126	-14 496	3 935
Tehnoloogia- ja arendusmahukate investeeringute soodustamine	-8 041	-10 416	-5 656	-7 453	4 760
sh piirmääraga vahendid	-7 985	-10 343	-5 584	-7 372	4 759
Ettevõtluskeskkonna ja ettevõtlikkuse edendamine	-48 817	-49 703	-44 618	0	5 085
sh piirmääraga vahendid	-23 914	-25 448	-20 851	0	4 597
Taristu valdkonna ohuennetus ja tegevuslubade andmine	-5 598	-7 893	-6 144	0	1 748
sh piirmääraga vahendid	-4 042	-5 962	-4 490	0	1 472
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIKUVUS ja MERENDUS	-18 026	-25 690	-22 060	0	3 629
sh piirmääraga vahendid	-15 483	-18 665	-15 486	0	3 179
Maa ja ruumiloome programm	-18 026	-25 690	-22 060	0	3 629
sh piirmääraga vahendid	-15 483	-18 665	-15 486	0	3 179
Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine	-2 465	-2 732	-2 271	0	462
sh piirmääraga vahendid	-2 465	-2 487	-2 075	0	412
Maakasutuspoliitika kujundamine ja elluviimine	-6 209	-9 906	-8 158	0	1 748
sh piirmääraga vahendid	-4 272	-6 113	-4 899	0	1 214
Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine	-6 972	-8 692	-7 829	0	863
sh piirmääraga vahendid	-6 367	-7 546	-6 276	0	1 270
Maaparanduse poliitika rakendamine	-2 379	-4 359	-3 803	0	556
sh piirmääraga vahendid	-2 379	-2 518	-2 235	0	283
Käibemaks	-8 331	-8 618	-2 203	-9 364	6 416

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
INVESTEERINGUD	-4 861	-4 973	-2 617	-28 177	2 355
sh piirmääraga vahendid	-1 312	-2 440	-604	-10 866	1 835
IT investeeringud	0	-3 092	-1 880	-22 683	1 213
sh piirmääraga vahendid	0	-1 267	-374	-10 454	893
Muud investeeringud kokku	0	-1 235	-230	-412	1 005
sh piirmääraga vahendid	0	-1 173	-230	-412	943
Käibemaks	-638	-645	-507	-5 082	137
FINANTSEERIMISTEHINGUD	-27 363	-66 318	-93 078	-98 733	-26 760
sh piirmääraga vahendid	-61 000	-106 100	-106 100	-180 000	0
Laenunõuded	3 700	3 700	1 830	100	-1 870
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	-11 000	-11 000	-11 000	-55 000	0
sh piirmääraga vahendid	-11 000	-11 000	-11 000	-55 000	0
Pikaajalised finantsinvesteeringud, sh osalused rahvusvahelistes organisatsioonides	0	-67 800	-67 800	-125 000	0
sh piirmääraga vahendid	0	-67 800	-67 800	-125 000	0
Finantseerimistegevuseks antud sihtfinantseerimine	-20 063	8 782	-16 109	81 167	-24 890
sh piirmääraga vahendid	-50 000	-27 300	-27 300	0	0
KORRIGEERIMISED			327 178	307 347	
Maksutulud			327 780	310 553	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-1 289	0	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			-67	4 216	
Saadud riigisisesed toetused			1 250	400	
Edasiantud maksutulud, tekkepõhise ja kassapõhise kulu vahe			-509	-1 828	
Edasiantud välistoetused ja kaasfinantseerimine riigiasutustele			67	-5 994	
Antud mitterahalised toetused			-52	0	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	487 369	487 369	473 366	372 520	-14 003
Riigilõivud	1 356	1 356	1 242	1 388	-114
Tulu majandustegevusest	9 100	9 100	9 791	18 066	691
Saadud toetused	474 861	474 861	452 406	321 896	-22 455
Tulu põhivarade ja varude müügist	0	0	0	21 904	0
Trahvid ja muud varalised karistused	11	11	32	19	21
Keskkonnatasud	1 262	1 262	1 583	1 294	321
Muud tulud	116	116	883	607	767
Intressi- ja omanikutulud	663	663	7 429	7 346	6 766
KULUD	-791 744	-824 986	-778 897	-635 190	46 089
sh piirmääraga vahendid	-213 277	-285 487	-264 498	-258 474	20 989
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-447 465	-447 160	-422 313	-399 949	24 847
sh piirmääraga vahendid	-57 930	-86 443	-71 168	-67 952	15 275
Biomajanduse programm	-361 682	-334 585	-327 473	-315 729	7 112
sh piirmääraga vahendid	-20 343	-23 908	-21 452	-30 489	2 455
Põllumajanduskeskkonna hea seisundi tagamine	-62 528	-56 802	-55 414	-55 527	1 388
sh piirmääraga vahendid	-3 243	-3 795	-3 175	-4 481	621
Ringbiomajanduse arendamine	-7 713	-13 838	-13 569	0	269
sh piirmääraga vahendid	-145	-145	-136	0	9
Põllumajandus- ja toidusektori konkurentsivõime arendamine	-129 395	-108 391	-104 839	-73 204	3 553
sh piirmääraga vahendid	-8 780	-10 502	-9 886	-7 725	616
Noorte põllumajandusettevõtjate tegevuse arendamine	-11 703	-9 537	-9 456	0	81
sh piirmääraga vahendid	-547	-637	-578	0	59
Turukorraldus ja kaubanduspoliitika rakendamine	-119 186	-119 904	-119 377	-117 719	527

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-2 059	-2 725	-2 274	-2 782	451
Ühistegevuse ja koostöö arendamine	-1 641	-1 604	-1 410	-1 322	193
sh piirmääraga vahendid	-821	-921	-777	-821	144
Eesti toidu kuvandi ja müügivõimekuse edendamine	-3 822	-2 925	-2 551	-1 583	374
sh piirmääraga vahendid	-1 320	-1 489	-1 174	-1 111	315
Kutselise kalapüügi korraldamine	-10 364	-7 981	-7 580	-3 143	400
sh piirmääraga vahendid	-1 423	-1 454	-1 391	-1 234	63
Vee-elusressursside töötlemine ja turustamine	-6 935	-5 306	-5 133	-1 888	173
sh piirmääraga vahendid	-688	-690	-621	-447	68
Vesiviljeluse arendamine	-2 905	-2 289	-2 163	-433	126
sh piirmääraga vahendid	-458	-458	-389	-166	69
EMKFi keskkonnakaitsemeetmete rakendamine	0	0	0	-1 372	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-255	0
Kalavarude haldamine ja kaitse	-5 490	-6 007	-5 980	-2 330	27
sh piirmääraga vahendid	-858	-1 092	-1 051	-1 097	41
Maa- ja rannapiirkonna arendamine	0	0	0	-25 494	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-4 465	0
Maakasutus	0	0	0	-9 260	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-2 062	0
Maaparandus	0	0	0	-9 829	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-3 199	0
Pölvkondade vahetus	0	0	0	-12 626	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-642	0
Toiduohutuse programm	-85 783	-112 576	-94 840	-84 219	17 735
sh piirmääraga vahendid	-37 587	-62 535	-49 716	-37 463	12 819

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Taimekaitse ja väetiste poliitika kujundamine ja rakendamine	-2 929	-3 948	-3 407	0	541
sh piirmääraga vahendid	-2 703	-3 090	-2 707	0	383
Looma- ja taimetervise poliitika kujundamine ja rakendamine	-26 761	-43 771	-33 443	-23 979	10 328
sh piirmääraga vahendid	-10 730	-31 662	-22 606	-10 461	9 056
Toiduohutuse poliitika kujundamine ja rakendamine	-13 254	-15 670	-13 020	-11 943	2 649
sh piirmääraga vahendid	-8 630	-9 345	-8 745	-8 677	599
Sordiaretuse ja paljundusmaterjali poliitika kujundamine	-11 552	-16 773	-14 361	-13 181	2 412
sh piirmääraga vahendid	-7 886	-9 200	-8 038	-7 731	1 161
Tõuaretuse poliitika kujundamine ja rakendamine	-3 346	-4 454	-4 296	-5 182	158
sh piirmääraga vahendid	-3 257	-3 359	-3 271	-5 031	88
Mahepõllumajanduse poliitika kujundamine ja rakendamine	-27 941	-27 959	-26 313	-29 936	1 646
sh piirmääraga vahendid	-4 381	-5 880	-4 349	-5 563	1 531
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIKUVUS ja MERENDUS	-339 327	-372 581	-351 610	-229 992	20 971
sh piirmääraga vahendid	-155 347	-199 045	-193 330	-190 522	5 715
Regionaalarengu programm	-182 982	-193 748	-177 114	-60 279	16 634
sh piirmääraga vahendid	-30 307	-33 009	-30 488	-25 315	2 521
Regionaal- ja maaelupoliitika kujundamine ja rakendamine	-152 360	-155 223	-152 532	-40 782	2 690
sh piirmääraga vahendid	-26 149	-28 578	-26 178	-20 772	2 401
Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine	-30 623	-38 526	-24 582	-19 497	13 944
sh piirmääraga vahendid	-4 158	-4 431	-4 311	-4 543	121
Ühistranspordi programm	-138 919	-165 426	-162 078	-150 099	3 347
sh piirmääraga vahendid	-122 707	-163 082	-160 782	-149 967	2 300
Ühistransporditeenuse arendamine ja soodustamine	-138 919	-165 426	-162 078	-150 099	3 347
sh piirmääraga vahendid	-122 707	-163 082	-160 782	-149 967	2 300
Maa ja ruumiloome programm	-17 425	-13 408	-12 418	-19 614	989

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-2 333	-2 953	-2 060	-15 239	893
Põllumajandusmaa ja maaparanduse poliitika kujundamine	-17 425	-13 408	-12 418	0	989
sh piirmääraga vahendid	-2 333	-2 953	-2 060	0	893
Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine	0	0	0	-3 828	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-3 711	0
Maatoimingute korraldamine	0	0	0	-7 941	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-4 890	0
Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine	0	0	0	-7 845	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-6 638	0
Käibemaks	-4 953	-5 245	-4 974	-5 250	271
INVESTEERINGUD	-5 680	-14 880	-10 280	-13 018	4 599
sh piirmääraga vahendid	-4 265	-5 115	-2 876	-3 295	2 239
sh käibemaks	-915	-1 519	-1 223	-2 028	297
FINANTSEERIMISTEHINGUD	6 000	-18 000	-9 560	42 000	8 440
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-20 000	0
Laenunõuded	0	0	0	3 425	0
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	0	0	0	24 840	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-20 000	0
Finantseerimistegevuseks antud sihtfinantseerimine	6 000	-18 000	-9 560	13 735	8 440
KORRIGEERIMISED			-723 376	-733 834	
Saadud riigisiseseid toetused			575	385	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			3 122	2 222	
Kohalikele omavalitsuste toetus- ja tasandusfond, mis kajastatakse Vabariigi Valitsuse eelarve osas			-723 209	-729 221	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (tulude taastamine)			223	52	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (kulude taastamine)			-223	-52	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Müüdud põhivara jääkväärtus			0	-2 364	
Edasiantud välistoetused ja kaasfinantseerimine riigiasutustele			-3 864	-2 773	
Antud mitterahalised toetused			0	-2 083	
RAHANDUSMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	15 200 301	15 188 281	15 723 124	14 262 155	534 843
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	15 001 167	14 988 867	15 493 407	13 975 901	504 540
Saadud toetused	26 306	26 306	22 012	24 262	-4 294
Riigilõivud	594	594	1 047	642	453
Tulu majandustegevusest	869	1 149	1 933	1 188	785
Tulu põhivara ja varude müügist	53	53	160	64	107
Trahhid ja muud varalised karistused	370	370	630	223	260
Muud tulud	14 538	14 538	21 993	17 845	7 455
Intressi- ja omanikutulud	156 404	156 404	181 943	242 031	25 539
KULUD	-485 077	-491 085	-400 941	-478 801	90 143
sh piirmääraga vahendid	-122 172	-132 336	-122 777	-123 359	9 559
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-477 922	-483 927	-394 278	-472 138	89 649
sh piirmääraga vahendid	-122 172	-132 336	-122 777	-123 359	9 559
Rahatarga riigi programm	-365 534	-377 766	-305 589	-362 583	72 178
sh piirmääraga vahendid	-69 224	-75 912	-71 144	-69 409	4 768
Eelarvepoliitika kujundamine ja elluviimine	-297 895	-302 458	-236 488	-295 642	65 970
sh piirmääraga vahendid	-5 744	-7 642	-6 088	-6 106	1 555
Maksu- ja tollipoliitika kujundamine ja korraldamine	-60 042	-65 067	-60 988	-58 526	4 079
sh piirmääraga vahendid	-56 058	-59 195	-57 350	-55 230	1 844
Finantskeskkonna arendamine	-7 596	-10 241	-8 113	-8 415	2 128

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-7 422	-9 075	-7 706	-8 074	1 369
Halduspoliitika programm	-112 388	-106 161	-88 689	-109 555	17 472
sh piirmääraga vahendid	-52 948	-56 425	-51 633	-53 949	4 791
Riigi halduse korraldamine	-37 680	-23 048	-12 008	-31 401	11 040
sh piirmääraga vahendid	-2 846	-3 828	-2 586	-3 063	1 242
Riigi tugiteenuste pakkumine	-62 169	-66 950	-62 355	-64 048	4 595
sh piirmääraga vahendid	-39 363	-40 895	-37 704	-39 245	3 192
Riikliku statistika tegemine	-12 539	-16 162	-14 326	-14 106	1 836
sh piirmääraga vahendid	-10 739	-11 702	-11 344	-11 641	358
Käibemaks	-7 155	-7 158	-6 664	-6 663	494
INVESTEERINGUD	-23 392	-23 526	-17 042	-24 190	6 484
sh piirmääraga vahendid	-12 540	-13 338	-11 746	-18 541	1 592
IT-investeeringud	-16 310	-16 006	-12 196	-16 511	3 810
sh piirmääraga vahendid	-12 230	-11 718	-10 333	-15 294	1 385
Muud investeeringud kokku	-2 710	-3 155	-1 643	-3 321	1 512
sh piirmääraga vahendid	-310	-1 620	-1 413	-3 247	207
Käibemaks	-4 372	-4 365	-3 203	-4 358	1 162
FINANTSEERIMISTEHINGUD	709 644	727 459	381 100	1 488 296	-346 359
sh piirmääraga vahendid	-100 036	-107 236	-107 202	-19	34
Laenukohustised	819 964	844 979	483 062	1 480 716	-361 917
sh piirmääraga vahendid	-36	-36	-2	-19	34
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	-100 000	-107 200	-107 200	0	0
sh piirmääraga vahendid	-100 000	-107 200	-107 200	0	0
Pikaajalised finantsinvesteeringud, sh osalused rahvusvahelistes organisatsioonides	-17 113	-17 113	-2 075	-211	15 038
Laenunõuded	6 800	6 800	7 314	7 795	514

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Käibemaks	-7	-7	0	-4	7
KORRIGEERIMISED			-8 389 943	-7 406 505	
Saadud maksutulud, tekkepõhise ja kassapõhise maksutulu vahe			-205 341	292 788	
Saadud mitterahalised toetused			3 196	27	
Antud mitterahalised toetused			-143	-1	
Edasiantud maksukulud, mis kajastuvad muudes eelarve osades			-7 886 055	-7 413 472	
Euroopa Liidu makse, mis kajastub Vabariigi Valitsuse eelarve osas			-301 258	-285 231	
Ebatõenäoliselt laekuvad maksunõuded (tulude taastamine)			44 150	42 042	
Ebatõenäoliselt laekuvad trahvinõuded (tulude taastamine)			43	24	
Ebatõenäoliselt laekuvad viivised ja muud tulud (tulude taastamine)			5 855	6 230	
Ebatõenäoliselt laekuvad maksud, trahvid, viivised (kulude taastamine)			-50 047	-48 297	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			4 625	3 326	
Saadud riigisisesed toetused			914	617	
Edasiantud välistoetused ja kaasfinantseerimine riigiasutustele			-5 803	-4 489	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-2	-70	
Mitterahalised majandamiskulud			-75	0	
SISEMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	87 759	113 528	110 706	62 192	-2 821
Riigilõivud	14 532	14 532	20 006	13 346	5 473
Tulu majandustegevusest	2 987	4 691	5 965	5 759	1 274
Saadud toetused	30 541	54 606	47 203	19 685	-7 402
Tulu põhivara ja varude müügist	3 962	3 962	11	13	-3 951
Trahvid ja muud varalised karistused	34 835	34 835	36 223	22 391	1 388
Muud tulud	902	902	1 298	998	396

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
KULUD	-551 525	-635 554	-602 551	-552 192	33 004
sh piirmääraga vahendid	-463 198	-541 361	-516 222	-477 460	25 139
Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS	-505 313	-586 092	-558 470	-511 278	27 622
sh piirmääraga vahendid	-447 854	-524 070	-501 576	-462 297	22 494
Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamise programm	-39 151	-40 905	-38 833	-38 463	2 072
sh piirmääraga vahendid	-36 823	-37 901	-36 578	-36 509	1 322
Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine	-8 490	-9 266	-8 994	-9 423	272
sh piirmääraga vahendid	-7 283	-7 804	-7 852	-8 427	-48
Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine	-8 345	-7 648	-6 610	-7 559	1 038
sh piirmääraga vahendid	-8 166	-7 409	-6 483	-7 502	926
Turvalise keskkonna kujundamine	-22 316	-23 991	-23 229	-18 890	762
sh piirmääraga vahendid	-21 374	-22 688	-22 244	-18 336	444
Tegevus- ja relvalubade väljaandmine	0	0	0	-2 592	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-2 243	0
Kiire ja asjatundliku abi programm	-225 280	-253 319	-245 111	-240 352	8 208
sh piirmääraga vahendid	-210 590	-232 589	-224 940	-224 978	7 649
Hädaabiteadete vastuvõtmine ning abi väljasaatmine	-8 703	-9 988	-8 832	-12 356	1 156
sh piirmääraga vahendid	-8 351	-8 597	-8 244	-11 692	353
Avaliku korra tagamine	-76 997	-84 400	-81 109	-78 586	3 291
sh piirmääraga vahendid	-73 429	-79 412	-76 838	-74 982	2 573
Demineerimine	-6 032	-7 625	-6 819	-6 626	806
sh piirmääraga vahendid	-5 588	-7 129	-5 797	-5 934	1 333
Päästmine maismaal ja siseveekogudel	-78 399	-91 739	-91 731	-89 794	7
sh piirmääraga vahendid	-74 177	-85 359	-83 874	-84 491	1 485
Abi osutamine Eesti päästepiirkonnas	-16 652	-20 613	-18 768	-15 869	1 845

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-12 301	-15 168	-14 145	-12 368	1 023
Süüteomenetlus	-38 499	-38 954	-37 851	-37 121	1 103
sh piirmääraga vahendid	-36 744	-36 925	-36 043	-35 512	882
Kindla sisejulgeoleku programm	-172 653	-214 776	-205 756	-167 120	9 020
sh piirmääraga vahendid	-146 056	-193 706	-186 036	-149 695	7 670
Põhiseadusliku korra tagamine	-57 541	-94 004	-92 604	-50 461	1 399
sh piirmääraga vahendid	-57 117	-93 500	-92 037	-50 248	1 463
Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus	-42 780	-41 853	-40 801	-40 787	1 053
sh piirmääraga vahendid	-37 164	-37 980	-37 326	-38 032	654
Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine	-10 742	-16 243	-14 547	-9 275	1 697
sh piirmääraga vahendid	-10 097	-15 080	-13 418	-8 475	1 663
Piirihaldus	-61 590	-62 676	-57 804	-55 626	4 872
sh piirmääraga vahendid	-41 678	-47 146	-43 255	-42 201	3 890
Objektivalve ja isikukaitse	0	0	0	-10 970	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-10 739	0
Eesti arengut toetava kodakondsus-, rände- ja identiteedihalduspoliitika programm	-37 104	-43 379	-38 524	-38 149	4 856
sh piirmääraga vahendid	-26 092	-31 942	-27 992	-28 145	3 951
Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine	-10 813	-12 646	-11 370	-10 717	1 276
sh piirmääraga vahendid	-7 714	-9 950	-8 704	-8 686	1 245
Migratsioonijärelevalve	-7 705	-9 895	-9 035	-8 359	860
sh piirmääraga vahendid	-6 295	-8 417	-7 478	-7 071	939
Isikute tõsikindel tuvastamine ja dokumentide väljaandmine	-18 586	-20 838	-18 119	-19 073	2 720
sh piirmääraga vahendid	-12 082	-13 575	-11 809	-12 388	1 766
Targa ja innovaatilise siseturvalisuse programm	-31 124	-33 712	-30 246	-27 193	3 466
sh piirmääraga vahendid	-28 294	-27 931	-26 029	-22 970	1 902

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Tasemeõpe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias	-26 309	-25 995	-23 134	-21 994	2 861
sh piirmääraga vahendid	-23 804	-21 109	-19 782	-18 583	1 327
Sisekaitseakadeemia teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus	-2 991	-5 116	-4 412	-2 953	704
sh piirmääraga vahendid	-2 981	-4 452	-3 813	-2 495	640
IKT-teenuste pakkumine SIMi valitsemisalast väljapoole	-1 824	-2 601	-2 700	-2 247	-99
sh piirmääraga vahendid	-1 509	-2 370	-2 435	-1 892	-65
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-17 391	-20 917	-16 937	-16 749	3 979
sh piirmääraga vahendid	-15 343	-17 291	-14 646	-15 163	2 645
Kogukondliku Eesti programm	-4 980	-5 631	-4 326	-4 509	1 305
sh piirmääraga vahendid	-4 156	-4 665	-3 664	-4 292	1 001
Kogukondliku arengu toetamine	-4 215	-4 841	-3 589	-3 630	1 251
sh piirmääraga vahendid	-3 394	-3 878	-2 930	-3 416	947
Usuvabaduse tagamine	-764	-790	-736	-879	54
sh piirmääraga vahendid	-762	-787	-733	-876	54
Nutika rahvastikuarvestuse programm	-7 481	-10 355	-7 681	-7 053	2 674
sh piirmääraga vahendid	-6 257	-7 696	-6 052	-5 683	1 644
Rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõstmine	-4 079	-5 666	-4 168	-3 872	1 498
sh piirmääraga vahendid	-3 446	-4 246	-3 305	-3 206	940
Rahvastikuregistri kasutusmugavuse parandamine	-3 401	-4 689	-3 513	-3 181	1 175
sh piirmääraga vahendid	-2 811	-3 450	-2 747	-2 477	704
Erakondade rahastamise programm	-4 931	-4 931	-4 931	-5 187	0
sh piirmääraga vahendid	-4 931	-4 931	-4 931	-5 187	0
Erakondade rahastamine	-4 931	-4 931	-4 931	-5 187	0
sh piirmääraga vahendid	-4 931	-4 931	-4 931	-5 187	0
Käibemaks	-28 821	-28 546	-27 143	-24 165	1 403

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
INVESTEERINGUD	-54 082	-101 636	-80 760	-46 266	20 877
sh piirmääraga vahendid	-33 073	-55 381	-35 669	-30 283	19 712
Transpordivahendid	-13 495	-33 559	-27 562	-11 013	5 997
sh piirmääraga vahendid	-9 929	-15 008	-9 027	-10 999	5 981
IT-investeeringud	0	-15 811	-10 166	-7 078	5 645
sh piirmääraga vahendid	0	-8 867	-3 458	-2 783	5 409
Muud investeeringud	0	-6 688	-5 049	-4 977	1 639
sh piirmääraga vahendid	0	-5 900	-4 271	-4 110	1 629
Muud investeeringud kokku	-29 783	-29 673	-22 979	-14 968	6 693
sh piirmääraga vahendid	-23 144	-25 606	-18 913	-12 391	6 693
Käibemaks	-10 804	-15 906	-15 003	-8 230	903
KORRIGEERIMISED			-97 917	-100 703	
Saadud mitterahalised toetused			82	1 749	
Saadud riigisiseseid toetused			1 579	210	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			1 246	827	
Edasiantud välistoetused ja kaasfinantseerimine riigiasutustele			-1 581	-1 065	
Edasiantud liiklustrahvid, mis kajastatakse Vabariigi Valitsuse eelarve osas			-259	-210	
Ebatõenäoliselt laekuvad trahvinõuded (tulude taastamine)			-620	1 170	
Ebatõenäoliselt laekuvad trahvinõuded (kulude taastamine)			620	-1 170	
Ebatõenäoliselt laekuvad muud nõuded (tulude taastamine)			0	4	
Ebatõenäoliselt laekuvad muud nõuded (kulude taastamine)			0	-4	
Antud mitterahalised toetused			-303	-176	
Kapitaliseeritud tööjõukulud (investeeringute suurendamine)			-1 685	-1 473	
Kapitaliseeritud tööjõukulud (kulude vähendamine)			1 685	1 473	
Eraldiste moodustamine ja väljamaksed			-49 174	-56 596	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Intressikulu eraldistelt			-49 507	-45 442	
SOTSIAALMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	78 296	78 296	79 877	65 256	1 581
Riigilõivud	560	560	857	323	297
Tulu majandustegevusest	9 118	9 118	10 200	6 947	1 082
Saadud toetused	68 127	68 127	67 788	57 273	-339
Tulu põhivara ja varude müügist	0	0	9	0	9
Trahvid ja muud varalised karistused	7	7	17	8	10
Muud tulud	484	484	1 007	705	523
KULUD	-7 469 699	-7 530 154	-7 393 623	-7 072 502	136 531
sh piirmääraga vahendid	-197 436	-227 359	-205 777	-331 292	21 581
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-5 016 692	-5 040 741	-4 917 591	-4 592 466	123 150
sh piirmääraga vahendid	-123 821	-134 768	-124 382	-120 649	10 385
Tööturuprogramm	-15 106	-15 646	-16 213	-16 988	-567
sh piirmääraga vahendid	-1 645	-1 602	-1 443	-2 532	159
Tööhõive toetamine ja areng	-352	-446	-422	0	24
sh piirmääraga vahendid	-306	-400	-369	0	31
Kvaliteetse tööelu tagamine ja areng	-14 754	-15 199	-15 791	-16 585	-592
sh piirmääraga vahendid	-1 340	-1 201	-1 074	-2 188	127
Erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus	0	0	0	-403	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-344	0
Vanemaealiste programm	-3 839 395	-3 860 249	-3 814 399	-3 501 493	45 851
sh piirmääraga vahendid	-6 656	-7 074	-6 429	-6 661	645
Vanemaealiste heaolu ja ühiskonnaelus osalemise toetamine	-1 167	-703	-286	-235	417

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-198	-199	-199	-173	0
Pensionisüsteemi kujundamine ja hüvitiste maksmine	-3 838 227	-3 859 546	-3 814 112	-3 501 258	45 434
sh piirmääraga vahendid	-6 458	-6 875	-6 230	-6 488	645
Sotsiaalhoolekande programm	-168 366	-169 374	-157 492	-140 364	11 882
sh piirmääraga vahendid	-71 440	-79 579	-75 583	-71 389	3 996
Pikaajalise hoolduse poliitika kujundamine, KOV võimestamine	-16 227	-15 970	-12 620	-6 481	3 349
sh piirmääraga vahendid	-4 072	-4 614	-3 866	-3 851	748
Hoolekande kättesaadavuse tagamine ja toimetuleku toetamine	-152 140	-153 404	-144 871	-133 883	8 533
sh piirmääraga vahendid	-67 368	-74 965	-71 717	-67 538	3 248
Laste ja perede programm	-993 825	-995 472	-929 488	-932 836	65 984
sh piirmääraga vahendid	-44 080	-46 513	-40 927	-39 358	5 586
Hüvitised ja toetused lastele ning peredele	-936 246	-937 329	-881 254	-891 900	56 075
sh piirmääraga vahendid	-3 939	-5 024	-4 428	-5 904	596
Abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused	-36 720	-37 807	-30 893	-26 989	6 915
sh piirmääraga vahendid	-27 727	-27 626	-24 639	-22 689	2 986
Lapsi ja peresid toetavate meetmete arendamine ja pakkumine	-4 096	-3 534	-3 113	-2 675	420
sh piirmääraga vahendid	-2 169	-2 250	-2 063	-2 165	187
Laste ja perede ning ohvriabi valdkonna arendamine	-7 684	-4 830	-4 067	-3 734	763
sh piirmääraga vahendid	-3 321	-2 934	-2 463	-2 735	471
Teenused ohvritele ja vägivallatsejatele	-9 080	-11 972	-10 160	-7 538	1 811
sh piirmääraga vahendid	-6 923	-8 679	-7 334	-5 865	1 346
Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	0	0	0	-784	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-709	0
Soolise võrddõigussikkuse ja võrdse kohtlemise volinik	0	0	0	-784	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-709	0

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Tulemusvaldkond: TERVIS	-2 444 877	-2 480 656	-2 467 523	-2 472 892	13 133
sh piirmääraga vahendid	-73 615	-92 591	-81 395	-210 643	11 196
Tervist toetava keskkonna programm	-11 146	-12 131	-10 499	-10 973	1 633
sh piirmääraga vahendid	-8 006	-8 286	-7 763	-8 147	523
Tervist toetava ning parendava keskkonna kujundamine	-1 432	-1 347	-1 051	-969	296
sh piirmääraga vahendid	-969	-946	-771	-871	175
Vee, õhu, müra ja kiirgusega seotud terviseriskid	-2 967	-4 075	-3 413	-3 158	661
sh piirmääraga vahendid	-2 422	-2 652	-2 551	-2 477	101
Kemikaalide ohutus ja riskide vähendamine	-1 720	-1 884	-1 682	-1 829	203
sh piirmääraga vahendid	-1 581	-1 602	-1 525	-1 624	77
Toodete ja teenuste ohutus ja riskide vähendamine	-5 027	-4 826	-4 353	-5 017	473
sh piirmääraga vahendid	-3 034	-3 086	-2 917	-3 175	170
Tervist toetavate valikute programm	-22 810	-30 305	-24 722	-26 304	5 582
sh piirmääraga vahendid	-20 347	-22 376	-19 659	-22 340	2 717
Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine	-8 346	-12 808	-10 622	-9 355	2 186
sh piirmääraga vahendid	-6 133	-7 264	-6 189	-6 207	1 076
Vaimse tervise edendamine	-2 132	-3 047	-2 303	-3 496	744
sh piirmääraga vahendid	-2 070	-2 714	-2 041	-3 290	673
Tasakaalustatud toitumise ja füüsilise aktiivsuse edendamine	-696	-1 314	-806	-864	507
sh piirmääraga vahendid	-684	-707	-657	-575	50
Uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine	-4 965	-6 012	-4 546	-5 602	1 467
sh piirmääraga vahendid	-4 830	-5 014	-4 336	-5 293	677
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (HIV, TB ja hepatiidid)	-6 671	-7 124	-6 445	-6 987	679
sh piirmääraga vahendid	-6 630	-6 677	-6 436	-6 976	241
Inimkeskse tervishoiu programm	-2 410 921	-2 438 220	-2 432 302	-2 435 615	5 918

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-45 262	-61 928	-53 972	-180 156	7 956
Inimkeskse tervishoiu valdkonna arendamine	-2 787	-3 526	-2 842	-3 459	684
sh piirmääraga vahendid	-2 484	-2 755	-2 061	-2 852	694
Inimeste terviseharitus ja põhiõiguste kaitse	-16 053	-29 222	-26 151	-37 721	3 071
sh piirmääraga vahendid	-3 424	-9 082	-6 011	-9 664	3 071
Personali võimekus, juhtimine ja vastutus	-6 941	-7 484	-6 408	-5 712	1 075
sh piirmääraga vahendid	-5 441	-5 983	-5 676	-5 268	307
Tervishoiuteenuste mudelite ümberkujundamine	-23 168	-18 655	-17 201	-10 305	1 454
sh piirmääraga vahendid	-7 682	-12 449	-11 450	-10 502	999
Tervisesüsteemi kvaliteet ja patsiendiohutus	-4 551	-5 974	-4 475	-4 408	1 499
sh piirmääraga vahendid	-4 004	-4 712	-4 067	-3 736	644
Tervise ebavõrdsuse vähendamine ja ravikindlustuse tagamine	-2 342 268	-2 350 523	-2 360 394	-2 358 717	-9 871
sh piirmääraga vahendid	-14 706	-19 275	-17 668	-139 515	1 607
Ravimite ja meditsiiniseadmete valdkonna arendamine	-907	-1 284	-1 094	-946	191
sh piirmääraga vahendid	-876	-1 143	-952	-840	191
Ravimite, verepreparaatide ja meditsiiniseadmete kättesaadavus	-10 596	-16 333	-9 979	-9 872	6 355
sh piirmääraga vahendid	-3 531	-3 371	-3 232	-4 335	140
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (vaktsineerimine, AMR)	-3 649	-5 219	-3 758	-4 474	1 460
sh piirmääraga vahendid	-3 115	-3 158	-2 855	-3 445	303
Käibemaks	-8 130	-8 756	-8 509	-7 144	248
INVESTEERINGUD	-11 758	-26 297	-19 996	-16 709	6 301
sh piirmääraga vahendid	-5 502	-5 439	-3 235	-4 576	2 204
sh käibemaks	-2 066	-3 798	-3 744	-2 950	54
FINANTSEERIMISTEHINGUD	0	-15	0	0	15
sh piirmääraga vahendid	0	-15	0	0	15

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	0	-15	0	0	15
sh piirmääraga vahendid	0	-15	0	0	15
KORRIGEERIMISED			5 396 338	5 050 864	
Maksutulud			5 405 468	5 069 213	
Edasiantud maksutulud, tekkepõhise ja kassapõhise kulu vahe			-6 945	-3 898	
Intressikulu eraldistelt			-109 440	-97 621	
Saadud riigisisest toetust			2 931	1 526	
Edasiantud välistoetused ja kaasfinantseerimine riigiasutustele			-40	0	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			35	0	
Antud mitterahalised toetused			-1 595	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (tulude taastamine)			-3	-47	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (kulude taastamine)			3	47	
Eraldiste moodustamine			-34 243	-44 567	
Eraldiste väljamaksed			140 166	126 211	
VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	14 028	14 028	14 395	10 931	368
Riigilõivud	2 000	2 000	1 449	1 286	-551
Tulu majandustegevusest	0	0	6	4	6
Saadud toetused	11 785	11 785	12 545	8 982	761
Tulu põhivara ja varude müügist	243	243	0	0	-243
Trahhid ja muud varalised karistused	0	0	34	0	34
Muud tulud	0	0	435	643	435
Intressi- ja omanikutulud	0	0	-74	15	-74
KULUD	-118 611	-136 130	-123 485	-118 132	12 645
sh piirmääraga vahendid	-100 846	-116 147	-102 668	-100 723	13 479

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2024. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA	-117 710	-135 198	-122 099	-116 781	13 099
sh piirmääraga vahendid	-100 846	-116 147	-102 668	-100 723	13 479
Välispoliitika ja arengukoostöö programm	-117 710	-135 198	-122 099	-116 781	13 099
sh piirmääraga vahendid	-100 846	-116 147	-102 668	-100 723	13 479
Eesti julgeolekukeskkonna tugevdamine	-25 810	-30 210	-28 379	-26 610	1 831
sh piirmääraga vahendid	-23 752	-27 969	-25 693	-24 174	2 277
Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades	-20 418	-23 729	-21 165	-22 320	2 565
sh piirmääraga vahendid	-18 360	-21 489	-18 478	-19 885	3 011
Juriidiliste, konsulaar-, sanktsiooni- ja strateegilise kauba küsimuste lahendamise	-20 191	-21 622	-20 489	-19 758	1 134
sh piirmääraga vahendid	-18 107	-19 245	-17 697	-17 104	1 549
Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse	-19 795	-22 320	-19 742	-18 758	2 579
sh piirmääraga vahendid	-10 161	-11 247	-9 819	-11 440	1 427
Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine	-31 494	-37 317	-32 325	-29 335	4 992
sh piirmääraga vahendid	-30 465	-36 197	-30 982	-28 119	5 215
Käibemaks	-902	-932	-1 386	-1 351	-454
INVESTEERINGUD	-9 702	-21 456	-12 020	-16 527	9 436
sh piirmääraga vahendid	-6 272	-10 564	-7 232	-5 351	3 332
sh käibemaks	-102	-588	-952	-461	-364
KORRIGEERIMISED			180	47	
Saadud riigisisesed toetused			180	47	

2025. aastal kuulub riigieelarve täitmise aruande juurde eraldi lisa kulude jaotuse kohta riigieelarve allikate, asutuste või nende gruppide ja majandusliku sisu järgi lähtudes Riigikogu poolt vastu võetud liigendusest. Lisa mahukuse tõttu on see esitatud raamatupidamise aastaaruande juurde kuuluva dokumendina. Riigieelarve täitmise aruande selgitused on esitatud lisas a31. Esialgne ja lõplik eelarve – vt lisa a31A, a31B.

2.6 Arvestusmeetodid ja hindamisalused

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardi ja riigieelarve seadusega. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt välja töötatud juhendid, sh avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud finantsaruandluse standarditele, sh rahvusvahelistele avaliku sektori raamatupidamise standarditele.

Riigi konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud riigiraamatupidamis-kohustuslased, kelleks Raamatupidamise seaduse alusel on iga ministeerium oma valitsemisala ulatuses, Riigikantselei ning põhiseaduslikud institutsioonid – Riigikogu, Vabariigi President, Riigikontroll, õiguskantsler ja Riigikohus. Riigiraamatupidamiskohustuslased on ühtlasi riigieelarve seaduse kohaselt riigieelarve administratiivsed subjektid, kelle kohta on koostatud riigieelarve täitmise aruanne. Riigi konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandesse hõlmatud riigiraamatupidamiskohustuslaste nimekiri on esitatud aruande lisas a1 A.

Riigi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on lisaks riigi konsolideerimata finantsandmetele rida-realt konsolideeritud riigi valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja tütarettevõtjate ning riigi tulundusasutuse Riigimetsa Majandamise Keskus finantsandmed. Konsolideeritud aruandesse hõlmatud sihtasutuste ja tütarettevõtjate nimekiri ning nende tähtsamad majandusnäitajad on esitatud aruande lisas a1 B.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsibist, v.a kauplemiseesmärgil hoitavad väärtpaberid ja muud finantsinvesteeringud, mille õiglane väärtus on usaldusväärselt hinnatav, tuletisinstrumentid ja tulu teenimise eesmärgil kasvatatav bioloogiline vara, mida kajastatakse õiglases väärtuses.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Arvestusvaluutana kasutatakse põhilise majanduskeskkonna valuutat. Esitusvaluutaks on euro. Aruanded on ümardatud lähima saja tuhandeni, v.a riigieelarve täitmise aruanne, mis on ümardatud lähima tuhandeni.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustise eeldatav valdamine kestab kuni üks aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a arvelduskrediit) ning lühiajalisi või katkestatavaid tähtajalisi deposiite järelejäanud tähtajaga kuni üks aasta. Deposiitidelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena.

Finantsinvesteeringud

Lühiajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid väärtpabereid (aktsiad, võlakirjad, fondide osakud jne) ning kindla lunastustähtajaga väärtpabereid, mille lunastustähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast. Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse väärtpabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a osalused, milles aruandekohustuslane omab mõjuvõimu, mille annab hääleõigus alates 20%-st) ning kindla lunastustähtajaga väärtpabereid, mille lunastustähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva.

Finantsinvesteeringuid (v.a lunastustähtajani hoitavad võlainstrumentid) kajastatakse nende õiglases väärtuses, kui see on usaldusväärselt hinnatav. Õiglase väärtusena kasutatakse eelisjärjekorras bilansipäeva börsinoteeringut. Selle puudumisel kasutatakse alternatiivseid hindamismeetodeid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega. Kui õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (s.o algne soetusmaksumus miinus allahindlused, kui investeeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse).

Finantsinvesteeringuid võlakirjadesse ja muudesse võlainstrumentidesse, mida hoitakse lunastustähtajani, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemist intressimäära.

Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Teatud nõudeid kajastatakse nende määramisel esialgu bilansiväliselt, kuni nende laekumine loetakse tõenäoliseks (maksuotsused, kohtuotsused). Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Suure hulga samaliigiliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse grupi baasil, võttes arvesse eelmiste perioodide statistikat sarnaste nõuete laekumise kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kulu- desse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud. Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks.

Pikaajalisi nõudeid kajastatakse algselt saadaoleva tasu nüüdisväärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Maksu- ja maksuviiviste nõudeid hinnatakse individuaalselt, kui nõuete summa kliendi kohta ületab 60 tuhat eurot. Ülejäänud maksu- ja maksuviiviste nõuete ebatõenäoliselt laekuvaks arvamisel kasutatakse järgmist ligikaudset meetodit: nõuded juriidilistele isikutele on hinnatud alla 100% ulatuses, kui nende maksetähtaeg on ületatud enam kui 180

päeva võrra; nõuded füüsilistele isikutele on hinnatud alla 100% ulatuses, kui nende maksetähtaeg on ületatud enam kui 360 päeva võrra.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid kajastatakse õiglases väärtuses, kusjuures õiglase väärtuse muutus kajastatakse üldjuhul tulemiaruanDES. Kui riskimaandamise eesmärgid ja riskimaandamistingute sooritamise strateegia on määratletud, tehingu sõlmimisel on dokumenteeritud riskimaandamisinstrumentiks loetud tuletisinstrumenti ja maandatava objekti omavaheline seos ning tuletisinstrument loetakse riskimaandamise seisukohalt väga efektiivseks kogu tuletisinstrumenti kehtivuse perioodil, võib selle õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa kajastada netovarades riskimaandamise reservi muutusena.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, mis koosneb otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest. Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude kuluks kandmisel kasutatakse kas FIFO või kaalutud keskmise soetushinna meetodit.

Varud hinnatakse alla eeldatavale neto realiseerimismaksumusele, kui see on madalam nende soetusmaksumusest. Kui varem alla hinnatud varude neto realiseerimismaksumus tõuseb, tühistatakse allahindlus järgmistel perioodidel.

Kaitseotstarbelisi varusid (v.a strateegilised varud), mida kasutatakse ainult militaareesmärkidel, kajastati kuni 2024. a erandina soetamisel kohe kuluna. Nimetatud erand kaotas alates 2025. aastast avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi muutmise tulemusena kehtivuse. Juhend nägi ette kaitseotstarbeliste varude jäägi esmakordse arvelevõtmise bilansis 31.12.2024 seisuga. Selle nõude täitmiseks võeti 2024. a bilansis kaitseotstarbelised varud (laske- ja ballistiline varustus) esmakordselt arvele summas 707,8 mln eurot. Seda korrigeeriti veel 2025. a, võttes arvesse ka muid varude gruppe (vt Arvestuspõhimõtete muutmine). 2025. a otsustati, et laovarudena hakatakse kajastama ainult tsentraalsetes ladudes olevad varusid, sest alamladudesse saadetud varude andmed ei ole piisavalt usaldusväärsed. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis ei ole sellist kitsendust ette nähtud. Alates 2025. aastast kajastatakse kuluna Kaitseväge tsentraalsetest ladudest välja antud varusid.

Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse neid osalusi sihtasutustes ja mittetulundusühingutes, mille üle aruande-kohustuslasel on valitsev mõju. Mõju loetakse valitsevaks, kui aruandekohustuslane omab õigust määrata või tagasi kutsuda enamuse üksuse nõukogu liikmetest. Osalused on konsolideerimata aruandes kajastatud tuletatud soetusmaksumuses (vt vastav selgitus). Konsolideeritud aruannetes on valitseva mõju all olevad sihtasutused ja mittetulundusühingud konsolideeritud rida-realt meetodil.

Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

Tütarettevõtjat loetakse valitseva mõju all olevaks, kui aruandekohustuslane omab üle 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest aktsiatest või osadest, on võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat või omab õigust nimetada või tagasi kutsuda enamiku nõukogu liikmetest.

Sidusettevõtjaks loetakse ettevõtjat, milles omatakse hääleõigusega aktsiatest või osadest 20 kuni 50%. Osalusi tütar- ja sidusettevõtjate aktsiates ja osades kajastatakse konsolideerimata aruannetes tuletatud soetusmaksumuses (vt vastav selgitus).

Konsolideeritud aruannetes on valitseva mõju all olevad tütarettevõtjad konsolideeritud rida-realt meetodil ning sidusettevõtjad on kajastatud kapitaliosaluse meetodil.

Tuletatud soetusmaksumus

Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil, kuna puuduvad usaldusväärsed andmed soetusmaksumuste kohta varasematel perioodidel, ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist osaluse omajale kuuluv osa langeb allapoole omaniku bilansis kajastatud osaluse väärtusest. Tehitud allahindlusi taastatakse järgmistel aruandeperioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideerimine

Valitseva ja olulise mõju all olevate üksuste tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva või olulise mõju tekkimisest kuni selle lõppemiseni. Valitseva ja olulise mõju all olevate üksuste soetamist kajastatakse ostumeetodil, mille korral hinnatakse omandatud osaluste varad ja kohustised nende õiglases väärtuses, v.a ühise kontrolli all toimuvad soetused, mida kajastatakse raamatupidamisväärtuses.

Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruannetes liidetud rida-realt meetodil, kusjuures konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised varad, kohustised, netovara, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

Olulise mõju all olevaid üksusi kajastatakse konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hooned, rajatised), mida hoitakse renditulu saamise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida aruandekohustuslane ega ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja allahindlused).

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 10 000 eurost.

Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle kasutuselevõtmiseks, v.a soetamisega seotud maksud, lõivud, koolitus- ja lähetuskulud, mis kajastatakse nende tekkimisel aruandeperioodi kuludena. Tütarettevõtjad, kes lähtuvad finantsaruannete koostamisel rahvusvahelistest finantsaruandluse standarditest, kapitaliseerivad laenukulutused põhivara maksumusse. Ülejäänud üksused laenukulutusi ei kapitaliseeri, vaid kajastavad need tekkimise momendil intressikuludes. Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara definitsioonile, liidetakse põhivara maksumusele.

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Maad, kunstiväärtusi ja muuseumieksponaate, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita. Keskmised kulumi normid on esitatud raamatupidamise aastaaruande lisas a11.

Immateriaalne vara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise vormita, teistest varadest eristatavad mitterahalised varad kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 10 000 eurost.

Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Keskmised kulumi normid on esitatud raamatupidamise aastaaruande lisas a12.

Uurimistegevusega seotud väljaminekud kajastatakse tekkimise momendil kuluna. Arendusväljaminekud (peamiselt arvutitarkvara väljatöötamine) kapitaliseeritakse immateriaalse põhivarana.

Ostetud saastekvoote ja rohesertifikaate (päritolusertifikaate) kajastatakse soetusmaksumuses immateriaalse käibe- või põhivarana sõltuvalt nende eeldatavast realiseerimise perioodist. Riigi poolt tasuta jaotatavaid saastekvoote kajastatakse nullmaksumuses.

Bioloogilised varad

Bioloogilist vara, mida kasvatatakse müügi eesmärgil, kajastatakse õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud müügiga kaasnevad kulutused. Kui õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt määrata, kajastatakse seda soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum ja allahindlused. Kui soetusmaksumuse kohta puuduvad usaldusväärsed andmed, kajastatakse bioloogilist vara nullväärtuses.

Bioloogilist vara, mida kasutatakse tegevusteks, mille eesmärgiks ei ole nende müük, kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Metsana kajastatakse realiseeritava riigimetsa õiglast väärtust lähtudes kümne aasta keskmisena prognoositud metsamajandamise tulude ja kulude vahet, jagatuna riigimetsa majandaja turuintressi ja metsamajandussektori viie aasta keskmisena prognoositud inflatsioonimäära vahega.

Ümberhindlus

Materiaalne põhivara ja kinnisvarainvesteeringud, mis on soetatud enne 2004. aastat, on ühekordselt ümber hinnatud. Ümberhindamise vajadus tulenes raamatupidamise puudujääkidest varasematel perioodidel, samuti enne 1996. aastat toimunud hüperinflatsioonist. Ümberhindlused viidi suuremas mahus läbi 2005. aastal.

Ümberhindluse kajastamist jätkatakse aruandeaastal mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maade kohta, mis varasemalt on olnud arvele võtmata. Samuti võetakse ümberhindlusena arvele peremehetud vara, mis tuleb avalikule sektorile üle seoses pärija puudumisega.

Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, mille turuväärtus puudub (spetsiifilised avaliku sektori objektid, millel puudub aktiivne turg), kasutatakse jääkasendusmaksumuse meetodit. Hindamisi viivad läbi vastava ala eksperdid. Lihtsustatult on lubatud ümber hinnata maad, kasutades selleks maa maksustamishinda.

Museaale ei ole ümber hinnatud lähtudes nende suurest arvust ja usaldusväärse turuhinna leidmise keerukusest. Enamus museaalidest ei kajastu põhivarana, kuna need on soetatud varasematel perioodidel (enne 2004) või saadud annetuste ja pärandustena, mille korral õiglast väärtust ei ole hinnatud.

Renditud varad

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Konsolideerimata aruandes kajastatakse ühise valitseva mõju all olevate üksuste vahelised rendilepingud alati kasutusrendina (konsolideeritud aruandes rendi-nõuded ja -kohustised, tulud ja kulud elimineeritud).

(a) Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirendi kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku tööea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustist vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ja intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

(b) Aruandekohustuslane on rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rentnikult saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksud kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustised

Finantskohustised (võlad tarnijatele ja töötajatele, maksuvõlad, laenukohustised, muud kohustised) võetakse algselt arvele õiglasel väärtusel ning kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Hübriidvõlakirjad

Hübriidvõlakirjad on kajastatud omakapitali koosseisus, kuna neil ei ole tagasimakse tähtaega ning võlakirja väljaandjal (Eesti Energia AS, vt ka lisa a17) on oma äranägemisel võimalus intressi maksmist täielikult või osaliselt edasi lükata. Hübriidvõlakirjad kajastatakse omakapitalis saadud summas, millest on maha arvatud otseselt nendega seotud tehingukulud. Arvestatud intressid kajastatakse samuti omakapitalis ning makstud intressid kajastatakse väljamaksena omakapitalist. Rahavoogude aruandes on hübriidvõlakirjadega seotud laekumised ja maksed kajastatud rahavoogudes finantseerimistegevusest.

Tehingud EFSFi kaudu

Euroopa Finantsstabiilsuse Fond (EFSF) ei ole iseseisev juriidiline isik, vaid Euroopa Liidu liikmesriikide ühine ettevõtmine. Seetõttu kajastatakse EFSFi poolt emiteeritud võlakirjadest liikmesriigi kvoodile vastav osa liikmesriigi võlakohustisena (vt lisa a17). EFSFi kaudu raskustesse sattunud riikidele antud laenudest liikmesriigi kvoodile vastav osa kajastatakse liikmesriigi laenuõudena (vt lisa a6). Vastavalt Eurostati juhistele kajastatakse samal põhimõttel lisaks pikaajalised intressinõuded ja -kohustised, millele liikmesriigid on lubanud maksete ajatamist. Intressitulu ja -kulu ei ole tulemiaruanDES kajastatud.

Ülejäänud maksimaalne võimalik laenuinstrumentide emiteerimiseks garanteeritud summa on kajastatud bilansivälise kohustisena (vt lisa a30 B).

Teenuste kontsessioonikokkulepped

Avaliku sektori üksused, kelle eesmärgiks ei ole omanikule kasumi teenimine, võtavad pikaajaliste koostöölepingute käigus valminud varad ja nendega seotud kohustised bilansis arvele, kui avaliku sektori üksus kontrollib või reguleerib, milliseid avalikke teenuseid, kellele ja millise hinnaga lepingupartner osutab ning omab lepinguperioodi lõppedes kontrolli infrastruktuuri objekti üle. Vastavad kohustised kajastatakse laenukohustiste grupis koos kapitalirendi-kohustistega.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva tekkinud kohustisi, millel on seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad aruandekohustuslase senisest tegevuspraktikast, mis nõuab varast loobumist ja mille suurust saab usaldusväärselt hinnata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindel. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka ekspertide hinnangutest. Pikaajalised eraldised on diskonteeritud sobiva tuiressimääraga. Riigi (konsolideerimata) eraldised on diskonteeritud 4%lise diskontomääraga.

Kui eeldatakse eraldise täitmiseks vajalike kulutuste hüvitamist (näiteks toetuse andja poolt), siis võetakse vastavad hüvitised ühtlasi arvele nõudena, kui hüvitise saamine loetakse praktiliselt kindlaks.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, samuti kohustised, mille suurust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike (bilansivälise) kohustistena.

Pensionieraldised

Pensionieraldisi arvestatakse riigi endistele ja praegustele töötajatele ning nende perekonnaliikmetele, kellel on seadusest tulenev õigus eripensionile või pensionisuurendusele, mis ületab tavalist riiklikku pensioni. Pensionieraldiste arvestamiseks kasutatakse proportsionaalse osa krediteerimise meetodit, mille kohaselt tekitab iga pensioni määramise aluseks olev tööaasta lisaühiku pensioni saamiseks. Pensioni väljamakseperioodi hindamisel kasutatakse Statistikaameti prognoose oodatava eluea kohta. Pensioni suuruse hindamiseks kasutatakse Rahandusministeeriumi poolt koostatud keskmise palga ja keskmise pensioni muutuse prognoose. Eraldiste arvestamiseks hinnatakse lisaks pensionile jäämise aastat ja ametiastet pensionile jäämisel ning võetakse arvesse töötajate volavust.

Kuna kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid võivad iga-aastaselt olulisel määral kõikuda, kajastatakse need otse netovara muutusena. Pensionieraldiste moodustamisel jooksva aasta teenistusega seotuks loetud kulud kajastatakse tööjõukuludes (vt lisa a16, a23).

Saadud ja antud toetused

Saadud toetustena käsitletakse vahendeid, mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid. Antud toetustena käsitletakse antud vahendeid, mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Toetused jaotatakse sotsiaaltoetusteks, sihtfinantseerimiseks ja tegevustoetusteks.

Sotsiaaltoetused on toetused füüsilistele isikutele, v.a ettevõtluseks. Sotsiaaltoetused kajastatakse kuluna selles perioodis, millise perioodi eest toetuse maksmine on ette nähtud.

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi, millega kaasneb projektipõhine eesmärgistamine ja aruandlus. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset. Sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Varade sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna sel perioodil, millal soetatakse vastav vara.

Tegevustoetustena kajastatakse saadud ja antud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratletud eesmärkidest ning need ei ole seotud täpsemate kasutamise tingimustega. Tegevustoetused kajastatakse nende maksmise või laekumise hetkel.

Reservid

Reservidena kajastatakse seaduste alusel kindlatel eesmärkidel moodustatud netovara kogumid. Reserve moodustamist ja reservidest kulutamist kajastatakse akumuleeritud tulemi ja reserve vahelise muutusena v.a riskimaandamise reserv (vt Tuletisinstrumentid), välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuuta-kursivahed ja sidusettevõtjate muu koondkasum.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustised ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustised, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, on bilansipäeva seisuga ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Välisvaluuta kursivahedest saadud kasumid ja kahjumid on tulemiaruanDES kajastatud perioodi tulu ja kuluna, v.a välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed, vt Reservid.

Tulude arvestus

Kogutud maksude, lõivude ja trahvide tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt esitatud maksudeklaratsioonidele ja muudele tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele. Edasiandmisele kuuluvad maksud kajastatakse tulu kajastamise perioodil samaaegselt kuluna ja kohustisena maksu saaja ees, vähendades vastavat kulu ja kohustist ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud osaga maksunõuetest. Lähtudes laekumise ebatõenäolisusest võetakse teatud nõuded esialgu arvele bilansiväliselt ja kajastatakse tuluna laekumisel. Maksuotsuste alusel määratud nõuded kajastatakse tuluna maksuotsuse edasikaebamise tähtaja möödumisel. Lõive on lubatud kajastada kassapõhiselt, kui nende määr on kuni 100 eurot toimingu kohta, ajavahemik lõivude laekumisest toimingu teostamiseni on lühike või tulu kajastamise tekkepõhist momenti on keeruline määrata. Kui nõuded võetakse tekkimise momendil arvele bilansiväliselt, kajastatakse aasta lõpul bilansiliste nõuete ja tuludena koondsummad, mis leitakse bilansiväliste nõuete jäägi alusel, kasutades sobivaid meetodeid hinnanguliselt laekuvate tekkinud nõuete määramiseks.

Toodete müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel. Dividenditulu arvestatakse dividendide väljakuulutamisel.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks, kui ostjaks on piiratud käibemaksukohustuslane, kes ei saa käibemaksu arvata sisendkäibe-maksuks) kajastatakse soetamise hetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Riigi aruanDES ei elimineerita konsolideerimisel riigiasutuste poolt töötasudelt arvestatud maksukulu ning Maksu- ja Tolliametis arvestatud vastavat maksutulu, kuna töötasudelt arvestatud maksude saajatena ja maksukohustuslastena käsitletakse töötajaid. Samuti ei elimineerita kütuse aktsiisimaksu, kuna seda ei tooda kütuse müüjate poolt esitatud arvetel eraldi välja. Ülejäänud konsolideerimisgrupi sisesed maksud, lõivud ja muud tasud on elimineeritud.

Arvestuspõhimõtete muutmine

Kuni 31.12.2024 kehtis erand kaitseotstarbeliste varude kajastamiseks soetamisel kuluna seoses laovarvestuse puudustega. Seisuga 31.12.2024 vastav erand tühistati ning riigi 2024. a raamatupidamise koondaruandes võeti esmakordselt arvele kaitseotstarbelised varud summas 707,8 mln eurot laovarude ja akumuleeritud tulemina bilansis. 2025. a jooksul täpsustas Kaitsevägi 31.12.2024 seisuga ladudes olevate varude väärtust ja otsustas jätta bilansis arvele ainult tsentraalsetes ladudes olevad varud, mille tulemusena lisati tagasiulatuvalt varude ja akumuleeritud tulemi väärtusele veel 99,7 mln eurot (vt ka lisa a7 ja arvestuspõhimõtted varude kohta). Kuni 31.12.2024 soetatud varusid ei ole kuludest tagasi arvestatud. 2025. a kajastuvad kaitseotstarbeliste varude kuludes tsentraalsetest ladudest välja antud varud, kuid 2024. a kuludes kajastuvad soetatud varud. Seetõttu ei ole kaitseotstarbeliste varude kulud 2025. a ja 2024. a võrreldavad (vt ka lisa a24). Lisaks tõsteti 2025. a aruanDES bilansis tagasiulatuvalt 31.12.2024 seisuga muude lühiajaliste nõuete ja ettemaksete kirjelt varude kirjele ettemaksed varude eest summas 169,9 mln eurot.

Riigi konsolideeritud aruanDES on muudetud tuletisinstrumentide arvestuspõhimõte looduslikest tingimustest sõltuvate elektrienergia ostulepingute korral (vt lisa a18).

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Riigieelarve täitmise aruanne

Riigieelarves ja selle täitmise aruandes on hõlmatud riigi konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandesse kuuluvad riigiraamatupidamiskohustuslased (vt lisa a1 A).

Riigieelarve täitmise aruanne on alates 2017. aastast koostatud tekkepõhisel printsiibil ning see on võrreldav riigi konsolideerimata tulemiarundega ning riigi konsolideerimata materiaalse ja immateriaalse põhivara soetusega põhivara liikumise aruandes. Finantseerimistehingud on võrreldavad riigi konsolideerimata rahavoogude aruandes kajastatud kirjetega.

Andmed on avaldatud tuhande euro täpsusega.

Aruande liigendus vastab riigieelarve seadusele. Riigieelarve tulude ja kulude kajastamisel lähtutakse eelarvestamisel kasutatud arvestuspõhimõtetest. Tulud ja kulud, mida ei eelarvestatud või eelarvestati erinevalt raamatupidamise arvestuspõhimõtetest, on kajastatud riigieelarve tulude ja kulude korrigeerimistena. Riigieelarve täitmise aruande koon-dosas on lisaks esitatud riigieelarve tulude ja kulude korrigeerimine, et leida eelarvepositsioon. Eelarvepositsiooni arvestust reguleerivad Euroopa rahvamajanduse statistika koostamise juhendid (*European Standard of Accounts*).

Tekkepõhise eelarve koostamisel kehtivad üldjuhul raamatupidamisega sarnased arvestuspõhimõtted. Erisusi võrreldes raamatupidamises kasutatavate arvestuspõhimõtetega on kirjeldatud ning riigieelarve täitmist on muude riigi konsolideerimata aruannete ja nende lisadega võrreldud riigieelarve täitmise aruannet selgitavas lisas a31. Selles on kirjeldatud ka arvestuspõhimõtete ja esitusviisi muutusi, mida rakendati alates 2025. aastast.

2025. aasta riigieelarve seaduse juurde kuulus mahukas lisa, milles riigieelarves esitatud tegevuste kulud jaotati täiendavalt eelarve allikate, asutuste ja kulude majandusliku sisu järgi. Sellele vastav riigieelarve täitmise aruande lisa on esitatud käesoleva aruande juurde kuuluva eraldi dokumendina.

Aruandes on esitatud esialgne ja lõplik eelarve. Esialgne eelarve kajastab Riigikogu poolt enne eelarveaastat vastu võetud riigieelarve seadust. Lõplikus eelarves on sisse viidud aruandeaasta jooksul otsustatud või selgunud korrigeerimised, s.o muudatused lisaeelarveseaduste ja riigieelarve muutmise seaduse alusel, Vabariigi Valitsuse liigenduse muudatused ja reservidest eraldamised, limiidid, mis tekkisid eelmise aruandeaasta jääkide ületoomisest aruandeaastasse, tegelikult laekunud tuludest, tegelikult majandustegevusest saadud tulust jne (vt lisa a31).

2.7 (a1-a31)

Lisa a1

Konsolideeritud üksused

A. Konsolideerimata aruanne

mln eurot

Konsolideerimata aruandes on kajastatud riigiraamatupidamiskohustuslased koos nende valitsemisala asutustega (riigieelarvelised asutused).

Valitsemisala	Varad 31.12.2025	Kohustised 31.12.2025	Tulemiaruaande näitajad 2025			Varad 31.12.2024	Kohustised 31.12.2024	Tulemiaruaande näitajad 2024			Varad 31.12.2023	Kohustised 31.12.2023
			Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud			Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud		
Riigikogu	23,9	4,7	0,1	-32,8	-0,1	21,6	4,2	0,2	-32,9	-0,1	22,5	4,5
Vabariigi President	4,9	9,0	0,0	-6,7	-0,3	4,9	9,0	0,0	-5,7	-0,3	4,6	8,8
Riigikontroll	0,3	0,6	0,0	-5,9	0,0	0,3	0,5	0,0	-5,7	0,0	0,3	0,6
Õiguskantsler	0,0	0,4	0,0	-3,4	0,0	0,0	0,3	0,0	-3,4	0,0	0,0	0,3
Riigikohus	6,6	9,0	0,4	-7,0	-0,5	6,8	12,1	0,4	-6,9	-0,4	7,0	9,7
Riigikantselei	15,7	7,0	4,9	-26,6	0,0	13,4	4,5	2,1	-18,2	0,0	12,4	2,8
Haridus- ja Teadusministeerium	553,8	170,8	134,0	-1 091,1	0,0	533,9	144,8	78,8	-1 003,0	0,0	591,3	176,9
Iustiits- ja Digiministeerium	172,5	288,0	103,2	-359,1	-5,2	57,6	171,7	52,8	-223,2	-6,1	52,7	211,3
Kaitseministeerium	3 705,8	1 551,9	502,8	-1 513,2	-28,7	2 916,9	1 604,7	189,4	-1 160,4	-29,5	1 500,2	1 134,5
Kliimaministeerium	5 100,1	849,0	955,8	-1 090,2	74,6	4 882,6	703,1	838,7	-852,7	122,9	4 834,3	582,9
Kultuuriministeerium	202,1	53,4	66,4	-363,3	-2,0	220,1	54,3	61,0	-377,6	0,3	225,3	55,2
Majandus- ja Kommunikat-sioo- nininisteerium	1 573,3	103,5	483,9	-1 217,1	17,2	1 426,3	126,0	428,8	-1 187,2	30,6	1 292,3	165,3
Regionaal- ja Põllumajandus- ministeerium	684,3	600,6	469,8	-1 507,1	7,1	692,9	417,9	365,4	-1 371,1	7,2	728,7	408,6
Rahandusministeerium	7 808,4	12 272,9	15 394,4	-8 427,7	-37,7	8 307,2	11 745,4	14 364,9	-7 955,8	-36,5	7 173,0	10 181,6
Siseministeerium	323,5	1 204,3	112,1	-665,6	-49,6	268,7	1 332,3	65,1	-617,1	-45,4	256,7	1 230,3
Sotsiaalministeerium	625,6	3 261,7	5 488,3	-7 300,0	-109,4	581,3	3 028,3	5 135,9	-6 997,7	-97,6	613,1	2 796,5
Välisministeerium	169,0	16,1	14,6	-124,4	-0,1	158,1	12,1	11,0	-118,6	0,0	145,3	16,2
Elimineerimised	-1 549,2	-1 547,2	-6 314,9	6 297,9	0,0	-1 134,2	-1 148,9	-5 803,5	5 679,3	-0,1	-1 174,8	-1 313,7
Kokku	19 420,6	18 855,7	17 415,8	-17 443,3	-134,7	18 958,4	18 222,3	15 791,0	-16 257,9	-55,0	16 284,9	15 672,3

Ülaltoodud tabelis on tegevustulude hulka loetud ka bioloogilise vara õiglase väärtuse muutus. Aruanne on võrreldav riigieelarve täitmise aruandega (vt lisa a31 M).

Kaitseministeeriumi varasid on tagasiulatuvalt suurendatud 99,7 mln euro võrra (vt lisa a7).

Ministeeriumide valitsemisalade andmed ei ole võrreldavad eelmise aasta andmetega reorganiseerimiste tõttu. Suuremad muudatused olid järgmised. Alates 01.01.2025 nimetati Justiitsministeerium ümber Justiits- ja Digiministeeriumiks (varem Justiitsministeerium) ja selle alluvusse toodi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalast üle IT-valdkonna korraldamine. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalast toodi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalasse üle maatoimingute korraldamine.

Ülaltoodud tabelis avaldatud Kaitseministeeriumi valitsemisala näitajaid on riigi koondaruandes korrigeeritud. Kaitseministeerium lähtus 2023. ja 2024. a kaitseotstarbeliste varude ja varadega seotud kulude ja põhivara soetuste puhul omandiõiguse saamise momendist, kuid riigi koondaruande koostamisel leiti, et osade kulude ja põhivara soetuste ning nendega seotud tulude kajastamiseks ei olnud varadega seotud hüved ja riskid veel Kaitseministeeriumi valitsemisalale üle tulnud, mistõttu vastavates summades kajastati tehingud järgmisel aastal, kui kaubad saabusid sihtkohta. 2025. a lõpu seisuga sarnaseid erinevusi enam ei esinenud.

Kaitseministeeriumi valitsemisala andmete korrigeerimine riigi koondaruandes

	2025			2024		
	Kaitseministeeriumi valitsemisala	Korrigeerimine	Riigi koondaruandes	Kaitseministeeriumi valitsemisala	Korrigeerimine	Riigi koondaruandes
Varad	3 705,8	0,0	3 705,8	2 916,9	12,5	2 929,4
Kohustised	1 551,9	0,0	1 551,9	1 604,7	-10,0	1 594,7
Tegevustulud	502,8	0,0	502,8	189,4	24,3	213,7
Tegevuskulud	-1 513,2	-22,4	-1 535,6	-1 160,4	-144,8	-1 305,2

B. Konsolideeritud aruanne

Konsolideeritud aruandes on konsolideerimata riigi andmetele rida-realt liidetud riigi valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja äriühingute vastavad andmed, kusjuures omavahelised saldod on elimineeritud. Äriühingud osaluse määraga 20% kuni 50% on konsolideeritud aruandes kajastatud kapitaliosaluse meetodil.

B1. Riigi osalus sihtasutustes

mln eurot

100 % osaluse määraga konsolideeritud sihtasutused

	Varad 31.12.2025	Riigile kuuluv oma-kapital 31.12.2025	Tulemiaruaande näitajad 2025					Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv oma-kapital 31.12.2024	Tulemiaruaande näitajad 2024					Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv oma-kapital 31.12.2023
			Tegevustulud	Sh toetused valit-sussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetu-sed	Riigile kuuluv tu-lem			Tegevustulud	Sh toetused valit-sussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetu-sed	Riigile kuuluv tu-lem		
Sihtasutused kokku	2 113,9	1 308,9	1 409,7	410,4	-1 377,0	-154,9	44,7	2 043,9	1 263,8	1 337,7	397,4	-1 280,0	-144,9	78,4	1 959,5	1 157,3
Valitsussektorisse arvatud sihtasutused	2 096,8	1 299,4	1 401,8	408,8	-1 369,5	-153,2	44,4	2 026,1	1 254,6	1 326,4	393,4	-1 268,8	-140,1	78,4	1 938,5	1 148,8
SA Eesti Koostöö Kogu	0,2	0,0	0,6	0,5	-0,6	0,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,3	-0,3	-0,1	0,0	0,1	0,0
SA Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SA Eesti Teadusagentuur	55,2	49,6	104,7	104,0	-103,3	-95,9	2,2	52,9	47,3	99,6	98,8	-92,2	-85,0	8,7	41,2	38,6
SA Kutsekoda	2,0	1,6	4,1	3,8	-3,8	-0,9	0,4	1,8	1,2	3,7	3,4	-3,5	-0,9	0,3	1,4	1,0
Spordikoolituse ja Teabe SA	0,6	0,0	12,7	12,7	-12,8	-11,8	0,0	0,7	0,1	12,8	12,7	-12,8	-12,0	0,0	0,7	0,1
SA Teaduskeskus Ahhaa	9,1	8,4	4,8	1,6	-5,1	0,0	-0,3	9,9	8,7	4,6	1,5	-4,9	0,0	-0,2	9,3	8,9
SA Euroopa Kool	2,8	1,4	7,0	4,4	-7,2	0,0	-0,1	2,6	1,5	7,3	4,7	-6,7	0,0	0,6	2,1	0,8
SA Rahvusvaheline Kaitseuringute Keskus	6,1	2,4	3,4	1,8	-3,4	0,0	0,1	6,7	2,3	3,5	2,7	-3,2	0,0	0,5	5,7	1,8
SA CR14	46,9	10,4	16,3	7,1	-14,1	-4,9	2,5	24,5	7,9	8,2	6,2	-7,7	-0,1	0,7	9,7	7,7
Sakala Teatrimaja SA	0,9	0,9	0,9	0,8	-0,4	0,0	0,5	0,9	0,3	0,4	0,3	-0,4	0,0	0,0	0,4	0,3
SA Eesti Filmi Instituut (grupp)	6,7	1,8	14,3	13,6	-14,1	-10,7	0,5	11,3	1,4	13,8	13,2	-13,9	-11,5	0,4	5,1	0,9
SA Virumaa Muuseumid	5,5	5,0	3,3	2,0	-3,0	0,0	0,3	4,9	4,5	3,0	1,7	-3,0	0,0	0,0	5,1	4,5
Tartu Jaani Kirik SA	0,1	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	-0,2	0,0	0,0	0,1	0,1
Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA	3,9	3,7	7,9	5,1	-6,9	-1,8	1,1	2,7	2,6	2,2	1,7	-2,3	-1,0	0,0	2,7	2,6
SA Eesti Draamateater	9,5	7,1	9,0	4,0	-8,1	0,0	1,0	10,0	6,1	6,9	3,1	-7,2	0,0	-0,2	8,9	6,3
SA Rakvere Teatrimaja	7,7	7,1	4,7	2,8	-4,0	0,0	0,8	7,6	6,3	4,0	2,2	-4,3	0,0	-0,1	7,0	6,4
SA Südalinna Teater	6,6	5,9	4,6	3,3	-4,2	0,0	0,5	6,8	5,4	4,0	2,8	-4,2	0,0	-0,2	7,1	5,6
SA Ugala Teater	11,0	10,4	4,8	2,6	-5,0	0,0	-0,2	11,6	10,6	3,9	2,1	-4,3	0,0	-0,3	11,4	10,9
SA Tehvandi Spordikeskus	31,8	31,3	8,7	5,3	-7,9	0,0	0,8	34,0	30,5	8,9	5,4	-7,6	0,0	1,5	31,7	28,9
SA Jõulumäe Tervisespordikeskus	6,0	5,5	1,9	1,3	-1,9	0,0	0,0	5,6	5,4	1,9	1,1	-2,0	0,0	0,0	5,6	5,5
SA Kultuurileht	0,9	0,5	5,0	3,8	-5,0	0,0	0,0	0,9	0,5	4,9	4,2	-4,9	0,0	0,0	0,9	0,4
SA Endla Teater	5,5	4,6	3,7	2,1	-4,5	0,0	-0,7	6,4	5,3	4,8	3,1	-4,2	0,0	0,6	5,8	4,7

	Varad 31.12.2025	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2025	Tulemiaruaude näitajad 2025					Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2024	Tulemiaruaude näitajad 2024					Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2023
			Tegevustulud	Sh toetused valit- sussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetu- sed	Riigile kuuluv tu- lem			Tegevustulud	Sh toetused valit- sussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetu- sed	Riigile kuuluv tu- lem		
SA Teater Vanemuine	12,9	9,6	14,3	9,6	-15,9	0,0	-1,5	14,4	11,1	13,8	9,7	-15,2	0,0	-1,1	14,9	12,2
SA Eesti Noorsooteater	1,5	1,1	5,6	4,3	-4,9	0,0	0,7	1,3	0,3	4,7	3,5	-4,6	0,0	0,2	0,5	0,1
SA Narva Muuseum	18,3	18,1	2,6	2,0	-2,0	0,0	0,6	18,2	17,5	1,7	1,2	-2,0	0,0	-0,3	18,6	17,7
SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (grupp)	5,6	5,2	2,0	1,4	-1,9	0,0	0,1	5,2	5,1	1,5	1,0	-1,9	0,0	-0,4	5,6	5,5
SA Eesti Tervishoiu Muuseum	1,2	1,0	1,4	1,0	-1,4	0,0	0,0	1,1	1,0	1,4	1,0	-1,4	0,0	0,1	1,1	0,9
SA Eesti Vabaõhumuuseum	12,9	12,1	5,4	3,7	-4,7	0,0	0,8	11,8	11,3	4,6	3,1	-4,5	0,0	0,2	12,0	11,1
SA Eesti Kontsert	19,4	17,4	10,6	6,8	-10,2	0,0	0,5	18,9	16,9	10,4	6,6	-10,8	0,0	-0,1	18,7	17,0
SA Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	1,9	1,4	4,7	3,9	-4,7	0,0	0,0	1,8	1,3	4,6	4,0	-4,5	0,0	0,2	1,6	1,1
SA Hiiumaa Muuseumid	0,3	0,2	0,6	0,5	-0,5	0,0	0,1	0,4	0,2	0,5	0,3	-0,5	0,0	0,0	0,2	0,2
SA Eesti Filharmoonia Kammerkoor	0,7	0,4	2,1	1,2	-2,1	0,0	0,0	0,7	0,4	1,7	1,3	-1,6	0,0	0,1	0,6	0,4
SA Pärnu Muuseum	1,7	1,4	1,5	1,4	-1,3	0,0	0,3	1,4	1,2	1,3	1,2	-1,2	0,0	0,1	1,2	1,0
SA Eesti Kunstimuuseum	23,8	22,6	13,2	9,9	-13,8	0,0	-0,5	23,9	23,1	13,0	10,2	-12,6	0,0	0,6	23,2	22,4
SA Eesti Meremuuseum	17,1	16,3	8,3	5,1	-8,1	0,0	0,3	16,9	16,0	8,3	5,4	-7,8	0,0	0,6	16,6	15,4
SA Saaremaa Muuseum	15,2	15,1	1,8	1,0	-1,7	0,0	0,1	15,2	15,0	1,6	0,9	-1,6	0,0	0,0	15,1	14,9
SA Eesti Ajaloomuuseum	14,1	13,6	3,8	3,1	-4,5	0,0	-0,7	14,7	14,3	4,1	3,4	-4,2	0,0	0,0	14,8	14,3
SA Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	0,8	0,7	1,4	1,1	-1,3	0,0	0,1	0,8	0,6	1,3	1,1	-1,3	0,0	0,0	0,7	0,6
SA Tartu Kunstimuuseum (asutatud 2024)	1,9	1,8	1,2	1,1	-1,0	0,0	0,2	1,7	1,6	1,3	1,2	-1,2	0,0	0,1	0,0	0,0
SA Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum (asutatud 2024)	0,7	0,6	1,0	0,9	-1,0	0,0	0,0	0,7	0,6	0,7	0,7	-0,6	0,0	0,1	0,0	0,0
SA Eesti Arhitektuurimuuseum (asutatud 2024)	0,8	0,6	1,5	1,3	-1,4	0,0	0,1	0,6	0,5	0,8	0,7	-0,6	0,0	0,2	0,0	0,0
SA Viliandi Muuseum (asutatud 2025)	0,1	0,1	0,4	0,3	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Riigiside SA	14,2	11,4	9,1	3,7	-9,8	0,0	-0,5	14,0	11,9	8,8	3,5	-9,4	0,0	-0,4	17,7	12,3
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA	598,7	325,0	72,8	62,7	-71,4	-3,6	7,7	557,2	317,3	73,6	68,3	-72,9	-8,9	12,2	545,4	255,1
Eesti Interneti SA	2,5	2,0	1,2	0,0	-1,2	-0,1	0,0	2,4	2,0	1,5	0,0	-1,1	-0,1	0,4	2,0	1,6
SA Eesti Maaelumuuseumid	10,7	10,4	2,7	2,2	-3,2	0,0	-0,4	11,1	10,8	4,6	4,1	-3,1	0,0	1,6	9,7	9,2
Maaelu Edendamise SA	285,1	135,4	5,2	0,0	-3,3	0,0	4,0	267,0	131,3	5,8	0,0	-4,3	0,0	4,9	294,1	151,3
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	57,0	13,5	20,2	18,5	-20,4	-4,0	0,4	64,6	13,1	10,1	9,7	-12,5	-4,5	-1,6	71,3	14,7

	Varad 31.12.2025	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2025	Tulemiaruaude näitajad 2025					Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2024	Tulemiaruaude näitajad 2024					Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2023
			Tegevustulud	Sh toetused valit- sussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetu- sed	Riigile kuuluv tu- lem			Tegevustulud	Sh toetused valit- sussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetu- sed	Riigile kuuluv tu- lem		
Integratsiooni SA	4,0	1,1	13,5	13,5	-14,0	-1,6	-0,4	6,4	1,4	13,3	13,3	-13,3	-1,9	0,3	6,9	1,2
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	1,2	0,4	2,9	2,8	-2,8	-1,6	0,1	1,4	0,3	2,9	2,8	-2,9	-2,1	0,1	1,8	0,2
Jõgeva Haigla SA	3,5	2,2	9,3	0,0	-9,3	0,0	0,1	3,3	2,2	9,2	0,0	-9,0	0,0	0,3	3,0	1,9
Eesti Puuetega Inimeste Fond SA (likvidee- rimisel)	0,1	0,1	1,6	1,5	-1,6	-1,4	0,0	0,1	0,1	1,5	1,5	-1,6	-1,4	0,0	0,1	0,1
Tartu Ülikooli Kliinikum SA (grupp)	328,8	197,2	453,9	5,2	-449,2	-0,2	4,1	321,5	193,1	433,5	2,4	-422,9	-0,2	9,8	314,4	183,3
Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA (grupp)	298,3	196,3	388,1	11,2	-384,3	-0,4	3,2	300,3	193,1	368,7	6,9	-364,5	-0,1	3,0	297,3	190,1
Viljandi Haigla SA	96,2	89,4	80,0	26,9	-67,2	0,0	13,3	101,2	76,1	88,1	38,1	-57,0	0,0	32,2	50,3	43,9
Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsiooni- keskus SA	11,2	10,2	8,9	0,0	-8,0	0,0	1,0	10,3	9,2	8,7	0,1	-7,6	0,0	1,3	8,9	7,9
SA Eesti Tervishoiu Pildipank	7,8	7,3	3,5	0,0	-2,4	0,0	1,2	6,6	6,1	3,1	0,0	-2,0	0,0	1,2	5,1	4,9
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus	7,6	0,5	22,9	18,4	-23,1	-14,3	0,0	7,0	0,6	16,8	14,9	-16,8	-10,3	0,2	2,5	0,3
SA Koeru Hooldekeskus (üle antud KOV-le 2023)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0
Valitsussektorisse mittekuuluvad sihta- sutused	17,1	9,5	7,9	1,6	-7,5	-1,7	0,3	17,8	9,2	11,3	4,0	-11,2	-4,8	0,0	21,0	8,5
SA Tallinna Teaduspark Tehnopol (grupp)	17,1	9,5	7,9	1,6	-7,5	-1,7	0,3	17,8	9,2	11,3	4,0	-11,2	-4,8	0,0	21,0	8,5

B2. Riigi osalus tütar- ja sidusettevõtjates

mln eurot

Ettevõtja nimetus	Osaluse määr (%)	Varad 31.12.2025	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2025	Kasumiaruande näitajad 2025			Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2024	Kasumiaruande näitajad 2024			Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2023
				Äritulud	Ärikulud	Riigile kuuluv kasum/kahjum			Äritulud	Ärikulud	Riigile kuuluv kasum/kahjum		
Riigi tütarettevõtjad kokku		13 575,9	7 768,7	3 898,8	-3 225,2	569,2	13 195,3	7 432,8	3 091,9	-3 188,8	-243,2	13 074,8	7 546,2
Valitsussektorisse kuuluvad tütarettevõtjad kokku		2 787,7	1 725,8	692,0	-402,5	267,1	2 373,2	1 495,5	575,4	-393,5	165,6	2 080,8	1 341,3
Eesti Raudtee AS	100	735,4	176,1	80,1	-80,7	0,0	596,5	176,1	69,1	-69,7	0,0	489,8	176,1
Eesti Keskonnauuringute Keskus OÜ	100	10,4	9,4	14,9	-11,6	3,4	7,1	6,1	11,1	-10,8	0,3	9,1	5,8
ALARA AS	100	7,8	3,6	3,2	-3,0	0,2	1,4	1,3	0,7	-0,8	-0,1	1,5	1,4
AS Eesti Liinirongid	100	251,0	125,4	73,5	-72,4	-2,2	220,5	127,5	64,1	-65,2	-4,6	215,0	132,2
AS Eesti Varude Keskus	100	390,2	385,2	12,2	-12,6	-0,1	392,0	385,2	14,8	-14,1	1,4	392,2	384,9
OÜ Rail Baltic Estonia	100	478,9	402,1	222,9	-23,2	200,1	249,2	198,0	136,9	-40,3	96,9	123,5	94,1
TS Laevad OÜ (Tallinna Sadam AS tütarettevõtja)	67,03	101,0	44,1	37,8	-29,4	5,1	96,5	39,0	37,6	-27,9	5,5	100,9	33,5
Riigi Kinnisvara AS	100	754,4	527,5	211,3	-131,9	62,1	758,2	515,7	208,2	-130,3	67,7	695,9	465,2
AS Hoolekandeteenused (grupp)	100	51,2	45,2	36,1	-37,6	-1,5	51,8	46,6	32,9	-34,4	-1,5	52,9	48,1
Hexest Materials (asutatud 2025)	100	7,4	7,2	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valitsussektorisse mittekuuluvad tütar-ettevõtjad kokku		10 788,2	6 042,9	3 206,8	-2 822,7	302,1	10 822,1	5 937,3	2 516,5	-2 795,3	-408,8	10 994,0	6 204,9
Riigimetsa Majandamise Keskus	100	2 984,8	2 951,0	478,7	-171,3	300,5	2 773,0	2 729,3	-208,1	-183,1	-408,3	3 316,2	3 279,0
Eesti Energia AS (grupp)	100	4 781,5	1 990,4	1 839,1	-1 879,5	-89,2	5 129,9	2 205,6	1 887,7	-1 822,3	-4,3	4 823,0	1 892,9
Elering AS	100	1 696,7	460,8	328,5	-303,3	21,7	1 619,2	409,7	225,9	-208,2	15,7	1 467,8	414,0
Tallinna Sadam AS (grupp, koos TS Laevad OÜga)	67,03	622,1	255,3	121,9	-89,2	15,1	629,9	253,1	121,1	-91,9	12,8	606,2	253,2
AS Raudtee Varad	100	25,3	10,8	0,0	-0,4	-0,1	26,7	10,9	14,7	-21,3	-22,4	67,2	33,3
Tallinna Lennuiaam AS (grupp)	100	281,1	142,7	89,2	-75,6	13,2	261,2	133,9	78,7	-74,3	0,5	264,4	133,5
Lennuliiklusteeninduse AS	100	70,2	44,9	62,4	-28,4	32,5	43,3	16,9	31,2	-24,1	6,4	34,1	10,6
Saarte Liinid AS	100	65,3	30,9	12,3	-10,2	2,0	63,8	28,9	11,8	-10,0	1,6	63,2	27,2

Ettevõtja nimetus	Osalise määr (%)	Varad 31.12.2025	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2025	Kasumiaruande näitajad 2025			Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2024	Kasumiaruande näitajad 2024			Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2023
				Äritulud	Ärikulud	Riigile kuuluv kasum/kahjum			Äritulud	Ärikulud	Riigile kuuluv kasum/kahjum		
Eesti Post AS (grupp)	100	137,6	65,5	161,2	-154,0	5,9	140,3	59,5	144,9	-143,9	-0,6	133,2	60,0
Eesti Loots AS (likvideeritud 2024)	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3
Teele Tehnokeskus AS	100	2,5	1,9	3,3	-3,2	0,1	2,2	1,9	2,9	-2,9	0,0	2,5	1,9
Metrosert AS	100	27,1	22,2	5,9	-9,8	-3,3	16,0	14,5	8,6	-7,3	1,5	9,1	8,0
KredEx Krediidikindlustus AS	100	39,4	21,6	1,7	-1,8	0,4	39,2	21,6	1,4	-1,7	0,8	38,3	20,8
Nordic Aviation Group AS (grupp, pankrotis, vt lisa a9)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	84,3	-103,6	-20,5	64,9	13,0
Transpordi Varahaldus OÜ	100	26,1	25,4	1,0	-7,4	-7,3	48,9	32,7	12,5	-13,3	-2,0	69,6	34,7
Eesti Loto AS	100	19,1	10,4	94,6	-83,2	8,9	20,7	11,4	93,7	-82,2	10,0	23,3	13,9
AS Vireen	100	7,7	7,5	5,1	-3,5	1,6	6,2	5,9	2,7	-2,4	0,3	7,2	5,7
Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS	93,3	1,7	1,6	1,9	-1,9	0,1	1,6	1,5	1,8	-1,8	0,0	1,6	1,5
Eesti Vanglatööstus AS (likvideeritud 2024)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	-1,0	-0,3	1,8	1,4
Riigi sidusettevõtjad kokku		19,2	7,7	18,3	-17,1	0,5	19,2	7,5	16,1	-15,2	0,4	18,8	7,7
Ökosil AS	35	1,7	0,6	0,6	-0,6	0,0	1,7	0,5	0,6	-0,6	0,0	1,7	0,5
AS Levira (grupp)	51	17,5	7,1	17,7	-16,5	0,5	17,5	7,0	15,5	-14,6	0,4	17,1	7,2
Riigi tütarettevõtjate sidusettevõtjad kokku		2 621,7	70,9	818,1	-821,8	0,9	2 875,1	80,1	741,1	-745,9	2,4	2 744,9	83,0
RB Rail AS (Läti)	33,3	67,0	2,3	22,1	-22,1	0,0	62,9	2,3	26,4	-26,3	-0,1	65,2	2,4
Enefit Jordan B.V. (Iordaania, Eesti)	65	0,2	0,0	0,0	-12,5	0,0	0,3	0,0	0,0	-11,4	0,0	0,4	0,0
Attarat Mining Co BV, Attarat Power Holding Co BV (grupp), Attarat Operation & Maintenance Co BV (Holland, Jordaania)	10	2 534,5	63,4	766,8	-762,2	-0,6	2 791,5	72,5	684,6	-682,1	0,8	2 655,3	73,9
Orica Eesti OÜ	35	8,6	1,8	21,1	-17,0	1,4	9,4	1,9	22,4	-19,4	1,1	14,3	3,8
Eesti Energia AS ebaolulised osalused			0,7			0,1		0,6			0,1	0,0	0,6
AS Green Marine	51	11,4	2,6	8,1	-8,0	0,0	11,0	2,7	7,7	-6,7	0,5	9,7	2,2
Baltic RCC OÜ (AS Elering ebaoluline osalus)			0,1			0,0		0,1			0,0		0,1

Lisa a2

Raha ja selle ekvivalendid

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Sularaha	0,9	0,8	1,0	0,1	0,1	0,1
Raha teel	9,5	0,5	0,9	0,9	0,3	0,2
Arvelduskontod pankades	1 347,5	1 582,0	1 351,6	679,0	1 029,6	811,6
Tähtajalised deposiidid pankades	921,3	1 140,1	1 011,7	532,0	560,8	616,3
Raha kokku	2 279,2	2 723,4	2 365,2	1 212,0	1 590,8	1 428,2
Aruandeperioodil teenitud intressitulu (vt lisa a27)	49,5	89,9	63,5	27,0	54,0	33,2

Riigi raha ja saadud hoiuste hulgas (vt lisa a15) kajastatud Rahandusministeeriumi (riigikassa) kontsernikontosse hõlmatud riigiväliste asutuste arvelduskontode jäägid

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Töötukassa	696,2	679,4	650,5	696,2	679,4	650,5
Tervisekassa	520,6	614,8	623,6	520,6	614,8	623,6
Avaliku sektori aruandes hõlmatud organisatsioonid	42,9	11,6	21,8	42,9	11,6	21,8
Riigi sihtasutused ja äriühingud (konsolideeritud aruandes rida-realt meetodil)	0,0	0,0	0,0	2,2	7,5	4,3
Kokku	1 259,7	1 305,8	1 295,9	1 261,9	1 313,3	1 300,2

Riigikassa hoiab teiste isikute raha hoiulepingu alusel ja maksab neile raha jäägilt intresse. Likviidsusreservile (vt lisa a20 C) on kehtestatud minimaalse likviidsusvaru nõuded.

Lisa a3

Finantsinvesteeringud

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Lühiajalised finantsinvesteeringud						
Investeeringufondi osakud	48,8	10,1	0	45,1	10,1	0,0
Võlakirjad kauplemisportfellis	1 296,0	1 802,3	1 141,7	1 280,8	1 784,5	1 125,0
Lühiajalised finantsinvesteeringud kokku	1 344,8	1 812,4	1 141,7	1 325,9	1 794,6	1 125,0
Sh kajastatud õiglases väärtuses	1 344,8	1 812,4	1 141,7	1 325,9	1 794,6	1 125,0
Pikaajalised finantsinvesteeringud						
Osalusud rahvusvahelistes organisatsioonides	279,1	278,1	277,4	279,1	278,1	277,4
Osalus riskikapitalifondides	555,4	483,3	352,4	523,0	451,1	324,8
Noteerimata aktsiad ja osad	1,8	1,6	1,4	0,0	0,0	0,0
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	3,5	3,9	3,6	0,0	0,0	0,0

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Pikaajalised finantsinvesteeringud kokku	839,8	766,9	634,8	802,1	729,2	602,2
Sh kajastatud õiglases väärtuses	555,4	483,3	352,4	523,0	451,1	324,8
Sh kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses	284,4	283,6	282,4	279,1	278,1	277,4
Võlakirjadelt ja investeerimisfondi osakutelt teenitud tulu (vt lisa a27)	40,6	65,9	40,4	40,2	65,0	39,2
Võlakirjade jaotus emiteerija järgi						
Eurosooni riikide valitsused	700,2	496,9	359,3	692,7	491,4	355,0
Krediidiasutused	640,6	1 306,9	773,7	633,2	1 303,2	770,0
Ettevõtjad	4,0	8,6	8,7	0,0	0,0	0,0
Võlakiriad kokku	1 344,8	1 812,4	1 141,7	1 325,9	1 794,6	1 125,0

Osalusel rahvusvahelistes organisatsioonides

	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD)	6,0	5,3	5,3
Euroopa Investeerimispank (EIB)	27,9	27,9	27,9
Põhjamaade Investeerimispank (NIB)	12,9	12,9	12,9
Euroopa Nõukogu Arengupank (CEB)	2,9	2,2	0,8
Rahvusvaheline Arenguassotsiatsioon (IDA)	0,9	1,0	1,0
Euroopa Finantsstabiilsuse Fond (EFSF)	0,1	0,1	0,1
Euroopa Stabiilsusmehhanism (ESM)	204,7	204,7	204,7
Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (IBRD)	9,4	9,7	8,7
Kolme Mere Investeerimisfond	14,3	14,3	16,0
Osalusel rahvusvahelistes organisatsioonides kokku	279,1	278,1	277,4

Bilansis on osalustena kajastatud rahalised sissemaksed rahvusvaheliste organisatsioonide omakapitali.

Riigi tingimuslikud kohustised osalustest rahvusvahelistes organisatsioonides on esitatud lisa a30 A.

Rahvusvahelistesse osalustesse maksti 2025. a juurde 2,0 mln eurot (2024. a maksti 3,8 mln eurot ja tagasi laekus 3,6 mln eurot). Osaluste ümberhindlused moodustasid kokku -1,0 mln eurot (2024. a 0,5 mln eurot).

Osalusel riskikapitalifondides

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
SmartCap Venture Capital Fund	273,8	248,7	175,1	273,8	248,7	175,1
SmartCap Green Fund	101,6	105,0	101,9	101,6	105,0	101,9
SmartCap Defence Fund	100,5	50,0	0,0	100,5	50,0	0,0
EstFund	47,1	47,4	47,8	47,1	47,4	47,8
Balti Innovatsioonifond	32,4	32,2	27,6	0,0	0,0	0,0
Osalusel riskikapitalifondides kokku	555,4	483,3	352,4	523,0	451,1	324,8
Riskikapitalifondide aruandeperioodi tuleml (vt lisa a27)	4,2	3,1	-15,0	4,1	1,2	-15,8

SmartCap Venture Capital Fund investeerib riskikapitalifondidesse, mis arendavad innovaatilisi rahvusvahelise kasvupotentsiaaliga Eesti ettevõtteid või rahvusvahelistesse riskikapitalifondidesse, mis aitavad Eesti majandust ajakohastada ja kohalikku kapitaliturgu arendada. Fondi paigutati 2025. a juurde 17,8 mln eurot (2024. a 75,0 mln eurot). Fondi 2025. a kasum oli 7,3 mln eurot (2024. a kahjum 1,6 mln eurot).

SmartCap Green Fund investeerib innovaatilistesse ja/või teadusmahukatesse Eesti rohetehnoloogia ettevõtetesse. Fondi kahjum oli 2025. a 3,4 mln eurot (2024. a kasum 3,1 mln eurot).

SmartCap Defence Fund loodi 2024. a ja riik kandis sellesse 50,0 mln eurot. Fondi avati investeeringuteks 2025. a. ja sellesse paigutati juurde 50,0 mln eurot. Fondi eesmärk on arendada Eesti kaitsetööstust ning luua innovaatilisi kaitse- ja julgeolekualaseid võimekusi. Fondi 2025. a kasum oli 0,5 mln eurot.

Euroopa Investeeringufondi alamfond EstFund investeerib varajase faasi ettevõtjatesse riskikapitali pakkumiseks. Fond teenis 2025. a kahjumit 0,3 mln eurot (2024. a kahjum 0,3 mln eurot).

Konsolideeritud aruandes lisandub Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA investeering Balti Innovatsioonifondi. 2025. a kanti täiendavalt fondi 4,2 mln eurot (2024. a 3,0 mln eurot). Fondi vahenditelt arvestati 1,0 mln eurot kasumit (2024. a 1,9 mln eurot). Fondist laekus tagasi 4,1 mln eurot (2024. a 0,3 mln eurot).

Lisa a4

Maksud, lõivud, trahvid

mln eurot

A. Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Käibemaks	642,7	576,9	516,6	653,4	588,8	520,9
Sh brutosummas	794,8	719,9	652,1	805,5	731,8	656,4
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-152,1	-143,0	-135,5	-152,1	-143,0	-135,5
Sotsiaalmaks	423,3	418,9	384,5	448,8	443,3	407,5
Sh brutosummas	489,7	478,6	439,5	515,2	502,9	462,5
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-66,4	-59,7	-55,0	-66,4	-59,6	-55,0
Üksikisiku tulumaks	299,9	299,7	251,1	315,7	313,4	264,0
Sh brutosummas	329,0	324,9	275,5	344,8	338,7	288,4
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-29,1	-25,2	-24,4	-29,1	-25,3	-24,4
Erisoodustuste ja ettevõtja tulumaks	107,6	329,2	122,5	120,5	356,8	136,9
Sh brutosummas	129,3	350,9	144,5	142,2	378,5	158,9
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-21,7	-21,7	-22,0	-21,7	-21,7	-22,0
Aktsiisid	122,3	111,0	109,2	124,1	112,4	110,3
Sh brutosummas	124,5	113,4	112,7	126,4	114,8	113,8
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-2,2	-2,4	-3,5	-2,3	-2,4	-3,5
Muud maksud	58,6	44,8	40,9	63,7	49,2	44,9
Sh brutosummas	64,8	50,2	46,2	69,8	54,6	50,2
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-6,2	-5,4	-5,3	-6,1	-5,4	-5,3
Loodusvarade kasutamise ja saastetasud	17,0	18,4	15,9	23,8	27,5	26,8
Sh brutosummas	17,8	19,1	16,9	24,6	28,2	27,8
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-0,8	-0,7	-1,0	-0,8	-0,7	-1,0
Trahvid	17,5	10,3	7,2	17,5	10,3	7,2
Sh brutosummas	17,7	18,6	15,5	17,7	18,6	15,5
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-0,2	-8,3	-8,3	-0,2	-8,3	-8,3
Kohtuotsuste alusel välja mõistetud tasud	10,4	12,5	14,2	10,4	12,5	14,2
Sh brutosummas	11,8	13,7	15,5	11,8	13,7	15,5
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-1,4	-1,2	-1,3	-1,4	-1,2	-1,3
Maksuviivised	4,8	4,6	5,1	4,8	4,6	5,1
Sh brutosummas	48,3	46,4	46,9	48,3	46,4	46,9
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-43,5	-41,8	-41,8	-43,5	-41,8	-41,8
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded kokku	1 704,1	1 826,3	1 467,2	1 782,7	1 918,8	1 537,8
Sh brutosummas	2 027,7	2 135,7	1 765,3	2 106,3	2 228,2	1 835,9
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-323,6	-309,4	-298,1	-323,6	-309,4	-298,1

2025. a arvati Maksu- ja Tolliameti poolt lootusetuks ja kanti bilansist maha maksunõudeid 23,8 mln eurot (2024. a 30,3 mln eurot) ning maksuviiviseid, trahve ja sunniraha 4,0 mln eurot (2024. a 6,4 mln eurot).

B. Saadud maksude, trahvide, lõivude ettemaksed

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Käibemaks	216,1	213,5	172,8	239,2	226,0	179,9
Üksikisiku tulumaks	192,5	176,8	219,6	192,5	176,8	219,6
Muud maksud, lõivud, trahvid	19,4	13,9	8,5	19,5	14,0	8,5
Ettemaksukontode jäägid	327,1	316,8	257,5	341,7	328,1	269,9
Saadud maksude, lõivude, trahvide ettemaksed kokku	755,1	721,0	658,4	792,9	744,9	677,9

C. Maksude, lõivude, trahvide kohustised

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Käibemaks	15,5	15,8	16,0	0,0	0,0	0,0
Sotsiaalmaks	193,5	190,5	175,9	192,5	189,6	175,1
Üksikisiku tulumaks	182,0	185,4	163,3	181,2	184,9	162,8
Töötuskindlustusmaksed	30,0	29,5	27,2	30,0	29,5	27,2
Kogumispensioni maksed	73,5	66,1	61,8	73,5	66,1	61,8
Muud maksud	17,4	14,9	14,7	15,6	13,2	11,5
Keskkonnatasud ja lõivud	4,2	4,1	4,1	4,2	4,1	4,0
Maksude, lõivude, trahvide kohustised kokku	516,1	506,3	463,0	497,0	487,4	442,4

Enamuse kohustistest moodustavad edasiandmisele kuuluvad maksud ja muud tasud. Konsolideeritud aruandes lisanduvad välismaal tegutsevate tegevuskohtade maksukohustised teistele riikidele.

Avaliku sektori siseselt kuulub sotsiaalmaks edasiandmisele Tervisekassale, üksikisiku tulumaks, maamaks ja keskkonnatasud kohalikele omavalitsustele, töötuskindlustusmaksed Töötukassale, aktsiisid ja hasartmängumaks Kultuurkapitalile.

Väljapoole avalikku sektorit antakse osa sotsiaalmaksust ja kogumispensioni maksed edasi erasektoris kuuluvatele pensionikindlustusfondidele, tolliprotseduuridega seotud maksed Euroopa Komisjonile.

D. Tulud ja kulud

	Tulud				Kulud tulude edasiandmisest				Kulud ebatöenäoliselt laekuvaks arvamisest			
	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Konsolideeritud		Konsolideerimata		Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	14 702,3	13 814,7	14 863,1	13 967,7	-5 098,6	-4 772,6	-5 098,6	-4 772,6	-44,2	-42,1	-44,2	-42,1
Maksud kaupadelt ja teenustelt	4 799,2	4 499,3	4 908,3	4 595,2	-54,2	-51,8	-54,2	-51,8	-20,9	-23,3	-20,9	-23,3
Käibemaks	3 680,0	3 439,3	3 752,5	3 503,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,8	-23,3	-20,8	-23,3
Kütuseaktsiis	552,8	512,3	555,9	515,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alkoholiaktsiis	257,0	252,7	257,0	252,7	-18,1	-17,6	-18,1	-17,6	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Tubakaaktsiis	259,6	249,7	259,6	249,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Elektriaktsiis	1,8	1,2	14,5	9,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pakendiaktsiis	0,3	0,2	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tallinna reklaamimaks	6,4	6,4	6,4	6,4	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Hasartmängumaks	41,3	37,5	62,1	58,1	-29,7	-27,8	-29,7	-27,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Sotsiaalmaks ja sotsiaalkindlustusmaksed	5 747,0	5 392,7	5 747,0	5 392,7	-2 945,9	-2 739,3	-2 945,9	-2 739,3	-13,8	-12,5	-13,8	-12,5
Sotsiaalmaks	5 162,8	4 902,1	5 162,8	4 902,1	-2 362,4	-2 249,2	-2 362,4	-2 249,2	-13,0	-11,9	-13,0	-11,9
Sh pensionikindlustuseks	3 132,8	2 972,7	3 132,8	2 972,7	-337,6	-324,5	-337,6	-324,5	-7,9	-7,2	-7,9	-7,2
Sh ravikindlustuseks	2 030,0	1 929,4	2 030,0	1 929,4	-2 024,8	-1 924,7	-2 024,8	-1 924,7	-5,1	-4,7	-5,1	-4,7
Töötuskindlustusmaksed	328,5	311,6	328,5	311,6	-327,8	-311,0	-327,8	-311,0	-0,7	-0,6	-0,7	-0,6
Kogumispensioni maksed	255,7	179,0	255,7	179,0	-255,7	-179,1	-255,7	-179,1	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Tulumaks	3 939,1	3 823,3	3 981,6	3 873,1	-1 979,4	-1 889,3	-1 979,4	-1 889,3	-8,8	-6,1	-8,8	-6,1
Füüsilise isiku tulumaks	3 094,3	2 693,9	3 094,3	2 693,9	-1 979,4	-1 889,3	-1 979,4	-1 889,3	-6,2	-4,7	-6,2	-4,7
Juriidilise isiku tulumaks	844,8	1 129,4	887,3	1 179,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,6	-1,4	-2,6	-1,4
Omandimaksud	168,6	54,7	177,5	62,0	-80,9	-58,6	-80,9	-58,6	-0,7	-0,2	-0,7	-0,2
Maamaks	70,8	49,9	79,4	57,2	-80,9	-58,6	-80,9	-58,6	-0,4	-0,2	-0,4	-0,2
Raskeveokimaks	4,6	4,8	4,6	4,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mootorsõidukimaks	93,2	0,0	93,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,0	-0,3	0,0
Maksud väliskaubanduselt	48,4	44,7	48,7	44,7	-38,2	-33,6	-38,2	-33,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Tollimaks	48,4	44,7	48,7	44,7	-38,2	-33,6	-38,2	-33,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Maksuviivised (vt lisa a22)	23,8	18,9	23,8	18,9	0,0	0,0	0,0	0,0	-5,4	-5,8	-5,4	-5,8
Riigilõivud (vt lisa a21)	82,6	91,7	83,5	92,2	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	0,0	0,0	0,0	0,0

	Tulud				Kulud tulude edasiandmisest				Kulud ebatöenäoliselt laekuvaks arvamisest			
	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Konsolideeritud		Konsolideerimata		Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Registritoimingutelt	37,2	53,7	37,2	53,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Isikut tõendavate dokumentide ja koda-kondsusseaduse alusel	17,6	11,8	17,6	11,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kohtuasjade toimingutelt	8,9	10,1	8,9	10,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muud riigilõivud	18,9	16,1	19,8	16,5	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Trahvid ja muud varalised karistused (vt lisa a22)	45,0	33,6	44,4	29,9	-0,3	-0,2	-0,3	-0,2	0,1	-1,2	0,1	-1,2
Saastetasud ja keskkonnahäiringu hüvitised (vt lisa a22)	29,5	25,2	43,0	36,8	-0,9	-0,7	-0,9	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Loodusressursside kasutamise tasud (vt lisa a22)	35,8	40,6	53,9	63,9	-13,6	-14,1	-13,6	-14,1	-0,1	0,2	-0,1	0,2
Teekasutustasud (vt lisa a22)	25,4	26,3	25,5	26,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Järelevalvetasud (vt lisa a22)	1,3	1,4	2,4	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Universaalse postiteenuse maksed (vt lisa a22)	0,0	0,0	0,5	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sunnirahad ja kohtuotsuse alusel välja mõistetud nõuded (vt lisa a22)	8,3	8,0	8,3	8,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Maksud, lõivud, trahvid kokku	14 954,0	14 060,4	15 148,4	14 246,7	-5 114,8	-4 789,0	-5 114,8	-4 789,0	-50,1	-49,4	-50,1	-49,4

Konsolideerimisel elimineeritud maksu-, lõivu- ja trahvitulud

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Käibemaks	541,1	403,0	468,6	339,3
Saastetasud ja keskkonnahäiringu hüvitised	13,6	11,6	0,1	0,0
Loodusressursside kasutamise tasud	19,5	23,3	1,4	0,0
Juriidilise isiku tulumaks	42,5	49,8	0,0	0,0
Maamaks	10,6	8,9	2,0	1,6
Muud maksu-, lõivu- ja trahvitulud	41,7	34,6	1,9	0,2
Elimineeritud maksu-, lõivu ja trahvitulud kokku	669,0	531,2	474,0	341,1

Elimineerimata on jäetud töötasudelt ja erisoodustustelt arvestatud maksukulud (vt lisa a23) ja neile vastavad sotsiaalmaksu ja sotsiaalkindlustusmaksete tulud, kuna nende kulude korral on vastaspoolena käsitletud töötajaid. Samuti on elimineerimata kütuse ostmisel tasutud kütuseaktsiis, mis laekub Maksu- ja Tolliametile erasektoris kuuluvate kütuse müüjate kaudu, kes ei kajasta seda oma müügiarvetel.

Lisa a5
Muud nõuded ja ettemaksed

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed	2 063,2	1 681,9	2 066,4	1 594,5	1 234,0	1 347,3
Nõuded ostjate vastu	389,3	401,0	435,6	39,9	30,5	23,0
Sh brutosummas	400,3	412,7	445,3	40,5	31,0	23,3
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-11,0	-11,7	-9,7	-0,6	-0,5	-0,3
Intressinõuded	17,8	23,7	22,8	13,4	16,3	17,0
Muud viitlaekumised	28,5	26,2	29,1	0,0	0,0	0,4
Laenunõuded (vt lisa a6)	99,4	95,6	72,8	7,6	8,7	9,3
Laekumata sihtfinantseerimine (vt lisa a19 A)	1 156,5	774,8	882,8	1 153,2	771,7	879,8
Muud nõuded	22,1	13,3	33,3	9,9	12,1	16,1
Tagatisdeposiidid	37,2	46,7	187,4	0,9	0,7	0,7
Maksude, lõivude, trahvide ettemaksed ja tagasinõuded	7,3	5,0	29,8	0,4	0,3	0,4
Sihtfinantseerimise ettemaksed (vt lisa a19 B)	243,1	187,2	130,8	332,2	310,3	176,8
Tagasinõuded sihtotstarbelistest fondidest	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	62,0	108,4	242,0	37,0	83,4	218,2
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed	1 036,3	761,9	795,7	1 319,6	1 032,8	1 040,9
Laenunõuded (vt lisa a6)	622,7	625,1	689,5	490,2	501,6	515,6
Intressinõuded (vt lisa a6)	44,8	39,8	34,1	44,8	39,8	34,1
Sihtotstarbelised fondid	0,0	0,0	0,0	363,9	317,9	359,3
Nõuded ostjate vastu	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4
Laekumata sihtfinantseerimine (vt lisa a19 A)	0,0	6,0	6,0	0,0	6,0	6,0
Muud nõuded	5,8	6,0	11,7	1,0	1,1	0,9
Sihtfinantseerimise ettemaksed (vt lisa a19 B)	0,0	0,0	0,0	28,3	36,5	23,8

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Edasilükkunud ettevõtte tulumaksu nõuded	18,9	4,2	4,5	0,0	0,0	0,0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	343,7	80,4	49,4	391,0	129,5	100,8
Nõuded ja ettemaksed	3 099,5	2 443,8	2 862,1	2 914,1	2 266,8	2 388,2

Konsolideeritud rahavoogude aruandes on põhivara müügist saadud tulu korrigeeritud laekumata nõuete suurenemisega 0,4 mln euro võrra (2024. a vähenemine 0,8 mln eurot) ning konsolideerimata aruandes 0,4 mln euro võrra (2024. a vähenemine 0,7 mln eurot).

Pikaajalistest tulevaste perioodide kulude ettemaksetest moodustavad kaitseotstarbelised ettemaksed 331,9 mln eurot (31.12.2024 seisuga 66,4 mln eurot).

Seoses kaitseotstarbeliste varude arvele võtmisega alates 31.12.2024 (vt ka lisa a7) muudeti tagasiulatuvalt lühiajaliste ettemakstud tulevaste perioodide kulude kajastamist, viies kaitseotstarbeliste varude ettemaksed summas 169,9 mln eurot varude kirjele.

Sihtotstarbelisi fonde haldab riik valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja tütarettevõtja kaudu ettevõtlusele ja elamistingimuste parandamise eesmärgil korteriühistutele laenude andmiseks ja laenude käendamiseks.

2025. a tehti fondidesse täiendavaid sissemakseid 52,1 mln eurot (2024. a 12,1 mln eurot). Tagasi laekus 25,6 mln eurot (2024. a 94,9 mln eurot). Konsolideerimata rahavoogude aruandes on sihtotstarbeliste fondide sisse- ja väljamaksed kajastatud investeerimistegevuse rahavoogudes koos muude finantsinvesteeringute liikumistega.

Sihtotstarbelised fondid

	Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA poolt hallatavad laenude, tagatiste ja eksporditehingute fondid	212,3	183,8	217,6
ASi Kredex Krediidikindlustus poolt hallatav edasikindlustusandja deposiit	15,9	15,4	15,0
Maaelu Edendamise SA poolt hallatavad maaelu arengu sihtfondid	135,7	118,7	126,7
Sihtotstarbelised fondid kokku	363,9	317,9	359,3

Sihtotstarbelistelt fondidelt teenitud tulud ja kulud (vt lisa a27)

	Konsolideerimata	
	2025	2024
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA poolt hallatavad laenude, tagatiste ja eksporditehingute fondid	11,6	29,7
AS KredEx Krediidikindlustuse poolt hallatav edasikindlustusandja deposiit	0,5	0,4
Maaelu Edendamise SA poolt hallatavad maaelu arengu sihtfondid	7,4	5,7
Sihtotstarbelistelt fondidelt teenitud tulud ja kulud kokku	19,5	35,8

Lisa a6

Antud laenud

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kokku	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	72,8	689,5	762,3	9,3	515,6	524,9
Sh brutosummas	82,5	777,2	859,7	9,7	529,5	539,2

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kokku	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kokku
Sh vähendatud diskonteerimisest	0,0	-13,2	-13,2	0,0	-13,3	-13,3
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-9,7	-74,5	-84,2	-0,4	-0,6	-1,0
Laenude liikumine 2024	22,8	-64,4	-41,6	-0,6	-14,0	-14,6
Antud laene	0,1	28,4	28,5	0,1	0,0	0,1
Tagasi laekunud	-77,8	-1,5	-79,3	-10,1	-1,4	-11,5
Laenukohustistega tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	-4,8	0,0	-4,8	-4,8
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud (vt lisa a26)	-5,6	18,3	12,7	0,1	0,1	0,2
Suurenemine intresside arvestusest	0,0	1,4	1,4	0,0	1,4	1,4
Vähenedmine valitseva mõju lõppemisest	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Ümberklassifitseerimine	106,2	-106,2	0,0	9,3	-9,3	0,0
Jääk seisuga 31.12.2024	95,6	625,1	720,7	8,7	501,6	510,3
Sh brutosummas	107,4	702,6	810,0	9,0	514,0	523,0
Sh vähendatud diskonteerimisest	0,0	-11,8	-11,8	0,0	-11,8	-11,8
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-11,8	-65,7	-77,5	-0,3	-0,6	-0,9
Laenude liikumine 2025	3,8	-2,4	1,4	-1,1	-11,4	-12,5
Antud laene	0,1	53,3	53,4	0,1	1,7	1,8
Tagasi laekunud	-49,0	-2,3	-51,3	-9,4	-1,5	-10,9
Laenukohustistega tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	-4,8	0,0	-4,8	-4,8
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud (vt lisa a26)	-4,8	7,5	2,7	0,0	0,0	0,0
Suurenemine intresside arvestusest	0,0	1,4	1,4	0,0	1,4	1,4
Ümberklassifitseerimine	57,5	-57,5	0,0	8,2	-8,2	0,0
Jääk seisuga 31.12.2025	99,4	622,7	722,1	7,6	490,2	497,8
Sh brutosummas	114,8	687,9	802,7	7,9	501,2	509,1
Sh vähendatud diskonteerimisest	0,0	-10,5	-10,5	0,0	-10,5	-10,5
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-15,4	-54,7	-70,1	-0,3	-0,5	-0,8

Riigi (konsolideerimata) suuremad nõuded:

- 1) Eesti riigi poolt EFSF kaudu väljastatud laenud kokku summas 437,5 mln eurot (2024. a lõpul 442,3 mln eurot) (Kreeka, Iirimaa ja Portugali toetusprogrammid). Vastav summa on ühtlasi kajastatud riigi võlakohustistes (vt lisa a17). Kreeka programmis lisanduvad laenudega seotud pikaajalised intressinõuded (vt lisa a5) ja intressivõlad (vt lisa a15) 44,8 mln eurot (2024. a lõpul 39,8 mln eurot);
- 2) maareformi seaduse alusel erastatud maa eest tasumata järeilmaksunõuded, mis on tagatud samadele maadele seatud hüpoteekidega, kokku summas 24,5 mln eurot (2024. a lõpul 24,9 mln eurot);
- 3) pankadelt välja ostetud laekumata õppelaenunõuded summas 0,1 mln eurot (2024. a lõpul samuti 0,1 mln eurot). Õppelaenude jäägid pankades on kajastatud riigi tingimusliku kohustusena (vt lisa a30), kuna need võivad tasumata jäämisel pöörduda nõueteks riigi vastu; 2,1
- 4) Keskkonnainvesteeringute Keskusele 35,7 mln eurot (2024. a lõpul 42,1 mln eurot) kohalike omavalitsuste üksuste veemajanduse projektide elluviimiseks vajaliku omafinantseeringu rahastamiseks;
- 5) Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA-le ettevõtlusele edasilaenamiseks 0,1 mln eurot (2024. a lõpul 0,9 mln eurot).

Riigi (konsolideeritud) suuremad laenunõuded lisaks eespool punktides 1 kuni 3 esitatud riigi (konsolideerimata) laenunõuetele:

- 6) Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA laenunõuded 95,0 mln eurot (2024. a lõpul 78,1 mln eurot);
- 7) Maaelu Edendamise SA laenunõuded 125,2 mln eurot (2024. a lõpul 127,9 mln eurot);
- 8) SA Keskkonnainvesteeringute Keskus laenunõuded 36,6 mln eurot (2024. a lõpul 43,2 mln eurot).

Lisa a7

Varud

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Mobilisatsioonivarud	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Riigi tegevusvarud hädaolukorraks	159,0	160,5	161,4	0,0	1,6	1,8
Vedelkütuse varud	179,9	180,0	171,0	0,0	0,0	0,0
Kaitseotstarbelised varud	1 108,9	807,5	0,0	1 108,9	807,5	0,0
Muud tooraine ja materjali varud	166,8	146,7	134,5	47,5	42,3	32,3
Lõpetamata toodang	86,4	87,5	78,3	0,0	0,0	0,0
Valmistoodang	36,5	42,0	40,0	1,8	2,1	2,2
Ostetud kaubad müügiks	7,9	31,8	40,2	0,0	0,0	0,0
Ümberklassifitseeritud müügioteel varad	15,7	56,8	32,9	0,0	0,0	0,0
Ettemaksed varude eest	95,8	170,4	0,7	95,4	169,9	0,0
Varud kokku	1 858,5	1 684,8	660,6	1 255,2	1025,0	37,9

Seisuga 31.12.2024 võeti esmakordselt varudena arvele kaitseotstarbelised laovarud (laskemoon ja ballistiline varustus) kokku summas 707,8 mln eurot (vt ka arvestuspõhimõtete muutmine, netovara muutuste aruanne). Nimetatud varud on kuni 31.12.2024 ostmisel kantud majandamiskuludesse (kaitseotstarbeline varustus ja materjalid, vt lisa a24). 2025. a jooksul suurendati esmakordselt seisuga 31.12.2024 arvele võetud kaitseotstarbelist laovaru tagasiulatuvalt veel 99,7 mln euro võrra, sh võeti arvele ka muud laos olevad varuosad ja kulumaterjalid. Laoarvestuse puuduste tõttu otsustati ühtlasi, et kaitseotstarbeliste varudena kajastatakse bilansis ainult tsentraalsetes ladudes olevad varud. Muude lühiajaliste nõuete ja ettemaksete kirjelt toodi käesolevas aruandes varude kirjele tagasiulatuvalt üle ka ettemaksed kaitseotstarbeliste varude eest. Need moodustasid 31.12.2024 seisuga 169,9 mln eurot ning 31.12.2025 seisuga 95,4 mln eurot (vt ka lisa a5).

Vedelkütuse varud on vedelkütusevaru seaduse alusel ASi Eesti Varude Keskus poolt hoitavad riigi strateegilised varud. Riigi tegevusvarudes hädaolukorraks sisalduvad ASi Eesti Varude Keskus poolt soetatud maagaasivarud summas 156,8 mln eurot (2024. a lõpul sama).

Varude allahindluse kulu ja selle tühistamine on kajastatud muudes kuludes (vt lisa a26).

Ümberklassifitseeritud müügioteel varad

	2025	2024
Jääk perioodi alguses	56,8	32,9
Ümber klassifitseeritud materiaalne põhivara	3,9	57,2
Muutus valitseva mõju lõppemisest	0,0	-6,3
Müüdnud varad müügihinnas	-52,2	-28,6
Kasum/kahjum varade müügist (vt lisa a22)	12,2	20,0
Vähendamine äri müügist	0,0	-16,1
Allahindlused	-5,0	-2,3
Jääk perioodi lõpus	15,7	56,8

Olulisemad liikumised müügioteel varades:

2025. a vähenesid müügioteel varad OÜ Transpordi Varahaldus 2024. a müügioteele kantud lennukite allahindlusest 3,9 mln euro võrra. Müügist laekus 32,6 mln eurot (miinus tehingukulud). Müügist saadud kasum oli 0,2 mln eurot.

Riigi Kinnisvara AS müüs 2025. a müügioteel varasid 14,7 mln euro eest. Kasum müügist oli 9,6 mln eurot.

2024. a kandis OÜ Transpordi Varahaldus seoses Nordic Aviation Group pankrotiga müügioteele lennukid väärtusega 39,7 mln eurot. Riigi Kinnisvara AS kandis müügioteele kinnistud väärtusega 15,0 mln eurot.

2024. a laekus Eesti Energia grupi kaugkütteäride (müügioteele klassifitseeritud osaluste) müügist 16,4 mln eurot. Kasum müügist 4,2 mln eurot on kajastatud tuluna osaluste müügist (vt lisa a27).

Lisa a8

Osalused sihtasutustes

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

Rida-realt konsolideeritud sihtasutuste nimekiri ja tähtsamad majandusnäitajad on esitatud lisas a1 B1.

B. Konsolideerimata aruanne

	Valitsussektoris kuuluvad	Valitsussektoris mittekuuluvad	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	515,8	8,3	524,1
Rahalised sissemaksed	70,4	0,0	70,4
Rahalised väljamaksed	-44,8	0,0	-44,8
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	1,3	0,0	1,3
Allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa a27)	-1,3	0,0	-1,3
Jääk seisuga 31.12.2024	541,4	8,3	549,7
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,4	0,0	0,4
Allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa a27)	-1,7	0,0	-1,7
Jääk seisuga 31.12.2025	540,1	8,3	548,4

2025. a liikumised:

Riik asutas SA Viljandi Muuseum, mis varem tegutses riigiasutusena. Mitterahalise sissemaksena anti üle varasid SA-le Viljandi Muuseum ja SA-le Virumaa Muuseumid.

2024. a liikumised:

Riik tegi rahalised sissemaksed Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA-le summas 50,0 mln eurot ja Maaelu Edendamise SA-le summas 20,0 mln eurot.

Seniste riigiasutuste asemele asutati kolm uut sihtasutust, neile kanti üle 0,4 mln eurot ja anti mitterahaliselt üle varasid ja kohustisi netosummas 1,8 mln eurot.

Rahaline väljamakse summas 44,8 mln eurot laekus Maaelu Edendamise SA-lt.

SA-lt CR14 laekus mitterahaliselt 0,5 mln eurot.

Lisa a9

Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

Rida-realt konsolideeritud tütaretevõtjate ja kapitaliosaluse meetodil kajastatud sidusettevõtjate nimekiri ja tähtsamad majandusnäitajad on esitatud lisas a1 B2.

2025. a liikumised:

Eesti Energia ostis tütaretevõtja Enefit Green 22,8% vähemusosaluse väikeaktsionäridelt välja, saades firma sajaprotsendiliseks omanikuks. Tagasiostu kogusumma oli 205,2 mln eurot. Vahe makstud tasu ja vähemusosaluse bilansilise väärtuse vahel summas 27,0 mln eurot ja omandamise tehingukulud 0,4 mln eurot kajastati otse akumulieeritud tulemina netovarades.

Eesti Energia grupp müüs Soomes tegutsenud tütaretevõtja. Müügist laekus 83,1 mln eurot, kahjum müügist 6,2 mln eurot. Müüdud tütaretevõtja varad, kohustised ja netovara:

	Varad	Kohustised ja netovara
Nõuded	1,4	
Materiaalne põhivara	87,6	
Immateriaalne põhivara	1,5	
Võlad tarnijatele ja muud võlad		1,2
Netovara		89,3

2024. a liikumised:

Nordic Aviation Group juhatus kuulutas 2024. a novembris välja maksejõuetuse, lõpetas äritegevuse ja pöördus kohtu poole pankrotimenetluse algatamiseks. 2024. a detsembris määras kohus grupile ajutise pankrotihalduri ja keelas tehingud ilma tema nõusolekuta. Kohus kuulutas Nordic Aviation Groupi pankroti välja 2025. a jaanuaris. Lähtudes pankrotist loeti riigi valitsev mõju 31.12.2024 seisuga lõppenuks. Nordic Aviation Groupi 2024. a tulud ja kulud konsolideeriti rida realt meetodil, varad, kohustised ning netovara seisuga 31.12.2024 eemaldati aruandest.

31.12.2024 Nordic Aviation Groupi pankroti tõttu eemaldatud varad, kohustised ja netovara

	Varad	Kohustised ja netovara
Raha	1,6	
Nõuded ja makstud ettemaksed	27,9	
Varud	0,8	
Materiaalne põhivara	27,5	
Immateriaalne põhivara	0,7	
Võlad tarnijatele		36,0
Võlad töövõtjatele		2,1
Muud kohustised ja saadud ettemaksed		3,2
Eraldised		17,6
Laenukohustised		7,0
Netovara		-7,4
Kokku	58,5	58,5

AS Raudtee Varad (grupp) tegeles kaubaveoga Eesti raudteel ning veeremi hoolduse ja remondiga Operaili ärinime all. 2024. a detsembris jõustus müügitehing, millega müüdi grupi äritegevus (koos ärinimega) erasektori ettevõtjale. Riigile jäänud juriidiline isik jätkas müümata jäänud nõuete menetlemist ja kohustiste tasumist eesmärgiga grupp likvideerida. Tulu osaluse müügist oli 19,1 mln eurot, sellest laekus rahas (miinus ära antud raha 0,2 mln eurot) 16,3 mln eurot ning 2,6 mln eurot maksis ostja Operaili laenukohustiste eest otse pangale. Kahjum müügist oli 13,8 mln eurot.

31.12.2024 AS Operail osalise müügi tõttu eemaldatud varad, kohustised ja netovara

	Varad	Kohustised ja netovara
Raha	0,2	
Nõuded ja makstud ettemaksed	0,5	
Varud	11,6	
Materiaalne põhivara	24,2	
Immateriaalne põhivara	0,1	
Võlad tarnijatele ja muud võlad		0,4
Eraldised		0,5
Laenukohustised		2,8
Netovara		32,9
Kokku	36,6	36,6

Tallinna Sadam AS maksis 2025. a vähemusosalusele dividende 6,3 mln eurot (2024. a sama) ja Eesti Energia grupp 1,0 mln eurot (2024. a 6,5 mln eurot).

Sidusettevõtjad

	2025	2024
Jääk aasta alguses	87,6	90,7
Saadud dividendid	-9,4	-5,1
Kasum/kahjum kapitaliosaluse meetodil (vt lisa a27)	1,4	2,8
Otse netovara reservides kajastatud sidusettevõtjate koondkasumi mõju	-1,0	-0,8
Jääk aasta lõpus	87,6	87,6

B. Konsolideerimata aruanne

	Valitsussektoris- kuuluvad tütar- ettevõtted	Valitsussektoris- mittekuuluvad tü- tar-ettevõtted	Sidusette- võtted	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	911,0	3 596,8	6,6	4 514,4
Rahalised sissemaksed	7,0	5,0	0,0	12,0
Rahalised väljamaksed	0,0	-0,9	0,0	-0,9
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	10,3	-2,1	0,0	8,2
Allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa a27)	0,0	-28,3	0,0	-28,3
Jääk seisuga 31.12.2024	928,3	3 570,5	6,6	4 505,4
Rahalised sissemaksed	11,2	156,0	0,0	167,2
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	2,7	-16,2	0,0	-13,5
Allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa a27)	0,0	0,5	0,0	0,5
Jääk seisuga 31.12.2025	942,2	3 710,8	6,6	4 659,6

Täiendavad selgitused valitsussektoris kuuluvate osaluste kohta

2025. aasta liikumised:

Rahaline sissemakse summas 7,2 mln eurot tehti asutatud aktsiaseltsile Hexest Materials. Täiendavalt maksti 4,0 mln eurot OÜ-le Rail Baltic Estonia.

Mitterahalised sisse ja väljamaksed: 2,0 mln eurot AS-le ALARA, 0,7 mln eurot Riigi Kinnisvara AS-le.

2024. aasta liikumised:

Rahaline sissemakse summas 7,0 mln eurot tehti OÜ-le Rail Baltic Estonia.

Mitterahalised sisse- ja väljamaksed netosummas 10,3 mln eurot toimusid Riigi Kinnisvara AS-ga.

Täiendavad selgitused valitsussektoris mittekuuluvate osaluste kohta

2025. aasta liikumised:

Rahalised sissemaksed tehti Eesti Energia AS-le summas 100,0 mln eurot, AS-le Elering summas 45,0 mln eurot ja AS-le Metrosert summas 11,0 mln eurot. ASi Metrosert aktsiakapitali suurendamine jäi seisuga 31.12.2025 Äriregistris registreerimata.

Mitterahalised sisse- ja väljamaksed netosummas -16,2 mln eurot toimusid Riigimetsa Majandamise Keskusega.

2024. aasta liikumised:

Rahaline sissemakse summas 5,0 mln eurot tehti AS-le Metrosert.

Rahalised väljamaksed kokku summas 0,9 mln eurot laekusid likvideeritud äriühingutest AS Eesti Vanglatööstus ja AS Eesti Loots.

Mitterahalised sisse- ja väljamaksed netosummas -1,6 mln eurot toimusid Riigimetsa Majandamise Keskusega. AS Eesti Vanglatööstus likvideerimisel võeti üle varasid ja kohustisi netosummas 0,5 mln euro väärtuses.

Osaluste allahindlustest moodustas Nordic Aviation Group AS aktsiate mahakandmine 13,0 mln eurot ja AS Raudtee Varad osaluse vähenemine 22,4 mln eurot.

Dividenditulu tütar- ja sidusettevõtjatelt

Dividendide maksja	2025	2024
Riigimetsa Majandamise Keskus	35,5	119,6
Eesti Energia AS	34,0	72,0
AS Elering	15,7	20,0
AS Tallinna Sadam	12,9	12,9
AS Eesti Loto	10,0	12,4
Lennuliiklusteeninduse AS	4,5	0,0
AS Tallinna Lennujaam	4,4	0,0
Muud tütar-ettevõtted	0,2	0,2
Riigi Kinnisvara AS (valitsussektor)	51,9	34,3
AS Levira (sidusettevõtja)	0,4	0,6
Kokku dividenditulu (vt lisa a27)	169,5	272,0

Lisa a10

Kinnisvarainvesteeringud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Jääk perioodi alguses	103,2	98,3	37,2	36,9
Soetusmaksumus	144,1	128,1	39,0	37,8
Kogunenud kulum	-40,9	-29,8	-1,8	-0,9
Liikumised aruandeperioodil	15,5	4,9	-0,8	0,3
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	-3,5	-2,5	-0,1	-0,1
Müük müügihinnas	-1,9	-0,4	-0,5	0,0
Müügist saadud kasum/kahium (vt lisa a22)	0,9	0,3	-0,2	-0,1
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	3,4	1,4	0,0	0,0
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	0,0	0,1	0,0
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Ümberklassifitseerimine materiaalse põhivara ja varudega	16,5	6,1	-0,3	0,4
Ümberhindlus (vt netovara muutuste aruanne)	0,2	0,1	0,2	0,1
Jääk perioodi lõpus	118,7	103,2	36,4	37,2
Soetusmaksumus	159,5	144,1	37,2	39,0
Kogunenud kulum	-40,8	-40,9	-0,8	-1,8
Sh kasutusrendile antud põhivara jääkmaksumus	90,9	67,6	30,7	28,8
Sh laenude katteks panditud põhivara jääkmaksumus	5,5	6,0	0,0	0,0
Hoonestusõiguse seadmise, kasutustasu, rendi- ja üüritulo	24,3	22,3	11,3	9,2
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-1,0	-0,8	0,0	0,0

Tulevaste perioodide renditulu katkestamatutelt rendilepingutelt on esitatud lisa a30 D.

Lisa a11

Materiaalne põhivara

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	Maa	Hooned ja rajatised	Kaitse-otstarbeline põhivara	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	873,7	5 706,2	437,7	2 514,6	118,4	1 700,7	11 351,3
Soetusmaksumus	873,7	9 673,2	1 001,3	5 919,7	214,5	1 700,7	19 383,1
Kogunenud kulum		-3 967,0	-563,6	-3 405,1	-96,1		-8 031,8
Kokku liikumised 2024	49,1	220,2	69,9	5,7	4,8	835,7	1 185,4
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	45,3	22,0	9,2	91,4	7,3	1 959,1	2 134,3
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	-3,5	-380,6	-64,1	-276,6	-12,7	-114,6	-852,1
Müük müügihinnas	-23,6	-7,2	0,0	-5,3	0,0	0,0	-36,1
Müügist saadud kasum (vt lisa a22)	20,9	0,9	0,0	1,4	0,0	0,0	23,2
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,3	1,7	7,5	1,8	0,1	0,0	11,4
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-2,2	-2,0	-4,0	0,0	0,0	0,0	-8,2
Vähenedmine valitseva mõju kadumisest	0,0	-1,4	0,0	-27,9	-0,3	0,0	-29,6
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,2	0,0	0,0	0,3	0,0	0,1	0,6

	Maa	Hooned ja rajati- sed	Kaitse- otstarbe- line põhi- vara	Masinad ja sead- med	Muu põhi- vara	Lõpeta- mata tööd ja ette- maksed	Kokku
Ümberklassifitseerimine	6,1	586,7	121,3	220,6	10,4	-1 009,0	-63,9
Ümberhindlus (vt netovara muutuste aruanne)	5,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	5,8
Jääk seisuga 31.12.2024	922,8	5 926,4	507,6	2 520,3	123,2	2 536,4	12 536,7
Soetusmaksumus	922,8	10 108,4	1 132,5	6 029,9	227,4	2 536,4	20 957,4
Kogunenud kulum		-4 182,0	-624,9	-3 509,6	-104,2		-8 420,7
Keskmine kulumi norm		4%	6%	5%	6%		
Kapitalirendi tingimustel renditud põhi- vara jääkmaksumus	0,0	20,8	0,0	72,7	0,0	0,0	93,5
Kasutusrendile antud põhivara jääkmak- sumus	168,9	19,0	0,0	0,1	0,1	0,0	188,1
Laenude katteks panditud põhivara jääk- maksumus	0,5	86,8	0,0	37,0	0,0	0,0	124,3
Kokku liikumised 2025	28,8	366,1	390,4	315,6	5,3	-309,9	796,3
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	43,5	50,8	7,5	108,8	7,7	1 618,5	1 836,8
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	-0,4	-426,2	-80,5	-283,6	-13,6	-123,7	-928,0
Müük müügihinnas	-20,4	-5,6	0,0	-1,7	-0,2	-0,3	-28,2
Müügist saadud kasum (vt lisa a22)	19,1	3,7	0,0	1,5	0,2	0,0	24,5
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,3	0,1	11,7	3,6	0,0	20,3	36,0
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-16,2	-19,1	-0,5	-3,0	0,0	0,0	-38,8
Vähene mine valitseva mõju kadumisest	0,0	-12,5	0,0	-75,1	0,0	0,0	-87,6
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Ümberklassifitseerimine	0,4	774,7	452,3	564,9	11,2	-1 825,0	-21,5
Ümberhindlus (vt netovara muutuste aruanne)	2,4	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	3,0
Jääk seisuga 31.12.2025	951,6	6 292,5	898,0	2 835,9	128,5	2 226,5	13 333,0
Soetusmaksumus	951,6	10 748,6	1 590,6	6 533,2	241,9	2 226,5	22 292,4
Kogunenud kulum		-4 456,1	-692,6	-3 697,3	-113,4		-8 959,4
Keskmine kulumi norm		4%	6%	5%	6%		
Kapitalirendi tingimustel renditud põhi- vara jääkmaksumus	0,0	14,8	0,0	73,8	0,0	0,0	88,6
Kasutusrendile antud põhivara jääkmak- sumus	169,2	11,0	0,0	0,1	0,0	0,0	180,3
Laenude katteks panditud põhivara jääk- maksumus	0,5	104,2	0,0	0,0	0,0	0,0	104,7

B. Konsolideerimata aruanne

	Maa	Hooned ja rajati- sed	Kaitse- otstarbe- line põhi- vara	Masinad ja sead- med	Muu põhi- vara	Lõpeta- mata tööd ja ette- maksed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	207,9	2 515,1	437,7	206,1	29,6	446,8	3 843,2
Soetusmaksumus	207,9	4 132,8	1 001,3	570,8	64,7	446,8	6 424,3
Kogunenud kulum		-1 617,7	-563,6	-364,7	-35,1		-2 581,1
Kokku liikumised 2024	37,3	104,8	69,9	15,0	-0,9	223,4	449,5
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	36,7	2,1	9,2	35,6	2,7	674,7	761,0
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	0,0	-192,2	-64,1	-40,7	-4,4	-0,3	-301,7
Müük müügihinnas	-23,3	-5,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	-28,6
Müügist saadud kasum (vt lisa a22)	20,8	-0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	20,7
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,3	1,7	7,4	1,7	0,1	0,0	11,2
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-2,2	-2,0	-4,0	0,0	0,0	0,0	-8,2

	Maa	Hooned ja rajati- sed	Kaitse- otstarbe- line põhi- vara	Masinad ja sead- med	Muu põhi- vara	Lõpeta- mata tööd ja ette- maksed	Kokku
Üle antud ja saadud mitterahalised sisse- ia väliamaksed	-1,2	-7,2	0,0	0,0	-1,6	0,0	-10,0
Ümberklassifitseerimine	0,5	307,8	121,4	18,3	2,3	-451,0	-0,7
Ümberhindlus (vt netovara muutuste aruanne)	5,7	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	5,8
Jääk seisuga 31.12.2024	245,2	2 619,9	507,6	221,1	28,7	670,2	4 292,7
Soetusmaksumus	245,2	4 330,0	1 132,5	603,1	66,3	670,2	7 047,3
Kogunenud kulum		-1 710,1	-624,9	-382,0	-37,6		-2 754,6
Keskmine kulumi norm		5%	6%	7%	7%		
Kasutusrendile antud põhivara jääkmak- sumus	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Kokku liikumised 2025	38,5	84,5	390,4	34,4	4,4	-233,4	318,8
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	37,5	1,3	7,5	49,3	5,4	542,2	643,2
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	0,0	-201,7	-80,5	-46,8	-4,8	-0,1	-333,9
Müük müügihinnas	-20,3	-4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-24,8
Müügist saadud kasum (vt lisa a22)	19,1	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,3	0,1	11,7	3,1	0,0	20,3	35,5
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-16,2	-19,1	-0,6	-2,9	0,0	0,0	-38,8
Üle antud ja saadud mitterahalised sisse- ia väliamaksed	15,5	-2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	13,1
Ümberklassifitseerimine	0,7	307,7	452,3	31,6	3,8	-795,8	0,3
Ümberhindlus (vt netovara muutuste aruanne)	1,9	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	2,0
Jääk seisuga 31.12.2025	283,7	2 704,4	898,0	255,5	33,1	436,8	4 611,5
Soetusmaksumus	283,7	4 537,1	1 590,6	662,2	74,7	436,8	7 585,1
Kogunenud kulum		-1 832,7	-692,6	-406,7	-41,6		-2 973,6
Keskmine kulumi norm		5%	6%	7%	7%		
Kasutusrendile antud põhivara jääkmak- sumus	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7

Mitterahalise sihtfinantseerimisena sai riik varasid väljastpoolt avalikku sektorit 35,2 mln euro eest (2024. a 9,2 mln eurot). Mitterahalise sihtfinantseerimisena andis riik väljapoole avalikku sektorit varasid 16,0 mln euro väärtuses (2024. a 4,0 mln eurot).

Tulevaste perioodide renditulu katkestamatutelt rendilepingutelt on esitatud lisas a30 D.

Lisa a12

Immateriaalne vara

mln eurot

A. Immateriaalne põhivara

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Jääk perioodi alguses	430,3	385,5	240,0	215,9
Soetusmaksumus	977,2	872,3	604,8	538,6
Kogunenud kulum	-546,9	-486,8	-364,8	-322,7
Kokku liikumised	36,4	44,8	25,7	24,1
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	130,0	126,6	84,2	79,2
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	-90,5	-83,0	-58,7	-55,4

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Ümberklassifitseerimine	1,1	0,6	0,0	0,3
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-2,7	1,4	0,0	0,0
Muutused seoses valitseva mõju tekkimise ja lõppemisega	-1,5	-0,8	0,0	0,0
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	0,0	0,2	0,0
Jääk perioodi lõpus	466,7	430,3	265,7	240,0
Soetusmaksumus	1 090,4	977,2	681,1	604,8
Kogunenud kulum	-623,7	-546,9	-415,4	-364,8
Keskmine kulum norm	8,8%	9,0%	9,1%	9,7%

Immateriaalse põhivarana on riigis (konsolideerimata) võetud arvele peamiselt arvutitarkvara.

Konsolideeritud aruandes kajastuvad lisaks arvutitarkvarale olulisemate varadena veel Eesti Energia AS lepingulised õigused summas 20,5 mln eurot (2024. a lõpul 23,2 mln eurot).

Riigi tütarettevõtjad kajastavad tütarettevõtjate omandamisel tekkinud firmaväärtusi kokku summas 23,5 mln eurot (2024. a lõpul 24,0 mln eurot). Tütarettevõtjad, kes koostavad aruandeid rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite (IFRS) alusel, ei amortiseeri firmaväärtusi, kuid teevad varade väärtuse teste ja vajaduse korral allahindlusi.

B. Immateriaalne käibevara

	Konsolideeritud	
	2025	2024
Jääk perioodi alguses	74,5	216,5
Soetused	187,7	3,6
Arvestatud kasvuhoonegaaside emissiooni katteks (vt lisa a16 B)	-125,2	-140,2
Müüdud ja loovutatud	-99,9	-5,5
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,1	0,1
Jääk perioodi lõpus	37,2	74,5

Immateriaalse käibevarana on kajastatud Eesti Energia AS grupi poolt ostetud saastekvootide ühikud ja roheline energia päritolusertifikaadid.

Lisa a13

Investeeringud tegevusalade lõikes

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	Kinnisvara-investeeringud	Maa	Hooned ja rajatised	Info- ja kommunikatsioonitehnika	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus ja ettemaksed	Immateriaalne põhivara	Kokku
2024. a (vt lisa a10, a11, a12)	1,4	45,3	22,0	22,8	68,6	16,5	1 959,1	126,6	2 262,3
Transport	0,0	22,4	2,8	0,7	20,5	1,0	411,7	8,9	468,0
Kütus ja energia	0,0	0,7	12,6	1,6	12,6	1,4	849,1	27,4	905,4
Põllu- ja metsamajandus	0,0	7,8	0,0	0,5	1,5	0,1	25,0	5,2	40,1
Muu majandus	0,0	0,0	4,4	3,0	3,7	0,2	20,1	21,0	52,4
Riigikaitse	0,0	14,3	0,3	1,4	0,7	9,6	487,7	3,1	517,1
Tervishoid	1,4	0,1	0,8	0,7	16,0	0,3	35,2	2,9	57,4
Haridus	0,0	0,0	0,4	0,3	1,4	0,8	13,0	4,6	20,5

	Kinnisvara-investeeringud	Maa	Hooned ja rajatised	Info- ja kommunikatsioonitehnika	Masinate ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus ja ettemaksed	Immateriaalne põhivara	Kokku
Avalik kord ja julgeolek	0,0	0,0	0,3	1,1	9,7	1,3	20,1	15,2	47,7
Vaba aeg, kultuur, religioon	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	1,6	9,5	2,3	14,0
Üldised valitsussektori teenused	0,0	0,0	0,0	13,3	0,4	0,2	83,5	22,5	119,9
Keskonnakaitse	0,0	0,0	0,1	0,1	1,8	0,0	3,4	0,8	6,2
Sotsiaalne kaitse	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,8	12,7	13,6
2025. a (vt lisa a10, a11, a12)	3,4	43,5	50,8	19,5	96,8	7,7	1 618,5	130,0	1 970,2
Transport	3,4	7,0	22,9	1,5	7,9	0,8	545,6	13,3	602,4
Kütus ja energia	0,0	0,6	4,6	1,8	12,3	0,4	530,5	23,3	573,5
Põllu- ja metsamajandus	0,0	10,2	0,1	0,2	1,9	0,0	15,1	5,5	33,0
Muu majandus	0,0	0,0	4,2	1,2	6,3	0,2	8,1	14,8	34,8
Riigikaitse	0,0	25,6	0,2	4,6	8,9	0,0	369,8	4,8	413,9
Tervishoid	0,0	0,1	17,1	1,9	25,2	0,4	10,7	3,9	59,3
Haridus	0,0	0,0	0,8	1,0	2,2	1,5	18,4	6,4	30,3
Avalik kord ja julgeolek	0,0	0,0	0,4	2,2	26,7	2,4	23,3	16,0	71,0
Vaba aeg, kultuur, religioon	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,7	11,3	2,5	15,1
Üldised valitsussektori teenused	0,0	0,0	0,1	5,0	0,1	1,3	83,0	22,9	112,4
Keskonnakaitse	0,0	0,0	0,1	0,0	5,0	0,0	1,5	0,8	7,4
Sotsiaalne kaitse	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	1,2	15,8	17,1

Rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud tarnijatele põhivara eest tasumata võla suurenemisega 75,7 mln euro võrra (2024. a suurenemine 3,1 mln eurot).

B. Konsolideerimata aruanne

	Maa	Hooned ja rajatised	Info- ja kommunikatsioonitehnika	Masinate ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus ja ettemaksed	Immateriaalne põhivara	Kokku
2024. a (vt lisa a10, a11, a12)	36,7	2,1	18,0	17,6	11,9	674,7	79,2	840,2
Transport	22,4	0,6	0,0	1,9	0,1	125,7	2,2	152,9
Põllu- ja metsamajandus	0,0	0,0	0,5	0,2	0,0	0,0	4,6	5,3
Muu majandus	0,0	0,3	1,9	1,4	0,0	3,9	14,2	21,7
Riigikaitse	14,3	0,3	0,8	0,8	9,6	491,2	3,1	520,1
Haridus	0,0	0,4	0,3	1,4	0,7	12,8	4,4	20,0
Avalik kord ja julgeolek	0,0	0,3	1,1	9,7	1,3	20,3	15,2	47,9
Üldised valitsussektori teenused	0,0	0,0	13,3	0,4	0,2	17,1	21,8	52,8
Vaba aeg, kultuur, religioon	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3	0,8
Keskonnakaitse	0,0	0,1	0,0	0,8	0,0	3,3	0,7	4,9
Sotsiaalne kaitse	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	12,7	12,8
Tervishoid	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0
2025. a (vt lisa a10, a11, a12)	37,5	1,3	13,3	43,5	5,4	542,2	84,2	727,4
Transport	11,9	0,0	0,3	1,1	0,2	114,6	3,4	131,5
Põllu- ja metsamajandus	0,0	0,0	0,2	0,5	0,0	0,0	5,0	5,7
Muu majandus	0,0	0,1	1,1	2,5	0,0	2,0	10,0	15,7
Riigikaitse	25,6	0,2	3,4	8,9	0,0	370,6	4,8	413,5
Haridus	0,0	0,4	1,0	2,2	1,4	18,4	5,8	29,2

	Maa	Hooned ja rajatised	Info- ja kommunikatsiooni-tehnika	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus ja ettemaksed	Immateriaalne põhivara	Kokku
Avalik kord ja julgeolek	0,0	0,4	2,2	26,7	2,4	23,7	16,0	71,4
Üldised valitsussektori teenused	0,0	0,1	5,0	0,1	1,3	10,7	21,9	39,1
Vaba aeg, kultuur, religioon	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,6	1,5
Keskkonnakaitse	0,0	0,1	0,0	1,3	0,0	1,3	0,8	3,5
Sotsiaalne kaitse	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	15,7	15,8
Tervishoid	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,2	0,5

Rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud tarnijatele põhivara eest tasumata võla vähenemisega 30,3 mln euro võrra (2024. a suurenemine 26,2 mln eurot).

Lisa a14

Bioloogilised varad

mln eurot

A. Bioloogilise vara jaotus liikide vahel

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Realiseeritav riigimets	2 154,7	1 961,8	2 470,6	6,7	8,0	30,9
Loomad	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Taimed ja istandused	9,5	11,3	9,8	0,0	0,0	0,0
Kokku bioloogiline vara	2 164,6	1 973,4	2 480,7	7,0	8,2	31,1
Sh käibevara	116,2	98,0	69,2	0,7	0,8	3,1
Sh põhivara	2 048,4	1 875,4	2 411,5	6,3	7,4	28,0

B. Bioloogilise vara liikumine

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Jääk perioodi alguses	1 973,4	2 480,7	8,2	31,1
Tulem õiglase väärtuse muutusest	191,2	-507,3	-1,2	-22,9
Jääk perioodi lõpus	2 164,6	1 973,4	7,0	8,2

C. Riigimetsa kogused ja realiseeritava riigimetsa õiglase väärtuse leidmiseks kasutatud näitajad

	Mõõt- ühik	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
		31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Koguselised näitajad							
Majandatava metsa alune pindala	tuh ha	707,0	715,8	723,2	7,4	7,4	7,4
Majandatava metsa ar- vestuslik kogus	tuh tm	107 746,2	110 094,5	111 311,2	1 561,9	1 561,9	1 561,9
Mittemajandatava metsa alune pindala	tuh ha	371,8	353,3	339,6	1,0	1,0	1,0
Mittemajandatava metsa arvestuslik kogus	tuh tm	79 450,8	75 996,7	72 859,0	238,7	238,7	238,7

	Mõõt- ühik	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
		31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Metsa väärtuse hindamiseks kasutatud prognoosid							
Keskmine prognoositud puidumüügi kogus aas-	tuh m³	3 219,8	3 434,9	3 594,7	25,0	25,0	29,0
Keskmine prognoositud puidu müügihind	eur/m³	70,1	57,4	53,4	75,0	75,0	75,0
Keskmine prognoositud metsamajandamise tulu aastas	mln eur	240,8	195,4	197,9	1,9	1,9	2,2
Keskmine prognoositud metsamajandamise kulu aastas	mln eur	-134,4	-109,5	-140,9	-1,5	-1,5	-1,5
Diskontomäär	%	7,49	7,14	4,70	7,49	7,14	4,70
Inflatsioonimäär met- sandussektoris	%	2,55	2,70	2,39	2,55	2,70	2,39

Riigimetsa peamine majandaja on Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK). Konsolideerimata aruandes kajastub majandatav mets Luua Metsanduskoolis.

RMK planeerib raiet selliselt, et küpseks saanud metsa raiutaks võimalikult ühtlases mahus. Tegelik müügiimaht (tuh m³) vähenes 2025. aastal võrreldes varasema aastaga 4,4% (2024. a vähenes 10,4%).

RMK metsa väärtuse hindamisel kasutatud sisendite võrdlus tegelike näitajatega

	Mõõtühik	Tegelik 2025	Prognoositud 2026-2035 keskmine	Tegelik 2024	Prognoositud 2025-2034 keskmine
Aastane müügiimaht	tuh m ³	3 361,6	3 194,8	3 517,5	3 409,9
Metsamajandamise tulu ühiku kohta	eur/m ³	74,5	74,8	70,7	57,3
Metsamajandamise kulu ühiku kohta	eur/m ³	40,4	41,6	40,4	32,1

Puidu müügi maht ja keskmine hind RMK-s

	2025		2024	
	EUR/m ³	Maht (tuh m ³)	EUR/ m ³	Maht (tuh m ³)
Raieõiguse müük	19,6	16,4	22,3	42,0
Metsamaterjali müük	76,9	3 097,1	73,0	3 178,2
Raidmete müük	0,0	0,0	24,0	0,6
Hakkpuidu müük	46,7	264,4	50,6	339,4

Metsamaa pindala peapuuliikide kaupa RMK-s

hektarites

	2025			2024		
	Mitte-majandatav mets	Majandatav mets	Pindala kokku	Mitte-majandatav mets	Majandatav mets	Pindala kokku
Mänd	183 240	248 920	432 160	172 683	257 913	430 596
Kuusk	56 061	171 646	227 707	53 216	171 156	224 372
Kask	94 995	214 603	309 598	90 878	217 311	308 189
Haab	17 537	30 547	48 084	17 098	29 474	46 572
Sanglepp	11 008	15 565	26 573	10 674	14 920	25 594
Hall lepp	4 443	16 492	20 935	4 290	15 865	20 155
Teised	3 607	1 822	5 429	3 540	1 789	5 329
Kokku	370 891	699 595	1 070 486	352 379	708 428	1 060 807

Metsa tagavara peapuuliikide kaupa RMK-s

tuh m³-tes

	2025			2024		
	Mitte-majan-datav mets	Majandatav mets	Kokku	Mitte-majan-datav mets	Majandatav mets	Kokku
Mänd	39 940,3	46 230,8	86 171,1	37 758,2	48 260,8	86 019,0
Kuusk	12 262,6	21 769,2	34 031,9	11 818,1	22 196,2	34 014,4
Kask	18 080,3	29 922,8	48 003,1	17 456,4	30 176,6	47 633,0
Haab	4 959,1	3 570,6	8 529,7	4 858,1	3 575,9	8 434,0
Sanglepp	2 550,7	2 395,4	4 946,1	2 479,0	2 206,5	4 685,6
Hall lepp	737,4	2 054,7	2 792,1	714,5	1 875,7	2 590,2
Teised	681,7	240,8	922,5	673,7	240,8	914,5
Kokku	79 212,1	106 184,3	185 396,4	75 758,0	108 532,6	184 290,6

D. Maavaravarud

Maavara	Mõõtühik	2025			2024		
		Aktiivne tar-bevaru	Kasutusõiguse tasumäär ühiku kohta (eurodes)	Varu maksu-mus (mln eu-rot)	Aktiivne tar-bevaru	Kasutusõiguse tasumäär ühiku kohta (eurodes)	Varu maksu-mus (mln eu-rot)
Põlevkivi	mln t	872,2	1,9	1 674,5	883,7	3,2	2 810,0
Tsemendilubjakivi	mln m3	56,1	3,3	187,4	56,1	3,2	178,5
Tehnoloogiline lubjakivi	mln m3	23,4	3,3	78,3	23,5	3,2	74,7
Ehituslubjakivi	mln m3	103,2	3,1	324,1	104,4	3,0	312,1
Täitelubjakivi	mln m3	15,0	1,3	18,9	15,5	1,2	18,5
Kõrgemargiline ehituslubjakivi	mln m3	41,8	3,1	131,2	39,9	3,0	119,4
Madalamargiline ehituslubjakivi	mln m3	31,3	2,0	62,6	31,9	1,9	60,6
Tehnoloogiline dolokivi	mln m3	12,1	3,3	40,3	12,1	3,3	40,4
Viimistlusdolokivi	mln m3	2,6	3,3	8,7	2,7	3,2	8,6
Ehitusdolokivi	mln m3	50,4	3,3	168,2	54,0	3,0	161,4
Kõrgemargiline ehitusdolokivi	mln m3	6,6	3,1	20,8	6,6	3,0	19,9
Madalamargiline ehitusdolokivi	mln m3	23,1	2,0	46,1	23,3	1,9	43,7
Täitedolokivi	mln m3	14,1	1,3	17,9	14,1	1,2	17,1
Kristalliinne ehituskivi	mln m3	1 245,1	2,6	3 187,4	1 245,1	2,4	3 025,5
Tsemendisavi	mln m3	14,9	1,1	15,8	14,9	1,0	15,0
Keraamiline savi	mln m3	11,9	1,0	11,3	9,9	0,9	9,1
Keramsiidisavi	mln m3	7,6	1,2	8,9	7,8	1,1	8,6
Ehituskruus	mln m3	60,0	3,1	183,0	60,0	2,9	175,9
Täitekruus	mln m3	8,4	0,6	5,1	7,3	0,6	4,4
Tehnoloogiline liiv	mln m3	5,9	2,9	17,4	5,9	2,8	16,4
Ehitusliiv	mln m3	293,4	2,0	598,5	284,0	1,9	550,9
Täiteliiv	mln m3	211,4	0,6	126,8	196,5	0,6	110,0
Meremuda (raviks)	tuh t	1 407,7	0,0	0,0	1 407,7	0,0	0,0
Järvemuda (väetiseks)	tuh t	170,9	0,0	0,0	170,9	0,0	0,0
Järvemuda (raviks)	tuh t	1 127,3	0,0	0,0	1 127,3	0,0	0,0
Järvelubi	tuh m3	731,0	0,0	0,0	731,0	0,0	0,0
Vähelagunenud turvas	mln t	48,4	2,2	104,1	49,0	2,0	99,4
Hästilagunenud turvas	mln t	164,5	2,2	361,9	164,8	2,2	362,5
Kokku				7 399,0			8 242,7

Maavaravarusid ei ole bilansis kajastatud. Kasutusõiguse tasu kajastatakse riigi aruandes tuluna vastavate varade kaevandamise aastal. 2025. aastal sai riik (konsolideeritud) maavarade kaevandamisõiguse tasudest tulu 23,6 mln eurot (2024. a 30,2 mln eurot). Riik (konsolideerimata) sai tulu 32,1 mln eurot (2024. a 47,2 mln eurot).

Lisa a15

Muud kohustised ja saadud ettemaksed

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Lühiajalised muud kohustised ja saadud ettemaksed	3 655,9	3 595,5	3 133,7	4 169,2	4 208,8	3 694,5
Intressivõlad	92,9	90,1	61,9	79,2	74,7	46,3
Muud viitvõlad	37,2	17,3	14,8	0,2	0,2	1,0
Toetuste andmise kohustised (vt lisa a19 B)	288,6	241,6	281,6	381,8	353,2	384,4
Taastuenergia tasud toetuste andmiseks (vt lisa a19 B)	11,5	18,8	20,4	0,0	0,0	0,0
Tagatistasud	40,4	43,5	37,1	29,2	32,9	26,4
Klientide hoiused	1 325,2	1 330,0	1 370,8	2 047,0	2 051,7	1 972,8
Toetuste tagasimaksekohustised	21,9	10,1	17,8	21,9	10,0	17,7
Varade müügiga seotud kohustised	0,0	0,0	9,2	0,0	0,0	0,0
Võlad saastekvootide eest	131,2	79,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Muud kohustised	57,2	57,7	59,9	29,1	24,7	18,4
Toetusteks saadud ettemaksed (vt lisa a19 A)	1 628,5	1 688,9	1 243,3	1 576,6	1 656,5	1 225,0
Muud tulevaste perioodide tulud	21,3	17,7	16,9	4,2	4,9	2,5
Pikaajalised kohustised ja saadud ettemaksed	122,2	123,3	120,8	127,4	129,7	130,1
Võlad tarnijatele	14,2	11,9	9,0	1,9	2,0	1,7
Toetuste andmise kohustised	0,4	0,0	0,0	41,9	46,2	50,3
Intressivõlad (vt lisa a17 B)	44,8	39,8	34,1	44,8	39,8	34,1
Muud kohustised	1,8	6,2	10,9	0,0	0,6	0,5
Toetusteks saadud ettemaksed (vt lisa a19 A)	38,1	40,3	42,5	38,1	40,3	42,5
Edasilükkunud ettevõtte tulumaksu kohustised	13,5	18,8	13,7	0,0	0,0	0,0
Muud tulevaste perioodide tulud	9,4	6,3	10,6	0,7	0,8	1,0
Muud kohustised ja saadud ettemaksed kokku	3 778,1	3 718,8	3 254,5	4 296,6	4 338,5	3 824,6

Klientide hoiuste hulgas sisalduvad teiste avaliku sektori üksuste hoiused, mis on pangas seotud riigikassa kontserni-kontosse (vt lisa a2). Lisaks neile hoiustatakse klientide raha e-riigikassas avatud kontodel.

Taastuenergia tasud jääk, mida tohib kasutada ainult taastuenergia toetuste andmiseks, on lisa a19 B liidetud toetuste andmise kohustistele.

Lisa a16

Eraldised

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	378,1	4 624,0	5 002,1	137,7	4 521,9	4 659,6

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku
Pensionieraldised	136,5	4 508,6	4 645,1	135,3	4 508,0	4 643,3
Keskkonnakaitselised eraldised	206,4	15,9	222,3	0,0	0,3	0,3
Garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised	8,4	48,5	56,9	0,5	0,0	0,5
Kohtukulude eraldised	1,6	4,5	6,1	0,1	0,0	0,1
Kindlustusfondidelt laekunud II samba väljamaksete eraldis	0,7	8,5	9,2	0,7	8,5	9,2
Muud eraldised	24,5	38,0	62,5	1,1	5,1	6,2
Liikumised 2024	-58,2	337,4	279,2	16,7	348,2	364,9
Moodustamine	129,8	318,6	448,4	0,0	312,5	312,5
Kulutamine	-333,3	0,0	-333,3	-128,1	0,0	-128,1
Arvestatud intressikulu	0,0	182,2	182,2	0,0	180,5	180,5
Muutus valitseva mõju lõppemisest	-0,5	-17,6	-18,1	0,0	0,0	0,0
Ümberklassifitseerimine	145,8	-145,8	0,0	144,8	-144,8	0,0
Jääk seisuga 31.12.2024	319,9	4 961,4	5 281,3	154,4	4 870,1	5 024,5
Pensionieraldised	153,3	4 857,1	5 010,4	152,3	4 856,5	5 008,8
Keskkonnakaitselised eraldised	126,4	21,5	147,9	0,0	0,5	0,5
Garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised	9,4	43,5	52,9	0,3	0,0	0,3
Kohtukulude eraldised	1,8	6,7	8,5	0,1	0,0	0,1
Kindlustusfondidelt laekunud II samba väljamaksete eraldis	0,6	7,9	8,5	0,6	7,9	8,5
Muud eraldised	28,4	24,7	53,1	1,1	5,2	6,3
Liikumised 2025	-1,8	179,0	177,2	8,8	187,4	196,2
Moodustamine	170,2	143,9	314,1	0,1	144,1	144,2
Kulutamine	-333,2	0,0	-333,2	-142,4	0,0	-142,4
Arvestatud intressikulu	0,0	196,3	196,3	0,0	194,4	194,4
Ümberklassifitseerimine	161,2	-161,2	0,0	151,1	-151,1	0,0
Jääk seisuga 31.12.2025	318,1	5 140,4	5 458,5	163,2	5 057,5	5 220,7
Pensionieraldised	162,3	5 045,7	5 208,0	161,0	5 045,0	5 206,0
Keskkonnakaitselised eraldised	108,5	20,1	128,6	0,0	0,2	0,2
Garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised	16,6	35,8	52,4	0,3	0,0	0,3
Kohtukulude eraldised	1,2	6,5	7,7	0,0	0,0	0,0
Kindlustusfondidelt laekunud II samba väljamaksete eraldis	0,6	7,2	7,8	0,6	7,2	7,8
Muud eraldised	28,9	25,1	54,0	1,3	5,1	6,4

A. Avaliku sektori pensionieraldised

	Aasta alguses	Väljamaksed	Arvestatud intressikulu	Moodustamine	Aasta lõpul
2024. a kokku	4 643,3	-127,2	180,3	312,4	5 008,8
Politsei- ja piirivalve- ja päästeametnike pensionid	2 201,8	-52,7	85,7	210,6	2 445,4
Kaitseväelaste pensionid	1 306,8	-27,8	51,2	54,9	1 385,1
Kohtunike, prokuröride ja õiguskantsleri pensionid	331,7	-7,9	12,9	-22,1	314,6
Parlamendipensionid	111,3	-9,1	4,1	9,2	115,5
Muud ametnike eripensionid	17,3	-0,9	0,6	-0,7	16,3
Pensionisuurendused avaliku teenistuse seaduse alusel pensionäridele	388,3	-28,8	14,4	44,6	418,5
Pensionisuurendused avaliku teenistuse seaduse alusel töötajatele	286,1	0,0	11,4	15,9	313,4

	Aasta alguses	Väljamaksed	Arvestatud intressikulu	Moodustamine	Aasta lõpul
2025. a kokku	5 008,8	-141,6	194,3	144,5	5 206,0
Politsei- ja piirivalve- ja päästametnike pensionid	2 445,4	-59,1	95,2	-78,8	2 402,7
Kaitseväelaste pensionid	1 385,1	-31,7	54,1	183,6	1 591,1
Kohtunike, prokuröride ja õiguskantsleri pensionid	314,6	-8,9	12,2	8,3	326,2
Parlamendipensionid	115,5	-9,7	4,2	7,9	117,9
Muud ametnike eripensionid	16,3	-0,8	0,6	0,1	16,2
Pensionisuurendused avaliku teenistuse seaduse alusel pensionäridele	418,5	-31,4	15,5	34,3	436,9
Pensionisuurendused avaliku teenistuse seaduse alusel töötajatele	313,4	0,0	12,5	-10,9	315,0

2025. a lõpu seisuga arvestati avaliku sektori pensionieraldisi kokku 31 958 inimesele (2024. a lõpus 32 612 inimesele). Neist 16 053 olid jäänud pensionile (2024. a lõpus 15 597 pensionäri).

Kuna kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid pensionieraldistelt võivad iga-aastaselt oluliselt kõikuda, kajastatakse need otse netovarade muutusena. 2025. a moodustasid need kokku kahjumi summas 11,2 mln eurot (2024. a kahjum 168,0 mln eurot). Kindlustusmatemaatilist kahjumit mõjutab keskmise palga ja pensioniindeksi pikaajalise prognoosi muutus. Jooksva perioodi eest lisandunud summad kajastatakse tööjõukuludes (vt lisa a23).

Konsolideeritud aruandes lisanduvad pensionieraldised Eesti Energia grupis ja Riigimetsa Majandamise Keskuses.

B. Keskkonnakaitselised eraldised

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Jääk perioodi alguses	148,0	222,3	0,5	0,3
Moodustamine	105,2	65,5	-0,3	0,2
Arvestatud intressikulu	1,0	0,8	0,0	0,0
Kulutamine	-125,7	-140,6	0,0	0,0
Jääk perioodi lõpus	128,5	148,0	0,2	0,5

Keskkonnakaitselised eraldised on moodustatud peamiselt Eesti Energia grupis, sh kaevanduste ja elektrijaamade tuhaväljade sulgemiseks ning saastekvootide soetamiseks. Kulutamisest moodustavad 125,2 mln eurot kasvahoone-gaaside emissiooni katteks arvestatud saastekvoodid (2024. a 140,2 mln eurot, vt lisa a12).

C. Garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised

Riik (konsolideerimata) kajastab eraldisi kindlustuskahjude katmiseks AS-le KredEx Krediidikindlustus.

Konsolideeritud aruandes kajastuvad garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA-s, Maaelu Edendamise SA-s ja AS-s KredEx Krediidikindlustus. 2025. a suurendati vastavaid eraldisi 1,0 mln euro võrra (2024. a vähendati 2,3 mln eurot) ja tehti väljamakseid summas 1,5 mln eurot (2024. a 1,7 mln eurot).

D. Kindlustusfondidelt laekunud II samba väljamaksete eraldis

Kogumispensioni seaduse alusel on erasektori kindlustusandjatel võimalik loobuda II samba pensionimaksete tegemisest, kandes kindlustuslepingutes kokku lepitud tagatisväärtuste summa üle riigile. Laekumised võetakse arvele eraldistena. 2025. ja 2024. a laekumisi ei esinenud. Riik tegi mõlemal aastal väljamakseid summas 0,7 mln eurot.

E. Muud eraldised

AS Eesti Loto moodustab lühiajalisi eraldisi võidufondi väljamaksmiseks. 2025. a maksti eraldistest välja 49,8 mln eurot (2024. a 49,3 mln eurot), moodustati uusi eraldisi summas 49,8 mln eurot (2024. a 48,6 mln eurot), jääk aasta lõpuks 3,8 mln eurot (2024. a lõpuks sama).

Muude eraldiste all kajastatakse veel mitmesuguseid eraldisi, sh preemiate maksmiseks, tervisekahjustuste hüvitamiseks, varade demonteerimiseks, kahjulike lepingute katteks, tegevuse reorganiseerimiseks.

Lisa a17

Laenukohustised

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

A1. Laenukohustiste jaotus järelejäänud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	3 691,9	4 406,8	100,9	8 199,6
Kuni 1 aasta	519,9	566,9	16,3	1 103,1
1 kuni 5 aastat	126,3	1 792,3	48,9	1 967,5
Üle 5 aasta	3 045,7	2 047,6	35,7	5 129,0
Jääk seisuga 31.12.2024	5 338,3	4 265,5	88,3	9 692,1
Kuni 1 aasta	982,8	384,0	16,4	1 383,2
1 kuni 5 aastat	167,2	2 124,0	36,2	2 327,4
Üle 5 aasta	4 188,3	1 757,5	35,7	5 981,5
Jääk seisuga 31.12.2025	6 001,5	4 002,7	77,6	10 081,8
Kuni 1 aasta	1 348,7	407,9	16,5	1 773,1
1 kuni 5 aastat	160,8	2 043,1	32,8	2 236,7
Üle 5 aasta	4 492,0	1 551,7	28,3	6 072,0

A2. Laenukohustiste liikumine ja intressikulu

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	3 691,9	4 406,8	100,9	8 199,6
Saadud	3 933,3	490,8	13,9	4 438,0
Tasaarveldatud	0,0	-4,8	-2,6	-7,4
Tagasi makstud	-2 292,2	-631,6	-21,1	-2 944,9
Vähenedmine valitseva mõju lõppemisest	0,0	0,0	-2,8	-2,8
Laenukulu amortisatsioon	5,3	4,2	0,0	9,5
Valuuta ümberhindluse kursivahed	0,0	0,1	0,0	0,1
Jääk seisuga 31.12.2024	5 338,3	4 265,5	88,3	9 692,1
Saadud	2 885,4	187,0	5,8	3 078,2
Tasaarveldatud	0,0	-4,8	0,0	-4,8
Tagasi makstud	-2 221,3	-445,8	-16,5	-2 683,6
Laenukulu amortisatsioon	-0,9	0,8	0,0	-0,1
Jääk seisuga 31.12.2025	6 001,5	4 002,7	77,6	10 081,8
Intressikulu 2024	-144,7	-187,7	-6,7	-339,1
Keskmine intressimäär (%)	3,2%	4,3%	7,1%	3,8%
Intressikulu 2025	-138,5	-133,8	-5,7	-278,0
Keskmine intressimäär (%)	2,4%	3,2%	6,9%	2,8%

Tütarettevõtjad, kes koostavad aruandeid rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite alusel, kapitaliseerisid intressikulu laenudelt materiaalse põhivara maksumusse summas 28,8 mln eurot (2024. aastal 62,6 mln eurot) (vt lisa a27).

Kapitalirendi tingimustel soetatud varad on kajastatud lisas a11. Laenude tagatisena antud garantiid ja panditud varad on kajastatud lisas a30. Laenude katteks panditud põhivarade jääkväärtus on kajastatud lisades a10 ja a11.

Laenuühutega on tasaarveldatud EFSF raamlepingust tulenev Eesti riigi osakaalule vastava võlakohustiste summa vähenemine (vt lisa a17 B).

Hübriidvõlakirjad

2024. a kaasas Eesti Energia grupp Londoni börsil roheliste hübriidvõlakirjade pakkumisega 400,0 mln eurot täiendavat kapitali. Võlakirjade tehingukulud olid 8,3 miljonit eurot. Võlakirjadega kaasatud kapitali tohib investeerida ainult rohelistesse projektidesse. Võlakirjadel ei ole tagasimakse tähtaega ning emiteerijal on võimalik intresside maksmist

täielikult või osaliselt edasi lükata. Võlakirjade intressimäär on 7,875%, alates 2034 aastast 5,165% ja alates 2049 aastast 5,415%.

2025. a arvestati ja tasuti neilt intresse 31,5 mln eurot (2024. a 14,7 mln eurot) ja maksti 7,9 mln eurot). Tulevaste perioodide intressimaksete jääk aasta lõpu seisuga oli 6,8 mln eurot (2024. a lõpus sama).

B. Konsolideerimata aruanne

B1. Laenukohustiste jaotus järelejäänud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	3 509,5	2 266,0	5 775,5
Kuni 1 aasta	512,3	68,0	580,3
1 kuni 5 aastat	0,0	646,1	646,1
Üle 5 aasta	2 997,2	1 551,9	4 549,1
Jääk seisuga 31.12.2024	5 163,4	2 093,3	7 256,7
Kuni 1 aasta	975,1	139,4	1 114,5
1 kuni 5 aastat	0,0	740,3	740,3
Üle 5 aasta	4 188,3	1 213,6	5 401,9
Jääk seisuga 31.12.2025	5 785,0	1 949,2	7 734,2
Kuni 1 aasta	1 293,0	139,6	1 432,6
1 kuni 5 aastat	0,0	754,3	754,3
Üle 5 aasta	4 492,0	1 055,3	5 547,3

B2. Laenukohustiste liikumine ja intressikulu

	Võlakirjad	Laenud	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	3 509,5	2 266,0	5 775,5
Saadud	3 933,3	0,0	3 933,3
Laenukulu amortisatsioon	5,2	0,1	5,3
Tagasi makstud	-2 284,6	-168,0	-2 452,6
Laenuunõuetega tasaarveldatud	0,0	-4,8	-4,8
Jääk seisuga 31.12.2024	5 163,4	2 093,3	7 256,7
Saadud	2 836,1	0,0	2 836,1
Laenukulu amortisatsioon	-0,9	0,1	-0,8
Tagasi makstud	-2 213,6	-139,4	-2 353,0
Laenuunõuetega tasaarveldatud	0,0	-4,8	-4,8
Jääk seisuga 31.12.2025	5 785,0	1 949,2	7 734,2
Intressikulu 2024 (vt lisa a27)	-136,6	-62,9	-199,5
Keskmine intressimäär	3,2%	2,9%	3,1%
Intressikulu 2025 (vt lisa a27)	-133,3	-38,2	-171,5
Keskmine intressimäär	2,4%	1,9%	2,3%

Laenude hulgas kajastub EFSF raamlepingust tulenev Eesti riigi osakaalule vastav võlakohustiste summa 437,5 mln eurot (2024. a lõpul 442,3 mln eurot), mis laenati välja Euroopa Liidu toetusprogrammi alusel. Laenukohustistele lisanduvad pikaajalised intressikohustised summas 44,8 mln eurot (2024. a lõpul 39,8 mln eurot) (vt lisa a15). Nimetatud kohustised on kajastatud ka nõuetena EFSFist laenu saanud riikide vastu (vt lisa a6).

Võlakirjad 31.12.2025 seisuga:

Arvelduskuupäev	Jääk	Kaalutud keskmine tootlus	Lunastustähtaeg
16.09.2024	200,0	3,300%	16.09.2026
10.06.2020	1 500,0	0,235%	10.06.2030
12.10.2022	1 000,0	4,023%	12.10.2032
13.06.2023	500,0	3,618%	12.10.2032
17.01.2024	1 000,0	3,348%	17.01.2034
28.10.2025	500,0	3,181%	17.01.2034
02.04.2025	190,0	2,220%	01.04.2026
07.07.2025	30,0	2,010%	07.01.2026

Arvelduskuupäev	Jääk	Kaalutud keskmine tootlus	Lunastustähtaeg
08.09.2025	50,0	2,050%	09.02.2026
11.08.2025	80,0	2,035%	11.02.2026
08.09.2025	50,0	2,040%	09.03.2026
25.09.2025	180,0	2,105%	24.09.2026
25.09.2025	70,0	2,078%	01.04.2026
07.10.2025	100,0	2,080%	07.04.2026
05.11.2025	100,0	2,060%	05.03.2026
05.11.2025	50,0	2,040%	05.03.2026
05.11.2025	100,0	2,060%	07.04.2026
11.08.2025	100,0	2,030%	11.05.2026
Kokku	5 800,0		

Võlakirjad 31.12.2024 seisuga:

Arvelduskuupäev	Jääk	Kaalutud keskmine tootlus	Lunastustähtaeg
12.07.2024	50,0	3,650%	13.01.2025
12.07.2024	35,0	3,650%	13.01.2025
15.07.2024	50,0	3,640%	15.01.2025
14.08.2024	50,0	3,410%	14.02.2025
12.09.2024	15,0	3,370%	12.02.2025
12.09.2024	20,0	3,320%	12.03.2025
12.09.2024	50,0	3,320%	12.03.2025
08.10.2024	75,0	2,960%	08.05.2025
14.10.2024	100,0	3,120%	14.03.2025
13.11.2024	65,0	2,880%	13.05.2025
10.12.2024	50,0	3,060%	10.01.2025
04.04.2024	144,0	3,601%	02.04.2025
27.09.2024	90,0	3,172%	02.04.2025
27.09.2024	190,0	2,862%	25.09.2025
16.09.2024	200,0	3,300%	16.09.2026
03.06.2020	1 500,0	0,235%	10.06.2030
05.10.2022	1 000,0	4,023%	12.10.2030
06.06.2023	500,0	3,618%	12.10.2030
10.01.2024	1 000,0	3,348%	17.01.2034
Kokku	5 184,0		

Võetud laenud 31.12.2025 seisuga lisaks EFSF raamlepingust tulenevale kohustisele:

Lepingu kuupäev	Laenuandja	Laenu jääk	Intress	Tähtaeg
17.12.2014	EIB	20,0	3M Euribor + 0,273%	20.07.2030
02.12.2016	EIB	95,0	3M Euribor + 0,273%	20.07.2030
29.04.2021	EIB	81,1	3M Euribor + 0,066%	30.01.2032
26.03.2020	NIB	676,3	6M Euribor + 0,45%	30.03.2035
09.06.2020	CEB	200,0	3M Euribor + 0,23%	05.05.2036
11.05.2021	Euroopa Komisjoni töötusriski leevendamise rahastu	140,0	0%	04.07.2029
11.05.2021	Euroopa Komisjoni töötusriski leevendamise rahastu	90,0	0,75%	04.01.2047
22.06.2023	EIB	210,0	6M Euribor + 0,179%	19.12.2033
Kokku		1 512,4		

Võetud laenud 31.12.2024 seisuga lisaks EFSF raamlepingust tulenevale kohustisele:

Lepingu kuupäev	Laenuandja	Laenu jääk	Intress	Tähtaeg
17.12.2014	EIB	25,7	3M Euribor + 0,204%	16.07.2025
17.12.2014	EIB	20,0	3M Euribor + 0,273%	20.07.2030
02.12.2016	EIB	29,3	3M Euribor + 0,204%	16.07.2025

Lepingu kuupäev	Laenuandja	Laenu jääk	Intress	Tähtaeg
02.12.2016	EIB	95,0	3M Euribor + 0,273%	20.07.2030
29.04.2021	EIB	94,0	3M Euribor + 0,066%	30.01.2032
26.03.2020	NIB	747,7	6M Euribor + 0,32%	30.03.2035
09.06.2020	CEB	200,0	3M Euribor + 0,23%	05.05.2036
11.05.2021	Euroopa Komisjoni töötusriski leevendamise rahastu	140,0	0%	04.07.2029
11.05.2021	Euroopa Komisjoni töötusriski leevendamise rahastu	90,0	0,75%	04.01.2047
22.06.2023	EIB	210,0	6M Euribor + 0,179%	19.12.2033
	Kokku	1 651,7		

Lisa a18

Tuletisinstrumentid

mln eurot

	Konsolideeritud					
	31.12.2025		31.12.2024		31.12.2023	
	Varad	Kohustised	Varad	Kohustised	Varad	Kohustised
Elektrienergia ostu forward-, futuur- ja pikaajalised lepingud - rahavoogude riskimaandamisinstrumentid	104,9	4,1	165,4	14,2	152,3	41,2
Elektrienergia ostu forward-, futuur- ja pikaajalised lepingud - kauplemisderivatiivid läbi tulemiarunde	41,2	1,6	123,6	4,2	131,1	1,6
Gaasi ostu forward- ja futuurlepingud - rahavoogude riskimaandamisinstrumentid	0,0	6,1	3,6	0,0	0,0	15,2
Gaasi ostu forward- ja futuurlepingud - kauplemisderivatiivid läbi tulemiarunde	0,0	0,7	1,8	0,0	3,3	5,6
Vedelkütuse müügi swap- ja forwardlepingud - rahavoogude riskimaandamisinstrumentid	0,0	0,0	0,0	1,9	4,4	-0,1
Vedelkütuse müügi swap- ja forwardlepingud - kauplemisderivatiivid läbi tulemiarunde	5,7	0,0	0,2	1,0	4,0	9,1
Elektrienergia universaalteenus	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0
Rohesertifikaadid - kauplemisderivatiivid läbi tulemiarunde	4,2	3,6	2,9	5,6	4,4	10,2
Muud tuletisinstrumentid	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	1,6
Intressimäära vahetuslepingud - rahavoogude riskimaandamisinstrumentid	1,5	0,3	5,8	0,0	8,9	0,0
Intressimäära vahetuslepingud - läbi tulemiarunde	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
Kokku tuletisinstrumentid	157,5	16,4	303,3	27,3	317,5	84,4
Sh lühiajaline osa	43,9	11,4	90,0	22,6	59,7	67,8
Sh pikaajaline osa	113,6	5,0	213,3	4,7	257,8	16,6

Kaupade ostu ja müügiga seotud tuletisinstrumentide ümberhindluselt arvestatud tulud on kajastatud lisa 22 ja kulud lisa 26.

Alates 01.01.2025 rakendas Eesti Energia grupp muudatusi rahvusvahelises finantsaruandluse standardites IFRS 9 ja IFRS 7, mis käsitlevad looduslikest tingimustest sõltuvaid elektrienergia lepinguid. Muudatuse tulemusena lõpetati ühe lepingu kajastamine tuletisinstrumentina õiglases väärtuses läbi tulemiarunde, lugedes selle tavapäraseks ostulepinguks. Arvestuspõhimõtte muutuse tulemusena vähendati tuletisinstrumentide nõudeid ja netovara 70,5 mln euro võrra. Võrdlusandmeid ei korrigeeritud.

Riskimaandamise reserv

	2025	2024
Riskimaandamise reserv perioodi alguses	145,6	141,6
Reservi muutus tütarettevõtja vähemusosa omandamisest	2,6	0,0
Tuletisinstrumentide turuväärtuse muutus	-11,4	-31,8
Kajastatud tegevustulude vähendamisenä (+) suurenemisenä (-)	-8,4	11,1
Kajastatud tegevuskulude suurendamisenä (+) vähendamisenä (-)	-41,2	28,9
Kajastatud intressikulu vähendamisenä (-) suurenemisenä (+)	-1,7	-4,2
Riskimaandamise reserv perioodi lõpus	85,5	145,6

Lisa a19

Saadud ja antud toetused

mln eurot

A. Saadud toetused

A1. Konsolideeritud aruanne

	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud tulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024		Arvestatud tulu 2025	Jääk seisuga 31.12.2025	
	Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)		Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)		Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)
Euroopa Liidu fondidest	870,3	1 097,4	1 083,7	756,0	1 454,6	1 645,4	1 136,2	1 353,7
Muu välisabi	17,8	141,8	185,0	23,9	230,2	202,8	18,4	268,5
Kodumaised toetused	0,7	46,6	30,3	0,9	44,4	32,0	1,9	44,4
Saadud toetused kokku	888,8	1 285,8	1 299,0	780,8	1 729,2	1 880,2	1 156,5	1 666,6

Euroopa Liidu fondidest saadud välistoetusi nõuti tagasi 21,4 mln euro väärtuses (2024. a 17,8 mln eurot), sellest edasi vahendatud välisabi 7,6 mln eurot (2024. a 13,3 mln eurot) (kajastub tulu vähenemisenä).

A1.1. Saadud toetuste tulu tegevusala järgi

	2025				2024			
	Tegevuskuludeks	Vahendatud tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud põhivara soetuseks	Tegevuskuludeks	Vahendatud tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud põhivara soetuseks
Põllumajandus	11,0	257,8	10,5	69,5	12,5	226,7	5,2	51,9
Transport	9,2	0,0	236,0	16,2	9,4	0,1	220,4	14,1
Elamumajandus	0,9	0,0	0,6	86,6	0,0	0,0	0,4	64,4
Muu majandus	35,1	43,2	79,6	73,1	34,3	24,5	115,1	29,3
Keskkonnakaitse	10,1	2,7	9,9	19,8	8,0	3,0	4,2	10,8
Haridus	46,2	64,3	0,0	3,5	35,2	48,9	0,1	0,5
Tervishoid	15,7	0,2	21,4	3,3	12,2	0,2	27,3	0,4
Sotsiaalne kaitse	17,6	9,3	6,0	0,6	14,3	4,2	5,0	0,2
Üldised valitsussektori teenused	38,8	15,6	27,0	84,0	34,4	5,0	19,1	13,4
Riigikaitse	153,2	224,2	105,4	11,9	15,8	119,9	69,1	4,1
Vaba aeg, kultuur, religioon	13,6	5,1	0,8	0,8	11,2	4,1	-0,2	2,1

	2025				2024			
	Tegevuskuludeks	Vahendatud tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud põhivara soetuseks	Tegevuskuludeks	Vahendatud tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud põhivara soetuseks
Avalik kord ja julgeolek	9,5	0,1	30,1	0,2	11,7	0,1	6,2	0,2
Saadud toetuste tulu kokku	360,9	622,5	527,3	369,5	199,0	436,7	471,9	191,4

Vahendatud toetused kokku 992,0 mln eurot (2024. a kokku 628,1 mln eurot) kajastavad saadud toetusi Euroopa Liidu fondidest ja muud välisabi, mida riik ei kasutanud oma tegevuskuludeks ega põhivara soetamiseks, vaid andis edasi kasusaajatele väljaspool riiki (kajastatud ka antud toetustena, vt osa B).

Põhivarade soetuseks ning põhivarade soetuse vahendamiseks saadud toetusi kajastatakse investeerimistegevuse rahavoogudena. Samuti on rahavoogude aruandes arvestatud põhivara soetuseks saadavate sihtfinantseerimise nõuete suurenemisega 298,7 mln euro võrra (2024. a vähenemine 113,7 mln eurot) ja saadud ettemaksete vähenemisega 5,8 mln euro võrra (2024. a suurenemine 23,1 mln eurot). Põhivara soetuseks laekunud sihtfinantseerimist vähendab ka mitterahaline sihtfinantseerimine (vt lisa a11).

A2. Konsolideerimata aruanne

	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud tulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024		Arvestatud tulu 2025	Jääk seisuga 31.12.2025	
	Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)		Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)		Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)
Euroopa Liidu fondidest	869,7	1 087,1	1 000,0	756,2	1 434,3	1 614,0	1 134,9	1 312,3
Muu välisabi	15,2	133,5	181,4	20,6	217,6	196,9	17,7	257,3
Kodumaised toetused	0,9	46,9	19,3	0,9	44,9	18,0	0,6	45,1
Saadud toetused kokku	885,8	1 267,5	1 200,7	777,7	1 696,8	1 828,9	1 153,2	1 614,7

A2.1. Saadud toetuste tulu tegevusala järgi

	2025				2024			
	Tegevuskuludeks	Vahendatud tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud põhivara soetuseks	Tegevuskuludeks	Vahendatud tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud põhivara soetuseks
Põllumajandus	10,2	258,1	10,5	69,6	11,8	226,9	3,5	53,5
Transport	0,6	7,7	14,0	237,0	2,5	6,6	65,4	168,6
Elamumajandus	1,0	0,0	0,1	87,1	0,0	0,0	0,0	64,8
Muu majandus	15,5	58,9	7,0	129,4	14,6	39,5	9,7	58,9
Keskkonnakaitse	5,6	5,8	3,5	26,1	6,1	4,8	2,8	12,2
Haridus	41,5	69,1	0,3	3,5	31,0	52,3	0,1	0,5
Tervishoid	4,1	0,2	0,1	24,0	3,1	0,2	0,3	27,2
Üldised valitsussektori teenused	28,7	22,3	27,0	83,2	26,2	11,4	19,0	13,4
Sotsiaalne kaitse	15,9	10,9	6,0	0,6	13,8	4,6	5,0	0,2
Riigikaitse	151,6	219,3	100,9	15,5	14,7	119,9	69,1	4,1
Vaba aeg, kultuur, religioon	4,4	10,4	0,0	0,8	4,3	7,4	-0,3	2,1
Avalik kord ja julgeolek	10,3	0,1	29,8	0,7	12,1	0,2	6,4	0,2
Saadud toetuste tulu kokku	289,4	662,8	199,2	677,5	140,2	473,8	181,0	405,7

Vahendatud toetused kokku 1 340,3 mln eurot (2024. a kokku 879,5 mln eurot) kajastavad saadud toetusi Euroopa Liidu fondidest ja muud välisabi ning aastekvootide müügist saadud tulu, mida riik ei kasutanud oma tegevuskuludeks ega põhivara soetamiseks, vaid andis edasi kasusaajatele väljaspool riiki (kajastatud ka antud toetustena, vt osa B). Põhivara soetuseks ning põhivara soetuse vahendamiseks saadud toetusi kajastatakse investeerimistegevuse rahavoogudena. Samuti on rahavoogude aruandes arvestatud põhivara soetuseks saadavate sihtfinantseerimise nõuete suurenemisega 300,1 mln euro võrra (2024. a vähenemine 112,2 mln eurot) ja saadud ettemaksete vähenemisega 5,4 mln euro võrra (2024. a suurenemine 20,7 mln eurot). Põhivara soetuseks laekunud sihtfinantseerimist vähendab ka mitterahaline sihtfinantseerimine (vt lisa a11).

B. Antud toetused

B1. Konsolideeritud aruanne

	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud kulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024		Arvestatud kulu 2025	Jääk seisuga 31.12.2025	
	Makstud ettemaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)		Makstud ettemaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)		Makstud ettemaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)
Euroopa Liidu fondidest	34,4	175,3	-807,8	102,1	155,6	-895,2	137,4	174,3
Muu välisabi	2,9	3,2	-96,0	0,4	0,4	-93,1	15,3	0,2
Kodumaised toetused	93,5	123,5	-6 918,4	84,7	104,4	-7 564,8	90,4	126,0
Antud toetused kokku	130,8	302,0	-7 822,2	187,2	260,4	-8 553,1	243,1	300,5

B1.1. Antud toetused tegevusala järgi

	2025			2024		
	Sotsiaal- toetused	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Sotsiaal- toetused	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks
Sotsiaalne kaitse	-4 118,1	-988,5	-0,8	-3 917,0	-929,8	-0,2
Haridus	-37,0	-1 146,3	-12,4	-36,0	-1 075,9	-11,5
Põllumajandus	0,0	-291,8	-82,1	0,0	-252,2	-60,6
Transport	0,0	-124,1	-24,8	0,0	-118,8	-25,4
Elamumajandus	0,0	-0,4	-91,8	0,0	-0,3	-64,8
Muu majandus	0,0	-164,9	-74,3	0,0	-136,1	-33,7
Üldised valitsussektori teenused	-0,1	-477,5	-123,7	-0,1	-462,6	-42,2
Keskonnakaitse	-0,2	-15,7	-43,7	-0,2	-16,6	-26,9
Vaba aeg, kultuur, religioon	-1,0	-165,2	-23,2	-1,1	-172,7	-46,9
Riigikaitse	-19,5	-437,6	-40,7	-18,1	-190,3	-12,5
Tervishoid	-0,8	-29,0	-3,9	-0,6	-151,9	-1,3
Avalik kord ja julgeolek	0,0	-13,1	-0,9	-0,1	-11,0	-4,8
Antud toetuste kulu kokku	-4 176,7	-3 854,1	-522,3	-3 973,2	-3 518,2	-330,8

Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimist korrigeeritud mitterahalise sihtfinantseerimisega (vt lisa a11). Lisaks on arvestatud põhivara soetuseks antavate sihtfinantseerimise kohustiste suurenemisega 8,9 mln euro võrra (2024. a vähenemine 24,2 mln eurot) ja tehtud ettemaksete vähenemisega 11,4 mln euro võrra (2024. a suurenemine 5,6 mln eurot).

B2. Konsolideerimata aruanne

	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud kulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024		Arvestatud kulu 2025	Jääk seisuga 31.12.2025	
	Makstud ettemaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)		Makstud ettemaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)		Makstud ettemaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)
Euroopa Liidu fondidest	72,9	228,9	-1 059,2	200,6	212,5	-1 244,2	191,4	229,0
Muu välisabi	0,7	3,7	-96,0	0,4	0,6	-92,4	15,1	0,3

	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud kulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024		Arvestatud kulu 2025	Jääk seisuga 31.12.2025	
	Makstud et- temaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)		Makstud et- temaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)		Makstud et- temaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)
Kodumaised toetused	127,0	202,1	-7 249,0	145,8	186,3	-7 989,1	154,0	194,4
Antud toetused kokku	200,6	434,7	-8 404,2	346,8	399,4	-9 325,7	360,5	423,7

B2.1. Antud toetuste kulu tegevusala järgi

	2025			2024		
	Sotsiaal- toetused	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Sotsiaal- toetused	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks
Sotsiaalne kaitse	-4 146,1	-991,1	-0,8	-3 942,8	-930,6	-0,3
Haridus	-36,9	-1 164,2	-12,8	-35,8	-1 100,4	-11,5
Põllumajandus	0,0	-288,3	-82,8	0,0	-249,3	-62,3
Transport	0,0	-244,8	-340,7	0,0	-222,8	-216,7
Elamumajandus	0,0	-1,0	-92,3	0,0	-0,8	-65,1
Muu majandus	0,0	-166,6	-173,7	0,0	-138,2	-91,8
Üldised valitsussektori teenused	-0,1	-495,6	-123,0	-0,1	-480,0	-43,4
Vaba aeg, kultuur, religioon	-0,8	-260,5	-32,8	-0,9	-264,3	-52,1
Keskkonnakaitse	0,0	-34,6	-52,6	0,0	-30,3	-28,6
Tervishoid	-0,8	-32,8	-30,2	-0,5	-153,0	-38,1
Riigikaitse	-19,5	-441,1	-44,5	-18,1	-197,5	-12,5
Avalik kord ja julgeolek	0,0	-13,4	-1,3	-0,1	-11,5	-4,8
Antud toetused kokku	-4 204,2	-4 134,0	-987,5	-3 998,3	-3 778,7	-627,2

Põhivara soetuseks antud toetusi kajastatakse investeerimistegevuse rahavoogudes. Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimist korrigeeritud mitterahalise sihtfinantseerimisega (vt lisa a11). Lisaks on arvestatud põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimise kohustiste vähenemisega 41,7 mln euro võrra (2024. a suurenemine 7,7 mln eurot) ja tehtud ettemaksete vähenemisega 9,0 mln euro võrra (2024. a suurenemine 90,7 mln eurot).

B2.2. Sotsiaaltoetused toetuse liigi järgi

	2025	2024
Pensionid	-3 057,4	-2 845,0
Üksi elava pensionäri toetus	-17,8	-18,0
Peretoetused	-782,3	-791,8
Erijuhtudel riigi poolt makstav sotsiaalmaks ja kogumispensioni maksed	-97,4	-94,4
Puudega inimestele	-152,6	-145,9
Õppetoetused	-31,7	-30,7
Pensionieraldised avaliku sektori töövõtjatele (vt lisa a16 A, a23)	-34,2	-44,6
Muud toetused	-30,8	-27,9
Sotsiaaltoetused kokku	-4 204,2	-3 998,3

B2.3. Tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks antud toetused saaja järgi

	2025		2024	
	Tegevuskulu- deks	Põhivara soe- tuseks	Tegevuskulu- deks	Põhivara soetuseks
Kohaliku omavalitsuse üksustele	-821,3	-120,4	-815,9	-69,7
Tervisekassale	-324,2	0,0	-423,9	0,0
Töötukassale	-632,2	0,0	-596,0	0,0
Avalik-õiguslikele ülikoolidele	-403,0	-11,7	-356,3	-9,1
Muudele avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele	-132,5	-25,3	-127,5	-32,5

	2025		2024	
	Tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks
Muudele valitsussektoris kuuluvatele üksustele	-574,8	-439,2	-524,1	-290,7
Valitsussektoris mittekuuluvatele avaliku sektori üksustele	-23,4	-90,5	-22,2	-35,4
Erasektoris kuuluvatele sihtasutustele ja mittetulundusühingutele	-156,6	-87,4	-153,0	-64,2
Muudele erasektoris kuuluvatele residentidele	-360,1	-201,0	-304,8	-117,2
Mitteresidentidele	-705,9	-12,0	-455,0	-8,4
Kokku	-4 134,0	-987,5	-3 778,7	-627,2

Mitteresidentidele antud toetustest moodustasid maksed Euroopa Liidu eelarvesse 301,3 mln eurot (2024. a 285,2 mln eurot).

Lisa a20

Reservid

mln eurot

A. Stabiliseerimisreserv

Stabiliseerimisreserv on riigieelarve vahenditest ja muudest seadusandluse alusel kindlaksmääratud laekumistest moodustatud vara kogum, mis on reguleeritud Riigieelarve seaduse § 71-74 alusel.

Stabiliseerimisreservi eesmärk on üldmajanduslike riskide vähendamine, sotsiaalmajanduslike kriiside vältimine või leevendamine, eriolukorra, erakorralise seisukorra, sõjaseisukorra või muu erakorralise olukorra või olulise mõjuga kriisi lahendamine või ennetamine või kollektiivse enesekaitse lepingus ettenähtud kohustuste täitmine, finantsasutustele likviidsus- või maksevõimega seotud raskusi või makse- ja arveldussüsteemides olulisi tõrkeid põhjustada võiva finantskriisi lahendamine või ennetamine.

Aruandeaastal ega võrreldaval perioodil ei võetud stabiliseerimisreservist raha välja.

	2025	2024
Jääk perioodi alguses	453,3	440,2
Finantstulu reservi paigutamisel	13,8	13,1
Tulu Eesti Panga kasumist	18,5	0,0
Jääk perioodi lõpus	485,6	453,3

Riigieelarve seaduse § 71 lg 2 punkt 2 ja raamatupidamise seaduse § 38 lõiked 7-10 reguleerivad riigi konsolideerimata rahavoolise ülejäägi arvestust ja selle jaotamist. Riigikogu võib otsustada selle kandmise stabiliseerimisreservi, kui riigi majandusaasta konsolideerimata tulem on positiivne ja korrigeeritud konsolideerimata rahavoog on ülejäägis.

Riigi konsolideerimata rahavoolise ülejäägi/puudujäägi arvestus

	2025	2024
Rahavood põhitegevusest kokku	63,7	-32,0
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-704,7	-1 120,0
Miinus likviidsete finantsvarade ja stabiliseerimisreservi vahendite paigutamise rahavood	-472,4	662,7
Pikaajaliste võlakohustiste tagasimaksed, makstud intressid ja muud finantskulud	-2 569,2	-2 697,6
Kokku	-3 682,6	-3 186,9

B. Omandireformi reservfond

Omandireformi reservfond oli moodustatud Erastamisest laekuva raha kasutamise seaduse alusel. Seadus kaotas kehtivuse alates 01.01.2026. Fondi jääk seisuga 31.12.2025 kanti seetõttu kogunenud tulemissse.

	2025	2024
Jääk perioodi alguses	51,7	51,4

	2025	2024
Maa erastamisest laekunud tulu	3,8	3,7
Erastamise korraldamisega seotud kulude hüvitamine	-5,3	-3,4
Jäägi kandmine kogunenud tulemissse	-50,2	0,0
Jääk perioodi lõpus	0,0	51,7

C. Riigikassa likviidsusreserv

	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Likviidsusreserv (likviidsed varad)	2 055,6	2 886,5	2 071,0
Klientide nõudmiseni hoiused riigikassas (kohustised)	2 006,2	2 041,5	1 952,5
Likviidsusreservi ja nõudmiseni hoiuste vahe	49,4	845,0	118,5

Riigikassa loeb likviidsusreserviks raha pangakontodel, võlakirju kauplemisportfellis ja neilt arvestatud intressinõudeid. Likviidsusreservist eraldi hoiab riigikassa stabiliseerimisreservi vahendeid. Likviidsusreservist on 31.12.2024 ja 31.12.2023 seisuga lahutatud ka omandireformi reservfondi vahendid.

Lisa a21

Kaupade ja teenuste müük

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Riigilõivud (vt lisa a4)	82,6	91,7	83,5	92,2
Tulu majandustegevusest	3 985,3	4 082,2	410,5	339,7
Tulu elektrienergia müügist	1 434,1	1 590,6	0,0	0,0
Tulu gaasienergia müügist	93,6	109,8	0,0	0,0
Tulu tervishoiust	875,0	835,1	10,1	6,8
Tulu transporditeenustelt	299,8	278,2	74,2	9,6
Tulu põllu- ja metsamaandusest	262,2	258,2	9,3	9,3
Tulu kaevandamisest, töötlevast tööstusest ja ehitusest	154,8	184,6	0,0	0,0
Tulu sideteenustelt	150,0	133,0	2,4	2,2
Tulu soojusenergia müügist	71,8	69,0	0,0	0,0
Üür ja rent	38,7	43,0	1,6	1,5
Hoonestusõiguse ja kasutusõiguse tasud	21,2	24,9	11,2	15,9
Tulu saastekvootide müügist	256,5	254,7	256,5	254,6
Veeteetasu	11,0	11,1	11,0	11,1
Tulu haridusalasest tegevusest	27,7	27,0	12,3	12,1
Tulu kultuuri-, spordi ja puhkealasest tegevusest	48,9	42,9	3,5	3,5
Tulu sotsiaalalalasest tegevusest	10,5	10,3	0,2	0,2
Tagatistasud, kindlustuspreemiad, lepingutasud	12,1	10,7	0,0	0,0
Põhitegevusena teenitud intressitulud antud laenudelt	11,6	12,9	0,0	0,0
Loteriide müük	94,6	93,6	0,0	0,0
Muu toodete ja teenuste müük	111,2	92,6	18,2	12,9
Kokku kaupade ja teenuste müük	4 067,9	4 173,9	494,0	431,9

Tulu transporditeenustelt sisaldab alates 2025. a kehtivat mootorsõiduki registreerimistasu 64,0 mln eurot.

Tulu saastekvootide müügist on riigi poolt Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside saastekvootide kauplemissüsteemis enampakkumisel kvootide müügist saadud tulu, mida kajastatakse müügi momendil. Tulu kasutatakse hiljem kliimapolitiikaga seotud sihtotstarbel. Riigieelarves loetakse see tuluks, mis tekitab kulutusteks tulust sõltuva eelarve (vt ka lisa a31). Tulu kasutamine konkreetsetele projektidele kavandatakse riigieelarves, võttes arvesse varem kogunenud tulu mahtu.

Lisa a22

Muud tulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Kasum/kahjum kinnisvarainvesteeringute müügist (vt lisa a10)	0,9	0,3	-0,2	-0,1
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist (vt lisa a11)	24,5	23,2	22,2	20,7
Kasum/kahjum müügiotele kantud varade müügist (vt lisa a7)	12,2	20,0	0,0	0,0
Võlalt arvestatud intressitulu (sh maksuviivised, vt lisa a4)	26,2	21,3	24,2	19,1
Trahyid (vt lisa a4)	45,0	33,6	44,4	29,9
Saastetasud ja keskkonnanäringu hüvitised (vt lisa a4)	29,5	25,2	43,0	36,8
Loodusressursside kasutamise tasud (vt lisa a4)	35,8	40,6	53,9	63,9
Universaalse postiteenuse maksed (vt lisa a4)	0,0	0,0	0,5	0,6
Kohtuotsustest tulenevad hüvitised (vt lisa a4)	8,3	8,0	8,3	8,0
Teekasutustasu (vt lisa a4)	25,4	26,3	25,5	26,4
Kasum/kahjum varude müügist	3,1	1,1	0,4	0,3
Saastekvootide müük	99,7	0,0	0,0	0,0
Kasum tuletisinstrumentide ümberhindlusest	66,0	56,8	0,0	0,0
Muud tulud	33,2	30,8	8,8	8,0
Muud tulud kokku	409,8	287,2	231,0	213,6

Eesti Energia grupp sõlmis lepinguid saastekvootide ostuks müügi eesmärgil. Ostud kajastati immateriaalse varana soetusmaksumuses kuni müügitehingute toimumiseni (vt lisa a12). 2025. kajastati tulu müügist 99,7 mln eurot ja kulu soetatud ühikute mahakandmisest summas 99,9 mln eurot (vt lisa a26).

Kasum müügiotele kantud varade müügist (vt ka lisa a7) on rahavoogude aruandes tagasiulatuvalt põhitegevuse rahavoogudest tagasi arvestatud ja saadud müügitulu on arvestatud investeerimistegevuse rahavoogudes.

Lisa a23

Tööjõukulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Töötasukulud				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	-28,2	-27,9	-28,2	-27,9
Ametnikud	-537,0	-516,5	-537,0	-516,5
Nõukogude ja juhatuste liikmed	-19,5	-18,5	0,0	0,0
Töötajad	-1 355,5	-1 304,7	-470,4	-444,6
Põhikohaga töötajate töötasu kokku	-1 940,2	-1 867,6	-1 035,6	-989,0
Ajutiste ja koosseisuväliste töötajate töötasu	-41,4	-34,6	-26,2	-20,5
Eripensionid ja pensionisuurendused	-99,1	-99,9	-99,1	-99,9
Töötasukulud kokku	-2 080,7	-2 002,1	-1 160,9	-1 109,4
Keskmine töötajate arv (inimest taandatuna täistööajale)				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	360	366	360	366
Ametnikud	16 406	16 356	16 406	16 356
Nõukogude ja juhatuste liikmed	238	271	0	0
Töötajad	41 926	42 217	14 858	14 929

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Keskmine töötajate arv kokku	58 930	59 210	31 624	31 651
Muud tööjõukulud				
Erisoodustused	-15,2	-14,2	-7,7	-7,7
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-661,3	-635,8	-359,9	-343,3
Kapitaliseeritud oma valmistatud põhivara maksumusse	55,2	44,4	7,9	7,6
Muud tööjõukulud kokku	-621,3	-605,6	-359,7	-343,4
Tööjõukulud kokku	-2 702,0	-2 607,7	-1 520,6	-1 452,8

Eripensioni ja pensionisuurenduste eraldiste moodustamist (vt lisa a16 A) kajastatakse kuluna tööjõukulude grupis, v.a pensionile jäänud isikutele makstavad pensionisuurenduste korrigeerimised avaliku teenistuse seaduse alusel, mis kajastatakse sotsiaaltoetuste grupis (vt lisa a19 B), kuna ei ole võimalik eristada riigis ja muudes avalik-õiguslikes juriidilistes isikutes välja teenitud pensionisuurendust.

Eripensionite ja pensionisuurenduste arvestusega kaasnevad kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid kajastatakse otse netovarade muutusena, mitte tulemiaruaude kaudu.

Tööjõukulud tegevusalade lõikes on esitatud lisas a28.

Lisa a24

Majandamiskulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Tootmiskulud	-1 114,4	-1 163,9	-1,3	-1,0
Ravimid ja meditsiiniteenused	-214,2	-193,0	-9,1	-10,2
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-197,3	-194,9	-194,3	-190,4
Rajatiste majandamiskulud	-158,7	-166,0	-53,7	-58,3
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-155,6	-145,2	-104,4	-95,3
Kaitseotstarbeline varustus ja materjalid	-144,8	-389,0	-144,8	-388,8
Sõidukite majandamiskulud ja transporditeenused	-98,4	-167,9	-51,9	-52,1
Administreerimiskulud	-91,3	-104,5	-52,3	-50,3
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-70,0	-62,6	-13,8	-11,2
Lähetuskulud (v.a koolituslähetus)	-65,4	-60,7	-58,5	-54,1
Inventari majandamiskulud	-52,8	-47,7	-35,4	-29,1
Õppevahendite ja koolituse korralduskulud	-40,1	-31,1	-26,6	-22,6
Uurimis- ja arendustööd	-38,6	-28,9	-22,5	-20,2
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	-27,7	-28,4	-6,9	-6,0
Toiduained ja toitlustusteenused	-27,2	-24,6	-17,3	-15,0
Töötajate koolituskulud (sh koolituslähetus)	-23,9	-23,5	-13,8	-12,7
Eri- ja vormiriietus	-15,5	-14,6	-9,0	-8,5
Sotsiaalteenused	-14,6	-15,1	-18,7	-19,0
Muu erivarustus ja materjalid	-10,4	-10,6	-9,1	-8,5
Tagatis- ja garantiikahjude eraldiste muutus	-1,2	2,6	0,0	0,0
Mitmesugused muud majanduskulud	-31,4	-25,9	-26,4	-21,1
Kokku majandamiskulud	-2 593,5	-2 895,5	-869,8	-1 074,4

Majandamiskulud tegevusalade lõikes on esitatud lisas a28.

Kaitseotstarbelise varustuse ja materjalide kulu ei ole võrreldav 2024. a kuludega. 2024. a kajastati kuluna soetused. Seisuga 31.12.2024 võeti kaitseotstarbelised varud esmakordselt bilanssi arvele (otse netovarade suurenemisena). 2025. a soetati kaitseotstarbelisi varusid 446,3 mln euro eest. Kulused vähendati laovarude muutusena 301,5 mln euro võrra.

Lisa a25

Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Kinnisvarainvesteeringutelt (vt lisa a10)	-3,5	-2,5	-0,1	-0,1
Materiaalselt põhivaralt (vt lisa a11)	-928,0	-852,1	-333,9	-301,7
Immateriaalselt põhivaralt (vt lisa a12)	-90,5	-83,0	-58,7	-55,4
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus kokku	-1 022,0	-937,6	-392,7	-357,2

Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus tegevusalade lõikes on esitatud lisa a28.

Lisa a26

Muud kulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Riigisaladusega seotud kulud	-165,5	-124,9	-165,5	-124,9
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud laenuõuetest (vt lisa a6)	2,7	5,7	0,0	0,2
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud muudest nõuetest	-12,5	-8,4	-1,7	-3,8
Varude allahindlus	-2,9	-4,3	-0,1	-0,1
Saastekvootide kulu	-207,0	-60,4	0,0	0,0
Kahjum tuletisinstrumentide ümberhindamisest	-44,4	-64,8	0,0	0,0
Välismaiste tütarettevõtjate ettevõtte tulumaks	19,1	-11,1	0,0	0,0
Muud kulud	-15,6	-13,8	-2,3	-2,3
Muud kulud kokku	-426,1	-282,0	-169,6	-130,9

Saastekvootide kulust on 99,9 mln eurot seotud müügi eesmärgil soetatud kvootide müügiga (vt lisa a22).

Lisa a27

Finantstulud ja -kulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Tulem osalustelt	-4,8	-6,8	168,3	242,4
Tulem sihtasutustelt (vt lisa a8)	0,0	0,0	-1,7	-1,3
Dividendid tütarettevõtjalt (vt lisa a9)	0,0	0,0	169,1	271,4
Dividendid sidusettevõtjalt (vt lisa a9)	0,0	0,0	0,4	0,6
Tütarettevõtjate osaluste allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa a9)	0,0	0,0	0,5	-28,3
Tulem osaluste müügist (vt lisa a9)	-6,2	-9,6	0,0	0,0
Tulem sidusettevõtjalt (vt lisa a9)	1,4	2,8	0,0	0,0
Intressikulu	-476,2	-511,1	-414,3	-459,2
Laenukohustistelt (vt lisa a17)	-249,3	-276,6	-171,5	-199,5

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Diskonteeritud kohustistelt (sh eraldistelt, vt lisa a16)	-196,6	-182,4	-194,4	-180,5
Hoiustelt	-30,0	-52,0	-48,1	-79,1
Muudelt kohustistelt	-0,3	-0,1	-0,3	-0,1
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	91,2	163,4	89,8	157,9
Intressitulu deposiitidelt (vt lisa a2)	49,5	89,9	27,0	54,0
Tulem võlakirjadelt ja investeerimisfondi osakutelt (vt lisa a3)	40,6	65,9	40,2	65,0
Tulem riskikapitalifondidelt (vt lisa a3)	4,2	3,1	4,1	1,2
Tulem sihtotstarbelistelt fondidelt (vt lisa a5)	0,0	0,0	19,5	35,8
Muud finantstulud ja -kulud	-3,1	4,5	-1,0	1,9
Muud finantstulud	22,2	4,5	21,5	3,9
Intressitulu laenudelt	3,1	4,0	3,0	3,9
Tulu Eesti Panga kasumist (vt lisa a20 A)	18,5	0,0	18,5	0,0
Muud finantstulud	0,6	0,5	0,0	0,0
Muud finantskulud	-0,7	-0,4	0,0	0,0
Finantstulud ja -kulud kokku	-368,3	-350,4	-134,7	-55,0

Lisa a28

Kulud tegevusalade lõikes

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	2025					2024				
	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsus-sek- tori teenused	233,7	167,6	76,4	207,4	685,1	226,2	160,0	75,9	260,9	723,0
Riigikaitse	207,0	282,3	118,4	97,8	705,5	179,9	499,4	94,3	66,5	840,1
Avalik kord ja julge- olek	419,6	88,8	31,3	65,9	605,6	416,5	92,7	27,2	56,3	592,7
Majandus	652,3	1 501,8	697,8	332,0	3 183,9	655,7	1 642,2	647,3	221,3	3 166,5
Keskkonnakaitse	55,0	31,1	5,4	0,1	91,6	51,9	19,9	4,8	0,3	76,9
Elamu- ja kommu- naalmajandus	1,5	0,9	0,0	0,0	2,4	0,6	0,2	0,0	0,0	0,8
Tervishoid	571,9	287,2	40,6	4,9	904,6	543,0	265,6	38,3	5,9	852,8
Vaba aeg, kultuur, re- ligioon	96,9	117,3	13,6	0,1	227,9	92,9	109,5	12,9	0,1	215,4
Haridus	285,8	82,5	26,9	-1,6	393,6	267,9	75,0	25,7	1,8	370,4
Sotsiaalne kaitse	178,3	34,0	11,6	196,4	420,3	173,1	31,0	11,2	180,4	395,7
Kulud kokku	2 702,0	2 593,5	1 022,0	903,0	7 220,5	2 607,7	2 895,5	937,6	793,5	7 234,3

B. Konsolideerimata aruanne

	2025					2024				
	Tööjõukulud	Majandamis-kulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamis-kulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussektori teenused	217,6	124,1	38,4	220,7	600,8	209,0	115,0	37,6	279,7	641,3
Riigikaitse	200,4	282,7	117,4	97,8	698,3	174,5	502,6	93,2	67,7	838,0
Avalik kord ja julgeolek	419,7	166,1	31,3	65,9	683,0	416,5	166,8	27,2	56,3	666,8
Majandus	164,9	114,9	164,4	4,8	449,0	158,9	116,7	159,7	4,1	439,4
Keskonnakaitse	42,6	18,0	3,7	0,1	64,4	40,2	16,6	3,1	0,2	60,1
Elamu- ja kommunaalmajandus	1,0	0,3	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tervishoid	30,6	20,4	0,7	1,1	52,8	29,9	22,1	0,7	0,1	52,8
Vaba aeg, kultuur, religioon	19,8	15,4	1,6	0,0	36,8	19,5	15,4	1,9	0,0	36,8
Haridus	271,8	100,4	26,1	-1,6	396,7	254,6	93,4	25,1	1,8	374,9
Sotsiaalne kaitse	152,2	27,5	9,1	195,1	383,9	149,7	25,8	8,7	180,2	364,4
Kulud kokku	1 520,6	869,8	392,7	583,9	3 367,0	1 452,8	1 074,4	357,2	590,1	3 474,5

Muudes kuludes kajastuvad muud tegevuskulud, intressikulu ja muud finantskulud. Tööjõukulu ja intressikulu mõjutav avaliku teenistuse pensionieraldiste muutus kajastub sotsiaalse kaitse kuludes (vt lisa a23).

Lisa a29

Tehingud avaliku sektori ja sidusüksustega

mln eurot

A. Varad ja kohustised teiste avaliku sektori ja sidusüksustega

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Varad	434,5	430,4	593,4	6 130,5	5 964,3	6 048,1
Käibevara	325,0	304,6	457,6	450,8	466,6	528,2
Raha ja pangakontod	14,5	12,3	170,4	14,5	12,3	170,4
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	142,9	130,7	119,3	221,5	223,6	190,0
Muud nõuded ja ettemaksed	167,6	161,6	167,9	214,8	230,7	167,8
Põhivara	109,5	125,8	135,8	5 679,7	5 497,7	5 519,9
Osalused sihtasutustes	0,0	0,0	0,0	548,4	549,7	524,1
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	76,3	85,2	88,3	4 659,6	4 505,4	4 514,4
Muud nõuded ja ettemaksed	33,2	40,6	47,5	471,7	442,6	481,4
Kohustised	1 796,1	1 853,0	1 830,0	2 713,6	2 795,0	2 646,5
Lühiajalised kohustised	1 756,7	1 812,4	1 787,2	2 633,0	2 707,9	2 553,1
Saadud maksude, lõivude, trahvide ettemaksed	27,1	21,2	22,1	64,8	45,7	41,6
Võlad tarnijatele	9,6	9,6	10,6	23,2	24,4	24,7
Maksuvõlad	417,8	415,8	376,9	417,8	415,8	376,9
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	1 302,2	1 365,8	1 377,6	2 126,9	2 221,8	2 109,4

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Eraldised	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,5
Pikaajalised kohustised	39,4	40,6	42,8	80,6	87,1	93,4
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	39,4	40,6	42,8	80,6	87,1	93,4

B. Tulud ja kulud teistelt avaliku sektori ja sidusüksustelt

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Tegevustulud	1 264,1	1 198,4	529,0	491,4
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	288,1	256,6	448,9	409,5
Kaupade ja teenuste müük	930,0	896,5	14,2	12,8
Saadud toetused	31,8	29,7	19,0	19,7
Muud tulud	14,2	15,6	46,9	49,4
Tegevuskulud	-7 281,5	-6 938,7	-8 314,6	-7 786,4
Antud toetused	-2 754,3	-2 649,4	-3 640,8	-3 349,9
Edasiantud maksud, lõivud, trahvid	-4 482,0	-4 250,4	-4 482,0	-4 250,4
Tööõukulud	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3
Majandamiskulud	-45,1	-36,2	-191,7	-183,8
Muud tegevuskulud	0,1	-2,5	0,2	-2,0
Tegevustulem	-6 017,4	-5 740,3	-7 785,6	-7 295,0
Finantstulud ja -kulud	-8,0	-43,3	160,2	205,2
Tulem osalustelt	1,4	2,8	168,4	242,4
Muud finantstulud ja -kulud	-9,4	-46,1	-8,2	-37,2
Aruandeperioodi tulem	-6 025,4	-5 783,6	-7 625,4	-7 089,8

Konsolideeritud aruandes kajastatakse aruandesse hõlmatud üksuste tehingud kohalike omavalitsuste ja muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute ning nende valitseva mõju all olevate üksustega, samuti kõikide avaliku sektori üksuste sidusüksustega (olulise mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused).

Konsolideerimata aruandes kajastatakse aruandesse hõlmatud üksuste tehingud valitseva mõju all olevate tütarettevõtjate ja sihtasutustega, kohalike omavalitsuste ja muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute ning nende valitseva mõju all olevate üksustega, samuti kõikide avaliku sektori üksuste sidusüksustega (olulise mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused).

Lisa a30

Tingimuslikud kohustised ja varad

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Tingimuslikud kohustised	9 325,2	9 464,7	9 159,1	9 125,1
Sissemaksmata osalus rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides (vt lisa a30 A)	2 028,6	2 044,1	2 028,6	2 044,1
Pankade poolt väljastatud õppelaenude jääk (vt lisa a6)	40,8	34,2	40,8	34,2
Laenutagatiseks panditud põhivara (vt lisad a8, a9)	110,2	130,3	0,0	0,0
Laenutagatiseks panditud käibevara	15,0	37,5	0,0	0,0
Tingimuslikud kohustised seoses kohtuprotsessidega	44,9	113,1	43,3	55,3
Antud garantiid (vt lisa a30 B)	2 090,2	2 045,5	1 699,2	1 684,3
Toetuste andmise kohustised (vt lisa a30 C)	1 665,0	1 715,4	3 162,6	3 017,6
Katkestamatud kasutusrendikohustised (vt lisa a30 D)	83,1	69,7	893,5	993,7

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Tarnelepingud ja investeerimiskohustised (vt lisa a30 E)	3 247,4	3 274,9	1 291,1	1 295,9
Tingimuslikud nõuded	304,4	326,5	4,9	5,4
Katkestamatud kasutusrendinõuded (vt lisa a30 D)	304,4	326,5	4,9	5,4

A. Osalused rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides

	EBRD	EIB	NIB	CEB	IBRD	MIGA	ESM	KMF*	Kokku
Seisuga 31.12.2024									
Võlakiriad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,3
Sissenõutavad aktsiad	23,8	187,8	68,9	18,4	150,2	0,9	1 586,1	0,0	2 036,1
Sissemakstavad aktsiad	0,0	0,0	0,0	1,4	0,6	0,0	0,0	5,7	7,7
Saadud fondiemissioonist	1,0	5,4	3,9	0,6	4,1	0,0	0,0	0,0	15,0
Kokku	24,8	193,2	72,8	20,4	155,1	1,0	1 586,1	5,7	2 059,1
Seisuga 31.12.2025									
Võlakiriad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,3
Sissenõutavad aktsiad	23,8	187,8	68,9	18,4	132,8	0,9	1 586,1	0,0	2 018,7
Sissemakstavad aktsiad	3,2	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	5,7	9,6
Saadud fondiemissioonist	1,0	5,4	3,9	0,6	3,6	0,0	0,0	0,0	14,5
Kokku	28,0	193,2	72,8	19,7	136,6	1,0	1 586,1	5,7	2 043,1

*KMF: Kolme Mere Investeeringufond (vt ka lisa a3).

Osaluste eest tasutud summa kajastub bilansis (vt lisa a3). Võlakiriad ja sissenõutavad aktsiad on riik kohustatud välja ostma välispanka nõudmisel. Neilt ei arvestata intresse.

B. Antud garantiid

Laenu andja	Laenu võtja	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
		31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
EFSF	Rahastamisraskustesse sattunud eu-roala liikmesriigid	1 557,3	1 552,6	1 557,3	1 552,6
Euroopa Komisjon	Liikmesriigid eriolukorras töötuse riski leevendamiseks	48,7	48,7	48,7	48,7
Euroopa Komisjon	Euroopa ühtne kriisilahendusnõukogu	22,0	22,0	22,0	22,0
Euroopa Komisjon	Ukraina laenude garantii	7,4	7,4	7,4	7,4
EIB	Projektipõhised investeeringulaenud ja -tagatised	11,3	1,1	11,3	1,1
EIB	SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	52,2	52,2	52,2	52,2
Pangad, liisingfirmad, välisfirmad	Ettevõtlike ja innovatsiooni SA ettevõtlike ja eluasemelaenude käendus, ekspordigarantiid	293,1	271,8	0,0	0,0
Eesti pangad ja liisingfirmad	Maaelu Edendamise SA maaelulaenude käendused	69,3	74,6	0,0	0,0
Muud		28,9	15,1	0,3	0,3
Kokku		2 090,2	2 045,5	1 699,2	1 684,3

C. Toetuste andmise kohustised

Toetuste saajatega sõlmitud lepingud välisabi vahendamiseks ja kodumaiste toetuste andmiseks

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Euroopa Liidu fondidest	849,7	946,4	1 671,0	1 689,4
Muu välisabi	0,0	1,6	0,0	1,6

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Kodumaised toetused	815,3	767,4	1 491,6	1 326,6
Kokku	1 665,0	1 715,4	3 162,6	3 017,6

D. Katkestamatud kasutusrendikohustised ja -nõuded

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Rendikohustised				
Kuni 1 aasta	27,3	32,1	147,6	158,7
1 kuni 5 aastat	41,1	34,5	274,5	352,2
Üle 5 aasta	14,7	3,1	471,4	482,8
Kokku	83,1	69,7	893,5	993,7
Rendinõuded				
Kuni 1 aasta	19,5	17,9	0,3	0,9
1 kuni 5 aastat	57,2	55,9	1,1	0,9
Üle 5 aasta	227,7	252,7	3,5	3,6
Kokku	304,4	326,5	4,9	5,4

Informatsioon rendile antud varade bilansilise jääkväärtuse kohta on esitatud lisades a10 ja a11.

E. Tarnelepingud ja investeerimiskohustised

Sõlmitud suuremahulised tarnelepingud ja kokkulepitud investeerimiskohustised

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Riigi Kinnisvara AS investeerimiskohustised	349,5	260,3	0,0	0,0
Transpordi ja selle taristuga seotud kohustised	1 344,5	1 039,5	116,3	56,2
Kaitseotstarbeliste varade soetuse kohustised	1 120,2	1 174,7	1 120,2	1 174,7
Elektrienergia tootmise ja tarnimisega seotud kohustised	343,5	746,5	0,0	0,0
Muud tarnelepingud	89,7	53,9	54,6	65,0
Tarnelepingud ja investeerimiskohustised kokku	3 247,4	3 274,9	1 291,1	1 295,9

Lisa a31

Selgitused riigieelarve täitmise aruande kohta

Riigieelarve täitmise aruandes on kajastatud kõik riigi konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandes hõlmatud riigiraamatupidamiskohustuslased koos nende valitsemisel olevate riigiasutustega (vt lisa a1 A). Aruanne on koostatud üldjuhul tekkepõhisel printsiibil ja on võrreldav riigi konsolideerimata aruandega. Aruande liigendus ja arvestuspõhimõtted vastavad 2025. aasta riigieelarve seaduse liigendusele ja arvestuspõhimõtetele.

Ministeeriumite valitsemisalade kulud on liigendatud tulemusvaldkondadele, nende all olevatele programmidele ja programmide koosseisus olevatele tegevustele. Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetuseks ette nähtud investeeringud on igas valitsemisalas esitatud investeeringuprojektide kaupa, kui projekti maksumus on alates 10,0 mln eurost. Muud investeeringud on esitatud ühisel real. Käibemaksukulu on jaotatud käibemaksuks kuludelt, investeeringutelt ja finantseerimistingutelt ning liidetud vastavalt kulude, investeeringute ja finantseerimistingutete kogumahule.

2025. a muudeti riigieelarve arvestuspõhimõtteid järgmiselt. Pikaajalistest eraldistest arvestatud intressikulud loeti riigieelarve kuludeks, v. a pensionieraldiste korral. Varasematel aastatel ei loetud eraldistest arvestatud intressikulusid riigieelarve kuludeks. 2024. a andmeid ei ole korrigeeritud. Tulude koondosas muudeti tagasiulatavalt finantstulude kajastamist (vt lisa a31 C). Lisaks muudeti tagasiulatavalt finantseerimistingutete kajastamist (vt lisa a31 F).

Kaitseministeeriumi valitsemisala osas muudeti tagasiulatavalt lõplikku eelarvet, mis tekkis vahendamiseks saadud välistoetuste ettemaksetest. 2024. a riigieelarve täitmise aruandes kajastati lõplikus eelarves ainult see osa, mis jõuti

2024. a jooksul edasi vahendada (eelarve loeti võrdseks täitmisega). 2024. a lõpuks järele jäänud vahendid summas 408 268 tuh eurot jäeti lõplikult eelarvest välja. 2025. a aruandes on lõplikult eelarves 2024. aastast 2025. aastasse üle toodud eelarvet suurendatud sama summa võrra. 2025. a lõpuks jäi vahendamise eesmärgil saadud välistoetustest kasutamata 320 831 tuh eurot ning see on kajastatud 2025. aastast 2026. aastasse üle viidava eelarvena.

Kui 2025. a riigieelarves muudeti tulemusvaldkondi, programme või tegevusi ja need oli võimalik seostada 2024. a riigieelarve täitmise aruandes esitatud tegevustega, siis on võrdlusandmed ühe ja sama valitsemisala piires ümber paigutatud. Samas esines 2024. a tegevusi, mida 2025. a riigieelarves enam ei eristatud, nende kohta 2025. a andmed puuduvad. Tegevuste kulude võrdlemist 2024. a andmetega raskendab ka reorganiseerimisest tulenev tegevuste ümberpaigutamine valitsemisalade vahel.

Aruanne algab koondosaga. Seejärel on esitatud andmed põhiseaduslike institutsioonide, Vabariigi Valitsuse, Riigikantselei ja ministeeriumite valitsemisalade kaupa. Kõikides aruande osades on eelarve ja eelarve täitmine jaotatud majandusliku sisu järgi tuludeks, kuludeks, investeeringuteks (materიაalse ja immateriaalse põhivara soetused) ja finantseerimistehinguteks (eelarvestamisele kuuluvad tehingud finantsvarade ja –kohustistega). Eraldi on välja toodud piirmääraga kulud, investeeringud ja finantseerimistehingud, mille limiiti ei ole lubatud ületada. Kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute kogumahud sisaldavad järgmisi vahendeid, mida ei loeta piirmääraga vahenditeks:

- 1) arvestuslikud vahendid, kus piirmäär on sätestatud eraldi seaduse või lepingu alusel, riigieelarves planeeritud summad võib ületada (näiteks pensionid);
- 2) tulude arvel tehtavad kulud, investeeringud ja finantseerimistehingud, mille korral eelarve limiit tekib tulude saamisel sõltumata riigieelarves planeeritud summadest;
- 3) mitterahaline põhivarade amortisatsiooni ja väärtuse muutuse kulu;
- 4) piirmääraga kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute kaasnev käibemaksukulu.

2025. a riigieelarveseaduse juurde kuulus lisa, milles esitati kulude jaotus iga tegevuse all täiendavalt eelarve liikide kaupa. Lisaks kindlaksmääratud kuludele toodi eraldi välja kulud järgmistel eelarve liikidel: arvestuslikud, välistoetustest ja nendega seotud riikliku kaasfinantseerimise vahenditest, muudest tuludest, edasiantavad maksukulud ning mitterahalised kulud, st amortisatsioon (kuna muid mitterahalisi kulusid ei loeta riigieelarve kuludeks). Peale selle toodi välja kulud iga asutuse või asutuste grupi (koolid, kohtud, vanglad) kaupa, sh eelarve liikide kaupa majandusliku sisu järgi (tööjõukulud, majandamiskulud, sotsiaaltoetused, investeeringutoetused, muud toetused, muud kulud, finantskulud, amortisatsioon). Vastavalt eelarveseaduse lisale on käesoleva aruande juurde esitatud kulude eelarve täitmise kohta eraldi lisa, kus on samas liigenduses jaotatud ka lõplik eelarve, eelarve täitmine ja jääk (tegelikud kulud miinus lõplik eelarve).

Aruande koondosas on eraldi välja toodud tegelik eelarvepositsioon. Selle arvestamiseks on riigieelarve tulused ja kulusid korrigeeritud lähtudes eelarvepositsiooni arvestamise reeglitest, mis tulenevad Euroopa rahvamajanduse statistika koostamise juhenditest (*European Standard of Accounts*). Eelarvepositsiooni arvestuses tehti 2025. a võrreldes 2024. a esitatud andmetega tagasiulatuva muudatusi vastavalt statistika reeglites tehtud muudatustele ja täpsustustele (vt lisa a31 G).

Peale eelarvepositsiooni arvestust on koondosas esitatud kirjed, millega on vaja riigieelarve tulused ja kulusid korrigeerida tulemiaruanDES kajastatud tulude ja kuludeni jõudmiseks ning mida riigieelarves arvesse ei võetud või mida arvestati riigieelarves raamatupidamise arvestuspõhimõtetest erinevalt.

Aruande osades (valitsemisalade kaupa) on väljaspool riigieelarve tulused ja kulusid arvestatud tulemiaruanDES kuu-luvad tulud ja kulud kajastatud alajaotuses „Korrigeerimised“.

Aruanne on esitatud tuhandetes eurodes. Tulud ja raha sisse toovad finantseerimistehingud on kajastatud plussmärkega, kulud, investeeringud ning raha väljaviivad finantseerimistehingud miinusemärgiga.

Riigisisesed tehingud on koondosas elimineeritud, välja arvatud riigisisesed maksutulud ja –kulud, mis on elimineeritud korrigeerimistena tulemiaruanDES kajastatud tulude ja kuludeni jõudmiseks. Valitsemisalade andmetes on valitsemisala-sisesed tehingud üldjuhul elimineerimata, kuna sisene tehing tekitab ühele valitsemisala asutusele kulutuse, milleks kasutati riigieelarve limiiti, ning teisele asutusele saadud tulu, mis on omakorda aluseks tuludest sõltuvate kulutuste limiidi tekkele. Valitsemisala sisesed toetuste vahendamised on tuludest ja kuludest elimineeritud. Samuti on kuludest elimineeritud teiste valitsemisalade asutustele vahendatud välistoetused ja nende kaasfinantseerimine ning tuludest teiste valitsemisalade asutustelt saadud välistoetuste kaasfinantseerimine. Teiste valitsemisaladega seotud elimineerimised on ühtlasi lisatud korrigeerimistena, kuna neid ei elimineerita valitsemisala tulemiaruanDES.

Aruandes on esitatud esialgne ja lõplik eelarve. Esialgne eelarve kajastab Riigikogu poolt 11.12.2024 vastu võetud 2025. aasta riigieelarve seadust. Selle kohaselt oli riigieelarve tulude maht 17 733,2 mln eurot, kulude maht 18 194,8 mln eurot, investeeringute maht 873,3 mln eurot ja finantseerimistehingute maht 678,8 mln eurot.

Lõplik eelarve sisaldab eelarves aasta jooksul tehtud muudatusi, sh 2024. aastast järele jäänud eelarve ületoomist 2025. a eelarvesse. Lõplikult 2025. aastast üle toodud kulude ja investeeringute eelarveks kujunes 1 653,8 mln eurot.

A. 2024. aastast 2025. aastasse üle toodud eelarve

tuh eurot

Valitsemisala	Piirmääraga eelarve jäägid	Majandustegevuse ja kodumaiste toetuste jäägid	Saastekvootide müügist saadud jäägid	Välistoetuste ja kaasfinantseerimise jäägid	Kokku	Sh muudatused peale 2024. a aastaaruande kinnitamist
Vabariigi Valitsus	72 551	0	0	0	72 551	0
Riigikogu	3 093	1	0	9	3 103	1
Vabariigi President	258	0	0	0	258	0
Riigikontroll	620	0	0	0	620	0
Õiguskantsler	237	0	0	0	237	0
Riigikohus	306	37	0	0	343	0
Riigikantselei	1 505	0	0	0	1 505	0
Haridus- ja Teadusministeerium	54 011	17 887	0	66 584	138 482	-44 581
Justiits- ja Digiministeerium	28 748	14 682	0	3 204	46 634	-1 623
Kaitseministeerium	102 228	5 713	784	602 270	710 995	408 268
Kliimaministeerium	40 665	14 157	534 021	161 454	750 297	-4 306
Kultuuriministeerium*	40 248	43 493	5 864	403	90 007	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	48 286	237	12 210	747	61 481	-2 733
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	17 324	5 310	15 070	1 983	39 687	-165
Rahandusministeerium	14 063	1 004	3 133	3 576	21 775	0
Siseministeerium	50 361	7 045	0	2 016	59 422	-148
Sotsiaalministeerium	37 713	7 716	0	3 067	48 496	-300
Välisministeerium	11 326	3 768	0	1 064	16 158	-4 135
Kokku	523 542	121 051	571 082	846 377	2 062 052	350 278

*Kultuuriministeeriumi valitsemisalas sisaldasid kodumaiste toetuste jäägid üle toodud eelarvet summas 42 695 tuhat eurot, mis tekkis Eesti Rahva Muuseumi ehituse toetuskeemis. Ehitust finantseeriti Kultuurkapitali kaudu, kuid hoone kuulub Riigi Kinnisvara AS-le. Riigi konsolideerimata aruandes kajastatakse Kultuurkapitalilt saadud vahendeid toetuse ettemaksena, mis amortiseeritakse tuludes rendiperioodi jooksul.

2024. a aruandes esitati 2024. aastasse üleviidavaks eelarveks kokku 1 769,8 mln eurot. 2025. a suurendati üle toodud välistoetuste ja kaasfinantseerimise jääkide eelarvet Kaitseministeeriumi valitsemisalas 408 268 tuhat euro võrra. Selles summas jäid 2024. a lõpuks kasutamata vahendamise eesmärgil saadud välistoetuste vahendid. Ülejäänud muudatused tehti peamiselt Vabariigi Valitsuse otsustega, millega peatati kulutuste tegemine 2025. aastal ja planeeritakse need 2025. aastale järgnevatel aastatel.

2025. aastasse üle kantud eelarve ei sisalda eelarve täitmise aruande koondosas Kaitseministeeriumi valitsemisala kulude ja põhivara soetuste vähendamise tekkivaid jääke. Arvestades, et need kulud ja põhivara soetused tekkisid koondosas 2025. aastal, peaks üle toodud eelarve olema 28 181,3 tuhat euro võrra suurem (vt ka lisa a31 M).

B. Lõpliku eelarve kujunemine

tuh eurot

	Tulud	Kulud, investeeringud ja käibemaksukulu	Finantseerimistehingud
Esialgne eelarve	17 733 188	-19 068 139	678 819
Üle toodud eelmisest aastast (vt a31 A)	0	-2 062 052	0
Muudatused 18.06.2025 lisaeelarve seaduse alusel	26 355	-78 901	0
Muudatused 03.12.2025 teise lisaeelarve seaduse alusel	-12 300	44 099	-72 300
Eelarves kavandatud toetused	0	1 724 969	11 059

	Tulud	Kulud, investee- ringud ja käibe- maksukulu	Finantseerimis- tehingud
Tegelikult laekunud toetused ja avatud sildfinantseeri- mine	0	-1 842 232	-24 000
Eelarves kavandatud välistoetuste kaasrahastamine	0	183 535	0
Tegelikult kasutatud välistoetuste kaasrahastamine	0	-125 669	0
Eelarves kavandatud majandustegevusest laekuv tulu	0	52 508	0
Tegelikult majandustegevusest laekunud tulu	0	-67 615	0
Eelarves saastekvootide müügist kavandatud tulu	0	292 981	0
Tegelikult saastekvootide müügist laekunud tulu	0	-256 508	0
Eelarves kavandatud muud tulud kulutuste tegemiseks	0	30 624	0
Tegelikud muud tulud kulutuste tegemiseks	0	-6 590	0
Kavandatud omandireformi reservfondi kasutamine	0	2 000	0
Tegelikult eraldatud omandireformi reservfondist	0	-2 081	0
Lõplik eelarve	17 747 243	-21 179 071	593 578

Lõplikus eelarves suurenes kulude, investeeeringute ja käibemaksukulu eelarve võrreldes esialgse eelarvega 2 220,9 mln euro võrra.

18.06.2025 võttis Riigikogu vastu 2025. a lisaelarve seaduse, millega suurendati tulusid 26 355 tuh euro võrra ning kulusid 36 906 tuh euro võrra ja investeeeringuid 41 996 tuh euro võrra.

03.12.2025 võttis Riigikogu vastu teise 2025. a lisaelarve seaduse, millega vähendati tulusid 12 300 tuh euro võrra, vähendati kulusid 28 058 tuh euro võrra ja vähendati investeeeringuid 16 041 tuh euro võrra. Finantseerimistehinguid muudeti kokku -72 300 tuh euro võrra.

Lõplikus eelarves on lisaks arvestatud Vabariigi Valitsuse korralduste alusel (kvartaalsed liigendused) ja Vabariigi Valitsuse reservist ning sellest rahandusministrile otsustamiseks jaotatud sihtotstarbelisest reservist ja omandireformi reservfondist eraldatud vahendid valitsemisaladele ümber jaotatud. Eelarveseadusega prognoositud tuludest sõltuvad kulutused arvestatakse lõplikus eelarves tagasi ja asendatakse tuludest tekkinud eelarvega. Tegelik tuludest sõltuv eelarve saadakse tulude laekumisel (saadud toetused), sildfinantseerimise avamisel välistoetustest rahastatavate projektide korral või tulude tekkimisel (majandustegevusest saadud tulu, saastekvootide müügist saadud tulu, muud tulud).

C. Tulemiaruarande ja riigieelarve täitmise aruarande koondosa kirjete võrdlus

tuh eurot

Kirje nimetus	2025			2024		
	Eelarve täitmine	Tulemi- aruanne	Vahe	Eelarve täit- mine	Tulemi- aruanne	Vahe
Tulud						
Maksud ja sotsiaalkindlustus- maksud	15 493 407	14 863 132	-630 275	13 975 901	13 967 671	-8 230
Kaupade ja teenuste müük	493 972	493 972	0	431 914	431 914	0
Riigilõivud	83 452			92 240		
Tulu majandustegevusest	410 520			339 674		
Saadud toetused	1 785 910	1 828 914	43 004	1 180 764	1 200 754	19 990
Muud tulud	228 486	231 032	2 546	214 208	213 579	-629
Tulu põhivara ja varude müügist	25 803			28 866		
Trahvid ja muud varalised karis- tused	44 517			28 639		
Keskkonnatasud	96 821			100 847		
Muud tegevustulud	61 345			55 856		
Intressi- ja dividenditulud	279 416		-279 416	432 397		-432 397
Riigieelarve tuludesse kaasa- mata tulud	-585 692		585 692	-39 919		39 919
Tulemiaruarande kirjed, mis ei kajastu riigieelarves eraldi kirjetel						

Kirje nimetus	2025			2024		
	Eelarve täitmine	Tulemi- aruanne	Vahe	Eelarve täit- mine	Tulemi- aruanne	Vahe
Tulem bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest		-1 185	-1 185		-22 882	-22 882
Tulem osalustelt		168 366	168 366		242 409	242 409
Tulu hoiustelt ja väärtpaperitelt		89 736	89 736		157 918	157 918
Muud finantstulud		21 532	21 532		3 901	3 901
Tulud kokku	17 695 499	17 695 499	0	16 195 265	16 195 265	0
Kulud						
Riigieelarve kulud	-18 135 294			-16 636 031		
Riigieelarvesse kuludesse kaasamata kulud	277 646			-81 103		
Kulud tulemiaruanandes						
Antud toetused		-9 325 695			-8 404 231	
Ebatõenäoliselt laekuvad mak-		-50 054			-49 370	
Edasiantud maksud, lõivud, trah-		-5 114 843			-4 789 012	
Tööjõukulud		-1 520 584			-1 452 832	
Maiandamiskulud		-869 829			-1 074 402	
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus		-392 674			-357 167	
Muud kulud		-169 660			-130 873	
Intressikulu		-414 309			-459 249	
Kulud kokku	-17 857 649	-17 857 649	0	-16 717 134	-16 717 134	0
Tulem kokku	-162 150	-162 150	0	-521 869	-521 869	0

Eelarves on maksutulud ja edasiantud maksude kulud planeeritud lähtudes eelarvepositsiooni arvestamise reeglitest: positsiooni loetakse laekunud maksutulu ja ülekanded maksude edasiandmisest, mis kolme maksuliigi puhul on korrigeeritud ühekuulise maksutulude laekumise ja ülekandmise nihkega, st jäetakse välja aasta esimese kuu laekumised ja ülekanded ning liidetakse järgmise aasta esimese kuu laekumised ja ülekanded. Kassapõhiselt arvestatud maksutulu ja maksude edasiandmise kulu vahe võrreldes tulemiaruanandes kajastatud tekkepõhise maksutulu ja maksude edasiandmise kulguga on kajastatud vastavalt maksude ja sotsiaalkindlustusmaksude tulu ning maksude ja sotsiaalkindlustusmaksude edasiandmise kulu korrigeerimisena tulemiaruande alusel.

Eelarve koostamisel ei elimineerita riigisisest maksutulu ja -kulu, mis tulemiaruanandes on elimineeritud (vt tulude ja kulude korrigeerimine tulemiaruande alusel). Tegelikud maksude laekumised, nende ühekuulise nihke ja riigisiseste maksude mõju ja võrdlus tulemiaruandega on esitatud käesoleva lisa osas D.

Riigieelarve tuludes ei kajastata kohalikke makse ega riigieelarve kuludes nende edasiandmist kohalikele omavalitsustele. Kui kohalikke makse kogub Maksu- ja Tolliamet ja need kajastuvad riigi tulemiaruanandes maksutuluna ja edasiantud maksude kuluna, siis riigieelarve täitmise aruanandes on need esitatud vastavate tulude ja kulude korrigeerimisena tulemiaruande alusel.

Eelarves ei planeerita ebatõenäoliselt laekuvaid makse, lõive ja trahve (planeeritakse netotulu, maksude korral kassapõhiselt). Kuna need kajastatakse tulemiaruanandes kuluna, mitte tulu vähendusena, on need riigieelarve täitmise aruan- des kajastatud samuti tulude ja kulude korrigeerimisena.

Riigieelarve tulude ja kuludena ei ole planeeritud muid mitterahalisi tehinguid peale põhivara amortisatsiooni ja väärtuse muutuse. Seetõttu kajastuvad tulemiaruande alusel tehtavate korrigeerimiste osades veel mitmesugused mahakandmised, ümberhindlused ja nende tühistamised ning mitterahalised saadud ja antud toetused.

2025. a korrastati riigieelarve tulude koondosas finantstulude kajastamist. Riigieelarve tuludesse arvestatakse finants- tulud finantsinvesteeringute müügist ja ümberhindamisest, sh valuutakursi muutusest. Sellega seoses lisati 2024. a riigieelarve tuludele tagasiulatuvalt 4 190 tuhat eurot. Jätakuvalt ei planeerita riigieelarvesse tulusid osaluste müügist ja ümberhindamisest.

Eraldiste moodustamisest ja ümberhindamisest tekkivad kulud ja kulude korrigeerimised on arvestatud eelarves raamatupidamisega samal põhimõttel kuluna, välja arvatud pensionieraldised ja neilt arvestatud intressikulud. Pensionieraldiste moodustamise kulu ega nende diskonteerimisest tulenevat intressikulu ei ole riigieelarve kuludes arvestatud. Selle asemel on kuluna arvestatud pensionieraldiste väljamaksed. Pensionieraldiste moodustamise ja neilt arvestatud intressikulud on kajastatud korrigeerimiste blokis, võttes samas tagasi eelarve kuludesse arvestatud pensionieraldiste väljamaksed. Kuni 2025. aastani arvestati kõik eraldiste intressikulud korrigeerimistena. Alates 2025. aastast on muude eraldiste (v. a pensionieraldised) intressikulud riigieelarve kulude hulgas.

D. Maksutulu ja edasiantud maksutulu jaotamine riigieelarve tuludeks, riigieelarve kuludeks ja korri-
geerimisteks

tuh eurot

Maksutulu liik	Lõplik eelarve	Tulu tulemi- aruandes	Maksude lae- kumine	Tulemiaruaande tulude ja lae- kumiste vahe
Füüsilise isiku tulumaks	2 779 160	3 088 099	3 093 481	-5 381
Juriidilise isiku tulumaks	924 008	884 666	1 125 271	-240 606
Sotsiaalmaks	5 107 021	5 149 818	5 142 839	6 979
Töötuskindlustusmaksed	322 000	327 780	327 347	432
Kogumispensioni maksed	247 000	255 650	249 345	6 305
Käibemaks	4 235 689	3 731 776	4 163 597	-431 821
Aktsiisid	1 097 890	1 087 175	1 075 008	12 167
Raskeveokimaks	4 600	4 573	4 580	-7
Mootorsõidukimaks	86 700	93 225	87 140	6 084
Tollimaks	44 999	48 687	50 459	-1 771
Maamaks	80 000	79 004	80 534	-1 530
Hasartmängumaks	59 800	62 095	61 348	747
Maksutulu kokku	14 988 867	14 812 546	15 460 949	-648 402
Kohandamine ühekuulise laekumise nihkega			32 458	
Jaauuaris laekunud käibemaks			-411 319	
Jaauuaris laekunud aktsiis			-111 250	
Jaauuaris laekunud sotsiaalmaks			-456 732	
Järgmise aasta jaauuaris laekunud käibe- maks			423 573	
Järgmise aasta jaauuaris laekunud aktsiis			123 796	
Järgmise aasta jaauuaris laekunud sot- siaalmaks			464 390	
Kokku koos kohandamisega	14 988 867	14 812 546	15 493 407	-680 860
Riigisisest tulemiaruaandes eliminee- ritud maksutulu ja -kulu taastamine		472 405		
Käibemaksukulu tegevuskuludelt		272 439		
Käibemaksukulu põhivara soetuselt		196 092		
Maamaks		1 937		
Mootorsõidukimaks		252		
Raskeveokimaks		3		
Aktsiisid		5		
Tollimaks		1 677		
Kokku	14 988 867	15 284 951	15 493 407	-208 455
Korrigeeritud riigieelarve täitmine				
Füüsilise isiku tulumaks	2 779 160	3 088 099	3 093 481	-5 381
Juriidilise isiku tulumaks	924 008	884 666	1 125 271	-240 606
Sotsiaalmaks	5 107 021	5 149 818	5 150 497	-679
Töötuskindlustusmaksed	322 000	327 780	327 347	432
Kogumispensioni maksed	247 000	255 650	249 345	6 305
Käibemaks	4 235 689	4 200 307	4 175 851	24 456
Aktsiisid	1 097 890	1 087 180	1 087 554	-374
Raskeveokimaks	4 600	4 576	4 580	-4
Mootorsõidukimaks	86 700	93 476	87 140	6 336
Tollimaks	44 999	50 364	50 459	-95
Maamaks	80 000	80 942	80 534	408
Hasartmängumaks	59 800	62 095	61 348	747
Maksutulu eelarve täitmine kokku	14 988 867	15 284 951	15 493 407	-208 455

Vastavalt ülaltoodud arvestusele loeti riigieelarve tuludes maksutuluks 15 493 407 tuhat eurot ning väljaspool riigieelarve tulused kajastatud maksutuluks -208 455 tuhat eurot (kokku 15 284 951 tuhat eurot). Lisaks on riigieelarve täitmise aruandes tulude korrigeerimisena tulemiaruaude alusel kajastatud real „Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed“ kohalike maksude tulu (Tallinna reklaamimaks) 6 436 tuhat eurot.

Edasiantud maksutulu liik	Lõplik eelarve	Kulu tulemi- aruandes	Edasiandmiseks tehtud ülekan- ded	Tulemi- aruande ku- lude ja üle- kandmise vahe
Tulumaks - Kohalike omavalitsuste üksusele	-1 950 314	-1 979 412	-1 981 892	2 480
Sotsiaalmaks - kogumispensioni registripidaiaale	-342 500	-337 550	-336 388	-1 162
Töötuskindlustusmaks - Töötukassale	-322 000	-327 780	-327 270	-509
Kogumispensionimakse - kogumispensioni re- gistripidaiaale	-247 000	-255 650	-249 375	-6 275
Maamaks - Kohalike omavalitsuste üksustele	-80 000	-80 959	-80 611	-347
Sotsiaalmaks - Tervisekassale	-2 007 879	-2 024 884	-2 022 022	-2 862
Aktsiisid - Kultuurkapitalile	-18 655	-18 078	-17 637	-441
Hasartmängumaks - Kultuurkapitalile	-28 584	-29 681	-29 292	-389
Tollimaks - Euroopa Liidule	-33 749	-38 236	-37 028	-1 208
Edasiantud maksud kokku	-5 030 681	-5 092 230	-5 081 516	-10 714
Kohandamine ühekuulise laekumise nihkega			-3 477	
Jaauaris makstud sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa			179 824	
Järgmise aasta jaauaris makstud sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa			-183 178	
Jaauaris makstud aktsiisid			1 503	
Järgmise aasta jaauaris makstud aktsiisid			-1 626	
Kokku koos kohandamisega	-5 030 681	-5 092 230	-5 084 993	-7 237
Korrigeeritud riigieelarve täitmine				
Tulumaks - Kohalike omavalitsuste üksusele	-1 950 314	-1 979 412	-1 981 892	2 480
Sotsiaalmaks - kogumispensioni registripidajale	-342 500	-337 550	-336 388	-1 162
Töötuskindlustusmaks -Töötukassale	-322 000	-327 780	-327 270	-509
Kogumispensionimakse - kogumispensioni re- gistripidaiaale	-247 000	-255 650	-249 375	-6 275
Maamaks - Kohalike omavalitsuste üksustele	-80 000	-80 959	-80 611	-347
Sotsiaalmaks - Tervisekassale	-2 007 879	-2 024 884	-2 025 376	492
Aktsiisid - Kultuurkapitalile	-18 655	-18 078	-17 760	-318
Hasartmängumaks - Kultuurkapitalile	-28 584	-29 681	-29 292	-389
Tollimaks - Euroopa Liidule	-33 749	-38 236	-37 028	-1 208
Edasiantud maksutulu eelarve täitmine kokku	-5 030 681	-5 092 230	-5 084 993	-7 237

Vastavalt ülaltoodud arvestusele kajastati riigieelarve täitmise aruandes edasiantud maksude kuluna 5 084 993 tuh eurot ning väljaspool riigieelarve kulusid korrigeerimisena -7 237 tuh eurot (kokku 5 092 230 tuh eurot). Lisaks on riigieelarve täitmise aruandes kulude korrigeerimisena tulemiaruaude alusel kajastatud real „Maksude ja sotsiaalkindlustusmaksede edasiandmine“ kohalike maksude tulu (Tallinna reklaamimaks) edasiandmine 6 441 tuhat eurot.

E. Põhivara soetuse ja riigieelarve täitmise aruande võrdlus

tuh eurot

	2025		2024	
	Eelarve täit- mine	Soetused põhi- vara liikumise aruandes	Eelarve täit- mine	Soetused põhi- vara liikumise aruandes
Investeeringud põhivara soetusse				
Investeeringud riigieelarve täitmise aruandes	-966 800		-915 480	

Investeeringud põhivara soetusse	2025		2024	
	Eelarve täitmine	Soetused põhivara liikumise aruandes	Eelarve täitmine	Soetused põhivara liikumise aruandes
Materiaalse põhivara soetus (vt lisa a13)		-643 262		-760 986
Immateriaalse põhivara soetus (vt lisa a13)		-84 239		-79 181
Ettemaksete muutus		-43 207		47 176
Riigisisene käibemaksukulu põhivara soetuselt		-196 092		-122 490
Kokku	-966 800	-966 800	-915 480	-915 480

Riigieelarve täitmise aruandes kajastatud investeeringud on võrreldavad riigi konsolideerimata põhivarade soetusega. Ettemakseid põhivara eest ei loeta riigieelarve täitmises investeeringute hulka. Põhivara soetused võetakse eelarve täitmises arvesse põhivarade omandamisel, sh pooleliolevad ehitustööd vastavalt teostatud tööde aktidele.

Valitsemisalade aruande osades on põhivara soetusse kapitaliseeritud tööjõukulud kokku summas 7 887 tuh eurot (2024. a 7 629 tuh eurot) kajastatud riigieelarve kuludes tööjõukuludena ning korrigeerimiste osas on vähendatud tööjõukulu ja suurendatud investeeringuid. Riigieelarve koondosas on põhivara soetusmaksumusse kapitaliseeritud tööjõukulud kajastatud sarnaselt muude raamatupidamisaruannetega investeeringutena, mitte tööjõukuludena, kuigi neid eelarves planeeritakse tööjõukuludena.

Kaitseministeeriumi valitsemisala investeeringute erinevuse kohta riigieelarve täitmise koondosas kajastatud investeeringutest vt lisa a31 M.

F. Eelarve täitmisenä kajastatud finantseerimistehingud

tuh eurot

Finantseerimistehingu liik	2025	2024
Sissemaksed riskikapitalifondidesse	-67 800	-125 000
Sissemaksed osalustesse riigi sihtasutustes	-27	-70 447
Sissemaksed osalustesse riigi äriühingutes	-167 200	-12 000
Laekunud osaluste müügist ja likvideerimisest	0	45 695
Sissemaksed rahvusvaheliste organisatsioonide osalustesse	-2 075	-3 801
Tagasilaekumised rahvusvaheliste organisatsioonide osalustest	0	3 590
Sissemaksed riigi sihtasutuste sihtotstarbelistesse fondidesse	-52 100	-12 130
Tagasilaekumised riigi sihtotstarbelistest fondidest	25 632	94 903
Antud laenud	-1 751	-104
Antud laenude tagasimaksed	10 916	11 455
Laekunud võlakirjade emitteerimisest	2 836 126	3 933 310
Võlakirjade lunastamine	-2 213 662	-2 284 602
Võetud laenude tagasimaksed	-139 402	-167 973
Kapitalirendikohustiste tagasimaksed	-2	-25
Riigisisene käibemaksukulu	0	-6
Finantseerimistehingud kokku	228 656	1 412 865

Finantseerimistehingud on üldjuhul võrreldavad riigi konsolideerimata rahavoogude aruande vastavate kirjetega rahavoogude kohta investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest.

Rahandusministeeriumi valitsemisalas lõpetati tagasiulatavalt riigikassa poolt soetatud ja müüdud võlakirjade ja investeerimisfondide osakute kajastamine finantseerimistehingutena. Selle tulemusena suurenes 2024. a finantseerimistehingute täitmine kokku 662 639 tuh euro võrra. Neid lühiajalisi raha paigutusi ja nende müügist laekunud raha ei ole eelarves finantseerimistehingutena kajastatud, vaid kõrge likviidsuse tõttu arvestatakse neid koos rahaga. Muudatus on tehtud ka riigieelarve täitmise aruande koondosas, kus likviidsete finantsinvesteeringute ostud, müügid ja ümberhindlused on esitatud koos raha muuduga real „Kokku rahavood“. Kokku suurenesid rahavood finantseerimistehingute jäägi muutusest 2024. a 669 612 tuh euro võrra.

Koondosas lõpetati ka finantseerimistehingute all hoiuste muudu kajastamine (lisatud samuti reale „Kokku rahavood“, 2024. a muutus 78 942 tuh eurot) ning kindlustusfondidelt laekunud II samba väljamaksete eraldise muutuse kajastamine (lisatud reale „Kulude tasumise rahavoogude kohandus“, 2024. a muutus -673 tuh eurot).

G. Tulude ja kulude korrigeerimine riigieelarve positsioonis

Riigieelarve tulused ja kulusid planeeritakse üldjuhul statistilise eelarvepositsiooni arvestusreeglitega samadel põhimõtetel, kuid esineb erandeid.

Saastekvootide müügist saadud tulu võetakse eelarvepositsioonis arvesse üheaastase ajalise nihkega. Riigieelarves planeeritakse eelarveaastal saadavat tulu. Seetõttu on aastekvootide müügist saadud kogutulu positsiooni arvestuses vähendatud 1 875 tuh euro võrra (2024. a suurendatud 105 394 tuh euro võrra).

Dividenditulu tohib positsioonis arvesse võtta maksimaalselt dividendide maksja eelmise perioodi ärikasumi ulatuses, millest lahutatakse riigile dividendidelt makstud tulumaksukulu. Ärikasumist tuleb eemaldada veel selles sisalduvate ühekordsete tulude ja kulude mõju. Sellest suurem dividenditulu loetakse superdividendideks. 2025. ja 2024. a positsiooni superdividendidega ei olnud vaja korrigeerida.

2025. a vähendati positsiooni ka finantseerimistegevuseks suunatud Euroopa Liidu toetustega summas 3 700 tuh eurot (2024. a 10 530 tuh eurot), mis olid nii riigieelarves kui ka raamatupidamises kajastatud tuluna ja finantsinvesteeringute soetusena. Positsiooni arvestuse reeglite kohaselt ei arvestata finantseerimistegevuseks saadud vahendeid tuludes.

2025. a muudeti tagasiulatuvalt juriidilise isiku tulumaksu arvestust riigieelarve positsioonis, minnes ka selle maksuliigi puhul üle ühe-kuulise laekumise nihke arvestusele, et see oleks paremini võrreldav tekkepõhise maksutuluga. Selle tõttu suurendati tagasiulatuvalt 2024. a maksutulu positsioonis 230 755 tuh euro võrra (laekumised 2025. a jaanuaris 355 221 tuh eurot miinus laekumised 2024. a jaanuaris 124 466 tuh eurot). Arvestuspõhimõtte muudatuse mõju 2025. a positsioonile oli -234 489 tuh eurot (laekumised 2026. a jaanuaris 120 732 tuh eurot miinus laekumised 2025. a jaanuaris 355 221 tuh eurot).

2025. a korrastati tagasiulatuvalt ka finantsinvesteeringute müügist ja ümberhindamisest positsiooni arvestusse kuuluvat tulu. Tuludest elimineeriti sihtotstarbeliste fondide ümberhindlusest ja müügist saadud tulu, mõju 2024. a positsiooni arvestusele -37 828 tuh eurot.

Eraldiste korral võetakse positsioonis kuluna arvesse ainult väljamaksed, mitte aga nende moodustamise ja neilt intressi arvestuse kulud. Seetõttu on positsiooni arvestuses võetud tagasi need eraldistega seotud kulud, mis olid riigieelarves arvestatud raamatupidamisega sarnasel põhimõttel ning loetud kuluks samade eraldiste väljamaksed.

Eelarvepositsiooni mõjutab materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetus, mitte nende hilisem kuluks kandmine. Seetõttu on positsiooni arvestuses tagasi arvestatud põhivarade amortisatsioon.

Eelarvepositsiooni mõjutab varude soetus varude saamise momendil, mitte nende hilisem kuluks kandmine. Riigieelarves loetakse varud kuluks raamatupidamisega sarnasel põhimõttel (mitte soetamisel), kui varud kasutusele võetakse. Erandiks on kaitseotstarbelised varud, mis on kajastatud riigieelarves soetuse momendil ning seetõttu ei ole neid vaja positsiooni arvestuses korrigeerida.

Kaitseministeeriumi valitsemisala kaitseotstarbeliste varude ja materiaalse põhivara soetust on positsioonis korrigeeritud omandiõiguse ülevõtmise dokumentide alusel, kuigi kaubad ei olnud veel lepingus ette nähtud sihtkohta jõudnud. Riigi raamatupidamise koondaruandes kajastati nende soetus aastase hilinemisega. Vastav korrigeerimise mõju ulatus aastast 2023 kuni aastani 2025 (vt lisa a31 M).

2025. a luges Statistikaamet riigi sissemakse Eesti Energia ASile aktsiakapitali suurendamiseks summas 100,0 mln eurot positsiooni arvestuses kuluks, klassifitseerides selle finantseerimistehingu asemel sihtfinantseerimisena põhivara soetuseks.

H. 2025. aastast 2026. aastasse üle kantud eelarve

tuh eurot

Valitsemisala	Piirmääraga eelarve jäägid	Majandustegevuse ja kodumaiste toetuste jäägid	Saaste-kvootide müügist saadud jäägid	Välisloetuste ja kaasfinantseerimise jäägid	Kokku
Riigikogu	5 524	0	0	0	5 524
Vabariigi President	230	0	0	0	230
Riigikontroll	624	0	0	0	624
Õiguskantsler	123	0	0	10	132
Riigikohus	329	39	0	105	473
Riigikantselei	1 974	0	0	0	1 974
Haridus- ja Teadusministeerium	32 281	21 370	0	70 875	124 526
Justiits- ja Digiministeerium	22 656	17 987	0	55 465	96 108
Kaitseministeerium*	44 204	2 686	0	453 175	500 064
Kliimaministeerium	38 169	15 920	595 760	123 320	773 169

Valitsemisala	Piirmääraga eelarve jäägid	Majandustegevuse ja kodumaiste toetuste jäägid	Saaste-kvootide müügist saadud jäägid	Välisloetuste ja kaasfinantseerimise jäägid	Kokku
Kultuuriministeerium*	17 365	41 292	28	864	59 548
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	23 140	225	7 589	593	31 547
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	18 834	5 223	14 981	2 370	41 407
Rahandusministeerium	10 981	970	10 124	3 442	25 518
Siseministeerium	40 913	7 785	0	1 020	49 718
Sotsiaalministeerium	19 096	11 322	364	3 167	33 949
Välisministeerium	16 766	3 794	0	0	20 560
Kokku	293 207	128 614	628 846	393 575	1 444 241

*Kaitseministeeriumi valitsemisalas sisaldavad välisloetuste ja kaasfinantseerimise jäägid välisloetuste vahendeid summas 320 831 tuhat eurot, mis on mõeldud edasivahendamiseks. Kultuuriministeeriumi valitsemisalas sisaldavad kodumaiste toetuste jäägid üle toodud eelarvet summas 40 405 tuhat eurot Eesti Rahva Muuseumi rendikuludeks (vt ka a31 A).

Piirmääraga eelarve jäägid kantakse üle valitsemisala ministri või põhiseadusliku institutsiooni juhi või Riigikantselei puhul riigisekretäri käskkirjaga kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute tegemiseks lähtudes riigieelarve seaduse alusel kehtestatud üleviimise reeglitest. Piirmääraga eelarve jääke on lubatud üle viia kuni 100% ainult üks kord (järgmisel aastasse), kui need on vajalikud samaks (eelmisel aastal planeeritud) otstarbeks.

Tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute tegemiseks kogunenud jäägid viiakse üle 100%-liselt. Nende hulgas sisalduvad välisloetusteks ja sellega seotud kaasfinantseeringuks saadud ettemaksete jäägid, mille korral toetuse andja on määranud summade kasutamise sihtotstarbe. Majandustegevusest laekuvat tulu on igal riigiasutusel õigus ise oma äranägemisel kasutada oma tegevuste elluviimiseks. Kodumaised toetused saadakse peamiselt teistelt valitsussektori üksustelt (näiteks Kultuurkapitalilt jne). Nende kasutamine on samuti sihtotstarbeliselt määratud ja kuulub aruandlusega tõendamisele. Saastekvootide müügist saadud tulu suunatakse keskkonnakaitselistele projektidele vastavalt atmosfääriõhu kaitse seadusele (§ 161).

I. Vabariigi Valitsuse reservi liikumine

Vabariigi Valitsusele riigieelarvega eraldatud reserv kajastub esialgses eelarves Vabariigi Valitsuse reservide kirjel. Asutustele jaotatud reserv on kajastatud asutuste lõpliku eelarve suurenemisena ja Vabariigi Valitsuse lõpliku eelarve vähenemisena. Vabariigi Valitsuse eelarve ühe osa moodustavad sihtotstarbelised vahendid, mille asutustele jaotamine Vabariigi Valitsuse poolt heakskiidetud tegevustele on otsustatud rahandusministri käskkirjaga.

tuh eurot

	Vabariigi Valitsuse reserv, v.a sihtotstarbelised vahendid	Sihtotstarbelised vahendid	Kokku Vabariigi Valitsuse reserv
Esialgne eelarve	14 290	141 158	155 448
Üle toodud 2024. aastast	53 279	19 272	72 551
Muudatused lisaelarve seaduse alusel	0	-16 627	-16 627
Ümberjaotamine Vabariigi Valitsuse otsusega	-52 003	52 003	0
Eraldatud asutustele (vt osa I. K.)	-13 170	-161 308	-174 478
Jääk aasta lõpuks	2 396	34 499	36 894

J. Vabariigi Valitsuse reservi kasutamine 2025. aastal

tuh eurot

Valitsemisala	Korralduse number	Otstarve	Üle toodud 2024. aastast	Eraldatud 2025	Kasutatud 2025	Jääk	Järgmise aastasse asutustele, üle viidud
Presidendi Kantselei	96	President Rüütli matuste korraldamine	0	156	155	2	0
Kaitseministeerium	135	Turvalisuse tagamine Balti riikide elektrisüsteemi desünkroniseerimisel Venemaa ja Valgevene ühendussüsteemist ning sünkroniseerimisel Mandri-Euroopa elektrivõrguga	0	128	128	0	0
Kliimaministeerium	218	Mootorsõidukimaksu seaduse muudatuste rakendamine	0	550	550	0	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	21	Reisiparvlaev Estonia õnnetuse uute asjaolude hindamine	821	0	730	91	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	77	Sigade Aafrika katku tõrjeabinõud ja taudikollete likvideerimine	65	0	65	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	171	Ühistranspordi arendamine ja soodustamine	1 712	0	1 712	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	186	Sigade Aafrika katku tõrjeabinõud ja taudikollete likvideerimine	0	310	310	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	203	Sigade Aafrika katku tõrjeabinõud ja taudikollete likvideerimine	0	2 185	2 185	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	217	Sigade Aafrika katku tõrjeabinõud ja taudikollete likvideerimine	0	1 820	1 820	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	239	Sigade Aafrika katku tõrjeabinõud ja taudikollete likvideerimine	0	6 000	4 443	1 557	1 557
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	240	Sigade Aafrika katku tõrjeabinõud ja taudikollete likvideerimine	0	1 233	1 136	96	96
Rahandusministeerium	201	IT-arendused laste eest mootorsõidukimaksu kohustuse vähendamise tõttu	0	270	270	0	0
Siseministeerium	135	Turvalisuse tagamine Balti riikide elektrisüsteemi desünkroniseerimisel Venemaa ja Valgevene ühendussüsteemist ning sünkroniseerimisel Mandri-Euroopa elektrivõrguga	0	519	519	0	0
Kokku			2 598	13 170	14 022	1 746	1 654

K. Sihtotstarbeliste vahendite reservi kasutamine 2025. aastal

tuh eurot

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2024. aastast	Eraldatud 2025	Kasutatud 2025	Jääk	Järgmise aastase asutustele üle toodud
Riigikogu Kantslei	104	E-hääletamise ja m-hääletamise ettevalmistamine ja jätkusuutlikkuse tagamine	44	0	44	0	0
Riigikogu Kantslei	29	E-hääletamise ja m-hääletamise ettevalmistamine ja jätkusuutlikkuse tagamine	0	500	257	243	0
Riigikogu Kantslei	67	Läbipääsuvärvate soetus	0	140	5	135	135
Presidendi Kantslei	88	Küberturbe meetmete tõhustamine	18	0	18	0	0
Presidendi Kantslei	63	Krüptoseadme soetus	0	22	20	1	0
Riigikohus	73	IT vajaku kompenseerimine	7	0	7	0	0
Riigikantslei	108	Laiapindse riigikaitse, sh elanikkonnakaitse strateegilise kommunikatsiooni arendamine	141	0	141	0	0
Riigikantslei	21,46	Laiapindse riigikaitse tegevused	0	803	485	318	318
Riigikantslei	70	Riigikaitse kriiside lahendamise tõhustamine ja strateegilise kommunikatsiooni suurendamine	0	150	32	118	118
Haridus- ja Teadusministeerium	86	Ukraina sõjapõgenikest ülikoolide ja rakenduskõrgkoolide üliõpilaste õpetoetused	0	341	341	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	88	Välistoetuste mitteabikõlblikud kulud	0	3 085	3 085	0	0
Justiits- ja Digiministeerium	91	Digiühiskonna tulemusvaldkonna kulud ja investeeringud	113	0	113	0	0
Justiits- ja Digiministeerium	112	Laiapindse riigikaitse, sh elanikkonnakaitse arendamine	499	0	499	0	0
Justiits- ja Digiministeerium	1	Küberkaitse ja digiriigiga seotud ürituste ja kohtumiste korraldamine ja kohtukulud	312	0	199	114	0
Justiits- ja Digiministeerium	30	Majandusjulgeoleku ja elutähtsate teenuste kulud	0	1 586	1 171	415	415
Justiits- ja Digiministeerium	41	Õigusemõistmise tagamine	0	582	582	0	0
Justiits- ja Digiministeerium	87	Laia riigikaitse, sh elanikkonnakaitse tegevuste arendamine	0	520	107	413	413
Justiits- ja Digiministeerium	88	Välistoetuste mitteabikõlblikud kulud	0	63	63	0	0
Kaitseministeerium	77	IKT küberturvalisuse kulud	88	0	88	0	0
Kliimaministeerium	70	Jäämurdetööd ja talvine navigatsioon	36	0	36	0	0
Kliimaministeerium	75	IT-tegevuskulud	145	0	145	0	0
Kliimaministeerium	76	Elektri jaotusvõrkude kliimakindluse suurendamine	8 636	0	8 636	0	0
Kliimaministeerium	114	Ministeeriumite ümberkorraldamise projektide teostamine	51	0	51	0	0

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2024. aastast	Eraldatud 2025	Kasutatud 2025	Jääk	Järgmise aastasse asutustele üle toodud
Kliimaministeerium	117	IKT küberturvalisuse projektide teostamine	577	0	521	56	0
Kliimaministeerium	119	Riigilaevastiku kulud ja investeeringud	3 380	0	3 380	0	0
Kliimaministeerium	16	Toetus ASile ALARA	0	4 820	786	4 034	4 034
Kliimaministeerium	22	EL elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse tagamise direktiivi rakendamise	0	21	0	21	21
Kliimaministeerium	27	Laiapindse riigikaitse investeeringud	0	72	72	0	0
Kliimaministeerium	39	Riigilaevastiku tegevuskulud ja investeeringud	0	13 433	8 475	4 958	4 958
Kliimaministeerium	49	Avaandmete direktiivi ülevõtmine	0	890	155	735	735
Kliimaministeerium	50	AS Eesti Raudtee tulude ja kulude tasakaalu tagamine	0	34 966	34 954	12	12
Kliimaministeerium	56	Rahvusvaheliste liikmemaksude suurenemine	0	78	78	0	0
Kliimaministeerium	73	Mehitamata õhusõidukite soetus, seire tõhustamine ja kütamise toetamine sigade Aafrika katku leviku tõkestamiseks	0	295	214	81	81
Kliimaministeerium	88	Välisloetuste mitteabikõlblikud kulud	0	10 662	10 662	0	0
Kultuuriministeerium	61	Rahvusvahelise kaitse saatjate ja ajutise kaitse saajate kohanemisprogramm. eesti keele õpe	3 553	0	934	2 618	0
Kultuuriministeerium	68	Eesti Rahvusringhäälingu IKT küberturvalisuse kulud	38	0	38	0	0
Kultuuriministeerium	4	Rahvusvaheliste kultuuri- ja spordisündmuste toetamine	0	2 000	1 984	16	0
Kultuuriministeerium	11	Rahvusvaheliste kultuuri- ja spordisündmuste toetamine	0	872	705	168	0
Kultuuriministeerium	28	ERRi kulud laiapindse riigikaitse tagamiseks	0	968	968	0	0
Kultuuriministeerium	32	Eesti meeste korvpallikoondise Euroopa meistrivõistluste finaalturniiril osalemine	0	200	200	0	0
Kultuuriministeerium	70	Eesti kultuuri teadus- ja arendusprogrammi piloteerimine	0	0	0	0	0
Kultuuriministeerium	71	Eesti Rahvusringhäälingu küberturvalisuse kulud	0	135	135	0	0
Kultuuriministeerium	80	Leiutasu	0	14	14	0	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	91	Digiühiskonna tulemusvaldkonna kulud ja investeeringud	145	0	51	94	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	110	Sise- ja välisveebi kaasajastamine	2	0	2	0	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	26,97	GPS häirete analüüsimiseks kasutatava tarkvara litsentsitasu, monitooringuvõrgu väljaehitamine ja monitooringuigaama investeeringud	0	288	280	8	8

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2024. aastast	Eraldatud 2025	Kasutatud 2025	Jääk	Järgmise aastase asutustele üle toodud
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	54	Sõjapõgenike töövaidluste ennetamine ja tööalastest õigustest teadlikkuse tõstmine	0	100	0	100	100
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	66	Nimemärgiste registri loomine ja järelevalveandmebaasi kasutuslitsentsi soetamine	0	210	0	210	175
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	72	Küberturvalisuse tugevdamine	0	71	8	63	63
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	88	Välisloetuste mitteabikõlblikud kulud	0	320	320	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	33	Ukraina sõjapõgenike rahvastikutoimingud	60	0	0	60	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	109	IKT küberturvalisuse kulud	60	0	60	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	130	Kontorihoone energiatõhusustööd	2	0	0	2	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	135	Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamine	11	0	11	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	43	Ühistranspordi dotatsiooni puudujäägi katmine	0	37 680	37 680	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	47	Varustuskindluse pilootprojekti väljatöötamine	0	148	71	77	77
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	58	Põllumajandustootjate suu- ja sõrataudi bioohutusnõuete täitmine	0	1 500	1 355	145	145
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	76,98	Trichinella uuringukulud ja loomakorjuse nõuetekohase utiliseerimisvõimekuse tõstmine. sh matmispaikade rajamine	0	1 993	243	1 751	353
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	79	Metssealiha konservide kokkuost ja transport	0	1 674	583	1 091	1091
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	82,93	Liikmemaksude kallinemine	0	58	58	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	88	Välisloetuste mitteabikõlblikud kulud	0	931	931	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	90	Välisloetuste mitteabikõlblikud kulud	0	1 329	1 299	30	30

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2024. aastast	Eraldatud 2025	Kasutatud 2025	Jääk	Järgmise aastasse asutustele üle toodud
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	95	Investeeringutoetused ning seafarmide territooriumil ja ümbruses viibimiskeelu rakendamise kulude toetused	0	3 010	10	3 000	865
Rahandusministeerium	9	IKT küberturvalisuse kulud	10	0	10	0	0
Rahandusministeerium	43	Laiapindse riigikaitse tegevuskulud	2	0	2	0	0
Rahandusministeerium	47	Rahapesu vastase võitluse tegevused	23	0	22	1	0
Rahandusministeerium	125	Teadusuuringud	73	0	0	73	0
Rahandusministeerium	127	Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamiseks töötamise registri arendamine	28	0	28	0	0
Rahandusministeerium	24	Laiapindse riigikaitse tegevused	0	1 146	934	212	212
Rahandusministeerium	31	Laia riigikaitse sanktsioonikuritegude menetlemine	0	507	456	51	51
Siseministeerium	50	Laiapindse riigikaitse, sh elanikkonnakaitse arendamise kulud ja investeeringud	1 014	0	995	19	0
Siseministeerium	95	Idapiiri väljaehitamine ja taristu investeeringud	6 740	0	6 740	0	0
Siseministeerium	100	Küberturvalisuse tagamine	133	0	133	0	0
Siseministeerium	113	Energiasäästumeetme rakendamine	60	0	45	15	0
Siseministeerium	124	Energiasäästumeetme rakendamine	6	0	0	6	0
Siseministeerium	132	Automaatse biomeetrilise identifitseerimissüsteemi rakendamine	795	0	795	0	0
Siseministeerium	133	Ukraina sõjapõgenikega seotud kulud	817	0	806	11	0
Siseministeerium	134	Elutähtsa teenuse toimepidevuse direktiivi rakendamine	33	0	32	0	0
Siseministeerium	12	Siseturvalisuse fondide erimeetmete kaasrahastamine	0	1 044	0	1 044	0
Siseministeerium	25	EL digiteenuste määruse rakendamine	0	124	95	29	29
Siseministeerium	42	Laiapindse riigikaitse ja elanikkonnakaitse arendamine	0	16 698	16 177	521	521
Siseministeerium	60	Automaatse biomeetrilise identifitseerimissüsteemi rakendamine	0	1 178	116	1 061	1 061
Siseministeerium	62	Ukraina sõjapõgenikega seotud tegevused	0	5 178	3 560	1 618	1 618
Siseministeerium	85	Arraiolise tippkohtumise turvamine	0	139	135	4	1
Siseministeerium	89	Laiapindse riigikaitse ja elanikkonnakaitse arendamine	0	1 572	1 371	200	200
Sotsiaalministeerium	44	Laiapindse riigikaitse, sh elanikkonnakaitse arendamine	121	0	117	4	0
Sotsiaalministeerium	52	Ukraina sõjapõgenikega seotud kulud	3 892	0	3 047	844	0
Sotsiaalministeerium	69	Ukraina sõjapõgenikega seotud kulud	281	0	6	275	0
Sotsiaalministeerium	96	Tervishoiuvaru haldamine ja tervishoiuteenuste osutajate kriisitoimepidevuse tõstmine	1 220	0	1 220	0	0

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2024. aastast	Eraldatud 2025	Kasutatud 2025	Jääk	Järgmise aastase asutustele üle toodud
Sotsiaalministeerium	20	Hädaolukorra seaduse muutmine ja EL elutähtsate teenuste toimepidevuse tagamise direktiivi ülevõtmine	0	63	16	47	47
Sotsiaalministeerium	55	Ukraina sõjapõgenikele tervishoiuteenuste osutamine	0	2 259	2 237	22	0
Sotsiaalministeerium	57.84	Virtuaalse privaativõrgu lahenduse kasutuselevõtmine	0	177	149	28	10
Sotsiaalministeerium	59	Tervishoiu hädaolukordadeks ja riigikaitseks valmistumise korraldamine	0	739	659	79	79
Sotsiaalministeerium	88	Välisloetuste mitteabikõlblikud kulud	0	865	865	0	0
Välisministeerium	78	IKT küberturvalisuse kulud ja investeeringud	92	0	92	0	0
Välisministeerium	90	Venemaa, Aasia ja Arktika suunalised rakendusuuringud ja diplomaatia aialoo uurimine	797	0	773	24	0
Välisministeerium	23	Sidevõrkude laiendamine ja turbetaseme tõstmine	0	892	563	329	329
Välisministeerium	52	Rahvusvahelise Eesti keskuse ehituse toetamine Torontos	0	1 372	0	1 372	1 372
Välisministeerium	53	Eesti kultuuripäevade korraldamise toetamine	0	75	75	0	0
Välisministeerium	61	Toetus Moldova Vabariigi tegevusteks	0	748	526	222	222
Kokku			34 053	161 307	166 160	29 200	19 901

L. Omandireformi reservfondi kasutamine 2025. aastal

tuh eurot

Vabariigi Valitsuse omandireformi reservfondist eraldatakse vahendeid erastamisest laekuva raha kasutamise seaduse alusel kehtestatud määruse kohaselt.

Valitsemisala	Korralduse/käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2024. aastast	Eraldatud 2025	Kasutatud 2025	Jääk	Järgmise aastase asutustele üle toodud
Kultuuriministeerium	186	Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste hooldus, remont, konserveerimine, restaureerimine	165	0	2	163	143
Kultuuriministeerium	349	Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste hooldus, remont, konserveerimine, restaureerimine	1 495	0	1 493	2	0
Kultuuriministeerium	275	Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste hooldus, remont, konserveerimine, restaureerimine	2 510	0	2 379	131	131

Valitsemisala	Korralduse/käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2024. aastast	Eraldatud 2025	Kasutatud 2025	Jääk	Järgmise aastase asutustele üle toodud
Kultuuriministeerium	246	Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste hooldus, remont, konserveerimine, restaureerimine	3 000	0	248	2 752	2 752
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	65	Maareformiga seotud kulud	22	0	2	20	20
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	135	Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamine	33	0	1	33	33
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	165	Maareformiga seotud kulud	94	0	2	92	92
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	455	Maareformi elluviimine ja ettevõtlike arendamiseks vajaliku keskkonna ja tingimiste loomine	234	0	40	195	195
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	16	Hoonestusõiguse seadmine	255	0	3	252	252
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	247	Maareformi elluviimine ja ettevõtlike arendamiseks vajaliku keskkonna ja tingimuste loomine	0	1 381	942	439	439
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	108	Möödistuslennuki kapitaalremont	0	700	0	700	700
Rahandusministeerium	10	Kohalike omavalitsuste üksustele	6	0	0	6	6
Rahandusministeerium	34,456,62,248	Omandi- ja maareformi ülesannete täitmine	39	0	31	8	8
Rahandusministeerium	108,55,456,96,248	Riigile loovutatud korterite ülalpidamiskulud	45	0	45	0	0
Rahandusministeerium	279	Õigusvastaselt võõrandatud vara kompenseerimine ja kasutamata erastamisväärtpaberite hüvitamine	304	0	0	304	304
Rahandusministeerium	45	Maa korralise hindamisega seotud infotehnoloogilised arendustööd ja infosüsteemide ülalhoid	166	0	55	111	111
Rahandusministeerium	66	RAS Agrotarve aktsiate erastamisega seotud võla hüvitamine kohtuotsuse alusel	43	0	5	39	39
Rahandusministeerium	167	Tallinna LV omandi- ja maareformi menetlustoimikute arhiveerimine	30	0	30	0	0
Kokku			8 443	2 081	5 279	5 244	5 222

M. Lisas a1 kajastatud riigiraamatupidamiskohustuslaste tulemiaruaande võrdlus riigieelarve täitmise aruandega

2025. a

	Tulemiaruaande näitajad				Riigieelarve täitmise aruande näitajad			
	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud	Tulem	Tulud	Kulud	Korrigeeri- mised	Tulem
Riigikogu	67	-32 798	-98	-32 828	67	-32 895	0	-32 828
Vabariigi President	46	-6 699	-328	-6 982	46	-6 989	-38	-6 982
Riigikontroll	0	-5 918	-2	-5 920	0	-5 920	0	-5 920
Õiguskantsler	13	-3 433	-2	-3 422	13	-3 434	0	-3 422
Riigikohus	408	-7 034	-462	-7 089	394	-6 979	-503	-7 089
Riigikantselei	4 853	-26 649	-3	-21 799	4 664	-26 653	189	-21 799
Haridus- ja Teadus- ministeerium	133 958	-1 091 149	0	-957 191	135 705	-1 092 104	-792	-957 191
Justiits- ja Digimi- nisteerium	103 198	-359 118	-5 223	-261 143	89 568	-342 470	-8 242	-261 143
Kaitseministeerium	502 761	-1 513 231	-28 659	-1 039 129	463 096	-1 738 102	235 878	-1 039 129
Kliimaministeerium	955 765	-1 090 193	74 553	-59 875	1 027 923	-1 058 441	-29 357	-59 875
Kultuuriministee- rium	66 428	-363 349	-2 036	-298 958	17 760	-362 644	45 926	-298 958
Majandus- ja Kom- munikatsioonimi- nisteerium	483 897	-1 217 053	17 186	-715 970	173 409	-1 216 557	327 178	-715 970
Regionaal- ja Põllu- majandusministee- rium	469 790	-1 507 067	7 146	-1 030 131	473 366	-780 120	-723 376	-1 030 131
Rahandusministee- rium	15 394 378	-8 427 690	-37 651	6 929 036	15 723 124	-404 145	-8 389 943	6 929 036
Siseministeerium	112 102	-665 593	-49 589	-603 080	110 706	-617 554	-96 232	-603 080
Sotsiaalministee- rium	5 488 290	-7 300 010	-109 432	-1 921 152	79 877	-7 397 366	5 396 338	-1 921 152
Välisministeerium	14 650	-124 437	-74	-109 862	14 395	-124 437	180	-109 862
Elimineerimised	-6 314 738	6 298 080	0	-16 658	-32 923	-2 918 483	2 934 749	-16 658
Kokku	17 415 864	-17 443 340	-134 674	-162 150	18 281 190	-18 135 294	-308 046	-162 150

2024. a

tuh eurot

	Tulemiaruaande näitajad				Riigieelarve täitmise aruande näitajad			
	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud	Tulem	Tulud	Kulud	Korrigeeri- mised	Tulem
Riigikogu	158	-32 923	-96	-32 861	158	-32 923	-96	-32 861
Vabariigi President	44	-5 693	-316	-5 965	44	-6 053	44	-5 965
Riigikontroll	1	-5 666	-1	-5 666	1	-5 666	-1	-5 666
Õiguskantsler	22	-3 388	-2	-3 368	22	-3 388	-2	-3 368
Riigikohus	404	-6 911	-367	-6 875	393	-6 840	-428	-6 875
Riigikantselei	2 134	-18 209	-3	-16 078	2 029	-18 212	106	-16 078
Haridus- ja Teadus- ministeerium	78 787	-1 003 049	0	-924 262	103 164	-1 001 977	-25 449	-924 262
Justiits- ja Digimi- nisteerium	52 850	-223 249	-6 149	-176 548	52 809	-226 150	-3 207	-176 548
Kaitseministeerium	189 420	-1 160 446	-29 501	-1 000 527	177 777	-1 108 514	-69 790	-1 000 527
Kliimaministeerium	838 707	-852 746	122 950	108 910	989 793	-838 111	-42 772	108 910

	Tulemiaruaruande näitajad				Riigieelarve täitmise aruande näitajad			
	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud	Tulem	Tulud	Kulud	Korrigeeri- mised	Tulem
Kultuuriministee- rium	60 997	-377 565	293	-316 275	15 254	-376 396	44 867	-316 275
Majandus- ja Kom- munikatsioonimi- nisteerium	428 842	-1 187 218	30 558	-727 817	145 143	-1 180 306	307 347	-727 817
Regionaal- ja Põllu- majandusministeer- ium	365 386	-1 371 104	7 187	-998 531	372 520	-637 218	-733 834	-998 531
Rahandusministeer- ium	14 364 859	-7 955 841	-36 532	6 372 486	14 262 155	-483 164	-7 406 505	6 372 486
Siseministeerium	65 099	-617 118	-45 442	-597 461	62 192	-560 422	-99 231	-597 461
Sotsiaalministeer- ium	5 135 939	-6 997 659	-97 612	-1 959 332	65 256	-7 075 452	5 050 864	-1 959 332
Välisministeerium	10 963	-118 593	15	-107 616	10 931	-118 593	47	-107 616
Elimineerimised	-5 803 576	5 679 493	0	-124 083	-28 647	-2 956 646	2 861 210	-124 083
Kokku	15 791 037	-16 257 886	-55 020	-521 869	16 230 994	-16 636 031	-116 832	-521 869

Riigieelarve tulude ja kulude erinevused võrreldes tulemiaruaruandega on riigieelarve täitmise aruande osades põhiseaduslike institutsioonide, Vabariigi Valitsuse, Riigikantselei ja ministeeriumite valitsemisalade kohta kajastatud korrigeerimistena sarnaselt aruande koondosas esitatuga. Arvestuspõhimõtete erinevusi on kirjeldatud käesoleva lisa osas C „Tulemiaruaruande ja riigieelarve aruande koondosa kirjetate võrdlus“.

Kaitseministeeriumi valitsemisala näitajaid erinevad riigi koondaruandes arvestatud andmetest, sh erinevad nii tulemiaruaruandes kui ka riigieelarve täitmises kajastatud näitajad. Kaitseministeerium lähtus aastatel 2023-2024 kaitseotstarbeliste varude ja varadega seotud kulude ja põhivara soetuste puhul omandiõiguse saamise momendist, kuid riigi koondaruande koostamisel on leitud, et teatud juhtudel ei olnud aasta lõpu seisuga varude ja varadega seotud hüved ja riskid veel Kaitseministeeriumi valitsemisalale üle tulnud, mistõttu vastavates summades on tulud, kulud ja põhivara soetused (investeeringud) kajastatud järgmisel aastal (vt ka selgitused lisa A1 A).

Kaitseministeeriumi valitsemisala tulude ja kulude korrigeerimine riigieelarve täitmise aruandes

	Tulemiaruaruande näitajad				Riigieelarve täitmise aruande näitajad			
	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja kulud	Tulem	Tulud	Kulud	Korrigeeri- mised	Tulem
2025								
Kaitseministeerium	502 761	-1 513 231	-28 659	-1 039 129	463 096	-1 738 102	235 878	-1 039 129
Korrigeerimine	0	-22 440	0	-22 440	0	-22 440	0	-22 440
Riigi koondaruandes	502 762	-1 535 671	-28 659	-1 061 568	463 096	-1 760 542	235 878	-1 061 568
2024								
Kaitseministeerium	189 420	-1 160 446	-29 501	-1 000 527	177 777	-1 108 514	-69 790	-1 000 527
Korrigeerimine	24 272	-144 751	0	-120 479	24 272	-144 751	0	-120 479
Riigi koondaruandes	213 692	-1 305 197	-29 501	-1 121 006	202 049	-1 253 265	-69 790	-1 121 006

Kaitseministeeriumi investeeringute korrigeerimine riigieelarve täitmise aruandes

	2025	2024
Kaitseministeerium	-618 233	-524 775
Korrigeerimine	-5 742	-16 954
Riigi koondaruandes	-623 975	-541 730
Sh põhivara soetus	-409 795	-520 246
Sh ettemaksete muutus	-51 913	39 920
Sh käibemaksukulu	-162 267	-61 404

3 Informatsioon kohalike omavalitsuste kohta

3.1 Bilanss

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata			Lisa
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	
Varad							
Käibevara							
Raha	542,8	512,6	457,1	268,0	263,8	241,4	
Finantsinvesteeringud	7,0	5,7	6,8	6,0	5,6	6,7	
Maksu- ja trahvinõuded	187,0	189,0	167,9	187,0	189,0	167,9	b2
Muud nõuded ja ettemak- sed	174,9	159,6	194,6	100,9	91,6	124,8	b3
Varud	21,0	19,5	18,5	0,8	0,5	0,6	
Käibevara kokku	932,7	886,4	844,9	562,7	550,5	541,4	
Põhivara							
Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes	0,0	0,0	0,0	43,3	42,1	39,0	b4
Osalused tütar- ja sidu- settevõtjates	157,1	190,5	188,0	519,9	533,2	517,3	b5
Finantsinvesteeringud	1,5	1,5	2,5	0,0	0,0	0,0	
Muud nõuded ja ettemak- sed	62,3	15,5	4,8	107,7	62,6	59,4	b3
Kinnisvarainvesteeringud	165,0	157,3	155,2	98,5	102,2	104,6	b6
Materiaalne põhivara	6 218,2	6 002,4	5 854,0	4 238,2	4 070,9	3 952,2	b7
Immateriaalne põhivara	9,0	9,1	9,0	2,3	2,1	2,8	
Bioloogilised varad	1,7	1,8	1,8	1,7	1,8	1,8	
Põhivara kokku	6 614,8	6 378,1	6 215,3	5 011,6	4 814,9	4 677,1	
Varad kokku	7 547,5	7 264,5	7 060,2	5 574,3	5 365,4	5 218,5	

	Konsolideeritud			Konsolideerimata			Lisa
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	
Kohustised ja netovara							
Lühiajalised kohustised							
Võlad tarnijatele	168,8	160,0	165,6	116,9	104,5	121,0	
Võlad töötajatele	211,9	202,0	186,9	150,9	145,0	134,6	
Maksuvõlad	95,6	89,6	82,8	67,4	63,5	59,7	
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	62,6	59,3	71,8	52,9	75,7	59,6	b9
Eraldised	5,7	4,3	2,2	1,2	0,1	0,4	
Laenukohustised	195,7	180,6	150,9	170,5	157,5	126,4	b10
Lühiajalised kohustised kokku	740,3	695,8	660,2	559,8	546,3	501,7	
Pikaajalised kohustised							
Laenukohustised	1 315,9	1 231,9	1 122,9	1 215,0	1 120,0	1 002,0	b10
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	6,8	6,3	5,7	10,9	11,5	12,3	b9
Eraldised	11,4	12,8	12,0	0,1	2,5	0,0	
Pikaajalised kohustised kokku	1 334,1	1 251,0	1 140,6	1 226,0	1 134,0	1 014,3	
Kohustised kokku	2 074,4	1 946,8	1 800,8	1 785,8	1 680,3	1 516,0	
Netovara							
Vähemusosalus	3,6	3,0	2,8	0,0	0,0	0,0	
Kohalike omavalitsuste Netovara							
Reservid	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	
Akumuleeritud tuleml	5 469,1	5 314,3	5 256,2	3 788,1	3 684,7	3 702,1	
Kohalike omavalitsuste netovara kokku	5 469,5	5 314,7	5 256,6	3 788,5	3 685,1	3 702,5	
Netovara kokku	5 473,1	5 317,7	5 259,4	3 788,5	3 685,1	3 702,5	
Kohustised ja netovara kokku	7 547,5	7 264,5	7 060,2	5 574,3	5 365,4	5 218,5	

3.2 Tulemiaruanne

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Lisa
	2025	2024	2025	2024	
Tegevustulud					
Maksutulud	2 082,3	1 969,0	2 082,3	1 969,0	b2
Saadud toetused	1 140,8	1 035,7	984,8	925,2	b11
Kaupade ja teenuste müük	1 098,4	1 072,1	226,1	224,1	b12
Muud tulud	42,5	38,8	37,7	33,2	b13
Tegevustulud kokku	4 364,0	4 115,6	3 330,9	3 151,5	
Tegevuskulud					
Tööjõukulud	-2 199,5	-2 121,0	-1 574,4	-1 524,8	b14
Majandamiskulud	-1 012,4	-986,0	-725,3	-703,8	b15
Antud toetused	-370,0	-349,3	-474,0	-510,6	b11
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	-365,8	-347,3	-236,4	-226,7	b16
Muud kulud	-245,3	-222,6	-196,7	-176,8	b17
Tegevuskulud kokku	-4 193,0	-4 026,2	-3 206,8	-3 142,7	
Tegevustulem	171,0	89,4	124,1	8,8	
Finantstulud ja -kulud					
Tulem osalustelt	13,0	9,0	5,8	9,4	b4, b5
Intrssikulu	-47,1	-59,5	-41,8	-52,0	b10
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	8,1	10,6	3,7	5,0	
Muud finantstulud	0,6	0,6	1,9	2,5	
Finantstulud ja -kulud kokku	-25,4	-39,3	-30,4	-35,1	
Ettevõtja tulumaks	-0,1	-0,5	0,0	0,0	
Aruandeperioodi tulem	145,5	49,6	93,7	-26,3	
Sh kohalike omavalitsuste osa tulemist	144,9	49,4	93,7	-26,3	
Sh vähemusosaluse osa tulemist	0,6	0,2			

3.3 Rahavoogude aruanne

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Lisa
	2025	2024	2025	2024	
Rahavood põhitegevusest					
Tegevustulem	171,0	89,4	124,1	8,8	
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	365,8	347,3	236,4	226,7	b16
Käibemaksukulu põhivara soetustelt	77,7	66,0	69,9	60,9	b17
Kasum/kahjum põhivara müügist	-13,1	-13,2	-12,2	-11,7	b13
Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimine	-198,6	-107,7	-143,8	-93,9	b11
Põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimine	19,5	15,9	30,9	84,9	b11
Kokku korrigeeritud tegevustulem	422,3	397,7	305,3	275,7	
Käibevarade netomuutus	-15,0	-15,0	-10,9	-17,5	
Kohustiste netomuutus	19,8	14,1	12,9	6,8	
Kokku rahavood põhitegevusest	427,1	396,8	307,3	265,0	
Rahavood investeerimistegevusest					
Tasutud põhivara soetamisel	-606,9	-550,6	-441,1	-414,4	b8
Laekunud põhivara müügist	29,4	18,3	27,3	16,3	b6,b7,b3
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	133,6	104,9	112,3	89,3	
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-15,4	-8,5	-52,7	-37,0	
Tasutud osaluste omandamisel ja valitseva mõju kadumisel	0,0	0,0	-27,2	-15,9	b4,b5
Laekunud osaluste müügist ja likvideerimisest	0,0	0,9	0,5	1,1	b4,b5
Laekunud dividendid	6,0	5,6	6,6	7,7	b5
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	-1,8	-1,1	0,0	0,0	
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	1,1	2,2	0,0	0,0	
Antud laenud	-0,6	-0,5	-7,1	-2,0	
Laekunud laenude tagasimaksed	0,6	0,4	7,5	7,7	
Laekunud intressid ja muud finantstulud	8,1	12,1	5,0	8,5	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-445,9	-416,3	-368,9	-338,7	
Rahavood finantseerimistegevusest					
Laekunud laenukohustused	339,4	327,0	324,7	313,7	b10
Laenukohustuste tagasimaksed	-243,7	-192,2	-216,9	-165,4	b10
Dividendidelt makstud tulumaks	-0,1	-0,5	0,0	0,0	
Makstud intressid ja muud finantskulud	-46,6	-59,3	-42,0	-52,2	b10
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	49,0	75,0	65,8	96,1	
Puhas rahavoog					
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	512,6	457,1	263,8	241,4	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	542,8	512,6	268,0	263,8	
Raha ja selle ekvivalentide muutus	30,2	55,5	4,2	22,4	

3.4 Netovara muutuste aruanne

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	Kohalike omavalitsuste netovara			Vähemusesalus	Kokku	Lisa
	Kassareserv	Akumuleeritud tulem	Kokku			
Jääk seisuga 31.12.2023	0,4	5 256,2	5 256,6	2,8	5 259,4	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		0,9	0,9		0,9	b6
Materiaalse põhivara ümberhindlus		7,8	7,8		7,8	b7
Aruandeperioodi tulem		49,4	49,4	0,2	49,6	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	58,1	58,1	0,2	58,3	
Jääk seisuga 31.12.2024	0,4	5 314,3	5 314,7	3,0	5 317,7	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		0,2	0,2		0,2	b6
Materiaalse põhivara ümberhindlus		9,7	9,7		9,7	b7
Aruandeperioodi tulem		144,9	144,9	0,6	145,5	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	154,8	154,8	0,6	155,4	
Jääk seisuga 31.12.2025	0,4	5 469,1	5 469,5	3,6	5 473,1	

B. Konsolideerimata aruanne

	Kassareserv	Akumuleeritud tulem	Kokku	Lisa
Jääk seisuga 31.12.2023	0,4	3 702,1	3 702,5	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		0,8	0,8	b6
Materiaalse põhivara ümberhindlus		7,2	7,2	b7
Aruandeperioodi tulem		-26,3	-26,3	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	-17,4	-17,4	
Osaluste soetusmaksumuse korrigeerimine		0,9	0,9	b4
Jääk seisuga 31.12.2024	0,4	3 684,7	3 685,1	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		0,2	0,2	b6
Materiaalse põhivara ümberhindlus		9,5	9,5	b7
Aruandeperioodi tulem		93,7	93,7	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	103,4	103,4	
Jääk seisuga 31.12.2025	0,4	3 788,1	3 788,5	

3.5 Arvestusmeetodid ja hindamisalused

Käesolev täiendav informatsioon annab ülevaate kohalike omavalitsuste üksuste finantsseisundist ja –tulemustest.

Kohalike omavalitsuste üksuste ja nende valitseva mõju all olevate üksuste nimekiri ja tähtsamad finantsnäitajad on esitatud aruande lisa b1.

2017. aasta oktoobrist on Eestis 79 kohaliku omavalitsuse üksust ning need on hõlmatud käesolevasse konsolideerimata aruandesse.

Konsolideeritud aruandesse on lisaks hõlmatud kohalike omavalitsuste valitseva mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja tütarettevõttjad (327 üksust, võrreldaval perioodil 333 üksust).

Aruanne baseerub aruandekohustuslaste poolt esitatud andmetele vastavuses avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile. Aruandekohustuslased kasutavad riigiga sarnaseid arvestuspõhimõtteid (vt 2.6. Arvestusmeetodid ja hindamisalused).

Konsolideerimata aruandes on kohalike omavalitsuste üksuste andmed esitatud konsolideerituna rida-realt meetodil, kusjuures nendevahelised nõuded, kohustised, tulud ja kulud on elimineeritud. Osalused valitseva ja olulise mõju all olevates sihtasutustes, mittetulundusühingutes ja äriühingutes on esitatud tuletatud soetusmaksumuses.

Konsolideeritud aruandes on kohalike omavalitsuste üksuste andmetele liidetud nende valitseva mõju all olevate üksuste andmed rida-realt meetodil, kusjuures aruandesse hõlmatud üksuste omavahelised varad, kohustised, netovara, tulud ja kulud on elimineeritud.

Aruanne on koostatud miljonites eurodes.

3.6 Lisad (b1-b21)

Lisa b1

Aruandes konsolideeritud üksused

mln eurot

A. Kohaliku omavalitsuse üksused

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024			31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem
Kokku	7 547,5	5 473,1	4 364,0	-4 193,0	145,5	7 264,5	5 317,7	4 115,6	-4 026,2	49,6	5 574,3	3 788,5	3 330,9	-3 206,8	93,7	5 365,4	3 685,1	3 151,5	-3 142,7	-26,3
Elimineerimised	71,9	30,7	118,6	-103,7	13,8	57,3	20,4	93,8	-93,1	3,4	8,2	10,8	-54,3	52,1	-1,9	11,4	13,9	-48,2	50,7	2,4
Harju maakond	3 666,0	2 681,0	2 076,8	-2 005,1	71,8	3 518,4	2 600,3	1 981,8	-1 923,5	48,5	2 820,0	1 953,2	1 634,1	-1 576,0	48,4	2 713,4	1 895,7	1 549,5	-1 565,7	-26,9
Anija Vallavalit-sus	33,7	26,5	15,8	-16,1	0,6	32,4	24,7	15,8	-15,6	0,0	18,3	11,3	14,7	-14,8	-0,3	19,1	11,6	14,6	-14,1	0,2
Harku Vallavalit-sus	148,3	108,8	55,8	-53,8	1,2	138,5	107,7	54,2	-48,9	4,2	104,8	69,0	50,2	-53,0	-3,5	100,1	72,5	48,8	-42,9	5,0
Jõelähtme Valla-valitsus	37,2	21,1	22,5	-23,3	-1,3	38,3	22,4	20,7	-21,8	-1,7	26,7	12,8	20,6	-21,4	-1,2	27,4	13,9	19,0	-20,0	-1,5
Keila Linnavalit-sus	49,0	32,3	29,6	-28,9	0,2	49,6	32,1	29,0	-28,0	0,4	42,9	26,8	27,3	-26,5	0,1	39,4	26,7	26,3	-25,7	0,4
Kiili Vallavalitsus	33,7	24,1	21,5	-21,0	0,2	34,0	23,9	19,5	-19,6	-0,4	7,3	-1,6	20,0	-18,9	0,8	6,9	-2,4	18,1	-21,5	-3,7
Kose Vallavalitsus	44,1	30,7	22,1	-22,1	-0,3	43,5	30,9	21,8	-21,7	-0,4	31,4	19,5	20,7	-20,5	-0,1	31,1	19,5	20,0	-21,5	-1,7
Kuusalu Vallava-litsus	28,4	14,6	20,5	-18,3	1,8	23,2	12,8	16,1	-16,4	-0,8	21,9	9,0	19,4	-17,1	2,1	16,4	7,0	15,1	-15,2	-0,5
Loksa Linnavalit-sus	9,7	5,8	5,9	-5,9	-0,1	10,2	5,9	5,7	-6,0	-0,5	7,9	4,2	5,5	-5,4	-0,1	8,2	4,3	5,4	-5,5	-0,3
Lääne-Harju Val-lavalitsus	71,0	53,1	34,8	-35,1	-0,8	71,4	53,9	32,7	-33,2	-1,1	38,3	21,4	31,7	-32,2	-0,9	38,7	22,3	30,3	-30,3	-0,6
Maardu Linnavalit-sus	66,6	56,6	35,4	-32,8	2,4	62,5	54,2	32,6	-31,1	1,3	37,3	32,8	32,4	-30,8	1,5	36,0	31,2	30,6	-29,5	1,0
Raasiku Vallava-litsus	35,6	26,7	13,8	-13,1	1,6	33,0	26,3	13,0	-12,4	0,4	29,8	20,9	13,8	-13,1	0,5	27,1	20,4	13,0	-12,4	0,3
Rae Vallavalitsus	155,1	102,9	79,2	-77,1	1,1	152,5	101,8	76,2	-75,6	-0,8	123,2	76,1	72,5	-71,0	0,3	123,1	75,8	69,4	-70,0	-0,9

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024			31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
Saku Vallavalitsus	111,4	57,1	39,4	-39,8	-2,1	106,9	59,1	36,4	-40,7	-5,8	72,3	22,6	34,3	-34,8	-2,0	68,1	24,6	32,1	-35,8	-4,9
Saue Vallavalitsus	129,8	81,5	71,6	-66,2	3,7	128,7	77,0	67,4	-63,6	1,9	82,1	35,2	66,6	-62,7	2,0	82,4	32,3	63,6	-65,4	-3,9
Tallinna Linnavalitsus	2 552,7	1930,1	1 533,0	-1 481,4	59,0	2 446,7	1 863,8	1 472,9	-1 426,1	48,0	2 046,7	1 512,3	1 135,2	-1 090,1	44,6	1 972,8	1 460,4	1 081,7	-1 098,6	-19,1
Viimsi Vallavalitsus	159,7	109,1	75,9	-70,2	4,6	147,0	103,8	67,8	-62,8	3,8	129,1	80,9	69,2	-63,7	4,6	116,6	75,6	61,5	-57,3	3,3
Hiiu maakond	70,1	51,3	29,9	-27,9	1,3	65,8	49,7	28,9	-26,6	1,6	50,7	34,2	26,0	-24,9	0,7	49,0	33,5	26,4	-23,5	2,3
Hiiumaa Vallavalitsus	70,1	51,3	29,9	-27,9	1,3	65,8	49,7	28,9	-26,6	1,6	50,7	34,2	26,0	-24,9	0,7	49,0	33,5	26,4	-23,5	2,3
Ida-Viru maakond	673,7	524,1	408,5	-398,4	6,1	661,2	517,4	385,0	-383,9	-4,7	434,0	315,3	262,2	-254,4	4,7	424,1	310,1	248,4	-246,1	-1,7
Alutaguse Vallavalitsus	49,3	46,4	21,0	-19,0	2,2	46,5	44,1	18,0	-18,4	-0,2	40,5	38,7	16,8	-14,9	1,9	38,3	36,7	14,4	-14,2	0,1
Jõhvi Vallavalitsus	60,9	49,8	26,1	-27,8	-2,3	62,8	52,1	25,8	-26,6	-1,7	39,6	28,6	25,3	-26,9	-1,9	41,1	30,5	25,1	-25,8	-1,1
Kohtla-Järve Linnavalitsus	144,3	90,0	140,3	-139,7	-0,8	143,9	90,7	133,5	-134,8	-3,5	53,3	17,3	63,0	-62,0	0,0	50,8	17,2	57,9	-59,0	-2,5
Lüganuse Vallavalitsus	43,8	36,1	18,8	-18,7	-0,4	44,0	36,5	17,2	-17,1	-0,8	20,5	13,4	15,7	-15,6	-0,1	20,3	13,5	14,2	-14,2	-0,2
Narva Linnavalitsus	265,5	211,7	139,8	-138,4	0,2	260,7	210,0	139,3	-136,2	1,7	201,4	154,9	92,1	-90,1	0,7	198,8	154,2	94,2	-90,9	1,7
Narva-Jõesuu Linnavalitsus	33,7	30,2	23,0	-17,1	5,9	28,2	25,6	15,4	-14,4	1,0	20,5	17,9	15,1	-12,5	2,6	17,1	15,1	11,9	-10,8	1,1
Sillamäe Linnavalitsus	55,2	41,3	26,7	-25,7	0,6	54,8	40,7	24,6	-25,0	-0,9	44,2	31,2	22,4	-21,0	1,1	43,5	30,1	20,4	-20,5	-0,5
Toila Vallavalitsus	21,0	18,6	12,8	-12,0	0,7	20,3	17,7	11,2	-11,4	-0,3	14,0	13,3	11,8	-11,4	0,4	14,2	12,8	10,3	-10,7	-0,3
Järva maakond	181,5	146,7	75,9	-73,6	1,5	178,7	144,8	72,2	-70,1	1,2	119,3	87,8	69,0	-66,5	1,7	116,8	86,1	65,7	-65,8	-0,3
Järva Vallavalitsus	43,5	32,9	24,7	-23,4	1,1	41,1	31,6	22,2	-22,4	-0,2	30,9	21,9	22,4	-21,4	0,8	29,5	21,1	20,3	-20,4	0,5
Paide Linnavalitsus	84,3	74,2	25,3	-24,9	0,3	85,3	73,7	26,7	-23,8	2,6	40,1	31,6	21,2	-20,3	0,7	40,6	30,9	22,4	-21,9	0,3
Türi Vallavalitsus	53,7	39,6	25,9	-25,3	0,1	52,3	39,5	23,3	-23,9	-1,2	48,3	34,3	25,4	-24,8	0,2	46,7	34,1	23,0	-23,5	-1,1

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024			31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem
Jõgeva maakond	143,1	102,2	72,3	-70,6	1,1	140,6	100,9	68,2	-68,1	-1,4	89,2	52,8	63,4	-62,8	-0,3	87,3	53,0	58,6	-59,3	-1,1
Jõgeva Vallavalit-sus	55,5	38,0	31,3	-30,9	0,1	55,9	37,9	31,2	-31,0	-0,5	41,6	25,3	28,4	-27,4	0,6	41,1	24,7	27,1	-27,1	-0,7
Mustvee Vallava-litsus	24,1	17,8	12,7	-12,7	0,1	23,3	17,5	11,7	-12,1	-0,6	15,8	10,1	11,7	-11,6	0,1	15,1	9,9	10,6	-10,9	0,3
Põltsamaa Valla-valitsus	63,5	46,4	28,3	-27,0	0,9	61,4	45,5	25,3	-25,0	-0,3	31,8	17,4	23,3	-23,8	-1,0	31,1	18,4	20,9	-21,3	-0,7
Lääne maakond	114,7	81,2	55,2	-54,3	-0,1	113,6	81,1	50,3	-51,3	-2,4	79,5	50,7	49,7	-48,8	0,1	78,4	50,6	45,4	-46,5	-2,3
Haapsalu Linna-valitsus	73,5	53,6	32,5	-32,3	-0,6	74,0	54,0	30,3	-31,6	-2,0	48,3	30,7	27,7	-27,7	-0,5	48,7	31,2	26,3	-27,2	-1,6
Lääne-Nigula Val-lavalitsus	36,6	23,6	20,2	-20,2	-0,2	35,9	23,9	18,2	-18,2	-0,6	26,6	16,0	19,5	-19,3	-0,1	26,0	16,2	17,3	-17,8	-0,9
Vormsi Vallavalit-sus	4,6	4,0	2,5	-1,8	0,7	3,7	3,2	1,8	-1,5	0,2	4,6	4,0	2,5	-1,8	0,7	3,7	3,2	1,8	-1,5	0,2
Lääne-Viru maa-kond	320,9	242,2	161,3	-152,6	7,0	297,3	234,7	152,9	-143,7	7,3	251,3	177,1	148,1	-140,3	6,4	228,1	170,5	141,1	-131,8	7,7
Haljala Vallavalit-sus	32,4	24,2	11,7	-11,7	-0,2	31,7	24,4	10,2	-10,2	-0,2	27,1	19,1	11,1	-10,7	0,2	26,1	18,9	9,6	-9,3	0,1
Kadrina Vallava-litsus	24,2	18,9	13,7	-12,6	1,0	21,9	17,9	12,1	-12,0	0,0	18,9	14,0	12,7	-11,4	1,2	16,4	12,8	11,0	-10,8	0,1
Rakvere Linnava-litsus	113,6	92,5	47,7	-39,2	7,8	100,7	84,3	48,8	-38,1	10,2	78,2	60,0	41,0	-34,2	6,5	66,3	53,4	43,4	-33,1	10,1
Rakvere Vallava-litsus	17,2	13,3	13,0	-13,2	-0,3	17,0	13,6	12,5	-12,2	0,1	17,2	13,3	13,0	-13,2	-0,3	17,0	13,6	12,5	-12,2	0,1
Tapa Vallavalit-sus	51,6	35,2	28,1	-28,7	-0,9	48,7	36,1	25,4	-26,2	-1,2	37,6	21,8	25,4	-25,7	-0,6	34,6	22,4	22,6	-23,3	-1,2
Vinni Vallavalit-sus	26,9	17,7	19,0	-18,0	1,0	23,8	16,8	16,0	-16,1	-0,4	22,4	13,4	18,1	-17,3	0,6	19,6	12,7	15,4	-15,6	-0,4
Viru-Nigula Valla-valitsus	21,0	16,5	12,0	-13,1	-1,2	21,4	17,6	12,0	-13,3	-1,4	18,7	14,2	11,8	-12,8	-1,0	19,0	15,2	11,8	-13,0	-1,3
Väike-Maarja Val-lavalitsus	34,0	23,9	16,1	-16,1	-0,2	32,1	24,0	15,9	-15,6	0,2	31,2	21,3	15,0	-15,0	-0,2	29,1	21,5	14,8	-14,5	0,2
Pärnu maakond	569,0	455,0	340,4	-318,0	19,9	546,7	434,8	319,7	-304,2	12,5	412,4	330,1	222,9	-203,2	18,7	389,7	311,0	210,2	-201,3	7,8

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024			31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem
Häädemeeste Val-lavalitsus	20,3	12,9	12,5	-12,4	-0,1	20,1	13,0	12,2	-12,8	-0,9	16,7	11,2	12,3	-12,0	0,1	16,2	11,0	11,9	-12,4	-0,7
Kihnu Vallavalit-sus	3,5	3,2	1,9	-2,1	-0,2	3,8	3,4	1,8	-2,0	-0,2	3,5	3,2	1,9	-2,1	-0,2	3,8	3,4	1,8	-2,0	-0,2
Lääneranna Val-lavalitsus	43,3	30,8	15,7	-12,6	2,4	34,4	28,3	13,4	-11,1	1,7	30,2	18,0	12,3	-9,2	2,9	20,3	15,1	12,7	-13,0	-0,4
Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus	28,5	21,6	20,4	-20,7	-0,5	29,2	22,2	19,2	-19,4	-0,5	23,4	16,8	19,7	-19,8	-0,3	23,8	17,0	18,5	-18,5	-0,2
Pärnu Linnavalit-sus	397,6	332,3	247,7	-230,1	16,8	388,0	315,4	235,1	-221,4	12,6	277,5	241,2	136,0	-121,7	14,3	269,5	226,8	128,7	-119,5	9,3
Saarde Vallavalit-sus	23,2	17,5	11,9	-11,9	-0,2	23,1	17,7	11,7	-11,3	0,2	18,7	13,3	10,4	-10,2	0,1	18,3	13,2	10,3	-9,7	0,4
Tori Vallavalitsus	52,6	36,7	30,3	-28,2	1,7	48,1	34,8	26,3	-26,2	-0,4	42,4	26,4	30,3	-28,2	1,8	37,8	24,5	26,3	-26,2	-0,4
Põlva maakond	122,5	91,6	65,0	-63,4	1,1	120,2	90,6	61,2	-60,1	0,2	86,7	60,8	57,0	-55,9	0,4	84,5	60,4	53,9	-52,5	0,7
Kanepi Vallavalit-sus	14,9	11,0	12,3	-11,0	1,3	14,2	10,0	11,1	-10,3	0,7	14,0	10,1	12,3	-11,0	1,1	13,1	9,0	11,1	-10,3	0,7
Põlva Vallavalit-sus	81,1	60,1	37,6	-37,3	-0,2	78,7	59,5	35,1	-35,0	-0,5	53,0	36,6	32,5	-32,9	-0,7	51,5	37,3	30,6	-30,4	-0,2
Räpina Vallavalit-sus	26,5	20,5	15,1	-15,1	0,0	27,3	21,1	15,0	-14,8	0,0	19,7	14,1	12,2	-12,0	0,0	19,9	14,1	12,2	-11,8	0,2
Rapla maakond	180,8	129,6	89,9	-88,8	-0,7	179,0	130,0	83,4	-83,8	-2,6	124,6	77,1	83,6	-81,3	1,1	120,7	75,7	77,7	-76,6	-0,3
Kehtna Vallavalit-sus	25,3	19,6	15,1	-14,2	0,9	22,8	18,7	13,4	-13,3	0,0	22,0	16,5	13,9	-12,7	1,1	19,3	15,4	12,5	-11,8	0,6
Kohila Vallavalit-sus	56,3	40,9	20,2	-20,1	-0,3	56,5	40,9	19,5	-19,6	-0,7	27,6	14,3	19,0	-18,1	0,6	26,7	13,5	18,3	-17,6	0,2
Märjamaa Valla-valitsus	37,4	26,1	19,6	-19,9	-1,0	38,1	27,1	18,8	-18,8	-0,7	24,2	13,3	17,4	-17,5	-0,5	24,4	13,7	16,8	-16,6	-0,2
Rapla Vallavalit-sus	61,8	43,0	35,0	-34,6	-0,3	61,6	43,3	31,7	-32,1	-1,2	50,8	33,0	33,3	-33,0	-0,1	50,3	33,1	30,1	-30,6	-0,9
Saare maakond	209,1	157,9	127,3	-121,0	5,1	200,4	152,6	119,3	-115,5	2,5	144,0	105,3	83,0	-81,2	1,1	141,2	104,3	81,4	-79,2	1,1
Muhu Vallavalit-sus	8,8	7,7	5,6	-4,8	0,8	7,6	6,9	4,7	-4,4	0,3	8,7	7,5	5,6	-4,8	0,8	7,4	6,7	4,7	-4,4	0,3
Ruhnu Vallavalit-sus	2,4	2,3	0,7	-0,7	0,1	2,4	2,3	0,8	-0,7	0,1	2,3	2,2	0,7	-0,7	0,1	2,2	2,1	0,8	-0,7	0,1

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024			31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
Saaremaa Vallavalitsus	197,9	147,9	121,0	-115,5	4,2	190,4	143,4	113,8	-110,4	2,1	133,0	95,6	76,7	-75,7	0,2	131,6	95,5	75,9	-74,1	0,7
Tartu maakond	715,0	391,3	464,8	-453,8	4,4	690,2	387,6	441,0	-451,7	-20,1	585,2	275,2	430,5	-423,3	-0,2	565,9	275,7	404,4	-416,5	-20,4
Elva Vallavalitsus	56,3	34,9	37,9	-37,2	0,6	56,8	34,9	35,9	-36,2	-1,2	33,0	12,3	35,2	-34,6	0,1	33,2	12,2	33,2	-33,4	-0,7
Kambja Vallavalitsus	47,1	28,5	36,4	-35,3	0,7	46,3	27,7	33,9	-34,1	-0,6	45,0	26,7	35,1	-34,1	0,5	44,5	26,0	32,7	-32,9	-0,6
Kastre Vallavalitsus	26,7	16,7	17,4	-16,6	0,6	27,2	17,1	16,0	-16,3	-0,6	22,5	12,7	16,1	-15,2	0,6	22,9	12,9	14,8	-15,1	-0,6
Luunja Vallavalitsus	22,7	14,3	15,5	-13,3	1,9	21,4	12,1	13,6	-12,5	0,7	18,1	9,7	14,8	-12,9	1,6	17,4	8,1	13,3	-12,1	0,8
Nõo Vallavalitsus	21,3	15,3	11,5	-11,3	0,2	21,4	15,3	10,6	-10,7	-0,2	17,2	11,2	10,9	-10,7	0,1	17,2	11,1	10,1	-10,1	-0,2
Peipsiääre Vallavalitsus	18,8	12,4	13,6	-13,4	0,1	18,6	12,4	12,7	-13,1	-0,7	15,2	9,1	12,0	-11,8	-0,1	15,1	9,1	11,0	-11,4	-0,7
Tartu Linnavalitsus	456,7	239,8	296,2	-290,7	0,7	443,5	239,0	284,5	-296,3	-17,8	386,0	178,6	271,4	-269,5	-2,7	375,9	181,3	256,4	-270,4	-19,4
Tartu Vallavalitsus	65,4	29,4	36,3	-36,0	-0,4	55,0	29,1	33,8	-32,5	0,3	48,2	14,9	35,0	-34,5	-0,3	39,7	15,0	32,9	-31,1	1,0
Viljandi maakond	187,4	128,8	117,3	-113,4	2,6	182,3	125,7	110,0	-108,4	-0,4	155,3	99,1	109,5	-105,7	2,4	150,1	96,1	102,1	-100,4	-0,1
Mulgi Vallavalitsus	27,3	17,5	18,7	-18,1	0,4	26,1	17,1	17,8	-17,3	0,2	23,1	13,8	17,1	-16,3	0,6	21,6	13,2	15,8	-15,1	0,4
Põhja-Sakala Vallavalitsus	44,2	32,5	23,0	-22,6	0,3	41,6	32,2	21,0	-21,1	-0,4	32,4	22,0	20,8	-20,3	0,3	29,9	21,6	18,8	-18,8	-0,2
Viljandi Linnavalitsus	64,5	43,8	44,0	-42,3	1,2	64,2	42,5	41,3	-40,3	0,2	55,4	34,9	40,9	-39,6	0,7	55,5	34,1	38,6	-37,8	0,1
Viljandi Vallavalitsus	51,4	35,0	31,6	-30,4	0,7	50,4	33,9	29,9	-29,7	-0,4	44,4	28,4	30,7	-29,5	0,8	43,1	27,2	28,9	-28,7	-0,4
Valga maakond	119,2	99,6	65,8	-63,2	1,9	120,1	97,7	63,0	-60,7	1,7	76,7	59,5	59,3	-56,1	2,9	75,8	56,6	56,5	-53,5	2,2
Otepää Vallavalitsus	19,2	16,4	16,9	-16,6	0,2	19,6	16,2	16,3	-16,2	0,0	15,4	13,3	14,8	-14,6	0,2	15,6	13,1	14,2	-14,1	0,0
Tõrva Vallavalitsus	28,1	21,1	14,5	-14,6	-0,3	28,9	21,4	14,5	-13,7	0,5	13,1	7,2	13,0	-12,9	0,0	13,4	7,2	13,0	-12,0	0,7
Valga Vallavalitsus	71,9	62,1	34,4	-32,0	2,0	71,6	60,1	32,2	-30,8	1,2	48,2	39,0	31,5	-28,6	2,7	46,8	36,3	29,3	-27,4	1,5

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024			31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
Võru maakond	202,6	159,9	95,0	-85,2	8,7	192,7	149,4	84,9	-81,5	2,3	137,2	99,5	86,9	-78,5	7,5	129,0	91,9	78,4	-74,7	2,6
Antsla Vallavalit- sus	19,6	16,1	9,1	-8,4	0,7	19,3	15,4	10,6	-8,9	1,6	17,6	14,1	9,1	-8,4	0,5	17,4	13,6	10,6	-8,9	1,6
Rõuge Vallavalit- sus	24,4	17,5	12,5	-11,9	0,4	25,1	17,0	12,2	-11,5	0,5	23,6	16,8	12,1	-11,5	0,4	24,4	16,4	11,8	-10,9	0,7
Setomaa Vallava- litsus	11,0	7,1	7,9	-8,1	-0,2	11,4	7,4	8,1	-8,0	0,0	10,8	6,9	7,9	-8,0	-0,2	11,2	7,1	7,9	-7,7	0,0
Võru Linnavalit- sus	102,6	77,4	39,0	-31,9	6,0	93,5	69,8	29,3	-28,9	-0,3	47,6	27,2	32,4	-26,8	5,2	39,7	22,0	24,7	-24,3	-0,2
Võru Vallavalit- sus	45,0	41,8	26,5	-24,9	1,8	43,4	39,8	24,7	-24,2	0,5	37,6	34,5	25,4	-23,8	1,6	36,3	32,8	23,4	-22,9	0,5

B. Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

Konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised sihtasutused ja mittetulundusühingud osaluse määraga 100%:

	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem
Sihtasutused ja mittetulundusühin-gud kokku	505,1	401,4	563,0	-535,0	27,3	468,9	373,0	528,0	-509,5	17,8
Valitsussektoris kuuluvad sihtasu-tused ja MTÜ-d	495,6	395,2	544,7	-517,2	27,0	460,0	367,2	509,8	-491,9	17,2
SA Ida-Viru Kesksaigla	71,8	53,7	76,7	-75,9	0,7	72,2	53,0	75,1	-75,2	-0,3
SA Pärnu Haigla	55,2	38,9	86,4	-84,7	1,7	52,8	37,1	82,8	-80,0	2,7
SA Tallinna Lastehaigla	31,6	25,8	53,0	-51,5	1,8	29,9	24,0	49,0	-49,1	0,3
SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur	25,0	21,3	14,2	-1,7	12,5	8,9	8,8	1,8	-1,8	0,0
Narva Haigla SA	21,7	16,0	39,7	-39,1	0,6	19,7	15,4	37,1	-36,9	0,2
Kuressaare Haigla SA	21,6	17,2	31,5	-27,9	3,6	17,0	13,6	25,0	-24,4	0,7
Veskimõldre Haridusmaja SA	21,4	21,3	3,4	-1,4	2,0	19,5	19,3	6,8	-1,1	5,7
Kiili Varahalduse SA	19,5	18,7	3,6	-4,2	-0,6	20,3	19,3	7,4	-3,9	3,4
SA Tallinna Kultuurikatel	17,1	16,4	2,9	-3,0	-0,1	16,9	16,4	1,8	-2,1	-0,4
Raadi SA	9,0	6,4	1,0	-1,2	-0,3	9,8	6,7	1,0	-1,2	-0,4
MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus	8,6	5,4	42,4	-42,3	0,2	9,7	5,2	40,4	-39,9	0,7
SA Paide Spordikeskus	8,2	6,6	0,6	-0,8	-0,2	8,7	6,8	3,1	-0,7	2,3
SA Elva Kultuur ja Sport	8,0	5,1	1,3	-1,2	0,1	8,3	4,9	1,1	-1,3	-0,4
Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid SA	7,8	3,5	1,9	-1,6	0,3	5,0	3,2	1,8	-1,5	0,3
MTÜ Rakvere Haigla	6,4	6,4	0,0	0,0	0,0	6,4	6,4	0,0	0,0	0,0
SA Hiiumaa Sadamad	6,2	6,1	0,3	-0,7	-0,3	6,5	6,4	0,4	-0,7	-0,3
SA Tallinna Haigla Arendus	5,9	5,9	0,9	-0,8	0,1	6,1	5,8	1,9	-1,3	0,6
MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus	5,6	3,0	16,6	-16,4	0,2	5,4	2,9	15,3	-15,3	0,1
SA Põltsamaa Tervis	5,1	3,1	3,4	-2,7	0,6	4,6	2,5	2,8	-2,5	0,2
SA Märjamaa Valla Spordikeskus	4,5	4,4	0,5	-0,7	-0,2	4,6	4,5	0,4	-0,7	-0,2
SA Tallinna Lauluvaljak	4,2	3,9	1,9	-1,6	0,3	4,0	3,6	1,2	-1,4	-0,1
SA Perekodu	4,1	3,3	3,4	-3,2	0,2	3,5	3,1	2,9	-3,0	-0,1
Lääne-Saare Kultuurivara SA	4,0	4,0	0,1	-0,3	-0,1	4,1	4,1	0,1	-0,3	-0,1
SA Eesti Kaevandusmuuseum	4,0	3,9	0,5	-0,6	-0,1	3,9	3,9	0,5	-0,6	-0,2
SA Narva-Jõesuu Sadam	4,0	3,1	4,1	-1,0	3,1	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
SA Narva-Jõesuu Hooldekodu	3,5	3,1	3,3	-2,9	0,4	3,1	2,7	3,1	-2,9	0,2
SA Narva Linna Arendus	3,3	3,2	1,5	-1,1	0,3	1,9	1,9	1,4	-1	0,4
SA Võru Spordikeskus	3,2	2,7	0,9	-0,8	0,1	3,3	2,6	0,9	-0,8	0,0
Luunja Varahalduse SA	2,9	2,8	0,7	-0,8	-0,1	3,0	2,9	0,7	-0,8	-0,1
MTÜ Mulgi Elamuskeskus	2,9	2,3	0,3	-0,3	-0,1	3,0	2,4	0,3	-0,3	-0,1
MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit	2,9	2,9	0,0	0,0	0,0	2,9	2,9	0,1	-0,1	0,0
SA Paide Haldus	2,6	2,5	0,2	-0,4	-0,2	2,8	2,8	0,3	-0,5	-0,2
SA Tallinna Tehnika- ja Teaduskeskus	2,6	2,5	0,8	-0,8	0,0	2,6	2,5	0,6	-0,7	-0,1
SA Tartu Eluasemefond	2,6	2,2	0,2	-0,1	0,0	2,6	2,1	0,2	-0,1	0,0
MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus	2,5	1,6	2,4	-2,0	0,4	2,1	1,2	2,1	-2,0	0,1
SA Alutaguse Hoolekeskus	2,4	2,1	2,1	-2,1	0,1	2,2	2,0	2,0	-2,0	0,0
SA Anija Mõisa Haldus	2,2	2,2	0,3	-0,5	-0,2	2,4	2,4	0,2	-0,4	-0,2
SA Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskus	2,1	2,0	1,7	-1,5	0,1	1,9	1,8	1,5	-1,4	0,1
Hooldekodu Saaremaa Valss SA	1,9	1,8	1,9	-1,8	0,1	1,8	1,7	3,1	-1,7	1,4
Muhu Hooldekeskuse SA	1,9	1,8	0,9	-0,9	0,0	1,9	1,8	0,9	-0,9	0,0
SA Hiiu Maakonna Hooldekeskus	1,9	1,8	1,3	-1,3	0,0	1,9	1,8	1,3	-1,2	0,0
SA Sillamäe Haigla	1,9	1,6	2,3	-2,3	0,0	1,8	1,6	2,1	-2,0	0,2
SA Ajakeskus Wittenstein	1,8	1,8	0,6	-0,7	-0,1	2,0	1,9	0,6	-0,7	-0,1

	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
SA Anija Valla Spordimaailm	1,8	1,7	0,6	-0,6	0,0	1,8	1,8	0,4	-0,6	-0,2
SA Luunja Jõesadam	1,7	1,7	0,7	-0,3	0,4	1,4	1,4	0,2	-0,2	0,0
SA Rapla Spordirajatised	1,7	1,7	0,5	-0,6	0,0	1,7	1,7	0,5	-0,5	0,0
SA Tartu 2024	1,7	1,7	1,2	-2,2	-1,0	2,9	2,7	12,7	-12,1	0,6
Harjumaa Omavalitsuste Liit	1,6	1,4	1,9	-1,9	0,0	1,5	1,4	1,9	-2,0	-0,1
SA Järvamaa	1,6	1,3	1,9	-1,2	0,7	0,7	0,6	1,0	-0,8	0,1
SA Mäetaguse Arengufond	1,6	1,6	0,0	-0,1	0,1	1,5	1,5	0,0	0,0	0,1
SA Saadijärve	1,6	1,5	0,7	-0,7	0,0	1,5	1,5	0,5	-0,6	-0,1
MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liit	1,4	1,3	1,3	-1,3	0,0	1,4	1,3	1,2	-1,2	0,0
SA Lääneranna Hoolekanne	1,4	0,8	0,9	-0,8	0,1	1,3	0,7	0,8	-0,7	0,1
SA Mustvee Tervis	1,4	0,8	1,1	-1,1	-0,1	1,5	0,9	1,0	-1,0	-0,1
SA Taheva Sanatoorium	1,4	1,3	1,5	-1,3	0,2	1,2	1,1	1,4	-1,3	0,0
SA Võru Kannel	1,4	1,4	1,0	-0,9	0,0	1,4	1,3	1,0	-1,0	0,1
Vastselliina Piiskopilinnuse SA	1,4	1,4	0,3	-0,3	0,0	1,4	1,4	0,6	-0,6	0,0
MTÜ Kuressaare Campus	1,3	1,3	0,1	-0,2	-0,1	1,4	1,4	0,1	-0,2	-0,1
MTÜ Lääne-Viru Omavalitsuste Liit	1,2	0,8	2,6	-2,4	0,1	2,0	0,6	2,2	-2,3	-0,1
SA Otepää Tervisekeskus	1,2	1,1	1,5	-1,6	-0,1	1,3	1,1	1,5	-1,6	0,0
Võrumaa Arenduskeskus SA	1,2	0,0	7,4	-7,5	-0,1	1,2	0,1	3,0	-2,9	0,0
Kuremaa Elamuskeskus SA	1,1	0,9	1,1	-1,4	-0,3	1,5	1,1	1,8	-1,4	0,3
MTÜ Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit	1,1	-0,4	2,0	-2,4	-0,4	1,0	0,1	0,9	-1,1	-0,1
SA Holstre-Polli Spordikeskus	1,1	1,1	0,4	-0,4	0,0	1,2	1,1	0,6	-0,4	0,2
SA Peipsiveere Hooldusravikeskus	1,1	0,9	1,8	-1,7	0,0	1,0	0,9	1,7	-1,7	0,0
SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus	1,1	0,8	2,7	-2,8	0,0	1,1	0,8	2,7	-2,7	0,0
Panniärve Tervisepordikeskuse SA	1,0	1,0	0,7	-0,7	0,0	1,1	1,0	0,5	-0,5	0,0
SA Hariu Ettevõtlus- ja Arenduskeskus	1,0	0,6	0,7	-0,6	0,1	0,9	0,5	0,7	-0,6	0,0
SA Hooldekodu Härmalõng	1,0	0,9	1,4	-1,5	-0,1	1,1	0,9	1,4	-1,4	0,0
SA Kalevipoja Koda	1,0	1,0	0,2	-0,3	-0,1	1,1	1,1	0,2	-0,2	-0,1
SA Kuressaare Teater	1,0	0,9	1,1	-1,0	0,1	1,2	0,8	0,7	-0,7	0,0
SA Narva-Jõesuu Peremaiad	1,0	0,9	0,9	-0,9	0,0	0,9	0,9	0,2	-0,2	0,0
SA Palivere Turismi- ja Tervisespordi-	1,0	1,0	0,1	-0,2	-0,1	1,1	1,1	0,3	-0,2	0,2
SA Põltsamaa Sport	1,0	1,0	0,5	-0,6	-0,1	1,1	1,1	0,6	-0,6	-0,1
SA Rõngu Hooldekodu	1,0	0,8	2,0	-2,0	0,0	1,0	0,7	1,6	-1,4	0,1
SA Valgehobusemäe Suusa- ja Puhke- keskus	1,0	1,0	0,5	-0,5	0,0	1,1	1,0	0,4	-0,5	-0,1
Jõhvi Hooldekeskus SA	0,9	0,8	1,2	-1,2	0,0	0,9	0,8	1,1	-1,1	0,0
MTÜ Tartumaa Omavalitsuste Liit	0,9	0,0	4,4	-4,3	0,1	0,4	-0,1	2,3	-2,4	-0,1
SA Alutagusemaa	0,9	0,5	0,6	-0,1	0,5	0,1	0,1	0,2	-0,1	0,0
SA Ida-Viru Ettevõtluskeskus	0,9	0,2	2,7	-2,6	0,0	0,7	0,2	2,6	-2,5	0,0
SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hooldus- keskus	0,9	0,7	1,5	-1,5	0,0	0,9	0,7	1,5	-1,4	0,2
SA Räpina Sadamad ja Puhkealad	0,9	0,9	0,1	-0,1	0,0	0,9	0,9	0,1	-0,1	0,0
SA Tartumaa Turism	0,8	0,2	1,1	-1,1	0,0	0,8	0,2	1,0	-1,0	0,0
MTÜ Eesti Linnade ja Valdade Liit	0,7	0,5	2,7	-2,9	-0,2	0,9	0,7	2,1	-2,0	0,1
MTÜ Järvamaa Ühistranspordi Keskus	0,7	0,5	2,3	-2,3	0,0	0,7	0,5	2,2	-2,2	0,0
MTÜ Tartumaa läätmearendus	0,7	0,7	0,0	-0,1	-0,1	0,8	0,8	0,0	-0,1	-0,1
SA Aarike Hooldekeskus	0,7	0,6	1,3	-1,2	0,1	0,5	0,5	1,2	-1,2	0,0
SA Hiiumaa Arenduskeskus	0,7	0,4	1,0	-0,9	0,0	0,7	0,4	0,8	-0,8	0,0
SA Kiviõli Tervisekeskus	0,7	0,4	2,1	-2,0	0,1	0,6	0,3	1,8	-1,8	0,0
Tartumaa Ühistranspordikeskus MTÜ	0,7	0,1	8,6	-8,6	0,0	0,7	0,1	8,6	-8,5	0,1
MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus	0,6	0,0	7,8	-7,8	0,0	0,5	0,0	7,4	-7,4	0,0

	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
SA A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel	0,6	0,5	0,3	-0,2	0,1	0,5	0,4	0,2	-0,2	0,0
SA Pärnumaa Arenduskeskus	0,6	0,3	2,4	-2,4	0,1	0,5	0,2	1,3	-1,2	0,0
SA Rannarahva Muuseum	0,6	0,5	0,7	-0,7	0,1	0,5	0,4	0,6	-0,6	0,0
SA Tartu Kultuurkapital	0,6	0,4	0,2	-0,3	0,0	0,6	0,4	0,2	-0,3	0,0
SA Valgamaa Arenguagentuur	0,6	0,5	1,1	-1,1	0,0	0,6	0,5	1,0	-0,9	0,1
MTÜ Kagu Ühistranspordikeskus	0,5	0,1	6,9	-6,9	0,0	0,5	0,1	6,7	-6,7	0,0
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	0,5	0,2	2,3	-2,2	0,1	0,4	0,2	2,2	-2,2	0,0
Narva Linnaelamu SA	0,5	0,3	1,8	-1,8	0,0	0,5	0,2	1,7	-1,7	0,0
SA Iisaku Kihelkonna Muuseum	0,5	0,5	0,2	-0,2	0,0	0,5	0,5	0,2	-0,2	0,0
SA Mooste Mõis	0,5	0,5	0,2	-0,2	0,0	0,5	0,5	0,3	-0,2	0,1
SA Räpina Inkubatsioonikeskus	0,5	0,5	0,2	-0,2	0,0	0,5	0,5	0,2	-0,3	0,0
SA Sõmerpalu Hooldekodu	0,5	0,4	0,7	-0,7	0,0	0,5	0,5	0,6	-0,7	0,0
Tõstamaa Mõis SA	0,5	0,4	0,2	-0,2	0,0	0,5	0,4	0,2	-0,2	0,0
MTÜ Viljandimaa Ühistranspordikeskus	0,4	0,0	4,4	-4,4	0,0	0,3	0,1	4,2	-4,2	0,0
MTÜ Virumaa Laste ja Perede Tugikeskus	0,4	0,3	0,7	-0,7	0,0	0,4	0,3	0,7	-0,7	0,0
SA Kultuuri- ja Hariduskeskus Viimsi Artium	0,4	-0,1	1,7	-1,9	-0,1	0,3	0,1	1,8	-1,9	-0,1
SA Maidla Haridusmaja	0,4	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SA Viljandimaa Arenduskeskus	0,4	0,0	1,2	-1,1	0,1	0,7	-0,1	0,9	-1,0	0,0
MTÜ Jõgevamaa Ühistranspordikeskus	0,3	0,0	2,7	-2,7	0,0	0,3	0,0	2,6	-2,6	0,0
MTÜ Setomaa Liit	0,3	0,2	0,4	-0,4	0,0	0,3	0,2	0,5	-0,5	0,0
SA Abja Haigla	0,3	0,1	1,5	-1,5	0,0	0,4	0,2	1,4	-1,4	0,0
SA Läänemaa	0,3	0,1	2,2	-2,2	0,0	0,4	0,2	0,9	-0,9	0,0
SA Nõo Hooldekodu	0,3	0,2	0,7	-0,7	0,0	0,3	0,3	0,6	-0,6	0,0
SA RAEK	0,3	0,1	1,9	-1,9	0,0	0,6	0,1	1,5	-1,5	0,0
SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus	0,3	0,1	1,1	-1,1	0,0	0,3	0,2	1,1	-1,1	0,0
SA Tartu Loomemajanduskeskus	0,3	0,1	0,9	-0,9	0,0	0,2	0,1	0,7	-0,7	0,0
SA Tartu Perekodu Käopesa	0,3	0,1	1,2	-1,2	0,0	0,2	0,1	1,2	-1,1	0,0
SA Tõstamaa Hooldekodu	0,3	0,2	0,9	-0,8	0,0	0,2	0,2	0,8	-0,8	0,0
SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon	0,3	0,3	0,3	-0,3	0,0	0,3	0,3	0,3	-0,3	0,0
Vaivara Kalmistud SA	0,3	0,2	0,6	-0,6	0,0	0,3	0,2	0,5	-0,6	0,0
Valgamaa Ühistranspordikeskus MTÜ	0,3	0,0	3,2	-3,2	0,0	0,3	0,1	3,0	-3,0	0,0
Huvitegevuse ja Noorsootöö SA	0,2	0,1	1,1	-1,1	0,0	0,2	0,1	1,1	-1,0	0,0
MTÜ Antsla Tervisekeskus	0,2	0,1	0,9	-0,8	0,0	0,1	0,1	0,7	-0,7	0,0
MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskus	0,2	0,1	0,4	-0,3	0,0	0,1	0,1	0,3	-0,3	0,0
MTÜ Valguskaabel	0,2	0,2	0,0	-0,1	-0,1	0,2	0,2	0,0	-0,1	-0,1
MTÜ Viliandimaa Omavalitsuste Liit	0,2	0,1	0,6	-0,6	0,0	0,1	0,1	0,5	-0,5	0,0
Põlvamaa Arenduskeskus SA	0,2	0,2	0,8	-0,8	0,0	0,2	0,2	0,7	-0,7	0,1
SA Haaniamaa Sport	0,2	0,2	0,1	-0,1	0,0	0,2	0,2	0,1	-0,1	0,0
SA Õpilasmalev	0,2	0,1	0,9	-0,8	0,0	0,1	0,1	0,8	-0,8	0,0
Türi Arengu SA	0,2	0,2	0,4	-0,4	0,0	0,2	0,2	0,3	-0,4	0,0
MTÜ Mulgi Kultuuri Instituut	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
MTÜ Põlvamaa Omavalitsuste Liit	0,1	0,0	0,8	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,7	-0,7	0,0
MTÜ Raplamaa Omavalitsuste Liit	0,1	0,1	0,8	-0,8	0,0	0,2	0,1	0,8	-0,8	0,0
Pakri Saarte Arenduse SA	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
SA Eesti Piimandusmuuseum	0,1	0,1	0,3	-0,3	0,0	0,1	0,1	0,3	-0,3	0,0
SA Juuru ja Hageri Kihelkonna Muuseum	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,2	-0,1	0,0

	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtlus-keskus	0,1	0,0	0,8	-0,8	0,0	0,1	0,0	0,8	-0,8	0,0
SA Kadrina Spordikeskus	0,1	0,0	0,4	-0,4	0,0	0,1	0,0	0,4	-0,4	0,0
SA Põlva Sport	0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
SA Rõuge Jäähall	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
SA Saare Arenduskeskus	0,1	0,1	0,5	-0,5	0,0	0,1	0,1	0,6	-0,6	0,0
SA Tartu Ärinõuandla	0,1	0,0	0,4	-0,5	-0,1	0,1	0,1	0,4	-0,4	0,0
SA Veriora Noortekas	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
Vaivara Sinimägede SA	0,1	0,1	0,2	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	-0,1
Ääsmäe Kultuuri- ja Spordi SA	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,0
Muud üksused varade mahuga alla 0,1 mln euro 35 üksust)	0,0	-0,1	1,5	-1,5	0,0	0,1	-0,1	4,2	-4,1	0,0
Valitsussektorisse mittekuuluvad sihtasutused	9,5	6,2	18,3	-17,8	0,3	8,9	5,8	18,2	-17,6	0,6
SA Tallinna Hambakliinik	6,1	4,7	14,0	-13,7	0,3	6,0	4,3	13,7	-13,2	0,5
MTÜ Lääne-Viru Jäätmekekeskus	2,1	0,7	2,5	-2,5	-0,1	1,9	0,8	2,5	-2,4	0,1
MTÜ Võru Jäätmekekeskus	1,0	0,6	1,2	-1,0	0,1	0,8	0,5	1,0	-1,0	0,0
MTÜ Raplamaa Jäätmeäitluskeskus	0,2	0,1	0,4	-0,4	0,0	0,1	0,1	0,4	-0,4	0,0
SA Piusa	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
SA Alatskivi Loss	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0
SA Keila Leht	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
SA Kõue Varahaldus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0

Ühele reale koondatud valitsussektorisse kuuluvad üksused: Haiba Lastekodu SA, Kuressaare Hambapolikliinik SA, MTÜ Läänemaa Omavalitsuste Liit, MTÜ Rakvere Noorte Sport, MTÜ Saarte Geopark, MTÜ Sõdamaa Vabavald, MTÜ Valgamaa Omavalitsuste Liit, MTÜ Võru Noortekeskus, MTÜ Väikesaarte Liit, SA Alatskivi Tervisekeskus, SA Antsla Gümnaasiumi Fond, SA Hiie-mäe Kurjuse Ohvrite Leinapark, SA Illuka Arengufond, SA Jõhvi Lennuväli, SA Kallaste Arendus, SA Keila Leht, SA Loksa Kultuur, SA Loksa Sport, SA Lääne-Viru Arenduskeskus, SA Maardu Teenused, SA Narva Sadam, SA Raplamaa Omavalitsuste Arengufond, SA Rõuge Energiakeskus, SA Rõuge Valla Turism, SA SA Rõpina Kultuurkapital, SA Suure-Jaani Tervisekeskus, SA Turvaline Saaremaa, SA Uderna Hooldekodu, SA Vara Sport, SA Võru Kreutzwaldi Kooli Fond, SA Võru Pensionäride Päevakeskus, SA Võsu Kuurort, SA Ülenurme Areng, Tilsa Perekodu SA, Vääna Mõisakooli SA.

C. Tütarettevõtjad

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised äriühingud:

31.12.2025		31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Osaluse määr (%)	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum
Tütarettevõtjad kokku		2 222,2	1 903,4	762,9	-743,7	17,1	1 976,5	1 654,9	777,2	-712,9	59,7
Valitsussektorisse kuulu- vad tütarettevõtjad		1 042,4	882,8	568,2	-560,8	7,4	817,5	652,5	591,1	-528,8	61,5
Tallinna Linnatranspordi AS	100	292,7	238,6	132,6	-137,9	-5,5	314,2	244,1	177,9	-129,3	48,0
AS Tallinna Haigla	100	200,9	199,8	1,8	-0,6	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lääne-Tallinna Keskhaigla	100	94,0	73,8	124,9	-121,9	3,9	88,9	74,1	122,1	-118,1	4,9
Ida-Tallinna Keskhaigla AS	100	83,5	53,4	181,5	-175,0	6,6	77,7	46,8	178,0	-168,7	9,1
OÜ Strantum	100	70,6	64,6	14,2	-9,4	4,7	62,9	57,9	8,1	-8,8	-0,8
Viimsi Haldus OÜ	100	37,6	25,5	5,6	-5,4	0,0	34,5	20,8	5,6	-5,3	0,0
AS Lahevesi	100	36,2	35,3	3,2	-3,1	0,1	36,2	35,2	2,7	-3,2	-0,6
AS Matsalu Veevärk	100	24,9	23,9	1,1	-2,3	-1,3	26	25,2	1,3	-2,4	-1,1
Põltsamaa Vallavara OÜ	100	18,2	14,0	3,2	-1,6	1,7	16,1	12,3	2,1	-1,2	0,9
Lääneranna Haldus OÜ	100	16,8	13,8	0,4	-0,2	0,2	3,7	2,5	2,5	0,0	2,5
Keila Vesi AS	100	16,7	12,0	3,6	-3,4	0,1	16,8	12,0	3,6	-3,4	0,0

	31.12.2025	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Osaluse määr (%)	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum
OÜ Tapa Vesi	100	15,8	15,2	1,4	-1,7	-0,3	15,9	15,5	1,5	-1,7	-0,2
AS Rakvere Haigla	100	14,7	12,4	24	-24	0	15,0	12,3	23,5	-22,7	0,7
AS Põhja-Sakala Haldus	100	10,0	9,7	1,9	-2,1	-0,2	10,1	9,9	1,9	-2,2	-0,2
Laagri Haridus- ja Spordi- keskus OÜ	100	9,2	7,6	8,0	-8,1	-0,1	9,2	7,8	7,4	-7,2	0,2
Alutaguse Haldus OÜ	100	8,7	8,4	1,6	-1,9	-0,3	9,1	8,7	1,5	-1,9	-0,5
Järvamaa Haigla AS	100	8,3	5,3	13,4	-13,5	-0,2	8,3	5,2	12,7	-13,2	-0,6
Kehtna Vesi OÜ	100	7,8	7,6	0,5	-0,8	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OÜ Saarde Kommunaal	100	7,6	7,4	0,8	-1,1	-0,2	7,8	7,6	0,8	-1,1	-0,3
OÜ Kroodi Vesi	100	4,9	4,9	0,2	-0,4	-0,2	5,1	5,0	0,2	-0,4	-0,2
OÜ Mulgi Vallahaldus	100	4,7	4,5	0,8	-0,9	-0,1	5,0	4,6	0,6	-0,8	-0,2
OÜ Haapsalu Linna Spordi- baasid	100	4,4	3,4	1,8	-2,0	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OÜ Tartu Valla Haldus	100	4,1	1,2	2,5	-2,5	0,0	2,6	1,3	2,0	-2,2	-0,2
AS Narva-Jõesuu Kommu- naal	100	3,8	3,6	1,4	-1,5	-0,1	4,0	3,7	1,6	-1,8	-0,2
Haapsalu Linnahooldus OÜ	100	3,6	3,2	0,9	-1,1	-0,2	3,8	3,4	0,9	-1,1	-0,2
AS Koeru Hooldekeskus	100	3,5	2,9	5,1	-4,8	0,3	3,1	2,6	4,9	-4,4	0,4
OÜ Saue Spordirajatised	100	3,4	3,3	0,4	-0,6	-0,2	3,6	3,5	0,4	-0,6	-0,2
AS Maardu Elamu	100	3,1	2,8	1,9	-1,9	0,0	3,1	2,8	2,1	-2,0	0,1
OÜ Keila Tervisekeskus	100	2,9	2,8	1,2	-1,6	-0,3	3,2	3,0	1,7	-1,5	0,2
Tõrva Tervisekeskus OÜ	100	2,7	1,9	1,2	-1,2	0,0	2,7	1,9	1,2	-1,1	0,1
OÜ Rõuge Kommunaalte- nus	100	2,6	2,6	0,4	-0,5	-0,1	2,7	2,6	0,4	-0,5	-0,1
Räpina Haigla AS (grupp)	100	2,4	2,3	2,3	-2,3	0,0	2,4	2,3	2,2	-2,2	0,0
OÜ Tallinna Perearstikeskus	100	2,3	1,7	4,5	-4,1	0,4	1,8	1,3	3,9	-3,5	0,4
Taristuhaldus OÜ	100	1,8	1,8	0,3	-0,4	-0,1	1,9	1,9	0,3	-0,4	-0,1
Maali Üürimaja OÜ	51	1,7	0,1	0,1	-0,1	-0,1	1,7	0,2	0,1	-0,1	-0,1
OÜ Oru Kultuurisaal	100	1,5	1,5	0,1	-0,1	-0,1	1,6	1,6	0,1	-0,2	0,0
OÜ OSK Grupp	100	1,5	1,0	2,3	-3,4	-1,1	2,6	2,1	2,0	-2,1	-0,1
Koksvere Maia OÜ	51	1,2	0,2	0,0	0,0	0,0	1,2	0,3	0,0	0,0	0,0
OÜ Lääne-Nigula Hooldeko- dud	100	1,2	0,5	0,2	-0,1	0,1	1,0	0,5	0,3	0,0	0,2
OÜ Maardu Linnavarahool- dus	100	1,2	0,7	2,0	-2,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rannapere Pansionaat AS	100	1,2	0,9	1,6	-1,6	0,0	1,1	0,9	1,5	-1,5	0,0
Valtu Spordimaia OÜ	100	1,2	1,0	0,7	-0,6	0,0	0,7	0,5	0,2	-0,6	-0,3
Kariaküla Sotsiaalkeskus OÜ	100	1,1	1,0	0,9	-0,8	0,0	1,0	0,9	0,9	-0,8	0,1
AS Lääne-Nigula Varahaldus	100	0,8	0,6	0,5	-0,6	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Enveko OÜ	100	0,7	0,3	1,3	-1,5	-0,1	0,8	0,4	1,1	-1,2	-0,1
Kadrina Kommunaal OÜ	100	0,7	0,7	0,4	-0,4	0,0	0,7	0,7	0,4	-0,4	0,0
Märiamaa Haigla AS	100	0,7	0,5	1,8	-1,8	0,0	0,6	0,4	1,7	-1,7	0,0
OÜ Vigala Hooldekodu	100	0,6	0,6	0,5	-0,5	0,0	0,6	0,5	0,5	-0,5	0,0
Ülenurme Teed OÜ	100	0,6	0,4	1,0	-1,0	0,0	0,5	0,4	1,0	-1,0	0,0
Jõgeva Sotsiaalkeskus Elu- kaar OÜ	100	0,5	0,4	1,1	-1,1	0,0	0,5	0,5	1,0	-1,0	0,1
Olme OÜ	100	0,4	0,3	0,7	-0,7	0,0	0,4	0,2	0,7	-0,7	0,0
Elva Varahalduse OÜ	100	0,3	0,2	0,9	-0,8	0,0	0,3	0,2	0,8	-0,8	0,0
OÜ Setomaa Haldus	100	0,2	0,1	0,3	-0,3		2,4	2,4	0,4	-0,5	-0,1
Väike-Maarja Tervisekeskus OÜ	100	0,2	0,2	0,6	-0,6	0,0	0,2	0,1	0,6	-0,6	0,0
Jõgeva Valla Perearstikeskus OÜ	100	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	31.12.2025	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Osaluse määr (%)	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum
OÜ Otepää Kommunaal	100	0,1	0,1	0,3	-0,3	0,0	0,2	0,0	0,4	-0,3	0,0
OÜ Sõnumitooja	100	0,1	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0
OÜ Vinni Tervisemaja	100	0,1	0,1	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tamsalu Perearstid OÜ	100	0,1	0,1	0,7	-0,7	0,0	0,1	0,1	0,6	-0,6	0,0
Üksused varade mahuga alla 0,1 euro (8 üksust)		0,0	0,0	1,2	-1,5	-0,2	1,9	1,8	1,0	-1,1	0,0
Valitsussektorisse mitte- kuuluvad tütarettevõtjad kokku		1 179,8	1 020,6	194,7	-182,9	9,7	1 159,0	1 002,4	186,1	-184,1	-1,8
AS Tartu Veevärk	100	114,2	71,5	15,8	-13,7	2,1	109,2	69,3	15,6	-12,7	2,7
Järve Biopuhastus OÜ (grupp)	100	82,0	66,2	10,0	-10,6	-1,2	82,6	66,9	9,2	-10,4	-1,8
Pärnu Vesi AS	100	70,1	66,8	8,8	-9,0	-0,2	71,0	67,2	8,8	-8,8	-0,1
AS Emajõe Veevärk	100	66,7	63,2	8,3	-6,6	1,6	60,9	56,4	6,2	-6,4	-0,3
Narva Vesi AS	100	57,4	56,1	6,5	-8,0	-1,4	54,2	52,8	6,5	-7,2	-0,7
Võru Vesi AS	100	49,9	45,6	5,9	-4,3	1,4	48,6	43,2	3,8	-3,8	-0,1
Saku Maja AS	100	46,7	41,6	6,1	-6,1	-0,1	46,2	41,7	5,2	-5,9	-0,9
Viimsi Vesi AS	100	38,8	37,3	4,2	-4,2	0,0	38,9	37,3	4,2	-4,2	0,0
Paide Vesi AS	100	37,1	35,6	3,3	-3,2	0,1	37,1	35,3	3,4	-3,0	0,3
Rakvere Vesi AS	100	34,3	32,0	4,3	-2,8	1,5	33,4	30,5	2,8	-2,7	-0,1
Kuressaare Veevärk AS	100	33,8	31,1	4,4	-4,2	0,1	33,0	30,6	4,0	-4,3	-0,4
Kohila Maja OÜ	100	33,5	31,3	1,3	-2,1	-0,8	34,5	32,2	1,4	-2,1	-0,8
Elveso AS	100	33,0	27,8	7,8	-7,2	0,8	31,0	27,4	8,0	-6,7	1,2
Kovek AS	100	26,2	25,9	3,0	-3,3	-0,3	26,8	26,2	3,0	-3,1	-0,1
AS Maardu Vesi	100	26,1	21,0	2,4	-1,0	1,2	22,8	19,8	1,5	-1,0	0,4
Põlva Vesi AS	100	25,2	21,2	2,9	-2,4	0,4	24,3	19,9	2,1	-2,3	-0,4
Raven OÜ	100	24,3	23,2	3,8	-1,5	2,2	19,0	18,0	1,6	-1,4	0,2
AS Tallinna Arendused	100	22,6	22,1	3,1	-2,6	0,5	9,7	9,5	2,1	-1,6	0,5
Tallinna Jäätmete Taaskasutuskuskeskus AS	100	21,9	10,0	13,8	-13,7	0,1	22,0	9,9	13,4	-13,3	0,0
Valga Vesi AS	100	20,6	20,0	1,9	-2,5	-0,7	21,6	20,7	1,9	-2,4	-0,6
Kuressaare Soojus AS	100	19,8	17,6	6,4	-6,0	0,4	20,0	17,2	6,2	-6,2	-0,1
Haapsalu Veevärk AS	100	17,2	16,6	3,1	-2,6	0,5	16,8	16,1	2,3	-2,6	-0,4
Põltsamaa Vesi OÜ	100	16,6	15,6	1,2	-1,5	-0,4	17,1	15,7	1,0	-1,6	-0,7
Viliandi Veevärk AS	100	14,6	14,3	3,6	-3,2	0,5	14,1	13,8	3,2	-3,1	0,1
Estonia Spa Hotels AS	100	14,4	7,6	11,0	-9,7	1,1	15,2	6,8	10,6	-9,1	1,0
OÜ Kose Vesi	100	14,3	12,8	2,0	-2,1	-0,2	14,0	13,0	3,6	-2,1	1,5
OÜ Tõrva Veeiõud	100	13,6	13,2	0,7	-1,0	-0,3	14,0	13,5	0,8	-1,0	-0,3
Loo Vesi OÜ	100	13,0	10,8	2,0	-2,0	-0,1	14,0	13,5	0,8	-1,0	-0,3
Jõgeva Veevärk OÜ	100	12,2	11,5	1,2	-1,3	-0,1	12,0	11,3	1,2	-1,3	-0,1
Mako AS	100	11,7	11,5	0,8	-1,0	-0,3	12,0	11,8	0,8	-1,0	-0,2
Sillamäe Veevärk AS	100	11,3	9,5	1,6	-2,1	-0,5	11,9	10,0	1,6	-2,1	-0,6
Kärdla Veevärk AS	100	10,9	9,8	1,6	-1,0	0,7	9,1	8,8	0,6	-1,0	-0,3
Ramsi VK OÜ	100	10,9	10,5	0,7	-0,8	-0,1	11,1	10,4	0,7	-0,8	-0,1
OÜ Paikre	100	10,7	8,0	6,1	-5,7	0,4	9,8	7,8	5,0	-4,6	0,4
Kiili KVH OÜ	100	9,8	9,2	1,1	-1,2	-0,1	9,9	9,3	1	-1,1	-0,2
AS Järva Haldus	100	8,8	7,4	1,7	-1,6	0,1	8,1	7,2	1,4	-1,6	-0,1
Kuusalu Soojus OÜ	100	7,5	6,5	1,2	-1,4	-0,2	7,8	6,8	1,2	-1,4	-0,3
Haljala Soojus AS	100	6,7	6,5	0,7	-1,1	-0,4	7,1	6,9	0,8	-1,1	-0,3
OÜ Tartu Veekeskus	100	6,0	3,6	2,8	-2,6	0,2	5,9	3,4	2,7	-2,5	0,1
Kadrina Soojus AS	100	5,9	5,5	1,0	-1,1	-0,2	6,1	5,7	1,0	-1,2	-0,2
Rakvere Soojus AS	51	5,9	5,3	3,0	-2,8	0,2	5,8	5,1	3,1	-2,8	0,3

	31.12.2025	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Osalise määär (%)	Varad	Omakapital	Tegevustulud	Tegevuskulud	Kasum/kahjum	Varad	Omakapital	Tegevustulud	Tegevuskulud	Kasum/kahjum
Rapla Vesi AS	100	5,5	4,5	1,4	-1,2	0,2	5,5	4,3	1,3	-1,2	0,1
Häädemeeste VK AS	100	5,3	3,4	0,4	-0,5	-0,2	5,4	3,4	0,4	-0,5	-0,3
Türi Linnavara OÜ	100	5,1	5,0	0,2	-0,3	-0,1	5,2	5,1	0,4	-0,3	0,1
OÜ Pandivere Vesi	100	4,8	4,6	0,6	-0,6	0,0	5,0	4,6	0,6	-0,6	-0,1
Aseri Kommunaal OÜ	100	4,0	4,0	0,2	-0,3	-0,1	4,1	4,1	0,2	-0,3	-0,1
Põlva Soojus AS	100	4,0	3,3	2,2	-2,1	0,1	3,9	3,2	2,2	-2,2	0,0
Vekanor AS	100	4,0	3,7	1,1	-0,7	0,4	3,4	3,1	0,6	-0,6	0,0
OÜ Võru Tervisekeskus	100	2,7	2,7	0,2	-0,2	-0,1	2,8	2,8	0,1	-0,2	-0,1
Kiviõli Soojus AS	100	2,6	2,1	2,0	-2,0	0,0	2,7	2,1	2,2	-2,2	0,0
Loksa Haljastus OÜ	100	2,6	2,3	0,4	-0,5		2,8	2,5	0,4	-0,5	-0,1
AS Tartu Turg	100	2,4	1,2	0,9	-0,9	0,0	2,6	1,2	1,0	-0,9	0,1
Lehe 5 Kodu OÜ	100	2,4	0,6	1,0	-0,4	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Otepää Veevärk AS	100	2,4	2,2	0,6	-0,7	0,0	2,5	2,3	0,9	-0,9	0,0
OÜ Velko AV	100	2,2	2,0	1,1	-1,1	0,0	2,1	2	1,2	-1,1	0,1
Revekor AS	100	2,1	1,7	1,4	-1,4	0,0	2,1	1,7	1,3	-1,4	-0,1
Voka Vara OÜ	52	2,1	0,7	0,4	-0,2	0,1	2,0	0,6	0,6	-0,3	0,4
Elva Soojus OÜ	100	1,8	1,3	0,8	-0,8	0,0	1,9	1,3	0,9	-0,9	-0,1
OÜ MEHNTACK	100	1,8	1,6	1,0	-1,1	-0,1	1,9	1,7	0,8	-1,0	-0,2
Vinni Spordikompleks AS	100	1,8	1,7	0,9	-0,8	0,2	1,7	1,6	0,9	-0,8	0,1
Kitsas 16 Kodu OÜ	51	1,7	0,0	0,1	-0,1	-0,1	1,7	0,1	0,1	-0,1	-0,1
Haapsalu Linnamajanduse AS	100	1,5	0,8	0,5	-0,5	0,0	1,5	0,8	0,5	-0,5	0,0
Otepää Soojus OÜ	100	1,5	1,2	0,6	-0,5	0,0	1,5	1,1	0,2	-0,2	0,0
Lihula Soojus OÜ	100	1,4	0,8	0,5	-0,5	0,0	0,8	0,7	0,3	-0,2	0,0
Sadama Üürimaja OÜ	51	1,3	0,6	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vaks OÜ	100	1,3	1,2	0,3	-0,3	0,0	1,3	1,2	0,3	-0,3	0,0
Tamsalu Kalor AS	100	1,2	1,1	0,8	-0,8	0,0	1,2	1,1	0,9	-0,8	0,1
OÜ Saaremaa Prügila	100	0,9	0,9	0,1	-0,2	-0,1	1,1	1,1	0,1	-0,2	-0,1
SuFe OÜ	100	0,6	0,6	0,2	-0,2	0,0	0,6	0,6	0,2	-0,2	0,0
Hiumaa Jäätmejaam OÜ	100	0,5	0,5	0,1	-0,1	0,0	0,5	0,5	0,4	-0,5	0,0
Meke Sillamäe AS	100	0,5	0,3	1,2	-1,2	0,0	0,5	0,3	1,2	-1,1	0,0
Järvakandi Soojus OÜ	100	0,4	0,3	0,2	-0,2	0,0	0,4	0,3	0,2	-0,2	0,0
OÜ Narva Jäätmeäitluskes-	100	0,4	0,3	0,9	-0,9	0,0	0,4	0,3	0,9	-0,8	0,1
Transservis-N AS	100	0,4	0,3	0,1	-0,2	-0,1	0,5	0,4	0,1	-0,3	-0,1
Lääne-Nigula Perearstikes-	100	0,2	0,1	0,3	-0,3	0,0	0,1	0,1	0,3	-0,2	0,1
kus OÜ											
Kenadron OÜ	100	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
Kuressaare Bussijaam OÜ	100	0,1	0,1	0,2	-0,2	0,0	0,1	0,1	0,2	-0,2	0,0
Muud üksused varade ma-											
huga alla 0,1 mln euro (12											
üksust)		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,1	13,2	6,8	-6,9	0,0

Ühele reale koondatud valitsussektorisse kuuluvad üksused:

Digisaar OÜ, Luunja Sport OÜ, Mustvee Haldus OÜ, OÜ Maardu Teenused, OÜ Narva-Jõesuu Vesi, Roela Soojus OÜ, Urvaste Valla Veevärk OÜ, Vastseliina Hanbaravi OÜ.

Ühele reale koondatud valitsussektorisse mittekuuluvad üksused (peamiselt valitsussektorisse ümber tõstetud, ühendatud või müüdid):

AS Tallinna Hambakliinik, Esku Maja OÜ, Haapsalu Linna Spordibaasid OÜ, Iivakivi AS, Jõgeva Valla Perearstikeskus OÜ, Karja-mõisa Maja OÜ, Kehtna Vesi OÜ, Lääne-Nigula Varahaldus AS, Mulgi Perearstikeskus OÜ, OÜ Maardu Linnavarahoidlus, OÜ Pürolüüsitehas, Setomaa Perearst OÜ.

D. Kohalike omavalitsuste osalus sidusettevõtjates

	Osaluse määr (%)	Kohalikele omavalitsustele kuuluv omakapital		
	31.12.2025	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Kokku		157,1	190,5	188,0
Tallinna Vesi AS	55,1	87,5	87,8	89,5
AS Utilitas Tallinna Sooius	33,3	56,9	90,2	85,9
Keila Alushariduse OÜ	34,0	0,2	0,2	0,2
AS Lõuna-Eesti Haigla (grupp)	49,0	5,8	5,6	5,3
AS Valga Haigla (grupp)	49,0	4,1	4,2	3,9
AS Põlva Haigla	49,0	2,5	2,4	2,5
Väätsa Prügila AS (müüdnud 2024)	0,0	0,0	0,0	0,6
Muud üksused omakapitaliga alla 0,1 mln euro (10 üksust)		0,1	0,1	0,1

Ühele reale koondatud: OÜ Küste, OÜ Saatse Pansionaat, Kihnu Põllumajanduse OÜ, Kihnu Majanduse OÜ, Team Paldiski OÜ, Pärnu Päikesepark 1 OÜ, Pärnu Päikesepark 2 OÜ, Pärnu Päikesepark 3 OÜ, Pärnu Päikesepark 4 OÜ, OÜ Aiasaaduste Väärinduskeskus. Haiglate enamusosalus kuulub riigile.

Lisa b2

Maksud, lõivud, trahvid

mln eurot

A. Maksu- ja trahvinõuded

	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Maksunõuded	183,0	185,1	164,0
Üksikisiku tulumaks	181,2	183,7	162,8
Maamaks	0,7	0,3	0,3
Kohalikud maksud	1,1	1,1	0,9
Sh brutosummas	1,3	1,7	1,5
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-0,2	-0,6	-0,6
Keskkonnatasude nõuded	3,8	3,7	3,7
Trahvinõuded	0,2	0,2	0,2
Sh brutosummas	0,3	0,3	0,3
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-0,1	-0,1	-0,1
Maksu- ja trahvinõuded kokku	187,0	189,0	167,9

B. Maksu-, lõivu- ja trahvitulud

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Maksutulud	2 082,3	1 969,0	2 082,3	1 969,0
Üksikisiku tulumaks	1 979,4	1 889,3	1 979,4	1 889,3
Maamaks	81,0	58,6	81,0	58,6
Kohalikud maksud	21,9	21,1	21,9	21,1
Parkimistasud	10,3	10,0	10,3	10,0
Reklaamimaks	8,1	8,1	8,1	8,1
Teede ja tänavate sulgemise tasud	3,5	3,0	3,5	3,0
Riigilõivud (vt lisa b12)	1,8	1,8	1,9	1,9
Keskkonnatasud (vt lisa b13)	13,6	14,1	13,6	14,1
Kaevandamisõiguse tasud	8,9	9,6	8,9	9,6

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Tasud vee erikasutusest	4,7	4,5	4,7	4,5
Saastetasud (vt lisa b13)	0,9	0,7	0,9	0,7
Trahvid ja muud varalised karistused (vt lisa b13)	7,2	4,2	6,2	3,2
Maksu-, lõivu- ja trahvitulud kokku	2 105,8	1 989,8	2 104,9	1 988,9

Üksikisiku tulumaksu, maamaksu ja keskkonnatasude kogujaks ja edasiandjaks on Maksu- ja Tolliamet. Seaduse alusel määratud kohalikke makse, lõive ja trahve koguvad üldjuhul kohaliku omavalitsuse üksused ise. Vahendaja kaudu saadaolevad maksumõud võetakse arvele vahendaja poolt esitatud teatiste alusel tõenäoliselt laekuvates summas.

Lisa b3

Muud nõuded ja ettemaksed

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed	174,9	159,6	194,6	100,9	91,6	124,8
Nõuded ostiate vastu	73,1	72,5	75,6	18,9	17,7	18,0
Sh brutosummas	81,2	76,9	80,9	25,9	21,2	21,8
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-8,1	-4,4	-5,3	-7,0	-3,5	-3,8
Laenu nõuded	0,2	0,2	0,2	8,0	7,2	7,3
Laekumata sihtfinantseerimine	54,3	45,3	77,4	38,7	39,6	60,6
Muud nõuded	11,9	12,5	11,8	6,1	3,0	2,8
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	23,5	18,4	19,2	17,2	13,7	14,6
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	11,9	10,7	10,4	12,0	10,4	21,5
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed	62,3	15,5	4,8	107,7	62,6	59,4
Laenu nõuded	2,5	2,5	2,4	46,9	48,2	55,4
Nõuded osaluste omakapitali vähendamiseks (vt lisa b5)	40,6	0,0	0,0	40,6	0,0	0,0
Muud nõuded ja ettemaksed	19,2	13,0	2,4	20,2	14,4	4,0
Nõuded ja ettemaksed kokku	237,2	175,1	199,4	208,6	154,2	184,2

2025. a otsustati AS Utilitas Tallinna Soojus vabatahtlikust reservist teha hiljemalt 18.11.2047 väljamaksed omanikele, millest Tallinna LV-le kuulub 40,6 mln eurot. Välja maksmata summalt kuulub tasumisele intress 4,99% aastas.

Pikaajalistest muudest nõuetest moodustab 31.12.2025 seisuga 16,8 mln eurot (2024. a lõpul 10,6 mln eurot) ettemakse ASile Tallinna Vesi. Tallinna LV on võõrandanud tasuta ASile Tallinna Vesi sadeveerajatisi, võttes need arvele tehtud ettemaksetena, mis kantakse kuluks Tallinna LV ja AS Tallinna Vesi vahelise halduslepingu perioodi jooksul.

Lisa b4

Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

Rida-realt konsolideeritud sihtasutuste ja mittetulundusühingute nimekiri on esitatud lisas b1 B.

B. Konsolideerimata aruanne

	Valitsussektoris kuuluvad	Valitsussektoris mittekuuluvad	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	36,9	2,1	39,0

	Valitsussektorisse kuuluvad	Valitsussektorisse mittekuuluvad	Kokku
Osaluse soetusmaksumuse korrigeerimine	0,9	0,0	0,9
Rahalised sisse- ja väljamaksed	1,5	0,0	1,5
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	1,7	-1,3	0,4
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	0,1	0,2	0,3
Jääk seisuga 31.12.2024	41,1	1,0	42,1
Rahalised sissemaksed	1,1	0,0	1,1
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,2	0,0	0,2
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	-0,1	0,0	-0,1
Jääk seisuga 31.12.2025	42,3	1,0	43,3

Lisa b5

Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

Rida-realt konsolideeritud tütar-ettevõtjate nimekiri on esitatud lisa b1 C. Kapitaliosaluse meetodil kajastatud sidusettevõtjate nimekiri on esitatud lisa b1 D.

Sidusettevõtjad

	2025	2024
Jääk perioodi alguses	190,5	188,0
Saadud dividendid	-5,8	-5,6
Laekunud müügist	0,0	-0,9
Kasum müügist	0,0	0,3
Kasum kapitaliosaluse meetodil	13,0	8,7
Ümberklassifitseerimine omakapitali vähendamise otsuse alusel (vt lisa b3)	-40,6	0,0
Jääk perioodi lõpus	157,1	190,5

B. Konsolideerimata aruanne

	Valitsussektorisse kuuluvad tütar-ettevõtjad	Valitsussektorisse mittekuuluvad tütar-ettevõtjad	Sidusettevõtjad	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	129,2	231,7	156,4	517,3
Rahalised sisse- ja väljamaksed	4,5	9,7	0,0	14,2
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	-0,7	1,9	0,0	1,2
Müügitulu	0,0	0,0	-0,9	-0,9
Kasum müügist	0,0	0,0	0,9	0,9
Ümberklassifitseerimine	7,3	-7,3	0,0	0,0
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	0,7	-0,2	0,0	0,5
Jääk seisuga 31.12.2024	141,0	235,8	156,4	533,2
Rahalised sisse- ja väljamaksed	18,3	7,3	0,0	25,6
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	-5,5	7,6	0,1	2,2
Ümberklassifitseerimine	4,5	-4,5	-40,6	-40,6
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	-0,5	0,0	0,0	-0,5
Jääk seisuga 31.12.2025	157,8	246,2	115,9	519,9

Osalustelt saadud dividendid

	2025	2024
Tütaretevevõtjatelt	0,6	2,1

	2025	2024
Sidusettevõtjalt	5,8	5,6
Dividenditulu kokku	6,4	7,7

Lisa b6

Kinnisvarainvesteeringud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Jääk perioodi alguses	157,3	155,2	102,2	104,6
Soetusmaksumus	240,9	234,0	169,4	169,3
Kogunenud kulum	-83,6	-78,8	-67,2	-64,7
Kokku liikumised	7,7	2,1	-3,7	-2,4
Soetused ja parendused (vt lisa b8)	1,1	0,3	0,9	0,3
Saadud ja antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,3	0,3	0,3	0,3
Kulum ja allahindlus	-7,3	-6,2	-4,8	-4,4
Müük müügihinnas	-5,6	-6,4	-5,4	-5,9
Müügist saadud kasum	3,4	4,1	3,2	3,6
Mitterahalised sisse- ja väliamaksed	0,0	0,0	-1,6	0,0
Ümberklassifitseerimine	15,6	9,1	3,5	2,9
Ümberhindlus	0,2	0,9	0,2	0,8
Jääk perioodi lõpus	165,0	157,3	98,5	102,2
Soetusmaksumus	250,9	240,9	166,7	169,4
Kogunenud kulum	-85,9	-83,6	-68,2	-67,2
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	72,7	63,4	56,7	56,4
Sh panditud, jääkväärtus	11,3	8,2	0,1	0,3
Tulud ja kulud				
Hoonestusõiguse seadmise, kasutustasu, rendi- ja üüritulu	17,9	17,4	14,0	14,4
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-4,5	-4,9	-3,1	-3,7

Lisa b7

Materiaalne põhivara

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	533,4	4 622,1	350,5	55,3	292,7	5 854,0
Soetusmaksumus	533,4	7 789,9	729,4	107,5	292,7	9 452,9
Kogunenud kulum		-3 167,8	-378,9	-52,2		-3 598,9
Kokku liikumised 2024	15,1	131,0	42,7	5,8	-46,2	148,4
Soetused ja parendused (vt lisa b8)	2,7	40,2	36,1	4,0	414,1	497,1
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	6,5	2,8	0,1	0,1	0,1	9,6
Kulum ja allahindlus	-0,2	-275,2	-53,5	-8,6	-1,3	-338,8
Müük müügihinnas	-7,9	-15,8	-1,0	0,0	0,0	-24,7
Müügist saadud kasum	7,1	1,2	0,8	0,0	0,0	9,1
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,3	-1,3	0,0	0,0	-0,4	-2,0
Ümberhindlus	6,5	1,3	0,0	0,0	0,0	7,8

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku
Ümberklassifitseerimine	0,7	377,8	60,2	10,3	-458,7	-9,7
Jääk seisuga 31.12.2024	548,5	4 753,1	393,2	61,1	246,5	6 002,4
Soetusmaksumus	548,5	8 039,0	793,3	118,2	246,5	9 745,5
Kogunenud kulum		-3 285,9	-400,1	-57,1		-3 743,1
Keskmine kulumi norm (%)		3,5%	7,0%	7,6%		
Sh kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus	0,0	58,0	10,7	0,0	0,0	68,7
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	8,7	116,6	1,7	0,1	0,0	127,1
Sh panditud, jääkväärtus	3,0	170,5	1,1	0,0	0,0	174,6
Kokku liikumised 2025	27,3	77,2	7,6	3,9	100,0	216,0
Soetused ja parendused (vt lisa b8)	1,7	45,4	27,0	5,4	489,6	569,1
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	18,4	5,6	0,1	0,5	0,0	24,6
Kulum ja allahindlus	0,0	-287,7	-57,8	-9,5	-0,9	-355,9
Müük müügihinnas	-6,4	-16,6	-0,9	0,0	-0,6	-24,5
Müügist saadud kasum	5,3	3,9	0,5	0,0	0,0	9,7
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,4	-0,7	0,0	0,0	0,0	-1,1
Ümberhindlus	8,7	1,0	0,0	0,0	0,0	9,7
Ümberklassifitseerimine	0,0	326,9	38,7	7,5	-388,1	-15,8
Jääk seisuga 31.12.2025	575,8	4 830,1	400,8	65,0	346,5	6 218,2
Soetusmaksumus	575,8	8 352,3	847,4	126,2	346,5	10 248,2
Kogunenud kulum		-3 522,2	-446,6	-61,2		-4 030,0
Keskmine kulumi norm (%)		3,5%	7,0%	7,8%		
Sh kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus	0,0	37,4	11,5	0,3	0,0	49,2
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	5,6	113,2	1,0	0,0	0,0	119,8
Sh panditud, jääkväärtus	3,0	154,4	1,0	0,0	0,0	158,4

B. Konsolideerimata aruanne

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	506,5	3 110,0	55,3	47,1	233,3	3 952,2
Soetusmaksumus	506,5	5 569,8	119,4	85,9	233,3	6 514,9
Kogunenud kulum		-2 459,8	-64,1	-38,8		-2 562,7
Kokku liikumised 2024	14,6	126,4	15,0	5,1	-42,4	118,7
Soetused ja parendused (vt lisa b8)	2,4	39,0	5,2	2,5	298,9	348,0
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	6,5	2,4	0,0	0,1	0,1	9,1
Kulum ja allahindlus	-0,2	-204,1	-9,0	-7,0	-1,2	-221,5
Müük müügihinnas	-7,7	-15,5	-0,1	0,0	0,0	-23,3
Müügist saadud kasum	7,0	1,0	0,1	0,0	0,0	8,1
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,3	-4,6	-0,3	-0,1	-0,7	-6,0
Mitterahalised sisse- ja väliamaksud	0,0	-0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
Ümberhindlus	6,4	0,8	0,0	0,0	0,0	7,2
Ümberklassifitseerimine	0,5	307,7	18,8	9,6	-339,5	-2,9
Jääk seisuga 31.12.2024	521,1	3 236,4	70,3	52,2	190,9	4 070,9
Soetusmaksumus	521,1	5 756,3	139,9	95,5	190,9	6 703,7
Kogunenud kulum		-2 519,9	-69,6	-43,3		-2 632,8
Keskmine kulumi norm (%)		3,6%	6,9%	7,7%		
Sh kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus	0,0	67,8	1,2	0,0	0,0	69,0

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	9,1	91,6	0,4	0,2	0,0	101,3
Kokku liikumised 2025	26,4	62,9	10,3	2,8	64,9	167,3
Soetused ja parendused (vt lisa b8)	1,2	41,7	5,9	3,5	335,7	388,0
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	18,4	5,3	0,0	0,5	0,0	24,2
Kulum ja allahindlus	-0,1	-212,2	-10,2	-7,7	-0,7	-230,9
Müük müügihinnas	-6,1	-15,6	-0,7	0,0	0,0	-22,4
Müügist saadud kasum	5,1	3,2	0,7	0,0	0,0	9,0
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,3	-0,7	-0,2	-0,3	0,0	-1,5
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	-0,2	-3,7	0,0	0,0	-1,1	-5,0
Ümberhindlus	8,5	1,0	0,0	0,0	0,0	9,5
Ümberklassifitseerimine	-0,1	243,9	14,8	6,8	-269,0	-3,6
Jääk seisuga 31.12.2025	547,5	3 299,3	80,6	55,0	255,8	4 238,2
Soetusmaksumus	547,5	5 993,3	156,2	101,3	255,8	7 054,1
Kogunenud kulum		-2 694,0	-75,6	-46,3		-2 815,9
Keskmine kulumi norm (%)		3,6%	6,9%	7,8%		
Sh kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus	0,0	46,8	1,1	0,0		47,9
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	5,8	97,5	0,4	0,1		103,8
Sh panditud, jääkväärtus	0,0	0,5	0,0	0,0		0,5

Lisa b8

Materiaalse ja immateriaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute soetus tegevusalade lõikes

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Haridus	170,3	148,5	161,6	136,3
Transport	114,6	138,7	83,6	82,0
Muu majandus	55,7	28,9	12,7	14,0
Veevarustus	45,5	28,8	1,3	0,8
Muu elamu- ja kommunaalmajandus	36,9	24,2	27,4	20,1
Vaba aeg, kultuur, religioon	65,8	83,1	58,9	76,2
Keskkonnakaitse	23,9	12,7	14,7	6,8
Tervishoid	29,0	22,7	0,8	0,7
Sotsiaalne kaitse	17,4	3,8	15,4	3,3
Üldised valitsussektori teenused	12,1	7,0	11,9	6,9
Avalik kord ja julgeolek	1,2	1,4	1,2	1,3
Kokku põhivara soetus	572,4	499,8	389,5	348,4

Konsolideeritud rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud võla suurenemisega tarnijatele 5,9 mln euro võrra (2024. a suurenemine 1,4 mln eurot).

Konsolideerimata rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud võla suurenemisega tarnijatele 8,3 mln euro võrra (2024. a vähenemine 9,2 mln eurot).

Mitterahaliste tehingute osas rahavoogude aruannet mõjutavad korrigeerimised on kajastatud ka lisades b11 (soetused kapitalirenditehingutest) ja b12 (soetused sihtfinantseerimise teel, mille korral raha kanti otse tarnijale).

Põhivarade soetuse hulka on rahavoogude aruandes arvatud ka käibemaksukulu põhivara soetustelt (vt lisa b17).

Lisa b9

Muud kohustised ja saadud ettemaksed

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Lühiajalised muud kohustised ja saadud ettemaksed	62,6	59,3	71,8	52,9	75,7	59,6
Intressivõlad	2,9	3,0	3,3	1,6	2,0	2,3
Muud viitvõlad	0,4	1,0	0,5	0,0	0,3	0,0
Sihtfinantseerimise andmise kohustised	15,7	11,0	6,4	19,1	40,6	10,2
Muud kohustised	7,2	7,5	8,7	4,8	5,8	5,8
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed	28,3	29,3	44,6	24,7	24,2	39,1
Muud tulevaste perioodide tulud	8,1	7,5	8,3	2,7	2,8	2,2
Pikaajalised kohustised ja saadud ettemaksed	6,8	6,3	5,7	10,9	11,5	12,3
Sihtfinantseerimise andmise kohustised	0,0	0,0	0,0	7,6	7,1	8,7
Võlad tarnijatele	4,1	4,0	3,5	1,8	3,2	2,5
Muud kohustised	0,6	0,8	0,8	0,7	0,1	0,0
Tulevaste perioodide tulud	2,1	1,5	1,4	0,8	1,1	1,1
Muud kohustised ja saadud ettemaksed kokku	69,4	65,6	77,5	63,8	87,2	71,9

Lisa b10

Laenukohustised

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

A1. Laenukohustised järelejäänud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	35,8	1 168,5	69,5	1 273,8
Kuni 1 aasta	9,9	132,1	8,9	150,9
1 kuni 5 aastat	7,5	573,7	16,9	598,1
Üle 5 aasta	18,4	462,7	43,7	524,8
Jääk seisuga 31.12.2024	26,0	1 325,4	61,1	1 412,5
Kuni 1 aasta	2,2	172,5	5,9	180,6
1 kuni 5 aastat	6,3	608,7	17,4	632,4
Üle 5 aasta	17,5	544,2	37,8	599,5
Jääk seisuga 31.12.2025	23,8	1 429,5	58,3	1 511,6
Kuni 1 aasta	2,2	188,1	5,4	195,7
1 kuni 5 aastat	5,0	670,7	17,4	693,1
Üle 5 aasta	16,6	570,7	35,5	622,8

A2. Laenukohustiste liikumine ja intressikulu

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	35,8	1 168,5	69,5	1 273,8
Saadud	0,0	327,0	3,9	330,9

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Tagasi makstud	-9,8	-170,1	-12,3	-192,2
Jääk seisuga 31.12.2024	26,0	1 325,4	61,1	1 412,5
Saadud	0,0	339,4	3,4	342,8
Tagasi makstud	-2,2	-235,3	-6,2	-243,7
Jääk seisuga 31.12.2025	23,8	1 429,5	58,3	1 511,6
Intressikulu 2024	-1,3	-55,2	-2,6	-59,1
Keskmine intressimäär (%)	4,2%	4,4%	4,0%	4,4%
Intressikulu 2025	-0,8	-43,4	-2,3	-46,5
Keskmine intressimäär (%)	3,2%	3,2%	3,9%	3,2%

B. Konsolideerimata aruanne

B1. Laenukohustised järelejäänud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	35,8	1 033,1	59,5	1 128,4
Kuni 1 aasta	9,9	112,9	3,6	126,4
1 kuni 5 aastat	7,5	488,5	11,3	507,3
Üle 5 aasta	18,4	431,7	44,6	494,7
Jääk seisuga 31.12.2024	26,0	1 197,6	53,9	1 277,5
Kuni 1 aasta	2,2	151,6	3,7	157,5
1 kuni 5 aastat	6,3	533,3	11,8	551,4
Üle 5 aasta	17,5	512,7	38,4	568,6
Jääk seisuga 31.12.2025	23,8	1 311,4	50,3	1 385,5
Kuni 1 aasta	2,2	165,1	3,2	170,5
1 kuni 5 aastat	5,0	600,0	11,0	616,0
Üle 5 aasta	16,6	546,3	36,1	599,0

B2. Laenukohustiste liikumine ja intressikulu

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	35,8	1 033,1	59,5	1 128,4
Saadud	0,0	313,7	0,9	314,6
Tagasi makstud	-9,8	-149,2	-6,5	-165,5
Jääk seisuga 31.12.2024	26,0	1 197,6	53,9	1 277,5
Saadud	0,0	324,7	0,2	324,9
Tagasi makstud	-2,2	-210,9	-3,8	-216,9
Jääk seisuga 31.12.2025	23,8	1 311,4	50,3	1 385,5
Intressikulu 2024	-1,3	-48,5	-2,2	-52,0
Keskmine intressimäär (%)	4,2%	4,3%	3,9%	4,3%
Intressikulu 2025	-0,8	-38,6	-2,0	-41,4
Keskmine intressimäär (%)	3,2%	3,1%	3,8%	3,1%

Kapitalirendi tingimustel renditud ja laenude tagatisena panditud põhivara on kajastatud lisades b6 ja b7. Informatsioon laenu tagatiseks seatud hüpoteekide ja panditud käibevara kohta on esitatud lisas b21.

C. Intressikulud

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Laenukohustistelt	-46,5	-59,1	-41,4	-52,0
Tuletistehingutelt	0,0	0,1	0,0	0,1
Diskonteeritud kohustistelt	-0,6	-0,5	-0,4	-0,1
Intressikulud kokku	-47,1	-59,5	-41,8	-52,0

Lisa b11

Saadud ja antud toetused

mln eurot

A. Saadud toetused

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Välisabi	149,3	50,6	95,4	36,5
Euroopa Liidu fondidest	145,2	44,0	92,4	30,8
Muu välisabi	4,1	6,6	3,0	5,7
Kodumaised toetused	991,5	985,1	889,4	888,7
Riigieelarvest	961,2	955,7	860,6	859,2
Riigi sihtasutustelt ja äriühingutelt	4,1	4,2	2,7	3,1
Muudelt avaliku sektori üksustelt	15,4	17,9	16,3	20,3
Erasektori residentidelt	10,8	7,3	9,8	6,1
Saadud toetused kokku	1 140,8	1 035,7	984,8	925,2

Enamuse välisabist saavad kohaliku omavalitsuse üksused riigi kaudu. Otse välispartneritelt saadi konsolideeritud aruandes 11,0 mln eurot (2024. a 9,7 mln eurot), konsolideerimata aruandes 7,2 mln eurot (2024. a 6,0 mln eurot).

Saadud toetused tegevusalade järgi

	Konsolideeritud				Konsolideerimata			
	2025		2024		2025		2024	
	Tegevus- kuludeks	Põhi- vara soetu- seks	Tegevus- kuludeks	Põhi- vara soetu- seks	Tegevus- kuludeks	Põhi- vara soetu- seks	Tegevus- kuludeks	Põhi- vara soetu- seks
Haridus	587,6	42,9	576,3	17,2	586,5	40,4	575,2	17,2
Transport	108,3	54,6	103,8	27,0	38,2	51,8	37,0	25,5
Üldised valitsussektori teenused	150,8	7,3	150,1	5,0	138,6	5,5	141,1	3,8
Sotsiaalne kaitse	50,2	3,7	53,7	0,3	49,7	2,9	54,0	0,2
Vaba aeg, kultuur, religioon	16,4	26,5	21,5	30,5	13,8	23,1	13,1	29,4
Tervishoid	4,2	8,0	2,3	1,6	1,8	0,2	0,5	0,1
Muu majandus	15,8	26,5	13,1	12,1	3,6	8,1	3,3	9,0
Elamu- ja kommunaalmajandus	2,5	26,5	1,2	10,8	2,4	10,1	1,1	6,0
Keskkonnakaitse	3,9	2,2	4,0	1,2	3,9	1,3	4,0	0,7
Riigikaitse	1,8	0,2	1,3	1,3	1,8	0,2	1,3	1,3
Avalik kord ja julgeolek	0,7	0,2	0,7	0,7	0,7	0,2	0,7	0,7
Saadud toetused kokku	942,2	198,6	928,0	107,7	841,0	143,8	831,3	93,9

Põhivara soetamiseks saadi konsolideeritud aruandes 33,9 mln eurot (2024. a 6,9 mln eurot) mitterahaliselt (toetused kanti otse tarnijatele) ja 25,0 mln eurot üle antud varadena (2024. a 9,9 mln eurot) (vt lisa b6, b7).

Põhivara soetamiseks saadi konsolideerimata aruandes 9,8 mln eurot (2024. a 3,2 mln eurot) mitterahalisena (toetused kanti otse tarnijatele) ja 24,7 mln eurot üle antud varadena (2024. a 9,4 mln eurot) (vt lisa b6, b7).

Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimist korrigeeritud veel saadud ettemaksete ja nõuete muutusega.

B. Antud toetused

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Peretoetused	-9,6	-10,1	-9,7	-10,4
Toimetulekutoetus	-33,4	-38,5	-33,4	-38,5
Muud sotsiaalhoolekande toetused	-85,5	-51,5	-109,0	-62,9
Toetused puudega inimestele	-1,8	-4,4	-2,0	-4,6
Õppetoetused	-4,1	-4,3	-4,1	-4,3
Sotsiaaltoetustelt makstud sotsiaalmaks	-4,8	-4,4	-4,8	-4,4
Eakate sotsiaalhoolekandeteenused ja toetused	-24,4	-40,3	-26,4	-50,6
Muud sotsiaaltoetused	-8,4	-8,5	-8,3	-8,4
Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-178,5	-171,4	-245,4	-241,6
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-19,5	-15,9	-30,9	-84,9
Kokku antud toetused	-370,0	-349,3	-474,0	-510,6

2024. a muudeti sotsiaalhoolekande seaduse alusel osutatavate teenuste kajastamist (rakendati vabatahtlikult, kohustuslik alates 2025. a). Lisaks toimetulekutoetustele klassifitseeriti majandamiskuludest ja teistest sotsiaaltoetuste gruppidest ümber sotsiaalhoolekande toetusteks kõik sotsiaalhoolekandeseaduse alusel antavad toetused ja osutatavad teenused (olenemata, kas need makstakse otse füüsilistele isikutele või teenuseid osutavatele ühingutele), kui nende osutamiseks ei korraldata riigihankeid, vaid toetuste maksmine või teenuste osutamine toimub lähtudes kohaliku omavalitsuse üksuse kehtestatud õigusaktidest.

Antud toetused tegevusala järgi

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Sotsiaalne kaitse	-166,8	-158,8	-193,3	-183,8
Transport	-98,2	-92,5	-137,8	-179,5
Vaba aeg, kultuur, religioon	-46,4	-46,2	-57,0	-57,8
Haridus	-26,3	-26,6	-41,7	-49,0
Elamu- ja kommunaalmajandus	-7,2	-13,1	-11,8	-18,0
Muu majandus	-8,7	-4,9	-10,8	-8,6
Keskkonnakaitse	-10,2	-2,2	-11,1	-3,3
Üldised valitsussektori teenused	-4,4	-3,0	-5,7	-6,5
Tervishoid	-0,8	-0,7	-3,8	-2,8
Avalik kord ja julgeolek	-1,0	-1,3	-1,0	-1,3
Antud toetused kokku	-370,0	-349,3	-474,0	-510,6

Rahavoogude aruandes on antud toetusi põhivara soetuseks vähendatud mitterahalise sihtfinantseerimisega (vt lisa b6, b7). Samuti on arvestatud põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimise ettemaksete ja kohustiste muutusega.

Lisa b12

Kaupade ja teenuste müük

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Riigilõivud (vt lisa b2)	1,8	1,8	1,9	1,9
Tulud tervishoiust	652,1	636,5	21,2	20,3
Haiglate tulud	600,6	588,0	0,0	0,0
Muud tulud tervishoiust	51,5	48,5	21,2	20,3
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	179,0	171,8	40,1	40,2
Üür ja rent	41,7	40,5	30,2	28,9
Tulud kommunaalteenustelt	123,5	118,7	7,7	9,2

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Muud elamu- ja kommunaltegevuse tulud	13,8	12,6	2,2	2,1
Tulu haridusalasest tegevusest	84,2	82,3	80,7	79,1
Tulu tootlustusteenuselt	21,4	19,8	20,9	19,3
Lasteaedade kohatasu	37,3	37,7	37,3	37,7
Muud tulud haridusalasest tegevusest	25,5	24,8	22,5	22,1
Muu toodete ja teenuste müük	181,3	179,7	82,2	82,6
Tulu transporditeenustelt	14,4	14,3	6,6	6,0
Tulu kultuuri- ja vaba aja sisustamise tegevusest	42,8	43,4	29,1	29,0
Tulu sotsiaallabialasest tegevusest	62,3	59,8	36,5	35,4
Muu toodete ja teenuste müük	61,8	62,2	10,0	12,2
Kokku kaupade ja teenuste müük	1 098,4	1 072,1	226,1	224,1

Lisa b13

Muud tulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Kasum/kahjum põhivara müügist (vt b6, b7)	13,1	13,2	12,2	11,7
Tulud loodusressursside kasutada andmisest (vt lisa b2)	13,6	14,1	13,6	14,1
Trahvid (vt lisa b2)	7,2	4,2	6,2	3,2
Saastetasud (vt lisa b2)	0,9	0,7	0,9	0,7
Võlalt arvestatud intressitulu	0,4	0,2	0,2	0,1
Muud tulud	7,3	6,4	4,6	3,4
Muud tulud kokku	42,5	38,8	37,7	33,2

Rahavoogude aruandes on laekumisi põhivara müügist korrigeeritud nõuete muutusega, konsolideeritud aruandes suurenenine 0,7 mln eurot (2024. a vähenemine 0,2 mln eurot), konsolideerimata aruandes suurenenine 0,5 mln eurot (2024. a vähenemine 0,1 mln eurot).

Lisa b14

Tööjõukulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Töötasukulud				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	-16,4	-15,9	-16,4	-15,9
Ametnikud	-91,5	-88,6	-91,5	-88,6
Nõukogude ja juhatuste liikmed	-12,4	-12,1	0,0	0,0
Töötajad	-1 489,4	-1 434,8	-1 044,3	-1 010,7
Põhikohaga töötajate töötasu kokku	-1 609,7	-1 551,4	-1 152,2	-1 115,2
Ajutiste ja koosseisuväliste töötajate töötasu kokku	-34,4	-34,0	-23,1	-23,3
Töötasukulud kokku	-1 644,1	-1 585,4	-1 175,3	-1 138,5
Keskmine töötajate arv (inimest taandatuna täistööajale)				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	196	196	196	196
Ametnikud	3 097	3 108	3 097	3 108

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Nõukogude ja juhatuste liikmed	326	326	0	0
Töötajad	63 841	63 728	48 087	48 095
Keskmine töötajate arv kokku	67 460	67 358	51 380	51 399
Muud tööjõukulud				
Erisoodustused	-3,3	-3,5	-1,9	-1,7
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-553,2	-533,4	-397,5	-384,8
Kapitaliseeritud oma valmistatud põhivara maksumusse	1,1	1,3	0,3	0,2
Muud tööjõukulud kokku	-555,4	-535,6	-399,1	-386,3
Tööjõukulud kokku	-2 199,5	-2 121,0	-1 574,4	-1 524,8

Tööjõukulud tegevusalade lõikes on esitatud lisas b18.

Lisa b15

Majandamiskulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-226,4	-225,0	-198,7	-195,7
Rajatiste majandamiskulud	-165,1	-164,5	-160,9	-159,6
Meditiiniarbid ja -teenused	-131,1	-127,8	-6,3	-5,8
Toiduained ja toitlustusteenused	-69,4	-67,4	-59,5	-57,9
Õppevahendite ja koolituse kulud	-65,1	-55,9	-66,7	-56,3
Töömashinate, seadmete ja inventari majandamiskulud	-51,1	-48,1	-30,0	-28,5
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-47,9	-50,0	-40,7	-40,2
Transpordikulud	-67,0	-74,1	-40,6	-50,8
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-60,5	-48,5	-46,6	-36,6
Tootmiskulud	-33,5	-34,1	-0,3	-0,5
Sotsiaalteenused	-16,3	-18,3	-20,0	-22,8
Administreerimiskulud	-29,8	-29,3	-20,3	-19,9
Tööjõu koolituskulud	-14,6	-14,3	-10,9	-10,8
Uurimis- ja arendustööd	-6,2	-5,8	-4,7	-4,8
Muud mitmesugused majanduskulud	-28,4	-22,9	-19,1	-13,6
Kokku majandamiskulud	-1 012,4	-986,0	-725,3	-703,8

Majanduskulud tegevusalade lõikes on esitatud lisas b18.

Lisa b16

Põhivara amortisatsioon

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Kinnisvarainvesteeringute amortisatsioon (vt lisa b6)	-7,3	-6,2	-4,8	-4,4
Materiaalse põhivara amortisatsioon (vt lisa b7)	-355,9	-338,8	-230,9	-221,5
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	-2,6	-2,3	-0,7	-0,8
Põhivara amortisatsioon kokku	-365,8	-347,3	-236,4	-226,7

Põhivara amortisatsioon tegevusalade lõikes on esitatud lisas b18.

Lisa b17

Muud kulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Käibemaksukulu tegevuskuludelt	-152,5	-139,1	-122,5	-111,0
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	-77,7	-66,0	-69,9	-60,9
Muud maksu- ja lõivukulud	-10,8	-12,2	-0,8	-0,4
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks arvatud nõuetest	-3,8	-2,3	-3,5	-1,3
Muud kulud	-0,5	-3,0	0,0	-3,2
Muud kulud kokku	-245,3	-222,6	-196,7	-176,8

Lisa b18

Kulud tegevusalade lõikes

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	2025					2024				
	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussektori teenused	140,1	45,5	13,6	51,7	250,9	141,5	43,3	14,2	64,4	263,4
Riigikaitse	0,3	0,6	0,0	0,3	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avalik kord ja julgeolek	6,0	2,4	0,2	0,7	9,3	5,9	2,4	0,2	0,8	9,3
Majandus	139,8	152,4	125,2	42,6	460,0	130,7	154,5	118,5	39,2	442,9
Keskkonnakaitse	25,3	108,0	15,9	27,7	176,9	23,5	105,8	15,3	25,7	170,3
Elamu- ja kommunaal-majandus	64,3	94,5	59,4	23,0	241,2	60,2	94,6	58,9	20,4	234,1
Tervishoid	429,5	183,4	27,1	33,8	673,8	412,3	178,3	26,0	31,2	647,8
Vaba aeg, kultuur, reli-	125,0	95,6	42,2	24,2	287,0	119,7	91,0	38,6	23,4	272,7
Haridus	1 118,1	279,5	75,0	77,9	1 550,5	1 089,4	264,1	68,9	69,0	1 491,4
Sotsiaalne kaitse	151,1	50,5	7,2	10,5	219,3	137,8	52,0	6,7	8,0	204,5
Kulud kokku	2 199,5	1 012,4	365,8	292,4	3 870,1	2 121,0	986,0	347,3	282,1	3 736,4

B. Konsolideerimata aruanne

	2025					2024				
	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussektori teenused	133,8	42,5	13,4	51,1	240,8	135,5	40,7	14,0	64,1	254,3

	2025					2024				
	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku
Riigikaitse	0,3	0,7	0,0	0,3	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avalik kord ja julgeolek	5,9	2,8	0,2	0,7	9,6	5,9	2,7	0,2	0,8	9,6
Maiandus	37,1	90,1	83,2	39,1	249,5	34,0	93,7	82,7	33,5	243,9
Keskkonnakaitse	11,2	97,4	5,8	22,4	136,8	9,8	95,5	5,0	20,8	131,1
Elamu- ja kommunaal-maiandus	26,3	56,3	17,7	15,1	115,4	24,5	56,9	17,6	12,6	111,6
Tervishoid	18,5	4,7	1,8	0,8	25,8	17,6	4,0	2,0	0,7	24,3
Vaba aeg, kultuur, religioon	110,3	89,1	36,4	23,4	259,2	105,1	81,7	33,1	21,8	241,7
Haridus	1 109,1	296,1	71,8	77,5	1 554,5	1 081,0	280,4	66,6	68,5	1 496,5
Sotsiaalne kaitse	121,9	45,6	6,1	8,1	181,7	111,4	48,2	5,5	6,0	171,1
Kulud kokku	1 574,4	725,3	236,4	238,5	2 774,6	1 524,8	703,8	226,7	228,8	2 684,1

Muudes kuludes kajastuvad muud tegevuskulud, intressikulu ja muud finantskulud.

Lisa b19

Tehingud avaliku sektori ja sidusüksustega

mln eurot

A. Nõuded ja kohustised teiste avaliku sektori ja sidusüksustega

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Varad	365,2	308,0	311,8	369,9	319,1	328,4
Käibevara	307,8	297,3	311,7	263,8	258,3	270,8
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	185,8	187,9	166,9	185,8	187,9	166,9
Muud nõuded ja ettemaksed	122,0	109,4	144,8	78,0	70,4	103,9
Põhivara	57,4	10,7	0,1	106,1	60,8	57,6
Muud nõuded ja ettemaksed	57,4	10,7	0,1	106,1	60,8	57,6
Kohustised	176,9	175,7	190,0	139,5	158,3	151,0
Lühiajalised kohustised	144,0	135,5	142,8	115,9	131,6	118,6
Võlad tarnijatele	13,4	12,9	15,3	17,1	15,3	18,2
Maksuvõlad	95,6	89,6	82,8	67,4	63,5	59,7
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	28,2	26,5	37,9	28,5	49,5	37,1
Laenukohustused	6,8	6,5	6,8	2,9	3,3	3,6
Pikaajalised kohustised	32,9	40,2	47,2	23,6	26,7	32,4
Laenukohustised	31,5	39,3	46,1	15,0	19,2	23,3
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	1,4	0,9	1,1	8,6	7,5	9,1

B. Tulud ja kulud teistelt avaliku sektori üksustelt

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Tegevustulud	3 833,1	3 606,6	3 088,1	2 920,3
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	2 066,9	1 954,3	2 066,9	1 954,3
Kaupade ja teenuste müük	632,5	618,4	39,0	37,7

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2025	2024	2025	2024
Saadud toetused	1 118,6	1 018,4	967,3	913,0
Muud tulud	15,1	15,5	14,9	15,3
Tegevuskulud	-370,7	-342,4	-534,2	-558,6
Antud toetused	-19,0	-18,0	-215,9	-265,6
Majandamiskulud	-110,7	-108,8	-125,3	-120,8
Muud tegevuskulud	-241,0	-215,6	-193,0	-172,2
Tegevustulem	3 462,4	3 264,2	2 553,9	2 361,7
Finantstulud ja -kulud	11,5	6,6	6,7	10,6
Tulem osalustelt	13,0	9,0	5,7	9,4
Muud finantstulud ja -kulud	-1,5	-2,4	1,0	1,2
Aruandeperioodi tulem	3 473,9	3 270,8	2 560,6	2 372,3

Konsolideeritud aruandes kajastatakse konsolideerimisgruppi hõlmatud üksuste tehinguid riigiga ja muude avalik-õiguslike juriidiliste isikutega (v.a kohalikud omavalitsused) ning nende valitseva mõju all olevate äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingutega, samuti kõikide avaliku sektori sidusüksustega (olulise mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused).

Konsolideerimata aruandes kajastatakse konsolideerimisgruppi hõlmatud üksuste tehinguid valitseva mõju all olevate äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingutega, samuti riigiga ja muude avalik-õiguslike juriidiliste isikutega (v.a kohalikud omavalitsused) ning nende valitseva mõju all olevate äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingutega, samuti kõikide avaliku sektori sidusüksustega (olulise mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused).

Lisa b20

Avalikustamisele kuuluvad tehingud muude seotud isikutega

mln eurot

Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile avaldatakse aastaaruandes informatsiooni tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või raamatupidamiskohustuslase üldistele regulatsioonidele või turutingimustele, raamatupidamiskohustuslase kõrgema juhtkonna ja tegevjuhtkonna liikmete ja nende lähedaste pereliikmete ning nende valitseva mõju all olevate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingutega tehtud tehingute kohta.

Kohaliku omavalitsuse üksused on sellest lähtudes kajastanud aruandluses seotud isikutega tehtud tehinguid:

	2025	2024
Nõuded	0,0	0,0
Kohustised	0,5	0,2
Äriühingutelt soetatud põhivara	0,0	0,0
Tulu kaupade ja teenuste müügist	0,2	0,2
Antud toetused sihtasutustele ja mittetulundusühingutele	-1,5	-1,4
Majanduskulud sihtasutustelt ja mittetulundusühingutelt	-0,2	-0,2
Majanduskulud äriühingutelt	-0,4	-0,3
Majanduskulud füüsilistelt isikutelt	-0,2	0,0

Lisa b21

Olulised tingimuslikud kohustised ja nõuded

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Tingimuslikud kohustised	710,3	686,2	450,1	453,7
Tarnelepingud ja investeerimiskohustused põhivara soetamiseks	338,3	312,8	270,8	286,5
Katkestamatud kasutusrendikohustised	150,8	150,4	145,4	142,9
Toetuste andmise ja kaasfinantseerimise kohustised	19,1	8,5	19,6	11,2
Laenutagatiseks panditud põhivara (vt lisa b6, b7)	169,7	182,8	0,6	0,3
Laenutagatiseks panditud käibevara	23,0	23,9	0,0	0,0
Muud tingimuslikud kohustised	9,4	7,8	13,7	12,8
Tingimuslikud nõuded	364,3	295,9	248,4	198,9
Katkestamatud kasutusrendinõuded	22,1	24,1	13,7	12,8
Nõuded toetuste saamiseks sõlmitud lepingute alusel	342,2	271,8	234,7	186,1

Kasutusrendile antud ja kapitalirenditingimustel renditud varade bilansiline jääkväärtus on esitatud lisades b6 ja b7.

4 Informatsioon avaliku sektori ja valitsussektori kohta

4.1 Bilanss

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor			Lisa
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	
Varad							
Käibevara							
Raha	3 155,5	3 569,2	3 004,1	2 276,7	2 585,0	2 303,5	c2
Finantsinvesteeringud	3 968,8	4 338,9	3 563,4	1 773,0	2 194,1	1 377,4	c3
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	1 567,1	1 701,5	1 352,0	1 622,2	1 771,3	1 402,3	
Muud nõuded ja ettemaksed	5 615,4	5 116,6	3 056,4	1 703,5	1 290,1	1 397,3	c4
Tuletisinstrumendid	43,9	90,0	59,7	0,0	0,0	0,0	a18
Varud	1 893,7	1 723,4	693,7	1 681,1	1 449,9	441,9	
Immateriaalne käibevara	37,2	74,5	216,5	0,0	0,0	0,0	a12
Bioloogilised varad	116,8	98,5	69,6	0,7	0,8	3,1	c11
Käibevara kokku	16 398,4	16 712,6	12 015,4	9 057,2	9 291,2	6 925,5	
Põhivara							
Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes	0,0	0,0	0,0	16,3	16,3	17,3	c5
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	224,1	266,6	267,6	4 092,4	3 982,7	4 005,6	c6
Finantsinvesteeringud	9 653,2	10 807,6	11 882,9	839,9	767,0	731,4	c3
Muud nõuded ja ettemaksed	1 068,0	739,9	756,5	1 078,2	765,7	784,5	c4
Tuletisinstrumendid	113,6	213,3	257,8	0,0	0,0	0,0	a18
Kinnisvarainvesteeringud	296,4	273,5	267,0	209,7	210,1	205,7	c7
Materiaalne põhivara	20 239,7	19 189,3	17 830,5	13 238,3	12 276,7	11 379,2	c8
Immateriaalne põhivara	519,6	479,0	429,9	352,6	321,9	291,8	c9
Bioloogilised varad	2 066,8	1 894,1	2 424,6	9,1	10,3	30,9	c11
Põhivara kokku	34 181,4	33 863,3	34 116,8	19 836,5	18 350,7	17 446,4	
Varad kokku	50 579,8	50 575,9	46 132,2	28 893,7	27 641,9	24 371,9	

	Avalik sektor			Valitsussektor			Lisa
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	
Kohustised ja netovara							
Lühiajalised kohustised							
Saadud maksude, lõivude, trahvide ettemaksed	731,0	701,7	636,9	738,4	706,8	642,5	
Võlad tarnijatele	855,1	824,1	793,1	587,5	600,5	521,5	
Võlad töötajatele	464,2	450,3	423,7	394,4	377,5	351,5	
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	16 457,3	17 330,1	15 480,2	2 462,2	2 367,1	1 901,6	c12
Eraldised	505,6	496,0	478,4	194,0	176,9	154,2	c13
Laenukohustised	1 970,4	1 677,0	1 458,5	1 654,4	1 332,6	755,5	c14
Tuletisinstrumendid	11,4	22,6	67,8	0,0	0,0	0,0	a18
Lühiajalised kohustised kokku	20 995,0	21 501,8	19 338,6	6 030,9	5 561,4	4 326,8	
Pikaajalised kohustised							
Eraldised	5 152,5	4 974,4	4 636,4	5 101,2	4 923,5	4 577,5	c13
Laenukohustised	9 598,8	9 511,2	8 186,6	7 955,8	7 692,2	6 627,6	c14
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	89,6	88,5	83,0	64,6	58,4	51,7	c12
Tuletisinstrumendid	5,0	4,7	16,6	0,0	0,0	0,0	a18
Pikaajalised kohustised kokku	14 845,9	14 578,8	12 922,6	13 121,6	12 674,1	11 256,8	
Kohustised kokku	35 840,9	36 080,6	32 261,2	19 152,5	18 235,5	15 583,6	
Netovara							
Vähemusosalus	131,6	305,4	294,6	21,8	19,3	16,6	
Avaliku või valitsussektori netovara							
Reservid	1 305,4	1 259,1	1 228,8	764,1	773,5	743,0	c16
Riskimaandamise reserv	85,5	145,6	141,6	0,0	0,0	0,0	a18
Muud reservid	12,0	14,6	13,3	0,0	0,0	0,0	
Hübriidvõlakirjad	398,5	398,5	0,0	0,0	0,0	0,0	a17
Akumuleeritud tulem	12 805,9	12 372,1	12 192,7	8 955,3	8 613,6	8 028,7	
Avaliku või valitsussektori netovara kokku	14 607,3	14 189,9	13 576,4	9 719,4	9 387,1	8 771,7	
Netovara kokku	14 738,9	14 495,3	13 871,0	9 741,2	9 406,4	8 788,3	
Kohustised ja netovara kokku	50 579,8	50 575,9	46 132,2	28 893,7	27 641,9	24 371,9	

4.2 Tulemiaruanne

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor		Lisa
	2025	2024	2025	2024	
Tegevustulud					
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	14 434,4	13 576,5	14 513,0	13 664,9	c17
Kaupade ja teenuste müük	3 717,4	3 839,8	1 062,4	979,2	c18
Saadud toetused	2 000,8	1 403,1	1 978,6	1 321,0	c15
Muud tulud	430,3	302,2	268,0	260,2	c19
Tegevustulud kokku	20 582,9	19 121,6	17 822,0	16 225,3	
Tegevuskulud					
Antud toetused	-8 122,4	-7 347,0	-8 169,1	-7 348,5	c15
Tööjõukulud	-5 490,6	-5 263,4	-4 997,7	-4 759,3	c20
Majandamiskulud	-3 701,8	-3 971,2	-2 382,0	-2 508,9	c21
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	-1 440,7	-1 335,3	-909,1	-836,4	c22
Edasiantud maksud, lõivud, trahvid	-633,0	-538,6	-633,0	-538,6	c23
Ebatõenäoliselt laekuvad maksud, lõivud, trahvid	-50,1	-49,4	-50,1	-49,4	c23
Muud kulud	-432,4	-288,8	-177,4	-137,3	c23
Tegevuskulud kokku	-19 871,0	-18 793,7	-17 318,4	-16 178,4	
Tegevustulem	711,9	327,9	503,6	46,9	
Tulem bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest	191,1	-501,5	-1,1	-22,9	c11
Finantstulud ja –kulud					c24
Tulem osalustelt	8,0	1,8	124,5	217,9	
Intressikulu	-686,9	-870,8	-421,8	-451,6	
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	395,4	623,9	100,9	161,4	
Muud finantstulud	2,9	2,9	21,0	3,0	
Muud finantskulud	-0,8	-0,5	-0,4	-0,4	
Finantstulud ja -kulud kokku	-281,4	-242,7	-175,8	-69,7	
Aruandeperioodi tulem	621,6	-416,3	326,7	-45,7	
Sh avaliku või valitsussektori osa tulemist	607,0	-440,0	324,3	-48,3	
Sh vähemusosaluse osa tulemist	14,6	23,7	2,4	2,6	

4.3 Rahavoogude aruanne

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor		Lisa
	2025	2024	2025	2024	
Rahavood põhitegevusest					
Tegevustulem	711,9	327,9	503,6	46,9	
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	1 440,7	1 335,3	909,1	836,4	c22
Kasum/kahjum põhivara müügist	-51,2	-36,7	-35,6	-33,8	c19, a7
Tulu põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimisest	-906,5	-664,2	-889,0	-587,6	c15
Kulu põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimisest	332,3	213,7	419,5	252,5	c15
Muud mitterahalised korrigeerimised	4,0	-51,5	-2,7	-5,8	
Kokku korrigeeritud tegevustulem	1 531,2	1 124,5	904,9	508,6	
Käibevarade netomuutus	-650,0	-1 371,0	-469,5	-518,9	
Kohustiste netomuutus	-752,4	839,6	87,9	566,3	
Kokku rahavood põhitegevusest	128,8	593,1	523,3	556,0	
Rahavood investeerimistegevusest					
Tasutud põhivara soetamisel	-2 508,4	-2 754,7	-1 841,7	-1 728,2	c10
Laekunud põhivara müügist	112,1	55,6	54,9	46,5	
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	554,5	777,0	536,3	700,9	c15
Tasutud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-308,1	-236,9	-373,6	-269,8	c15
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	-5 286,2	-9 832,4	-5 011,2	-9 527,9	
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	6 795,0	10 173,6	5 376,7	8 696,6	
Tasutud osaluste omandamisel	-205,6	0,0	-163,9	-14,9	c6
Laekunud dividendid	15,1	10,6	124,1	245,4	c6
Makstud dividendid	-7,3	-12,8	0,0	0,0	
Laekunud osaluste müügist, likvideerimisest, valitsussektoris ümberklassifitseerimisest	83,1	33,0	1,9	1,9	
Antud laenud	-54,0	-29,0	-56,0	-30,1	
Laekunud laenude tagasimaksed	44,6	72,5	48,0	72,3	
Laekunud finantstulud	196,2	193,4	106,0	141,8	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-569,0	-1 550,1	-1 198,5	-1 665,5	
Rahavood finantseerimistegevusest					
Laekunud laenukohustised	3 415,8	4 751,2	3 206,2	4 305,7	c14
Laekunud hübriidvõlakirjade emiteerimisest	0,0	391,7	0,0	0,0	a17
Laenukohustiste tagasimaksed	-3 039,3	-3 225,5	-2 620,5	-2 675,1	c14
Makstud intressid ja muud finantskulud	-350,0	-395,3	-218,8	-239,6	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	26,5	1 522,1	366,9	1 391,0	
Puhas rahavoog					
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	3 569,2	3 004,1	2 585,0	2 303,5	c2
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	3 155,5	3 569,2	2 276,7	2 585,0	c2
Raha ja selle ekvivalentide muutus	-413,7	565,1	-308,3	281,5	

4.4 Netovara muutuste aruanne

mln eurot

A. Avalik sektor

	Avaliku sektori netovara						Vähemusosalus	Kokku	Lisa
	Reservid (vt lisa c16)	Riski-maandamise reserv	Muud reservid	Hübriid-võlakirjad	Akumuleeritud tulem	Kokku			
Jääk seisuga 31.12.2023	1 228,8	141,6	13,3	0,0	12 192,7	13 576,4	294,6	13 871,0	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus					1,2	1,2		1,2	c7
Materiaalse põhivara ümberhindlus					16,3	16,3		16,3	c8
Pensionieraldiste kindlustus-matemaatilised kasumid ja kahjumid					-168,0	-168,0		-168,0	a16
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus		4,0				4,0		4,0	a18
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed ja sidusettevõtjate muu koondkasumi mõju			1,3			1,3	-0,1	1,2	
Aruandeperioodi tulem					-440,0	-440,0	23,7	-416,3	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	4,0	1,3	0,0	-590,5	-585,2	23,6	-561,6	
Hübriidvõlakirjad				391,7		391,7		391,7	a9A
Intressid hübriidvõlakirjadelt				6,8	-14,7	-7,9		-7,9	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordne arvelevõtmine					707,8	707,8		707,8	
Makstud dividendid						0,0	-12,8	-12,8	
Valitseva mõiu lõppemise mõju					7,4	7,4		7,4	
Ümberjaotamine	30,3				-30,3	0,0		0,0	c16
Jääk seisuga 31.12.2024	1 259,1	145,6	14,6	398,5	12 272,4	14 090,2	305,4	14 395,6	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordse arvelevõtmise korrigeerimine					99,7	99,7		99,7	a7
Korrigeeritud jääk 31.12.2024	1 259,1	145,6	14,6	398,5	12 372,1	14 189,9	305,4	14 495,3	
Standardimuudatuse esmakordne rakendamine					-70,5	-70,5		-70,5	a18
Korrigeeritud jääk 01.01.2025	1 259,1	145,6	14,6	398,5	12 301,6	14 119,4	305,4	14 424,8	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus					0,6	0,6		0,6	c7
Materiaalse põhivara ümberhindlus					13,1	13,1		13,1	c8
Pensionieraldiste kindlustus-matemaatilised kasumid ja kahjumid					-11,2	-11,2		-11,2	a16
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus		-62,7				-62,7		-62,7	a18
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed ja sidusettevõtjate muu koondkasumi mõju			-2,8			-2,8	-0,1	-2,9	
Aruandeperioodi tulem					607,0	607,0	14,6	621,6	

	Avaliku sektori netovara						Vähemusalus	Kokku	Lisa
	Reservid (vt lisa c16)	Riski-maandamise reserv	Muud reservid	Hübriid-võlakirjad	Akumuleeritud tulem	Kokku			
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	-62,7	-2,8	0,0	609,5	544,0	14,5	558,5	
Intressid hübriidvõlakirjadelt					-31,5	-31,5		-31,5	
Vähemusosa soetused ja müügid		2,6	0,2		-27,4	-24,6	-181,0	-205,6	
Makstud dividendid						0,0	-7,3	-7,3	
Ümberjaotamine	46,3				-46,3	0,0		0,0	C16
Jääk seisuga 31.12.2025	1 305,4	85,5	12,0	398,5	12 805,9	14 607,3	131,6	14 738,9	

B. Valitsussektor

	Reservid	Akumuleeritud tulem	Kokku valitsussektori netovara	Vähemus-osalus	Kokku	Lisa
Jääk seisuga 31.12.2023	743,0	8 028,7	8 771,7	16,6	8 788,3	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		1,2	1,2		1,2	c7
Materiaalse põhivara ümberhindlus		15,7	15,7		15,7	c8
Pensionieraldiste kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid		-168,0	-168,0		-168,0	a16
Aruandeperioodi tulem		-48,3	-48,3	2,6	-45,7	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	-199,4	-199,4	2,6	-196,8	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordne arvelevõtmine		707,8	707,8		707,8	
Valitsussektoris ümberklassifitseerimine ja osaluste korrigeerimine		7,3	7,3	0,1	7,4	
Ümberjaotamine	30,3	-30,3	0,0		0,0	c16
Jääk seisuga 31.12.2024	773,3	8 514,1	9 287,4	19,3	9 306,7	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordse arvelevõtmise korrigeerimine		99,7	99,7		99,7	
Korrigeeritud jääk seisuga 31.12.2024	773,3	8 613,8	9 387,1	19,3	9 406,4	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		0,6	0,6		0,6	c7
Materiaalse põhivara ümberhindlus		12,0	12,0		12,0	c8
Pensionieraldiste kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid		-11,2	-11,2		-11,2	a16
Aruandeperioodi tulem		324,3	324,3	2,4	326,7	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	325,7	325,7	2,4	328,1	
Valitsussektoris ümberklassifitseerimine ja osaluste korrigeerimine		6,6	6,6	0,1	6,7	
Ümberjaotamine	-9,2	9,2	0,0		0,0	c16
Jääk seisuga 31.12.2025	764,1	8 955,3	9 719,4	21,8	9 741,2	

4.5 Arvestusmeetodid ja hindamisalused

Avaliku sektori aruandesse on konsolideeritud riik, kohaliku omavalitsuse üksused, muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud ja nende otsese või kaudse valitseva mõju all olevad isikud (üksused, kes on esitatud lisades a1, b1 ja c1).

Valitsussektori aruandesse on konsolideeritud riik (konsolideerimata aruanne), kohaliku omavalitsuse üksused (konsolideerimata aruanne) ning valitsussektorisse kuuluvad muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud (vt lisa c1 A, konsolideerimata andmed). Lisaks kuuluvad valitsussektorisse kõigi eelpool nimetatud avalik-õiguslike juriidiliste isikute valitseva mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kes saavad rohkem kui poole oma tuludest toetustena teistelt valitsussektori üksustelt ja kes ei ole piisavalt vabad tegema ärilisi otsuseid turutingimustest lähtuvalt. Valitsussektori defineerimisel rakendatakse Rahvusvahelise Valuutafondi GFS – *Government Finance Statistics* – ja Euroopa Liidu ESA – *European System of Accounts* – kehtestatud põhimõtteid.

Aruanne baseerub lisades a1, b1 ja c1 esitatud üksuste poolt esitatud aruandlusele vastavuses avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendiga (vt 2.6. Arvestusmeetodid ja hindamisalused). Aruandesse hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustised, tulud ja kulud on elimineeritud.

Aruanne on koostatud miljonites eurodes.

4.6 Lisad (c1–c27)

Lisa c1

Aruandes konsolideeritud üksused

mln eurot

Avaliku sektori aruandesse on konsolideeritud kõik aruandekohustuslased, sh riik, kohalikud omavalitsused, muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud ja kõigi eelpool toodud isikute valitseva mõju all olevad üksused (vt lisad a1, b1 ja c1).

Valitsussektori aruandesse on konsolideeritud riigiasutused (vt lisa a1 A.), kohaliku omavalitsuse üksused (konsolideerimata, vt lisa b1 A.), muud valitsussektoris kuuluvad avalik-õiguslikud juriidilised isikud (konsolideerimata, vt lisa c1 A.), riigi, kohalike omavalitsuste üksuste ja muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute valitseva mõju all olevad valitsussektoris kuuluvad sihtasutused, mittetulundusühingud ja tütarettevõtjad (vt lisad a1 B., b1 B., b1 C, c1 B.)

Käesolevas lisas on esitatud andmed nende juriidiliste isikute kohta, kes ei kuulu riigi ega ka kohalike omavalitsuste aruannesse, kuid on lisaks riigile ja kohalikele omavalitsustele konsolideeritud avalikku sektorisse või ka valitsussektoris.

A. Muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud

	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
Kokku	17 719,4	3 253,9	4 329,7	-4 382,5	77,9	18 759,6	3 194,1	4 195,9	-4 131,6	212,5
Valitsussektorisse kuuluvad	3 106,2	2 583,7	4 313,5	-4 342,1	16,9	3 072,2	2 566,3	4 181,3	-4 093,3	159,5
Tervisekassa	766,2	629,8	2 361,4	-2 466,7	-92,7	851,1	722,5	2 360,9	-2 362,3	22,9
Eesti Töötukassa	751,6	609,3	960,0	-958,5	18,6	736,4	590,7	907,3	-912,6	21,9
Eesti Kunstiakadeemia	38,7	31,1	24,0	-22,8	1,3	36,6	29,7	20,4	-20,7	-0,2
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia	24,0	21,7	16,3	-14,8	1,7	22,0	19,7	13,8	-13,2	0,6
Eesti Maaülikool	93,5	80,0	63,1	-60,8	2,5	89,0	77,5	60,3	-54,8	5,9
Tallinna Ülikool	85,0	63,6	82,4	-78,7	4,2	82,3	59,4	73,0	-67,1	6,5
Tallinna Tehnikaülikool	185,4	134,5	182,5	-182,8	1,0	189,3	133,4	158,8	-156,6	4,2
Tartu Ülikool	420,5	302,8	341,0	-329,3	13,6	385,9	289,2	312,9	-300,0	15,8
Eesti Teaduste Akadeemia	7,2	6,9	3,1	-3,2	-0,1	7,4	6,9	3,6	-3,5	0,2
Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut	23,4	17,2	9,4	-8,8	0,8	22,2	16,4	8,1	-7,7	0,6
Eesti Rahvusringhääling	50,6	44,0	58,8	-50,9	8,3	41,1	35,7	48,9	-47,9	1,4
Eesti Rahvusraamatukogu	87,1	84,8	23,9	-15,9	8,3	87,3	76,6	37,0	-16,3	21,0
Rahvusopera Estonia	11,6	9,1	17,7	-18,1	-0,4	11,8	9,5	18,3	-17,5	0,9
Eesti Kultuurkapital	49,3	43,3	48,0	-49,6	-0,5	49,7	43,9	45,6	-43,3	3,4
Kaitseliit	71,3	65,8	77,9	-70,2	7,9	61,8	57,9	61,3	-59,2	2,4
Tagatisfond	436,6	436,4	33,7	-0,4	42,7	393,9	393,7	42,1	-0,5	52,2
Notarite Koda	2,0	1,8	1,8	-1,9	-0,1	2,1	1,9	1,7	-1,9	-0,2
Audiitorkogu	0,8	0,7	0,9	-1,0	-0,1	0,9	0,9	0,0	-0,9	0,0
Eesti Advokatuur	0,8	0,4	6,4	-6,4	0,0	0,8	0,3	6,2	-6,2	0,0
Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda	0,6	0,5	1,2	-1,3	-0,1	0,6	0,5	1,1	-1,1	0,0
Patendivolinike Koda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valitsussektorisse mittekuuluvad	14 613,2	670,2	16,2	-40,4	61,0	15 687,4	627,8	14,6	-38,3	53,0
Eesti Pank ja Finantsinspeksioon	14 613,2	670,2	16,2	-40,4	61,0	15 687,4	627,8	14,6	-38,3	53,0

Muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
	Varad	Netovara	Tegevustulud	Tegevuskulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevuskulud	Tegevuskulud	Tulem
Kokku	40,4	33,3	26,6	-14,5	1,3	36,2	31,8	31,1	-23,7	7,4
Valitsussektoris kuuluvad	2,2	1,3	9,2	-9,2	-0,1	2,0	1,2	9,3	-9,0	0,2
Eesti Kunstiakadeemia SA	0,4	0,2	0,3	-0,2	0,0	0,2	0,2	0,3	-0,3	0,0
SA Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Fond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SA Eesti Maaülikooli Joosep Tootsi Fond	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
SA Artur Nilsoni Fond	0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
MTÜ Eesti Maaülikooli Spordiklubi	0,3	0,2	0,7	-0,7	0,0	0,2	0,2	0,7	-0,7	0,1
SA Tallinna Ülikooli Rahastu	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
MTÜ Tallinna Ülikooli Spordiklubi	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0
MTÜ TTÜ Spordiklubi	0,1	-0,1	2,1	-2,1	0,0	0,1	-0,2	1,7	-1,7	0,0
MTÜ TTÜ Kultuurikeskus	0,1	0,1	0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	-0,2	0,0
Läänemaa Elukeskkonna Tuleviku-uuringute SA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MTÜ Tartu Ülikooli Üliõpilasmaja	0,2	0,2	0,7	-0,7	0,0	0,3	0,2	1,1	-1,1	0,0
MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi	0,8	0,5	4,4	-4,4	0,0	0,7	0,5	4,3	-4,2	0,0
MTÜ Tartu Välismaalaste Teenuskeskus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
Rektorite Nõukogu	0,0	0,0	0,3	-0,4	-0,1	0,2	0,1	0,4	-0,3	0,1
Valitsussektoris mittekuuluvad	38,2	32,0	17,4	-5,3	1,4	34,2	30,6	21,8	-14,7	7,2
SA Tartu Teaduspark	5,5	4,2	3,4	-3,2	0,2	5,5	4,1	2,5	-2,4	0,0
SA Järvselia Õppe- ja Katsemetskond	22,5	22,4	2,1	-1,4	0,8	21,7	21,6	7,5	-1,3	6,3
MTÜ Dormitorium	1,7	1,4	1,4	-1,4	0,0	1,7	1,4	1,5	-1,5	0,0
MTÜ Tartu Üliõpilasküla	3,4	2,5	5,8	5,4	0,4	3,0	2,1	5,4	-5,0	0,5
MTÜ TTÜ Üliõpilasküla	5,1	1,5	4,7	-4,7	0,0	2,3	1,4	4,9	-4,5	0,4

B. Muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute osalused tütarettevõtjates

	Osaluse määr (%)	31.12.2025		2025			31.12.2024		2024		
		Varad	Netovara	Tegevustulud	Tegevuskulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevustulud	Tegevuskulud	Tulem
Kokku		4,7	4,1	2,8	-2,6	0,1	4,7	3,8	2,3	-2,4	-0,3
Valitsussektoris kuuluvad		0,6	0,6	0,0	-0,1	-0,1	0,6	0,6	0,0	-0,2	-0,3
UniTartu Ventures OÜ	100	0,6	0,6	0,0	-0,1	-0,1	0,6	0,6	0,0	-0,2	-0,3
Valitsussektoris mittekuuluvad		4,1	3,5	2,8	-2,5	0,2	4,1	3,2	2,3	-2,2	0,0
OÜ Muusa Majutus	100	3,3	3,0	0,6	-0,4	0,2	3,3	2,8	0,6	-0,4	0,1
OÜ Eerika Farm	100	0,5	0,4	0,9	-0,8	0,0	0,5	0,4	0,8	-0,8	0,0
E-Kyla Arendus OÜ	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
OÜ Torni Hostel	100	0,2	0,0	1,3	-1,3	0,0	0,2	0,0	0,9	-0,9	0,0
E-dok OÜ	100	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Estonian Multiomics Company OÜ	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1

Lisa c2

Raha ja selle ekvivalendid

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Sularaha	42,1	23,3	18,8	2,5	1,8	2,1
Arvelduskontod pankades	1 816,2	2 024,3	1 656,1	1 293,2	1 599,5	1 329,1
Tähtaajalised deposiidid pankades	1 297,2	1 521,6	1 329,2	981,0	983,7	972,3
Raha kokku	3 155,5	3 569,2	3 004,1	2 276,7	2 585,0	2 303,5
Rahalt ja selle ekvivalentidelt teenitud intressitulu (vt lisa c24)	65,3	108,4	69,5	46,2	80,4	49,5

Lisa c3

Finantsinvesteeringud

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Lühiajalised finantsinvesteeringud	3 968,8	4 338,9	3 563,4	1 773,0	2 194,1	1 377,4
Osalused investeerimisfondides	223,4	165,1	237,3	45,6	10,1	0,0
Võlakiriad õiglases väärtuses	3 227,4	3 660,2	2 931,1	1 281,4	1 785,2	1 125,6
Tähtajani hoitavad võlakirjad amortiseeritud soetusmaksumuses	435,6	393,1	245,0	435,6	393,1	245,0
Lühiajalised laenuväärtuspaberite tagatisel	72,0	114,8	143,2	0,0	0,0	0,0
Noteeritud aktsiad ja osad	6,0	5,7	6,8	6,0	5,7	6,8
Muud lühiajalised finantsinvesteeringud	4,4	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0
Pikaajalised finantsinvesteeringud	9 653,2	10 807,6	11 882,9	839,9	767,0	731,4
Tähtaajalised deposiidid pankades	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0	1,6
Osalused investeerimisfondides õiglases väärtuses	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Võlakiriad õiglases väärtuses	1,3	1,1	0,6	1,3	1,0	0,6
Tähtajani hoitavad võlakirjad amortiseeritud soetusmaksumuses	0,0	0,0	95,6	0,0	0,0	95,6
Rahapoliitika eesmärgil hoitavad väärtuspaberid	8 123,9	9 318,4	10 456,8	0,0	0,0	0,0
Osalused rahvusvahelistes organisatsioonides	456,2	458,1	452,8	279,1	278,1	277,4
Osalus riskikapitalifondides (vt lisa a3)	555,4	483,3	352,4	555,4	483,3	352,4
Noteeritud aktsiad ja osad	0,0	0,3	0,1	0,0	0,3	0,1
Noteerimata aktsiad ja osad	2,3	2,2	1,9	0,6	0,5	0,1
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	514,0	544,1	521,0	3,5	3,8	3,6
Finantsinvesteeringud kokku	13 622,0	15 146,5	15 446,3	2 612,9	2 961,1	2 108,8
Sh kajastatud õiglases väärtuses	4 013,6	4 315,8	3 528,4	1 889,7	2 285,6	1 485,5
Sh kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses	9 608,4	10 830,7	11 917,9	723,2	675,5	623,3

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Võlakirjadelt aruandeperioodil teenitud tulu (vt lisa c24)	115,3	7,6	49,3	50,1	76,1	46,7

Rahapoliitika eesmärgil hoitavate väärtpaberitena kajastuvad Eesti Panga poolt euroala residentide pandikirjade ostukava, avaliku sektori väärtpaberite ostukava ja pandeemia majandusmõjude ohjeldamise erakorralise varaostukava raames omandatud väärtpaberid. Väärtpaberid on kajastatud amortiseeritud soetusmaksumuses. Realiseeruvaid riske hallatakse euroala keskpankade vahel võrdeliselt osalusega Euroopa Keskpangas. Nimetatud väärtpaberite turuväärtus oli 31.12.2025 seisuga 7 263,8 mln eurot (31.12.2024 seisuga 8 411,5 mln eurot).

Lisaks riigi osalusele rahvusvahelistes organisatsioonides (vt lisa a3) moodustavad Eesti Panga vastavad osalused 177,1 mln eurot (31.12.2024 seisuga 180,1 mln eurot), sh osalus Euroopa Keskpangas 103,5 mln eurot (31.12.2024 seisuga sama) ning reservpositsioon Rahvusvahelises Valuutafondis (IMF) 73,3 mln eurot (31.12.2024 seisuga 76,3 eurot).

Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastuvad Eesti Panga poolt Euroopa Keskpangale üle kantud välisvaluuta-reservid summas 120,9 mln eurot (31.12.2024. a sama), arvestusühiku SDR konto IMF-is summas 348,7 mln eurot (31.12.2024 seisuga 375,4 mln eurot) ja IMFi vaestele riikidele soodustingimustel laenamise fond 40,8 mln eurot (31.12.2024 seisuga 43,9 eurot).

Lisa c4

Muud nõuded ja ettemaksed

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed	5 615,4	5 116,6	3 056,4	1 703,5	1 290,1	1 397,3
Nõuded ostjate vastu	386,7	421,3	448,6	86,7	91,6	85,8
Brutosummas	406,5	437,9	463,8	96,6	96,9	90,8
Ebatõenäoliselt laekuvad	-19,8	-16,6	-15,2	-9,9	-5,3	-5,0
Intressinõuded	77,5	88,0	108,4	16,5	19,8	20,5
Muud viitlaekumised	14,3	38,5	23,8	1,3	1,4	1,3
Laenunõuded	93,4	89,5	66,3	96,9	93,2	65,4
Laekumata sihtfinantseerimine (vt lisa c15)	1 175,1	786,1	893,0	1 173,7	782,2	889,6
Eurosüsteemisisesed nõuded	3 491,3	3 363,6	934,5	0,0	0,0	0,0
Makstud tagatisdeposiidid	37,4	46,9	187,5	1,4	1,2	1,2
Muud nõuded	52,1	24,9	68,1	41,5	19,3	23,2
Ettemakstud sihtfinantseerimine	205,2	139,1	74,9	229,5	182,4	78,6
Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud	82,4	118,7	251,3	56,0	99,0	231,7
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed	1 068,0	739,9	756,5	1 078,2	765,7	784,5
Laenunõuded	593,4	588,6	646,2	610,0	606,4	674,1
Intressinõuded (vt lisa a6)	44,8	39,8	34,1	44,8	39,8	34,1
Sihtotstarbelised fondid (vt lisa a5)	0,0	0,0	0,0	15,9	15,4	15,0
Laekumata sihtfinantseerimine (vt lisa c15)	0,0	6,0	6,0	0,0	6,0	6,0
Edasilükkunud ettevõtte tulumaksu nõuded	18,9	4,2	4,5	0,0	0,0	0,0
Nõuded osaluste omakapitali vähendamisest (vt lisa b3)	40,6	0,0	0,0	40,6	0,0	0,0
Muud nõuded ja ettemaksud tulevaste perioodide kulud	370,3	101,3	65,7	366,9	98,1	55,3
Nõuded ja ettemaksed kokku	6 683,4	5 856,5	3 812,9	2 781,7	2 055,8	2 181,8

Eurosüsteemisesed nõuded on Eesti Panga nõuded eurosüsteemile seoses piiriüleste maksetega 2 515,8 mln eurot (31.12.2024 seisuga 2 075,8 eurot), europangatähtede jaotamisega summas 867,9 mln eurot (31.12.2024 seisuga 1 029,9 mln eurot) ja muud eurosüsteemisesed nõuded, mis tulenevad peamiselt eurosüsteemi riikide keskpankadelt kogutava ja neile jaotatava monetaartulu vahest, 107,6 mln eurot (31.12.2024 seisuga 257,9 mln eurot). Kaitseotstarbelised ettemakstud tulevaste perioodide kulud, vt lisa a5.

Lisa c5

Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

A. Avalik sektor

Avaliku sektori aruandes on sihtasutused ja mittetulundusühingud (vt lisad a1 B1, b1 B, c1 B) konsolideeritud rida-realt meetodil.

B. Valitsussektor

	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Riigi osalused (vt lisa a8)	8,3	8,3	8,3
Kohalike omavalitsuste üksuste osalused (vt lisa b4)	1,0	1,0	2,1
Muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute osalused	7,0	7,0	6,9
Kokku osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes	16,3	16,3	17,3

Lisa c6

Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Riigi osalused (vt lisa a9)	78,6	87,6	90,7	3 717,4	3 577,1	3 603,4
Riigi valitsussektoris kuuluvatele sihtasutustele ja äriühingutele kuuluvad osalused	0,0	0,0	0,0	8,7	8,9	8,9
Kohalike omavalitsuste üksuste osalused (vt lisa b5)	157,1	190,5	188,0	362,1	392,2	388,0
Muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute osalused	0,7	0,7	0,7	4,2	4,5	5,3
Sektorite vahelised elimineerimised	-12,3	-12,2	-11,8	0,0	0,0	0,0
Kokku osalused tütar- ja sidusettevõtjates	224,1	266,6	267,6	4 092,4	3 982,7	4 005,6

Osaluste liikumine

	Avalik sektor	Valitsussektor		
	Sidusettevõtjad	Tütarettevõtjad	Sidusettevõtjad	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	267,6	3 840,2	165,4	4 005,6
Rahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	13,9	0,0	13,9
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	-0,5	0,0	-0,5
Saadud müügist	-0,9	0,0	-0,9	-0,9
Kasum/kahjum osaluste müügist	0,3	0,0	0,9	0,9
Valitsussektoris ümberklassifitseerimine	0,0	-7,9	0,0	-7,9
Saadud dividendid	-10,6	0,0	0,0	0,0
Kasum/kahjum kapitaliosaluse meetodil (vt lisa c24)	11,0	0,0	0,0	0,0

	Avalik sektor	Valitsussektor		
	Sidusettevõtjad	Tütarettevõtjad	Sidusettevõtjad	Kokku
Otse netovara reservides kajastatud sidusettevõtjate koondkasumi mõju valuutakursi-	-0,8	0,0	0,0	0,0
Allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa c24)	0,0	-28,4	0,0	-28,4
Jääk seisuga 31.12.2024	266,6	3 817,3	165,4	3 982,7
Rahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	163,4	0,0	163,4
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	-8,6	0,0	-8,6
Ümberklassifitseerimine omakapitali vähendamise otsuse alusel (vt lisa b3)	-40,6	0,0	-40,6	-40,6
Valitsussektoris ümberklassifitseerimine	0,0	-4,9	0,0	-4,9
Saadud dividendid	-15,1	0,0	0,0	0,0
Kasum/kahjum kapitaliosaluse meetodil (vt lisa c24)	14,2	0,0	0,0	0,0
Otse netovara reservides kajastatud sidusettevõtjate koondkasumi mõju valuutakursivahedest	-1,0	0,0	0,0	0,0
Allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa c24)	0,0	0,4	0,0	0,4
Jääk seisuga 31.12.2025	224,1	3 967,6	124,8	4 092,4

2025. a algusest klassifitseeriti valitsussektoris ümber 6 kohaliku omavalitsuse üksuse äriühingut.

2024. a algusest klassifitseeriti valitsussektoris ümber 6 kohaliku omavalitsuse üksuse äriühingut ja üks muu avalik-õigusliku juriidilise isiku äriühing.

Osalistelt saadud dividenditulu

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Tütarettevõtjatelt	0,0	0,0	117,9	239,2
Sidusettevõtjatelt	15,1	10,6	6,2	6,2
Kokku dividenditulu osalistelt	15,1	10,6	124,1	245,4

Lisa c7

Kinnisvarainvesteeringud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Jääk perioodi alguses	273,5	267,0	210,1	205,7
Soetusmaksumus	403,4	380,6	298,7	287,8
Kogunenud kulum	-129,9	-113,6	-88,6	-82,1
Kokku liikumised	22,9	6,5	-0,4	4,4
Soetused ja parendused	4,4	1,5	0,8	1,5
Kulum ja allahindlus	-11,6	-9,1	-8,0	-6,9
Müük müügihinnas	-7,3	-6,8	-5,9	-6,4
Müügist saadud kasum	4,7	4,4	3,5	4,1
Ümberklassifitseerimine	31,9	15,1	10,0	11,0
Saadud ja üle antud sihtfinantseerimine	0,2	0,2	0,2	0,1
Saadud ja üle antud mitterahalised sissemaksed	0,0	0,0	-1,6	-0,2
Ümberhindlus	0,6	1,2	0,6	1,2
Jääk perioodi lõpus	296,4	273,5	209,7	210,1
Soetusmaksumus	428,9	403,4	299,8	298,7
Kogunenud kulum	-132,5	-129,9	-90,1	-88,6

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	172,3	118,3	117,3	108,0
Sh laenude katteks panditud, jääkväärtus	16,0	13,3	5,5	4,0
Tulud ja kulud				
Rendi- ja üüritulu, hoonestusõiguse ja kasutusvalduse tasud	43,1	47,4	28,3	33,1
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-4,9	-5,3	-4,1	-4,8

Lisa c8

Materiaalne põhivara

mln eurot

A. Avalik sektor

	Maa	Hooned ja rajatised	Kaitse-ots-tarbeline põhivara	Masinaid ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	1 428,9	10 787,7	441,2	2 913,2	213,2	2 046,3	17 830,5
Soetusmaksumus	1 428,9	18 242,0	1 009,1	6 870,6	387,9	2 046,3	29 984,8
Kogunenud kulum		-7 454,3	-567,9	-3 957,4	-174,7		-12 154,3
Kokku liikumised 2024	61,3	360,3	70,7	51,3	12,7	802,5	1 358,8
Soetused ja parendused	46,8	66,8	9,3	141,7	15,4	2 414,1	2 694,1
Kulum ja allahindlus	-3,7	-681,3	-64,9	-342,1	-23,9	-116,1	-1 232,0
Müük müügihinnas	-30,8	-23,6	0,0	-6,5	0,0	0,0	-60,9
Müügist saadud kasum	27,5	2,4	0,0	2,3	0,0	0,0	32,2
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	1,3	2,5	9,0	1,9	0,2	0,1	15,0
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	0,0	-4,0	0,0	0,0	0,0	-4,0
Ümberklassifitseerimine	7,4	991,4	121,3	281,5	21,2	-1 495,8	-73,0
Muutused valitseva mõju omandamisest ja lõppemisest	0,0	-1,4	0,0	-27,8	-0,3	0,0	-29,5
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,2	0,0	0,0	0,3	0,0	0,1	0,6
Ümberhindlus	12,6	3,5	0,0	0,0	0,1	0,1	16,3
Jääk seisuga 31.12.2024	1 490,2	11 148,0	511,9	2 964,5	225,9	2 848,8	19 189,3
Soetusmaksumus	1 490,2	18 958,9	1 141,9	7 054,3	413,7	2 848,8	31 907,8
Kogunenud kulum		-7 810,9	-630,0	-4 089,8	-187,8		-12 718,5
Keskmine kulumini norm		3,7%	6,0%	4,9%	6,0%		
Kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus		78,1	0,0	83,6	0,1		161,8
Kasutusrendile antud, jääkväärtus	177,7	130,3	0,0	1,7	0,2		309,9
Laenude katteks panditud, jääkväärtus	3,1	177,7	0,0	37,0	0,0		217,8
Kokku liikumised 2025	55,5	509,2	392,8	330,9	9,9	-247,7	1 050,6
Soetused ja parendused	44,8	99,1	7,6	154,5	15,4	2 155,3	2 476,7
Kulum ja allahindlus	-0,4	-740,7	-82,0	-353,8	-24,9	-124,5	-1 326,3
Müük müügihinnas	-26,3	-23,1	0,0	-2,6	-0,2	-0,3	-52,5
Müügist saadud kasum	24,0	8,1	0,0	1,9	0,2	0,0	34,2
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	2,2	7,6	11,6	4,3	0,6	20,3	46,6
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,1	-16,3	0,0	-0,3	0,0	0,0	-16,7
Ümberklassifitseerimine	0,0	1 185,5	455,6	601,7	18,8	-2 298,7	-37,1
Muutused valitseva mõju omandamisest ja lõppemisest	0,0	-12,5	0,0	-75,1	0,0	0,0	-87,6
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ümberhindlus	11,3	1,3	0,0	0,3	0,0	0,2	13,1
Jääk seisuga 31.12.2025	1 545,7	11 657,0	904,7	3 295,4	235,8	2 601,1	20 239,7
Soetusmaksumus	1 545,7	19 999,0	1 600,9	7 624,7	436,7	2 601,1	33 808,1

	Maa	Hooned ja rajatised	Kaitse-ots- tarbeline põhivara	Masinad ja seadmed	Muu põhi- vara	Lõpetamata tööd ja ette- maksed	Kokku
Kogunenud kulum		-8 342,0	-696,2	-4 329,3	-200,9		-13 568,4
Keskmine kulumi norm		3,8%	6,0%	4,8%	5,9%		
Kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus	0,0	51,5	0,0	85,7	0,3	0,0	137,5
Kasutusrendile antud, jääkväärtus	174,9	121,0	0,0	1,0	0,1	0,0	297,0
Laenude katteks panditud, jääkväärtus	3,1	180,3	0,0	0,0	0,0	0,0	183,4

B. Valitsussektor

	Maa	Hooned ja raja- tised	Kaitse-otstarbe- line põhivara	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemak- sed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	810,2	8 027,3	441,2	863,0	201,8	1 035,7	11 379,2
Soetusmaksumus	810,2	13 438,8	1 009,1	1 946,5	347,0	1 035,7	18 587,3
Kogunenud kulum		-5 411,5	-567,9	-1 083,5	-145,2		-7 208,1
Kokku liikumised 2024	51,6	324,4	70,7	66,6	9,5	374,7	897,5
Soetused ja parendused	38,0	48,4	9,2	106,7	10,0	1 445,6	1 657,9
Kulum ja allahindlus	-0,1	-537,2	-64,9	-131,0	-20,5	-1,8	-755,5
Müük müügihinnas	-30,6	-21,5	0,0	-1,1	0,0	0,0	-53,2
Müügist saadud kasum	27,4	1,2	0,0	0,9	0,0	0,0	29,5
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,1	2,8	0,0	0,5	0,0	0,0	3,4
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	1,3	2,1	9,1	1,9	0,2	0,0	14,6
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	-1,5	-4,0	-0,2	0,0	0,0	-5,7
Ümberklassifitseerimine	3,0	827,2	121,3	88,8	19,7	-1 069,2	-9,2
Ümberhindlus	12,5	2,9		0,1	0,1	0,1	15,7
Jääk seisuga 31.12.2024	861,8	8 351,7	511,9	929,6	211,3	1 410,4	12 276,7
Soetusmaksumus	861,8	14 043,2	1 141,9	2 073,7	368,4	1 410,4	19 899,4
Kogunenud kulum		-5 691,5	-630,0	-1 144,1	-157,1		-7 622,7
Keskmine kulumi norm		4,1%	6,0%	6,6%	5,7%		
Kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus		57,3	0,0	74,9	0,1		132,3
Kasutusrendile antud, jääkväärtus	9,1	118,7	0,0	0,4	0,2		128,4
Laenude katteks panditud, jääkväärtus	0,6	67,2	0,0	0,0	0,0		67,8
Kokku liikumised 2025	65,1	359,5	392,8	67,6	11,7	65,1	961,8
Soetused ja parendused	38,9	83,0	7,6	128,2	14,0	1 481,5	1 753,2
Kulum ja allahindlus	0,0	-571,7	-82,0	-145,5	-21,3	-2,7	-823,2
Müük müügihinnas	-25,9	-21,3	0,0	-1,4	-0,2	0,0	-48,8
Müügist saadud kasum	23,7	7,1	0,0	1,0	0,2	0,0	32,0
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	15,4	-6,4	0,0	-0,3	0,0	0,0	8,7
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	2,2	7,3	11,6	4,3	0,6	20,3	46,3
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,1	-16,3	0,0	-0,3	0,0	0,0	-16,7
Ümberklassifitseerimine	0,2	876,5	455,6	81,4	18,4	-1 434,0	-1,9
Ümberhindlus	10,7	1,1	0,0	0,2	0,0	0,0	12,0
Jääk seisuga 31.12.2025	926,9	8 711,0	904,7	997,2	223,0	1 475,5	13 238,3
Soetusmaksumus	926,9	14 805,4	1 600,9	2 226,2	392,9	1 475,5	21 427,8
Kogunenud kulum		-6 094,4	-696,2	-1 229,0	-169,9		-8 189,5
Keskmine kulumi norm		4,1%	6,0%	6,8%	5,6%		
Kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus	0,0	36,7	0,0	78,3	0,4		115,4
Kasutusrendile antud, jääkväärtus	6,1	107,7	0,0	0,4	0,1		114,3
Laenude katteks panditud, jääkväärtus	0,6	54,1	0,0	0,0	0,0		54,7

Lisa c9

Immateriaalne põhivara

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Jääk perioodi alguses	479,0	429,9	321,9	291,8
Soetusmaksumus	1 085,9	971,3	783,7	700,9
Kogunenud kulum	-606,9	-541,4	-461,8	-409,1
Kokku liikumised	40,6	49,1	30,7	30,1
Soetused ja parendused	146,1	141,9	107,6	103,1
Kulum ja allahindlus	-102,8	-94,2	-77,9	-74,0
Ümberklassifitseerimine	1,5	0,8	1,0	1,0
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-2,7	1,4	0,0	0,0
Muutused valitseva mõju omandamisest ja lõppemisest	-1,5	-0,8	0,0	0,0
Jääk perioodi lõpus	519,6	479,0	352,6	321,9
Soetusmaksumus	1 207,8	1 085,9	874,8	783,7
Kogunenud kulum	-688,2	-606,9	-522,2	-461,8
Keskmine kulum norm (%)	9,0%	9,2%	9,4%	10,0%

Lisa c10

Materiaalse ja immateriaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute soetus tegevusalade lõikes

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Transport	714,7	605,8	635,3	540,4
Kütus ja energia	581,7	908,8	2,8	1,3
Muu majandus	117,8	115,9	72,4	52,1
Elamu- ja kommunaalmajandus	83,3	53,7	34,2	22,7
Keskkonnakaitse	31,3	18,8	22,6	13,1
Haridus	249,9	205,2	247,8	205,7
Vaba aeg, kultuur, religioon	102,2	121,4	100,8	119,2
Riigikaitse	416,6	521,1	417,7	525,4
Avalik kord ja julgeolek	71,3	48,5	71,7	48,5
Tervishoid	87,7	81,5	87,6	80,7
Sotsiaalne kaitse	42,8	26,1	42,9	26,1
Üldised valitsussektori teenused	127,9	130,7	125,8	127,3
Kokku põhivara soetus	2 627,2	2 837,5	1 861,6	1 762,5

Avaliku sektori rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud võla suurenemisega tarnijatele 80,6 mln euro võrra (2024. a suurenemine 2,3 mln eurot).

Valitsussektori rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud võla suurenemisega tarnijatele 13,7 mln euro võrra (2024. a suurenemine 27,2 mln eurot).

Rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud veel kapitalirendikohustiste võtmisega (vt lisa c14) ja kapitaliseeritud intressikuludega (vt lisa c24).

Lisa c11

Bioloogilised varad

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Jääk perioodi alguses	1 992,6	2 494,2	11,1	34,0
Müük müügihinnas	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Müügist saadud kasum	0,1	0,1	0,1	0,2
Ümberklassifitseerimine	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Õiglase väärtuse muutus	191,1	-501,5	-1,1	-22,9
Jääk perioodi lõpus	2 183,6	1 992,6	9,8	11,1
Sh käibevara	116,8	98,5	0,7	0,8
Sh põhivara	2 066,8	1 894,1	9,1	10,3

Realiseeritav kasvav mets moodustab avaliku sektori bioloogilistest varadest aruandeperioodi lõpu seisuga 2 173,4 mln eurot (31.12.2024 seisuga 1 980,6 mln eurot), sh lühiajalise osana kajastatud 107,5 mln eurot (31.12.2024 seisuga 87,2 mln eurot). Sellest enamuse moodustab realiseeritav riigimets (vt lisa a14).

Realiseeritav kasvav mets moodustab valitsussektori bioloogilistest varadest aruandeperioodi lõpu seisuga 9,3 mln eurot (31.12.2024 seisuga 10,6 mln eurot), sh lühiajalise osana kajastatud 0,7 mln eurot (31.12.2024 seisuga 0,8 mln eurot).

Lisa c12

Muud kohustised ja saadud ettemaksed

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Lühiajalised muud kohustised ja saadud ettemaksed	16 457,3	17 330,1	15 480,2	2 462,2	2 367,1	1 901,6
Maksu-, lõivu- ja trahvikohustised	98,2	90,6	86,2	79,2	71,8	65,6
Intressivõlad	103,6	96,7	95,6	72,8	61,0	32,8
Muud viitvõlad	38,3	44,9	21,7	2,7	1,5	1,5
Toetuste andmise kohustised	353,1	306,3	309,3	371,2	322,1	320,8
Taastuenergia tasud toetuste andmiseks	11,5	18,8	20,4	0,0	0,0	0,0
Ringluses olevad pangatähed	4 437,5	4 352,1	4 027,8	0,0	0,0	0,0
Klientide hoiused	9 384,6	10 390,7	9 429,6	107,1	34,1	86,2
Tagatisdeposiidid	45,4	47,9	41,3	36,8	38,4	31,0
Varade müügiga seotud kohustised	0,0	0,0	9,2	0,0	0,0	0,0
Võlad saastekvootide eest (vt lisa a15)	131,2	79,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Muud kohustised	82,0	71,0	76,0	51,8	36,7	37,9
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed (vt lisa c15)	1 724,5	1 787,7	1 319,1	1 718,6	1 779,1	1 308,7
Muud tulevaste perioodide tulud	47,4	43,6	44,0	22,0	22,4	17,1
Pikaajalised kohustised ja saadud ettemaksed	89,6	88,5	83,0	64,6	58,4	51,7
Võlad tarnijatele	17,5	15,0	11,4	9,7	7,0	5,9
Intressivõlad (vt lisa a17)	44,8	39,8	34,1	44,8	39,8	34,1
Edasilükkunud ettevõtte tulumaksu kohustised (vt lisa a15)	13,5	18,8	13,7	0,0	0,0	0,0
Muud kohustised	2,8	3,1	11,8	4,5	1,5	1,4
Muud tulevaste perioodide tulud	11,0	11,8	12,0	5,6	10,1	10,3
Kokku muud kohustised ja saadud ettemaksed	16 546,9	17 418,6	15 563,2	2 526,8	2 425,5	1 953,3

Eesti Pank kajastab ringluses olevaid europangatähti alates eurosüsteemiga liitumisest vastavalt eurosüsteemi riikide keskpankadele määratud europangatähtede jaotamise alusele, milleks on iga riigi keskpanga osalus Euroopa Keskpangas. Keskpanga poolt tegelikult ringlusse lastud pangatähtede ja pangatähtede jaotamise alusel tekkinud pangatähtede väärtuse erinevus tekitab tasustatavad eurosüsteemisisesed saldod (vt lisa c4).

Klientide hoiustest moodustasid Eesti Pangas avatud pankade arvelduskontod, sh kohustusliku reservi katmiseks, üleöödeposiidid ja vahendid, mis ei ole vabalt kasutatavad, 8 931,2 mln eurot (31.12.2024 seisuga 9 896,6 mln eurot), Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) arvestusühikute vastaskirje 344,4 mln eurot (31.12.2024 seisuga 370,6 mln eurot).

Lisa c13

Eraldised

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	478,4	4 636,4	5 114,8	154,2	4 577,5	4 731,7
Pensionieraldised	137,2	4 517,0	4 654,2	136,0	4 516,5	4 652,5
Keskonnakaitselised eraldised	206,6	27,8	234,4	0,0	0,3	0,3
Kohtukuludeks	2,3	4,6	6,9	2,1	4,5	6,6
Garantiikohustuste ja laenu tagatiste eraldised	99,3	48,5	147,8	6,9	48,5	55,4
Muud eraldised	33,0	38,5	71,5	9,2	7,7	16,9
Kokku liikumised 2024	17,6	338,0	355,6	22,7	346,0	368,7
Eraldiste moodustamine	210,7	320,1	530,8	12,6	310,1	322,7
Väljamaksed ja kasutamised	-339,2	-0,5	-339,7	-134,5	0,0	-134,5
Muutused valitseva mõju lõppemisest	-0,5	-17,6	-18,1	0,0	0,0	0,0
Diskonteeritud eraldistelt arvestatud intress	0,0	182,6	182,6	0,0	180,5	180,5
Ümberklassifitseerimine	146,6	-146,6	0,0	144,6	-144,6	0,0
Jääk seisuga 31.12.2024	496,0	4 974,4	5 470,4	176,9	4 923,5	5 100,4
Pensionieraldised	153,9	4 865,0	5 018,9	152,9	4 864,3	5 017,2
Keskonnakaitselised eraldised	127,3	31,6	158,9	0,0	0,5	0,5
Kohtukuludeks	4,0	9,2	13,2	3,3	9,2	12,5
Garantiikohustuste ja laenu tagatiste eraldised	178,4	43,5	221,9	8,1	43,4	51,5
Muud eraldised	32,4	25,1	57,5	12,6	6,1	18,7
Kokku liikumised 2025	9,6	178,1	187,7	17,1	177,7	194,8
Eraldiste moodustamine	183,4	143,9	327,3	5,5	145,3	150,8
Väljamaksed ja kasutamised	-336,6	0,1	-336,5	-150,6	0,0	-150,6
Muutused valitseva mõju lõppemisest	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diskonteeritud eraldistelt arvestatud intress	0,0	196,9	196,9	0,0	194,6	194,6
Ümberklassifitseerimine	162,8	-162,8	0,0	162,2	-162,2	0,0
Jääk seisuga 31.12.2025	505,6	5 152,5	5 658,1	194,0	5 101,2	5 295,2
Pensionieraldised	162,9	5 052,9	5 215,8	161,6	5 052,2	5 213,8
Keskonnakaitselised eraldised	108,6	31,3	139,9	0,0	0,2	0,2
Kohtukuludeks	4,3	6,6	10,9	4,1	6,6	10,7
Garantiikohustuste ja laenu tagatiste eraldised	194,7	35,8	230,5	15,4	35,8	51,2
Muud eraldised	35,1	25,9	61,0	12,9	6,4	19,3

Avalikus sektoris sisaldub garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldiste hulgas Eesti Panga eraldis finantsinvesteeringutega seotud riskide katteks summas 178,1 mln eurot (31.12.2024 seisuga 169,0 mln eurot).

Lisa c14

Laenukohustised

mln eurot

A. Avalik sektor

Laenukohustised järelejäänud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	3 727,8	5 748,4	168,9	9 645,1
Kuni 1 aasta	529,8	903,4	25,3	1 458,5
1 kuni 5 aastat	133,9	2 354,7	65,7	2 554,3
Üle 5 aasta	3 064,1	2 490,3	77,9	5 632,3
Jääk seisuga 31.12.2024	5 364,2	5 676,0	148,0	11 188,2
Kuni 1 aasta	985,0	669,6	22,4	1 677,0
1 kuni 5 aastat	173,4	2 720,3	52,1	2 945,8
Üle 5 aasta	4 205,8	2 286,1	73,5	6 565,4
Jääk seisuga 31.12.2025	6 025,2	5 409,5	134,5	11 569,2
Kuni 1 aasta	1 350,9	597,6	21,9	1 970,4
1 kuni 5 aastat	165,7	2 700,0	48,7	2 914,4
Üle 5 aasta	4 508,6	2 111,9	63,9	6 684,4

Laenukohustiste liikumine

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	3 727,8	5 748,4	168,9	9 645,1
Saadud	3 933,3	817,9	17,9	4 769,1
Muutused valitseva mõju tekkimisest ja lõppemi-	0,0	0,0	-2,8	-2,8
Valuuta ümberhindluse kursivahed	0,0	0,1	0,1	0,2
Tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	-2,6	-7,4
Tagasi makstud	-2 302,2	-889,8	-33,5	-3 225,5
Laenukulu amortisatsioon	5,3	4,2	0,0	9,5
Jääk seisuga 31.12.2024	5 364,2	5 676,0	148,0	11 188,2
Saadud	2 885,4	530,4	9,4	3 425,2
Muutused valitseva mõju tekkimisest ja lõppemi-	0,0	0,0	0,0	0,0
Tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	0,0	-4,8
Tagasi makstud	-2 223,5	-792,9	-22,9	-3 039,3
Laenukulu amortisatsioon	-0,9	0,8	0,0	-0,1
Jääk seisuga 31.12.2025	6 025,2	5 409,5	134,5	11 569,2
Intressikulu 2024 (vt lisa c24)	-146,0	-240,8	-9,2	-396,0
Keskmine intressimäär	3,2%	4,2%	5,8%	3,8%
Intressikulu 2025 (vt lisa c24)	-139,3	-175,7	-7,9	-322,9
Keskmine intressimäär	2,4%	3,2%	5,6%	2,8%

B. Valitsussektor

Laenukohustised järelejäänud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	3 593,8	3 665,6	123,7	7 383,1
Kuni 1 aasta	522,1	219,9	13,5	755,5
1 kuni 5 aastat	7,7	1 288,1	35,8	1 331,6
Üle 5 aasta	3 064,0	2 157,6	74,4	5 296,0
Jääk seisuga 31.12.2024	5 238,0	3 674,3	112,5	9 024,8
Kuni 1 aasta	977,4	344,8	10,4	1 332,6
1 kuni 5 aastat	54,8	1 412,2	37,2	1 504,2
Üle 5 aasta	4 205,8	1 917,3	64,9	6 188,0

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2025	5 857,4	3 647,0	105,8	9 610,2
Kuni 1 aasta	1 295,3	348,6	10,5	1 654,4
1 kuni 5 aastat	53,5	1 503,5	38,4	1 595,4
Üle 5 aasta	4 508,6	1 794,9	56,9	6 360,4

Laenukohustiste liikumine

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2023	3 593,8	3 665,6	123,7	7 383,1
Saadud	3 933,3	372,4	5,4	4 311,1
Ümberklassifitseerimine	0,0	5,2	0,0	5,2
Tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	-0,1	-4,9
Laenukulu amortisatsioon	5,3	0,1	0,0	5,4
Tagasi makstud	-2 294,4	-364,2	-16,5	-2 675,1
Jääk seisuga 31.12.2024	5 238,0	3 674,3	112,5	9 024,8
Saadud	2 836,1	370,1	4,0	3 210,2
Ümberklassifitseerimine	0,0	0,9	0,4	1,3
Tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	0,0	-4,8
Laenukulu amortisatsioon	-0,9	0,1	0,0	-0,8
Tagasi makstud	-2 215,8	-393,6	-11,1	-2 620,5
Jääk seisuga 31.12.2025	5 857,4	3 647,0	105,8	9 610,2

Informatsioon laenukohustisteks seatud tagatiste, panditud varade ja kapitalirendi tingimustel renditud varade kohta vt lisa c27, c7, c8.

Lisa c15

Saadud ja antud toetused

mln eurot

A. Saadud toetused

A.1. Avalik sektor

	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud tulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024		Arvestatud tulu 2025	Jääk seisuga 31.12.2025	
	Nõuded (vt lisa c4)	Laekunud ettevõtteksed (vt lisa c12)		Nõuded (vt lisa c4)	Laekunud ettevõtteksed (vt lisa c12)		Nõuded (vt lisa c4)	Laekunud ettevõtteksed (vt lisa c12)
Euroopa Liidu fondidest	875,4	1 154,0	1 143,1	769,1	1 550,4	1 719,8	1 153,1	1 446,4
Muu välisabi	23,2	161,3	202,4	22,8	232,2	227,2	21,4	272,1
Kodumaised toetused	0,4	3,8	57,6	0,2	5,1	53,8	0,6	6,0
Saadud toetused kokku	899,0	1 319,1	1 403,1	792,1	1 787,7	2 000,8	1 175,1	1 724,5

Saadud toetuste tulu tegevusala järgi

	2025				2024			
	Tulu tegevus- kuludeks	Tulu tegevus- kulude vahen- damiseks	Tulu põhivara soetuseks	Tulu põhivara soetuse vahen- damiseks	Tulu tegevus- kuludeks	Tulu tegevus- kulude vahen- damiseks	Tulu põhivara soetuseks	Tulu põhivara soetuse vahen- damiseks
Põllumajandus	12,6	256,2	20,1	60,5	13,7	225,5	7,2	50,3
Transport	8,4	0,1	256,0	0,0	9,2	0,2	229,2	4,3
Muu majandus	62,1	17,7	80,0	73,3	48,0	12,5	116,3	29,3
Haridus	151,8	36,4	5,1	0,0	122,3	26,4	0,8	0,2
Elamu- ja kommunaalmajandus	1,4	0,3	1,6	86,7	0,3	0,0	1,3	64,6
Keskkonnakaitse	12,9	2,5	14,3	16,2	11,7	1,8	5,1	10,0
Üldised valitsussektori teenused	77,9	13,4	97,5	15,0	79,2	4,1	31,7	2,1
Tervishoid	3,9	0,0	25,1	-0,2	3,3	0,0	28,0	0,0
Sotsiaalne kaitse	20,7	2,5	2,6	0,0	14,6	0,2	0,6	0,0
Vaba aeg, kultuur, religioon	11,0	3,8	1,3	0,0	10,0	3,2	0,8	1,1
Riigikaitse	161,5	224,2	109,2	11,9	17,7	120,0	70,8	4,1
Avalik kord ja julgeolek	12,9	0,1	30,1	0,2	15,0	0,0	6,2	0,2
Saadud toetused kokku	537,1	557,2	642,9	263,6	345,0	393,9	498,0	166,2

Aruandeperioodil nõuti seoses tingimuste rikkumisega tagasi 21,4 mln eurot välisabi (2024. a 17,7 mln eurot), sh 3,3 mln eurot väljapoole avalikku sektorit vahendatud välisabi (2024. a 10,7 mln eurot) (kajastatud tulu vähendusena).

Vahendatud toetused summas 820,8 mln eurot (2024. a 560,1 mln eurot) kajastavad saadud toetusi Euroopa Liidu fondi-dest ja muud välisabi, mida avalik sektor ei kasutanud oma tegevuskuludeks ega põhivara soetamiseks, vaid andis edasi kasusaajatele väljaspool avalikku sektorit (kajastatud ka antud toetustena, vt osa B).

Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimist korrigeeritud mitterahalise sihtfinantseerimi-sega (vt lisa c8). Lisaks on investeerimistegevuse rahavooge korrigeeritud põhivara sihtfinantseerimiseks saadud ettemak-sete vähenemisega 5,7 mln euro võrra (2024. a suurenemine 24,8 mln eurot) ja nõuete suurenemisega 299,5 mln euro võrra (2024. a vähenemine 106,9 mln eurot).

A2. Valitsussektor

	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud tulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024		Arvestatud tulu 2025	Jääk seisuga 31.12.2025	
	Nõuded (vt lisa c4)	Laekunud ettemaksed (vt lisa c12)		Nõuded (vt lisa c4)	Laekunud ettemaksed (vt lisa c12)		Nõuded (vt lisa c4)	Laekunud ettemaksed (vt lisa c12)
Euroopa Liidu fondidest	875,1	1 148,8	1 062,4	765,0	1 545,3	1 698,9	1 143,3	1 443,4
Muu välisabi	20,2	156,1	201,5	22,9	228,7	226,1	21,4	269,2
Kodumaised toetused	0,3	3,8	57,1	0,3	5,1	53,6	0,7	6,0
Saadud toetused kokku	895,6	1 308,7	1 321,0	788,2	1 779,1	1 978,6	1 165,4	1 718,6

Saadud toetuste tulu tegevusala järgi

	2025				2024			
	Tulu tegevus-kulu- deks	Tulu tegevuskulude vahendamiseks	Tulu põhivara soetu- seks	Tulu põhivara soe- tuse vahendamiseks	Tulu tegevuskulu- deks	Tulu tegevuskulude vahendamiseks	Tulu põhivara soetu- seks	Tulu põhivara soe- tuse vahendamiseks
Põllumajandus	11,7	256,6	20,1	60,5	13,0	225,7	7,2	50,3
Transport	7,7	0,6	254,6	0,8	8,8	0,4	228,2	5,0
Muu majandus	59,1	16,6	9,7	127,2	45,3	10,1	19,0	50,8
Haridus	151,8	36,5	5,1	0,0	122,2	26,6	0,8	0,2

	2025				2024			
	Tulu tegevus-kulu-deks	Tulu tegevuskulude vahendamiseks	Tulu põhivara soetuseks	Tulu põhivara soetuse vahendamiseks	Tulu tegevuskulu-deks	Tulu tegevuskulude vahendamiseks	Tulu põhivara soetuseks	Tulu põhivara soetuse vahendamiseks
Keskkonnakaitse	12,4	3,1	10,8	19,8	11,5	2,0	3,6	11,5
Elamu- ja kommunaalmajandus	1,3	0,2	1,0	86,6	0,3	0,0	0,7	64,6
Sotsiaalne kaitse	20,7	2,5	2,6	0,0	14,5	0,3	0,6	0,0
Tervishoid	3,9	0,0	25,1	-0,2	3,3	0,0	28,0	0,0
Vaba aeg, kultuur, religioon	11,0	3,9	1,3	0,0	10,2	3,2	0,8	1,1
Üldised valitsussektori teenused	77,8	13,5	89,1	23,5	79,0	4,3	31,7	2,1
Riigikaitse	161,5	224,2	105,7	15,4	17,7	120,0	70,8	4,1
Avalik kord ja julgeolek	12,9	0,1	30,1	0,2	15,0	0,0	6,3	0,2
Saadud toetused kokku	531,8	557,8	555,2	333,8	340,8	392,6	397,7	189,9

Vahendamiseks saadud tulu 891,6 mln eurot (2024. a 582,5 mln eurot) kajastab saadud toetusi Euroopa Liidu fondidest ja muud välisabi ning aastekvootide müügist saadud tulu, mida valitsussektoris ei kasutatud oma tegevuskuludeks ega põhivara soetamiseks, vaid anti edasi kasusaajatele väljaspool valitsussektorit (kajastatud ka antud sihtfinantseerimisena, vt osa B).

Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimist korrigeeritud mitterahalise sihtfinantseerimisega (vt lisa c8). Lisaks on investeerimistegevuse rahavooge korrigeeritud põhivara sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksete vähenemisega 3,9 mln euro võrra (2024. a suurenemine 21,3 mln eurot) ja nõuete suurenemisega 302,3 mln euro võrra (2024. a vähenemine 106,7 mln eurot).

B. Antud toetused

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Pensionid	-3 057,4	-2 845,1	-3 057,4	-2 845,1
Ajutise töövõimetuse hüvitised	-172,1	-153,9	-172,1	-153,9
Ravimite ja meditsiiniliste abivahendite hüvitamine	-248,8	-260,3	-248,8	-260,3
Muud ravikindlustustoetused	-575,8	-528,2	-580,0	-532,9
Töötuskindlustustoetused	-201,0	-191,3	-201,0	-191,3
Peretoetused	-791,8	-801,8	-791,8	-801,8
Toimetulekutoetus	-51,3	-56,5	-51,3	-56,5
Muud sotsiaalhoolekande seadusega sätestatud toetused ja teenused	-83,5	-50,4	-83,5	-50,4
Toetused töötutele	-64,2	-60,5	-64,2	-60,5
Toetused puudega inimestele	-119,3	-115,1	-119,3	-115,1
Töövõimetoetused	-494,2	-467,9	-494,2	-467,9
Eakate sotsiaalhoolekandeteenused ja toetused	-24,5	-39,7	-24,5	-39,7
Õppetoetused	-61,2	-60,1	-61,2	-60,1
Erijuhtudel makstav sotsiaalmaks ja kogumispension	-181,4	-171,0	-181,4	-171,0
Avaliku sektori pensionieraldiste moodustamine	-34,2	-44,6	-34,2	-44,6
Muud sotsiaaltoetused	-47,6	-46,8	-47,7	-47,0
Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-1 581,8	-1 240,1	-1 537,0	-1 197,9
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-332,3	-213,7	-419,5	-252,5
Kokku antud toetused	-8 122,4	-7 347,0	-8 169,1	-7 348,5

Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimist korrigeeritud mitterahalise sihtfinantseerimisega (vt lisa c8).

Avaliku sektori rahavoogude aruandes on lisaks arvestatud põhivara soetuseks antavate sihtfinantseerimise kohustiste suurenemisega 7,5 mln euro võrra (2024. a suurenemine 10,0 mln eurot) ja tehtud ettemaksete suurenemisega 0,0 mln Valitsussektori rahavoogude aruandes on lisaks arvestatud põhivara soetuseks antavate sihtfinantseerimise kohustiste suurenemisega 10,6 mln euro võrra (2024. a suurenemine 14,2 mln eurot) ja tehtud ettemaksete vähenemisega 18,6 mln euro võrra (2024. a suurenemine 37,2 mln eurot).

Tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks antud toetused tegevusala järgi

	Avalik sektor				Valitsussektor			
	2025		2024		2025		2024	
	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks
Põllumajandus	-285,6	-74,8	-247,4	-58,7	-286,1	-74,8	-247,5	-58,8
Transport	-112,0	-1,4	-105,6	-5,4	-122,8	-4,7	-116,2	-6,5
Muu majandus	-134,1	-75,4	-118,5	-32,3	-74,8	-137,2	-62,0	-61,3
Haridus	-134,0	-0,1	-120,1	-0,2	-134,4	-0,1	-120,5	-0,2
Keskkonnakaitse	-11,6	-28,2	-10,5	-18,5	-13,4	-34,5	-11,6	-24,1
Elamu- ja kommu- naalmajandus	-3,2	-92,5	-3,7	-74,4	-3,2	-96,1	-3,7	-76,7
Sotsiaalne kaitse	-22,4	0,0	-19,1	0,0	-22,4	0,0	-19,1	0,0
Tervishoid	-11,8	0,2	-11,3	-0,1	-11,8	0,2	-11,3	-0,1
Vaba aeg, kultuur, re- ligioon	-147,7	-10,4	-148,0	-6,0	-148,0	-10,5	-149,2	-6,3
Üldised valitsussek- tori teenused	-340,0	-21,3	-317,6	-5,9	-340,5	-29,8	-318,5	-6,3
Riigikaitse	-374,0	-27,5	-133,9	-8,1	-374,1	-31,1	-133,9	-8,1
Avalik kord ja julge- olek	-5,4	-0,9	-4,4	-4,1	-5,5	-0,9	-4,4	-4,1
Kokku antud toetu- sed	-1 581,8	-332,3	-1 240,1	-213,7	-1 537,0	-419,5	-1 197,9	-252,5

Mitteresidentidele antud toetused, sh liikmemaksud, moodustasid avalikus sektoris 347,5 mln eurot (2024. a 499,8 mln eurot), sellest üldiste valitsussektori teenuste tegevusalal avalikus sektoris 315,4 mln eurot (2024. a 308,1 mln eurot). Mitteresidentidele antud toetused, sh liikmemaksud, moodustasid valitsussektoris 346,0 mln eurot (2024. a 495,9 mln eurot), sellest üldiste valitsussektori teenuste tegevusalal 314,2 mln eurot (2024. a 307,0 mln eurot).

Lisa c16
Reservid

mln eurot

	Jääk seisuga 31.12.2023	Moodustamine/ vähendamine 2024	Jääk seisuga 31.12.2024	Moodustamine/ vähendamine 2025	Jääk seisuga 31.12.2025
Stabiliseerimisreserv (vt lisa a20)	440,2	13,1	453,3	32,3	485,6
Riigi muud reservid (vt lisa a20)	51,4	0,3	51,7	-51,7	0,0
Kohalike omavalitsuste reservid	0,4	0,0	0,4	0,0	0,4
Tervisekassa reservkapital ja riski- reserv	159,0	16,9	175,9	10,2	186,1
Töötukassa reservkapital	92,0	0,0	92,0	0,0	92,0
Valitsussektori reservid kokku	743,0	30,3	773,3	-9,2	764,1
Eesti Panga reservkapital	485,8	0,0	485,8	55,5	541,3
Avaliku sektori reservid kokku	1 228,8	30,3	1 259,1	46,3	1 305,4

Tervisekassa reservkapitali suurus peab olema vähemalt 6% eelarve mahust ja riskireserv vähemalt 2% ravikindlustuse eelarve mahust.

Töötukassa reservkapital peab olema vähemalt 10% varade mahust.

Eesti Panga seaduse alusel suunatakse reservkapitali suurendamiseks igal aastal vähemalt 25% aastakasumist.

Lisa c17

Maksud ja sotsiaalkindlustumaksud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor		Kulu edasi-suunamisest (vt lisa c23)		Kulu ebatöe-näoliselt lae-kuvaks arva-misest (vt lisa c23)	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Sotsiaalmaks ja sotsiaalkindlus-tusmaksed	5 747,0	5 392,7	5 747,0	5 392,7	-593,3	-503,6	-13,8	-12,5
Sotsiaalmaks pensionikindlustuseks	3 132,8	2 972,7	3 132,8	2 972,7	-337,6	-324,5	-7,9	-7,2
Sotsiaalmaks ravikindlustuseks	2 030,0	1 929,4	2 030,0	1 929,4	0,0	0,0	-5,1	-4,7
Töötuskindlustumaksud	328,5	311,6	328,5	311,6	0,0	0,0	-0,7	-0,6
Kogumispensioni maksed	255,7	179,0	255,7	179,0	-255,7	-179,1	-0,1	0,0
Maksud kaupadelt ja teenustelt	4 533,3	4 262,7	4 575,8	4 300,0	0,0	0,0	-20,9	-23,3
Käibemaks	3 398,9	3 188,0	3 404,6	3 193,1	0,0	0,0	-20,8	-23,3
Aktiisimaks	1 071,3	1 016,1	1 087,2	1 027,7	0,0	0,0	-0,1	0,0
Alkoholilt	257,0	252,7	257,0	252,7	0,0	0,0	-0,1	0,0
Tubakalt	259,6	249,7	259,6	249,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Kütuselt	552,7	512,3	555,9	515,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Elektrilt	1,8	1,2	14,5	9,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Muud aktiisimaksud	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Hasartmängumaks	41,3	37,5	62,1	58,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Parkimistasud	10,3	10,0	10,3	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reklaamimaks	8,1	8,1	8,1	8,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Teede ja tänavate sulgemise maks	3,4	3,0	3,5	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulumaks	3 938,6	3 822,5	3 966,4	3 866,8	0,0	0,0	-8,8	-6,1
Füüsilise isiku tulumaks	3 094,3	2 693,9	3 094,3	2 693,9	0,0	0,0	-6,2	-4,7
Juriidilise isiku tulumaks	844,3	1 128,6	872,1	1 172,9	0,0	0,0	-2,6	-1,4
Omandimaksud	167,0	53,9	175,1	60,7	0,0	0,0	-0,7	-0,2
Maamaks	69,7	49,1	77,5	55,9	0,0	0,0	-0,4	-0,2
Raskeveokimaks	4,6	4,8	4,6	4,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Mootorsõidukimaks	92,7	0,0	93,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,0
Tollimaks	48,5	44,7	48,7	44,7	-38,2	-33,6	0,0	0,0
Maksud kokku	14 434,4	13 576,5	14 513,0	13 664,9	-631,5	-537,2	-44,2	-42,1

Sotsiaalkindlustumaksud suunatakse edasi kogumispensioni fondidesse ja tollimaks Euroopa Komisjonile.

Lisa c18

Kaupade ja teenuste müük

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Riigilõivud	83,9	93,1	84,6	93,6
Tulu majandustegevusest	3 633,5	3 746,7	977,8	885,6
Tulu elektrienergia müügist	1 384,6	1 544,8	7,0	7,5
Tulu gaasienergia müügist	93,4	109,5	0,0	0,0
Tulu transporditeenustelt	309,8	288,8	127,2	64,2
Tulu põllu- ja metsamajandusest	265,0	260,3	9,4	9,7
Tulu kaevandamisest, töötlevast tööstusest ja ehitusest	154,9	184,6	0,0	0,0
Tulu soojusenergia müügist	91,8	90,5	6,8	7,2

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Tulu haridusalasest tegevusest	136,1	131,3	137,6	134,0
Tulu sideteenustelt	147,7	130,6	2,5	2,7
Üür ja rent	76,6	79,4	41,3	40,7
Tulu tervishoiust	108,5	97,8	98,0	87,4
Tulu vee- ja kanalisatsiooniteenustest	90,4	84,1	11,8	11,3
Tulu kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	67,7	62,1	66,9	60,9
Tulu sotsiaalialasest tegevusest	57,8	53,7	57,8	53,7
Tulu spordi- ja puhkealasest tegevusest	31,5	30,8	28,0	26,7
Saastekvootide müük	256,7	254,7	256,5	254,6
Õiguste müük	31,6	35,0	20,5	25,1
Muu toodete ja teenuste müük	329,4	308,7	106,5	99,9
Kokku kaupade ja teenuste müük	3 717,4	3 839,8	1 062,4	979,2

Lisa c19

Muud tulud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Kasum/kahjum põhivara müügist (vt lisa c7,c8,c11)	39,0	36,7	35,6	33,8
Intressitulu maksuvõlgadelt	23,7	18,8	23,7	18,9
Kohtuotsustest tulenevad hüvitised	8,5	8,1	8,5	8,1
Trahvid ja muud varalised karistused	51,8	37,6	51,7	37,5
Tulu loodusressursside kasutada andmisest	33,0	37,8	52,0	63,4
Saastetasud ja keskkonnanahäiringute hüvitised	23,6	19,5	42,7	36,5
Teekasutustasud	25,3	26,2	25,4	26,3
Kasum/kahjum varude müügist	16,6	20,0	11,0	18,9
Saastekvootide müük (vt lisa a22)	99,7	0,0	0,0	0,0
Kasum tuletisinstrumentide ümberhindlusest	66,0	56,8	0,0	0,0
Muud tulud	43,1	40,7	17,4	16,8
Muud tulud kokku	430,3	302,2	268,0	260,2

Lisa c20

Tööjõukulud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Töötasukulud				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	-44,6	-43,8	-44,6	-43,8
Ametnikud	-636,3	-612,2	-636,3	-612,2
Nõukogude ja juhatuste liikmed	-37,6	-35,5	-21,7	-20,4
Töötajad	-3 249,1	-3 107,2	-2 868,9	-2 723,6
Põhikohaga töötajate töötasu kokku	-3 967,6	-3 798,7	-3 571,5	-3 400,0
Aiutiste ja koosseisuväliste töötajate töötasu	-95,4	-87,0	-90,9	-82,4
Eripensionid ja pensionisuurendused (vt lisa a23)	-99,1	-99,9	-99,1	-99,9
Töötasukulud kokku	-4 162,1	-3 985,6	-3 761,5	-3 582,3

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Keskmine töötajate arv (inimest taandatuna täistööajale)				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	555	562	555	562
Ametnikud	19 704	19 670	19 704	19 670
Nõukogude ja juhatuste liikmed	633	668	394	414
Töötajad	117 685	117 413	106 019	104 911
Keskmine töötajate arv kokku	138 577	138 313	126 672	125 557
Muud tööjõukulud				
Erisoodustused	-23,1	-20,9	-17,5	-17,3
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-1 363,0	-1 304,1	-1 234,1	-1 174,5
Kapitaliseeritud oma valmistatud põhivara maksumusse	57,6	47,2	15,4	14,8
Muud tööjõukulud kokku	-1 328,5	-1 277,8	-1 236,2	-1 177,0
Tööjõukulud kokku	-5 490,6	-5 263,4	-4 997,7	-4 759,3

Tööjõukulud tegevusalade lõikes on esitatud lisas c25.

Lisa c21

Majandamiskulud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Tootmiskulud	-1 141,5	-1 190,5	-10,6	-10,6
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-410,5	-410,7	-438,0	-433,3
Meditatsioonitarbed ja -teenused	-328,9	-305,0	-326,2	-302,3
Rajatiste majandamiskulud	-307,5	-314,0	-232,4	-226,8
Transpordikulud	-166,9	-244,0	-146,0	-153,9
Kaitseotstarbeline varustus ja materjalid	-152,8	-390,8	-152,7	-390,6
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-241,8	-218,6	-207,0	-184,4
Administreerimiskulud	-141,3	-154,3	-112,4	-122,1
Töömashinate, seadmete ja inventari majandamiskulud	-141,9	-133,7	-118,1	-109,4
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-136,4	-129,2	-128,1	-119,7
Sotsiaalteenused	-32,0	-34,0	-32,0	-34,0
Toiduained ja toitlustusteenused	-98,9	-94,1	-97,5	-92,5
Õppevahendite ja koolituse kulud	-139,2	-121,6	-139,0	-121,6
Lähetuskulud	-82,9	-75,9	-79,2	-72,0
Personali koolituskulud	-42,9	-41,8	-38,5	-36,1
Muu erivarustus ja materjalid	-21,7	-21,7	-18,7	-18,2
Uurimis- ja arendustööd	-40,3	-32,7	-36,3	-29,2
Eri- ja vormiriietus	-20,8	-19,5	-18,6	-17,2
Tagatis- ja garantiikahiude eraldiste muutus	-1,3	2,6	-0,7	2,9
Muud mitmesugused majanduskulud	-52,3	-41,7	-50,0	-37,9
Kokku majandamiskulud	-3 701,8	-3 971,2	-2 382,0	-2 508,9

Majandamiskulud tegevusalade lõikes on esitatud lisas c25.

Kaitseotstarbeline varustus ja materjalid, vt lisa a24.

Lisa c22

Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Kinnisvarainvesteeringute amortisatsioon (vt lisa c7)	-11,6	-9,1	-8,0	-6,9
Materiaalse põhivara amortisatsioon (vt lisa c8)	-1 326,3	-1 232,0	-823,2	-755,5
Immateriaalse põhivara amortisatsioon (vt lisa c9)	-102,8	-94,2	-77,9	-74,0
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus kokku	-1 440,7	-1 335,3	-909,1	-836,4

Amortisatsioon ja väärtuse muutus tegevusalade lõikes on esitatud lisa c25.

Lisa c23

Muud kulud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud maksu-, lõivu- ja trahvinõuetest	-50,1	-49,4	-50,1	-49,4
Maksunõuded (vt lisa c17)	-44,2	-42,1	-44,2	-42,1
Intressinõuded maksuvõlgadelt	-5,4	-5,8	-5,4	-5,8
Kohtuotsuse alusel välja mõistetud nõuded	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Trahvinõuded	0,1	-1,2	0,1	-1,2
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	-0,1	0,2	-0,1	0,2
Kulu maksude, lõivude ja trahvide edasisuunamisest	-633,0	-538,6	-633,0	-538,6
Maksutulude edasiandmine (vt lisa c17)	-631,5	-537,2	-631,5	-537,2
Keskkonnatasude edasiandmine	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Lõivude edasiandmine	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Muud kulud	-432,4	-288,8	-177,4	-137,3
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud laenu nõuetest	2,7	5,7	2,7	5,8
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud muudest nõuetest	-17,3	-9,5	-7,1	-4,8
Riigisaladusega seotud kulud	-165,5	-124,9	-165,5	-124,9
Saastekvootide kulu (vt lisa a26)	-207,0	-60,4	0,0	0,0
Varude allahindlus	-4,0	-5,4	-3,8	-3,9
Kahjum tuletisinstrumentide ümberhindamisest	-44,4	-64,8	0,0	0,0
Välismaiste tütarettevõtjate ettevõtte tulumaks	19,1	-11,1	0,0	0,0
Muud kulud	-16,0	-18,4	-3,7	-9,5

Lisa c24

Finantstulud ja -kulud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Tulem osalustelt (vt lisa c6)	8,0	1,8	124,5	217,9
Kapitaliosaluse meetodil	14,2	11,0	0,0	0,0
Kasum/kahjum müügist ja likvideerimisest	-6,2	-9,2	0,0	0,9
Dividenditulu	0,0	0,0	124,1	245,4

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	0,0	0,0	0,4	-28,4
Intressikulu	-686,9	-870,8	-421,8	-451,6
Laenukohustistelt (vt lisa c14)	-323,0	-396,0	-228,7	-271,7
Kapitaliseeritud intressikulud	28,8	62,6	2,2	1,7
Diskonteeritud kohustistelt	-197,3	-182,8	-194,6	-180,5
Eesti Panga intressikulu eurosüsteemisisestelt saldodelt	-194,3	-353,1	0,0	0,0
Muudelt kohustistelt	-1,1	-1,5	-0,7	-1,1
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	395,4	623,9	100,9	161,4
Intressitulu rahalt ja selle ekvivalentidelt (vt lisa c2)	65,3	108,4	46,2	80,4
Intressitulu võlakirjadelt ja investeerimisfondidelt (vt lisa c3)	115,3	7,6	50,1	76,1
Eesti Panga intressitulu eurosüsteemisisestelt saldodelt	120,1	153,5	0,0	0,0
Kasum aktsiate ja osade müügist ja ümberhindlusest	6,1	77,6	4,3	3,6
Eesti Panga rahatulu puhastulem	106,9	257,4	0,0	0,0
Muud tulud hoiustelt ja väärtpaberitelt	-18,3	19,4	0,3	1,3
Muud finantstulud	2,9	2,9	21,0	3,0
Tulu Eesti Panga kasumist	0,0	0,0	18,5	0,0
Intressitulu laenudelt	0,3	0,3	0,8	1,3
Intressitulu diskonteeritud nõuetelt	1,5	1,6	1,6	1,6
Muud finantstulud	1,1	1,0	0,1	0,1
Muud finantskulud	-0,8	-0,5	-0,4	-0,4
Finantstulud ja -kulud kokku	-281,4	-242,7	-175,8	-69,7

Avaliku sektori kirjel Intressitulu võlakirjadelt kajastub muuhulgas Eesti Panga puhas intressitulu mitmesugustelt väärt-paberitelt ja tuletistehingutelt kokku 64,8 mln eurot (2024. a -69,4 mln eurot).

Lisa c25

Kulud tegevusalade lõikes

mln eurot

A. Avalik sektor

	2025					2024				
	Tööjõukulud	Majandamis-kulud	Amortisat-sioon	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamis-kulud	Amortisat-sioon	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussektori teenused	407,0	218,7	92,3	410,9	1 128,9	397,8	209,4	92,3	615,5	1 315,0
Riigikaitse	245,4	304,2	123,0	97,8	770,4	214,2	513,7	98,1	67,8	893,8
Avalik kord ja julgeolek	427,1	91,5	31,7	66,0	616,3	424,0	95,4	27,5	56,4	603,3
Majandus	794,5	1 637,2	823,6	336,0	3 591,3	788,8	1 780,2	766,2	225,0	3 560,2
Keskkonnakaitse	80,3	128,5	21,3	1,2	231,3	75,5	117,6	20,1	0,8	214,0
Elamu- ja kommunaalmajandus	66,9	77,9	59,5	1,9	206,2	61,8	76,3	59,0	2,2	199,3
Tervishoid	1 013,1	450,8	68,1	6,4	1 538,4	967,8	424,5	64,4	8,6	1 465,3
Vaba aeg, kultuur, religioon	273,4	228,7	60,9	0,7	563,7	263,4	215,3	56,1	1,1	535,9
Haridus	1 814,6	441,7	134,5	2,2	2 393,0	1 719,4	416,9	127,4	1,6	2 265,3

	2025					2024				
	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Amortisat- sioon	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Amortisat- sioon	Muud kulud	Kokku
Sotsiaalne kaitse	368,3	122,6	25,8	197,0	713,7	350,7	121,9	24,2	181,1	677,9
Kulud kokku	5 490,6	3 701,8	1 440,7	1 120,1	11 753,2	5 263,4	3 971,2	1 335,3	1 160,1	11 730,0

B. Valitsussektor

	2025					2024				
	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Amortisat- sioon	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Amortisat- sioon	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussektori teenused	380,1	224,4	90,5	216,5	911,5	373,4	212,1	90,6	262,3	938,4
Riigikaitse	245,4	308,7	122,9	97,9	774,9	214,2	520,4	98,1	67,8	900,5
Avalik kord ja julgeolek	427,1	93,3	31,7	66,0	618,1	424,1	97,4	27,5	56,3	605,3
Majandus	384,5	337,2	341,7	12,0	1 075,4	364,9	337,5	317,2	9,6	1 029,2
Keskkonnakaitse	67,6	118,7	12,4	0,1	198,8	63,2	108,1	10,9	0,2	182,4
Elamu- ja kommunaalmajandus	39,3	63,7	23,2	0,9	127,1	34,2	65,4	22,8	0,9	123,3
Tervishoid	1 003,1	458,5	67,3	6,4	1 535,3	957,8	432,7	63,7	8,6	1 462,8
Vaba aeg, kultuur, religioon	268,4	183,2	59,5	0,6	511,7	257,7	168,4	54,4	1,0	481,5
Haridus	1 813,9	468,3	134,1	2,2	2 418,5	1 719,1	441,8	127,0	1,6	2 289,5
Sotsiaalne kaitse	368,3	126,0	25,8	197,0	717,1	350,7	125,1	24,2	181,0	681,0
Kulud kokku	4 997,7	2 382,0	909,1	599,6	8 888,4	4 759,3	2 508,9	836,4	589,3	8 693,9

Muudes kuludes kajastuvad muud tegevuskulud, intressikulu ja muud finantskulud. Tööjõukulusid mõjutav avaliku teenistuse pensionieraldiste muutus kajastub sotsiaalse kaitse tegevusalal (vt lisa a23).

Lisa c26

Tehingud avaliku sektori ja sidusüksustega

mln eurot

A. Nõuded ja kohustised teiste avaliku sektori ja sidusüksustega

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Varad	72,7	18,4	4,8	207,5	188,9	291,4
Käibevara	15,1	7,8	4,7	113,2	140,3	243,7
Raha ja pangakontod	0,0	0,0	0,0	14,5	12,3	170,4
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	7,7	4,7	3,1	59,9	75,0	53,5
Muud nõuded ja ettemaksed	7,4	3,1	1,6	38,8	53,0	19,8
Põhivara	57,6	10,6	0,1	94,3	48,6	47,7

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023
Muud nõuded ja ettemaksed	57,6	10,6	0,1	94,3	48,6	47,7
Kohustised	21,6	14,2	8,8	89,2	84,6	90,0
Lühiajalised kohustised	20,3	13,9	8,5	60,9	52,1	45,8
Võlad tarnijatele	5,8	5,9	6,9	19,3	18,7	22,4
Saadud maksude, lõivude, trahvide ettemaksed	2,9	1,9	0,6	10,3	7,7	6,2
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	11,6	6,1	1,0	27,8	22,2	12,8
Laenukohustised	0,0	0,0	0,0	3,5	3,5	4,4
Pikaajalised kohustised	1,3	0,3	0,3	28,3	32,5	44,2
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	1,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
Laenukohustised	0,0	0,0	0,0	28,3	32,5	44,2

B. Tulud ja kulud teistelt avaliku sektori ja sidusüksustelt

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2025	2024	2025	2024
Tegevustulud	17,6	17,8	141,3	156,9
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	4,8	3,6	83,4	92,1
Kaupade ja teenuste müük	8,4	10,2	13,2	16,2
Saadud toetused	0,1	0,2	0,3	0,6
Muud tulud	4,3	3,8	44,4	48,0
Tegevuskulud	-63,8	-47,2	-287,1	-224,9
Antud toetused	-25,4	-12,6	-133,3	-81,5
Majandamiskulud	-38,4	-34,5	-153,8	-143,4
Muud tegevuskulud	0,0	-0,1	0,0	0,0
Tegevustulem	-46,2	-29,4	-145,8	-68,0
Finantstulud ja -kulud	14,2	11,4	143,4	220,8
Tulem osalustelt	14,2	11,4	124,5	217,9
Muud finantstulud ja -kulud	0,0	0,0	18,9	2,9
Aruandeperioodi tulem	-32,0	-18,0	-2,4	152,8

Avaliku sektori aruandes kajastuvad avaliku sektori üksuste tehingud sidusüksustega (olulise mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused).

Valitsussektori aruandes kajastuvad valitsussektori üksuste tehingud tütarettevõtjatega, valitsussektoris mittekuuluvate sihtasutuste ja mittetulundusühingutega, Riigimetsa Majandamise Keskusega ning olulise mõju all olevate äriühingute ja sihtasutustega.

Lisa c27

Olulised tingimuslikud kohustised ja varad

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Tingimuslikud kohustised	8 945,0	9 049,9	8 469,3	8 037,2
Tarnelepingud ja investeerimiskohustused	3 586,8	3 589,5	3 204,5	2 765,3
Kohustised seoses osalustega rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides (sh vt lisa a30 A)	2 029,2	2 044,9	2 028,6	2 044,2
Pankade poolt väljastatud õppelaenude jääk (vt lisa a6)	40,8	34,2	40,8	34,2
Laenu tagatiseks panditud põhivara (vt lisa c7, c8)	199,8	231,1	60,7	71,8
Laenu tagatiseks panditud käibevara	27,3	52,4	1,2	1,0

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2024
Antud garantiid (sh vt lisa a30 B)	2 035,8	1 991,1	2 038,1	1 982,1
Kohustused katkestamatutest kasutusrendilepingutest	242,6	237,3	239,5	230,7
Toetuste andmise ja vahendamise kohustised (sõlmitud lepingute alusel)	728,7	746,9	802,1	844,9
Kohtuasjadega seotud kohustised	48,3	114,9	47,2	57,0
Muud tingimuslikud kohustised	5,7	7,6	6,6	6,0
Tingimuslikud nõuded	321,6	343,8	40,3	40,5
Nõuded katkestamatutest kasutusrendilepingutest	321,6	343,8	40,3	40,5

Kasutusrendile antud ja kapitalirendile võetud varade bilansiline maksumus on esitatud lisades c7 ja c8.

Allkiri majandusaasta koondaruandele

Riigi 31. detsembril 2025. aastal lõppenud majandusaasta koondaruanne koosneb tegevusaruandest ning riigi konsolideeritud ja konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandest. Lisaks on esitatud täiendav informatsioon kohaliku omavalitsuse üksuste ning avaliku sektori ja valitsussektori kohta. Riigi konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandes esitatud riigieelarve täitmise aruande juurde kuulub eraldi lisa, milles esitatakse riigieelarve kulude kohta täpsemad andmed lähitules 2025. aasta riigieelarve seadusega Riigikogu poolt kehtestatud lisast.

Riigi majandusaasta koondaruande on koostanud Rahandusministeerium ja auditeerinud Riigikontroll. Riigikontroll on auditi tulemusena koostanud kontrolliaruande riigi 2025. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta.

Koos majandusaasta koondaruandega esitatakse Vabariigi Valitsusele Riigikontrolli kontrolliaruanne.

/allkirjastatud digitaalselt/

Jürgen Ligi
rahandusminister